

ปัจจัยเชิงสาเหตุทางจิตสังคมและปัจจัยเชิงผลด้านการจัดการกับความเครียด
ของพฤติกรรมรักการอ่านในนักเรียนวัยรุ่น

ปริญญานิพนธ์
ของ
ศุภรางค์ อินทฤทธิ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์
พฤษภาคม 2552

ปัจจัยเชิงสาเหตุทางจิตสังคมและปัจจัยเชิงผลด้านการจัดการกับความเครียด
ของพฤติกรรมรักการอ่านในนักเรียนวัยรุ่น

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์

พฤษภาคม 2552

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปัจจัยเชิงสาเหตุทางจิตสังคมและปัจจัยเชิงผลด้านการจัดการกับความเครียด
ของพฤติกรรมรักการอ่านในนักเรียนวัยรุ่น

บทคัดย่อ
ของ
ศุภรารักษ์ อินทุพันธุ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์
พฤษภาคม 2552

ศุภรางค์ อินทუნห์. (2552). ปัจจัยเชิงสาเหตุทางจิตสังคมและปัจจัยเชิงผลด้านการจัดการกับความเครียดของพฤติกรรมรักการอ่านในนักเรียนวัยรุ่น. ปรินซ์นิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
คณะกรรมการควบคุม: รองศาสตราจารย์ งามตา วนินทานนท์, อาจารย์ ดร.จรัส อุ่นจิตติวัฒน์.

การรักการอ่านเป็นพฤติกรรมที่ควรได้รับการสนับสนุนส่งเสริมแก่เยาวชนให้เป็นนิสัย นักวิชาการหลายท่านกล่าวถึงผลดีของการที่เยาวชนมีนิสัยรักการอ่านไว้หลายประการ เช่น ผู้ที่รักการอ่านจะสามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมได้อย่างเหมาะสม รู้จักคิดและรับฟังอย่างมีเหตุผล ในสภาวะเครียดจากการเรียนและการใช้ชีวิตประจำวัน การที่มีพฤติกรรมรักการอ่านช่วยให้เยาวชนรู้จักระงับอารมณ์ มีความอดทน รู้จักที่จะจัดการกับความเครียดของตนเองได้ จุดมุ่งหมายของงานวิจัยนี้มี 4 ประการคือ 1) เพื่อศึกษาว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานการณ์ทางสังคมกับจิตลักษณะของนักเรียนมีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่านมากน้อยเพียงใด ในนักเรียนประเภทต่างๆ 2) เพื่อแสวงหาตัวแปรเชิงเหตุที่สำคัญและปริมาณการทำนายตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์และพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียน ในนักเรียนประเภทต่างๆ 3) เพื่อศึกษาว่าพฤติกรรมรักการอ่านสามารถทำนายการจัดการกับความเครียดได้มากน้อยเพียงใด 4) เพื่อศึกษาประเภทของนักเรียนที่มีพฤติกรรมรักการอ่านน้อยซึ่งถือเป็นกลุ่มเสี่ยง และปัจจัยเชิงเหตุที่เกี่ยวข้อง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 ที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียน 2 ประเภท คือ โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่านจำนวน 2 โรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่านอีก 2 โรงเรียน รวมเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 531 คน เป็นชาย 227 คน (ร้อยละ 42.70) หญิง 304 คน (ร้อยละ 57.30) มีผลการเรียนรวมโดยเฉลี่ย 3.05

ในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดตัวแปรเชิงเหตุของพฤติกรรมรักการอ่าน 2 ด้าน (ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์และความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์) โดยใช้รูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) เป็นกรอบในการประมวลเอกสารเพื่อกำหนดตัวแปรเชิงเหตุของพฤติกรรมรักการอ่าน ประกอบด้วยตัวแปรอิสระ 4 กลุ่มที่ศึกษาในครั้งนี้ได้แก่ ลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร (ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู และการมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน) จิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร (ได้แก่ สติปัญญา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน) จิตตามลักษณะสถานการณ์ 2 ตัวแปร (ได้แก่ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน เจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน) ลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังของนักเรียน 7 ตัวแปร (ได้แก่ ประเภทโรงเรียน เพศของนักเรียน ผลการเรียน ระดับเศรษฐกิจในครอบครัว ระดับการศึกษาของบิดาและมารดา ภาระรับผิดชอบในครอบครัวของนักเรียน) รวม 18 ตัวแปร ส่วนปัจจัยเชิงผลของพฤติกรรมรักการอ่านในที่นี้ศึกษาความสามารถในการจัดการกับความเครียด

เครื่องมือวัดตัวแปรในการศึกษานี้มีทั้งหมดจำนวน 13 ฉบับ เป็นแบบมาตราประเมินรวมค่า (Summated Rating Scales) จำนวน 11 ฉบับ เป็นแบบวัดที่สร้างขึ้นและนำมาปรับปรุงให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน จำนวน 7 ฉบับ ค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาของแบบวัดแต่ละชุดซึ่งมีค่าระหว่าง .74 ถึง .92 และแบบวัดอีก 2 ฉบับเป็นแบบวัดความถี่และแบบเลือกคำตอบ

สมมติฐานในการวิจัยนี้มี 6 ข้อ สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานมี 2 ประเภท ได้แก่ 1) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางและแบบสามทาง (Two - Way and Three - Way Analysis of Variance) 2) การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐานและแบบเป็นขั้น (Standard and Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัยที่สำคัญมี 4 ประการดังนี้

ประการแรก พบว่า 1) นักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านมาก ได้แก่ 1.1) นักเรียนหญิง นักเรียนที่มีผลการเรียนสูง และนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวมาก 1.2) นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน หรือนักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูมาก พบในกลุ่มนักเรียนโดยรวม 1.3) นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูมาก พบในกลุ่มรวม กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ กลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวต่ำ กลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย 1.4) นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่านแต่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูมาก พบในกลุ่มรวม นักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ นักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวต่ำ 2) นักเรียนที่มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมมาก ได้แก่ 2.1) นักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจเศรษฐกิจในครอบครัวสูง 2.2) นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน หรือรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูมาก พบในกลุ่มนักเรียนโดยรวม โดยเฉพาะนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย 2.3) นักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดามาก หรือมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง พบในกลุ่มนักเรียนโดยรวม โดยเฉพาะในกลุ่มนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน 2.4) นักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูน้อย และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ แต่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง เป็นผู้ที่มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมน้อยที่สุดในบรรดากลุ่มเปรียบเทียบทั้งหมด 3) นักเรียนที่มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มาก ได้แก่ 3.1) นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน หรือรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูมาก พบในกลุ่มนักเรียนโดยรวม 3.2) นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูมากพบเฉพาะกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย 3.3) นักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดามาก มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง เป็นผู้ที่มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากที่สุด พบในกลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มารดาที่มีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวมาก

ประการที่สอง เมื่อใช้ตัวแปรกลุ่มลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร จิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร และจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร ร่วมกัน 11 ตัวแปร สามารถทำนายพฤติกรรมรักการอ่าน 2 ด้าน (ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์และความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์) ได้ดังนี้ 1) สามารถร่วมกันทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ด้านรวม ได้ร้อยละ 3.80 ถึง ร้อยละ 10.90 ในกลุ่มนักเรียนประเภทต่างๆ ที่ศึกษา ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนชาย มีตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อยได้แก่ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน 2) สามารถร่วมกันทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ (ประเภทตำรา หนังสือเสริมความรู้) ได้ร้อยละ 9.80 ถึง ร้อยละ 23.50 ในกลุ่มนักเรียนประเภทต่างๆ ที่ศึกษา ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนชาย มีตัวทำนายสำคัญ เรียงลำดับจากมากไปน้อยได้แก่ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล 3) สามารถร่วมกันทำนายความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ ได้ร้อยละ 55.40 ถึง ร้อยละ 64.20 ในกลุ่มนักเรียนประเภทต่างๆ ที่ศึกษา ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก มีตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน สรุปได้ว่าตัวทำนายสำคัญ 3 ลำดับแรกของพฤติกรรมรักการอ่านได้แก่ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน นอกจากกล่าวได้ว่ายังนักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านมาก แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านที่ดีจากเพื่อนมากเท่าใด ก็ยังมีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มาก และความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากเท่านั้น

ประการที่สาม เมื่อนำตัวแปรกลุ่มพฤติกรรมรักการอ่าน 2 ด้าน (ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์และความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์) ร่วมกันสามารถทำนายการจัดการกับความเครียด ได้ร้อยละ 9.40 ถึง ร้อยละ 19.40 ในนักเรียนประเภทต่างๆ ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โดยความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับแรก และปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวม เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับรองลงมา

ประการที่สี่ นักเรียนกลุ่มเสี่ยง (กลุ่มเยาวชนที่มีลักษณะ และหรือพฤติกรรมบางด้านที่ควรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาโดยเร่งด่วน) ในการวิจัยนี้พบนักเรียนกลุ่มเสี่ยงคือ นักเรียนชาย นักเรียนผลการเรียนต่ำ นักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย หรือนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย ปัจจัยปกป้องสำหรับนักเรียนดังกล่าว คือการพัฒนาให้มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านมาก มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อนมาก ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก

ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติเพื่อการพัฒนา

ผลการวิจัยครั้งนี้ชี้ว่า โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่านและมีพฤติกรรมรักการอ่านทั้ง 2 ด้าน (ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์และความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์) ในนักเรียนโดยทั่วไป โดยเฉพาะกลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรส่งเสริมให้โรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่านจัดกิจกรรมพัฒนาการอ่านของนักเรียนให้มากขึ้นทัดเทียมกับโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่านวิธีการส่งเสริมที่ให้ผลดีวิธีหนึ่งคือ การให้เพื่อนนักเรียนที่มีพฤติกรรมการอ่านมากเป็นแบบอย่าง แนะนำ ชักจูงให้เพื่อนที่ยังสนใจการอ่านน้อยหันมาสนใจการอ่านมากขึ้น การสนับสนุนส่งเสริมจากครูและบิดามารดาหรือผู้ปกครองอย่างต่อเนื่องและจริงจังเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมพฤติกรรมการอ่านของนักเรียนได้มาก

ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

ควรมีการวิจัยและพัฒนาทักษะในการอ่านควบคู่ไปกับการเสริมสร้างพื้นฐานทางจิตใจที่สำคัญ เช่น แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่น โดยเฉพาะในกลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำจะช่วยให้การส่งเสริมพฤติกรรมการอ่านได้ผลดีและยั่งยืน

READING BEHAVIOR OF ADOLESCENTS : ITS PSYCHO-SOCIAL
ANTECEDENTS AND CONSEQUENTIAL STRESS COPING

AN ABSTRACT
BY
SUPPARANG INTOON

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Science Degree in Applied Behavioral Science Research
at Srinakharinwirot University

May 2009

Supparang Intoon. (2009). *Reading Behavior of Adolescents : Its Psycho – Social Antecedents and Consequential Stress Coping*. Master thesis, M.S. (Applied Behavioral Science Research). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University.
Advisor Committee: Assoc. Prof. Ngamta Vanindananda , Dr. Jarun Ounthitiwat.

Love reading behavior in adolescents should receive the promotion as many scholars agreed that there are many good points to them such as students who love reading would be able to adjust themselves to the changes in the society properly, as well as can think and listen with reasonable. Besides, once they are in the stress both from study and daily life, this behavior can help him control and endure their nervous. They, moreover, can manage their stress wisely. The purposes of this research were 1) to study the relationship between the social situation and psychological characteristics of various kinds of students to the reading behavior 2) to identify antecedents and predictive power of psychological states on students 3) to study the reading behavior in order to predict stress coping. 4) to pinpoint to risk groups of students , who had less reading behavior and the protective factors. Sample of this study were 531 studying students at 9th grade in junior high school and two kinds of junior high school which were two reading habit promotion schools and two non reading habit promotion schools. There were 227 boys (42.70 percent) 304 girls (57.30 percent) with GPA 3.05.

In this study, there were two factors of reading behavior, one was amount of reading positive content, and another was interesting positive content. Interactionism Model was used as a conceptual framework and literature review. Four groups of the independent variables were: the 1st group was situational condition, consisting of six variables; loved and reasoned child – rearing practices from parents, social support in reading from parents, control of positive content of mass media, social support in reading from teachers and peer model. The 2nd group was psychological traits, consisting of three variables; intelligence, need for achievement and future orientation – self control. The 3rd group was psychological states, consisting of two variables; attitudes toward reading behavior and attitudes toward reading habit project. The 4th group was bio-social variables, consisting of seven variables; type of school, gender, GPA, socioeconomic status, education of parents and responsibility of housework.

The instruments which being used in this study were consisted of 13 questionnaires that were 11 questionnaires of Summated Rating Scales and 7 questionnaires which were developed and modified to be updated, and reliability was in the range of .74 to .92. The last two questionnaires were used to measure frequency of reading and multiple choices.

Six research hypothesizes were tested by two types of statistics that were consisted of Two – Way and Three – Way Analysis of Variance and Multiple Regression Analysis in terms of Standard and Stepwise.

There were 4 important findings as follows:

First, 1) Students who had high attitudes toward reading behavior, were found in 1.1) Female students , high GPA group and high responsibility on housework 1.2) Students in the reading habit promotion school, or students with high support in reading from teachers in the whole group 1.3) Students in the reading habit promotion school and with high support in reading from teachers, in the whole group, students with low GPA, low socioeconomic status, and low responsibility on housework 1.4) Students in non reading habit promotion school but with high support in reading from teachers, and students with low GPA and low socioeconomic status. 2) Students, with high amount of reading positive content, were found in 2.1) Students with the high socioeconomic status 2.2) Students in the reading habit promotion school or with high support in reading from teachers especially in the group of low level education's father 2.3) students with high support in reading from parents or in high need for achievement in the whole group, especially in a group of students in the reading habit promotion school 2.4) Students with low support in reading from parents and in low need for achievement, but with high future orientation – self control had least amount of reading positive content. 3) Students, who were high interested in the positive content, were 3.1) Students in the reading habit promotion school 3.2) Students in the reading habit promotion school and with high support in reading from teachers, especially in a group of low level education's fathers 3.3) Students with high support in reading from parents and in high need for achievement, and with high future orientation – self control had highest interesting positive content in male students , low GPA, low level education's father, low level education's mother and high responsibility on housework.

Second, after using all 11 independent variables which were divided into 6 variables of situational condition, 3 variables of psychological traits, and 2 variables of psychological state, the independent variables could predict the reading behavior-- both amount of reading positive content and interesting positive content-- as following 1) Amount of reading the positive content from 3.80% to 10.90% in subgroup, and the highest was in a group of male students. All these groups could be respectively classified from the highest to the lowest as the following: attitudes toward reading behavior, need for achievement, and social support in reading from parents. 2) Amount of time in reading positive content (knowledge books) from 9.80% to 23.50% in subgroups, and the highest was in a group of male students. All these groups could be respectively classified from the highest to the lowest as the following: attitudes toward reading behavior, need for achievement, and and social support in reading from parents. 3) Amount of the intention in reading in the positive content from 55.40% to 64.20% in subgroups, and the highest was in a group of students with high level of education of fathers. All these groups could be respectively classified from the highest to the lowest as the following: attitudes toward reading behavior, need for achievement, peer model, and future orientation – self control. From the study could be summarized that the first 3 factors of reading habit-- attitudes toward reading behavior, need for achievement, peer model — could effect to the reading behaviors of students themselves. As the more they involved in these 3 factors, the more time they spent in reading, as well as the more various positive content they read.

Third, when taking 2 factors— amount of time in reading positive content and intention in reading in the positive content—the study could predict the stress management from 9.40 to 19.40 in various kinds of students. The highest predication could be found in a group of students who were in the non-reading habit promotion school. Besides, the first predication was in selecting to read useful content, and then reading time in general.

Fourth, a group of risk students—urgently needed to develop and promoted in reading—were male students , low GPA, low responsibility in housework, or a group of student who had low educated fathers. To protect this group of students need to develop the reading attitude, need for achievement, and build the relationship with friends who had good reading behavior, together with good taking care and reasonable from family.

Operational Suggestion in the Development

This study indicated that the reading habit promotion schools could raise good attitudes toward reading behavior and improve reading habit in 2 points--amount of time in reading useful content and intention in reading useful content-- in students more than student in the reading habit promotion schools in general, particularly in students in low responsibility on housework and low socioeconomic status. So , the related organization should promote the non-reading habit promotion schools to be the same level as the reading habit promotion schools by persuading students who had good reading habit to introduce their friends to read more, together with the supportive from teachers and parents continuously. By this way, it could help students with low reading habit get improve effectively.

Research Suggestion

Further study should be 6focus on research and improvement in reading skills to reinforce psychological traits as need for achievement, orientation – self control, especially in the students with low GPA, to assist reading behavior to sustainable.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง
ปัจจัยเชิงสาเหตุทางจิตสังคมและปัจจัยเชิงผลด้านการจัดการกับความเครียด
ของพฤติกรรมรักการอ่านในนักเรียนวัยรุ่น
ของ
ศุภรางค์ อินทุณห

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
วันที่ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2552

คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ งามตา วนินทานนท์)

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ธาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร. จรัส อุ่นจิตติวัฒน์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ งามตา วนินทานนท์)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร. จรัส อุ่นจิตติวัฒน์)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร. สุภาพร ธนะชานนท์)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์นี้สำเร็จด้วยดีจากความกรุณาของรองศาสตราจารย์ งามตา วนินทานนท์ ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาชี้แนะ และให้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์อย่างทুমเทและเอาใจใส่ตลอดระยะเวลาการทำปริญญานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.จรัส อุ่นจิตติวัฒน์ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา ข้อแนะนำที่เป็นประโยชน์ยิ่ง

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ธาดาศักดิ์ วชิรปรัชญาพจน์ และ อาจารย์ ดร. สุภาพร ธาระชาพันธ์ กรรมการแต่งตั้งเพิ่มเติม ที่กรุณาให้คำแนะนำ ข้อคิดที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงปริญญานิพนธ์

ขอบคุณพระคุณ อาจารย์ทุกท่านที่อำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูล นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ให้ความร่วมมือและตั้งใจตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดีทั้งในกลุ่มตัวอย่างและกลุ่มทดลองใช้เครื่องมือ

ขอบคุณ ปราณี จ้อยรอด สุกัญญา พุนเดช ที่คอยอยู่เป็นเพื่อนและช่วยเหลือกันเสมอ เปิ้ล หญิง พี่เปิ้ล กุ้ง ปู สำหรับกำลังใจ ตูน ชมพู ชุม ที่คอยช่วยเหลือด้านข้อมูลเมื่อเพื่อนต้องการ พี่เอ๋ที่ให้กำลังใจและคำแนะนำดีๆ และเพื่อนนิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ ภาคปกติรุ่น 13 ทุกคนที่ได้เรียนรู้ไปพร้อมๆ กัน

ขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ผู้ให้ความรัก ผู้เสียสละที่ยิ่งใหญ่ และเป็นแหล่งกำลังใจที่สำคัญยามเมื่อลูกต้องการ พี่เอก น้องตอง ที่ช่วยเหลือทั้งด้านร่างกายแรงใจและเสียงหัวเราะที่มีให้กันเสมอ

ศุภรางค์ อินทนท์

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากงบประมาณแผ่นดิน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2551
เป็นเงินจำนวน 10,000 บาท (หนึ่งหมื่นบาทถ้วน)
จาก
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	5
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
ตัวแปรที่ศึกษา.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
พฤติกรรมรักการอ่าน : ตัวแปร ความหมาย วิธีวัด.....	10
ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ : ตัวแปร ความหมาย วิธีวัด	14
ความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ : ตัวแปร ความหมาย วิธีวัด.....	16
แนวการวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมบุคคล.....	18
ลักษณะสถานการณ์กับจิตลักษณะตามสถานการณ์และพฤติกรรมรักการอ่าน....	19
การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลกับจิตลักษณะตาม สถานการณ์และพฤติกรรมรักการอ่าน.....	20
การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดากับจิตลักษณะตาม สถานการณ์และพฤติกรรมรักการอ่าน.....	23
การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดากับจิตลักษณะตาม สถานการณ์และพฤติกรรมรักการอ่าน.....	28
การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูกับจิตลักษณะตามสถานการณ์ และพฤติกรรมรักการอ่าน.....	32
การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อนกับจิตตามสถานการณ์ และพฤติกรรมรักการอ่าน.....	37
จิตลักษณะเดิมกับพฤติกรรมรักการอ่าน.....	41
ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรม.....	42
สติปัญญากับพฤติกรรมรักการอ่าน.....	44

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับพฤติกรรมการอ่าน.....	46
ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนกับพฤติกรรมการอ่าน.....	48
จิตลักษณะตามสถานการณ์กับพฤติกรรมการอ่าน.....	52
เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่านกับพฤติกรรมการอ่าน.....	52
เจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านกับพฤติกรรมการอ่าน...	55
ลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังของนักเรียนกับพฤติกรรมการอ่าน.....	57
พฤติกรรมการอ่านกับการจัดการกับความเครียด.....	61
สรุปความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษา.....	69
ตัวแปรและนิยามปฏิบัติการของตัวแปรที่ศึกษา.....	72
สมมติฐานของการวิจัย	78
3 วิธีดำเนินการวิจัย	79
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	79
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	80
การหาคุณภาพเครื่องมือ.....	88
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	89
การจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล.....	89
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง.....	90
ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนตัวแปรในกลุ่มจิต ลักษณะตามสถานการณ์ 1 ด้าน (เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่าน) และ พฤติกรรมการอ่านของนักเรียน (ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็น ประโยชน์ และความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์) ในแต่ละด้าน ตามประเภทโรงเรียน และการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูที่ แตกต่างกัน.....	93
ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนเจตคติที่ดีต่อ พฤติกรรมการอ่านของนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนประเภทต่างกัน และ การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูแตกต่างกัน.....	94

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
4 (ต่อ)		
	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมของนักเรียนตามประเภทโรงเรียน และการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูแตกต่างกัน.....	99
	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ของนักเรียน ตามประเภทโรงเรียน และการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูแตกต่างกัน.....	101
	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมการอ่านของนักเรียน (ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ และความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์) แต่ละด้านตามการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองแตกต่างกัน.....	106
	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมของนักเรียนตามการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองแตกต่างกัน.....	107
	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ของนักเรียน ตามการได้รับการสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองแตกต่างกัน	113
	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมการอ่าน 2 ด้าน (ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ และความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์) และตัวแปรการจัดการกับความเครียด ตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ด้าน และกลุ่มจิตลักษณะเดิม 3 ด้าน แต่ละด้านของนักเรียนตามเพศ ผลการเรียนรู้ และระดับการศึกษาของมารดาแตกต่างกัน.....	122
	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์พฤติกรรมการอ่าน พิจารณาตามเพศ ผลการเรียนรู้ และระดับการศึกษาของมารดา แตกต่างกัน.....	123

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 (ต่อ)	
ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนความสนใจเลือก อ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ พิจารณาตามเพศ ผลการเรียนรู้ และระดับ การศึกษาของมารดา ที่แตกต่างกันในกลุ่มรวม.....	123
ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนการจัดการกับ ความเครียด พิจารณาตามเพศ ผลการเรียนรู้ และระดับการศึกษาของ มารดาที่แตกต่างกันในกลุ่มรวม.....	124
ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนเจตคติที่ดีต่อ พฤติกรรมรักการอ่าน พิจารณาตามเพศ ผลการเรียนรู้ และระดับการศึกษา ของมารดา ที่แตกต่างกันในกลุ่มรวม.....	125
ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนเจตคติที่ดีต่อโครงการ ส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน พิจารณาตามเพศ ผลการเรียนรู้ และระดับ การศึกษาของมารดา ที่แตกต่างกันในกลุ่มรวม.....	125
ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนสติปัญญา พิจารณา ตามเพศ ผลการเรียนรู้ และระดับการศึกษาของมารดา ที่แตกต่างกันในกลุ่ม รวม	126
ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ พิจารณาตามเพศ ผลการเรียนรู้ และระดับการศึกษาของมารดา ที่แตกต่าง กันในกลุ่มรวม.....	126
ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนลักษณะมุ่งอนาคตและ ควบคุมตน พิจารณาตามเพศ ผลการเรียนรู้ และระดับการศึกษาของมารดา ที่แตกต่างกันในกลุ่มรวม	126
ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนปริมาณเวลาที่ใช้ใน การอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ พิจารณาตามระดับเศรษฐกิจในครอบครัว ระดับการศึกษาของบิดา และภาระรับผิดชอบในครอบครัว.....	128
ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนความสนใจเลือก อ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ พิจารณาตามระดับเศรษฐกิจในครอบครัว ระดับ การศึกษาของบิดา และภาระรับผิดชอบในครอบครัว.....	130
ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนการจัดการกับความ เครียด พิจารณาตามระดับเศรษฐกิจในครอบครัว ระดับการศึกษาของบิดา และภาระรับผิดชอบในครอบครัว.....	130

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 (ต่อ)	
ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนเจตคติที่ดีต่อ พฤติกรรมรักการอ่าน พิจารณาตามระดับเศรษฐกิจในครอบครัว ระดับ การศึกษาของบิดา และการรับผิดชอบในครอบครัว.....	130
ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนเจตคติที่ดีต่อโครงการ ส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน พิจารณาตามระดับเศรษฐกิจในครอบครัว ระดับ การศึกษาของบิดา และการรับผิดชอบในครอบครัว	131
ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนสติปัญญา พิจารณา ตามระดับเศรษฐกิจในครอบครัว ระดับการศึกษาของบิดา และการ รับผิดชอบในครอบครัว	131
ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ พิจารณาตามระดับเศรษฐกิจในครอบครัว ระดับการศึกษาของบิดา และ การรับผิดชอบในครอบครัว.....	131
ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนลักษณะมุ่งอนาคตและ ควบคุมตน พิจารณาตามระดับเศรษฐกิจในครอบครัว ระดับการศึกษาของ บิดา และการรับผิดชอบในครอบครัว	132
ผลการทำนายจิตลักษณะตามสถานการณ์ (เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน และเจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน) และพฤติกรรมรักการ อ่าน (ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ และความสนใจ เลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์) แต่ละด้าน เมื่อใช้ตัวแปรกลุ่มลักษณะ สถานการณ์ และตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะเดิมเป็นตัวทำนาย.....	132
ผลการทำนายเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน เมื่อใช้ตัวแปรชุดกลุ่ม ลักษณะสถานการณ์ และตัวแปรชุดกลุ่มจิตลักษณะเดิมเป็นตัวทำนาย.....	133
ผลการทำนายเจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน เมื่อใช้ตัวแปรชุด ลักษณะสถานการณ์ และตัวแปรชุดจิตลักษณะเดิมเป็นตัวทำนาย.....	138
ผลการทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมของ นักเรียน เมื่อใช้ตัวแปรชุดลักษณะสถานการณ์ และตัวแปรชุดจิตลักษณะ เดิมเป็นตัวทำนาย.....	142

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
4 (ต่อ)		
	ผลการทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อ สิ่งพิมพ์ (ประเภทตำรา หนังสือเสริมความรู้) ของนักเรียน เมื่อใช้ตัวแปร ชุดลักษณะสถานการณ์ และตัวแปรชุดจิตลักษณะเดิมเป็นตัวทำนาย.....	145
	ผลการทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อ สิ่งพิมพ์ (ประเภทหนังสือพิมพ์ นิตยสาร) ของนักเรียน เมื่อใช้ตัวแปรชุด ลักษณะสถานการณ์และตัวแปรชุดจิตลักษณะเดิมเป็นตัวทำนาย.....	149
	ผลการทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อ ประเภทอินเทอร์เน็ตของนักเรียน เมื่อใช้ตัวแปรชุดลักษณะสถานการณ์ และ ตัวแปรชุดจิตลักษณะเดิมเป็นตัวทำนาย.....	153
	ผลการทำนายความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ของนักเรียน เมื่อใช้ ตัวแปรชุดลักษณะสถานการณ์และตัวแปรชุดจิตลักษณะเดิมเป็นตัวทำนาย...	156
	ผลการทำนายพฤติกรรมรักการอ่าน (ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็น ประโยชน์ และความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์) แต่ละด้าน เมื่อ ใช้ตัวแปรในกลุ่มลักษณะสถานการณ์ กลุ่มจิตลักษณะเดิม และกลุ่มจิต ลักษณะตามสถานการณ์เป็นตัวทำนาย.....	160
	ผลการทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมของ นักเรียน เมื่อใช้ตัวแปรกลุ่มลักษณะสถานการณ์ กลุ่มจิตลักษณะเดิม และ กลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์เป็นตัวทำนาย.....	160
	ผลการทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อ สิ่งพิมพ์ (ประเภทตำรา หนังสือเสริมความรู้) ของนักเรียน เมื่อใช้ตัวแปร กลุ่มลักษณะสถานการณ์ กลุ่มจิตลักษณะเดิม และกลุ่มจิตลักษณะตาม สถานการณ์เป็นตัวทำนาย.....	164
	ผลการทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อ สิ่งพิมพ์ (ประเภทหนังสือพิมพ์ นิตยสาร) ของนักเรียน เมื่อใช้ตัวแปรกลุ่ม ลักษณะสถานการณ์ กลุ่มจิตลักษณะเดิม และกลุ่มจิตลักษณะตาม สถานการณ์เป็นตัวทำนาย.....	168
	ผลการทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อ ประเภทอินเทอร์เน็ตของนักเรียน เมื่อใช้ตัวแปรกลุ่มลักษณะสถานการณ์ กลุ่มจิตลักษณะเดิม และกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์เป็นตัวทำนาย.....	172

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
4 (ต่อ)		
	ผลการทำนายความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ของนักเรียน เมื่อใช้ ตัวแปรกลุ่มลักษณะสถานการณ์ กลุ่มจิตลักษณะเดิม และกลุ่มจิตลักษณะ ตามสถานการณ์เป็นตัวทำนาย.....	175
	ผลการทำนายการจัดการกับความเครียด เมื่อใช้ตัวแปรในกลุ่มลักษณะ สถานการณ์ กลุ่มจิตลักษณะเดิม จิตลักษณะตามสถานการณ์ และกลุ่ม พฤติกรรมรักการอ่าน เป็นตัวทำนาย.....	179
5	การสรุปผล และอภิปรายผล.....	186
	การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ 1	186
	การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ 2	191
	การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ 3	198
	การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ 4	199
	การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ 5.....	204
	การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ 6.....	209
	การสรุปและอภิปรายผลในประเด็นสำคัญ.....	213
	ลักษณะของนักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านมาก มีพฤติกรรม รักการอ่าน 2 ด้านมาก.....	213
	นักเรียนกลุ่มเสี่ยงและปัจจัยปกป้อง.....	215
	สรุปปัจจัยเชิงเหตุและผลของการมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน	217
	ข้อดีและข้อจำกัดของการวิจัย.....	221
	ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติเพื่อการพัฒนา.....	223
	ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป.....	224
	บรรณานุกรม.....	227
	ภาคผนวก.....	240
	ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	241
	ภาคผนวก ข ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรายละเอียด.....	267
	ภาคผนวก ค โครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน.....	281
	ประวัติย่อผู้วิจัย.....	287

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 เกณฑ์การให้คะแนนเศรษฐกิจของครอบครัวนักเรียน.....	77
2 ลักษณะข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง.....	91
3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรม รักการอ่านของนักเรียน ตามประเภทโรงเรียน การรับรู้การสนับสนุนด้าน การอ่านจากครูแตกต่างกัน.....	95
4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่าน เนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมของนักเรียน ตามประเภทโรงเรียนการรับรู้ การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู	100
5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนความสนใจเลือกอ่าน เนื้อหาที่เป็นประโยชน์ของนักเรียน ตามประเภทโรงเรียน การรับรู้การ สนับสนุนด้านการอ่านจากครู.....	103
6 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่าน เนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมของนักเรียน ตามการรับรู้การสนับสนุนด้าน การอ่านจากบิดามารดา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและ ควบคุมตน.....	108
7 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนความสนใจเลือกอ่าน เนื้อหาที่เป็นประโยชน์ของนักเรียนตามการได้รับการสนับสนุนด้านการอ่าน จากบิดามารดา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน.....	114
8 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของตัวแปรตาม (พฤติกรรมรักการ อ่าน (ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ และความสนใจ เลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์) การจัดการความเครียด) ตัวแปรในกลุ่มจิต ลักษณะตามสถานการณ์ และกลุ่มจิตลักษณะเดิม ตามเพศ ผลการเรียนรู้ และระดับการศึกษาของมารดา.....	124
9 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่าน 2 ด้าน (พฤติกรรมรักการอ่าน (ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็น ประโยชน์ และความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์) คะแนนการ จัดการความเครียด ตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ และกลุ่มจิต ลักษณะเดิมที่ละตัวแปร ตามระดับเศรษฐกิจในครอบครัว ระดับการศึกษาของ บิดา และภาระรับผิดชอบในครอบครัว.....	129

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
10	ปริมาณการทำนายและตัวทำนายลำดับของเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน ด้วยตัวทำนายชุดที่1: กลุ่มลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร ชุดที่2 : กลุ่มจิต ลักษณะเดิม 3 ตัวแปร ชุดที่3 : ชุดรวม ลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร จิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร รวมเป็น 9 ตัวแปร แต่ละชุดในกลุ่มรวมและกลุ่ม ย่อย 14 กลุ่ม.....	135
11	ปริมาณการทำนายและตัวทำนายลำดับของเจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัย รักการอ่าน ด้วยตัวทำนายชุดที่1: กลุ่มลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร ชุดที่2 : กลุ่มจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร ชุดที่3 : ชุดรวม ลักษณะ สถานการณ์ 6 ตัวแปร จิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร รวมเป็น 9 ตัวแปร แต่ละชุดในกลุ่ม รวม และกลุ่มย่อย 14 กลุ่ม.....	140
12	ปริมาณการทำนายและตัวทำนายลำดับของปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่ เป็นประโยชน์ด้านรวม ด้วยตัวทำนายชุดที่1: กลุ่มลักษณะสถานการณ์ 6 ตัว แปร ชุดที่2 : กลุ่มจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร ชุดที่3 : ชุดรวม ลักษณะ สถานการณ์ 6 ตัวแปร จิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร รวมเป็น 9 ตัวแปร แต่ละ ชุดในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 14 กลุ่ม.....	143
13	ปริมาณการทำนายและตัวทำนายลำดับของปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่ เป็นประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ (ประเภทตำรา หนังสือเสริมความรู้) ด้วยตัว ทำนายชุดที่1 : กลุ่มลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร ชุดที่2 : กลุ่มจิตลักษณะ เดิม 3 ตัวแปร ชุดที่3 : ชุดรวม ลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร จิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร รวมเป็น 9 ตัวแปร แต่ละชุดในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 14 กลุ่ม.....	146
14	ปริมาณการทำนายและตัวทำนายลำดับของปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่ เป็นประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ (ประเภทหนังสือพิมพ์ นิตยสาร) ด้วยตัว ทำนายชุดที่1 : กลุ่มลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร ชุดที่2 : กลุ่มจิตลักษณะ เดิม 3 ตัวแปร ชุดที่3 : ชุดรวม ลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร จิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร รวมเป็น 9 ตัวแปร แต่ละชุดในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 14 กลุ่ม.....	150

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
15	ปริมาณการทำนายและตัวทำนายลำดับของปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อประเภทอินเทอร์เน็ต ด้วยตัวทำนายชุดที่1 : กลุ่มลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร ชุดที่2 : กลุ่มจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร ชุดที่3 : ชุดรวมลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร จิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร รวมเป็น 9 ตัวแปร แต่ละชุดในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 14 กลุ่ม.....	154
16	ปริมาณการทำนายและตัวทำนายลำดับของความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ ด้วยตัวทำนายชุดที่1 : กลุ่มลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร ชุดที่2 : กลุ่มจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร ชุดที่3 : ชุดรวม ลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร จิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร รวมเป็น 9 ตัวแปร แต่ละชุดในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 14 กลุ่ม.....	157
17	ปริมาณการทำนายและตัวทำนายลำดับของปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวม ด้วยตัวทำนายชุดที่1: ลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร จิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร ชุดที่4 : กลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร ชุดที่5 : ชุดรวม ลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร จิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร จิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร รวมเป็น 11 ตัวแปร แต่ละชุดในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 14 กลุ่ม.....	162
18	ปริมาณการทำนายและตัวทำนายลำดับของปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ (ประเภทตำรา หนังสือเสริมความรู้) ด้วยตัวทำนายชุดที่1: ลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร จิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร ชุดที่4 : กลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร ชุดที่5 : ชุดรวม ลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร จิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร จิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร รวมเป็น 11 ตัวแปร แต่ละชุดในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 14 กลุ่ม.....	165
19	ปริมาณการทำนายและตัวทำนายลำดับของปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ (ประเภทหนังสือพิมพ์ นิตยสาร) ด้วยตัวทำนายชุดที่1: ลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร จิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร ชุดที่4 : กลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร ชุดที่5 : ชุดรวม ลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร จิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร จิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร รวมเป็น 11 ตัวแปร แต่ละชุดในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 14 กลุ่ม.....	169

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
20	ปริมาณการทำนายและตัวทำนายลำดับของปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อประเภทอินเทอร์เน็ต ด้วยตัวทำนายชุดที่1: ลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร จิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร ชุดที่4 : กลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร ชุดที่5 : ชุดรวม ลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร จิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร จิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร รวมเป็น 11 ตัวแปร แต่ละชุดในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 14 กลุ่ม..	173
21	ปริมาณการทำนายและตัวทำนายลำดับของความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ ด้วยตัวทำนายชุดที่1: ลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร จิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร ชุดที่4 : กลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร ชุดที่5 : ชุดรวม ลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร จิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร จิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร รวมเป็น 11 ตัวแปร แต่ละชุดในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 14 กลุ่ม.....	177
22	ปริมาณการทำนายและตัวทำนายลำดับของการจัดการความเครียด ด้วยตัวทำนายชุดที่1: พฤติกรรมรักการอ่าน 2 ตัวแปร ชุดที่2 : กลุ่มจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร ชุดที่3 : ชุดรวม พฤติกรรมรักการอ่าน 2 ตัวแปร กลุ่มจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร รวมเป็น 5 ตัวแปร แต่ละชุดในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 14 กลุ่ม.....	181
23	การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย.....	242
24	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปร.....	268
25	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียน พิจารณาตามประเภทโรงเรียน และการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู ในกลุ่มรวม.....	270
26	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียน พิจารณาตามประเภทโรงเรียน และการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู ในกลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ.....	270
27	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียน พิจารณาตามประเภทโรงเรียน และการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู ในกลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวต่ำ.....	270
28	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียน พิจารณาตามประเภทโรงเรียน และการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู ในกลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย.....	271

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
29	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ ของนักเรียน พิจารณาตามประเภทโรงเรียน และการรับรู้การสนับสนุนด้านการ อ่านจากครู ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย.....	271
30	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ ของนักเรียน พิจารณาตามประเภทโรงเรียน และการรับรู้การสนับสนุนด้านการ อ่านจากครู ในกลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย.....	271
31	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็น ประโยชน์ด้านรวมของนักเรียน พิจารณาตามการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่าน จากบิดามารดา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และ ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ใน กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก.....	272
32	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็น ประโยชน์ด้านรวมของนักเรียน พิจารณาตามการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่าน จากบิดามารดา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ใน กลุ่มนักเรียนที่มารดาการศึกษามาก.....	272
33	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็น ประโยชน์ด้านรวมของนักเรียน พิจารณาตามการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่าน จากบิดามารดา และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก....	273
34	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็น ประโยชน์ของนักเรียน พิจารณาตามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคต และควบคุมตน ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก.....	273
35	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ ของนักเรียน พิจารณาตามการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ในกลุ่มนักเรียนชาย...	274
36	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ ของนักเรียน พิจารณาตามการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ในกลุ่มนักเรียนที่มี ผลการเรียนต่ำ.....	274
37	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ ของนักเรียน พิจารณาตามการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ในกลุ่มนักเรียนที่ บิดามีการศึกษาน้อย.....	275

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
38	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ของนักเรียน พิจารณาตามการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ในกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย.....	275
39	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ของนักเรียน พิจารณาตามการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ในกลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวมาก.....	276
40	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ของนักเรียน พิจารณาตามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ในกลุ่มรวม.....	276
41	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ของนักเรียน พิจารณาตามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ในกลุ่มนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน.....	277
42	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ของนักเรียน พิจารณาตามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ในกลุ่มนักเรียนชาย.....	277
43	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ของนักเรียน พิจารณาตามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ในกลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ.....	277
44	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ของนักเรียน พิจารณาตามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ในกลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวสูง.....	278
45	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ของนักเรียน พิจารณาตามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย.....	278

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
46 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็น ประโยชน์ของนักเรียน พิจารณาตามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่ง อนาคตและควบคุมตน ในกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก.....	278
47 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็น ประโยชน์ของนักเรียน พิจารณาตามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่ง อนาคตและควบคุมตน ในกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย.....	279
48 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็น ประโยชน์ของนักเรียน พิจารณาตามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่ง อนาคตและควบคุมตน ในกลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวมาก...	279
49 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็น ประโยชน์ของนักเรียน พิจารณาตามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคต และควบคุมตน ในกลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย.....	279
50 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ของตัวแปรที่ศึกษา..	280

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 การวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมด้วยรูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม.....	18
2 ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรม.....	43
3 สรุปความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ ที่ศึกษา.....	72
4 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนเฉลี่ยระหว่าง ประเภทโรงเรียน และการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู ที่ส่งผลต่อความแปรปรวนของคะแนนเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน ในกลุ่มรวม.....	97
5 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนเฉลี่ยระหว่าง ประเภทโรงเรียน และการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู ที่ส่งผลต่อความแปรปรวนของคะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย.....	104
6 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนเฉลี่ยระหว่าง ประเภทโรงเรียน และการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู ที่ส่งผลต่อความแปรปรวนของคะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ ในกลุ่มนักเรียนที่มีการะับผิดชอบในครอบครัวน้อย.....	105
7 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ ด้านรวม ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตและความคุมตน และการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา ที่ส่งผลต่อความแปรปรวนของคะแนนปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวม ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย.....	109
8 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ ด้านรวม ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตและความคุมตน และการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา ที่ส่งผลต่อความแปรปรวนของคะแนนปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวม ในกลุ่มนักเรียนที่มารดาที่มีการศึกษาน้อย.....	110
9 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ระหว่าง ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตและความคุมตน และการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา ที่ส่งผลต่อความแปรปรวนของคะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ ในกลุ่มนักเรียนที่มีการะับผิดชอบในครอบครัวมาก.....	117

บัญชีภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ	หน้า
10 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางที่สนับสนุนสมมติฐานที่ 1.....	188
11 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวที่สนับสนุนสมมติฐานที่ 1.....	189
12 แสดงผลปฏิสัมพันธ์แบบสามทางที่พบในสมมติฐานที่ 2.....	193
13 ผลแสดงปฏิสัมพันธ์แบบสามทางที่สนับสนุนสมมติฐานที่ 2.....	195
14 ผลแสดงปฏิสัมพันธ์แบบสองทางระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับ ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน	197
15 ผลการทำนายและตัวทำนายที่สำคัญของเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรัก การอ่าน โดยใช้ลักษณะสถานการณ์และจิตลักษณะเดิมเป็นตัว ทำนายในกลุ่มรวม และกลุ่มนักเรียนหญิง.....	200
16 ผลการทำนายและตัวทำนายที่สำคัญของความสนใจเลือกอ่านเนื้อหา ที่เป็นประโยชน์ โดยใช้ลักษณะสถานการณ์และจิตลักษณะเดิม เป็นตัวทำนายในกลุ่มรวม และกลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ.....	202
17 ผลการทำนายและตัวทำนายที่สำคัญของปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่าน เนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ (ประเภทตำรา หนังสือเสริม ความรู้) โดยใช้ลักษณะสถานการณ์ จิตลักษณะเดิม และจิตลักษณะ ตามสถานการณ์เป็นตัวทำนายในกลุ่มรวม และกลุ่มนักเรียนชาย	206
18 ผลการทำนายและตัวทำนายที่สำคัญของความสนใจเลือกอ่าน เนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ โดยใช้ลักษณะสถานการณ์ จิตลักษณะเดิม และจิตลักษณะตามสถานการณ์เป็นตัวทำนายใน กลุ่มรวม และกลุ่มนักเรียนที่เรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย.....	208
19 ผลการทำนายและตัวทำนายที่สำคัญของการจัดการกับความเครียด โดยใช้ลักษณะสถานการณ์ จิตลักษณะเดิม จิตลักษณะตาม สถานการณ์ และพฤติกรรมรักการอ่านเป็นตัวทำนายในกลุ่มรวม และกลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวสูง.....	211
20 ปัจจัยเชิงเหตุและผลของเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยสำคัญ และปัจจัยเชิงผลของพฤติกรรมรักการอ่าน 2 ด้าน ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยสำคัญ.....	219

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาและการแสวงหาความรู้มีบทบาทสำคัญยิ่งในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ อีกทั้งปัจจุบันข่าวสารและข้อมูลมีมากมาย จึงทำให้เกิดการเผยแพร่ในรูปของสิ่งตีพิมพ์เพิ่มมากขึ้น การอ่านจึงเข้ามามีบทบาทสำคัญ เพราะนอกจากบุคคลจะมีวัตถุประสงค์ในการอ่านเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านของตนแล้ว บุคคลยังอ่านเพื่อให้เกิดความรู้ ที่นำไปพัฒนาตนเอง พัฒนาความรู้ อันจะนำไปสู่การพัฒนาเทคโนโลยี ตลอดจนพัฒนาประเทศชาติในที่สุด (ศิริพร ลิ้มตระกูล. 2545: 5-6) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราโชวาทเกี่ยวกับหนังสือและการอ่าน พระราชทานในพิธีเปิดงานปีแห่งหนังสือระหว่างชาติและงานแสดงการพิมพ์แห่งประเทศไทย ครั้งที่ 3 เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2515 ดังจะขออัญเชิญมากล่าวไว้ดังนี้ “หนังสือเป็นเสมือนคลังที่รวบรวมเรื่องราว ความรู้ ความคิด วิทยาการทุกด้านทุกอย่าง ซึ่งมนุษย์ได้เรียนรู้ได้คิดอ่านและเพียรพยายามบันทึกภาษาไว้ด้วยลายลักษณ์อักษรหนังสือแพร่ไปถึงที่ใด ความรู้ความคิดก็แพร่ไปถึงที่นั่น หนังสือจึงเป็นสิ่งที่ค่าและมีประโยชน์ที่จะประมาณมิได้ในแง่ที่เป็นบ่อเกิดการเรียนรู้ของมนุษย์” (กระทรวงศึกษาธิการ. 2543: 1)

ปัจจุบันสังคมไทยเป็นยุคสังคมแห่งการเรียนรู้ การสร้างเยาวชนของชาติให้เป็นบุคคลที่รักการเรียนรู้ ใฝ่เรียน รู้จักแสวงหาความรู้ รู้จักใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในโรงเรียนและชุมชนให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและพัฒนาศักยภาพของตนเอง นำไปสู่การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (อุดมศักดิ์ พลอยบุตร. 2544: 2) เยาวชนในวัยศึกษาเล่าเรียนนั้นจะมีความรู้เพียงแค่นี้อ่านตำรา หรือรู้เพียงแต่สิ่งที่ครูสอนในชั้นเรียนคงไม่เพียงพอกับความรู้และข่าวสารที่มีอยู่มากมาย ดังนั้นการที่เยาวชนจะก้าวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ จำเป็นต้องเป็นผู้รักการอ่านจากสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทต่างๆ รวมถึง สื่อประเภทอินเทอร์เน็ตเพื่อเพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์ให้กับตนเองอยู่เสมอ

การอ่านถือเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญต่อการดำรงชีวิต โดยเฉพาะผู้ที่กำลังอยู่ในวัยศึกษาเล่าเรียน การอ่านถือเป็นรากฐานสำคัญของการศึกษา เพราะการอ่านจะทำให้ผู้อ่านได้เรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้อย่างรวดเร็วและกว้างขวางมากยิ่งขึ้น ถึงแม้กระบวนการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนไทยปัจจุบันมุ่งเน้นพัฒนาที่ผู้เรียนด้วยวิธีการสอนรูปแบบที่หลากหลาย แม้ว่านักการศึกษาในปัจจุบันจะพยายามคิดค้นวิธีสอนแบบใหม่ๆ ให้ครูเลือกใช้อย่างเหมาะสมกับผู้เรียนและบทเรียน แต่การอ่านหนังสือและตำราต่างๆ ด้วยตนเองยังเป็นปัจจัยสำคัญในการเรียนการสอนอยู่เสมอ (เบญจวรรณ รอดแก้ว. 2524: 1) หากผู้เรียนหมั่นศึกษาค้นคว้า รู้จักอ่านเพิ่มเติมก็จะมีความรู้เพิ่มพูน และสามารถเข้าใจสิ่งต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว จึงถือว่าการอ่านเป็นการเตรียมความพร้อมของผู้เรียนทั้งก่อนการเรียนและเป็นการทบทวนบทเรียนอีกด้วย นอกจากนี้การอ่านยังเป็นการมุ่งแสวงหาความรู้อีกวิธีหนึ่งที่ผู้เรียนสามารถศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม เพื่อให้รู้ในเรื่องนั้นๆ ได้อย่างถูกต้องครบถ้วนด้วยตนเอง นอกจาก

การอ่านจะทำให้ผู้อ่านมีความรู้แล้ว การอ่านยังช่วยให้ผู้อ่านผลิตเฟลิน และช่วยให้จิตใจเกิดความสุข ส่งผลให้เกิดเจตคติที่ดีต่อการอ่าน และก่อให้เกิดการแสดงออกที่ดีต่อการอ่านต่อไป

กล่าวได้ว่า ผู้นำประเทศและนักวิชาการต่างมีความเห็นพ้องต้องกันว่า การอ่านยังคงเป็นวิธีการสำคัญและจำเป็นในการแสวงหาความรู้ ช่วยเพิ่มพูนความคิดและประสบการณ์ให้แก่เด็กและเยาวชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคแห่งข้อมูลข่าวสาร จากการเสวนาเรื่องพฤติกรรมกรรมการอ่านหนังสือของเยาวชนไทยในปัจจุบัน ผู้อำนวยการสำนักบรรณคดีและสื่อสารสนเทศ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ได้เสนอผลสำรวจของเอแบคโพล โครงการพฤติกรรมกรรมการอ่านหนังสือของเยาวชนระหว่างอายุ 12-23 ปี ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และจังหวัดหัวเมืองใหญ่ใน 4 ภูมิภาค ได้แก่ เชียงใหม่ ขอนแก่น ชลบุรี และสงขลา มีตัวอย่างทั้งสิ้น 4,920 ตัวอย่าง พบว่าเด็กและเยาวชนกว่าร้อยละ 91 ระบุว่าอ่านหนังสือมีเพียงร้อยละ 9 ที่ไม่อ่านหนังสือ ในประเด็นที่เกี่ยวกับการรับสื่อมวลชนประเภทต่างๆ พบว่าเด็กและเยาวชนกว่าร้อยละ 65.5 ระบุว่าดูโทรทัศน์ วิดีโอ มากกว่าการอ่านหนังสือ ร้อยละ 45 ระบุว่าฟังวิทยุมากกว่า เด็กและเยาวชนร้อยละ 31.8 ระบุว่าอ่านหนังสือมากกว่า นอกจากนี้ผลการสำรวจยังได้เปรียบเทียบการคุยโทรศัพท์กับการอ่านหนังสือพบว่า เด็กและเยาวชนร้อยละ 43.3 ระบุว่าคุยโทรศัพท์มากกว่า ร้อยละ 35.6 ระบุว่าอ่านหนังสือมากกว่า และร้อยละ 21.1 ระบุว่าพอๆ กัน เมื่อเปรียบเทียบการเล่นอินเทอร์เน็ตกับการอ่านหนังสือ พบว่า ร้อยละ 37.6 ระบุว่าอ่านหนังสือมากกว่า และร้อยละ 37.2 ระบุว่าเล่นอินเทอร์เน็ตมากกว่า (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. 2549 : ออนไลน์) และจากการเปิดเผยของ รองเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กล่าวถึง สถานการณ์เด็กและเยาวชนในปัจจุบันว่า ในยุคที่พ่อแม่ทำงานนอกบ้าน และเป็นยุคที่ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีส่งผลต่อพฤติกรรมเด็ก โดยการสำรวจของสวนดุสิตโพล เมื่อวันที่ 10-15 มีนาคม 2550 พบว่า ร้อยละ 30 ของนักเรียนระดับประถมศึกษาอ่านการ์ตูนไป และใช้เวลาส่วนใหญ่คุยโทรศัพท์เฉลี่ยวันละประมาณ 1 ชั่วโมง ใช้อินเทอร์เน็ต 1 ชั่วโมง เล่นเกม 2 ชั่วโมง รวมเวลาที่ใช้ไปกับสิ่งที่มีประโยชน์น้อยถึงวันละ 6 ชั่วโมง (กิตติศักดิ์ สินธุวนิช. 2550: ออนไลน์) และเมื่อพิจารณาเวลาที่ใช้ในการอ่านหนังสือของเด็กไทยอายุตั้งแต่ 10 ขวบขึ้นไป ใช้เวลาอ่านหนังสือ 2.29 นาทีต่อวัน ส่วนอายุระหว่าง 10-14 ปีที่อยู่ในวัยศึกษา ใช้เวลาอ่านหนังสือน้อยที่สุดเพียง 1.28-4.43 นาทีต่อวัน (ผลกัตันยุทศาสตร์ “หนังสือถึงมือเด็ก”. 2549: 12)

จากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่า เยาวชนไทยอายุระหว่าง 12-23 ปีกว่าร้อยละ 91 ระบุว่าอ่านหนังสือและมีกิจกรรมหลากหลายที่ทำในเวลาว่างที่เยาวชนใช้เพื่อศึกษาหาความรู้และเพื่อพักผ่อน เช่น การดูโทรทัศน์ และการเล่นอินเทอร์เน็ต เป็นต้น อย่างไรก็ตามยังพบว่าเยาวชนที่อยู่ในวัยเรียน (อายุ 10-14 ปี) ส่วนหนึ่งใช้เวลาในการอ่านหนังสือน้อยที่สุดเพียงไม่เกิน 5 นาทีต่อวัน นอกจากมุ่งแสวงหาความรู้ตามความชอบและความสนใจส่วนตัวแล้ว เยาวชนควรมุ่งสนใจอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์เพื่อมุ่งพัฒนาตนเองควบคู่กันไปพร้อมกัน ทั้งนี้เพราะการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์นอกจากจะช่วยเพิ่มพูนความรู้และสติปัญญาให้กับผู้อ่านแล้ว การอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ยังช่วยส่งเสริมประสบการณ์ในด้านต่างๆ ให้กับผู้อ่านอีกด้วย เช่น มีพัฒนาการทางภาษาโดยเฉพาะด้านการอ่านได้รับความเพลิดเพลิน และได้รับการปลูกฝังจริยธรรม เป็นต้น (วรรณ บัวเกิด. 2527: 1228-1229)

ดังนั้นเพื่อมุ่งให้เยาวชนเป็นบุคคลที่มีศักยภาพในอนาคต เยาวชนไทยควรเป็นผู้มีพฤติกรรมรักการอ่านตลอดจนเป็นนักอ่านที่มีคุณภาพที่รู้จักเลือกอ่าน เลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง

พฤติกรรมรักการอ่านไม่ได้เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ จำเป็นต้องอาศัยการปลูกฝัง กระตุ้น และส่งเสริมอย่างต่อเนื่อง การสร้างพฤติกรรมรักการอ่านให้เกิดขึ้นและเป็นนิสัยติดตัวเด็กเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็น การส่งเสริมและปลูกฝังให้เยาวชนรู้คุณค่าและเห็นประโยชน์ของการอ่านจะทำให้เยาวชนชอบและสนใจการอ่านมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้เกิดพฤติกรรมรักการอ่าน

จากผลการวิจัยเรื่องนิสัยรักการอ่านของนักเรียนพบว่า นิสัยรักการอ่านมีความเกี่ยวข้องกับสถานการณ์ทางสังคมได้แก่ ครอบครัวและโรงเรียน ในการวิจัยของ ทวีศักดิ์ เตชะเลิศ (2528: 64-65) ศึกษาองค์ประกอบที่สัมพันธ์กับนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ตัวทำนายที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนด้านประสบการณ์การส่งเสริมการอ่านจากที่บ้าน และประสบการณ์ส่งเสริมการอ่านจากทางโรงเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญกับนิสัยรักการอ่านสูงกว่าตัวทำนายอื่นๆ สำหรับบิดามารดานับเป็นครูคนแรกของลูกเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญและเป็นตัวแบบที่มีอิทธิพลมากที่สุดของลูก หากบิดามารดาเป็นนักอ่านและเลี้ยงลูกด้วยหนังสือ ลูกก็จะเติบโตเป็นคนชอบอ่านหนังสือ (ยุพิน เตชะมณี. 2537: 1) มีงานวิจัยหลายเรื่องพบว่า นิสัยรักการอ่านมีความสัมพันธ์กับการส่งเสริมการอ่านในครอบครัว เช่นงานวิจัยของดวงเดือน พันธุมนาวิน อรพินทร์ ชูชม และสุภาพร ลอยด์ (2529: 69) ได้ศึกษาการส่งเสริมการอ่านในครอบครัวกับนิสัยรักการอ่านของนักเรียนวัยรุ่น โดยศึกษากลุ่มนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย อายุ 10-13 ปี และนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นอายุ 12-15 ปี กับผู้ปกครองของนักเรียนที่ศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด จำนวน 3,200 คน พบว่า หากผู้ปกครองส่งเสริมให้เด็กอ่านตั้งแต่อายุน้อยในปริมาณมากเท่าใด เมื่อโตขึ้นเด็กจะอ่านมากขึ้นและชอบอ่านเนื้อหาที่มีประโยชน์มากในระยะต่อมาก็มีงานวิจัยอีกหลายเรื่องที่พบผลสนับสนุนความสัมพันธ์ดังกล่าว (เช่น วิทยา วิมลทนอม. 2530: 94; ดวงพร พวงเพชร. 2541: 82; ปราณี รัตนะ. 2541: 39-40; และสุกัญญา เกรียงชัยพร. 2548: 54) โดยผู้วิจัยเหล่านี้พบผลสอดคล้องกันว่า การส่งเสริมการอ่านจากครอบครัว และการเป็นแบบอย่างที่ดีด้านการอ่านแก่ลูกของบิดามารดาส่งผลต่อเจตคติและพฤติกรรมรักการอ่านของลูก

โรงเรียนเป็นแหล่งส่งเสริมการอ่านที่สำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าครอบครัว มีหน้าที่ในการพัฒนาเยาวชนโดยการจัดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียนให้เกิดความรู้ความสามารถทางวิชาการ เกิดทักษะผ่านการจัดการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน บรรยากาศการอ่านในโรงเรียนจะมีผลต่อความสนใจเกี่ยวกับการอ่านเช่นเดียวกับครอบครัว การสร้าง “สังคมการอ่าน” ขึ้นในโรงเรียนช่วยกระตุ้นให้เกิดความกระตือรือร้นในการพัฒนาความสามารถในการอ่าน (ดลยา วงศ์ชนะชัย. 2542: 242) โดยผ่านกิจกรรมต่างๆ เช่น การจัดกิจกรรมแข่งขันการอ่าน การสนทนาเกี่ยวกับหนังสือที่อ่านตลอดจนกิจกรรมอื่นๆ ที่สนับสนุนพัฒนาการการอ่านของนักเรียน เหล่านี้ล้วนเป็นการปลูกฝัง และกระตุ้นพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะกลุ่มผู้ที่กำลังอยู่ในวัยเรียน พบว่าการอ่านมีบทบาทสำคัญต่อการศึกษาทุกระดับ นอกจากการได้ความรู้ผ่านการจัดการเรียน

การสอนของครูแล้ว ตัวผู้เรียนควรต้องอาศัยการเรียนรู้ค้นคว้าด้วยตนเองด้วยการอ่านเพิ่มเติมจากสื่อประเภทต่างๆ อีกทางหนึ่งด้วย โครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้เกิดขึ้นกับเยาวชนไทยในวัยเรียน ได้ดำเนินในปีงบประมาณ 2549 ภายใต้ความรับผิดชอบของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดนโยบายการดำเนินโครงการกับโรงเรียนระดับประถมและมัธยมศึกษา ได้ทำต่อเนื่องในปีงบประมาณ 2550 จัดให้มีโรงเรียนแกนนำส่งเสริมนิสัยรักการอ่านที่กำหนดให้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และทุกระดับชั้นมีแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการการอ่าน จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการอ่านและการเรียนรู้ของนักเรียน และในปีงบประมาณ 2551 โรงเรียนแกนนำส่งเสริมนิสัยรักการอ่านที่ผ่านเกณฑ์ประเมินของสำนักงานเขตการศึกษาพื้นที่ที่โรงเรียนสังกัด ได้กำหนดให้เป็นโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ทำให้คาดว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ซึ่งมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างจริงจังและต่อเนื่องจะมีพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่านักเรียนจากโรงเรียนทั่วไป กล่าวได้ว่าพฤติกรรมรักการอ่านเป็นพฤติกรรมที่ครอบคลุมและโรงเรียนสามารถส่งเสริมให้เกิดในเด็กและเยาวชนอย่างได้ผลดี

อีกประการหนึ่งพบว่า ความพร้อมทางจิตใจของเยาวชน เช่น การมีลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตนเองสูง มีความมุ่งมั่นมาก มีเจตคติที่ดีต่อการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์ เกี่ยวข้องกับการมีพฤติกรรมรักการอ่าน เช่นในงานวิจัยของดวงเดือน พันธุมนาวิน อรพินทร์ ชูชม และสุภาพร ลอยด์ (2529: 47-82) พบว่านิสัยรักการอ่านมีความสัมพันธ์กับจิตลักษณะของวัยรุ่น โดยพบว่านักเรียนที่ใช้เวลาในการอ่านมาก และชอบอ่านเนื้อหาที่มีประโยชน์มากเท่าใดก็เป็นผู้มีลักษณะมุ่งอนาคตสูง มีความเชื่ออำนาจในตนเองสูง และมีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูงมาก ต่อมา บุญตา นันทะกุล (2546: 56-61) ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบผลวิจัยสอดคล้องกับผลวิจัยของดวงเดือน พันธุมนาวินและคณะ (2529) ว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงเป็นนักเรียนที่มีพฤติกรรมรักการอ่านมาก สำหรับผลดีของการมีพฤติกรรมรักการอ่านมากนั้น เนื่องจากการอ่านเป็นการสร้างประสบการณ์พื้นฐานให้กับผู้อ่านได้มากทั้งในด้านการศึกษากการประกอบอาชีพ และการดำเนินชีวิต นักวิชาการได้ระบุว่าการอ่านช่วยให้ผู้อ่านเกิดสติปัญญา มีความรู้กว้างขวาง เข้าใจตนเอง ช่วยให้ผ่อนคลายความตึงเครียดและความวิตกกังวล ช่วยควบคุมอารมณ์และมีเจตคติที่ถูกต้อง นอกจากนี้ประสบการณ์จากการอ่านยังเกี่ยวข้องกับวิธีการแก้ปัญหาของบุคคลที่ส่งผลให้ผู้อ่านเป็นผู้คล่องแคล่ว เข้าใจสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างรวดเร็วเมื่อประสบปัญหา ก็สามารถแก้ไขสถานการณ์ได้ทันทั่วทั้ง (สุขุม เฉลยทรัพย์, 2531: 13-15) อีกทั้งการอ่านยังช่วยให้สามารถปรับตัวเข้ากับสังคม และช่วยในการปรับปรุงตัวเอง เช่น ปรับปรุงบุคลิกภาพ การพูดจา การรู้จักระงับอารมณ์ มีความอดทน รู้จักฟังและคิดตามไปด้วยอย่างมีเหตุผล (ฉวีวรรณ คูหาภินันท์, 2542: 5)

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาตัวแปรเชิงเหตุสำคัญของพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3 โดยใช้รูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) เป็นกรอบแนวคิดในการประมวลเอกสารเพื่อแสวงหาสาเหตุกลุ่มสำคัญจากหลายสายแบบสหวิทยาการ เช่น ลักษณะสถานการณ์ทางสังคม (ด้านครอบครัว และโรงเรียน) และจิตลักษณะสำคัญบางด้าน (เช่น แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน) เพื่อร่วมกันอธิบายและทำนายพฤติกรรมรักการอ่านได้ชัดเจนยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังมีการศึกษาว่าพฤติกรรมรักการอ่านสามารถทำนายการจัดการกับความเครียดของนักเรียนในกลุ่มที่ศึกษามากเพียงใดอีกด้วย คาดว่าการวิจัยครั้งนี้จะช่วยบ่งชี้ปัจจัยเชิงสาเหตุสำคัญแบบบูรณาการ ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการเสริมสร้างและพัฒนาพฤติกรรมรักการอ่านของเยาวชนไทยอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในวงกว้างต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานการณ์ทางสังคมกับจิตลักษณะของนักเรียนมีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่านมากน้อยเพียงใด ในนักเรียนประเภทต่างๆ
2. เพื่อแสวงหาตัวแปรเชิงเหตุที่สำคัญและปริมาณการทำนายตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์และพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียน ในนักเรียนประเภทต่างๆ
3. เพื่อศึกษาว่าพฤติกรรมรักการอ่านสามารถทำนายการจัดการกับความเครียดได้มากน้อยเพียงใด
4. เพื่อศึกษาประเภทของนักเรียนที่มีพฤติกรรมรักการอ่านน้อยซึ่งถือเป็นกลุ่มเสี่ยงและปัจจัยเชิงเหตุที่เกี่ยวข้อง

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบว่าปัจจัยเชิงเหตุสำคัญใดบ้างที่เกี่ยวข้องต่อพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
2. ทำให้ทราบว่าพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนเกี่ยวข้องกับการจัดการกับความเครียดมากเพียงใด
3. ผลจากการวิจัยจะเป็นพื้นฐานของการวิจัยในขั้นสูงต่อไป
4. ผลจากการวิจัยนี้ช่วยชี้แนวทางในการพัฒนาเช่น การพัฒนาจิตลักษณะประเภทใดการจัดการกับสถานการณ์หรือการให้ประสบการณ์ด้านใดแก่นักเรียนที่สำคัญ นำไปสู่การสร้างเสริมพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนวัยเดียวกันและวัยใกล้เคียงกันนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในวงกว้างต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ได้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2551

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ได้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2551 จำนวน 531 คน โดยมีขั้นตอนการกลุ่มตัวอย่าง ด้วยวิธีการสุ่มแบบหลายชั้น (Multistage Sampling) (กัลยา วานิชย์บัญชา. 2542 : 8-15) ดังนี้

1. สุ่ม เขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร ได้ เขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 ด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Sampling)
2. สุ่ม โรงเรียน ด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling) โดยแบ่งโรงเรียนออกเป็น 2 ชั้นภูมิคือ โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และโรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน แต่ละชั้นภูมิเลือกมาชั้นภูมิละ 2 โรงเรียน รวมจำนวน 4 โรงเรียน
3. สุ่ม ระดับชั้น ของนักเรียนที่เรียนในช่วงชั้นที่ 3 ด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling) ได้นักเรียนที่เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
4. สุ่ม ห้องเรียน ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของแต่ละโรงเรียน โดยสุ่มมาโรงเรียนละ 4 ห้อง ด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Sampling) รวมกลุ่มตัวอย่างจำนวน 531 คน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุและผลของพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้วิจัยใช้แนวการวิเคราะห์สาเหตุของการเกิดพฤติกรรมของมนุษย์ตามรูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) ที่ใช้กันอย่างแพร่หลายจากอดีตถึงปัจจุบัน ของ Magnusson; & Endler (1977: 18-21) เป็นแนวทางเบื้องต้นในการประมวลเอกสาร และกำหนดตัวแปรเชิงเหตุในการอธิบายและทำนายพฤติกรรมรักการอ่าน โดยรูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยมกล่าวถึงสาเหตุสำคัญของพฤติกรรมใดๆ ของมนุษย์ไว้ 4 กลุ่มสาเหตุ คือ 1) ลักษณะของสถานการณ์ปัจจุบัน หรือ สภาพแวดล้อมทางสังคมที่บุคคลกำลังเผชิญอยู่ในขณะนั้น ซึ่งจะเอื้ออำนวยหรือขัดขวางการเกิดพฤติกรรม เช่น การอบรมเลี้ยงดูจากบิดามารดา ลักษณะความสัมพันธ์ในครอบครัว รวมถึงการได้รับการฝึกฝนจากโรงเรียนให้มีพฤติกรรมที่เป็นผลเมืองดี โดยหากบุคคลมีความเกี่ยวข้องับสถานการณ์ต่างๆ ตลอดเวลา บุคคลมีแนวโน้มที่จะกระทำพฤติกรรมสอดคล้องตาม

ทิศทางที่สถานการณ์ผลักดัน 2) จิตลักษณะเดิมของผู้กระทำ หมายถึง จิตลักษณะค่อนข้างคงที่ไม่อยู่ภายใต้อิทธิพลของสถานการณ์ปัจจุบันเป็นจิตลักษณะที่ก่อตัวขึ้นตั้งแต่วัยเด็กสะสมมาถึงปัจจุบันจากการปลูกฝังอบรมในครอบครัวและโรงเรียน ซึ่งตัวแปรกลุ่มนี้ ได้แก่ ลักษณะบุคลิกภาพของบุคคล เช่น ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน เป็นต้น 3) จิตลักษณะร่วมกับสถานการณ์หรือที่เรียกว่า ปฏิสัมพันธ์แบบกลไก (Mechanical Interaction) คือ มีปัจจัยทางจิตลักษณะเดิมอย่างน้อย 1 ด้านร่วมกับปัจจัยทางสถานการณ์อย่างน้อย 1 ด้าน ส่งผลต่อพฤติกรรมหนึ่งๆ และ 4) จิตลักษณะตามสถานการณ์ หรือเรียกว่า ปฏิสัมพันธ์ในตน (Organismic Interaction) หมายถึง ลักษณะทางจิตที่เป็นผลที่เกิดจากการปฏิสัมพันธ์ระหว่างจิตลักษณะเดิมของบุคคลกับสถานการณ์ปัจจุบันภายในตัวบุคคล โดยจิตลักษณะตามสถานการณ์มักแปรเปลี่ยนไปตามสถานการณ์โดยง่าย หรืออยู่ภายใต้อิทธิพลของสถานการณ์ เช่น เจตคติต่อพฤติกรรมในสถานการณ์หนึ่งๆ ความวิตกกังวลตามสถานการณ์ เป็นต้น

ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้ตัวแปรจิตลักษณะตามทฤษฎีตันไม้จริยธรรมของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2543) ที่คาดว่าจะส่งผลต่อพฤติกรรมรักการอ่านของเยาวชน ทฤษฎีตันไม้จริยธรรมเกิดจากการประมวลผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาสาเหตุของพฤติกรรมประเภทต่างๆ ของคนไทยอายุตั้งแต่ 6 ถึง 60 ปี จำนวนมาก ทฤษฎีนี้แสดงถึงสาเหตุสำคัญของการเกิดพฤติกรรมคนดีและคนเก่งที่ประกอบไปด้วยพฤติกรรมที่พึงปรารถนา 4 กลุ่ม เปรียบเสมือนดอกและผลของต้นไม้ คือ พฤติกรรมไม่เบียดเบียนตนเอง พฤติกรรมการไม่เบียดเบียนผู้อื่น พฤติกรรมทำงานตามหน้าที่ และพฤติกรรมพัฒนาตนและสังคม ส่วนสาเหตุทางจิตใจของพฤติกรรมต่างๆ ดังกล่าวนั้นมี 2 ส่วน ส่วนลำต้นของต้นไม้ประกอบด้วยจิตลักษณะ 5 ด้านคือ 1) เหตุผลเชิงจริยธรรม 2) ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน 3) ความเชื่ออำนาจในตน 4) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 5) เจตคติ คุณธรรม และค่านิยม (ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมนั้นๆ หรือสถานการณ์นั้น ส่วนรากของต้นไม้มีจิตลักษณะ 3 ด้านคือ 1) สติปัญญา 2) ประสบการณ์ทางสังคม 3) สุขภาพจิต โดยในการวิจัยนี้พฤติกรรมรักการอ่านเป็นการแสดงถึงความสนใจใฝ่รู้ในการอ่านรวมถึงการแสวงหาความรู้ด้วยการอ่านซึ่งจัดเป็นส่วนหนึ่งของพฤติกรรมทำตามหน้าที่และพฤติกรรมพัฒนาตนเอง และจิตลักษณะตามทฤษฎีตันไม้จริยธรรมที่คาดว่าจะเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียน เช่น แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน เป็นต้น

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ มี 3 กลุ่ม ได้แก่

1.1 กลุ่มลักษณะสถานการณ์

1.1.1 ด้านครอบครัว ประกอบด้วยตัวแปร การอบรมเลี้ยงดูแบบ รักสนับสนุน

การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา

1.1.2 ด้านโรงเรียน ประกอบด้วยตัวแปร การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่าน จากครู การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน

1.2 กลุ่มจิตลักษณะเดิม ประกอบด้วยตัวแปร

1.2.1.1 สติปัญญา

1.2.1.2 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

1.2.1.3 ลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่น

1.3 จิตลักษณะตามสถานการณ์ ประกอบด้วยตัวแปร

1.3.1 เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน

1.3.2 เจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

1.4 ลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังของนักเรียน ได้แก่ ประเภทของโรงเรียน (โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน/โรงเรียนที่ไม่ใช่ต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน) เพศของนักเรียน ผลการเรียนของนักเรียน ระดับเศรษฐกิจในครอบครัว ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา และ การรับผิดชอบในครอบครัวของนักเรียน

2. ตัวแปรตาม ได้แก่

2.1 พฤติกรรมรักการอ่าน ประกอบด้วย

2.1.1 ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์

2.1.2 ความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์

2.2 การจัดการกับความเครียด

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. โครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน หมายถึง โครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและกระตุ้นให้นักเรียนและบุคลากรของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้มีนิสัยรักการอ่านโดยผ่านกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้นภายในโรงเรียน

2. โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน หมายถึง โรงเรียนแกนนำส่งเสริมนิสัยรักการอ่านที่จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านหลากหลายรูปแบบอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ และบูรณาการการอ่านทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทั้งในและนอกโรงเรียน พัฒนาการอ่านของนักเรียน ครู และบุคลากรในโรงเรียนให้มีการอ่านอย่างสม่ำเสมอ จนกระทั่งอ่านเป็นนิสัยและรู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ผลการดำเนินงานกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านประสบความสำเร็จสามารถเป็นแบบอย่างได้ โดยเป็นโรงเรียนแกนนำส่งเสริมนิสัยรักการอ่านที่ผ่านเกณฑ์ประเมินของสำนักงานเขตการศึกษาพื้นที่ เมืองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การประเมินดังนี้ 1) การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินงานส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ตัวบ่งชี้ได้แก่ การมีส่วนร่วมของบุคลากรทั้งในและนอกโรงเรียน 2) การจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ตัวบ่งชี้ได้แก่ การกำหนดแผนงานประจำปีที่ชัดเจนและมีความสอดคล้องกับนโยบายส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ความหลากหลายและ

ความต่อเนื่องของกิจกรรม ความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนเป็นต้น 3) การบูรณาการการอ่านในกระบวนการเรียนรู้ ตัวบ่งชี้ได้แก่ การบูรณาการทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และความเหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อหา 4) ผลการดำเนินงาน ตัวบ่งชี้คือ นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการอ่าน นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน (มีการศึกษาค้นคว้าจากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ อย่างต่อเนื่อง) โดยกำหนดเกณฑ์ในการประเมิน ไว้ดังนี้ โรงเรียนที่ได้รับการประเมินมีค่าเฉลี่ยของคะแนนไม่ต่ำกว่า 2.50 จัดให้เป็นโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนที่ได้รับการประเมินมีค่าเฉลี่ยของคะแนนต่ำกว่า 2.50 จัดให้เป็นโรงเรียนแกนนำส่งเสริมนิสัยรักการอ่านที่ต้องได้รับการพัฒนาให้เป็นโรงเรียนต้นแบบต่อไป

3. โรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน หมายถึง โรงเรียนในสังกัด สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ไม่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ไม่ใช่โรงเรียนแกนนำส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน แต่มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านตามนโยบายการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของสำนักงานเขตการศึกษาพื้นที่ ที่โรงเรียนๆ สังกัด

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้แบ่งการประมวลเอกสารเป็น 3 ส่วน ส่วนที่1 เป็นการประมวลเพื่อกำหนดตัวแปร ความหมายและวิธีวัดพฤติกรรมรักการอ่าน ส่วนที่2 ประมวลความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเชิงเหตุกับพฤติกรรมรักการอ่าน ประกอบด้วย 1) ปัจจัยเชิงเหตุด้านลักษณะสถานการณ์กับจิตลักษณะตามสถานการณ์และพฤติกรรมรักการอ่าน 2) ปัจจัยเชิงเหตุด้านจิตลักษณะเดิมกับพฤติกรรมรักการอ่าน และ 3) ปัจจัยเชิงเหตุทางจิตลักษณะตามสถานการณ์กับพฤติกรรมรักการอ่าน ส่วนที่3 ประมวลความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมรักการอ่านกับการจัดการกับความเครียด

พฤติกรรมรักการอ่าน : ตัวแปร ความหมาย วิธีวัด

แนวคิด การเปิดรับสื่อมวลชน (Mass Media Exposure) เริ่มจากการพิจารณาถึงบทบาทของสื่อมวลชนที่มีต่อการพัฒนาหรือการเปลี่ยนแปลงสังคมในระดับส่วนรวม จากการศึกษาของ แดเนียล เลอเนอร์ (สุกัญญา บุรณเดชาชัย. 2550: 108; อ้างอิงจาก Daniel Lerner. 1963) ได้ทำการศึกษาการเปิดรับสื่อมวลชนในแถบตะวันออกกลาง สรุปว่า ระบบการสื่อสารและการพัฒนา เป็นเครื่องชี้วัดและเป็นตัวแทนของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในระบบสังคมใหญ่ สำหรับวิธีการวัดการพัฒนา ระบบสื่อสารมวลชนนี้ แดเนียล เลอเนอร์ คำนวณจากอัตราส่วนของประชาชนที่มีวิทยุ จำนวนจำหน่ายของหนังสือพิมพ์ และจำนวนผู้นั่งดูภาพยนตร์ต่อประชาชน 1,000 คน โดยปัจจัยเหล่านี้รวมเป็นดัชนีร่วมในการวัดการเปิดรับสื่อมวลชนของ เลอเนอร์ นอกจากนี้ โรเจอร์ และเชอร์เวนนิ่ง (Rogers; & Svenning. 1969) ได้ขยายแนวคิดเกี่ยวกับการเปิดรับสื่อมวลชน โดยให้นิยามว่า สื่อมวลชนนั้นครอบคลุมสื่อ 5 ประเภทได้แก่ หนังสือพิมพ์ ภาพยนตร์ วิทยุ นิตยสาร และโทรทัศน์ ดังนั้นดัชนีในการวัดการเปิดรับสื่อมวลชนในความหมายของ โรเจอร์ และ เชอร์เวนนิ่ง จึงประกอบด้วย จำนวนรายการวิทยุที่รับฟังต่อสัปดาห์ การอ่านหนังสือพิมพ์ต่อสัปดาห์ ภาพยนตร์ที่ดูต่อปี เป็นต้น (สุกัญญา บุรณเดชาชัย. 2550: 107-109)

เนื่องจากปัจจุบันสื่อมวลชนมีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของคนในสังคมเป็นอย่างมาก อีกทั้งความต้องการของบุคคลที่แตกต่างกันย่อมส่งผลให้การเปิดรับสื่อมวลชนของแต่ละบุคคลแตกต่างกัน และจากการศึกษาของ แม็ค คอมบส์ และเบ็คเคอร์ (สุวรรณ สันคติประภา. 2532: 28; อ้างอิงจาก McCombs; & Becker. 1979) ได้ให้ความเห็นว่าการเปิดรับสื่อมวลชนประเภทต่างๆ ของแต่ละบุคคล เพื่อสนองความต้องการของตนสรุปได้ดังนี้ 1) เพื่อต้องการรู้เหตุการณ์ (Surveillance) โดยติดตามความเคลื่อนไหวและสังเกตการณ์รอบตัว เพื่อจะได้รู้ว่าอะไรเกิดขึ้น เพื่อให้ทันสมัยและเรียนรู้ว่าอะไรเป็นสิ่งสำคัญที่ควรรู้ 2) เพื่อต้องการคำแนะนำ (Guidance) ในการปฏิบัติตนให้ถูกต้อง และช่วยในการตัดสินใจในแต่ละวัน เพื่อความอยู่รอดในระบบและการเมืองที่เป็นอยู่ 3) เพื่อความตื่นเต้น (Excitement) เพื่อสร้างความรู้สึกว่าได้อยู่ร่วมเหตุการณ์ที่กำลังเกิดขึ้นด้วย 4) เพื่อเสริมความคิดเห็น (Reinforcement)

ช่วยเสริมความคิดเห็นให้มั่นคงยิ่งขึ้นหรือช่วยสนับสนุนการตัดสินใจที่ได้กระทำไปแล้ว 5) เพื่อนำไปใช้ในการสนทนา (Anticipated Communication) 6) เพื่อความบันเทิง (Entertainment) เพื่อความเพลิดเพลิน รวมทั้งผ่อนคลายอารมณ์ (Emotional Release)

นอกจากผู้รับสารเป็นผู้เลือกรับสารที่เป็นประโยชน์หรือสร้างความพึงพอใจให้กับตนแล้ว ตัวกำหนดความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการส่งสารไปยังผู้รับสาร คือ กระบวนการเลือกสรร (Selective Processes) มี 4 กระบวนการที่มีความต่อเนื่องกันดังนี้ 1) การเลือกเปิดรับ หรือ การเลือกใช้สื่อมวลชน (Selective Exposure) บุคคลมีแนวโน้มที่จะเลือกเปิดรับหรือเลือกที่จะใช้สื่อมวลชนตามความต้องการของตน โดยมีวัตถุประสงค์ในการใช้สื่อแตกต่างกัน เช่น เพื่อแสวงหาข่าวสารความรู้ ความบันเทิง ความคิดเห็น โฆษณาสินค้า เป็นต้น โดยปกติบุคคลจะเลือกใช้สื่อมวลชนที่เสนอข่าวสาร และความคิดเห็นที่สอดคล้องกับความคิด และเจตคติของเขา ทั้งนี้เพราะโดยธรรมชาติแล้วบุคคลมีความต้องการที่จะปกป้องรักษา และส่งเสริมความคิดเกี่ยวกับตนเอง (Self-Concept) 2) การเลือกให้ความสนใจ (Selective Attention) เมื่อบุคคลเลือกใช้สื่อมวลชนแล้ว บุคคลจะเลือกให้ความสนใจกับเนื้อหาของสื่อมวลชนที่ตนเลือกใช้ โดยจะเลือกให้ความสนใจในสิ่งที่ตนสนใจ ชอบ และสอดคล้องกับเจตคติ ความคิด และความเชื่อของตน 3) การเลือกรับรู้หรือการเลือกตีความหมาย (Selective Perception or Selective Interpretation) คือ การเลือกรับรู้หรือตีความหมายเนื้อหาของสื่อมวลชนที่ตนเลือกให้ความสนใจ โดยบุคคลจะเลือกตีความหมายของสิ่งที่ได้อ่าน ดู ฟัง ตามเจตคติ และความรู้สึกนึกคิดของตน เนื้อหาของสื่อมวลชนจึงมักถูกบิดเบือนไปโดยที่เราไม่รู้ตัว 4) การเลือกจดจำ (Selective Retention) ในขั้นตอนการเลือกจดจำสิ่งที่ตนได้จากการใช้สื่อมวลชน ผู้รับสารจะเลือกเช่นเดียวกับการเลือกใช้สื่อ เช่นเดียวกับการเลือกให้ความสนใจกับเนื้อหาของสื่อมวลชน และการเลือกตีความหมายของเนื้อหา กล่าวคือ บุคคลจะเลือกจดจำเฉพาะเนื้อหาที่สอดคล้องกับรสนิยม เจตคติ ความชอบ ความเชื่อ ตามค่านิยมของตน อาจกล่าวได้ว่า การเลือกจดจำเนื้อหาของสื่อมวลชนเท่ากับเป็นการช่วยส่งเสริม สนับสนุน ให้เจตคติเดิม หรือความเชื่อเดิมของบุคคลมีความมั่นคงยิ่งขึ้น และเปลี่ยนแปลงได้ยากขึ้น (ปรมะ สตะเวทิน. 2546: 121-122)

สื่อสิ่งพิมพ์ (Publications / print media) เป็นรูปแบบหนึ่งของสื่อมวลชน โดยแบ่งออกได้ 4 ประเภท คือ 1) หนังสือเล่มเล็ก (Book) 2) นิตยสาร (Magazine) หรือวารสาร (Periodical) 3) หนังสือพิมพ์ (Newspaper) 4) สื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ (Special Publication) ประกอบด้วย โปสเตอร์ แผ่นพับ ใบปลิว คู่มือ (สุรัตน์ นุ่มนนท์. 2532: 6-7; สุรสิทธิ์ วิทยาธรัฐ. 2542: 31) โดยสื่อต่างๆ เหล่านี้มีความแตกต่างกันทั้งด้านรูปแบบและเนื้อหา ตลอดจนขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการจัดทำ เพื่อให้สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย อย่างไรก็ตามสื่อสิ่งพิมพ์ทั้งหมดนี้มีลักษณะร่วมกันประการหนึ่ง คือ เป็นการสื่อสารด้วยตัวหนังสือและภาพ อันเป็นสัญลักษณ์ที่สำคัญที่สุดของสื่อประเภทนี้ โดยผู้อ่านแต่ละคนในฐานะผู้รับสารต่างรับข่าวสารในลักษณะแตกต่างกันตามความชอบ ค่านิยม โอกาส ความรู้สึกนึกคิด สถานการณ์ และสิ่งแวดล้อมอื่นๆ ที่จะอำนวยให้ (ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์. 2532: 382-386)

การอ่านเป็นพฤติกรรมสำคัญของกระบวนการเรียนรู้ ที่ทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้ความเข้าใจ มีความคิดและสติปัญญา เกิดจินตนาการและผ่อนคลายความเครียดได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้เพราะเมื่อได้อ่าน ผู้อ่านจะรับรู้เรื่องราวผ่านตัวอักษรแล้วยังสามารถจินตนาการตามเรื่องได้อ่านได้อย่างไม่มีขอบเขต เนื่องจากการอ่านเป็นบ่อเกิดแห่งความรู้อันมีค่า ความสำคัญของการอ่านจึงมีผลอย่างมากต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน ทั้งนี้เพราะการอ่านเป็นวิธีการสำคัญที่ใช้ในการแสวงหาความรู้อย่างอิสระด้วยตนเองของผู้อ่าน และเพิ่มพูนประสบการณ์บางอย่างที่ผู้อ่านไม่อาจพบได้ในชีวิตจริง การอ่านทำให้เป็นคนทันสมัย ทนต่อเหตุการณ์ สามารถปรับตัวเข้ากับเหตุการณ์นั้นๆ ได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้การอ่านยังช่วยทำให้ผู้อ่านเป็นที่ยอมรับในสังคมวางตัวเป็นรู้จักกาลเทศะ ช่วยให้อ่านรู้จักตัวเองดีขึ้น ผู้ที่อ่านมากมักจะเป็นบุคคลน่าสนใจเนื่องจากการอ่านช่วยให้มีความคิดกว้างขวางลึกซึ้งแล้ว ยังสามารถแสดงความรู้และความคิดเห็นดีๆ ได้ทุกกาลเทศะไม่ว่าจะอยู่ในโรงเรียน บ้าน ที่ทำงาน (สังวร หล้าพระบาง. 2530: 5) นอกจากนี้การอ่านยังเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์พร้อมกับได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินอีกด้วย ดังนั้นจุดมุ่งหมายสูงสุดของการส่งเสริมการอ่านนั้นก็เพื่อให้เกิดพฤติกรรมรักการอ่าน ซึ่งเป็นคุณลักษณะหนึ่ง ที่ควรปลูกฝังให้เกิดในเด็กและเยาวชน เพื่อมุ่งหวังให้เด็กเกิดความสนใจใฝ่รู้ หมั่นแสวงหาความรู้ต่างๆ เพิ่มเติมด้วยการอ่านอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ (แมนมาส ขวลิขิตกุล. 2546)

ในการศึกษาพฤติกรรมรักการอ่านและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน มีการระบุพฤติกรรมออกเป็นด้านๆ เช่น ในงานวิจัยของสุชาดา เชิดชูธรรม (2546: 5-6) ได้ศึกษาความสนใจในการอ่านของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งตัวแปรด้านความสนใจในการอ่าน แบ่งการวัดออกเป็น 5 ด้านคือ 1) วัดอุปประสงค์ของการอ่าน 2) สาเหตุที่อ่าน 3) แหล่งการอ่าน 4) เวลาที่ใช้ในการอ่าน 5) จำนวนหนังสือที่อ่าน ส่วนสุจิตรา ศรีสุธีวงศ์ (2544: 11) ศึกษาพฤติกรรมการอ่านหนังสือวรรณกรรมเยาวชนประเภทบันเทิงคดี ให้ความหมายของพฤติกรรมการอ่านไว้ว่า หมายถึงพฤติกรรมหรือการกระทำในการอ่านหนังสือวรรณกรรมเยาวชนประเภทบันเทิงคดีของเด็ก โดยระบุเป็นพฤติกรรม 3 ด้านคือ 1) กระบวนการเลือกสรรในการอ่าน 2) ความถี่ในการอ่าน 3) ปริมาณการอ่าน สำหรับเบญจพร หมีนสวัสดิ์ (2542: 5) ศึกษาความสนใจและการใช้ประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์ของนักศึกษาทางไกล แบ่งวัดพฤติกรรมการอ่านออกเป็น 1) ความถี่ 2) ความบ่อยครั้งในการอ่านหนังสือพิมพ์ 3) ช่วงเวลาที่อ่าน 4) สถานที่ที่อ่านหนังสือพิมพ์รายวัน 5) จำนวนฉบับหนังสือพิมพ์รายวันที่อ่านเป็นประจำ ในอดีตมีงานวิจัยของ สหทัยา ชินสมบูรณ์ (2528: 9) ศึกษาอิทธิพลของสภาพครอบครัวที่มีต่อการอ่านของนักเรียนชั้นประถมปีที่ 4 โรงเรียนสายน้ำทิพย์ โดยแบ่งการวัดด้านการอ่านของนักเรียนออกเป็น 4 ด้านคือ 1) จำนวนหนังสือที่ไม่ใช่หนังสือแบบเรียนที่นักเรียนมีอยู่ที่บ้าน 2) ประเภทของหนังสือ 3) ความถี่ในการอ่าน และ 4) แหล่งที่ได้หนังสือ ส่วนจินตนา เจริมพิทักษ์วงศ์ (2527: 4) ศึกษาการอ่านของผู้ใช้ห้องสมุด ระบุการวัดด้านการอ่านออกเป็น 5 ด้านคือ 1) ประเภทหนังสือที่อ่าน 2) จำนวนหนังสือที่อ่าน 3) เวลาที่ใช้ในการอ่าน 4) แหล่งที่ได้หนังสือ และ 5) วัดอุปประสงค์ในการอ่าน และสุวรรณา สันคติประภา (2532: 14) ศึกษาพฤติกรรมการอ่านและการเลือกอ่านหนังสือการ์ตูนญี่ปุ่นของเด็กในกรุงเทพมหานคร วัดปริมาณการอ่านหนังสือการ์ตูนด้าน 1) ความถี่

ในการอ่าน 2) จำนวนเล่มที่อ่านต่อสัปดาห์ 3) จำนวนปีที่อ่านการ์ตูน และ 4) จำนวนชั่วโมงที่อ่านในหนึ่งวัน นอกจากนี้ ดวงเดือน พันธุมนาวิน; อรพินทร์ ชุชม; และสุภาพร ลอยด์ (2529: 53) ได้ศึกษาการส่งเสริมในครอบครัวกับนิสัยรักการอ่าน โดยแบ่งด้านที่เกี่ยวกับนิสัยการอ่านออกเป็น 2 ด้าน คือ 1) ปริมาณเวลาในการอ่านสิ่งตีพิมพ์ หมายถึง การรายงานของนักเรียนว่าในสัปดาห์หนึ่งๆ ตนอ่านหนังสือพิมพ์ นิตยสาร และหนังสืออ่านเล่น (ที่ไม่ใช่หนังสือเรียน) รวมแล้วเป็นจำนวนกี่ชั่วโมง และนาที่ และ 2) ความชอบอ่านเนื้อหาที่มีประโยชน์ หมายถึง ปริมาณความชอบและการเลือกอ่านเนื้อหาในหนังสือพิมพ์ นิตยสาร และหนังสืออ่านเล่นของนักเรียน ซึ่ง (นักวิชาการจัดว่า) มีประโยชน์ เช่นข่าว สารคดี รวมทั้งเรื่องตลกเบาสมอง ตลอดจนไม่ชอบและหลีกเลี่ยงที่จะอ่านเรื่องที่น่าจะมีโทษ เช่นเรื่องลามกอนาจาร ข่าวซุบซิบ ข่าวดารา ข่าวอาชญากรรมที่ดูร้ายรุนแรง

ยิ่งกว่านั้น ดวงพร พวงเพชร (2541: 14-15) กล่าวถึงองค์ประกอบของบุคคลที่มีนิสัยรักการอ่านว่าประกอบด้วยลักษณะต่างๆ 4 ประการคือ 1) การอ่านอย่างสม่ำเสมอ หมายถึง การอ่านทุกครั้งที่มีโอกาส การใช้เวลาว่างในการอ่าน และหาโอกาสเพื่อการอ่าน อ่านโดยไม่เลือกเวลา สถานที่ ต้องการอ่านโดยไม่มีเงื่อนไขมาบังคับ พอใจอ่านอย่างไม่มีที่สิ้นสุด อ่านโดยไม่ต้องรอความอนุเคราะห์หรือพึ่งพาคนอื่น 2) การอ่านหนังสือหลายประเภท หมายถึง การอ่านหนังสือให้เข้าใจในเรื่องเดิมแต่จากหนังสือหลายเล่ม หรือหลายแหล่ง อ่านเนื้อหาหลายประเภทไม่ว่าจะเป็นหนังสือเรียน หนังสืออ่านเล่น ข่าวเหตุการณ์บ้านเมือง เรื่องตลกเบาสมอง บันเทิงคดี หรือสารคดี อ่านหลายประเภทของสิ่งพิมพ์เช่น อ่านทั้งจากหนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ หนังสืออ้างอิง หรือไปปบลิว เป็นต้น การอ่านประเภทของสิ่งพิมพ์ก็อ่านจากหลายเล่มหรือหลายฉบับ เพื่อจะได้ทราบความคิดหรือเรื่องเดียวกันแต่จากผู้แต่งหลายคน หรือจากผู้แต่งคนเดียวกันที่มีผลงานในเรื่องเดียวกันมากกว่า 1 ชิ้น รวมทั้งมีการอ่านจากหลายแหล่ง ไม่ว่าจะเป็นห้องสมุด อ่านหนังสือที่มีอยู่ในบ้าน ซื้อจากร้านหรือแผงหนังสือ 3) การอ่านเนื้อหาที่มีประโยชน์ หมายถึง การเลือกอ่านเนื้อหาจากหนังสือที่ให้ความรู้ ความเพลิดเพลิน กล่อมเกลาจิตใจ พัฒนาอารมณ์ ส่งเสริมประสบการณ์ เช่น ข่าว สารคดี เรื่องตลกเบาสมอง รวมทั้งเลือกไม่อ่านเนื้อหาจากหนังสือที่ไม่มีประโยชน์ รู้จักกำหนดวัตถุประสงค์ในการอ่าน อ่านจับใจความสำคัญได้ 4) การเห็นคุณค่าของการอ่าน หมายถึง การรู้ถึงประโยชน์ของการอ่านที่มีต่อการใช้ชีวิตประจำวัน และการแก้ไขปัญหา รู้ว่าสิ่งที่อ่านมีประโยชน์ต่อตนเองหรือผู้อื่นอย่างไร เช่น อ่านเพื่อให้ได้รับความรู้ อ่านเพื่อความบันเทิงหรือจรรโลงใจ มีเจตคติที่ดีต่อการอ่านสิ่งพิมพ์ การรู้จักดูแลรักษาหนังสือเพื่อให้ใช้ได้นาน นำความรู้ที่ได้จากการอ่านมาใช้ให้เกิดประโยชน์ มีความเชื่อว่าการอ่านหนังสือที่มีเนื้อหาที่มีคุณค่าจะให้ประโยชน์ เช่น ความรู้ ความบันเทิง คติสอนใจ นอกจากนี้จิตรลดา อารีย์สันติชัย (2547: 21) ได้ให้ความหมายของความสนใจใฝ่รู้ในการอ่านว่า ความสนใจใฝ่รู้ในการอ่าน หมายถึง พฤติกรรมกระตือรือร้นที่จะอ่านเพื่อเรียนรู้เรื่องราว หมั่นศึกษาหาความรู้ด้านต่างๆ เพิ่มเติม แสวงหาแนวคิดและวิธีการใหม่ๆ เพื่อนำไปปฏิบัติ โดยแบ่งพฤติกรรมที่แสดงถึงความสนใจใฝ่รู้ในการอ่านออกเป็น 3 ด้านดังนี้ 1) กระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้โดยการอ่านจากสื่อ และแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ 2) เรียนรู้เรื่องราวต่างๆ เพิ่มเติมด้วยการอ่านอยู่เสมอ 3) หมั่นแสวงหาความรู้ แนวคิด และวิธีการใหม่ๆ โดยการอ่านจากแหล่งการ

เรียนรู้ต่างๆ นอกจากนี้ยังมีการศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์เช่น ดวงกลม ทรัพย์สินพิทยาการ (2547) ศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต โดยกำหนดพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตไว้ดังคือ 1) พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างเป็นประโยชน์ เช่น การใช้งานเพื่อค้นหาข้อมูล (การค้นหาข้อมูลเพื่อเพิ่มพูนความรู้ และหลีกเลี่ยงการค้นหาข้อมูลที่ไม่เหมาะสม) และ 2) พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างไม่เหมาะสม เช่น การค้นหาข้อสนทนาใส่ร้ายผู้อื่น การค้นหาข้อมูลเพื่อนำมาหาประโยชน์ใส่ตนและทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน เป็นต้น

จากการประมวลขอบเขตความหมายของพฤติกรรมการอ่านที่นักวิจัยไทยกำหนดขึ้นเพื่อศึกษาพฤติกรรมการอ่าน สรุปได้ว่า นักวิจัยหลายท่านศึกษาพฤติกรรมการอ่านสอดคล้องกันใน 2 ประเด็น คือ 1) ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่าน เช่น มีการศึกษาจำนวนชั่วโมงที่ใช้ในการอ่าน (ความถี่ ความบ่อย ช่วงเวลาที่ใช้ ความสม่ำเสมอในการอ่าน เป็นต้น) และ 2) ปริมาณการอ่าน สิ่งพิมพ์หลากหลายประเภท เช่น จำนวนสิ่งพิมพ์ที่อ่าน (จำนวนฉบับ/เล่มของหนังสือพิมพ์ หรือหนังสือการ์ตูนที่อ่าน ประเภทหนังสือที่อ่าน ความชอบเนื้อหาที่มีประโยชน์ ความสนใจใฝ่รู้ในการอ่าน เป็นต้น

จากการประมวลความหมายเชิงการวัดของพฤติกรรมการอ่าน ในงานวิจัยหลายเรื่องที่ศึกษาพฤติกรรมนี้ในอดีต สรุปได้ว่า พฤติกรรมการอ่าน หมายถึง การกระทำที่บุคคลแสดงออกถึงความสนใจและความชอบอ่าน แสวงหาโอกาส แสวงหาเวลาว่างในการอ่าน แสวงหาหนังสือเพื่อการอ่าน เป็นความสมัครใจและยินดีที่จะอ่านเองโดยไม่มีการบังคับ นักวิชาการไทยได้ประเมินพฤติกรรมการอ่านของเยาวชนทั้งด้านปริมาณและด้านคุณภาพในการอ่าน การประเมินการอ่านด้านปริมาณ ตัวอย่างเช่น ปริมาณเวลาที่อ่านต่อวันหรือต่อสัปดาห์ จำนวนเล่ม/ฉบับของสิ่งพิมพ์ที่อ่าน ความถี่/ความบ่อยในการอ่าน ปริมาณการอ่าน ประเภทของสิ่งพิมพ์ที่อ่าน ช่วงเวลาที่อ่าน สถานที่ที่อ่าน จำนวนหนังสือ/สิ่งพิมพ์ที่มีอยู่ในบ้าน เป็นต้น และ การประเมินด้านคุณภาพของเนื้อหาที่อ่าน ตัวอย่างเช่น ความชอบอ่านเนื้อหาสิ่งพิมพ์ที่มีประโยชน์ การเลือกอ่านหนังสือที่มีประโยชน์ต่อการใช้ชีวิตประจำวัน การเห็นคุณค่าของการอ่าน ความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ด้วยการอ่าน การเรียนรู้เรื่องราว แนวคิด วิธีการใหม่ๆ เพิ่มเติมโดยการอ่าน ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ พฤติกรรมการอ่าน ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบได้แก่ 1) ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ และ 2) ความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์

ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์: ตัวแปร ความหมาย วิธีวัด

การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการแสวงหาความรู้ของบุคคลเพื่อใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต อองค์ บุญเลิศ (2538: 9) ได้กล่าวถึงวิธีการเลือกอ่านหนังสือเพื่อการพัฒนาตนเองว่าควรจะต้องสอดคล้องใน 3 ด้าน คือ 1) ความรู้ ความคิด สติปัญญา 2) พัฒนาอารมณ์ 3) พัฒนาจิตใจหรือคุณธรรม สำหรับเยาวชนเป็นช่วงวัยที่มีความสนใจเรื่องราวต่างๆ อย่างกว้างขวาง ตั้งแต่เรื่องที่เกี่ยวข้องกับร่างกาย สุขภาพอนามัย สารคดี นวนิยาย การท่องเที่ยว คุณธรรม ฯลฯ อีกทั้งเป็นวัย

ของการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ดังนั้นเพื่อการก้าวไปผู้ใหญ่อที่มีคุณภาพ ความสนใจของเยาวชนควรกว้างไกลและลึกซึ้งในทุกๆ เรื่อง (นิตา ชูโต; และคณะ. 2535) ดังนั้น เยาวชนควรรู้จักเลือกหนังสือที่มีคุณค่า โดยคำนึงถึงเนื้อหา สาร และคุณประโยชน์ที่ได้จากการอ่านรวมถึงการมีปริมาณเวลาที่ใช้ในการสิ่งพิมพ์ที่มีประโยชน์ เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเป็นสำคัญ

จากการประมวลเอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการอ่านพบว่า มีงานวิจัยจำนวนหนึ่งที่ศึกษาปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านของบุคคล (ตัวอย่างงานวิจัยที่ใช้วิธีวัดแนวนี เช่น ดวงเดือน พันธมนาวิน; และคณะ. 2529; พรปวีร์ บุญสนอง. 2548; จินตนา เจียมพิทักษ์วงศ์. 2527; สุวรรณ สันคติประภา. 2532; และสุชาดา เชิดชูธรรม. 2546)

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยให้ความหมายไว้ว่า ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ หมายถึง การรายงานปริมาณเวลาที่ใช้การอ่านสื่อประเภทสิ่งพิมพ์และอินเทอร์เน็ต ที่มีเนื้อหาเป็นประโยชน์ในแต่ละวัน เช่น ชีวิตประวัติบุคคลสำคัญ ประวัติศาสตร์ การท่องเที่ยว ความรู้เกี่ยวกับประเพณีและวัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศาสนา วรรณคดี กวีนิพนธ์ นิทาน นวนิยาย หนังสือลิขลับ ผจญภัย ชีวิตและสุขภาพ การแก้ปัญหาด้านความกลัว ความประหม่า ความรัก และเนื้อหาที่ส่งเสริมการใช้เวลาว่าง เช่น ศิลปะ ดนตรี งานประดิษฐ์ และงานอดิเรก วัดโดยคำถามปลายเปิด รวมเป็นปริมาณเวลาที่ที่ใช้ในการอ่านต่อวันนักเรียนที่มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์ที่เป็นประโยชน์สูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง แสดงว่าเป็นผู้ที่มีปริมาณการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์ที่เป็นประโยชน์มากกว่านักเรียนกลุ่มตรงข้าม

การวัดปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ ปรากฏในงานได้แก่ จินตนา เจียมพิทักษ์วงศ์ (2527) สุชาดา เชิดชูธรรม (2546) และ สุวรรณ สันคติประภา (2532) สร้างแบบวัดปริมาณการอ่านเป็น ช่วงเวลาที่ใช้ในการอ่านในแต่ละวัน ดังนี้ น้อยกว่า 1 ชั่วโมง, 1-2 ชั่วโมง, 3-4 ชั่วโมง และ 5 ชั่วโมงขึ้นไป นอกจากนี้ ดวงเดือน พันธมนาวิน และคณะ (2529) วัดปริมาณการอ่านสิ่งตีพิมพ์ของนักเรียนโดยให้เติมจำนวนเวลาที่ใช้ในการอ่านสิ่งพิมพ์ในช่วงหนึ่งสัปดาห์ ต่อมา พรปวีร์ บุญสนอง (2548) สอบถามปริมาณการอ่านของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา โดยสอบถามใน 2 ส่วน คือ 1) จำนวนครั้งในการอ่านหนังสือใน 1 สัปดาห์ และ 2) จำนวนเวลาที่ใช้ในการอ่านหนังสือแต่ละครั้งคิดเป็นนาที ในการวิจัยนี้วัดปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่าน โดยให้นักเรียนรายงานปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์ และอินเทอร์เน็ต รวมเป็นปริมาณเวลาที่ในการอ่านต่อวัน

ความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์: ตัวแปร ความหมาย วิธีวัด

เยาวชนในวัยเรียนควรหมั่นศึกษาหาความรู้เพื่อนำไปสู่การพัฒนาตนเองโดยการใช้เวลาที่มีให้เกิดประโยชน์ ในการสนใจติดตามข่าวสารและวิทยาการต่างๆ อยู่เสมอ สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2543: 127) กล่าวว่า เยาวชนยุคสหประชาชาตินั้นการเพิ่มพูนความรู้ความคตินับเป็นความจำเป็น เช่น การพัฒนาตนเองในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่ตนสนใจ เรียนรู้เทคโนโลยีสารสนเทศ เรียนรู้สภาพร่างกายของตน ตลอดจนวิธีบำรุงรักษาสุขภาพให้แข็งแรงสมบูรณ์ เรียนรู้ศาสตร์ต่างๆ ที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

การอ่านนอกจากจะช่วยให้ผู้อ่านเกิดความรู้ ทันท่วงทีเหตุการณ์แล้ว การอ่านยังช่วยส่งเสริมความคิดและจินตนาการอีกด้วย เนื่องจากวัยรุ่นมีพัฒนาการอย่างรวดเร็วทั้งในด้านร่างกายและโดยเฉพาะทางด้านจิตใจ เป็นวัยที่เปลี่ยนจากการได้รับการปกป้องคุ้มครองจากผู้ใหญ่ไปสู่การปกป้องดูแลตนเอง วัยรุ่นจึงควรมีพัฒนาการทางจิตใจที่ถูกต้อง เพื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีต่อไป การอ่านหนังสือเป็นอีกวิธีหนึ่งในการพัฒนาจิตใจของบุคคลเนื่องจากหนังสือที่ดีจะช่วยจรรโลงจิตใจให้กับผู้อ่าน (วรรณ บัวเกิด. 2527: 1217) ดังนั้นเยาวชนควรเลือกอ่านหนังสือที่ดี มีเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ เพื่อจะนำไปสู่การนำไปใช้ในชีวิตประจำวันของตน

ในส่วนของเนื้อหาสาระของสื่อสิ่งพิมพ์ที่เยาวชนควรอ่าน นักวิชาการบางท่านได้เสนอแนวทางในการเลือกอ่านเนื้อหาจากสิ่งพิมพ์ให้เหมาะสมกับเยาวชน ดังเช่น รื่นฤทัย สัจจพันธุ์ (2544: 19-27) กล่าวถึงลักษณะของหนังสือที่ดีว่า ต้องเป็นไปตามประเภทของหนังสือนั้นๆ โดยภาพรวมแล้วหนังสือดีควรมีลักษณะดังนี้ 1) ให้ความรู้ 2) ให้ความคิด 3) ให้ความจริง 4) ให้ความสุข 5) จูงใจให้ใฝ่ดี 6) มีวรรณศิลป์ นอกจากนี้ วิทยาการ เชิงกุล และคณะ (2544: 6) ได้จัดทำ สารานุกรมแนะนำหนังสือดี 100 เรื่องที่เด็กและเยาวชนไทยควรอ่าน ได้กำหนดเกณฑ์หนังสือที่ได้รับคัดเลือกว่า เป็นหนังสือที่มีความริเริ่มสร้างสรรค์ มีวรรณศิลป์ที่ชวนอ่าน มีเนื้อหาสาระที่ส่งเสริมความเข้าใจชีวิตและสังคมไทย เสริมสร้างจินตนาการการคิดและการเพาะต่อค่านิยมที่ดีในเกณฑ์สูง และเป็นบันไดให้เด็กรักการอ่านและใฝ่การเรียนรู้พัฒนาภูมิปัญญาและจิตสำนึกเพื่อส่วนรวมซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่จะนำไปสู่การปฏิรูปการศึกษา และการปฏิรูปสังคมต่อไป ส่วน วรรณ บัวเกิด (2527: 1229) ได้กล่าวถึงลักษณะเนื้อหาที่เหมาะสมกับวัยรุ่นไว้คือ 1) มีเนื้อหาให้ความจรรโลงใจ เช่น เรื่องประวัติศาสตร์ ชีวประวัติ ศาสนา กวีนิพนธ์ 2) ให้ความเพลิดเพลินสนุกสนาน เช่น เรื่องตลกขำขัน นิทาน เทพนิยาย หนังสือลึกลับผจญภัย นวนิยาย 3) ส่งเสริมความรู้ ความคิดสติปัญญา สร้างความเข้าใจให้เด็กรู้จักตนเอง สังคมที่ตนอยู่ บทบาทและหน้าที่ของตนต่อสังคมและขยายประสบการณ์ของเด็ก เช่น หนังสือวิทยาศาสตร์ การท่องเที่ยว ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม ประเพณีความเป็นอยู่ 4) ช่วยแก้ปัญหาทางจิตวิทยาต่างๆ เช่น ความกลัว ความประหม่า ความรัก เป็นต้น 5) ส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ในทางสร้างสรรค์ เช่น ทางด้านศิลปะ ดนตรี การประดิษฐ์ต่างๆ งานอดิเรก นอกเนื้อหาในสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือที่นักวิชาการเห็นว่าเหมาะสมกับเยาวชนแล้ว เนื้อหาในสิ่งพิมพ์ประเภทการ์ตูนก็ได้มีนักวิชาการได้กำหนดเกณฑ์ที่เนื้อหาที่

เหมาะสม ดังนี้ หนังสือการ์ตูนที่เหมาะสม ได้แก่ 1) ประเภทเพื่อความบันเทิงทั่วไป เช่น เรื่องตลก ขบขัน เรื่องผจญภัย เรื่องอิงวิทยาศาสตร์ เรื่องนักสืบ เรื่องภายในครอบครัว 2) ประเภทเพื่อคุณค่าทางการศึกษา เช่น เรื่องเกี่ยวกับวรรณคดี ประวัติบุคคลสำคัญ วิทยาการและอุตสาหกรรม ประวัติศาสตร์ และศาสนา หนังสือการ์ตูนที่ไม่เหมาะสม ได้แก่ 1) ประเภทอาชญากรรม ที่อธิบายวิธีวางแผนอย่างละเอียดชัดเจนและยกย่องอาชญากรเป็นวีรบุรุษ 2) ประเภทน่าหวาดเสียว เช่น เรื่องที่ใช้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์เช่นฆ่ากัน 3) ประเภทผิดหลักความนิยมของสังคม เช่น ไม่เชื่อฟังพ่อแม่ ซึ่งสุกก่อนห้ามแต่จบเรื่องอย่างมีความสุข (สุวรรณ สันคติประภา.2532; อ้างอิงจาก ละเมียด ลิมอักษร. 2523) สรุปได้ว่า กลุ่มนักวิชาการไทยได้เสนอแนะแนวทางในการเลือกอ่านสื่อสิ่งพิมพ์สำหรับเยาวชนไว้ว่า ควรเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่มีเนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์ สามารถตอบสนองผู้อ่านทั้งด้านปัญญาและด้านอารมณ์ เช่น เป็นหนังสือที่มีเนื้อหาส่งเสริมความรู้ ความคิดสร้างความเข้าใจให้รู้จักตนเอง ช่วยแก้ปัญหาต่างๆ (ความรัก บุคลิกภาพ ความกลัว) ให้ความเพลิดเพลิน ส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ตลอดจนมีศิลปะในการแต่ง เป็นต้น

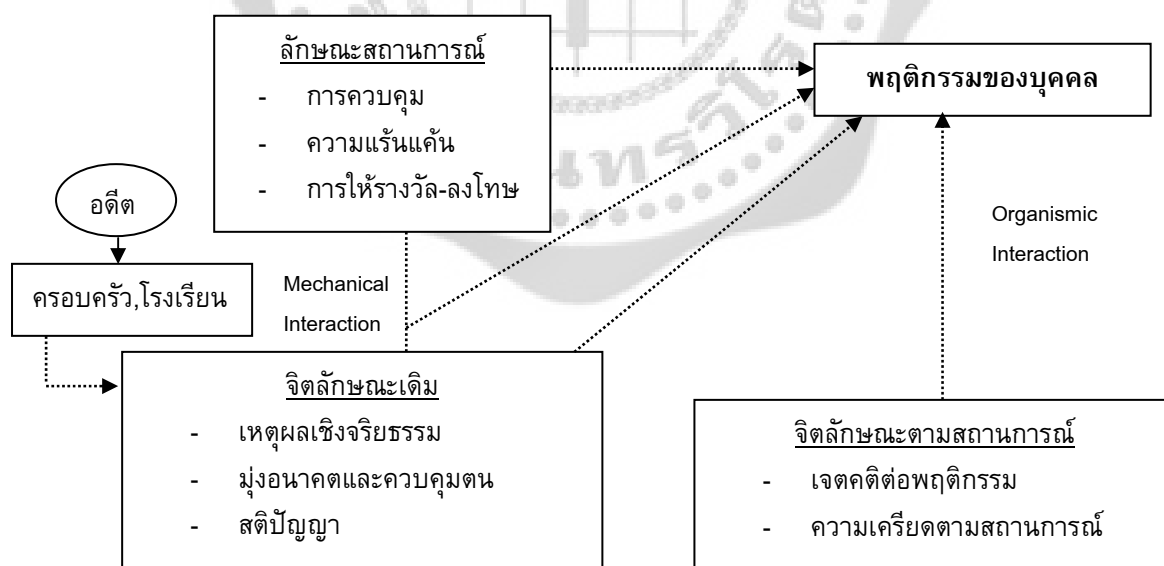
จากการประมวลเอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการอ่านพบว่า มีงานวิจัยที่ศึกษาความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ (ตัวอย่างงานวิจัยที่ใช้วิธีวัดแนวนี้ เช่น ดวงเดือน พันธมนาวิน; และคณะ. 2529; ดวงกมล ทรัพย์พิทยาการ. 2547)

ความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ หมายถึง การรายงานถึงความชอบอ่าน รู้จักใช้เวลาว่างในการอ่านอย่างสม่ำเสมอเพื่อแสวงหาความรู้แนวคิดและวิธีการใหม่ๆ เพื่อนำไปปฏิบัติ ตลอดจนเพื่อความเพลิดเพลินโดยการอ่านจากสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทต่างๆ รวมถึงอินเทอร์เน็ต สนใจอ่านเนื้อหาที่นักวิชาการเสนอว่าเป็นเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ มีการไตร่ตรองถึงประโยชน์และโทษของเนื้อหาที่อ่านหรือไม่อ่านเนื้อหาที่อาจเห็นว่าเป็นโทษ เช่น อ่านบทความที่มีเนื้อหาใส่ร้ายกล่าวโทษผู้อื่น ดูภาพลามกอนาจาร

การวัดความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ เช่น งานวิจัยของ ดวงเดือน พันธมนาวิน และคณะ (2529) สร้างแบบวัดความชอบอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ โดยข้อความแต่ละประโยคให้ผู้ตอบรายงานความรู้สึกของตนต่อการอ่านสิ่งตีพิมพ์ประเภทต่างๆ ที่เป็นประโยชน์มากและน้อย วัดด้วยแบบวัดประเภทมาตราประเมิณรวมค่า มีมาตร 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” จำนวน 10 ข้อ พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 10-60 คะแนน มีค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีการวัดซ้ำ ค่าอาร์เท่ากับ .46 ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยปรับปรุงแบบวัดความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ โดยใช้แนวการสร้างข้อคำถามความชอบอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ ของดวงเดือน พันธมนาวิน และคณะ (2529) ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบวัดประเภทมาตราประเมิณรวมค่า มีมาตร 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” จำนวน 18 ข้อ

แนวการวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมบุคคล

พฤติกรรมของบุคคลเกิดจากสาเหตุหลายประการ ซึ่งรูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์ (Interactionism Model) (Endler; & Magnusson. 1977; Tett; & Burnett. 2003) ได้เสนอว่า พฤติกรรมทางสังคมของมนุษย์ เกิดจากสาเหตุสำคัญอย่างน้อย 4 ประการ คือ 1) สาเหตุทางลักษณะสถานการณ์ เป็นสาเหตุที่อยู่ภายนอกตัวบุคคลที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของบุคคล เช่น การสนับสนุนทางสังคมจากบุคคลรอบข้าง วิธีการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา และปทัสถานทางสังคม เป็นต้น 2) สาเหตุทางจิตลักษณะเดิม เป็นสาเหตุทางจิตใจภายในตัวบุคคลที่ติดตัวมาแต่ดั้งเดิมมีลักษณะคงที่ไม่เปลี่ยนแปลงโดยง่าย ซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรมของบุคคล เช่น ความเชื่ออำนาจในตน เหตุผลเชิงจริยธรรม เอกลักษณะแห่งตน เป็นต้น และ 3) สาเหตุร่วมระหว่างจิตลักษณะเดิมกับสถานการณ์ ที่เรียกว่า ปฏิสัมพันธ์แบบกลไก (Mechanical interaction) โดยมีตัวแปรจิตลักษณะเดิมกับตัวแปรสถานการณ์ร่วมกันส่งผลต่อพฤติกรรมหนึ่งๆ เช่น ปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการอบรมเลี้ยงดู (สถานการณ์) กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (จิตลักษณะเดิม) ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เป็นต้น และ 4) สาเหตุทางจิตลักษณะตามสถานการณ์ เป็นผลจากการปฏิสัมพันธ์แบบในตน (Organismic interaction) ระหว่างจิตลักษณะเดิมของบุคคลกับสถานการณ์ที่บุคคลกำลังเผชิญอยู่ ทำให้เกิดจิตลักษณะตามสถานการณ์ ซึ่งมีลักษณะที่เปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์โดยง่าย หรืออยู่ภายใต้อิทธิพลของสถานการณ์ เช่น เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่ง ความวิตกกังวลตามสถานการณ์ เป็นต้น (ภาพประกอบ 1)

ภาพประกอบ 1 การวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมบุคคลด้วยรูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2541)

การศึกษาพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนในการวิจัยนี้ ใช้รูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) เป็นแนวทางเบื้องต้นในการประมวลเอกสาร เพื่อกำหนดตัวแปรเชิงเหตุในการอธิบายและทำนายพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โดยแบ่งปัจจัยเชิงเหตุของพฤติกรรมรักการอ่านออกเป็น 3 กลุ่มคือ 1) ลักษณะสถานการณ์ แบ่งเป็น สถานการณ์ทางสังคมด้านครอบครัว ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การได้รับการสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา และการควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา และสถานการณ์ทางสังคมด้านโรงเรียน ได้แก่ การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน 2) จิตลักษณะเดิมของนักเรียน ได้แก่ สติปัญญา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน 3) จิตลักษณะตามสถานการณ์ของนักเรียน ได้แก่ เจตคติที่ดีต่อการอ่านเนื้อหาที่มีประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ และเจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และใช้วิธีการวิเคราะห์ทางสถิติที่เป็นการนำตัวแปรหลายกลุ่มเข้าร่วมกัน เพื่ออธิบายความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ลักษณะสถานการณ์กับจิตลักษณะตามสถานการณ์และพฤติกรรมรักการอ่าน

ลักษณะสถานการณ์ หมายถึง สภาพแวดล้อมทางสังคมที่บุคคลประสบอยู่จากอดีตสู่ปัจจุบัน ซึ่งอาจบีบคั้น ยับยั้ง หรือเอื้ออำนวยให้บุคคลแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง ได้แก่ สภาพแวดล้อมที่นักเรียนประสบอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งเป็นกระบวนการที่ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ การดำเนินชีวิตและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น และมีการประพฤติปฏิบัติที่สอดคล้องการเชื่อมโยงเข้ากับสังคมและวัฒนธรรมโดยผ่านการถ่ายทอดทางสังคม (Socialization) ซึ่งเป็นกระบวนการที่เชื่อมโยงบุคคลเข้ากับสังคมและวัฒนธรรมของเขา บุคคลจะเรียนรู้และซึมซาบเอาความเชื่อ เจตคติ ค่านิยมและบรรทัดฐานของสังคมที่เขาเป็นสมาชิกอยู่เข้าไปเป็นรากฐานของการคิดและการกระทำต่าง ๆ (งามตา วณิชานนท์, 2545: 1) ครอบครัว คือ สถาบันขั้นปฐมภูมิที่เป็นตัวแทนในการถ่ายทอดทางสังคม บิดามารดานอกจากจะเลี้ยงดูลูกให้เติบโตแล้วยังทำหน้าที่ปลูกฝังถ่ายทอดคุณลักษณะที่ดีงามต่างๆ ให้ลูกควบคู่กันไปด้วย เมื่อเด็กเข้าสู่ระบบโรงเรียนจะมีครูที่นอกจากจะทำหน้าที่ ให้ความรู้ทางวิชาการ ในขณะเดียวกันครูจะมีบทบาทในการปลูกฝัง และถ่ายทอดคุณลักษณะต่างๆ ให้สานต่อควบคู่ไปพร้อมๆ กับครอบครัว ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้ทำการศึกษา ลักษณะสถานการณ์ 2 ด้าน ได้แก่ 1) ลักษณะสถานการณ์ด้านครอบครัว ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การได้รับการสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา และการควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา และ 2) ลักษณะสถานการณ์ด้านโรงเรียน ได้แก่ การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน ซึ่งคาดว่าจะมีความเกี่ยวข้องกับตัวแปรจิตตามสถานการณ์ และพฤติกรรมรักการอ่าน โดยจะกล่าวในรายละเอียดตามลำดับดังนี้

การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสันทนและใช้เหตุผลกับจิตลักษณะตามสถานการณ์ และพฤติกรรมรักการอ่าน

ครอบครัวเป็นสถาบันเล็กๆ แต่สำคัญที่สุดในสังคม เนื่องจากการเรียนรู้ในช่วงแรกของสมาชิกแต่ละคนนั้นเริ่มต้นจากครอบครัว ครอบครัวที่ประกอบด้วยบิดา มารดา ผู้เป็นหลักสำคัญที่จะดูแลให้ความรัก ปกป้องคุ้มภัยให้แก่สมาชิก การที่บิดามารดาให้ความรักเอาใจใส่และปฏิบัติต่อลูกถือเป็นการหล่อหลอมให้เด็กเกิดความเชื่อและมีเจตคติที่ดีต่อสิ่งนั้นๆ ซึ่งจะส่งผลต่อจิตใจ พฤติกรรม และบุคลิกภาพโดยรวมของเด็กในเวลาต่อมา

การอบรมเลี้ยงดู หมายถึง การที่ผู้ใกล้ชิดเด็กมีการติดต่อเกี่ยวข้องกับเด็กทั้งทางด้านคำพูด และการกระทำซึ่งเป็นการสื่อความหมายต่อเด็กทั้งทางด้านความรู้สึกและอารมณ์ของผู้กระทำ ตลอดจนเป็นทางให้ผู้เลี้ยงดูสามารถจะให้รางวัลและลงโทษเด็กได้ นอกจากนี้ยังเป็นโอกาสให้เด็กได้ดูแบบอย่างการกระทำของผู้เลี้ยงดูตนด้วย (ดวงเดือน พันธมนาวิน; และคณะ. 2528: 3) พฤติกรรมที่เด็กแสดงออกเป็นส่วนใหญ่ มักเป็นผลสืบเนื่องมาจากการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา นักวิชาการไทยที่สนใจศึกษาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กได้ศึกษาวิธีแบ่งการอบรมเลี้ยงดูเด็กหลายประเภทที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมต่างๆ ของเด็กและเยาวชน จากการวิจัยวิธีการอบรมเลี้ยงดูหลายรูปแบบ (ดวงเดือน พันธมนาวิน. 2528) และวิธีวิเคราะห์การอบรมเลี้ยงดูเด็กไทยแบบเมต้า (ดุขฎิ โยเหลา. 2535) ยืนยันว่า วิธีการอบรมเลี้ยงดูที่สำคัญเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่น่าปรารถนาของเยาวชนอย่างเด่นชัด คือ วิธีการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสันทน และแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ เนื่องจากการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดาโดยให้ความรัก ความอบอุ่น เอาใจใส่ ให้การสนับสนุน มีเหตุผล ยอมรับความสามารถและความคิดเห็นของเด็ก มีความเสมอต้นเสมอปลาย มีความชัดเจนในการให้รางวัลต่อพฤติกรรมที่ต้องการส่งเสริมและการลงโทษต่อพฤติกรรมที่ต้องการระงับ เป็นวิธีการสำคัญที่ส่งผลทางบวกต่อการส่งเสริมลักษณะทางจิตใจและพฤติกรรมอันดีงามของเด็กและเยาวชนไทย (ดุขฎิ โยเหลา. 2535: 46)

ในการศึกษาครั้งนี้ มุ่งศึกษาวิธีการอบรมเลี้ยงดูเด็ก 2 แบบคือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสันทนและการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์

การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสันทน หมายถึง การที่บิดามารดาปฏิบัติต่อบุตรโดยแสดงความรักใคร่ เอาใจใส่ สนใจทุกข์สุขบุตรของตนมากเพียงใด มีความใกล้ชิดกับบุตร โดยได้กระทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกันมากน้อยเพียงไร นอกจากนั้น ยังเกี่ยวข้องกับความสนิทสนม การสนับสนุนช่วยเหลือ และการให้ความสำคัญแก่บุตรด้วย ส่วนการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล หมายถึง การที่บิดามารดาได้อธิบายเหตุผลให้แก่บุตร ในขณะที่มีการส่งเสริม หรือขัดขวางการกระทำของบุตร หรือลงโทษบุตร นอกจากนั้นบิดามารดาที่ใช้วิธีการนี้ยังให้รางวัลและลงโทษบุตรอย่างเหมาะสมกับการกระทำของบุตรมากกว่าที่จะปฏิบัติต่อบุตรตามอารมณ์ของตนเอง การกระทำของบิดามารดาจะเป็นเครื่องช่วยให้บุตร ได้เรียนรู้และรับทราบถึงสิ่งที่ควรและไม่ควรทำ นอกจากนั้นยังช่วยให้บุตรสามารถ จะทำนายว่าตนจะได้รับรางวัล หรือโดนลงโทษจากบิดามารดา หลังจากที่ตนกระทำ

พฤติกรรมต่างๆ แล้วมาน้อยเพียงใด (ดวงเดือน พันธุมนาวิน; งามตา วณิชทานนท์; และคณะ. 2536) ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้จะนิยามความหมายของ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสันทนและใช้เหตุผล หมายถึง การที่นักเรียนรายงานว่าตนได้รับการปฏิบัติจากบิดามารดา หรือผู้ปกครองของตน ในลักษณะที่แสดงความรักใคร่ ชื่นชมยอมรับให้ความใกล้ชิดสนิทสนม เป็นกันเองกับนักเรียน ให้คำปรึกษา ช่วยเหลือหรือคอยแก้ไขปัญหามีการให้รางวัลเมื่อทำความดีและลงโทษเมื่อทำความผิดอย่างสมเหตุสมผล และสม่ำเสมอไม่ทำตามอารมณ์ของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง

การวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสันทนและใช้เหตุผล มีตัวอย่างการวัดวิธีการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสันทนและใช้เหตุผล เช่น ในการวิจัยเรื่อง ลักษณะทางจิตและพฤติกรรมของนักเรียนวัยรุ่นที่อยู่ในสภาวะเสี่ยงในครอบครัวและทางป้องกัน (ดวงเดือน พันธุมนาวิน; งามตา วณิชทานนท์; และคณะ. 2536: 48-49) ของนักเรียนชาย หญิง อายุ 10 -17 ปี จำนวน 4,590 คน ในกรุงเทพมหานคร โดยเครื่องมือที่ใช้วัดการอบรมเลี้ยงดู 2 แบบ คือ แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสันทน และแบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล ซึ่งแบบวัดทั้ง 2 ฉบับนี้ปรับปรุงเพิ่มเติมจาก แบบวัดในอดีต ซึ่งแบบวัดแต่ละชุดประกอบด้วยประโยคบอกเล่า 15 ประโยค มีมาตรวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสันทนมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .89 ส่วนแบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .88 ต่อมาได้มีผู้นำมาใช้เพื่อศึกษาสาเหตุของพฤติกรรม เช่น สุภาสินี นุ่มเนียน (2546) ได้นำแบบวัดการอบรมเลี้ยงดู 2 แบบดังกล่าว จำนวน 10 ข้อ มารวมกันเพื่อศึกษาเป็นปัจจัยเชิงเหตุด้านหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรับผิดชอบ ต่อหน้าที่ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น แบบวัดทั้งฉบับมีพิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (ค่า t) อยู่ระหว่าง 7.01-13.43 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .90 ต่อมา ธนะรัตน์ เก่งสกุล (2548) ได้นำแบบวัดนี้มาใช้ศึกษาอิทธิพลที่มีผลต่อความตั้งใจใฝ่รู้ภาษาอังกฤษของนักเรียน มีจำนวน 10 ข้อ พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 10-60 คะแนน พิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (ค่า t) อยู่ระหว่าง 5.78 – 12.10 และมีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .85 ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสันทนและการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน และงามตา วณิชทานนท์ และคณะ(2536) เนื่องจากเป็นแบบวัดที่ศึกษาในกลุ่มนักเรียนระดับประถมและมัธยมศึกษา และแบบวัดมีค่าความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูง

ผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสันทนและใช้เหตุผล กับเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน เช่น งานวิจัยของ บุญกอบ วิสมิตะนันท์ (2527: 135-136) ศึกษาธรรมชาติของครู และนักเรียนระดับประถมศึกษา พบความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ การสั่งสอนฝึกฝนอบรมของครูประจำชั้น (ให้ความรักสันทน ทำตัวใกล้ชิดเด็ก เอาใจใส่ทุกข์สุข และปฏิบัติต่อเด็กอย่างมีเหตุผล) กับเจตคติที่ดีต่อครูของนักเรียน และตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันทางบวกระดับสูงในนักเรียนกลุ่มรวม (ค่าอาร์เท่ากับ .65, $p < .05$) นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนที่

รับรู้ว่าการฝึกอบรมอย่างเหมาะสมมากเท่าใดก็ยังมีเจตคติที่ดีต่อครูมากเท่านั้น พบความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงสุดในกลุ่มนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และนักเรียนที่ครอบครัวยุติฐานะปานกลาง (ค่าอาร์เท่ากับ .70 และ .60, $p < .05$) และในงานวิจัยของ สุภาสินี นุ่มเนียน (2546: 85, 157) ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 576 คน พบว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมากเป็นผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่มากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลน้อย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 45.67 และ 43.78 ตามลำดับ) ผลเช่นนี้พบในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยที่สำคัญคือ กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนที่มีจำนวนสมาชิกน้อย กลุ่มนักเรียนที่เป็นบุตรคนแรก กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนดี กลุ่มนักเรียนที่มีมารดามีการศึกษาน้อย และกลุ่มนักเรียนที่มีฐานะดี นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบอีกว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล เมื่อเข้าทำนายร่วมกับตัวแปรกลุ่มลักษณะสถานการณ์ รวม 4 ด้าน สามารถทำนายเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่ได้ร้อยละ 41.50 ในกลุ่มนักเรียนฐานะดี โดยการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผลเป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 4 (ค่าเบต้าเท่ากับ .15) ยิ่งกว่านั้นในงานวิจัยของ ชนะรัตน์ เก่งสกุล (2548: 57, 121) ศึกษา อิทธิพลของการเขียนชักจูงตนเอง และการได้รับสารชักจูงที่มีผลต่อความตั้งใจใฝ่รู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 397 คน พบว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมากเป็นผู้มีเจตคติที่ดีต่อการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลน้อย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 89.93 และ 82.82 ตามลำดับ) พบในกลุ่มรวมและ 15 กลุ่มย่อย นอกจากนี้ยังพบว่า ตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล เมื่อเข้าทำนายร่วมกับตัวทำนายชุด สถานการณ์และจิตลักษณะเดิมอีก 6 ด้าน รวม 7 ด้าน ร่วมกันทำนายเจตคติที่ดีต่อการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษได้ร้อยละ 39.70 ในกลุ่มนักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำ โดยตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลเป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 2 (ค่าเบต้าเท่ากับ .23) จากผลวิจัยข้างต้นสรุปได้ว่า ยิ่งนักเรียนได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมากเท่าใด ก็ยิ่งมีเจตคติที่ดีต่อความตั้งใจใฝ่รู้มากเท่านั้น อาจกล่าวได้ว่า นักเรียนที่รับรู้ตนเองได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลจากบิดามารดามากเท่าใด ย่อมเป็นผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อการอ่านเนื้อหาที่มีประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์เท่านั้น

ผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล กับพฤติกรรมรักการอ่าน เช่น ผลวิจัยของ ลินดา สุวรรณดี (2543: 85) พบว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมหลักเลี้ยงการสร้างขยะมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลน้อย พบในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยที่สำคัญคือ กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนที่มีฐานะครอบครัวต่ำ และกลุ่มนักเรียนมีสุขภาพจิตดี และผลวิจัยของ สุภาสินี นุ่มเนียน (2546: 168, 174) พบอีกว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน

และใช้เหตุผล เมื่อเข้าร่วมทำนายกับชุดทำนายกลุ่มสถานการณ์อีก 3 ด้าน รวม 4 ด้าน สามารถทำนายพฤติกรรมรับผิดชอบหน้าที่ในครอบครัวได้ร้อยละ 34.30 ในกลุ่มนักเรียนเพศชาย โดยการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผลเป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 2 (ค่าเบต้าเท่ากับ .21) และทำนายได้ร้อยละ 28.10 ในกลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนดี ซึ่งการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลเป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 2 (ค่าเบต้าเท่ากับ .29) และชุดทำนายกลุ่มนี้สามารถทำนายพฤติกรรมรับผิดชอบหน้าที่ในโรงเรียนได้ร้อยละ 34.40 ในกลุ่มนักเรียนที่มีมารดามีการศึกษามาก ซึ่งการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลเป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 3 (ค่าเบต้าเท่ากับ .12)

จากการประมวลเอกสารข้างต้นสรุปได้ว่า ผู้ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมากเป็นผู้มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมต่างๆ มากด้วย เช่น มีเจตคติที่ดีต่อครูผู้สอนจริยศึกษา และมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรับผิดชอบหน้าที่ มีเจตคติที่ดีต่อการอ่านหนังสือสิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษ เป็นต้น และยังเป็นผู้มีพฤติกรรมที่พึงปรารถนามากเช่น พฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะมาก พฤติกรรมรับผิดชอบหน้าที่ทั้งในครอบครัวและโรงเรียนมาก ดังนั้นในงานวิจัยนี้จึงคาดได้ว่า ยิ่งนักเรียนที่รับรู้ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมากเท่าใด เป็นผู้มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านมาก และมีพฤติกรรมรักการอ่านมากเท่านั้น

การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดากับจิตลักษณะตามสถานการณ์และพฤติกรรมรักการอ่าน

บิดามารดานอกจากจะมีหน้าที่ในการอบรมให้ลูกเป็นคนดีแล้ว ยังมีส่วนช่วยในการวางรากฐานทางภาษาและการใฝ่เรียนรู้อีกด้วย โดยการปลูกฝังให้เยาวชนมีพฤติกรรมรักการอ่าน บิดามารดาจำเป็นต้องดูแลเอาใจใส่ ส่งเสริมและสนับสนุนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ดังนั้นการสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดาจึงถือว่าการสนับสนุนทางสังคมที่มีความสำคัญต่อจิตลักษณะและพฤติกรรมของเยาวชน

การสนับสนุนทางสังคมเป็นพฤติกรรมที่มีลักษณะของการแลกเปลี่ยนสนับสนุนซึ่งกันและกัน (Supportive Transaction) ในการมีปฏิสัมพันธ์แต่ละครั้ง บุคคลสามารถเป็นได้ทั้งผู้รับและผู้ให้การสนับสนุนทางสังคม โดยการสนับสนุนทางสังคมที่บุคคลได้รับจากอดีตหรือประสบการณ์ ล้วนมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลในปัจจุบันและอนาคต (Pierce; et al. 1996) การสนับสนุนทางสังคมมีการศึกษาใน 2 ด้านคือ ด้านผู้ให้ (Provider) หมายถึง ผู้เตรียมการที่พยายามให้การสนับสนุนช่วยเหลือ และด้านผู้รับ (Recipient) หมายถึง ผู้รับการช่วยเหลือ หรือผู้รับผลประโยชน์ของความพยายามนั้น (Dunkel-Schetter; & Skoken. 1990: 437; citing House. 1981) นอกจากนี้ ได้มีผู้ให้ความหมายการสนับสนุนทางสังคม ไว้เช่น สาราสัน และคณะ (Sarason; et al. 1983: 127) ให้ความหมายว่า เป็นปรากฏการณ์ของบุคคลใดๆ ที่เราสามารถพึ่งพิง บุคคลที่เราสามารถรับรู้ได้ว่า เขาเอาใจใส่ดูแล ให้คุณค่า และให้ความรักแก่เรา ส่วน ดุจเดือน พันธมนาวิน (Duchduen Bhanthumnavin.

2000: 155-166) ได้รวบรวมและสรุปนิยามปฏิบัติการของพฤติกรรมการสนับสนุนทางสังคม ว่า หมายถึง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลสองคนในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งโดยผู้ที่ให้การสนับสนุนทางสังคมจะให้การสนับสนุนได้ 3 ด้าน คือ 1) การสนับสนุนทางด้านอารมณ์ (Emotional Support)) เช่น การปลอบโยน การให้ความเป็นห่วงเป็นใย ความรัก ความอบอุ่น ความเห็นอกเห็นใจ หรือการยอมรับเป็นต้น 2) การสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร (Informational Support) เช่น การให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน ข้อมูลย้อนกลับ การให้รางวัล – ลงโทษ การกล่าวติชม เป็นต้น 3) การสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ รวมทั้งทรัพยากร งบประมาณ และแรงงาน (Material Support)

สำหรับการสนับสนุนทางสังคมในงานวิจัยนี้ เป็นการศึกษาการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดาในด้านการอ่านโดยให้ความหมายไว้ดังนี้ การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา หมายถึง การที่นักเรียนทราบว่าบิดามารดาให้การสนับสนุนตน เช่น การชมเชยเมื่อเห็นนักเรียนมีความสนใจใฝ่รู้ด้วยการอ่าน และรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ด้วยการอ่าน แนะนำให้อ่านจากสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทต่างๆ รวมถึงอินเทอร์เน็ตที่มีเนื้อหาหลากหลายและชี้ให้เห็นความสำคัญของการอ่านรวมถึงการนำความรู้หรือข้อคิดที่ได้จากการอ่านมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน การแนะนำหนังสือและแหล่งค้นคว้า การจัดหาหนังสือให้กับนักเรียน มีค่าใช้จ่ายไว้ให้เพื่อใช้ในการซื้อหนังสือ พานักเรียนไปเลือกซื้อหนังสือด้วยตนเอง การสร้างบรรยากาศ หรือจัดมุมไว้สำหรับการอ่านหนังสือ เป็นต้น

การวัดการรับรู้การสนับสนุนทางสังคม การวัดการรับรู้การสนับสนุนทางสังคม ในด้านผู้รับการสนับสนุน มีผู้สร้างแบบวัดไว้เช่น สาราสัน และคณะ (Sarason; et al. 1983 : 127-139) ได้สร้างแบบวัดการรับรู้การสนับสนุนทางสังคม โดยศึกษากับนักศึกษามหาวิทยาลัยวอชิงตัน จำนวน 602 คน โดยใช้แบบสอบถาม SSQ (Social Support Questionnaire) จำนวน 27 ข้อ ซึ่งแบบสอบถามประกอบด้วย องค์ประกอบสองประการคือ 1) ระบุบุคคลที่ตัวผู้ตอบรับรู้ว่าสามารถพึ่งพาอาศัยได้ในสถานการณ์ต่างๆ 2) ให้แสดงว่าผู้ตอบมีความรู้สึกพอใจหรือไม่พอใจอย่างไรต่อการช่วยเหลือนั้น โดยค่าของคะแนนจะแบ่งเป็นมาตรฐานประเมินค่า 6 อันดับ ตั้งแต่ พอใจมาก (6) ถึงไม่พอใจมาก (1) ซึ่งแบบวัดนี้มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item Discrimination) อยู่ระหว่าง .35-.71 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .97 นอกจากนี้ยังพบว่าองค์ประกอบแรกสามารถอธิบายการสนับสนุนทางสังคมร้อยละ 82 องค์ประกอบที่สองสามารถอธิบายการสนับสนุนทางสังคมได้ร้อยละ 72 โดยทั้งสององค์ประกอบมีค่าสหสัมพันธ์ระหว่างการสอบก่อนและหลัง (Test-Retest) เท่ากับ .90 และ .83 ตามลำดับ ในประเทศไทย ศักดิ์ชัย นิรัญทวี (2532: 64) สร้างแบบวัดการสนับสนุนทางสังคม โดยดัดแปลงจากแบบวัดของ สาราสัน และคณะ (Sarason; et al. 1983: 127-139) ประกอบด้วย ความช่วยเหลือด้านอารมณ์ ด้านข้อมูลข่าวสาร และการยอมรับเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม มีจำนวน 28 ข้อ แต่ละข้อประกอบด้วยมาตรประเมินค่า 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” แบบวัดมีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .87 สำหรับแบบวัดตัวแปรการได้รับการสนับสนุนด้านการ

เรียนของบิตามารดา มีผู้สร้างแบบวัดไว้ เช่น กิตติรัตน์ ชัยรัตน์ (2547) สร้างแบบวัดการรับรู้การสนับสนุนในการเรียนวิทยาศาสตร์จากผู้ปกครอง ซึ่งวัดการสนับสนุนใน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านอารมณ์ 2) ด้านข้อมูลข่าวสารในเรื่องการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ และ 3) ด้านวัสดุอุปกรณ์และการเงิน แบบวัดมีจำนวน 12 ข้อ มีพิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (ค่า r) ระหว่าง .250 - .561 และแบบวัดมีความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .81 ส่วนงานวิจัยของ บุญตา นันทะกุล ได้สร้างแบบวัด การสนับสนุนด้านการอ่านในครอบครัว ในด้าน 1) การให้ความรู้และแนะนำเรื่องอ่าน 2) การทำตัวเป็นแบบอย่าง 3) จัดหาหนังสือให้กับเด็ก หรือพาเด็กไปเลือกซื้อหนังสือด้วยตนเอง 4) สร้างบรรยากาศหรือสภาพแวดล้อมภายในบ้าน แบบวัดมีจำนวน 11 ข้อ พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 11-66 คะแนน พิสัยค่าสหสัมพันธ์รายข้อ (Item – total Correlation) มีค่า .34-.75 และมีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .85 ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยปรับปรุงข้อคำถามบางส่วนจากแบบวัด การรับรู้การสนับสนุนด้านการเรียนวิทยาศาสตร์ของบิตามารดาของ กิตติรัตน์ ชัยรัตน์ (2547) และแบบวัดการสนับสนุนด้านการอ่านจากครอบครัวของ บุญตา นันทะกุล เพื่อให้เหมาะสมกับการศึกษาพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา กับเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน เช่น งานวิจัยของ นภา ปิยะศิริพันธ์ (2541: 88) ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของนักศึกษาสถาบันราชภัฏ จำนวน 240 คน พบว่า นักศึกษาที่รับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวมาก เป็นผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อการไปเลือกตั้ง และมีความตั้งใจไปเลือกตั้งมาก พบในกลุ่มรวม กลุ่มนักเรียนที่เรียนเกี่ยวกับรัฐศาสตร์ – การเมือง – การปกครอง และกลุ่มที่มีอายุน้อย ในงานวิจัยของ อัจฉรา วงศ์วัฒนางมคล (2533: 94, 114-115) ศึกษาตัวแปรทางพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา กลุ่มตัวอย่างคือนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในภาคต้น ปีการศึกษา 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 240 คน พบว่า นิสิตที่รับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากผู้บังคับบัญชาและจากครอบครัวมาก เป็นผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อการศึกษาต่อมาก ผลเช่นนี้พบชัดเจนในกลุ่มสำคัญคือกลุ่มที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมค่อนข้างสูง กลุ่มอายุน้อย กลุ่มที่มีการรับรู้สถานภาพความมั่นคงในการทำงานมาก กลุ่มที่มีการรับรู้การมีภาระทางครอบครัวน้อย และในกลุ่มเพศหญิง ยิ่งกว่านั้นการสนับสนุนทางสังคมจากผู้บังคับบัญชาและครอบครัวมากนั้นเป็นตัวทำนายพฤติกรรมการศึกษาต่อได้ร้อยละ 60.00 ในกลุ่มรวม โดยการสนับสนุนทางสังคมเป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 2 และงานวิจัยของ กิตติรัตน์ ชัยรัตน์ (2547: 90, 143) ศึกษาปัจจัยเชิงเหตุของพฤติกรรมเรียนกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ ในนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 604 คน พบในกลุ่มรวมว่า นักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการเรียนสาระวิทยาศาสตร์จากบิดามารดามาก เป็นผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนสาระวิทยาศาสตร์มากกว่านักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการเรียนสาระวิทยาศาสตร์จากบิดามารดาน้อย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 90.68 และ 87.28 ตามลำดับ) นอกจากนี้ผู้วิจัย

พบว่า ตัวแปรการรับรู้การสนับสนุนด้านการเรียนสาระวิทยาศาสตร์จากบิดามารดา เมื่อเข้าทำนายร่วมกับตัวทำนายชุดลักษณะสถานการณ์อีก 3 ด้านรวมเป็น 4 ด้าน สามารถทำนายเจตคติที่ดีต่อการเรียนสาระวิทยาศาสตร์ในกลุ่มรวมได้ร้อยละ 29.70 โดยการรับรู้การสนับสนุนด้านการเรียนสาระวิทยาศาสตร์จากบิดามารดา เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 2 (ค่าเบต้าเท่ากับ .23) และในกลุ่มนักเรียนชาย สามารถทำนายได้ร้อยละ 37.50 โดยการได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนสาระวิทยาศาสตร์จากบิดามารดา เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 2 (ค่าเบต้าเท่ากับ .29) จากผลการวิจัยข้างต้นสรุปว่า ยิ่งบุคคลรับรู้การสนับสนุนจากหัวหน้างานหรือบุคคลใกล้ชิดมากเท่าใด ก็ยิ่งมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนมากเท่านั้น กล่าวได้ว่า ยิ่งนักเรียนที่รับรู้ว่าจะได้รับการสนับสนุนจากบิดามารดามากเท่าใด ยิ่งเป็นผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อการอ่านเนื้อหาที่มีประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์มากเท่านั้น

ผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดากับพฤติกรรมการอ่าน เช่น งานวิจัยของ พสขนัน นิรมิตรไชยพันธ์ (2549: 81) ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กลุ่มตัวอย่างคือนิสิตชั้นปีที่ 2 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 360 คน ผู้วิจัยได้ให้ความหมายของการสนับสนุนทางการเรียนรู้ ว่าหมายถึง การรับรู้ของนิสิตต่อพฤติกรรมของบุคคลในครอบครัวที่ปฏิบัติตนนิสิตด้วยการให้ความช่วยเหลือนิสิตในด้านต่างๆ 3 ด้าน ซึ่งจะมีผลต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองได้แก่ 1) การสนับสนุนทางด้านอารมณ์ 2) การสนับสนุนทางด้านข้อมูลข่าวสาร 3) การสนับสนุนทางด้านสิ่งของ ผลวิจัยพบว่า การสนับสนุนทางการเรียนรู้จากครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (ค่าอาร์เท่ากับ .503 , $p < .01$) ส่วนงานวิจัยของ สมิตตรา เจิมพันธ์ (2545) ศึกษาพฤติกรรมรับผิดชอบการเรียนรู้คณิตศาสตร์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 524 คน ผู้วิจัยพบว่า นักเรียนที่รับรู้ว่าจะได้รับการสนับสนุนในการเรียนคณิตศาสตร์จากผู้ปกครองมาก มีพฤติกรรมรับผิดชอบด้านการเตรียมตัวก่อนเรียนมาก มีพฤติกรรมรับผิดชอบขณะเรียนในชั้นมาก มีพฤติกรรมรับผิดชอบหลังเรียนมาก และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์สูงกว่า นักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนในการเรียนคณิตศาสตร์จากผู้ปกครองน้อย พบในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยหลายกลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มนักเรียนที่มีจำนวนพี่น้องมาก กลุ่มนักเรียนที่มีฐานะครอบครัวต่ำ กลุ่มนักเรียนที่มีงานอดิเรกอื่นๆ ทำ และกลุ่มนักเรียนที่มีมารดามีการศึกษาต่ำ นอกจากนี้ผู้วิจัยพบว่า ตัวแปรการรับรู้การสนับสนุนในการเรียนคณิตศาสตร์จากผู้ปกครอง เมื่อเข้าทำนายร่วมกับชุดทำนายประสบการณ์ในการเรียนอีก 3 ด้านรวมเป็น 4 ด้าน สามารถทำนายพฤติกรรมการเตรียมตัวก่อนเรียน ทำนายได้สูงสุดร้อยละ 40.50 ในกลุ่มนักเรียนชาย โดยตัวแปรการรับรู้การสนับสนุนในการเรียนคณิตศาสตร์จากผู้ปกครอง เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 2 (ค่าเบต้าเท่ากับ .34) และสามารถทำนายพฤติกรรมการรับผิดชอบขณะเรียนในชั้นเรียนสามารถทำนายได้ร้อยละ 33.60 ในกลุ่มที่ชอบทำงานอดิเรกอื่นๆ ซึ่งการได้รับการสนับสนุนในการเรียนคณิตศาสตร์จากผู้ปกครอง เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 1 (ค่าเบต้าเท่ากับ .37) และการได้รับ

การสนับสนุนในการเรียนคณิตศาสตร์จากผู้ปกครอง สามารถทำนายพฤติกรรมรับผิดชอบหลังเรียน ได้ร้อยละ 31.30 ในกลุ่มนักเรียนที่มีมารดาที่มีการศึกษาต่ำ โดยการได้รับการสนับสนุนในการเรียน คณิตศาสตร์จากผู้ปกครอง เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 1 (ค่าเบต้าเท่ากับ .25) ต่อมา กิตติรัตน์ ชัยรัตน์ (2547: 100-101,146) ศึกษาพฤติกรรมการเรียนกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ ใน นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 604 คน พบผลสำคัญใกล้เคียงกับผลวิจัยของสมิตตรา เจริญพันธ์ ว่า นักเรียนที่รับการสนับสนุนด้านการเรียนกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์จากบิดามารดามาก เป็นผู้มี พฤติกรรมการเรียนกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ด้านรวมมากกว่า นักเรียนที่รับการสนับสนุนด้านการเรียน กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์จากบิดามารดาน้อย และพบว่า ตัวแปรการรับการสนับสนุนด้านการเรียน กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์จากบิดามารดา เมื่อเข้าทำนายร่วมกับชุดทำนายกลุ่มลักษณะสถานการณ์อีก 3 ด้าน รวมเป็น 4 ด้าน สามารถทำนายพฤติกรรมการเรียนกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ด้านรวมได้ร้อยละ 22.20 ในกลุ่มรวม โดยรับการสนับสนุนด้านการเรียนกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์จากบิดามารดา เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 1 (ค่าเบต้าเท่ากับ .35) และสามารถทำนายได้ร้อยละ 31.00 ในกลุ่ม นักเรียนชาย โดยรับการสนับสนุนด้านการเรียนกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์จากบิดามารดา เป็น ตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 1 (ค่าเบต้าเท่ากับ .52) นอกจากนี้ บุญตา นันทะกุล (2546: 55,61) ทำการศึกษาตัวแปรทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 402 คน ผู้วิจัยได้ให้ความหมายของตัวแปร การส่งเสริมการอ่านในครอบครัวไว้ว่า การที่บิดามารดา ผู้ปกครองได้ส่งเสริมการอ่านให้กับเด็กด้าน ต่างๆ ดังนี้ 1) การให้ความรู้และแนะนำเรื่องการอ่าน 2) การทำตัวเป็นแบบอย่าง 3) จัดหาหนังสือ ให้กับเด็ก หรือพาเด็กไปเลือกซื้อหนังสือด้วยตนเอง 4) สร้างบรรยากาศหรือสภาพแวดล้อมภายใน บ้าน ผลวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีการส่งเสริมการอ่านในครอบครัวมากมีพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่า นักเรียนที่มีการส่งเสริมการอ่านในครอบครัวน้อย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 44.07 และ 38.77 ตามลำดับ) พบชัดเจนในกลุ่มรวม และกลุ่มนักเรียนทั้งชายและหญิง นอกจากนี้ยังพบว่า การส่งเสริมการอ่านใน ครอบครัว เมื่อเข้าทำนายร่วมกับตัวทำนายกลุ่มสภาพแวดล้อมทางสังคม และจิตลักษณะ อีก 6 ด้าน รวมเป็น 7 ด้าน สามารถทำนายพฤติกรรมการรักการอ่านได้ร้อยละ 57.00 ในกลุ่มรวม โดยการส่งเสริม การอ่านในครอบครัวเป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 2 (ค่าอาร์เท่ากับ .73) และทำนายสูงสุดได้ร้อยละ 60.00 ในกลุ่มนักเรียนชาย โดยการส่งเสริมการอ่านในครอบครัวเป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 1 (ค่า อาร์เท่ากับ .75)

จากการประมวลเอกสาร สรุปได้ว่า เยาวชนที่รับการสนับสนุนด้านการเรียนจากบิดามารดา เป็นผู้มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมที่พึงปรารถนาต่างๆ มาก เช่น เจตคติที่ดีต่อการไปเลือกตั้ง เจตคติ ที่ดีต่อการศึกษาต่อ และเจตคติที่ดีต่อการเรียนกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ และเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมที่ พึงปรารถนามาก เช่น มีพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองมาก มีพฤติกรรมการเรียนอย่าง เหมาะสม และมีพฤติกรรมรักการอ่านมาก ดังนั้นในงานวิจัยนี้จึงคาดได้ว่า นักเรียนที่รับการสนับสนุน ด้านการอ่านจากบิดามารดามาก เป็นมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านมาก รวมทั้งเป็นผู้มี พฤติกรรมรักการอ่านมากกว่านักเรียนที่รับการสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดาน้อย

การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดากับจิตลักษณะตามสถานการณ์และพฤติกรรมรักการอ่าน

สื่อมวลชน หมายถึง สื่อหรือตัวกลางที่เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารไปยังมวลชนหรือกลุ่มคนจำนวนมากๆ พร้อมกันในเวลาเดียวกันด้วยความรวดเร็ว เทียบตรงและประหยัด อันได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ วิทยุกระจายเสียง สิ่งพิมพ์ ภาพยนตร์ (เอกวิทย์ แก้วประดิษฐ์. 2545: 437)

ในปัจจุบันสื่อมวลชนเป็นสถาบันที่มีบทบาท และมีอิทธิพลต่อสังคมเป็นอย่างมาก เนื่องจากสังคมในยุคนี้เป็นยุคของการติดต่อสื่อสาร สื่อมวลชนจึงเป็นอีกช่องทางหนึ่งที่สามารถเข้าถึงประชาชนได้ทั่วถึงและรวดเร็ว โดยเฉพาะเยาวชนมักจะได้รับอิทธิพลจากสื่อต่างๆ ค่อนข้างมาก เนื่องจากในแต่ละวันเยาวชนใช้เวลาไปกับสื่อต่างๆ ไม่น้อย เช่น ดูโทรทัศน์ ฟังวิทยุ อ่านหนังสือพิมพ์ นิทาน และการ์ตูน ยิ่งในสภาพปัจจุบันบิดามารดามีเวลาให้กับลูกน้อยลง ด้วยวิถีชีวิตที่ต้องเร่งรีบแข่งขันในการทำงานอาชีพ ยิ่งทำให้สื่อต่างๆ มีโอกาสเข้าถึงเยาวชนได้มากขึ้น นิสิต ชูโต และคณะ (2535: 37) ได้ให้ความหมายของ อิทธิพลของสื่อมวลชนที่มีต่อผู้รับสาร ว่าหมายถึง ผลการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับบุคคลผู้ได้รับสาร การเปลี่ยนที่เกิดขึ้นอาจเกิดได้หลายระดับ ตั้งแต่ระดับความรู้ ความคิดเห็น ค่านิยม จนกระทั่งเกิดเจตคติ (attitude) ตลอดไปจนการเปลี่ยนแปลงความประพฤติ การปฏิบัติและพฤติกรรมต่างๆ เหล่านี้ก่อให้เกิดผลกระทบต่อบุคคลทั้งที่เป็นประโยชน์และเป็นโทษ

ครอบครัวมีบทบาทในการปลูกฝังในเรื่องการใช้สื่อมวลชนอย่างเหมาะสมของเยาวชน ในครอบครัว เยาวชนได้รับการปลูกฝังการใช้สื่อมวลชนผ่านกระบวนการถ่ายทอดจากบิดามารดาที่เป็นผู้สอนให้ กับเยาวชน โดยกระบวนการนี้อาจเกิดขึ้นโดยที่ทั้งสองฝ่ายไม่รู้ตัว (ดวงเดือน พันธุมนาวิน; และคณะ. 2529 17) การที่สื่อมวลชนจะมีอิทธิพลต่อเยาวชนได้นั้น สื่อมวลชนจะต้องกระตุ้นให้เกิดปฏิกิริยาและการเปลี่ยนแปลงในเยาวชน ในทฤษฎีของแมคไกว (McGuire. 1969) ได้กล่าวถึงกระบวนการสื่อสารเพื่อชักจูงให้เปลี่ยนเจตคติเช่นกัน สื่อมวลชนมีอิทธิพลต่อเด็กและเยาวชนในด้านต่างๆ ซึ่งเด็กจะรับอิทธิพลของสื่อมวลชนด้วยการให้ความสนใจเนื้อหาที่สื่อส่งมา แล้วเข้าใจเนื้อหาตามความสามารถของตนเอง สุดท้ายก็ยอมเปลี่ยนไปตามการกระตุ้น การชักจูง หรือการให้แบบอย่างที่ได้รับมา โดยแต่ละบุคคลมีปริมาณการเปลี่ยนต่างกันไปส่งผลให้เกิดจิตลักษณะ ดังนั้นบิดามารดาต้องควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชน โดยสามารถกระทำได้ใน 3 ขั้นตอนบนพื้นฐานแนวคิดของแมคไกว ได้แก่ 1) การควบคุมการเปิดรับสื่อมวลชน หมายถึง การที่บิดามารดาให้ความสนใจ เอาใจใส่ ส่งเสริมและห้ามปราม การรับสื่อมวลชนต่างๆ ของเด็ก โดยเน้นที่คุณภาพของรายการที่เด็กควรรับหรือควรหลีกเลี่ยง 2) การควบคุมการเข้าใจเนื้อหา หมายถึง การที่บิดามารดาพูดคุยกับเด็กถึงเรื่องราวที่ได้รับทราบมาจากสื่อต่างๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ฯลฯ เพื่อช่วยให้เด็กเข้าใจเรื่องราวที่นำเสนอได้อย่างถูกต้องและครบถ้วนยิ่งขึ้น นอกจากนั้นบิดามารดายังสามารถอธิบายว่าสิ่งใดเป็นความจริง สิ่งใดเป็นเรื่องที่แต่งขึ้น และมีผู้แสดงให้เห็นเหมือนจริง ชี้แจงให้เด็กเข้าใจถึงความดีและความชั่วต่างๆ ที่นำเสนอในสื่อมวลชนเพื่อเด็กจะได้เข้าใจได้อย่างถูกต้อง นอกจากนั้นบิดามารดา ยังอาจให้เด็กถามข้อสงสัย หรือให้เด็กเล่าเรื่องราวที่ตนได้รับฟัง รับชม หรืออ่านมา เพื่อดูว่าเด็ก

เข้าใจได้ถูกต้องหรือไม่ 3) การควบคุมการยอมรับและเปลี่ยนตาม หมายถึง การที่บิดามารดาส่งเสริมสนับสนุน และห้ามปรามการยอมรับการชักจูงจากสื่อมวลชนของเด็ก นอกจากนั้นบิดามารดายังอาจกระทำตนเป็นแบบอย่างแก่เด็กในการยอมรับหรือปฏิเสธอิทธิพลของสื่อมวลชน เช่น ห้ามปรามไม่ให้ซื้อของตามโฆษณา ห้ามไม่ให้เลียนแบบท่าทางที่เห็นในโทรทัศน์ หรือสนับสนุนให้เด็กนำความรู้ที่ได้รับมาใช้ในชีวิตจริง กล่าวยกย่องผู้ทำความดี มีคุณธรรมสูงในสื่อมวลชนเพื่อให้เด็กทำตาม (ดวงเดือน พันธุมนาวิน; และคณะ. 2529: 42-44)

สรุปได้ว่า บิดามารดาควรปลูกฝังอบรมลูกให้รู้จักเลือกใช้ หรือรับสื่อมวลชนอย่างเหมาะสม โดยการสร้างความสนใจเปิดรับสื่อมวลชนที่เนื้อหาดีมีประโยชน์ แจ่มแจ้งเหตุผลที่เหมาะสม อธิบายผลดีที่จะได้รับจากการรับสื่อมวลชนที่มีคุณภาพ หรือผลเสียที่อาจเกิดกับลูก และผู้อื่นจากการรับสื่อมวลชนที่ไม่เหมาะสม ให้รางวัลและแรงเสริมเพื่อให้ลูกปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมในการรับสื่อต่างๆ รวมถึงการปฏิบัติ ต้องทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ลูก ในการรับสื่อมวลชนที่มีประโยชน์ด้วย

ในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดขอบเขตความหมายของตัวแปร การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา ไว้ว่าหมายถึง ปริมาณการรับรู้ของนักเรียน ว่าบิดามารดา แสดงความเอาใจใส่ด้วยการชักจูงตนให้รับสื่อมวลชนที่มีคุณภาพ ด้วยวิธีการตามหลักใน 3 ด้านของแมคไกว ได้แก่ 1) การควบคุมการเปิดรับสื่อมวลชน หมายถึง การที่บิดามารดา ดูแลเอาใจใส่นักเรียนเรื่องการรับสื่อมวลชนในด้าน ประเภทของสื่อที่เปิดรับ และเนื้อหาที่รับ ตลอดจนบิดามารดาให้คำแนะนำแก่นักเรียนให้เลือกชมรายการโทรทัศน์ วิดีโอ อ่านสิ่งพิมพ์ และรับข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตอย่างเหมาะสม 2) การควบคุมความเข้าใจเนื้อหา หมายถึง การรายงานถึงการพูดคุย และอธิบายเกี่ยวกับเนื้อหาในสื่อมวลชนของบิดามารดากับนักเรียน ตลอดจนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่ได้รับจากสื่อมวลชน 3) การควบคุมการยอมรับการชักจูง หมายถึง การรายงานถึงการแนะนำส่งเสริมของบิดามารดา ตลอดจนปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง เพื่อให้นักเรียนยอมรับ เห็นด้วยและปฏิบัติตามสิ่งดีงามที่เสนอผ่านสื่อมวลชน ประกอบกับการห้ามปรามมิให้นักเรียนเห็นดีเห็นงามกับการกระทำที่ไม่เหมาะสม

การวัดการควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา จากการประมวลเอกสารวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ดวงเดือน พันธุมนาวิน; อรุณพันธ์ ชูชม; และสุภาพร ลอยด์ (2529) ได้สร้างแบบวัดการควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนต่อเด็ก ที่ผู้ปกครองเป็นผู้ตอบ จำนวน 3 แบบวัดคือ 1) แบบวัดการควบคุมการเปิดรับสื่อมวลชน 2) แบบวัดการควบคุมการเข้าใจเนื้อหา 3) แบบวัดการควบคุมการยอมรับการชักจูง ทั้ง 3 ฉบับ เป็นประโยคบอกเล่า มีมาตรประเมินค่า 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีข้อคำถามแบบวัดละ 10 ข้อ พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 10 – 60 คะแนน มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .74 .80 และ .63 ตามลำดับ ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงจะปรับปรุงแบบวัดการควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของครอบครัวของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน; และคณะ (2529) ให้เหมาะสมที่จะใช้วัดปริมาณการรับรู้และควบคุมสื่อมวลชนของบิดามารดาของนักเรียน

ผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดากับเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน เช่นผลงานของ วรณะ บรรจง (2537: 115,118) ศึกษาปริมาณการรับรู้การส่งเสริมความเป็นพุทธมามกะของนักเรียนกับความเชื่อและการปฏิบัติทางพุทธศาสนาของนักเรียน ซึ่งได้แก่ ปริมาณการรายงานของเยาวชนว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา ด้วยการให้ความรู้ ความเข้าใจ ความเชื่อและยอมรับปฏิบัติตามหลักพระพุทธศาสนา โดยวิธีการสื่อสารแบบจูงใจตามหลักการเปลี่ยนเจตคติ 3 ขั้นตอนมากเพียงใด คือ 1) ขั้นก่อให้เกิดการสนใจรับทราบ การที่บิดามารดาได้ชักจูงบุตรให้เข้าใจหลักพระพุทธศาสนา ให้การเอาใจใส่ด้วยการชักจูงบุตรให้ปฏิบัติตามหลักธรรมเบื้องต้น ซึ่งแนะนำให้ฟังในสิ่งที่ถูกต้อง ให้เด็กทราบเกี่ยวกับศีล 5 บอกถึงโทษของการไม่รักษาศีล ซึ่งแนะ หลีกเลี่ยงที่จะเข้าไปเกี่ยวข้องกับสิ่งนั้นๆ 2) ขั้นการเข้าใจเนื้อความ เมื่อบิดามารดาสามารถกระตุ้นให้บุตรเกิดความสนใจรับทราบเรื่องราวที่เกี่ยวกับความเชื่อและการปฏิบัติทางพุทธศาสนาแล้ว บิดามารดาได้ตอบ ยกตัวอย่างประกอบเพื่อให้บุตรเข้าใจรวมถึงชี้แจงให้บุตรทราบถึงคุณค่าที่เกิดจากความเชื่อหรือการปฏิบัติ 3) ขั้นการยอมรับหรือเปลี่ยนตาม การที่บุตรรับรู้บิดามารดา ส่งเสริมให้บุตรทำตามหลักพระพุทธศาสนา ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่เหมาะสม เพื่อให้บุตรเกิดจากการยอมรับและปฏิบัติตามหลักศาสนา ผู้วิจัยพบว่า เยาวชนที่รับรู้ว่าได้ได้รับการส่งเสริมความเป็นพุทธมามกะจากครอบครัวมาก มีความเชื่อทางพุทธมากกว่าเยาวชนที่ได้รับการส่งเสริมความเป็นพุทธมามกะจากครอบครัวน้อย (คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 49.76 และ 46.19 ตามลำดับ) พบทั้งกลุ่มรวมและในกลุ่มย่อย โดยเฉพาะกลุ่มเยาวชนที่มาจากครอบครัวเศรษฐกิจต่ำ นอกจากนั้นก็พบว่า การส่งเสริมความเป็นพุทธมามกะจากครอบครัว ร่วมกับตัวแปรการร่วมกิจกรรมทางพุทธศาสนาในชุมชน และการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน รวม 3 ด้าน สามารถทำนายการความเชื่อทางพุทธศาสนาได้สูงสุดร้อยละ 46.00 ในกลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจต่ำ โดยการได้รับการส่งเสริมความเป็นพุทธมามกะจากครอบครัวเป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 2 (ค่าอาร์เท่ากับ .43) และตัวทำนายชุดนี้ยังสามารถทำนายการปฏิบัติทางพุทธศาสนาได้ร้อยละ 51.00 ในกลุ่มนักเรียนที่มีอายุน้อย โดยการได้รับการส่งเสริมความเป็นพุทธมามกะจากครอบครัวเป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 2 (ค่าอาร์เท่ากับ .42) และทำนายได้ร้อยละ 48.00 ในกลุ่มนักเรียนจากครอบครัวเดียว ซึ่งการได้รับการส่งเสริมความเป็นพุทธมามกะจากครอบครัวเป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 3 (ค่าอาร์เท่ากับ .46) ในเวลาใกล้เคียงกันมีงานวิจัยของ หรรษา เลหาเสรีกุล (2537: 114,133) ศึกษาลักษณะทางพุทธศาสนาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 285 คน ผู้วิจัยศึกษาการส่งเสริมความเป็นพุทธมามกะในฐานะตัวแปรสถานการณ์ตัวแปรหนึ่ง เช่นเดียวกับในงานวิจัยของ วรณะ บรรจง (2537) ผู้วิจัยพบว่านักเรียนที่รับรู้ว่าได้ได้รับการส่งเสริมความเป็นพุทธมามกะจากครอบครัวมาก มีความเชื่อทางพุทธศาสนา และการปฏิบัติทางพุทธศาสนาสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการส่งเสริมความเป็นพุทธมามกะน้อย พบผลทั้งในกลุ่มรวมและ 12 กลุ่มย่อย ผู้วิจัยยังพบอีกว่า ตัวแปรการส่งเสริมความเป็นพุทธมามกะ และการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนรวม 2 ด้าน ร่วมกันทำนายความเชื่อทางพุทธศาสนาได้สูงสุดร้อยละ 21.00 ในกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการส่งเสริมความเป็น

พุทธมามกะเป็นตัวแทนสำคัญอันดับที่ 1 (ค่าอาร์เท่ากับ .44) นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบอีกว่า ตัวแปรชุดนี้ ร่วมกันทำนายการปฏิบัติทางพุทธศาสนาได้สูงสุดร้อยละ 25.00 ในกลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวสูง โดยการส่งเสริมความเป็นพุทธมามกะเป็นตัวแทนสำคัญลำดับที่ 1 (ค่าอาร์เท่ากับ .51) จึงสรุปได้ว่า นักเรียนที่รับรู้ว่ามีบิดามารดาให้การส่งเสริมเพื่อสร้างให้เกิดความคิดและการกระทำใดๆ (เช่นให้การส่งเสริมความเป็นพุทธมามกะ) ตามแนวคิดการสื่อสารเพื่อชักจูงให้บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงเจตคติมากเท่าใด ก็ยิ่งเป็นผู้มีความเชื่อทางพุทธศาสนามากเท่านั้น กล่าวได้ว่านักเรียนที่รับรู้ว่าได้รับการควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดามากเท่าใด ย่อมเป็นผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อการอ่านเนื้อหาที่มีประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์มากเท่านั้น

ผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดากับพฤติกรรมการอ่าน ได้แก่ งานวิจัยที่แสดงถึงความเกี่ยวข้องระหว่างการรับรู้การควบคุมการรับสื่อมวลชน จากบิดามารดาของเยาวชนกับพฤติกรรมการอ่านของเยาวชน มีดังต่อไปนี้ ดวงเดือน พันธุมนาวิน; และคณะ (2529: 42-44) เป็นนักวิจัยกลุ่มแรกๆ ที่นำหลักการตามทฤษฎีการสื่อสารเพื่อชักจูงให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเจตคติมาใช้ในการวัดตัวแปรการควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา ในการรับสื่อมวลชนของบุตร จากการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างคือ บิดามารดา จำนวน 1,600 คน และ บุตรของบิดามารดาเหล่านี้จำนวนเท่ากัน เมื่อบิดามารดารายงานว่าได้ทำการควบคุมการรับสื่อมวลชนตามหลักการ 3 ขั้นตอนรายละเอียดได้กล่าวไปแล้ว ได้แก่ 1) การควบคุมการเปิดรับสื่อมวลชน 2) การควบคุมการเข้าใจเนื้อหา 3) การควบคุมการยอมรับและเปลี่ยนแปลง ปรากฏผลว่าระดับการควบคุมเด็กในการเปิดรับสื่อมวลชนของผู้ปกครอง เกี่ยวข้องอย่างชัดเจนกับปริมาณความชอบรับเนื้อหาที่มีประโยชน์จากสื่อมวลชนทั้ง 3 ประเภทคือ วิทยุ โทรทัศน์ และสิ่งพิมพ์อย่างชัดเจน โดยเกี่ยวข้องกับความชอบอ่านเรื่องที่มีประโยชน์มากที่สุด รองลงมาคือความชอบชมรายการโทรทัศน์ที่มีประโยชน์ และชอบฟังรายการวิทยุที่มีประโยชน์ตามลำดับ นอกจากนี้เจตคติของเยาวชนต่อการควบคุมสื่อมวลชนของบิดามารดา ยังมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการชอบรับเนื้อหาที่มีประโยชน์ในสื่อมวลชนทั้ง 3 ประเภทด้วย (มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างเจตคติกับการชอบรับเนื้อหาที่มีประโยชน์จาก โทรทัศน์ วิทยุ และสิ่งตีพิมพ์ เท่ากับ .39 , .34 และ .39) ยิ่งกว่านั้นพบว่า การยอมรับเนื้อหาที่มีประโยชน์ของเยาวชนยังมีความสัมพันธ์ทางบวกกับปริมาณการอ่านสิ่งตีพิมพ์ของเด็กพบในกลุ่มสำคัญได้แก่ กลุ่มนักเรียนที่ผู้ปกครองไม่ทำงาน กลุ่มนักเรียนที่ผู้ปกครองมีการศึกษาด้านสูง กลุ่มนักเรียนในกรุงเทพฯ กลุ่มนักเรียนประถม (ค่าอาร์เท่ากับ .17 , .16 , .12 และ .11 ตามลำดับ) ต่อมา พรเทพ เสถียรนพแก้ว (2543: 31,55) ศึกษาผลการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาเจตคติต่อการอนุรักษ์น้ำของนักเรียนประถม เป็นการวิจัยเชิงทดลองกับนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 73 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 37 คน ได้รับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาเจตคติต่อการอนุรักษ์น้ำ ส่วนกลุ่มควบคุม 36 คน ได้รับการฝึกอบรมตามคู่มือกิจกรรมและสื่อเพื่อการพัฒนาจิตพิสัยในระบบการเรียนการสอนระดับประถมศึกษา ซึ่งในการวิจัยนี้ผู้วิจัยได้สร้างชุดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาเจตคติ

ด้วยการกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในองค์ประกอบ 3 ด้านของเจตคติ ตามแนวคิดของ แมคไกว มีระยะเวลาในการฝึกอบรวม 8 วัน วันละ 1 ชั่วโมง เมื่อสิ้นสุดการฝึกอบรวมจึงได้ทำการวัดเจตคติต่อการอนุรักษ์น้ำ ผู้วิจัยพบว่า กลุ่มที่ได้รับการฝึกอบรวมพัฒนาเจตคติต่อการอนุรักษ์น้ำมีเจตคติที่ดีต่อการอนุรักษ์เพิ่มขึ้นมากกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และเมื่อติดตามผลที่เกิดขึ้นกับพฤติกรรมการอนุรักษ์น้ำ พบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการอนุรักษ์น้ำเพิ่มขึ้น ส่วนกลุ่มควบคุมพบว่า คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการอนุรักษ์ลดลง และเมื่อพิจารณาพฤติกรรมการอนุรักษ์น้ำที่เพิ่มขึ้นที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มทดลอง พบว่า พฤติกรรมย่อยที่เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ด้านการทิ้งขยะลงในที่รองรับแทนที่จะทิ้งลงคลอง ด้านการนำน้ำสุดท้ายของการซักล้างไปใช้ประโยชน์อย่างอื่น ด้านการปิดน้ำทุกครั้งในขณะฟอกสบู่ ผลวิจัยดังกล่าวแสดงว่า เมื่อเยาวชนได้รับการปรับเปลี่ยนหรือพัฒนาเจตคติต่อเรื่องหนึ่งไปในทิศทางและปริมาณที่เหมาะสมก็จะก่อให้เกิดพฤติกรรมที่เหมาะสมตามมาได้

จากการประมวลเอกสารข้างต้นสรุปได้ว่า เยาวชนที่บิดามารดาให้การปลูกฝังและส่งเสริมพฤติกรรมที่เหมาะสม โดยผ่านกระบวนการชักจูงให้บุตรปรับเปลี่ยนเจตคติ เป็นผู้ที่มีจิตลักษณะและพฤติกรรมที่คาดหวังอย่างเหมาะสมมาก เช่น ยิ่งเยาวชนได้รับการส่งเสริมความเป็นพุทธมามกะจากครอบครัวหรือบิดามารดาควบคุมการรับสื่อมวลชนมากเท่าใด เยาวชนก็ยิ่งมีความเชื่อทางพุทธและการปฏิบัติทางพุทธศาสนาเท่านั้น หรือมีความชอบรับเนื้อหาที่มีประโยชน์จากสื่อมวลชนมากเท่านั้น และมีเจตคติต่อการอนุรักษ์น้ำเพิ่มมากขึ้นและมีพฤติกรรมที่เหมาะสมเกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์น้ำเพิ่มขึ้นด้วยเมื่อเปรียบเทียบกับนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการฝึกอบรวม และมีความชอบรับเนื้อหาที่มีประโยชน์จากสื่อมวลชนมาก ดังนั้นในงานวิจัยนี้จึงคาดได้ว่า นักเรียนที่รับรู้ได้รับการควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของครอบครัวมาก จะเป็นผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านมาก และมีพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่านักเรียนที่รับรู้ได้รับการควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของครอบครัวน้อย

การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูกับจิตลักษณะตามสถานการณ์และพฤติกรรมรักการอ่าน

นอกจากครูจะมีบทบาทในการพัฒนาผู้เรียนผ่านการเรียนการสอนในชั้นเรียนเป็นหลักแล้ว ครูยังมีบทบาทในการสนับสนุนและเสริมสร้างพฤติกรรมรักการอ่านให้กับนักเรียนอีกทางหนึ่งด้วย เช่น ปลูกฝังให้นักเรียนรักการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง อ่านหนังสือนอกเหนือจากบทเรียน แนะนำหนังสือที่ดีให้อ่าน แนะนำแหล่งที่สามารถใช้เป็นสถานที่ศึกษาค้นคว้า เป็นต้น (สุขุม เฉลยทรัพย์. 2531: 139) จึงถือว่าเป็นการสนับสนุนทางสังคมของครูในด้านการอ่านที่มีความสำคัญต่อพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียน

ดังนั้นการสนับสนุนด้านการอ่านจากครูในงานวิจัยนี้ เป็นการศึกษาการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากครูในด้านการอ่านโดยนิยามความหมายไว้ดังนี้ การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู หมายถึง การที่นักเรียนทราบว่าครูประจำชั้น/ครูผู้สอน/ครูบรรณารักษ์ ให้การสนับสนุนด้านการอ่าน เช่น ชมเชยเมื่อเห็นนักเรียนสนใจค้นคว้า รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ด้วยการอ่าน ชักชวนและแนะนำหนังสือให้อ่านหนังสือที่มีความรู้เป็นประโยชน์ต่อผู้อ่าน ตลอดจนแนะนำแหล่งค้นคว้า ซึ่งให้เห็นความสำคัญของการอ่านและการนำความรู้หรือข้อคิดที่ได้จากการอ่านมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน จัดมุมสำหรับอ่านหนังสือในห้องเรียน อำนวยความสะดวกในการค้นคว้าในห้องสมุด เป็นต้น

การวัดการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู ปรากฏในงานวิจัยเช่น งานวิจัยของ จุฬานันต์ เปียศิริ (2545) สร้างแบบวัดการสนับสนุนทางสังคมในโรงเรียน โดยให้นักเรียนรายงานความเกี่ยวข้องกับบุคคลในโรงเรียน เช่น ครู เพื่อน ถึงปริมาณความช่วยเหลือเกี่ยวกับการประหยัดไฟฟ้า โดยวัดการสนับสนุนทางสังคม 3 องค์ประกอบ คือ 1) การสนับสนุนด้านอารมณ์ (เช่น ให้คำชม ให้รางวัล) 2) การสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร (เช่น ในวิชาเรียนครูได้แทรกเนื้อหาเกี่ยวกับการประหยัดไฟฟ้า) 3) การสนับสนุนด้านสิ่งของ จำนวน 12 ข้อ แต่ละข้อประกอบด้วยมาตรประเมินรวมค่า 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีพิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง (ค่า t) ระหว่าง 5.70-8.87 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .81 ส่วน กุหลาบ ไทโรโพธิ์ (2546) สร้างแบบวัดการสนับสนุนทางสังคมในโรงเรียน (ครูและเพื่อน) โดยวัดการสนับสนุนใน 3 ด้านได้แก่ 1) ด้านอารมณ์ 2) ด้านข้อมูลข่าวสาร 3) ด้านวัสดุสิ่งของ จำนวน 10 ข้อ แต่ละข้อประกอบด้วยมาตรประเมินรวมค่า 6 หน่วย พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 10-60 คะแนน มีพิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ (ค่า t) อยู่ระหว่าง 4.07-9.56 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .80 ส่วน สมิตตรา เจิมพันธ์ (2545: 58) สร้างแบบวัดการรับรู้การปฏิบัติจากครูคณิตศาสตร์ โดยการสนับสนุนการเรียนคณิตฯในด้านต่างๆ เช่น ให้คำแนะนำเรื่องการเรียนวิชาคณิตฯ ให้คำอธิบายเนื้อหาบทเรียนอย่างชัดเจน ให้เหตุผลก่อนลงโทษ หรือให้รางวัล และการแสดงออกทางอารมณ์ของครู เช่น เอาใจใส่ ให้กำลังใจ ปลอบโยน เป็นต้น มีจำนวน 10 ข้อ แต่ละข้อประกอบด้วยมาตรประเมินรวมค่า 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 10-60 คะแนน มีพิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (ค่า t) อยู่ระหว่าง 6.22-10.65 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .84 นอกจากนี้ ดุจเดือน พันธุมนาวิน; และ อัมพร ม้าคนอง (2547) สร้างแบบวัดการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากครู โดยวัดการรับรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับความช่วยเหลือ สนับสนุนจากครูคณิตศาสตร์ ใน 2 ด้าน คือ ด้านอารมณ์ และด้านข้อมูลข่าวสาร เป็นแบบวัดมาตรประเมินรวมค่า จำนวน 15 ข้อ แต่ละข้อประกอบด้วยมาตรประเมินรวมค่า 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 15-90 คะแนน มีพิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (ค่า t) อยู่ระหว่าง 4.05-8.87 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .90 ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างแบบวัดการได้รับการสนับสนุน

ด้านการอ่านจากครู ซึ่งวัดการสนับสนุนใน 3 ด้าน โดยใช้แนวการสร้างข้อคำถามจากแบบวัด การรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากครู ของ กุหลาบ ไทโรพริ์กู (2546); สุมิตตรา เจิมพันธ์ (2545); และ ดุจเดือน พันธมนาวิน; และ อัมพร ม้าคนอง (2547) เพื่อให้เหมาะสมกับการศึกษาพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูกับเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน เช่น ผลวิจัยของ ฐานันดร เปียศิริ (2545: 163) ศึกษาพฤติกรรม การประหยัดพลังงานไฟฟ้าของนักเรียน จำนวน 701 คน โดยศึกษาตัวแปรการสนับสนุนทางสังคม ในโรงเรียนเป็นตัวแปรต้นสถานการณ์ตัวแปรหนึ่ง โดยให้ความหมายไว้ว่าหมายถึง การที่นักเรียน ได้รับการสนับสนุน ส่งเสริมจากเพื่อนหรือครูในโรงเรียนในเรื่องการประหยัดไฟฟ้าใน 3 ด้าน 1) ด้านอารมณ์ เช่น ครูหรือเพื่อนให้คำชมเชยเมื่อนักเรียนมีพฤติกรรมประหยัดไฟฟ้าที่ดี 2) ด้านข้อมูลข่าวสาร เช่น ให้ความรู้ อธิบายเกี่ยวกับวิธีประหยัดไฟฟ้า แนะนำวิธีดูแลอุปกรณ์ไฟฟ้าให้อยู่ในสภาพดีพร้อม ใช้งาน 3) ด้านวัสดุสิ่งของ เช่น จัดตั้งห้องเรียนสีเขียวในโรงเรียน เป็นต้น ผลวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมในโรงเรียนมากเป็นผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดไฟฟ้า มากกว่านักเรียนในกลุ่มตรงข้าม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 57.22 และ 52.48 ตามลำดับ) นอกจากนี้ยังพบว่า ตัวแปรการได้รับการสนับสนุนทางสังคมในโรงเรียน เมื่อเข้าทำนายร่วมกับตัวทำนายชุดลักษณะ สถานการณ์อีก 2 ด้าน รวมเป็น 3 ด้าน สามารถทำนายเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดไฟฟ้าได้ สูงสุดร้อยละ 47.30 ในกลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการห้องเรียนสีเขียว โดยการได้รับการสนับสนุน ในโรงเรียนเป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 3 (ค่าเบต้าเท่ากับ .17) และงานวิจัยของ กุหลาบ ไทโรพริ์กู (2546: 143, 156) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการรักษา ความสะอาดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 587 คน ผู้วิจัยศึกษาตัวแปร การสนับสนุนทาง สังคมในโรงเรียน โดยให้ความหมายไว้ว่า การที่นักเรียนได้รับความช่วยเหลือจากครูและเพื่อนใน 3 ด้าน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีพฤติกรรมในการรักษาความสะอาด (ส่วนตัวและส่วนรวม) ผล วิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมในโรงเรียนมากเป็นผู้มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรม การรักษาความสะอาดมากกว่านักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมในโรงเรียนน้อย (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 49.96 และ 45.93 ตามลำดับ) เมื่อตัวแปรการสนับสนุนทางสังคมในโรงเรียนเข้าทำนาย ร่วมกับตัวทำนายชุดลักษณะสถานการณ์อีก 4 ด้าน รวมเป็น 5 ด้าน สามารถทำนายเจตคติที่ดีต่อ พฤติกรรมรักษาความสะอาดได้ร้อยละ 40.80 ในกลุ่มนักเรียนหญิง โดยตัวแปรการสนับสนุนทาง สังคมในโรงเรียนเป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 4 (ค่าเบต้าเท่ากับ .15) นอกจากนี้งานวิจัยของ สุมิตตรา เจิมพันธ์ (2545: 72) ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการขยันเรียนคณิตศาสตร์ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 524 คน โดยศึกษาตัวแปร การรับรู้การปฏิบัติจากครูคณิตศาสตร์ ได้กำหนดความหมายไว้ว่าหมายถึง การรับรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูคณิตศาสตร์กับ ตนว่า ครูคณิตฯ ได้แสดงพฤติกรรมสนับสนุนการเรียนการสอนกับตน เช่น ให้คำแนะนำ ให้ความสนใจ

ให้เหตุผลในการลงโทษหรือให้รางวัล และการแสดงอารมณ์ต่างๆ ของครู เป็นต้น ซึ่งนักเรียนสามารถรับรู้และก่อให้เกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ดี โดยผลวิจัยพบว่า การรับรู้การปฏิบัติจากครูคณิตศาสตร์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมกรรมการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ (ค่าอาร์เท่ากับ .48 , $p < .001$) จากผลวิจัยข้างต้นสรุปว่า ยิ่งบุคคลได้รับการสนับสนุนจากครูหรือเพื่อนมากเท่าใด ก็ยิ่งมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมกรรมการรักษาความสะอาดมาก และมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมกรรมการเรียนมากเท่านั้น อาจกล่าวได้ว่า ยิ่งนักเรียนรับรู้ว่าคุณได้รับการสนับสนุนด้านการอ่านจากครูมากเท่าใด ยิ่งเป็นผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมกรรมการอ่านมากเท่านั้น

ผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูกับพฤติกรรมกรรมการอ่าน เช่น งานวิจัยของ ฐานันดร เปียศิริ (2545: 141,144) พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมในโรงเรียนมากเป็นผู้มีพฤติกรรมประหยัดไฟฟ้าในครอบครัวมาก และมีพฤติกรรมประหยัดไฟฟ้าเพื่อส่วนรวมมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 57.11 และ 52.90 ; 56.39 และ 49.82 ตามลำดับ) กว่่านักเรียนกลุ่มตรงข้าม นอกจากนี้ยังพบว่า ตัวแปรการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน เมื่อเข้าทำนายร่วมกับตัวทำนายชุดลักษณะสถานการณ์อีก 2 ด้าน รวมเป็น 3 ด้าน สามารถทำนายพฤติกรรมการใช้ไฟฟ้าส่วนตัวได้สูงสุดร้อยละ 34.60 ในกลุ่มนักเรียนชาย โดยการได้รับการสนับสนุนในโรงเรียนเป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 2 (ค่าเบต้าเท่ากับ .22) และชุดทำนายเดียวกันนี้ยังสามารถทำนายพฤติกรรมกรรมการประหยัดไฟฟ้าในครอบครัวได้สูงสุดร้อยละ 42.30 ในกลุ่มนักเรียนชาย โดยตัวแปรการได้รับการสนับสนุนในโรงเรียน เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 2 (ค่าเบต้าเท่ากับ .29) นอกจากนี้เมื่อตัวแปรการได้รับการสนับสนุนฯ เข้าทำนายร่วมกับตัวทำนายชุดลักษณะสถานการณ์อีก 2 ด้าน รวมเป็น 3 ด้าน สามารถทำนายพฤติกรรมกรรมการประหยัดไฟฟ้าเพื่อส่วนรวมได้สูงสุดร้อยละ 35.40 ในกลุ่มนักเรียนที่เข้าฝึกอบรมในโครงการห้องเรียนสีเขียว โดยการได้รับการสนับสนุนในโรงเรียนเป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 1 (ค่าเบต้าเท่ากับ .35) และการศึกษาของ กุหลาบ ไทรโพธิ์ภู (2546: 149, 169) พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมในโรงเรียนมากเป็นผู้มีพฤติกรรมรักษาความสะอาดส่วนตัวมาก (เช่น ดูแลรักษาความสะอาดของร่างกายและเครื่องใช้ส่วนตัว) กว่่านักเรียนกลุ่มตรงข้าม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 66.68 และ 63.41ตามลำดับ) และมีพฤติกรรมรักษาความสะอาดส่วนรวมมาก (เช่น ดูแลความสะอาดบริเวณบ้าน/โรงเรียน ทั้งขยะในที่รองรับ) กว่่านักเรียนในกลุ่มตรงข้าม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 47.91 และ 44.43 ตามลำดับ) นอกจากนี้ยังพบอีกว่า เมื่อตัวแปรการสนับสนุนทางสังคมในโรงเรียน เข้าทำนายร่วมกับตัวทำนายชุดลักษณะสถานการณ์อีก 4 ด้าน รวม 5 ด้าน สามารถทำนายพฤติกรรมกรรมการรักษาความสะอาดส่วนรวมได้ร้อยละ 28.50 ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง โดยการสนับสนุนฯ เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 2 (ค่าเบต้าเท่ากับ .20) ส่วนงานวิจัยของ พสขนัน นิรมิตไชยนนท์ (2549) ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 360 คน โดยศึกษาบทบาทของอาจารย์ในการเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ เป็นตัวแปรหนึ่งได้กำหนดนิยาม

ไว้ว่า การรับรู้ของนิสิตต่อพฤติกรรมของอาจารย์ที่ช่วยเหลือและสนับสนุนผู้เรียนเพื่อให้ นิสิตบรรลุ จุดมุ่งหมายการเรียนรู้ ด้วยวิธีการที่ง่ายขึ้นประกอบด้วยบทบาทดังนี้ 1) เป็นผู้สร้างบรรยากาศที่เอื้อ ต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง 2) เป็นผู้จัดประสบการณ์การเรียนรู้ 3) เป็นผู้จัดเตรียมและชี้แนะ แหล่งการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน 4) ส่งเสริมทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง 5) ช่วยประเมินผลการ เรียนรู้ ผลวิจัยพบว่า บทบาทของอาจารย์ในการเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้มีความสัมพันธ์ ทางบวกกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (ค่าอาร์เท่ากับ .491 , $p < .01$) นอกจากนี้เมื่อทำการวิเคราะห์ ถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรทีละขั้น เพื่อทำนายการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง พบว่า ตัวแปร บทบาทของอาจารย์ในการเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ สามารถทำนายการเรียนรู้ด้วยการ นำตนเองได้ร้อยละ 68.90 โดยบทบาทของอาจารย์เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 4 (ค่าเบต้า เท่ากับ .081) และผลการวิจัยของ สุมิตตรา เจิมพันธ์ (2545) พบว่า การรับรู้การปฏิบัติจากครู คณิตศาสตร์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ทั้งในด้าน ก่อนการเรียน ขณะเรียนในชั้น และหลังการเรียน (ค่าอาร์เท่ากับ .31, .44 และ .38, $p < .001$) ผลวิจัยยังพบว่า นักเรียนที่มีการรับรู้การปฏิบัติจากครูคณิตศาสมากมีพฤติกรรมการเรียนคณิตศาสมาระยะเรียนในชั้นเรียน สูงกว่านักเรียนกลุ่มตรงข้าม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 43.73 และ 41.55 ตามลำดับ) และเมื่อตัวแปรการ รับรู้การปฏิบัติจากครูคณิตศาสตร์เข้าทำนายร่วมกับตัวทำนายชุดสถานการณ์อีก 3 ด้าน รวม 4 ด้าน สามารถทำนายพฤติกรรมการเตรียมตัวก่อนเรียนได้ร้อยละ 36.50 ในกลุ่มนักเรียนที่มารดา มี การศึกษาต่ำ โดยตัวแปรการรับรู้การปฏิบัติจากครู เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 3 (ค่าเบต้า เท่ากับ .16) ตัวทำนายชุดเดียวกันนี้สามารถทำนายพฤติกรรมการเรียนขณะเรียนในชั้นได้สูง สด ร้อยละ 41.10 ในกลุ่มนักเรียนชาย โดยตัวแปรการรับรู้การปฏิบัติจากครู เป็นตัวทำนายสำคัญ ลำดับที่ 1 (ค่าเบต้าเท่ากับ .35) นอกจากนี้ตัวทำนายชุดเดียวกันนี้สามารถทำนายพฤติกรรมการ เรียนคณิตศาสตร์ หลังการเรียนได้ร้อยละ 26.10 ในกลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง โดยตัวแปรการ รับรู้การปฏิบัติจากครู เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 1 (ค่าเบต้าเท่ากับ .31) นอกจากนี้งานวิจัยของ ดุจเดือน พันธุมนาวัน; และอัมพร ม้าคอง (2547) ศึกษาปัจจัยเชิงเหตุและผลของพฤติกรรมการ พัฒนา นักเรียนของครูคณิตศาสตร์ในระดับมัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครูที่สอนวิชาคณิตศาสตร์ ในระดับมัธยมศึกษาจำนวน 595 คน และนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 739 คน โดยใน กลุ่มนักเรียน ผู้วิจัยศึกษาตัวแปรการสนับสนุนทางสังคมจากครูตามการรับรู้ของนักเรียน โดยให้ ความหมายของการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากครู ว่าหมายถึง การรับรู้เกี่ยวกับการช่วยเหลือ การสนับสนุนจากครูคณิตศาสตร์ใน 2 ด้านได้แก่ 1) ด้านอารมณ์ และ 2) ด้านข้อมูลข่าวสาร ผลวิจัย พบว่า กลุ่มนักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากครูมากเป็นผู้มีพฤติกรรมใฝ่รู้ในการเรียน คณิตศาสตร์มาก (เช่น หาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับวิชาที่เรียน เป็นต้น ; ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 36.98 และ 35.71 ตามลำดับ) และมีพฤติกรรมรับผิดชอบในการเรียนคณิตศาสตร์มาก (เช่น อ่านบทเรียนล่วงหน้า ทบทวนบทเรียนและทำการบ้าน เป็นต้น ; ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 41.23 และ 39.71 ตามลำดับ)

จากการประมวลเอกสาร สรุปได้ว่า เยาวชนที่รับการสนับสนุนจากครูเป็นผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมที่ถึงปรารถนาต่างๆ มาก เช่น เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดพลังงาน และเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการรักษาความสะอาด และเป็นผู้มีพฤติกรรมที่พึงปรารถนามาก เช่น มีพฤติกรรมประหยัดไฟฟ้าเพื่อส่วนรวมมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมรักษาความสะอาดส่วนตัวและส่วนรวมมาก มีพฤติกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์มาก มีพฤติกรรมใฝ่รู้ในการเรียนคณิตศาสตร์มาก และมีพฤติกรรมรับผิดชอบในการเรียนคณิตศาสตร์มาก ดังนั้นในงานวิจัยนี้จึงคาดได้ว่า นักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการอ่านจากครูมาก มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านมาก และมีพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่านักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการอ่านจากครูน้อย

การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อนกับจิตลักษณะตามสถานการณ์ และพฤติกรรมรักการอ่าน

นอกจากบิดามารดาและครูมีบทบาทสำคัญการปลูกฝังอบรมเยาวชนแล้ว กลุ่มเพื่อนร่วมวัยก็ยังมีบทบาทในการถ่ายทอดเจตคติและพฤติกรรมต่างๆ ให้แก่กันและกันด้วย กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อเยาวชนนอกเหนือบิดามารดา โดยจะมีอิทธิพลสูงสุดในช่วงวัยรุ่น ซึ่งบุคคลวัยนี้ยึดถือเพื่อนเป็นแบบอย่าง ต้องการเป็นที่ยอมรับของกลุ่ม และมักคล้อยตามเพื่อนโดยง่าย วัยรุ่นชอบใช้เวลาว่างอยู่กับเพื่อนเป็นส่วนใหญ่ และเลือกคบเพื่อนที่มีลักษณะนิสัยคล้ายกับตน ลักษณะของเพื่อนในวัยเดียวกันจึงมีอิทธิพลให้เกิดการชักจูง และการเลียนแบบให้มีพฤติกรรมที่เหมาะสมหรือไม่เหมาะสมได้ (แสงอรุณ ธรรมเจริญ; และลินดา สุวรรณดี. 2547: 19)

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม (Social Cognitive Theory) ของ แบนดูรา (Bandura) เสนอว่าการเรียนรู้ส่วนใหญ่ของบุคคลเกิดจากการสังเกตตัวแบบ ซึ่งตัวแบบเพียงคนเดียวสามารถถ่ายทอดทั้งความคิด และการแสดงออกได้พร้อมๆ กัน (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. 2541: 51-52) การเรียนรู้ด้วยการสังเกตจากตัวแบบประกอบด้วย 4 กระบวนการดังนี้ 1) กระบวนการใส่ใจ (Attention Processes) เป็นกระบวนการรับรู้ลักษณะสำคัญของตัวแบบที่บุคคลตั้งใจสังเกต ซึ่งมีองค์ประกอบที่ส่งผลต่อการใส่ใจแบ่งออกเป็น องค์ประกอบของตัวแบบ โดยตัวแบบที่มีลักษณะเด่นชัดเป็นตัวแบบที่ทำให้ผู้สังเกตเกิดความพึงพอใจ พฤติกรรมที่แสดงออกมีความชัดเจนไม่ซับซ้อนเป็นต้น องค์ประกอบของผู้สังเกต ได้แก่ ความสามารถในการรับรู้การแปลความหมายสิ่งที่ได้สังเกตอันเป็นผลมาจากประสบการณ์เดิมของผู้สังเกต 2) กระบวนการเก็บจำ (Retention Processes) เป็นกระบวนการต่อเนื่องจากกระบวนการแรกที่เกิดจากการรวมพฤติกรรมของตัวแบบที่ได้สังเกตไว้ โดยผู้สังเกตจะแปลงข้อมูลจากตัวแบบเป็นรูปแบบสัญลักษณ์เพื่อให้ง่ายต่อการจำพฤติกรรมของตัวแบบ 3) กระบวนการกระทำ (Production Processes) เป็นกระบวนการที่บุคคลดัดแปลงสัญลักษณ์มาเป็นพฤติกรรมโดยเกี่ยวข้องกับลักษณะของผู้สังเกต คือ เมื่อบุคคลมีข้อมูลที่เป็นสัญลักษณ์ในความจำ แล้วจะมีการแสดงพฤติกรรมเหล่านั้นออกมา ซึ่งพฤติกรรมที่แสดงออกมารั้งแรกๆ อาจยังไม่ถูกต้องทีเดียว แต่แสดงได้ใกล้เคียงกับพฤติกรรมของตัวแบบเท่านั้น แล้วจึงค่อยๆ

ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองจนกว่าจะได้รับผลที่พึงพอใจ 4) กระบวนการจูงใจ (Motivational Processes) การที่บุคคลเกิดการเรียนรู้แล้วจะแสดงพฤติกรรมหรือไม่ขึ้นอยู่กับกระบวนการจูงใจซึ่งกระบวนการนี้ขึ้นอยู่กับสิ่งล่อใจภายนอกที่กระตุ้นการรับรู้ (เป็นสิ่งที่จับต้องได้/ เป็นที่ยอมรับของสังคม) ซึ่งการเรียนรู้ทางสังคมบุคคลไม่อาจแสดงพฤติกรรมออกมาตามที่รับรู้ได้ทั้งหมด แต่บุคคลจะเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบที่ก่อให้เกิดผลดีต่อตนเองมากกว่า เลือกในทางที่ก่อให้เกิดผลเสียต่อตนเอง และจะประเมินคุณค่าของตัวแบบโดยการรับเอาสิ่งที่ตนพึงพอใจ และไม่ยอมรับเอาสิ่งที่ตนไม่พึงพอใจ

ดังนั้นการมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน ในงานวิจัยนี้จึงหมายถึง การที่นักเรียนได้เห็นหรือรับรู้ว่าเป็นเพื่อนชอบและสนใจในการอ่าน มีความกระตือรือร้นในการอ่านเนื้อหาที่มีประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทต่างๆ รวมถึงอินเทอร์เน็ต รู้จักใช้เวลาว่างในการอ่านแสวงหาโอกาสและแสวงหาหนังสือเพื่อการอ่านอย่างสม่ำเสมอ พูดคุยกล่าวถึงเนื้อหาที่ได้รับจากการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์และอินเทอร์เน็ต

การวัดการมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน มีตัวอย่างการวัดในงานวิจัย เช่น งานวิจัยของ ดวงกมล ทรัพย์ทิพยากร (2547) สร้างแบบวัดการมีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อนในการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างเป็นประโยชน์ เช่น เห็นเพื่อนค้นหาข้อมูลต่างๆ เพื่อนำมาใช้วางแผนกิจกรรมมีจำนวน 10 ข้อ มีพิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (ค่า t) อยู่ระหว่าง 6.06 – 9.11 แบบวัดนี้มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .83 งานวิจัยของ กิตติรัตน์ ชัยรัตน์ (2547: 77) สร้างแบบวัดการมีแบบอย่างด้านการเรียนสาระวิทยาศาสตร์จากเพื่อน เช่น ความร่วมมือกิจกรรมในชั้นเรียน การเข้าเรียน การส่งการบ้าน แบบวัดมีจำนวน 10 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรวัด 6 ระดับตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีพิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 10-60 คะแนน มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (ค่า r) อยู่ระหว่าง .143 – .679 และมีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .85 และงานวิจัยของ พรปวีร์ บุญสนอง (2548) ได้สร้างแบบวัดแบบวัดการเห็นแบบอย่างในการอ่านของเพื่อน ได้ศึกษากับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนพระโขนงวิทยาลัย จำนวน 334 คน แบบวัดมีจำนวน 12 ข้อ ประกอบด้วยมาตรประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ มากที่สุด , มาก , ค่อนข้างมาก, ค่อนข้างน้อย , น้อย , น้อยที่สุด มีพิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 12-72 คะแนน แบบวัดมีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .93 ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะสร้างแบบวัดการมีแบบอย่างด้านการมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน โดยใช้แนวการสร้างข้อคำถามจากแบบวัด การมีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อนในการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างเป็นประโยชน์ ของ ดวงกมล ทรัพย์ทิพยากร (2547) แบบวัดการมีแบบอย่างด้านการเรียนสาระวิทยาศาสตร์จากเพื่อน ของกิตติรัตน์ ชัยรัตน์ (2547) และแบบวัดการเห็นแบบอย่างในการอ่านของเพื่อนของ พรปวีร์ บุญสนอง (2548) เพื่อให้เหมาะสมกับการศึกษาพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างการมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน กับเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน พบในงานวิจัย เช่น งานวิจัยของ ดวงกมล ทรัพย์พิทยากร (2547: 115,132) ศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 403 คน พบว่า นักศึกษาที่มีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อนมากเป็นผู้มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต อย่างมีประโยชน์มากกว่านักศึกษาที่มีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อนน้อย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 43.93 และ 42.51 ตามลำดับ) พบในกลุ่มรวม และอีก 7 กลุ่มย่อย นอกจากนี้ยังพบว่า การมีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อน เมื่อเข้าทำนายร่วมกับตัวทำนายชุดสถานการณ์ อีก 2 ด้าน รวมเป็น 3 ด้าน สามารถทำนายเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างเป็นประโยชน์ได้สูงสุดร้อยละ 24.00 ในกลุ่มนักศึกษาที่มีสถานที่ใช้อินเทอร์เน็ตเพียงลำพัง โดยมีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อนเป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 1 (ค่าเบต้าเท่ากับ .37) และงานวิจัยของกิตติรัตน์ ชัยรัตน์ (2547: 124 , 143) พบว่า นักเรียนที่มีแบบอย่างที่ดีด้านการเรียนสาระวิทยาศาสตร์จากเพื่อนมาก เป็นนักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนสาระวิทยาศาสตร์มากกว่า นักเรียนที่มีแบบอย่างด้านการเรียนสาระวิทยาศาสตร์จากเพื่อนน้อย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 91.27 , 85.48) พบผลในกลุ่มรวม และอีก 7 กลุ่มย่อย นอกจากนี้ยังพบว่า การมีแบบอย่างด้านการเรียนสาระวิทยาศาสตร์จากเพื่อน เมื่อเข้าทำนายร่วมกับตัวทำนายชุดสถานการณ์ อีก 3 ด้าน รวมเป็น 4 ด้าน สามารถทำนายเจตคติที่ดีต่อการเรียนสาระวิทยาศาสตร์ได้ร้อยละ 38.20 ในกลุ่มนักเรียนที่มีเศรษฐกิจของครอบครัวสูงกว่าค่าเฉลี่ยโดยเจตคติที่ดีต่อการเรียนสาระวิทยาศาสตร์เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 2 (ค่าเบต้าเท่ากับ .11) และทำนายได้ร้อยละ 32.60 ในกลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง โดยการมีแบบอย่างด้านการเรียนสาระวิทยาศาสตร์จากเพื่อนเป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 2 (ค่าเบต้าเท่ากับ .17) และงานวิจัยของ ธนะรัตน์ เก่งสกุล (2548: 70, 121) ศึกษา อิทธิพลของการเขียนชักจูงตนเอง และการได้รับสารชักจูงที่มีผลต่อความตั้งใจใฝ่รู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 ได้ศึกษาตัวแปรการเห็นแบบอย่างจากคนรอบข้าง เช่น สมาชิกในครอบครัว พ่อแม่ ญาติพี่น้อง ครู และเพื่อน พบว่า นักเรียนที่เห็นแบบอย่างที่ดีด้านการอ่านภาษาอังกฤษจากสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทต่างๆ จากคนรอบข้างมากมีเจตคติที่ดีต่อการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษมากกว่านักเรียนที่เห็นแบบอย่างจากคนรอบข้างน้อย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 91.10 และ 82.87 ตามลำดับ) พบในกลุ่มรวมและทุกกลุ่มย่อย นอกจากนี้ยังพบอีกว่า ตัวแปรการเห็นแบบอย่างจากคนรอบข้างด้านการอ่านภาษาอังกฤษจากสื่อสิ่งพิมพ์ เมื่อเข้าทำนายร่วมกับตัวทำนายชุดสถานการณ์ และจิตลักษณะเดิมอีก 6 ด้าน รวมเป็น 7 ด้าน ร่วมกันทำนายเจตคติที่ดีต่อการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษได้ร้อยละ 39.40 ในกลุ่มนักเรียนที่ได้รับเงินค่าขนมมาก โดยตัวแปรการเห็นแบบอย่างที่ดีด้านการอ่านภาษาอังกฤษจากสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทต่างๆ จากคนรอบข้าง เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 2 (ค่าเบต้าเท่ากับ .23) จึงสรุปได้ว่า ยิ่งนักเรียนมีแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้างมากเท่าใด ก็ยิ่งมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านมากเท่านั้น กล่าวได้ว่า นักเรียนที่มีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อนมากเท่าใด ก็ยิ่งมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านมากเท่านั้น

ผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างการใช้แบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน กับพฤติกรรมรักการอ่าน มีผลงานที่เกี่ยวข้อง เช่น อภิรดี จันทน์หอม (2538: 89) ศึกษาตัวแปรทางพฤติกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการพินของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 432 คน โดยศึกษาตัวแปร การยอมรับอิทธิพลของเพื่อน ให้ความหมายว่า ความรู้สึกที่มีต่อเพื่อน และการคบหาสมาคมกับคนรุ่นเดียวกันในลักษณะการคล้อยตามกลุ่มเพื่อนไปในทางเสื่อมเสีย ผลวิจัยพบว่า นักเรียนที่ยอมรับอิทธิพลของเพื่อนในทางเสื่อมเสียมาก มีพฤติกรรมการพินมากกว่านักเรียนที่ยอมรับอิทธิพลของเพื่อนในทางเสื่อมเสียน้อย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 39.87 และ 34.59 ตามลำดับ) นอกจากนี้ผู้วิจัยพบว่า นักเรียนที่ยอมรับอิทธิพลของเพื่อนในทางเสื่อมเสียน้อย และมีการใช้เวลาในทางเหมาะสมมาก มีพฤติกรรมการพินน้อยกว่านักเรียนที่มีการยอมรับอิทธิพลจากเพื่อนในทางเสื่อมเสียมาก และใช้เวลาว่างในทางเหมาะสมน้อย งานวิจัยของ แสงอรุณ ธรรมเจริญ; และลลิตา สุวรรณดี (2547: 131-135,200-202) ศึกษาตัวแปรชี้ทางจิตสังคมของพฤติกรรมจริยธรรมของวัยรุ่นในเขตที่มีแหล่งยั่วในระดับต่างกัน กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 , 4 และ 6 จำนวน 1,210 คน ในโรงเรียนที่มีระดับแหล่งยั่วแตกต่างกัน พบว่า นักเรียนที่มีลักษณะเพื่อนดีมาก เข้าร่วมกิจกรรมที่มีประโยชน์ในชุมชนมาก พบในกลุ่มรวมและทุกกลุ่มย่อย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 69.17 และ 64.76 ตามลำดับ) และเป็นผู้ที่รับรู้สื่อที่มีประโยชน์มาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 42.41 และ 39.77 ตามลำดับ) นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบอีกว่า ตัวแปร ลักษณะเพื่อน เมื่อเข้าทำนายร่วมกันสถานการณ์อีก 4 ด้าน รวมเป็น 5 ด้าน สามารถทำนายพฤติกรรมพัฒนาตนเองของนักเรียนในโรงเรียนแหล่งยั่วมาก โดยทำนายได้สูงสุดร้อยละ 34.80 ในกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยลักษณะเพื่อนเป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 2 (ค่าเบต้าเท่ากับ .36) และทำนายได้ร้อยละ 33.40 ในกลุ่มนักเรียนที่มีอายุมาก ซึ่งลักษณะเพื่อนเป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 1 (ค่าเบต้าเท่ากับ .39) นอกจากนี้ตัวแปรลักษณะเพื่อน เมื่อทำนายร่วมกับตัวทำนายชุด สถานการณ์อีก 4 ด้าน รวมเป็น 5 ด้าน สามารถทำนายพฤติกรรมพัฒนาตนเองของนักเรียนในโรงเรียนแหล่งยั่วน้อย พบว่า ชุดทำนายนี้สามารถทำนายได้ร้อยละ 27.30 ในกลุ่มนักเรียนที่มีฐานะสูง โดยลักษณะเพื่อนเป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 2 (ค่าเบต้าเท่ากับ .27) และทำนายได้ร้อยละ 34.60 ในกลุ่มนักเรียนที่มีลักษณะครอบครัวแตก ซึ่งลักษณะเพื่อนเป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 2 (ค่าเบต้าเท่ากับ .25) และในงานวิจัยของ กิตติรัตน์ ชัยรัตน์ (2547: 133,146,148,154) ศึกษาพฤติกรรมการเรียนสาระวิทยาศาสตร์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้วิจัยพบว่า นักเรียนที่มีแบบอย่างด้านการเรียนสาระวิทยาศาสตร์จากเพื่อนมากมีพฤติกรรมการเรียนสาระวิทยาศาสตร์มาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 124.53 และ 116.14 ตามลำดับ) พบในกลุ่มรวมและอีกหลายกลุ่มย่อย เมื่อตัวแปรการใช้แบบอย่างด้านการเรียนสาระวิทยาศาสตร์จากเพื่อน เข้าทำนายร่วมกับตัวทำนายชุด ลักษณะสถานการณ์อีก 3 ด้าน รวมเป็น 4 ด้าน ร่วมกันทำนายพฤติกรรมการเรียนสาระวิทยาศาสตร์ด้านรวมของนักเรียนได้ร้อยละ 39.80 ในกลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง โดยการใช้แบบอย่างแบบอย่างด้านการเรียนสาระวิทยาศาสตร์จากเพื่อน เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับ

ที่ 1 (ค่าเบต้าเท่ากับ .55) และชุดทำนายนี้อาจทำนายพฤติกรรมการเรียนรู้สาระวิทยาศาสตร์ ด้านก่อนเรียน โดยทำนายได้สูงสุดร้อยละ 19.80 ในกลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง โดยการมีแบบอย่างด้านการเรียนสาระวิทยาศาสตร์จากเพื่อนเป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 1 (ค่าเบต้าเท่ากับ .48) และทำนายพฤติกรรมการเรียนรู้สาระวิทยาศาสตร์ด้านหลังเรียนได้ร้อยละ 43.80 ในกลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง ซึ่งการมีแบบอย่างด้านการเรียนสาระวิทยาศาสตร์จากเพื่อนเป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 1 (ค่าเบต้าเท่ากับ .43) และงานวิจัยของ ดวงกมล ทรัพย์พิทยากร (2547: 120, 136) พบว่า นักศึกษาที่มีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อนน้อย เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างเป็นโทษมากกว่า นักศึกษาที่มีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อนมาก พบผลในกลุ่มรวมและทุกกลุ่มย่อย นอกจากนี้ การมีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อน เมื่อเข้าทำนายร่วมกับตัวทำนายชุดสถานการณ์อีก 2 ด้าน รวมเป็น 3 ด้าน สามารถทำนายพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างเป็นโทษได้สูงสุดร้อยละ 22.70 ในกลุ่มนักศึกษาที่มีระดับผลการเรียนสูง โดยการมีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อนเป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 1 (ค่าเบต้าเท่ากับ -.47) นอกจากนี้ยังพบผลในทำนองเดียวกันในงานวิจัยของ พรปวีร์ บุญสนอง (2548: 114) เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อนิสัยรักการอ่านของนักเรียนมัธยมศึกษาจากตอนต้น โรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย จำนวน 334 คน พบว่า การมีแบบอย่างด้านการอ่านเพื่อนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับนิสัยรักการอ่านของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 (ค่าอาร์เท่ากับ .622)

จากการประมวลเอกสารสรุปได้ว่า เพื่อนร่วมวัยมีอิทธิพลต่อวัยรุ่นเป็นอย่างมาก และส่งผลต่อเจตคติต่อพฤติกรรมต่างๆ เช่น นักศึกษาที่มีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อนมากเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างมีประโยชน์มาก และนักเรียนที่มีแบบอย่างด้านการเรียนสาระวิทยาศาสตร์มาก มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนสาระวิทยาศาสตร์มากเป็นต้น และยังส่งผลต่อพฤติกรรมที่พึงปรารถนา เช่น พฤติกรรมพัฒนาตนเอง พฤติกรรมการเรียนรู้สาระวิทยาศาสตร์ และพฤติกรรมรักการอ่าน ดังนั้นในงานวิจัยนี้จึงคาดได้ว่า นักเรียนที่มีการมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อนมาก เป็นผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านมาก รวมทั้งมีพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่านักเรียนที่มีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อนน้อย

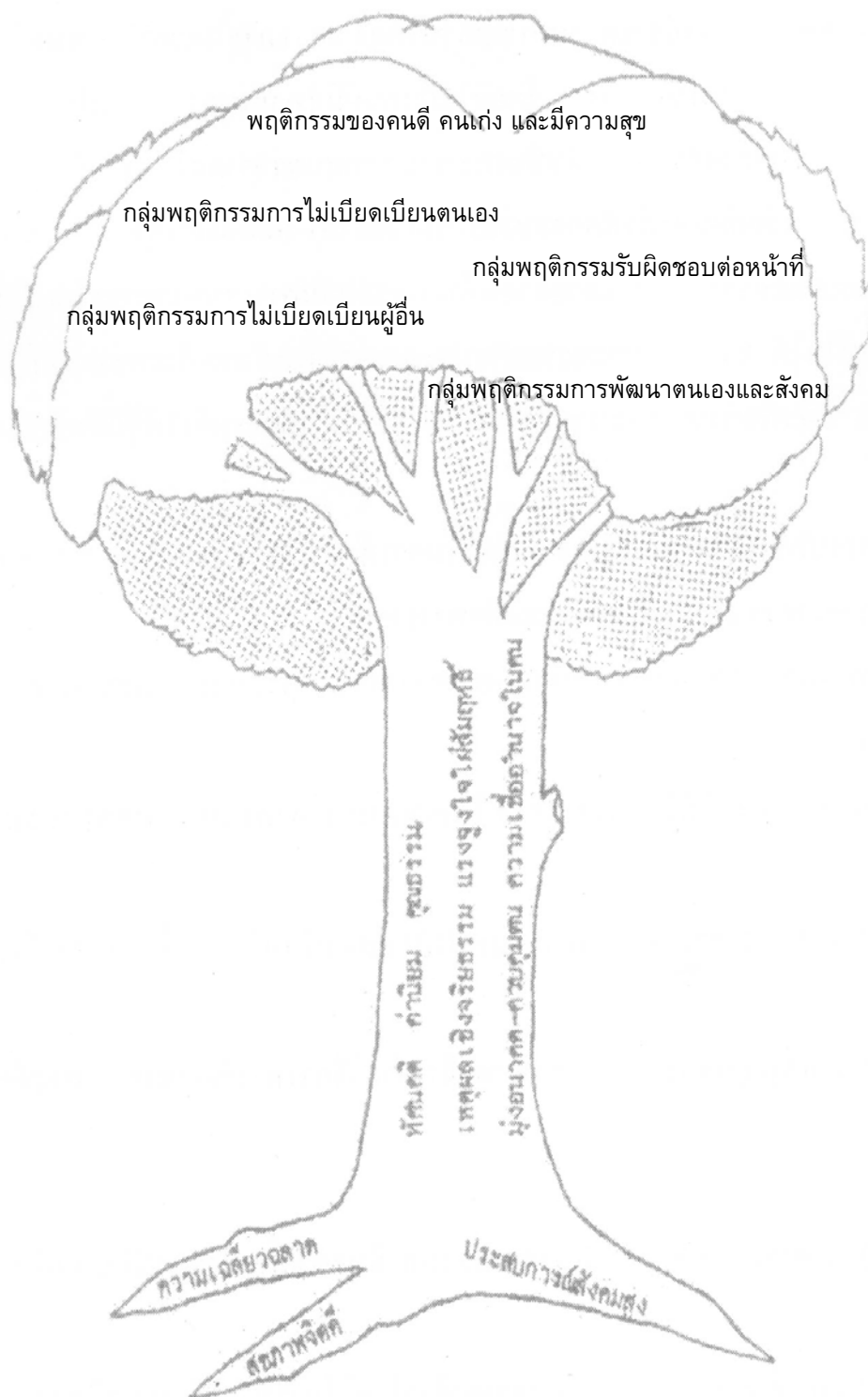
จิตลักษณะเดิมกับพฤติกรรมรักการอ่าน

จิตลักษณะเดิม หมายถึง ลักษณะทางจิตใจที่ผลักดันให้เกิดพฤติกรรมหนึ่งๆ เป็นลักษณะที่สะสมในตัวบุคคลตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน มีลักษณะค่อนข้างคงที่ ไม่อยู่ภายใต้อิทธิพลของสถานการณ์ ปัจจุบัน ในงานวิจัยนี้ ใช้ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรมเป็นกรอบในการกำหนดจิตลักษณะเดิมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่าน จัดอยู่ในกลุ่มพฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่ ซึ่งเป็นกลุ่มพฤติกรรมหนึ่งใน 4 กลุ่ม (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2543) ของพฤติกรรมของคนดีคนเก่ง โดยผลการวิจัยเช่น มนตรี ธาดา (2546) และผลวิจัยของสุภาสิณี นุ่มเนียน (2546) พบว่า นักเรียนที่มีจิตลักษณะเดิม เช่น แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมขยันเรียน และพฤติกรรมฝึกซ้อมกีฬา และพฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่มากด้วย

ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม

ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม เป็นทฤษฎีที่นำเสนอโดย ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2543) ตั้งแต่ พ.ศ. 2526 เกิดจากการประมวลผลงานวิจัยจำนวนมากที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาสาเหตุของพฤติกรรมประเภทต่างๆ ในคนไทยทั้งเด็กและผู้ใหญ่รวมหลายพันคน จากทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด มีอายุตั้งแต่ 6 ถึง 60 ปี ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรมได้อธิบายว่า คนที่มีพฤติกรรมน่าปรารถนา หรือไม่น่าปรารถนาบางประการในปริมาณที่ต่างกัน ซึ่งมีสาเหตุมาจากจิตลักษณะด้านต่างๆ ที่แตกต่างกัน โดยทฤษฎีนี้ได้นำเสนอในรูปแบบของต้นไม้ (ภาพประกอบ 2) ซึ่งประกอบด้วยส่วนต่างๆ 3 ส่วน คือ ส่วนแรก ส่วนที่เป็นราก แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ซึ่งเป็นจิตลักษณะพื้นฐานของพฤติกรรมคือ 1) ความเฉลียวฉลาด 2) สุขภาพจิต และ 3) ประสบการณ์ทางสังคม จิตลักษณะทั้ง 3 ตัวนี้เป็นสาเหตุของจิตลักษณะในส่วนที่สอง คือ ส่วนที่เป็นลำต้น จะแสดงจิตลักษณะสำคัญ 5 ตัว ที่จะร่วมกับจิตลักษณะส่วนที่เป็นรากในการเป็นสาเหตุของพฤติกรรมคนดี และคนเก่ง ซึ่งจิตลักษณะทั้ง 5 ตัวนี้ คือ 1) เหตุผลเชิงจริยธรรม 2) ความเชื่ออำนาจในตน 3) เจตคติ คุณธรรม และค่านิยม 4) มุ่งอนาคต และควบคุมตน และ 5) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และ ส่วนที่สาม ส่วนที่เป็นดอกและผลไม้ แสดงพฤติกรรมที่พึงปรารถนาของคนดี คนเก่ง และมีความสุข ประกอบด้วยพฤติกรรมต่างๆ 4 กลุ่มคือ ก) กลุ่มพฤติกรรมที่ไม่เบียดเบียนตนเอง เช่น พฤติกรรมการบริโภคอย่างเหมาะสม พฤติกรรมรักษานามัยส่วนบุคคล และการละเว้นพฤติกรรมที่จะนำโทษมาสู่ตน (เช่น เล่นการพนัน) ข) กลุ่มพฤติกรรมที่ไม่เบียดเบียนผู้อื่น เช่น พฤติกรรมซื่อสัตย์ พฤติกรรมก้าวร้าวน้อย ค) กลุ่มพฤติกรรมที่รับผิดชอบ ต่อหน้าที่ เช่น พฤติกรรมขยัน พฤติกรรมการทำงาน พฤติกรรมอบรมเลี้ยงดูบุตร ง) กลุ่มพฤติกรรมพัฒนาตนเองและสังคม เช่น พฤติกรรมรับนวัตกรรม พฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ พฤติกรรมอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมและสาธารณะ และพฤติกรรมอาสาพัฒนา เป็นต้น

สำหรับพฤติกรรมรักการอ่านจัดเป็นพฤติกรรมย่อยด้านหนึ่งในกลุ่มพฤติกรรมรับผิดชอบ ต่อหน้าที่เช่น พฤติกรรมขยันเรียน หรือในกลุ่มพฤติกรรมพัฒนาตนเอง เช่น พฤติกรรมรับนวัตกรรม

ภาพประกอบ 2 ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2543)

สติปัญญา กับ พฤติกรรมรักการอ่าน

สติปัญญา คือ ความเฉลียวฉลาด เหมาะสมกับอายุ เป็นลักษณะพื้นฐานทางจิตใจหนึ่งในสามประการของทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะ เปรียบเสมือนรากของต้นไม้ซึ่งเป็นสาเหตุของสาเหตุของพฤติกรรมคนดีและคนเก่ง (ดวงเดือน พันธมนาวิน, 2543: 3) เนื่องจากสติปัญญาหรือความสามารถในการรู้คิด มีความสำคัญต่อคุณลักษณะทางจริยธรรมและพฤติกรรมของเยาวชน การเจริญเติบโตทางสติปัญญาของบุคคล อาจแสดงให้เห็นได้โดยที่บุคคลนั้นมีความสามารถที่จะใช้การคิดแบบเป็นเหตุเป็นผล ก่อให้เกิดการสร้างสรรคเพื่อให้ตนได้บรรลุถึงวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนั้นบุคคลที่มีสติปัญญาสูงเมื่อต้องเผชิญกับปัญหาอาจรวบรวมหรือประมวลสิ่งสำคัญ ในความคิดที่เกี่ยวข้องกับปัญหานั้น เพื่อนำมาช่วยในการแก้ปัญหาได้ดีกว่า และมีประสิทธิภาพกว่าบุคคลที่มีสติปัญญาจำกัด (จรรยา สุวรรณทัต; ดวงเดือน พันธมนาวิน; และเพ็ญแข ประจวบจันท์, 2521: 42)

สเปียร์แมน (สปรังก์ โคว์ตระกูล, 2541: 103-104; อ้างอิงจาก Spearman, 1950) เสนอว่า สติปัญญาของบุคคลประกอบด้วยองค์ประกอบ 2 ประเภทคือ *องค์ประกอบทั่วไป* (General factor หรือ “g”) ซึ่งเป็นความสามารถพื้นฐานทางสมองและเป็นความสามารถทั่วไปในการประกอบกิจกรรมตลอดจนใช้เป็นศูนย์กลางในการทำกิจกรรมต่างๆ ผู้ที่มีปริมาณขององค์ประกอบ “g” สูงจะมีความสามารถในการทำงานทุกอย่างได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนผู้ที่มีองค์ประกอบ “g” ต่ำจะมีประสิทธิภาพในการทำงานต่ำ *องค์ประกอบเฉพาะ* (Specific factor หรือ “s”) หมายถึง ความสามารถเฉพาะของแต่ละบุคคล เช่น ความสามารถทางคณิตศาสตร์ ภาษา ดนตรี ศิลปะ หรือความคิดสร้างสรรค์ สเปียร์แมน ให้ความสนใจกับองค์ประกอบทั่วไปว่าความแตกต่างระหว่างบุคคลในองค์ประกอบทั่วไปส่วนใหญ่สะท้อนมาจากความสามารถที่จะใช้หลักการรู้คิด 3 ประการได้แก่ การเข้าใจประสบการณ์ การศึกษาความสัมพันธ์ และความสามารถที่จะประยุกต์ใช้ความสัมพันธ์ให้เข้ากับมิติใหม่ นักจิตวิทยาชาวอังกฤษ เจ.ซี. ราเวน (อัจฉรา สุขารมณ, ม.ป.ป.: 8; อ้างอิงจาก Raven) ได้สร้างแบบทดสอบสติปัญญาประเภทไม่ใช้ภาษาขึ้นในปี ค.ศ. 1938 ชื่อ แบบทดสอบราเวนโพรเกรสซีฟ (Raven’s Progressive Matrices) เป็นแบบทดสอบที่ออกแบบเพื่อใช้วัดองค์ประกอบทั่วไป (g-factor) ของสเปียร์แมน และใช้วัดการรับรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์ (Perceived Relationship) แบบทดสอบนี้ประกอบด้วยภาพจำนวน 60 ข้อ แบ่งออกเป็น 5 ชุด ชุดละ 12 ข้อ และเพิ่มความยากขึ้นเรื่อยๆ โดยผู้รับการทดสอบต้องเลือกภาพที่จะใช้เติมลงในแบบที่เว้นว่างไว้ให้สมบูรณ์ โดยแบบทดสอบนี้ไม่มีเนื้อหาทางภาษาคำพูด และมีวิธีการให้คะแนนคำตอบที่ถูกต้องชัดเจน (อรพินทร์ ชูชม, 2545: 165)

สรุปว่า สติปัญญา ในงานวิจัยนี้หมายถึง ความเฉลียวฉลาดที่เหมาะสมกับอายุ คือ การรับรู้เรื่องราวเกี่ยวกับข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์โครงสร้างของข้อมูลต่างๆ ที่นักเรียนได้จากสถานที่ สิ่งของหรือบุคคล ซึ่งเกิดจากการศึกษา ค้นคว้า การสังเกต และประสบการณ์ที่ได้เก็บรวบรวมสะสมไว้ โดยที่สามารถจดจำและแสดงออกมาให้ปรากฏได้ สังเกตได้ วัดได้ รวมทั้งสามารถถ่ายทอดให้บุคคลอื่นรับทราบได้

การวัดสติปัญญา ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบวัดสติปัญญาของ เจ.ซี. ราเวน (J.C. Raven) ชื่อ Standard Progressive Matrices เป็นแบบวัดสติปัญญาที่ไม่มีอิทธิพลทางภาษาและวัฒนธรรม เข้ามาเกี่ยวข้อง มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบโดยให้ผู้รับการทดสอบเติมส่วนที่ขาดหายไปให้สมบูรณ์ มีจำนวน 5 ชุด แต่ละชุดมีจำนวน 12 ข้อรวม 60 ข้อ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนคือ หากนักเรียนตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบได้ 0 คะแนน พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 0-60 คะแนน นักเรียนที่ได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ยแสดงว่าเป็นผู้มีสติปัญญาสูงกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

ผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างสติปัญญากับพฤติกรรมรักการอ่าน ตัวอย่างเช่นในงานวิจัยของแสวง ทวีคุณ (2538: 72) เรื่อง การฝึกเพื่อเสริมสร้างจิตลักษณะในการป้องกันพฤติกรรมทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา จำนวน 105 คน โดยศึกษาตัวแปรสติปัญญาเป็นตัวแปรอิสระ สมทบและวัดด้วยแบบวัดสติปัญญาของ ราเวน ผลวิจัยพบว่า สติปัญญา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพร้อมที่จะหลีกเลี่ยงพฤติกรรมทะเลาะวิวาท และการเลือกคบเพื่อนที่เหมาะสม (ค่าอาร์เท่ากับ .24 และ .31, $p < .05$ และ $.01$ ตามลำดับ) และจากผลการวิจัยของ มุกข์ดา ผดุงยาม (2547: 142) ที่ศึกษา โมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของตัวแปรบางประการที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการเผชิญปัญหาทางการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 1,176 คน พบว่า สติปัญญา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการเผชิญปัญหาทางการเรียนของนักเรียน (ค่าอาร์เท่ากับ .137 , $p < .01$) นอกจากนี้ในงานวิจัยของ มนตรี ธาดา (2546: 78,87) ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมขยันเรียนและพฤติกรรมฝึกซ้อมกีฬาของนักเรียนในโรงเรียนกีฬา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดกรมพลศึกษา กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง มัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 360 คน ผู้วิจัยศึกษาตัวแปรสติปัญญาเป็นตัวแปรตัวแปรหนึ่ง โดยกำหนดความหมายไว้ว่า ความสามารถทางสมองของบุคคลในการเรียนรู้ การคิดหาเหตุผล การคิดแบบนามธรรม การตัดสินใจ การแก้ปัญหา ตลอดจนการนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ การปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมและสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม และสามารถดำเนินกิจกรรมได้โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคทั้งทางกายและทางใจ ผลวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีสติปัญญาสูงเป็นผู้มีพฤติกรรมฝึกซ้อมกีฬามากกว่าผู้ที่มีสติปัญญาดำกว่า (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 77.30 และ 76.11 ตามลำดับ) พบในกลุ่มรวม กลุ่มนักเรียนหญิง และกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นอกจากนี้ตัวแปร สติปัญญา เมื่อเข้าทำนายร่วมกับตัวทำนายชุดจิตลักษณะเดิมอีก 3 ด้าน รวมเป็น 4 ด้าน สามารถทำนายพฤติกรรมฝึกซ้อมกีฬาได้สูงสุดร้อยละ 60.00 ในกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยสติปัญญาเป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 3 (ค่าเบต้าเท่ากับ .34) และทำนายได้ร้อยละ 39.00 ในกลุ่มนักเรียนหญิง ซึ่งสติปัญญาเป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 3 (ค่าเบต้าเท่ากับ .14)

จากการประมวลเอกสารและงานวิจัย สรุปได้ว่า นักเรียนที่มีสติปัญญาสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมหลักเลี่ยงการทะเลาะวิวาท มีการเลือกคบเพื่อนที่เหมาะสม มีความสามารถในการเผชิญปัญหาทางการเรียนที่ดี เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมขยันฝึกซ้อมกีฬาสูงมากกว่านักเรียนที่มีสติปัญญาต่ำ ดังนั้นในงานวิจัยนี้ จึงคาดว่านักเรียนที่มีสติปัญญาสูงจะมีพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะตรงข้าม

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับพฤติกรรมรักการอ่าน

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Need for Achievement) เป็นจิตลักษณะในกลุ่มจิตลักษณะที่ลำดับขั้นของตันไม้จริยธรรมที่เกี่ยวข้องในเรื่องการทำงานโดยตรง เป็นจิตลักษณะสำคัญที่มีบทบาทในการผลักดันให้บุคคลมีความเพียรพยายาม มุ่งมั่นทำงานในหน้าที่ หรือในการเรียน ให้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยมาตรฐานที่ดีเยี่ยม

ลักษณะของบุคคลผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็น ผู้ที่มุ่งทำงานเพื่อผลงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูง กล่าวคือ มุ่งทำงานให้สำเร็จในเวลาที่เหมาะสม และมีประโยชน์มาก เมื่อประสบความสำเร็จก็เกิดความสุข ความภาคภูมิใจในผลงานของตน มากกว่าที่จะเห็นความสำคัญของรางวัลที่เป็นเงินทอง ลาภยศ หรือคำชมเชยจากบุคคลอื่นแต่เมื่อเกิดความล้มเหลวก็ไม่ย่อท้อ และพร้อมที่จะใช้ความพยายามในการเริ่มต้นทำใหม่ ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงมักเป็นผู้ที่ชอบการแข่งขันเพื่อชัยชนะ มีนิสัยรักงานและทำงานที่ยากโดยไม่ย่อท้อ ทำให้เป็นคนที่ยืดหยุ่น และอาจเป็นที่พึ่งของผู้อื่นได้อีกด้วย (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2522: 23-24 , 2547: 1)

ดังนั้นในงานวิจัยนี้จิตลักษณะด้าน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความต้องการของบุคคลซึ่งผลักดันให้เกิดความพยายามที่จะทำสิ่งใดให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ตามมาตรฐานอันสูงสุด และเป็นไปตามเป้าหมายที่บุคคลวางไว้ เมื่อมีอุปสรรคก็คิดหาทางแก้ไขอย่างสร้างสรรค์โดยไม่ย่อท้อ

การวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีงานวิจัยที่ทำการวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับข้าราชการและนักเรียนไทย เช่น งานวิจัยของ บุญรับ ศักดิ์มณี (2532: 57) วิจัยเรื่อง การเสริมสร้างจิตลักษณะเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการทำงานราชการ ได้สร้างแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่เป็นแบบวัดประเภทมาตราประเมินรวมค่า โดยอาศัยแนวการวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของเฮร์แมน (Hermans) มีจำนวน 20 ข้อ พิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้อเท่ากับ 2.75 – 7.45 แบบวัดมีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .84 ต่อมา สุमितตรา เจิมพันธ์ (2546) ได้นำแบบวัดนี้มาปรับปรุงใช้ แบบวัดประกอบด้วย ข้อคำถาม 10 ข้อ แต่ละข้อประกอบด้วยมาตราประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีพิสัยคะแนนระหว่าง 10 -60 คะแนน พิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (ค่า t) อยู่ระหว่าง 5.27-7.87 และมีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .80 ธารัตน์ เก่งสกุล (2548 : 44) เป็นนักวิจัยอีกผู้หนึ่งที่น่าแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่ สุमितตรา เจิมพันธ์ (2546) เคยใช้ มีข้อคำถามจำนวน 10 ข้อ พิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (ค่า t) เท่ากับ 2.83 - 10.-37 และมีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .69 ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่ สุमितตรา เจิมพันธ์ (2546) แล ธารัตน์ เก่งสกุล (2548) เคยใช้ เพื่อวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3

ผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับพฤติกรรมรักการอ่าน มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น ฐานันตร์ เปียศิริ (2545 :108) ศึกษาพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของนักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการห้องเรียนสีเขียว ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 701 คน พบว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดไฟฟ้ามาก มีพฤติกรรมใช้ไฟฟ้าส่วนตัวอย่างประหยัดมาก และมีพฤติกรรมประหยัดไฟฟ้าในครอบครัวมาก ซึ่งพบในกลุ่มรวม กลุ่มที่มีภูมิสำเนาในกรุงเทพฯ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง และกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก ต่อมา สุวดีษฐ์ จตุพร (2547: 57) ศึกษาจิตลักษณะและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับนิสัยในการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 400 คน โดยให้นิยามนิสัยการเรียน ว่าหมายถึง วิธีการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพที่นักเรียนได้ปฏิบัติทั้งก่อนเข้าเรียน ขณะเรียน และหลังเรียน เช่น เตรียมอุปกรณ์ให้พร้อมก่อนเข้าเรียน อ่านบททวนหรืออ่านบทเรียนล่วงหน้า ฝึกอ่านเขียน ฟัง ถาม และทำการบ้านและทำงานที่ได้รับมอบหมาย มีการเตรียมตัวสอบที่ดี เป็นต้น ผลวิจัยพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เมื่อเข้าทำนายนาร่วมกับตัวทำนายนชุดสถานการณ์ และจิตลักษณะ อีก 4 ด้าน รวมเป็น 5 ด้าน สามารถทำนายนนิสัยในการเรียนได้สูงสุดร้อยละ 54.60 ในกลุ่มรวม โดยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นตัวทำนายนสำคัญลำดับที่ 1 (ค่าเบต้าเท่ากับ .69) และสามารถทำนายนได้ร้อยละ 54.10 ในกลุ่มนักเรียนหญิง โดยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นตัวทำนายนสำคัญลำดับที่ 1 (ค่าเบต้าเท่ากับ .74) และในงานวิจัยของ มนตรี ธาดา (2546: 60-65,83-87) ศึกษาพฤติกรรมขยันเรียน และพฤติกรรมฝึกซ้อมกีฬาของนักเรียนโรงเรียนกีฬา จำนวน 360 คน พบว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงมีพฤติกรรมขยันเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 72.86 และ 60.71 ตามลำดับ) พบเด่นชัดในกลุ่มรวม และกลุ่มนักเรียนบางประเภทเช่น นักเรียนชาย นักเรียนหญิง และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ ปีที่ 6 และนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงยังมีพฤติกรรมฝึกซ้อมกีฬาส่งกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 79.63 และ 73.74 ตาม ลำดับ) พบในกลุ่มรวมและนักเรียน 7 กลุ่มย่อย เช่นนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่มนักเรียนระดับมัธยมศึกษาทุกระดับชั้น ยกเว้นในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 นอกจากนี้ยังพบอีกว่า ตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เมื่อเข้าทำนายนาร่วมกับตัวทำนายนชุด สถานการณ์ และจิตลักษณะ รวม 6 ด้าน สามารถทำนายนพฤติกรรมขยันเรียนของนักเรียนได้ร้อยละ 58.60 ในกลุ่มรวม โดยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นตัวทำนายนสำคัญลำดับที่ 1 (ค่าเบต้าเท่ากับ .86) สามารถทำนายนสูงสุดได้ร้อยละ 68.80 ในกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นตัวทำนายนสำคัญลำดับที่ 1 (ค่าเบต้าเท่ากับ .55) และตัวทำนายนชุดเดียวกันนี้ยังสามารถทำนายนพฤติกรรมขยันฝึกซ้อมได้ร้อยละ 42.20 ในกลุ่มรวม โดยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นตัวทำนายนสำคัญลำดับที่ 2 (ค่าเบต้าเท่ากับ .25) สามารถทำนายนได้สูงสุดร้อยละ 60.00 ในกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นตัวทำนายนสำคัญลำดับที่ 1 (ค่าเบต้าเท่ากับ .46) ก่อนหน้านี้สุมิตตรา เจริมพันธ์ (2545: 76-89) ได้ศึกษาจิตลักษณะและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 524 คน พบว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีพฤติกรรมการเตรียม

ตัวก่อนเรียนมาก มีพฤติกรรมเหมาะสมขณะเรียนในชั้นเรียนมาก มีพฤติกรรมเหมาะสมหลังเรียนมาก และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์สูงกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ พบในกลุ่มรวม โดยเฉพาะกลุ่มนักเรียนที่มีมารดามีการศึกษาค่ำ ต่อมา กิตติรัตน์ ชัยรัตน์ (2547) ศึกษาปัจจัยเชิงเหตุของพฤติกรรมการเรียนสาระวิทยาศาสตร์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น พบผลสอดคล้องกับผลของ สุमितตรา เจริญพันธ์ (2545) ว่า นักเรียนกลุ่มรวมที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงมีพฤติกรรมการเรียนสาระวิทยาศาสตร์สูงกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 128.87 และ 114.78) นอกจากนี้ยังพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะเดิม และจิตลักษณะตามสถานการณ์รวม 5 ด้าน ร่วมกันทำนายพฤติกรรมการเรียนสาระวิทยาศาสตร์ด้านรวมได้ร้อยละ 52.70 ในกลุ่มรวม โดยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 3 (ค่าเบต้าเท่ากับ .26) ส่วนงานวิจัยของ ธนะรัตน์ เก่งสกุล (2548: 97,121) พบว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง เป็นผู้มีเจตคติที่ดีต่อการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษมากกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ พบในกลุ่มรวม และทุกกลุ่มย่อย นอกจากนี้ยังพบว่า ตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เมื่อเข้าทำนายร่วมกับตัวทำนายชุดจิตลักษณะเดิมอีก 3 ด้าน รวมเป็น 4 ด้าน สามารถทำนายเจตคติที่ดีต่อการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษได้สูงสุดร้อยละ 28.90 ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก โดยตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 1 (ค่าเบต้าเท่ากับ .41) ชุดทำนายเดียวกันนี้สามารถทำนายเจตคติต่อการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษได้ 23.4% ในกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษามากด้วย โดยตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 1 (ค่าเบต้าเท่ากับ .45)

จากการประมวลเอกสารและงานวิจัย สรุปได้ว่า ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงเป็นผู้มีพฤติกรรมประหยัดไฟฟ้าในครอบครัวมาก มีพฤติกรรมรับผิดชอบการเรียน (ก่อน ขณะและหลังเรียน) สูง มีพฤติกรรมขยันเรียน และฝึกซ้อมกีฬาสูง เป็นผู้มีเจตคติที่ดีต่อการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษมาก ดังนั้นในงานวิจัยนี้ จึงคาดว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงมีพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่า นักเรียนที่มีลักษณะตรงข้าม

ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนกับพฤติกรรมรักการอ่าน

ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการคาดการณ์ไกล เล็งเห็นความสำคัญของสิ่งที่จะเกิดในอนาคต โดยควบคุมพฤติกรรมไปสู่แนวทางที่ปรารถนาและรอรับสิ่งที่น่าพอใจมากกว่า มีคุณค่ามากกว่าซึ่งจะเกิดมาในภายหลัง เป็นลักษณะการควบคุมตนเองเพื่อบรรลุรางวัลที่สูงค่าในอนาคตเพราะเชื่อว่าการกระทำของตนจะส่งผลให้เกิดผลดีตามที่ตนต้องการ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน; งามตา วรินทร์านนท์; และคณะ. 2536: 38)

ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน แบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคต คือ การคิดและการรับรู้ของบุคคลแบบคาดการณ์ไกล และเห็นความสำคัญของสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตมี 3 องค์ประกอบ คือ 1) ความสามารถคาดการณ์ไกล ว่าอะไรจะเกิดในอนาคตทั้งใกล้และไกล 2) ความเชื่อว่าสิ่งที่จะเกิดในอนาคตนั้น อาจจะเกิดกับตนได้เช่นเดียวกับที่จะเกิดกับผู้อื่น และ 3) เห็นว่าสิ่งที่จะเกิดใน

อนาคตมีคุณค่าหรือความสำคัญไม่ลดลง และการควบคุมตน คือ การมีทักษะที่จะดำเนินการระยะยาวให้เกิดผลในอนาคตที่ตนได้ตั้งเป้าหมายเอาไว้ โดยการที่บุคคลจะจัดการกับสาเหตุภายในตนเอง และสาเหตุภายนอกตนเพื่อให้ตนมีพฤติกรรมอย่างต่อเนื่อง โดยกระทำได้บ่อยๆ และกระทำในปริมาณมากอย่างเหมาะสม เป้าหมายและการกระทำเหล่านี้เกิดจากตนเองเป็นผู้กำหนด มิได้ถูกบีบบังคับจากผู้อื่น การควบคุมตนมีขั้นตอนสำคัญ 4 ขั้นตอน คือ 1) สังเกตพฤติกรรมตนเอง เพื่อใช้เป็นพื้นฐานการกำหนดพฤติกรรมขั้นต่อไป 2) กำหนดเป้าหมายย่อย – เป้าหมายรวมของพฤติกรรม 3) จัดสภาพแวดล้อมเพื่อเพิ่มพฤติกรรม 4) ให้รางวัลตนเอง เมื่อกระทำตามเป้าหมายย่อยได้สำเร็จ

ดังนั้น ความหมายของลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ในการวิจัยนี้ หมายถึง การที่นักเรียนแต่ละคนมีปริมาณความสามารถในการคาดการณ์ไกล เล็งเห็นความสำคัญของสิ่งที่จะก่อประโยชน์ให้กับตนเองในอนาคต รวมทั้งความสามารถในการควบคุมบังคับตนเองให้รู้จักการอดได้ รอได้ เพื่อรอรับผลประโยชน์ที่ยิ่งใหญ่กว่าหรือสำคัญกว่าในอนาคต เช่น การขยันดูหนังสือเพื่อต้องการสอบให้ได้คะแนนดี การขยันเรียนหนังสือในปัจจุบันเพื่อต้องการทำงาน มีอาชีพที่ดีในอนาคต เป็นต้น

การวัดลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน มีงานวิจัยที่วัดลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ได้แก่ งานวิจัยของดวงเดือน พันธุมนาวิน; และคณะ (2529: 122) ศึกษาเรื่อง การควบคุมอิทธิพล สื่อมวลชนของครอบครัวกับจิตลักษณะที่สำคัญของเยาวชนไทย ผู้วิจัยสร้างแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคต มีลักษณะเป็นประโยคประกอบมาตราประเมินค่า 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีจำนวน 10 ข้อ โดยให้ผู้ตอบประเมินค่าความสามารถของตน ในการคาดการณ์ไกลและการควบคุมตนเองด้วยการรู้จักอดได้รอได้ เพื่อได้ผลที่ยิ่งใหญ่กว่าในอนาคต ซึ่งแบบวัดมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .65 ต่อมาดวงเดือน พันธุมนาวิน; และงามตา วนินทานนท์; และคณะ (2536) วัดลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนของนักเรียนวัยรุ่นในกรุงเทพฯ จำนวน 4,590 คน ด้วยแบบวัดประเภทมาตราประเมินรวมค่าจำนวน 20 ข้อ แบบวัดมีค่าความเชื่อมั่นไปแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .64 สำหรับ การวิจัยนี้ ใช้แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ที่ใช้ในงานวิจัยเรื่อง ลักษณะทางจิตและพฤติกรรมของนักเรียนที่อยู่ในสภาวะเสี่ยงในครอบครัวและการป้องกันของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน; งามตา วนินทานนท์; และคณะ (2536) มีจำนวน 20 ข้อ โดยให้นักเรียนรายงานถึงความสามารถคาดการณ์ไกล เห็นความสำคัญของสิ่งที่จะเกิดในอนาคต และบังคับตนเองให้อดได้รอได้ หรือเลือกที่จะไม่รับผลประโยชน์เล็กน้อยในทันที แต่จะรอรับประโยชน์ที่ยิ่งใหญ่กว่าหรือสำคัญกว่าที่จะตามมาในอนาคต มีลักษณะเป็นประโยคประกอบมาตราประเมินค่า 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 20–120 คะแนน ผู้ที่มีคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม แสดงว่าเป็นผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูงกว่าผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่า แบบวัดนี้มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .64 ผู้วิจัยนำแบบวัดดังกล่าวมาใช้ เนื่องจากเป็นแบบวัดที่ใช้ศึกษาในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาด้วยกัน

ผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนกับพฤติกรรม

รักการอ่าน ปรากฏในงานวิจัยหลายเรื่อง เช่น งานวิจัยของ ดวงกมล ทรัพย์พิทยากร (2547: 98) ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 403 คน ผลวิจัยพบว่า นักศึกษาที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนน้อยเป็นผู้มีพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างเป็นโทษมากกว่า นักศึกษาที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนมาก พบในกลุ่มรวมและ 11 กลุ่มย่อย กล่าวคือ นักศึกษาที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างเป็นโทษน้อย งานวิจัยของ สุภาสิณี นุ่มเนียน (2546: 168,174) ศึกษาพฤติกรรมรับผิดชอบหน้าที่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 576 คน พบว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนมากเป็นผู้มีพฤติกรรมรับผิดชอบหน้าที่ในครอบครัวและมีพฤติกรรมรับผิดชอบหน้าที่ในโรงเรียนมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนน้อย พบผลในกลุ่มรวมและนักเรียนทุกประเภทที่ศึกษา นอกจากนี้ตัวแปร ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน เมื่อเข้าทำนายร่วมกับตัวทำนายชุดสภาพแวดล้อมและจิตลักษณะเดิม อีก 7 ด้าน รวมเป็น 8 ด้าน สามารถทำนายพฤติกรรมรับผิดชอบหน้าที่ในครอบครัวได้สูงสุด ร้อยละ 48.60 ในกลุ่มนักเรียนที่ไม่ใช่บุตรคนแรก โดยลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 2 (ค่าเบต้าเท่ากับ .34) และสามารถทำนายพฤติกรรมรับผิดชอบหน้าที่ในครอบครัวได้ร้อยละ 37.60 ในกลุ่มรวม โดยลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเป็นตัวทำนายสำคัญอันดับที่ 1 (ค่าเบต้าเท่ากับ .36) นอกจากนี้ตัวทำนายชุดเดียวกันนี้สามารถทำนายพฤติกรรมรับผิดชอบหน้าที่ในโรงเรียนได้สูงสุด ร้อยละ 52.80 ในกลุ่มนักเรียนที่มีภูมิลำเนาต่างจังหวัด โดยลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน เป็นตัวทำนายสำคัญอันดับที่ 1 (ค่าเบต้าเท่ากับ .38) สำหรับงานวิจัยของ สมิตตรา เจริญพันธ์ (2545: 120, 124,127) ศึกษาพฤติกรรมการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 524 คน ผู้วิจัยพบว่า ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ร่วมกับตัวทำนายชุดจิตลักษณะเดิมอีก 2 ด้านรวมเป็น 3 ด้าน สามารถทำนายพฤติกรรมหลังเรียนได้สูงสุด ร้อยละ 50.60 ในกลุ่มนักเรียนที่มีฐานะเศรษฐกิจของครอบครัวสูง โดยลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 1 (ค่าเบต้าเท่ากับ .57) ซึ่งพบผลสอดคล้องกับผลวิจัยของ กิตติรัตน์ ชัยรัตน์ (2547: 146 -154) ซึ่งศึกษาพฤติกรรมการเรียนสาระวิทยาศาสตร์ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน เมื่อเข้าทำนายร่วมกับตัวทำนายกลุ่มสถานการณ์ และกลุ่มจิตลักษณะเดิมอีก 8 ด้าน รวมเป็น 9 ด้าน สามารถทำนายพฤติกรรมการเรียนสาระวิทยาศาสตร์ด้านรวมได้ร้อยละ 57.00 ในกลุ่มรวม โดยลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 1 (ค่าเบต้าเท่ากับ .35) และทำนายได้สูงสุดได้ร้อยละ 69.00 ในกลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง โดยลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 1 (ค่าเบต้าเท่ากับ .29) นอกจากนี้ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน เข้าทำนายร่วมกับตัวทำนายกลุ่มสถานการณ์ และกลุ่มจิตลักษณะเดิมอีก 8 ด้าน รวมเป็น 9 ด้าน สามารถทำนายพฤติกรรมการเตรียมตัวก่อนเรียนได้สูงสุดร้อยละ 59.00 ในกลุ่มนักเรียนมีเศรษฐกิจของครอบครัวต่ำกว่าค่าเฉลี่ย โดยลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน เป็นตัวทำนายสำคัญ

ลำดับที่ 1 (ค่าเบต้าเท่ากับ .52) ตัวทำนายชุดเดียวกันนี้ทำนายพฤติกรรมหลังเรียน โดยทำนายได้สูงสุดร้อยละ 68.30 ในกลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง ซึ่งลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 1 (ค่าเบต้าเท่ากับ .49) มีผลงานวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมกรอ่านของเยาวชนไทยจำนวนหนึ่งเช่น งานวิจัยของ ธนะรัตน์ เก่งสกุล (2548: 91,121) พบว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนมากเป็นผู้มีเจตคติที่ดีต่อการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษมากกว่านักเรียนในลักษณะตรงข้าม พบในกลุ่มรวมและทุกกลุ่มย่อย นอกจากนี้พบว่า ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน เมื่อเข้าทำนายร่วมกับตัวทำนายชุดจิตลักษณะเดิมอีก 3 ด้าน รวมเป็น 4 ด้านสามารถทำนายเจตคติที่ดีต่อการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษได้ร้อยละ 18.20 ในกลุ่มนักเรียนที่ได้รับเงินค่าขนมมาก โดยลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 1 (ค่าเบต้าเท่ากับ .39) ในงานวิจัยของ บุญตา นันทะกุล (2546: 57, 61) พบว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงเป็นผู้มีพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตต่ำ พบผลในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยทั้งสองกลุ่ม นอกจากนี้ยังพบว่า ลักษณะมุ่งอนาคต เมื่อเข้าทำนายร่วมกับตัวทำนายชุดสถานการณ์ และจิตลักษณะเดิม รวม 7 ด้าน สามารถทำนายพฤติกรรมรักการอ่านได้สูงสุดร้อยละ 60.00 ในกลุ่มนักเรียนชาย โดยตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคต เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 4 (ค่าอาร์เท่ากับ .77) และสุดท้ายมีงานวิจัยของ สุพจน์ พันธะนิยะ (2535: 90-99) ได้ทำการวิจัยเชิงทดลองการส่งเสริมการอ่านโดยการใช้ตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมรักการอ่านในนักเรียนชั้นประถมศึกษาจำนวน 60 คน แบ่งเป็น กลุ่มทดลองที่ 1 ประกอบด้วย นักเรียนชายหญิงที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงจำนวน 10 คน และนักเรียนชายหญิงที่มีลักษณะมุ่งอนาคตต่ำ จำนวน 10 คน รวม 20 คน กลุ่มทดลองที่ 2 ประกอบด้วย นักเรียนชายหญิงที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงจำนวน 10 คน และ นักเรียนชายหญิงที่มีลักษณะมุ่งอนาคตต่ำจำนวน 10 คน รวม 20 คน กลุ่มควบคุม ประกอบด้วย นักเรียนชายหญิงที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูง จำนวน 10 คน และ นักเรียนชายหญิงที่มีลักษณะมุ่งอนาคตต่ำจำนวน 10 คน รวม 20 คน ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองทั้งสิ้น 18 ครั้ง ครั้งละ 30 นาที กลุ่มทดลองที่ 1 และ 2 ได้รับการอ่านตัวแบบการ์ตูนชีวประวัติ แบบบทความชีวประวัติ ส่วนกลุ่มควบคุมได้อ่านชีวประวัติบรรยาย หลังสิ้นสุดการทดลองจึงทำการวัดพฤติกรรมรักการอ่าน พบว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูง มีพฤติกรรมรักการอ่านสูงกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตต่ำ ($p < .01$)

จากการประมวลผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้น สรุปได้ว่า ผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนน้อยจะมีพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างเป็นโทษมาก ตรงข้ามกับ ผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อหน้าที่ในครอบครัว และพฤติกรรมการรับผิดชอบต่อหน้าที่ในโรงเรียนมาก มีพฤติกรรมการเรียนที่ดี และมีพฤติกรรมรักการอ่านมาก ดังนั้นในงานวิจัยนี้ จึงคาดว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนมากจะมีพฤติกรรมการอ่านมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะตรงข้าม

จิตลักษณะตามสถานการณ์กับพฤติกรรมรักการอ่าน

สาเหตุในการเกิดพฤติกรรมของมนุษย์ตามรูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) กล่าวถึงกลุ่มตัวแปรทางจิตลักษณะที่เป็นสาเหตุของการเกิดพฤติกรรมของมนุษย์ 2 กลุ่ม กลุ่มหนึ่ง คือ จิตลักษณะตามสถานการณ์ หรือการปฏิสัมพันธ์แบบในตน (Organismic Interaction) ซึ่งเป็นลักษณะทางจิตของบุคคลที่เกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างจิตลักษณะเดิมของบุคคลกับสถานการณ์ ปัจจุบันที่บุคคลเผชิญอยู่ เป็นจิตลักษณะที่ไวต่อการเปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์หรือเป็นจิตลักษณะที่อยู่ภายใต้อิทธิพลของสถานการณ์ มีงานวิจัยชิ้นสำคัญโดยดวงเดือน พันธุมนาวิน; และคณะ (2529) ที่แสดงถึงความเกี่ยวข้องระหว่างตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์กับพฤติกรรมการรับสื่อต่างๆ (เช่น สื่อสิ่งพิมพ์) ที่มีประโยชน์ ได้แก่ เจตคติต่อการควบคุมสื่อมวลชนของบิดามารดา มีความสัมพันธ์กับปริมาณเวลาที่ใช้อ่านสิ่งตีพิมพ์มาก และความชอบอ่านเนื้อหาสื่อสิ่งพิมพ์ที่เป็นประโยชน์

เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านกับพฤติกรรมรักการอ่าน

เจตคติ เป็นจิตลักษณะที่เกิดจากการรู้คิดเชิงประเมินค่าเกี่ยวกับสิ่งหนึ่งสิ่งใดทำนอง ประโยชน์หรือโทษของบุคคล ทำให้มีความรู้สึกโน้มเอียงไปทางชอบ หรือพอใจมากถึงน้อยต่อสิ่ง นั้นๆ รวมทั้งความพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมเฉพาะอย่างอันเป็นผลสืบเนื่องจากการเห็นประโยชน์ หรือพอใจต่อสิ่งนั้น (งามตา วานิชานนท์. 2535: 215) เจตคติประกอบสำคัญ 3 องค์ประกอบ คือ 1) องค์ประกอบทางการรู้คิด (Cognitive Component) หมายถึง การรู้การคิด ความเชื่อ ตลอดจนข้อสันนิษฐานทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับวัตถุทางเจตคติ เจตคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ต้องประกอบด้วย ความรู้เกี่ยวกับสิ่งนั้นเป็นอันดับแรก และเป็นความรู้ว่า สิ่งนั้นมีคุณหรือมีโทษมากน้อยเพียงใด เป็น ความรู้หรือความเชื่อถือที่ใช้ประเมินค่าได้ 2) องค์ประกอบทางความรู้สึก (Affective Component) องค์ประกอบนี้เป็นส่วนสำคัญที่สุดของเจตคติ หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบ พอใจหรือไม่ พอใจ ความรู้สึกนี้จะเกิดขึ้นโดยอัตโนมัติ เมื่อบุคคลมีความรู้เกี่ยวกับคุณหรือโทษของสิ่งนั้นแล้ว บุคคลจะต้องมีความรู้ว่สิ่งใดดีหรือไม่ดี ก่อนที่เขาจะมีความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบสิ่งนั้น องค์ประกอบ ทางความรู้สึกยังสอดคล้องกับองค์ประกอบทางการรู้คิดด้วย กล่าวคือ ถ้าบุคคลรู้เกี่ยวกับสิ่งหนึ่ง ในทางดีก็ย่อมจะเกิดความรู้สึก แต่ถ้ารู้เกี่ยวกับสิ่งนั้นในทางไม่ดีก็ย่อมจะไม่ชอบไม่พอใจ 3) องค์ประกอบ ทางการพร้อมกระทำ (Action Tendency Component) หมายถึง การที่บุคคลมีความพร้อมที่จะ ช่วยเหลือ สนับสนุน ส่งเสริม สิ่งที่เขาชอบ พอใจ และพร้อมที่จะทำลาย หรือเพิกเฉยต่อสิ่งที่เขาไม่ ชอบ ไม่พอใจ เมื่อบุคคลมีความรู้เชิงประเมินค่า และมีความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบสิ่งนั้นแล้ว สิ่ง ที่สอดคล้องกันซึ่งติดตามมาคือ ความพร้อมที่จะกระทำการให้สอดคล้องกับความรู้สึกของตนต่อสิ่งนั้น ด้วย ดังนั้น การรายงานถึงความพร้อมในการปฏิบัติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งจึงเป็นเครื่องสะท้อนให้เข้าใจ เจตคติของบุคคลได้ด้วย

องค์ประกอบทั้ง 3 ประการของเจตคติมีลักษณะสำคัญหลายประการต่าง ๆ กัน แต่ลักษณะที่เป็นสามัญในองค์ประกอบทั้ง 3 ซึ่งนักจิตวิทยาสังคมนิยมวัดคือ ทิศทาง และปริมาณขององค์ประกอบนั้นๆ *ทิศทาง* (direction) หมายถึง การประเมินค่าการรู้ การรู้สึก และการพร้อมกระทำไปในด้านที่เป็นบวกหรือลบ เช่น เกี่ยวกับองค์ประกอบทางการรู้ สามารถวัดได้ว่าบุคคลมีความรู้ในประเด็นที่ต้องการวัดในทางที่ว่า สิ่งนั้นดีหรือเลว ส่วนองค์ประกอบทางการรู้สึก สามารถวัดได้ว่าบุคคลมีความรู้สึกต่อสิ่งนั้นไปในทางบวกหรือลบ คือ ในทางชอบและพอใจ หรือไม่ชอบ ไม่พอใจ ส่วนองค์ประกอบทางการพร้อมกระทำ สามารถวัดได้ว่าบุคคลพร้อมที่จะกระทำต่อสิ่งนั้นในทางบวกหรือลบ ซึ่งทางบวกหมายถึง การพร้อมที่จะให้การสนับสนุนหรือช่วยเหลือ ส่วนทางลบ หมายถึง การพร้อมที่จะทำลายหรือขัดขวางความเจริญของสิ่งนั้น *ปริมาณ* (magnitude) หมายถึง ความเข้มข้นหรือปริมาณความรุนแรงของเจตคติไปในทิศทางบวกหรือลบ กล่าวคือ บุคคลอาจมีเจตคติต่อสิ่งหนึ่งอย่างรุนแรงมาก และต่ออีกสิ่งหนึ่งเพียงเบาบาง ทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับความสำคัญของสิ่งนั้น หรือขึ้นอยู่กับความพัวพันของบุคคลกับเรื่องนั้น (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2531: 5-8)

สรุปได้ว่า เจตคติเป็นจิตลักษณะตามสถานการณ์ประเภทหนึ่งมี 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบทางการรู้คิด องค์ประกอบทางการรู้สึก องค์ประกอบทางการพร้อมกระทำ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้วัด เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านทั้ง 3 องค์ประกอบ และกำหนดให้ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน หมายถึง การรู้คิดเชิงประเมินค่าว่าพฤติกรรมรักเป็นเรื่องที่ดี มีประโยชน์หรือโทษเพียงใด รู้ถึงความชอบ – ไม่ชอบเพียงใด และมีความพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมรักการอ่านมากน้อยเพียงใด

การวัดเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน เช่นในงานวิจัยของ ทวีศักดิ์ บุญทน (2534: 46) ได้สร้างแบบวัดเจตคติต่อการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยกำหนดความหมายไว้ว่า ความรู้สึก และความคิดเห็นในทางบวกและลบของนักเรียนที่มีต่อการอ่าน แบบวัดประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 20 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรประเมิน 4 หน่วย คือ “เห็นด้วยอย่างยิ่ง”, “เห็นด้วย”, “ไม่เห็นด้วย”, “ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง” แบบวัดนี้มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .99 ส่วน อุบล เลี้ยววาริณ (2549: 91) สร้างแบบวัดเจตคติต่อการอ่านของนักเรียนประถมศึกษาในช่วงชั้นที่ 2 ผู้วิจัยวัดที่ปริมาณการเห็นประโยชน์มาก โทษน้อยของการอ่านหนังสือ มีความรู้สึกพอใจที่ได้กระทำพฤติกรรม การอ่าน และแนวโน้มหรือความมุ่งกระทำพฤติกรรมการอ่านหนังสือด้วยตนเอง มีข้อจำนวน 14 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 14 – 84 คะแนน พิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (ค่า t) อยู่ระหว่าง 3.65 – 12.34 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .76 ส่วน บุญตา นันทะกุล (2546: 45) ศึกษาพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โดยสร้างแบบวัดเจตคติต่อการอ่าน ประกอบด้วยประโยคบอกเล่าเกี่ยวกับเจตคติต่อพฤติกรรมการอ่านใน 3 องค์ประกอบ มีจำนวนข้อคำถาม 11 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 11-66 คะแนน ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item Total Correlation) อยู่ระหว่าง .20 - .58 และค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟา

เท่ากับ .75 ในการวิจัยนี้วัดเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน วัดเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน ทั้ง 3 องค์ประกอบ ผู้วิจัยใช้แนวทางการสร้างข้อคำถามจากแบบวัดของอุบล เลี้ยววาริณ (2549) และ บุญตา นันทะกุล (2546) ประกอบกัน วัดด้วยแบบวัดประเภทมาตรประเมินรวมค่า แต่ละข้อ ประกอบด้วยมาตรวัด 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย”

ผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านกับพฤติกรรมรักการอ่าน มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น งานวิจัยของ สมิตตรา เจริมพันธ์ (2545: 72 , 136-145) ศึกษาจิตลักษณะและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ของนักเรียน พบว่า เจตคติที่ดีต่อการเรียนคณิตศาสตร์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการเรียนคณิตศาสตร์ 3 ด้าน คือ พฤติกรรมเตรียมตัวก่อนเรียน พฤติกรรมขณะเรียน พฤติกรรมหลังเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .64 , .69 , .69 และ .38 ตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบอีกว่า เจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์เมื่อทำนายร่วมกับตัวทำนายชุดจิตลักษณะเดิม และประสบการณ์ในการเรียน อีก 10 ด้าน รวมเป็น 11 ด้าน สามารถทำนายพฤติกรรมเตรียมตัวก่อนเรียนได้สูงสุดร้อยละ 60.70 ในกลุ่มนักเรียนที่มีพี่น้องมาก โดยเจตคติต่อพฤติกรรมการเรียนคณิตศาสตร์เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 1 (ค่าเบต้าเท่ากับ .54) ชุดทำนายเดียวกันนี้สามารถทำนายพฤติกรรมขณะเรียนในชั้นเรียนได้สูงสุดร้อยละ 63.50 ในกลุ่มนักเรียนที่มีพี่น้องมาก โดยเจตคติต่อพฤติกรรมการเรียนคณิตศาสตร์เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 2 (ค่าเบต้าเท่ากับ .34) และชุดทำนายนี้ยังสามารถทำนายพฤติกรรมหลังเรียนสูงสุดได้ร้อยละ 66.70 ในกลุ่มนักเรียนที่มีพี่น้องมาก ซึ่งเจตคติต่อพฤติกรรมการเรียนคณิตศาสตร์เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 1 (ค่าเบต้าเท่ากับ .50) นอกจากนี้เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนคณิตศาสตร์ เมื่อทำนายร่วมกับชุดจิตลักษณะเดิม และประสบการณ์ในการเรียน อีก 10 ด้าน รวมเป็น 11 ด้าน สามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ได้สูงสุดร้อยละ 59.00 ในกลุ่มนักเรียนที่มีมารดามีการศึกษาสูง โดยเจตคติต่อพฤติกรรมการเรียนคณิตศาสตร์เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 2 (ค่าเบต้าเท่ากับ -.15) งานวิจัยของ อุบล เลี้ยววาริณ (2549) ศึกษาผลของการฝึกจิตลักษณะ และทักษะการอ่านจับใจความที่มีต่อพฤติกรรมขยันเรียนความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษา ช่วงชั้น ที่ 2 การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนโรงเรียนประถมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา จำนวน 330 คน จัดเข้ากลุ่มทดลอง 3 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 ได้รับการฝึกทั้ง 2 ด้านคือ ฝึกจิตลักษณะ และฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยได้รับการฝึกด้านละ 9 กิจกรรม กลุ่มที่ 2 ได้รับการฝึกจิตลักษณะ กลุ่มที่ 3 ได้รับการฝึกทักษะการอ่านจับใจความ กลุ่มที่ 4 เป็นกลุ่มควบคุมได้รับการกิจกรรมควบคุม เมื่อเสร็จสิ้นการทดลองทำการวัดเจตคติต่อการอ่าน พบว่า นักเรียนที่มีเจตคติต่อการอ่านสูงคือ นักเรียนที่รับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน พบในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 8 กลุ่ม การฝึกจิตลักษณะ การฝึกทักษะการอ่านจับใจความและการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันต่อเจตคติต่อการอ่านในกลุ่มนักเรียนเพศหญิง กลุ่ม

นักเรียนอายุน้อย และกลุ่มนักเรียนที่มีบิดามีการศึกษาสูง การมีกิจลักษณะและการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล มีปฏิสัมพันธ์ต่อเจตคติต่อการอ่าน ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 3 กลุ่มคือ กลุ่มเพศชาย กลุ่มอายุน้อย และกลุ่มนักเรียนที่มีบิดามีระดับการศึกษาต่ำ ส่วนงานวิจัยของ บุญตา นันทะกุล (2546: 61) ศึกษาพฤติกรรมการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า นักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อการอ่านสูงเป็นผู้มีพฤติกรรมการอ่านมากกว่านักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อการอ่านต่ำพบผลในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยทั้ง 2 กลุ่ม นอกจากนี้ตัวแปร เจตคติต่อการอ่าน เมื่อทำนายร่วมกับตัวทำนายกลุ่มสถานการณ์และจิตลักษณะ รวม 7 ด้าน สามารถทำนายพฤติกรรมการอ่านของนักเรียนได้สูงสุดร้อยละ 60.00 ในกลุ่มนักเรียนชาย โดยเจตคติต่อการอ่านเป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 1 (ค่าอาร์เท่ากับ .73) ผลงานวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลวิจัยของ ดวงเดือน พันธมนาวิน; และคณะ (2529 : 61-63) ที่ได้วิจัยไว้ก่อนหน้านี้หลายปี ในส่วนของผลวิจัยที่เกี่ยวกับการส่งเสริมในครอบครัวกับนิสัยรักการอ่านของนักเรียนวัยรุ่น พบว่า นักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครองมาก เป็นผู้ชอบอ่านสิ่งพิมพ์ที่มีประโยชน์มาก กว่านักเรียนลักษณะตรงข้าม (ค่าอาร์ ในกลุ่มรวมเท่ากับ .39)

จากการประมวลเอกสารและงานวิจัยสรุปได้ว่า ผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมที่พึงปรารถนามาก เป็นผู้มีพฤติกรรมการเรียน 3 ด้านสูง มีพฤติกรรมการอ่านมาก เป็นผู้อ่านสิ่งพิมพ์ที่มีประโยชน์มาก ดังนั้นในงานวิจัยนี้จึงคาดว่า นักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่านมาก มีพฤติกรรมการอ่านมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะตรงข้าม

เจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านกับพฤติกรรมการอ่าน

เจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน หมายถึง การที่นักเรียนรับรู้ว่าการที่ครู/โรงเรียนได้จัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนภายในโรงเรียนเป็นสิ่งที่มีความเหมาะสมหรือโทษเพียงใด นักเรียนเกิดความรู้สึกชอบพอใจในโครงการฯ หรือไม่ชอบ ไม่พอใจโครงการฯของโรงเรียนเพียงใด มีความพร้อมที่จะมีพฤติกรรมสนับสนุนหรือคัดค้าน การดำเนินงานของโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของโรงเรียนเพียงใด

การวัดเจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน เช่นในงานวิจัยของ ลินดา สุวรรณดี (2543: 49) ได้สร้างแบบวัดเจตคติที่ดีต่อโครงการรุ่งอรุณ ตามความหมายของเจตคติทั้ง 3 องค์ประกอบ แบบวัดมีจำนวน 10 ข้อ มีมาตรประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 10-60 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ยแสดงว่าเป็นผู้มีเจตคติที่ดีต่อโครงการรุ่งอรุณมาก แบบวัดนี้มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .88 ในงานวิจัยของ ศิริกุล กลิ่นทอง (2549: 63) สร้างแบบวัดเจตคติที่ดีต่อโครงการการเรียนรู้ตามรอยพระยุคลบาท โดยวัดเจตคติต่อโครงการฯ ทั้ง 3 องค์ประกอบ แบบวัดประกอบด้วยคำถาม 12 ข้อแต่ละข้อมีมาตรประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีพิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (ค่า t) อยู่ระหว่าง 7.07 – 13.14 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์

แอลฟาเท่ากับ .91 ส่วนงานวิจัยของ พระสวรรค์ ยมสีดา (2548: 70) สร้างแบบวัดเจตคติที่ดีต่อโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ เป็นการปรับปรุงมาจากแบบวัดของ ลินดา สุวรรณดี (2543) มีจำนวน 12 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 12-72 คะแนน พิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (ค่า t) อยู่ระหว่าง 6.44 – 10.44 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .90 ในการวิจัยนี้ศึกษาเจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ผู้วิจัยใช้แนวทางการสร้างข้อคำถามจากแบบวัดของ ลินดา สุวรรณดี (2543) และ พระสวรรค์ ยมสีดา (2548) เป็นบางส่วน ซึ่งประกอบด้วยประโยคบอกเล่าที่เกี่ยวกับเจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านทั้ง 3 องค์ประกอบ แต่ละมีมาตรประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย”

ผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านกับ

พฤติกรรมรักการอ่าน มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น งานวิจัยของ ศิริกุล กลิ่นทอง (2549: 117-178) ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานของข้าราชการที่เข้าร่วมโครงการการเรียนรู้ตามรอยพระยุคลบาท กลุ่มตัวอย่างคือ ข้าราชการที่เข้าร่วมและไม่เข้าร่วมโครงการการเรียนรู้ตามรอยพระยุคลบาท จำนวน 485 คน โดยกำหนดความหมาย ตัวแปรเจตคติที่ดีต่อโครงการการเรียนรู้ตามรอยพระยุคลบาท ไว้ว่าหมายถึง ข้าราชการคิดว่าโครงการมีประโยชน์หรือไร้ประโยชน์ มีความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบโครงการฯ และมีแนวโน้มหรือพร้อมที่จะมีพฤติกรรมส่งเสริมหรือต่อต้านโครงการฯ ผลวิจัยพบว่า ตัวแปรเจตคติที่ดีต่อโครงการฯ เมื่อเข้าทำนายร่วมกับตัวทำนายชุดจิตลักษณะเดิม สถานการณ์ และจิตลักษณะตามสถานการณ์อีก 10 ด้าน รวมเป็น 11 ด้าน สามารถทำนายพฤติกรรมคล้ายเครียดตามแนวพุทธได้ร้อยละ 47.70 ในกลุ่มข้าราชการที่ไม่ได้สังกัดกระทรวงเกษตรฯ โดยเจตคติที่ดีต่อโครงการฯ เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 2 (ค่าเบต้าเท่ากับ .25) ส่วน นภาจ ชวโยโต (2521: 66-68) ทำวิจัยเรื่อง การศึกษาผลการฝึกอบรมตามโครงการจริยธรรมสำหรับนักศึกษาวิทยาลัยครูสงขลา กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาชายและหญิงในวิทยาลัยครูสงขลาที่อยู่หอพักของวิทยาลัยฯ นับถือศาสนาพุทธ จำนวน 169 คน โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น กลุ่มทดลองจำนวน 96 คน จะเข้ารับการฝึกอบรมตามโครงการฯเป็นเวลา 2 วัน ส่วนกลุ่มควบคุมจำนวน 73 คน ไม่ได้รับการฝึกอบรมในช่วงเวลาดังกล่าว ผู้วิจัยได้ศึกษาตัวแปรเจตคติที่มีต่อโครงการจริยธรรมฯ เป็นตัวแปรตามด้านหนึ่ง เมื่อสิ้นสุดการทดลองผู้วิจัยพบว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างความใกล้ชิดศาสนากับเจตคติต่อโครงการฯ กล่าวคือ การฝึกอบรมตามโครงการฯ จะให้ผลมากที่สุดต่อการพัฒนาการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมในกลุ่มที่มีลักษณะ 2 ประการคือ กลุ่มใกล้ชิดศาสนาน้อยแต่มีเจตคติที่ดีต่อโครงการฯ กับกลุ่มใกล้ชิดศาสนามากแต่มีเจตคติที่ไม่ดีต่อโครงการฯ สำหรับงานวิจัยของ พระสวรรค์ ยมสีดา (2548: 79,88,129) ศึกษาปัจจัยเชิงเหตุแบบบูรณาการบ้าน วัด โรงเรียน ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมดำรงชีวิตแบบพุทธของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการวิถีพุทธ และโรงเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการวิถีพุทธ จำนวน 457 คน ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดความหมายของ เจตคติที่ดีต่อโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ หมายถึง นักเรียนที่รับรู้ว่าเป็นโรงเรียน

ได้ทำกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับพระพุทธศาสนา นักเรียนเกิดความรู้สึกชอบโครงการฯ หรือไม่ชอบโครงการฯ ของโรงเรียน และพร้อมจะมีพฤติกรรมที่ต่อต้าน หรือทำตามโครงการของโรงเรียน ผลวิจัยพบว่า นักเรียนในโรงเรียนที่เข้าโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ เป็นผู้มีพฤติกรรมการกินแบบพุทธมาก (หมายถึง การตัดสินใจที่บริโภค รู้จักประมาณตน รู้จักคุณค่าแท้ของอาหาร ระมัดระวังการขณะรับประทานด้วยความสำรวม) และมีพฤติกรรมการปฏิบัติทางศาสนา (ปฏิบัติตามแบบอย่างพุทธมามากะที่ดี เช่น ปฏิบัติตนตามหลักธรรม รักษาศีลอย่างเคร่งครัด) มากด้วย นอกจากนี้ยังพบอีกว่าตัวแปรเจตคติที่ดีต่อโครงการฯ เมื่อเข้าทำนวยร่วมกับตัวทำนวยชุดจิตลักษณะเดิม สถานการณ์ และจิตลักษณะตามสถานการณ์อีก 10 ด้าน รวมเป็น 11 ด้าน สามารถทำนายพฤติกรรมการกินแบบพุทธได้ร้อยละ 37.30 ในกลุ่มนักเรียนในสำตรา โดยเจตคติที่ดีต่อโครงการฯ เป็นตัวทำนวยสำคัญลำดับที่ 4 (ค่าเบต้าเท่ากับ .12) นอกจากนี้ ลินดา สุวรรณดี (2543: 130) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการลดปริมาณขยะของนักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการรณรงค์ จากโรงเรียนที่เข้า - ไม่เข้าร่วมโครงการรณรงค์ จำนวน 480 คน ได้ศึกษาเจตคติที่ดีต่อโครงการรณรงค์เป็นตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์หนึ่ง โดยให้ความหมายไว้ว่าเป็น การประเมินโครงการรณรงค์ว่ามีประโยชน์เพียงใด มีความรู้สึกพอใจที่ได้เข้าร่วมเพียงใด และพร้อมที่จะกระทำกิจกรรมต่างๆ ของโครงการรณรงค์เพียงใด ผลวิจัยพบว่า นักเรียนในกลุ่มรวมที่มีเจตคติที่ดีต่อโครงการรณรงค์มากเป็นผู้มีพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างค้ำค่ามากกว่า และมีพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการสร้างขยะมากกว่านักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อโครงการรณรงค์น้อย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 40.35 และ 37.43; 43.74 และ 40.80 ตามลำดับ)

จากการประมวลเอกสารและงานวิจัยสรุปได้ว่า ผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อโครงการมากเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการกินแบบพุทธมาก มีพฤติกรรมการปฏิบัติทางศาสนามาก และมีพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะมาก ดังนั้นในงานวิจัยนี้จึงคาดว่า นักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านมาก มีพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะตรงข้าม

ลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังของนักเรียนกับพฤติกรรมรักการอ่าน

ลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังของบุคคลอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมต่างๆ แตกต่างกัันดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้จึงได้ศึกษาภูมิหลังของนักเรียน เช่น ประเภทโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน (โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และไม่ใช่โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน) เพศ ผลการเรียน ระดับเศรษฐกิจในครอบครัว ระดับการศึกษาของบิดามารดา และภาระรับผิดชอบในครอบครัวของนักเรียน

ประเภทโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านกับพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียน

ประเภทโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน หมายถึง การเข้าร่วมโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของโรงเรียนแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ 1) โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และ 2) โรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

โดยมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องระหว่างประเภทโรงเรียนกับพฤติกรรมที่น่าปรารถนาของนักเรียน เช่น งานวิจัยของ ลินดา สุวรรณดี (2543) ศึกษาพฤติกรรมการลดปริมาณขยะของนักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการรณรงค์และไม่ได้เข้าร่วมโครงการ จำนวน 480 คน พบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการฯ มีพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า และมีพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะมากกว่านักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการฯ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 39.00 และ 36.86 ; 42.38 และ 40.48 ตามลำดับ) พระมหาสัญญา สวัสดิ์ไธสง (2548) ศึกษาพฤติกรรมการนับถือพระพุทธศาสนาของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนที่เข้าร่วม – ไม่เข้าร่วมโครงการค่ายพุทธบุตร จำนวน 485 คน พบว่า นักเรียนจากโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการค่ายพุทธบุตรมีความเชื่อทางพุทธมากกว่านักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการฯ พบในกลุ่มนักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยสูง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 56.72 และ 54.30 ตามลำดับ) มีการปฏิบัติธรรมในชีวิตประจำวันมากกว่านักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการฯ พบในกลุ่มนักเรียนที่บิดามารดามีการศึกษาต่ำ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 49.65 และ 46.82 ตามลำดับ) นอกจากนี้ นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการฯ ยังมีพฤติกรรมเบญจธรรมมากกว่านักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการฯ พบในกลุ่มนักเรียนเกรดเฉลี่ยต่ำ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 53.28 และ 51.15 ตามลำดับ) นอกจากนี้ ภัทรินทร์ วิเศษศักดิ์ (2539: 96-99) ได้ประเมินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึง ประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เข้า – ไม่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน จำนวน 740 คน พบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านมีนิสัยรักการอ่านมากกว่านักเรียนที่ไม่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66 และ 3.56 ตามลำดับ , $p < .01$) สรุปได้ว่า นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ (เช่น อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม พุทธศาสนา) มีพฤติกรรมที่น่าปรารถนามากกว่านักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการ

ดังนั้นในงานวิจัยนี้จึงคาดว่า นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน มีพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

เพศของนักเรียนกับพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียน

มนตรี ธาดา (2546: 47-50) ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมขยันเรียน และพฤติกรรมฝึกซ้อมกีฬาของนักเรียนโรงเรียนกีฬา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชายและหญิงที่เรียนในระดับมัธยมศึกษา จำนวน 360 คน พบว่า นักเรียนหญิงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน เจตคติต่อการเรียน และพฤติกรรมขยันเรียนสูงกว่า

นักเรียนชาย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 72.03 และ 70.43 ; 45.17 และ 42.95 ; 66.76 และ 62.77 ; 68.15 และ 65.83 ตามลำดับ) ส่วนงานวิจัยของ สุमितตรา เจิมพันธ์ (2545: 159) ศึกษาจิตลักษณะและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 แบ่งเป็น นักเรียนชาย 212 คน และนักเรียนหญิง 312 คน พบว่า นักเรียนหญิงมีพฤติกรรมการเตรียมตัวก่อนเรียน ขณะเรียน และหลังเรียนมากกว่า นักเรียนชาย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 35.37 และ 33.39 ; 43.74 และ 41.42 ; 37.68 และ 34.50 ตามลำดับ)

จากผลการวิจัยดังกล่าว พบว่า เพศของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมขยันเรียน รับผิดชอบการเรียนต่างกัน ดังนั้นในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยจึงคาดว่า นักเรียนหญิงมีพฤติกรรมรักการอ่าน มากกว่านักเรียนชาย

ผลการเรียนของนักเรียนกับพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียน

งานวิจัยของ สุวดิษฐ์ จตุพร (2547) ศึกษานิสัยในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 400 คน พบว่า นักเรียนที่มีผลการเรียนสูงเป็นผู้มีนิสัยในการเรียนดีสูงกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 85.23 และ 77.59 ตามลำดับ) ธนะรัตน์ เก่งสกุล (2548) ศึกษาพฤติกรรมตั้งใจใฝ่รู้ภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 397 คน พบว่า นักเรียนที่มีผลการเรียนสูงมีการเปิดรับนวัตกรรมมากกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 57.69 และ 52.61 ตามลำดับ) และนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง มีความพร้อมที่จะอ่านภาษาอังกฤษมากกว่า นักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 40.62 และ 38.08 ตามลำดับ)

ดังนั้นในงานวิจัยนี้จึงคาดว่า นักเรียนที่มีผลการเรียนสูงมีพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่า นักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ

ระดับเศรษฐกิจในครอบครัวกับพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียน

ระดับเศรษฐกิจในครอบครัว คือ รายได้รวมของสมาชิกในครอบครัวในแต่ละเดือน ซึ่งในงานวิจัยของ สุमितตรา เจิมพันธ์ (2545: 159) ศึกษาจิตลักษณะและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียน คณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวสูงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์สูงกว่า นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่ำ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.15 และ 1.74 ตามลำดับ) และงานวิจัยของ สุภาสิณี นุ่มเนียน (2546: 189) ศึกษาพฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวดีเป็นผู้มีความตั้งใจที่จะมีพฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่ของนักเรียน มากกว่านักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวไม่ดี (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 46.17 และ 44.17 ตามลำดับ) นอกจากนี้ งานวิจัยของดวงพร พวงเพ็ชร (2541: 74) ศึกษาการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านจากครอบครัวของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 416 คน พบว่า นักเรียนของบุคคลที่อาศัยอยู่ด้วยมีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกันจะมีการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านจากครอบครัวแตกต่างกัน

ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ วัดระดับเศรษฐกิจของครอบครัว โดยพิจารณาร่วมระหว่างจำนวนรายได้กับจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ใช้เงินรายได้จำนวนนั้น ในงานวิจัยนี้จึงคาดว่า นักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจของครอบครัวสูงมีพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่านักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่ำ

ระดับการศึกษาของบิดามารดา กับพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียน

บิดามารดาเป็นผู้วางรากฐานที่สำคัญให้แก่ลูก การศึกษาเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้บุคคลเกิดความรู้ ความเข้าใจ ตลอดจนสามารถนำความรู้นั้นมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ ดังนั้นระดับการศึกษาของบิดามารดา จึงส่งผลต่อการส่งเสริมและสนับสนุนให้ลูกมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เช่น งานวิจัยของ สุมิตตรา เจิมพันธุ์ (2545: 154) พบว่า นักเรียนที่บิดาที่มีการศึกษาสูงมีพฤติกรรมก่อนเรียนสูง จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์สูงกว่านักเรียนในกลุ่มตรงข้าม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.84 และ 1.42 ตามลำดับ) นอกจากนี้ผู้วิจัยพบอีกว่า นักเรียนที่มารดาที่มีการศึกษาสูงมีพฤติกรรมก่อนเรียนสูงจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์สูงกว่านักเรียนในกลุ่มตรงข้าม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.80 และ 1.39 ตามลำดับ) และงานวิจัยของ จุฑาพัฒน์ รัตนดิลก ณ ภูเก็ต (2547: 7) ศึกษา ปัจจัยจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรับชมรายการโทรทัศน์ที่มีประโยชน์ของนักเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพฯ กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ มัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 728 คน พบว่า นักเรียนที่มารดาที่มีระดับการศึกษาปริญญาโทหรือสูงกว่า มีพฤติกรรมการรับชมรายการโทรทัศน์ที่มีประโยชน์มากกว่านักเรียนของมารดาที่ไม่ได้เรียนหนังสือ และนักเรียนที่มารดาที่มีระดับการศึกษา ปวช./ปวส. มีพฤติกรรมการรับชมรายการโทรทัศน์ที่มีประโยชน์มากกว่านักเรียนของมารดาที่ไม่ได้เรียนหนังสือ และนักเรียนที่มารดาที่มีระดับการศึกษา ปวช./ปวส. มีพฤติกรรมการรับชมรายการโทรทัศน์ที่มีประโยชน์มากกว่านักเรียนของมารดาที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา ส่วนงานวิจัยของ ทวีศักดิ์ เดชาเลิศ (2528: 57) พบว่า ระดับการศึกษาของบิดามีความสัมพันธ์กับนิสัยรักการอ่านของนักเรียน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .16 นอกจากนี้งานวิจัยของ ปราณี รัตนัง (2541: 46) ศึกษาตัวแปรคัดสรรที่ส่งผลต่อนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 454 คน และผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มนี้ จำนวน 454 คน ผลวิจัยพบว่านิสัยรักการอ่านของนักเรียน เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ปกครองแล้ว นักเรียนของผู้ปกครองที่สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษา มีนิสัยรักการอ่านสูงที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.15) ส่วน นักเรียนของผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า มีนิสัยรักการอ่านต่ำสุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.85)

จากการประมวลผลงานวิจัยข้างต้น อาจสรุปได้ว่าระดับการศึกษาของบิดามารดาเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่น่าปรารถนาของบุตร ดังนั้นในงานวิจัยนี้จึงคาดว่า นักเรียนที่บิดามารดาที่มีระดับการศึกษาสูงกว่ามีพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่านักเรียนที่บิดามารดาที่มีระดับการศึกษาต่ำ

การรับผิดชอบในครอบครัวของนักเรียนกับพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียน

การรับผิดชอบในครอบครัวของนักเรียน หมายถึง งานบ้านที่นักเรียนได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบในครอบครัว ได้แก่ การทำความสะอาดบ้าน ล้างจาน รดน้ำต้นไม้ ดูแลน้อง ช่วยผู้ปกครอง ซักผ้า ช่วยดูแลสัตว์เลี้ยง เป็นต้น

สุภะรัฐ ยอดระบำ (2548: 191-192) ศึกษาปัจจัยเชิงเหตุแบบบูรณาการด้านบ้าน สถานศึกษา และจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับความตั้งใจที่จะรับผิดชอบครอบครัว กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 420 คน พบว่า นักศึกษากลุ่มที่ทำงานบ้านมาก เป็นผู้มีเจตคติที่ดีต่อการรับผิดชอบครอบครัวมากกว่า กลุ่มนักศึกษาที่ทำงานบ้านน้อย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 59.15 และ 56.05 ตามลำดับ) พระสวรรค์ ยมสีดา (2548: 141) วิจัยเรื่อง ปัจจัยเชิงเหตุแบบบูรณาการ บ้าน วัด โรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการดำรงชีวิตแบบพุทธของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในโครงการวิถีพุทธ กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 457 คน พบว่า นักเรียนที่มีภาระงานบ้านมากมีพฤติกรรมการใช้จ่ายอย่างประหยัดมากและมีพฤติกรรมการปฏิบัติทางศาสนาเมื่อนักเรียนที่มีภาระงานบ้านน้อย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 65.05 และ 61.14 ; 46.09 และ 44.33 ตามลำดับ) นอกจากนี้ งานวิจัยของ ทวีศักดิ์ เตชะเลิศ (2528) ศึกษาองค์ประกอบที่สัมพันธ์กับนิสัยรักการอ่านของนักเรียน จำนวน 974 คน โดยองค์ประกอบด้านตัวนักเรียน ผู้วิจัยได้ศึกษาปริมาณเวลา (ชั่วโมง) ที่ต้องช่วยงานบ้านต่อสัปดาห์ พบว่า เมื่อทำการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ โดยในแต่ละขั้นของการวิเคราะห์ปรากฏว่า ค่าสัมประสิทธิ์การทำนายได้เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทุกครั้ง โดยการเพิ่มตัวทำนายครั้งสุดท้ายคือ ปริมาณเวลาที่ต้องช่วยงานบ้าน ทำให้ค่าสัมประสิทธิ์การทำนายมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ .3610

ดังนั้นในงานวิจัยนี้ จึงคาดว่านักเรียนที่มีภาระหน้าที่ในครอบครัวมาก มีพฤติกรรมรักการอ่านเมื่อนักเรียนที่มีภาระหน้าที่ในครอบครัวน้อย

พฤติกรรมรักการอ่านกับการจัดการกับความเครียด

พฤติกรรมรักการอ่านเป็นพฤติกรรมที่พึงปรารถนา และเป็นพฤติกรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นอย่างมาก อีกทั้งประสบการณ์จากการอ่านยังส่งผลให้ผู้อ่านเป็นผู้ทันต่อเหตุการณ์ รู้ถึงความเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้นและสามารถปรับตัวได้ดี สามารถเผชิญสถานการณ์ใหม่ๆ ได้ด้วยความมั่นใจ (กัลยา ยวนมาลัย. 2539: 9) ในส่วนนี้ได้ประมวลเอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่านกับการจัดการกับความเครียด

พฤติกรรมรักการอ่านกับการจัดการกับความเครียด

สื่อมวลชนในปัจจุบันนับวันจะมีอิทธิพลอย่างยิ่งในสังคมไทย ทั้งนี้เป็นผลมาจากเครือข่ายและรูปแบบการติดต่อสื่อสารที่ทันสมัย จึงทำให้สื่อประเภทต่างๆ เข้าถึงประชาชนได้อย่างกว้างขวางและรวดเร็ว สำหรับเยาวชนแล้วสื่อมวลชนมีทั้งคุณและโทษ เนื่องจากอิทธิพลของสื่อมวลชนมีผลต่อกระบวนการเรียนรู้ ค่านิยม เจตคติและพฤติกรรมของเยาวชนไว้อย่างรวดเร็ว (คณะอนุกรรมการศึกษาบทบาทสื่อมวลชนในการพัฒนาเด็ก ในคณะกรรมการพัฒนาการศึกษาอบรมและเลี้ยงดูเด็ก. 2535: 4-5) ซึ่งผลกระทบของอิทธิพลของสื่อมวลชนที่เกี่ยวข้องกับเยาวชนแต่ละคนโดยตรง

คือ ผลกระทบทางด้านสติปัญญา เช่น ขาดการได้รับประสบการณ์ต่างๆ ที่จะกระตุ้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ มีความเข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อม และด้านพฤติกรรม เช่น มีนิสัยชอบเสี่ยง มีพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง และขาดการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น มีงานวิจัยที่ศึกษากับเยาวชนไทยที่แสดงให้เห็นว่า หากเยาวชนรับสื่อมวลชนที่เสนอเนื้อหาเป็นประโยชน์ เลือกรับสื่ออย่างมีสติ ย่อมสามารถพิจารณาไตร่ตรองเนื้อหาสาระที่สื่อมวลชนนำเสนอได้อย่างรอบคอบ ส่งผลต่อการพฤติกรรมของเยาวชน ดังเช่นงานวิจัยของ แสงอรุณ ธรรมเจริญ; และลินดา สุวรรณดี (2547: 121, 206) ศึกษาพฤติกรรมจริยธรรมของวัยรุ่น จำนวน 1,210 คน ในด้าน พฤติกรรมการควบคุมตนเองจากสิ่งยั่วๆ โดยให้ความหมายว่า ความสามารถในการบังคับหรือจัดระเบียบพฤติกรรมของตนเองให้ห่างไกลจากสิ่งยั่วๆ โดยมีความตระหนักว่าพฤติกรรมใดที่เสี่ยงไปในทางที่ไม่ดี มีการกำหนดเป้าหมายเพื่อลดพฤติกรรมดังกล่าว ทั้งในระยะสั้นและระยะยาวพร้อมทั้งควบคุมสิ่งเร้าหรือจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสม ร่วมกับการให้รางวัลและลงโทษตน ทั้งนี้โดยไม่ต้องใช้อำนาจบังคับจากภายนอก พบผลว่า คะแนนพฤติกรรมการควบคุมตนเองจากสิ่งยั่วๆแปรปรวนไปตามระดับของการรับรู้สื่อที่มีประโยชน์ พบในกลุ่มรวมและทุกกลุ่มย่อย นอกจากนี้พบว่า ตัวแปรการรับรู้สื่อที่มีประโยชน์ เมื่อเข้าทำนายร่วมกับตัวทำนายชุดจิตลักษณะ และจิตลักษณะตามสถานการณ์อีก 6 ด้าน รวม 7 ด้าน สามารถทำนายพฤติกรรมการควบคุมตนเองจากสิ่งยั่วๆได้สูงสุด 53.7% ในกลุ่มนักเรียนที่มีความสัมพันธ์ในครอบครัวแบบเครียด โดยการรับรู้สื่อที่มีประโยชน์เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 1 (ค่าเบต้าเท่ากับ .69)

ด้วยวิธีการดำเนินชีวิตของบุคคลในแต่ละวันต้องเผชิญกับสถานการณ์ต่างๆ ที่อาจส่งผลให้บุคคลเกิดความเครียด ซึ่งเป็นภาวะทางจิตใจที่เกิดขึ้นจากการเผชิญปัญหา ดังนั้นเมื่อต้องเผชิญกับปัญหา บุคคลจะพยายามแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างดีที่สุด เพื่อจัดการกับปัญหานั้นและเพื่อลดความรุนแรงความรู้สึกเครียดของตน

ลาซารัส และโพลค์แมน (ณัฐรูกานต์ ทองสนธิ. 2549: 12-13; อ้างอิงจาก Lazarus; & Folkman. 1984: 141) กล่าวว่า การแก้ปัญหาเป็นความพยายามทางปัญญา และพฤติกรรมของบุคคลที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างไม่หยุดยั้ง เพื่อจัดการกับความต้องการหรือข้อเรียกร้องจากภายในและภายนอกที่บุคคลประเมินว่าเกินความสามารถที่ตนจะรับได้ หรือเป็นภาวะที่คุกคามต่อความเป็นอยู่ของบุคคล จากความหมายถึงกล่าวแสดงให้เห็นว่า การแก้ปัญหา มีลักษณะเป็นกระบวนการ (Proecss) คือ 1) การแก้ปัญหา มีความเกี่ยวข้องกับการประเมิน หรือการรับรู้ของบุคคลในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง ซึ่งบุคคลจะเกิดความเครียดมากขึ้นเพียงใดขึ้นอยู่กับสิ่งที่บุคคลประเมินสิ่งที่ต้องใช้ (Demands) ในสถานการณ์นั้นอย่างไร และประเมินสิ่งที่ตนมีอยู่ (Resource) เพื่อแก้ปัญหาในสถานการณ์หนึ่งมากขึ้นเพียงใด ทั้งนี้ความแตกต่างจากการรับรู้หรือการประเมินของบุคคล จึงทำให้บุคคลที่อยู่ในสถานการณ์เดียวกันมีความเครียดต่างกัน 2) การแก้ปัญหา มีลักษณะเป็นพลวัตรหรือเคลื่อนไหวตลอดเวลา การแก้ปัญหาไม่ใช้การตอบสนองแบบครั้งเดียว แต่ทุกครั้งที่ต้องเผชิญกับเหตุการณ์บุคคลจะพยายามปรับเปลี่ยนวิธีการแก้ปัญหาอยู่เสมอ 3) การแก้ปัญหา มีเป้าหมายเป็นที่ตั้ง การแก้ปัญหาหรือการปรับตัวเป็นการกระทำเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตนต้องการ

นอกจากนี้ ลาซารัส และโฟล์คแมน (ณัฐฐานต์ ทองสนธิ. 2549: 15-16; อ้างอิงจาก Lazarus; & Folkman. 1984: 156-163) ได้กล่าวถึง การจำแนกวิธีการแก้ปัญหา (Coping Effort) ออก 2 วิธี คือ 1) แบบมุ่งจัดการกับปัญหา (Problem – Focused Coping) เป็นวิธีการที่บุคคลพยายามจัดการกับสภาพการณ์ที่เป็นสาเหตุของความเครียดให้คลี่คลายลง โดยพยายามทำความเข้าใจปัญหา สาเหตุและหาทางออกที่เป็นไปได้ กลวิธีที่ใช้อาจปรับเปลี่ยน แก้ไขที่สถานการณ์ หรือพฤติกรรมของผู้อื่น หรืออาจปรับเปลี่ยนแก้ไขที่ตัวบุคคลเอง 2) แบบมุ่งจัดการกับอารมณ์ (Emotion – Focused Coping) เป็นวิธีการที่บุคคลใช้กระบวนการทางปัญญา เพื่อจัดการหรือควบคุมอารมณ์ หรือความทุกข์ที่เกิดจากเหตุการณ์ให้คลี่คลายลง วิธีการที่ใช้อาจเป็นการมองปัญหาในทางบวก นอกจากการศึกษาการจัดการกับความเครียดหรือการแก้ปัญหา ตามโครงสร้างวิธีการแก้ปัญหา 2 วิธีที่เป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางตามแนวคิดของลาซารัสและโฟล์คแมน แล้ว ยังปรากฏแนวคิดวิธีการแก้ปัญหาที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจง ดังเช่น คาร์เวอร์ ไชย์เออร์ และไวท์ทروب (สุภาพรณ โคตรจรัส. 2539 : 6-7; อ้างอิงจาก Carver; & Weintraub. 1989) ได้เสนอวิธีการจัดการกับความเครียดที่บุคคลใช้ 14 วิธี ตัวอย่างเช่น 1) การลงมือดำเนินการแก้ปัญหา (Active Coping) 2) การวางแผน (Planning) เป็นการคิดหาวิธีในการจัดการปัญหากับสิ่งที่ก่อให้เกิดความเครียด คิดหากลวิธีที่จะนำมาใช้ 3) การแสวงหาการสนับสนุนทางสังคมเพื่อหาสิ่งช่วยเหลือ (Seeking Social Support for Instrumental Reasons) เป็นการขอคำปรึกษา ขอทราบข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับเหตุการณ์เพิ่มเติม ขอทราบแนวทางการแก้ปัญหาจากผู้ที่เคยประสบเหตุการณ์แบบเดียวกัน 4) การแสวงหาการสนับสนุนทางสังคมเพื่อได้รับความกำลังใจ (Seeking Social Support for Emotional Reasons) เป็นการพูดระบายความทุกข์เพื่อขอความเห็นใจ คำปลอบโยน 5) การตีความหมายใหม่ในทางบวกและการเติบโต (Positive Reinterpretation and Growth) เป็นการจัดการกับความกดดันทางอารมณ์มากกว่าจัดการเปลี่ยนสถานการณ์ โดยมองสถานการณ์นั้นในแง่มุมมองใหม่ในทางบวก พยายามมองหาส่วนดีของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และเรียนรู้จากประสบการณ์ที่ได้รับนั้น 6) การยอมรับ (Acceptance) เป็นการยอมรับความเป็นจริงตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น 7) การพึ่งศาสนา (Turning to Religion) เป็นการใช้ศาสนาเป็นแหล่งช่วยเหลือทางจิตใจในขณะแก้ปัญหา การใช้วิธีการทางศาสนา เช่น การสวดมนต์ การนั่งสมาธิ

ทั้งนี้การจัดการกับความเครียดของบุคคลย่อมแตกต่างกัน โดยบุคคลจะมีวิธีการจัดการกับความเครียดอย่างไร และจะแก้ปัญหานั้นๆ ได้สำเร็จมากน้อยเพียงไรนั้น ลาซารัสและโฟล์คแมน (ณัฐฐานต์ ทองสนธิ. 2549: 15-16; อ้างอิงจาก Lazarus; & Folkman. 1984) กล่าวว่าขึ้นอยู่กับปัจจัยที่มีต่อความสามารถในการจัดการกับความเครียดหลายด้านอาทิเช่น 1) ความเชื่อในทางบวก (Positive Believe) คือ ความเชื่อในความสามารถของตน ซึ่งบุคคลที่เชื่อในความสามารถของตน มักจะใช้วิธีการแก้ปัญหาแบบมุ่งจัดการกับปัญหา ส่วนบุคคลที่เชื่อความสามารถนอกตนจะใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบมุ่งจัดการกับอารมณ์ 2) ทักษะในการแก้ปัญหา (Problems – Solving Skills) บุคคลที่สามารถแสวงหาความรู้ ข้อมูลต่างๆ สามารถใช้ความคิดอย่างมีเหตุผล รวมทั้งสามารถคิดวิเคราะห์สถานการณ์ต่างๆ ได้ดี เป็นปัจจัยหนึ่งที่ช่วยให้บุคคลสามารถแก้ปัญหาได้ดียิ่งขึ้น 3) แหล่งทรัพยากรทางด้านวัตถุ (Material Resource) บุคคลที่มีทรัพย์สินหรือสิ่งของต่างๆ ที่บุคคลมีทางเลือกวิธีแก้ปัญหาได้มากขึ้น

การจัดการกับความเครียดของบุคคล มีความเกี่ยวข้องกับการแสวงหาคำตอบเพื่อช่วยและบรรเทาความเครียดที่กำลังเผชิญ ดังนั้นการอ่านเพื่อช่วยในแสวงหาคำตอบเพื่อจัดการกับความเครียดจึงเป็นอีกวิธีหนึ่งที่บุคคลสามารถเลือกปฏิบัติ เนื่องจากการอ่านช่วยให้เกิดปัญญา มีความรู้กว้างขวาง เข้าใจตนเอง มีเจตคติที่ถูกต้อง สามารถวินิจฉัยเรื่องราวต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนเข้าใจสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว (สุขุม เกลยทรัพย์. 2529: 7) จึงนับเป็นแหล่งทรัพยากรที่สำคัญของบุคคลที่เอื้อต่อการจัดการกับความเครียด

ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ การจัดการกับความเครียด หมายถึง ความสามารถ หรือความพร้อมทางจิตของบุคคลในการจัดการกับตนเองและการปรับตัวเมื่อเผชิญกับความเครียดของตน และความขัดแย้งกับบุคคลอื่นให้เป็นไปในทิศทางที่ตนเองต้องการอย่างรอบคอบระมัดระวังไม่ว่าจะเผชิญปัญหาหรืออุปสรรคใดๆ โดยปรับตัวและจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นใน 3 ด้าน 1) ความสามารถด้านการจัดการกับความเครียดของตนเอง หมายถึง 1.1) การตระหนักรู้ศักยภาพของตนในการลดความเครียด และ 1.2) กลวิธีการลด/จัดการความเครียดที่เกิดขึ้นกับตนเอง 2) ความสามารถด้านการจัดการกับความขัดแย้งระหว่างบุคคล หมายถึง 2.1) ความสามารถในการจัดการกับความขัดแย้งระหว่างบิดากับมารดา 2.2) ระหว่างตัวเองกับบิดามารดา 2.3) ระหว่างตนเองกับพี่หรือน้อง 2.4) ระหว่างตัวเองกับเพื่อน 3) ความสามารถด้านการแสวงหาการสนับสนุนทางสังคมจากคนรอบข้าง หมายถึง 3.1) การสนับสนุนด้านอารมณ์ความรู้สึก 3.2) การสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร 3.3) การสนับสนุนด้านวัตถุ สิ่งของ

การวัดการจัดการกับความเครียด เช่น คาร์เวอร์ และคณะ (งามตา วรินทร์านนท์. 2550: 14; อ้างอิงจาก Carver; et al. 1984) ได้พัฒนาแบบวัดการจัดการกับความเครียด ใช้ชื่อว่า COPE ประกอบด้วยมาตรวัดการจัดการที่ครอบคลุมการจัดการแบบมุ่งแก้ไขปัญหา (Problem – Focused Coping) จำนวน 5 แบบวัด ได้แก่ การลงมือดำเนินการแก้ปัญหา (Active Coping) การวางแผน (Planning) การระงับกิจกรรมอื่นที่ไม่เกี่ยวข้อง (Suppression of Competing Activities) การชะลอการแก้ปัญหา (Restraint Coping) การแสวงหาการสนับสนุนทางสังคมเพื่อหาสิ่งช่วยเหลือ (Seeking Social Support for Instrumental Reasons) แบบวัดการจัดการแบบมุ่งจัดการกับอารมณ์ (*Emotion – Focus Coping*) ได้แก่ การแสวงหาการสนับสนุนทางสังคมเพื่อได้รับกำลังใจ (Seeking Social Support for Emotional Reasons) การตีความหมายใหม่ในทางบวกและการเติบโต (Positive Reinterpretation and Growth) การยอมรับ (Acceptance) การปฏิเสธ (Denial) การพึ่งศาสนา (Turning to Religion) และการตอบสนองต่อปัญหาด้วยการจัดการแบบอื่นอีก 3 แบบ ได้แก่ การระบายออกทางอารมณ์ (Focus On and Venting of Emotion) การไม่แสดงออกทางพฤติกรรม (Behavioral Disengagement) การไม่เกี่ยวข้องทางความคิด (Mental Disengagement) ในแต่ละแบบวัดมีข้อคำถาม 4 ข้อ จากการวิเคราะห์ปัจจัยคำถามด้วยวิธีองค์ประกอบ (Factor Analysis) พบว่า กลุ่มแบบวัด 5 แบบวัดที่ใช้รูปแบบการจัดการแบบมุ่งแก้ปัญหามีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ อยู่ระหว่าง .29 - .71 แบบวัดที่ใช้รูปแบบจัดการกับอารมณ์ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ อยู่ระหว่าง .19 - .95 และแบบวัดการตอบสนองต่อ

ปัญหาด้วยการจัดการแบบอื่น มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ อยู่ระหว่าง .23 - .79 แบบวัดการจัดการแบบมุ่งแก้ปัญหาและแบบวัดแบบมุ่งจัดการกับอารมณ์มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาอยู่ระหว่าง .62 - .92 ส่วนวัดการตอบสนองต่อปัญหาด้วยการจัดการแบบอื่น มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .45 ส่วน โดยอาศัยแนวคิองค์ประกอบของแบบวัดการจัดการกับความเครียด (COPE) ของ คาร์เวอร์; และคณะ ดุจเดือน พันธมนาวิน; และงามตา วินิทานนท์; และคณะ (2551) ได้ทำการประมวลเอกสารที่เกี่ยวข้องอย่างกว้างขวางและสรุปได้ว่า การที่เยาวชนมีภูมิคุ้มกันทางจิตที่เข้มแข็ง (Psychological Immunity) มีองค์ประกอบทางจิตอย่างน้อย 4 องค์ประกอบหนึ่งในสี่องค์ประกอบคือ การจัดการกับความเครียด นักวิจัยกลุ่มนี้ได้ให้นิยามความหมายไว้ว่าความสามารถหรือ ความพร้อมทางจิตของบุคคลในการปรับตัวและจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นใน 3 ด้านคือ 1) ความสามารถด้านการจัดการกับความเครียดของตนเอง หมายถึง 1.1) การตระหนักรู้ศักยภาพของตนในการลดความเครียด และ 1.2) กลวิธีการลด/จัดการความเครียดที่เกิดขึ้นกับตนเอง 2) ความสามารถด้านการจัดการกับความขัดแย้งระหว่างบุคคล หมายถึง 2.1) ความสามารถในการจัดการกับความขัดแย้งระหว่างบิดากับมารดา 2.2) ระหว่างตัวเองกับบิดามารดา 2.3) ระหว่างตนเองกับพี่หรือน้อง 2.4) ระหว่างตัวเองกับเพื่อน 3) ความสามารถด้านการแสวงหาการสนับสนุนทางสังคมจากคนรอบข้าง หมายถึง 3.1) การสนับสนุนด้านอารมณ์ความรู้สึก 3.2) การสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร 3.3) การสนับสนุนด้านวัตถุ สิ่งของ เมื่อมีความจำเป็น คณะผู้วิจัยดังกล่าวได้ทำการสร้างแบบวัดชนิดมาตราประมินรวมค่าตามนิยามปฏิบัติการที่กำหนดไว้ แบบวัดมีข้อคำถามจำนวน 36 ข้อ เมื่อนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) ทั้งแบบ Exploratory และแบบ Confirmatory Factor Analysis กับกลุ่มตัวอย่างนักเรียนระดับมัธยมศึกษาจำนวน 549 คน พบว่าแบบวัดนี้มีองค์ประกอบ 3 องค์ประกอบตามนิยามปฏิบัติการ และมีข้อคำถามที่ได้รับการยืนยันว่ามีอยู่จริงในองค์ประกอบทั้งสามเป็นจำนวนทั้งสิ้น 15 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .74 ผู้วิจัยจึงนำแบบวัดดังกล่าวมาใช้วัดการจัดการกับความเครียดของนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างนี้

ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องระหว่างพฤติกรรมการอ่านกับการจัดการกับความเครียด

ดังเช่น งานวิจัยของ บุญส่ง แก้วรากมุก (2537: 80) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันกับการนำเอาเนื้อหาสาระของหนังสือพิมพ์มาใช้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนกลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครูในโรงเรียนระดับประถมศึกษา ในจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 250 คน พบว่าปริมาณการหนังสือพิมพ์ที่อ่าน (จำนวนฉบับ/สัปดาห์) มีความสัมพันธ์กับระดับการนำเอาเนื้อหาสาระของหนังสือพิมพ์มาใช้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน (ค่าอาร์เท่ากับ .1276) และงานวิจัยที่ศึกษาพฤติกรรมการอ่านของวัยเรียนได้แก่ งานวิจัยของ สุชาดา เชิดชูธรรม (2546: 56) ศึกษาความสนใจในการอ่านของนักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 404 คน พบว่า นักศึกษามีวัตถุประสงค์ในการอ่านเพื่อพักผ่อนเพิ่มพูนความรู้ เพื่อใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เพื่อเกิดความคิด (ร้อยละ 76.51 , 71.43 , 60.32 และ 57.8 ตามลำดับ) สุจิตรา ศรีสุวิงศ์ (2544) ศึกษาพฤติกรรมการอ่านวรรณกรรมเยาวชนประเภทบันเทิงคดี กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 450 คน พบว่าประโยชน์ที่เยาวชนได้รับจากการอ่านวรรณกรรมประเภทบันเทิงคดี เช่น ความเพลิดเพลิน ได้แง่คิด

จากเรื่อง (ร้อยละ 41.06 และ 33.21 ตามลำดับ) งานวิจัยของ อภิสร วัชรการ (2549: 91–92, 112) ศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร ความพึงพอใจ และการใช้ประโยชน์จากนิตยสารวัยรุ่นของนักเรียนหญิงระดับมัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน นิตยสารวัยรุ่น แบ่งเป็น นิตยสารวัยรุ่นประเภทแฟชั่น/ความงาม , ประเภทดารา/นักร้อง , ประเภทเรื่องทั่วไป , ประเภทวิชาการ ผลวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างได้ใช้ประโยชน์จากการอ่านนิตยสารวัยรุ่นในด้านต่างๆ เช่น เพื่อนำไปใช้ให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ , ผ่อนคลายความเครียด และนำไปใช้ปรับปรุงแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิต (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90 , 4.12 และ 3.65 ตามลำดับ) นอกจากนี้พบว่า ความถี่ในการอ่านนิตยสารวัยรุ่น (จำนวนครั้ง/สัปดาห์) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการใช้ประโยชน์จากนิตยสารวัยรุ่น (ค่าอาร์เท่ากับ .214 , $p < .01$) และงานวิจัยของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน; และคณะ (2529) ศึกษานิสัยรักการอ่านของนักเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 1,600 คน โดยพิจารณาตัวแปรปริมาณการอ่านสิ่งตีพิมพ์ และความชอบเนื้อหาที่มีประโยชน์ ที่ส่งผลต่อจิตลักษณะ 3 ด้านของนักเรียน คือ ความเชื่ออำนาจในตน (เชื่อว่าตนสามารถทำนายและควบคุมผลดีหรือผลเสียที่จะเกิดกับตนเองได้) ลักษณะมุ่งอนาคต (สามารถมองการณ์ไกล เห็นความสำคัญของอนาคต รู้จักอดใจรอได้) และเหตุผลเชิงจริยธรรม (เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว) เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในกลุ่มรวม พบว่า นักเรียนที่ชอบอ่านเรื่องที่มีประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์มาก ก็จะมีลักษณะมุ่งอนาคตมาก เหตุผลเชิงจริยธรรมมาก และความเชื่ออำนาจในตนมาก (ค่าอาร์เท่ากับ .27 , .19 และ .15 ตามลำดับ) นอกจากนี้ตัวแปรปริมาณการอ่านสิ่งตีพิมพ์คิดเป็นชั่วโมงต่อสัปดาห์ พบว่า นักเรียนที่มีจำนวนชั่วโมงในการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์มากเท่าใด เป็นผู้ที่เชื่ออำนาจในตน และมีเหตุผลเชิงจริยธรรมมากขึ้นเท่านั้น (ค่าอาร์เท่ากับ .10 และ .10 ตามลำดับ) นอกจากนี้ เกศณี ติพพะมงคล (2545: 101,121) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต และการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 402 คน โดยนิยามความหมายของ การปรับตัวทางสังคม หมายถึง กระบวนการที่บุคคลพยายามปรับพฤติกรรมตามสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเอง เพื่อให้สามารถดำรงความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข และเป็นที่พอใจของตนเองประกอบด้วยลักษณะต่างๆ 6 ด้าน คือ 1) มาตรฐานทางสังคม 2) ทักษะทางสังคม 3) แนวโน้มพฤติกรรมที่เป็นปฏิกิริยาต่อสังคม 4) ความสัมพันธ์ในครอบครัว 5) ความสัมพันธ์ในโรงเรียน 6) ความสัมพันธ์ในชุมชน ผลวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีระยะเวลาในการใช้อินเทอร์เน็ตโดยเฉลี่ยต่อสัปดาห์ในระดับปานกลาง (3-6 ชั่วโมง/สัปดาห์) มีคะแนนการปรับตัวทางสังคมด้านรวมมากกว่านักเรียนที่มีระยะเวลาในการใช้อินเทอร์เน็ตโดยเฉลี่ยต่อสัปดาห์มาก (6-72 ชั่วโมงต่อสัปดาห์) ($p < .05$) เมื่อพิจารณาการปรับตัวทางสังคมด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวของนักเรียน พบความสัมพันธ์ระหว่าง สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวทำนาย 2 ตัวคือ วัตถุประสงค์การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อติดต่อสื่อสาร กับระยะเวลาที่ใช้อินเทอร์เน็ตโดยเฉลี่ยต่อสัปดาห์ (ค่าอาร์เท่ากับ .166 , $p < .001$)

สรุปได้ว่า เมื่อบุคคลอ่านสื่อสิ่งพิมพ์ (หนังสือพิมพ์ วรรณกรรมเยาวชน นิตยสาร) และการเปิดรับสื่อประเภทอินเทอร์เน็ต จะนำเอาเนื้อหาสาระมาใช้ประโยชน์ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต และการปรับตัวทางสังคม นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนที่ใช้เวลาในการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์คิดเป็น จำนวนชั่วโมงในการอ่านมาก และความชอบอ่านเนื้อหาที่มีประโยชน์มากโดยนักเรียนเหล่านั้นเป็นผู้ มีจิตลักษณะที่น่าปรารถนา 3 ประการ (ความเชื่ออำนาจในตน ลักษณะมุ่งอนาคต และเหตุผลเชิง จริยธรรม) สูงกว่านักเรียนประเภทตรงข้าม ดังนั้นในงานวิจัยนี้ จึงคาดว่า นักเรียนที่มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่มีประโยชน์มาก และมีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่มีประโยชน์มาก จะมีการ จัดการกับความเครียดมากกว่านักเรียนในกลุ่มตรงข้าม

ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องระหว่างลักษณะสถานการณ์กับการจัดการกับความเครียด

ปรากฏในงานวิจัยเช่นงานวิจัยของ กมลพรรณ จันทร์พยอม (2550: 53) ศึกษาสภาพแวดล้อมทาง ครอบครัว โรงเรียน และบุคลิกภาพที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวของนักเรียนวัยรุ่น จำนวน 319 คน พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยของบิดามารดา (หมายถึง การรับรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดาที่ให้ความรัก ให้ความยุติธรรม มีเหตุผล ฝึกให้นักเรียนมีระเบียบ วินัย ฝึกให้มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ และเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยน ความคิดเห็น ยอมรับความคิดเห็นของนักเรียน) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวของนักเรียน (หมายถึง การเข้าใจสภาพของตนเอง สามารถปรับเปลี่ยนตนเอง ช่วยเหลือตนเอง ปฏิบัติตนให้ เข้ากับกฎระเบียบในสังคม สามารถเข้ากับผู้อื่นและสิ่งแวดล้อมได้อย่างมั่นใจและอยู่ในสังคมได้ อย่างมีความสุข ; ค่าอาร์เท่ากับ .58 , $p < .01$) งานวิจัยของ นริศว์ ประมรภ์ (2539) ศึกษาปัจจัยที่ สัมพันธ์กับลักษณะการเผชิญปัญหาของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 367 คน ผลวิจัย พบว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก มีลักษณะการเผชิญ ปัญหาในระดับปกติ ส่วนนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนน้อยและใช้เหตุผลน้อยมี ลักษณะการเผชิญปัญหาในระดับที่มีแนวโน้มเป็นปัญหา นอกจากนี้พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้ เหตุผลและการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเผชิญปัญหาแบบโจมตี ผู้อื่น (หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกเพื่อตอบสนองกับปัญหาด้วยความโกรธและความคับข้องใจ ต่อบุคคลอื่นทางพฤติกรรมก้าวร้าว เช่น พุดจาหยาบคาย ล้อเลียน ทำร้ายร่างกาย ; ค่าอาร์เท่ากับ .84 และ .76 ตามลำดับ)

นอกจากนี้ยังพบว่า การรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา มีความสัมพันธ์กับการ จัดการกับความเครียด เช่น งานวิจัยของ มุกข์ดา ผดุงยาม (2547: 142) ศึกษาความสามารถใน การแก้ปัญหาทางการเรียนของนักเรียนวัยรุ่น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 1,176 คน พบว่า การสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา (ด้านการเงิน ข้อมูลข่าวสารทางการเรียน ให้ข้อมูลป้อนกลับ ทางพฤติกรรมด้านการเรียน และด้านการตอบสนองทางอารมณ์เมื่อประสบปัญหาทางการเรียน) มี ความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการเผชิญปัญหาทางการเรียน (ค่าอาร์เท่ากับ .24 , $p < .01$)

ผลการวิจัยที่พบว่าการสนับสนุนทางสังคมจากครูมีความสัมพันธ์กับการจัดการกับความเครียด เช่น การวิจัยของ กมลพรรณ จันท์พยอม (2550: 55) ศึกษาพฤติกรรมการปรับตัวของนักเรียนวัยรุ่น โดยให้ความหมายของการปรับตัวของนักเรียน ไว้ว่าหมายถึง การที่นักเรียนเข้าใจสภาพของตนเอง สามารถปรับเปลี่ยนตนเอง ช่วยเหลือตนเอง ปฏิบัติตนให้เข้ากับกฎระเบียบในสังคม สามารถเข้ากับผู้อื่นและสิ่งแวดล้อมได้อย่างมั่นใจและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข พบว่าความสัมพันธ์กับครู (การที่นักเรียนใกล้ชิด พูดคุยปรึกษา แนะนำด้านวิชาความรู้ และปฏิบัติตนในการเรียนและชีวิตส่วนตัวของนักเรียน) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวของนักเรียน (ค่าอาร์เท่ากับ .53 , $p < .01$)

ผลการวิจัยที่พบว่าการมีแบบอย่างจากเพื่อนมีความสัมพันธ์กับการจัดการกับความเครียด ปรากฏในผลการวิจัยของ กมลพรรณ จันท์พยอม (2550: 55) พบว่า ความสัมพันธ์กับเพื่อน ความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวของนักเรียน (ค่าอาร์เท่ากับ .64 , $p < .01$)

สรุปว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน มีความสัมพันธ์กับการจัดการความเครียดของบุคคล

ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องระหว่างจิตลักษณะเดิม และจิตลักษณะตามสถานการณ์กับการจัดการกับความเครียด เช่น งานวิจัยของ พนารัตน์ จุญญวิรุฬห์ (2549: 97) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสติปัญญาความสามารถในการแก้ปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรค ในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 483 คน พบว่า สติปัญญาทั้ง 4 ด้าน (ด้านภาษา ด้านจำนวน ด้านเหตุผล และด้านมิติสัมพันธ์) มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการแก้ปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรค (ความสามารถของบุคคลในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคซึ่งเป็นปฏิกิริยาตอบสนองต่อปัญหาที่เกิดขึ้น ; ค่าอาร์เท่ากับ .10 , .14 , .13 , .11 , $p < .05$ ตามลำดับ) และงานวิจัยของ สิทธิมา สุทธิศักดิ์ (2549: 105) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความสามารถในการแก้ปัญหาด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 610 คน พบว่า สติปัญญา (ความสามารถทางสมอง 3 ด้าน ; ด้านตัวเลข, ด้านภาษา , ด้านเหตุผล) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการแก้ปัญหาการเรียนของนักเรียน (ค่าอาร์เท่ากับ .36 , $p < .01$) งานวิจัยของ มุกข์ดา ผดุงยาม (2547) พบว่า สติปัญญา (ความสามารถทางสมองที่ใช้เป็นพื้นฐานในการคิดการเรียนรู้ตลอดจนการรับรู้อย่างแม่นยำในการแก้ปัญหาเพื่อกระทำกิจกรรมต่างๆ อย่างมีจุดมุ่งหมาย และมีประสิทธิภาพ) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการแก้ปัญหานักเรียน (ค่าอาร์เท่ากับ .14 , $p < .01$)

นอกจากนี้ยังพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กับการจัดการกับความเครียด เช่น งานวิจัยของ มั่นจนา จงกล (2547: 79) ศึกษาตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 532 คน พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ทางบวก

กับความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า (ค่าอาร์เท่ากับ .02 , $p < .01$) นอกจากนี้ งานวิจัยของ มุกข์ดา ผดุงยาม (2547: 142) พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียน (ค่าอาร์เท่ากับ .33 , $p < .01$) และจากผลการวิจัยของ สิทธิมา สุทธิศักดิ์ (2549: 105) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเชิงเหตุกับความสามารถในการแก้ปัญหาด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 610 คน พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการแก้ปัญหาทางการเรียนของนักเรียน (ค่าอาร์เท่ากับ .11 , $p < .01$)

และจากผลการวิจัยของ ศุภลักษณ์ เงินบำรุง (2546: 67) ศึกษาปัจจัยบางประการที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวของนักศึกษาพยาบาล จำนวน 156 คน พบว่า ตัวแปรการควบคุมตนเอง และการมุ่งอนาคต มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัว (ค่าอาร์เท่ากับ .45 , .57 ตามลำดับ ; $p < .01$) นอกจากนี้งานวิจัยของ จักรกฤษ เลื่อนกจฺจัน (2549: 107) ศึกษาปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อความสามารถในการปรับตัวของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 428 คน พบว่า ลักษณะมุ่งอนาคตมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการปรับตัวด้านการเรียน (ค่าอาร์เท่ากับ .26 , $p < .01$)

งานวิจัยของ มุกข์ดา ผดุงยาม (2547) พบว่า เจตคติที่ดีต่อการเรียน (เห็นคุณค่าหรือความสำคัญต่อการเรียน และไม่พอใจที่จะเอาใจใส่/ไม่เห็นความสำคัญต่อสิ่งที่จะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของตนดีขึ้น) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการเผชิญปัญหาทางการเรียน (ค่าอาร์เท่ากับ .33 , $p < .01$)

สรุปได้ว่า จิตลักษณะเดิม (สติปัญญา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุม) จิตลักษณะตามสถานการณ์ (เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน เจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน) มีความสัมพันธ์กับการจัดการกับความเครียดของนักเรียน

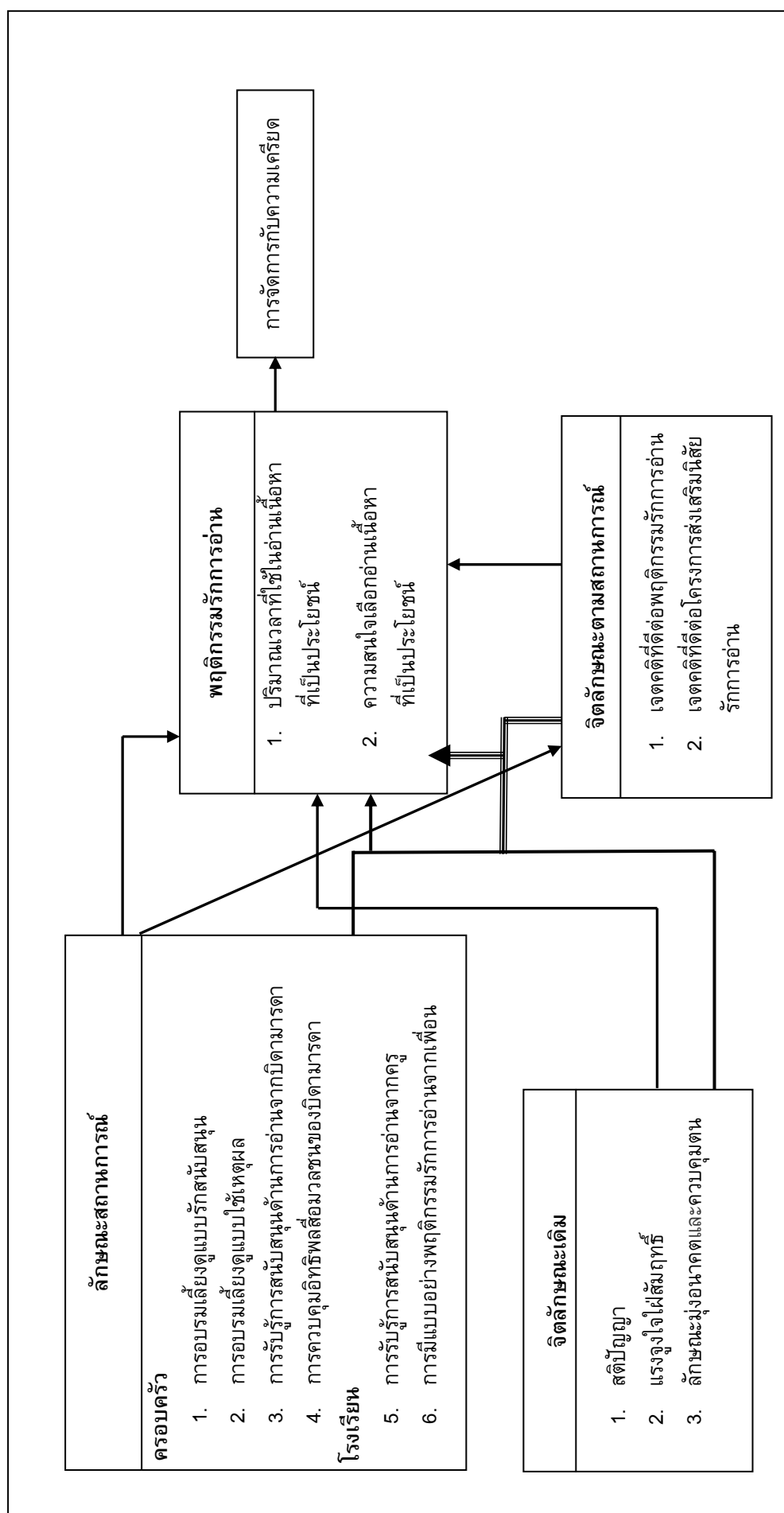
จากการประมวลเอกสารจึงทำให้สรุปได้ว่า ยิ่งนักเรียนมีพฤติกรรมรักการอ่าน 2 ด้าน (มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่มีประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ และมีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่มีประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์) ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก รับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา และจากครูมาก มีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อนมาก และมีจิตลักษณะเดิม (สติปัญญา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน) มาก ยิ่งมีการจัดการกับความเครียดที่เหมาะสมมากด้วย

สรุปความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ที่ศึกษา

การวิจัยนี้มุ่งศึกษาปัจจัยเชิงเหตุแบบบูรณาการทั้งปัจจัยภายในและภายนอกตัวบุคคลที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียน และปัจจัยเชิงผลของพฤติกรรมรักการอ่าน โดยพฤติกรรมรักการอ่าน หมายถึง การแสดงออกของนักเรียนถึงความชอบ ความสนใจใฝ่รู้ และความสม่ำเสมอในการแสดงพฤติกรรมรักการอ่าน ประกอบด้วย 2 ตัวแปร ได้แก่ 1) ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ 2) ความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ สำหรับปัจจัยเชิง

เหตุของการเกิดพฤติกรรมรักการอ่านดังกล่าวกำหนดโดยอาศัยแนวทางการวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมมนุษย์ ตามรูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) เป็นกรอบในการประมวลเอกสารที่เกี่ยวข้อง พบว่า **กลุ่มลักษณะสถานการณ์** 6 ตัวแปร ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่าน ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู และการมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน **กลุ่มจิตลักษณะเดิม** มี 3 ตัวแปรได้แก่ สติปัญญา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน และ **กลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์** มี 2 ตัวแปรคือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน และเจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ในการวิจัยครั้งนี้ยังได้ศึกษาพฤติกรรมรักการอ่าน 2 ด้าน เป็นปัจจัยเชิงเหตุของผลด้านการจัดการกับความเครียดของนักเรียน นอกจากนี้ยังได้ศึกษาลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังของนักเรียนเพื่อใช้เป็นตัวแปรในการวิเคราะห์ร่วมหรือตัวแปรแบ่งกลุ่มย่อยอีกด้วย (ภาพประกอบ 3)

ในส่วนของการปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปร มีหลักฐานจากการประมวลเอกสารพบปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสถานการณ์กับจิตลักษณะเดิม ตัวอย่างเช่น พฤติกรรมการบริการประชาชนของข้าราชการ แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสองทางระหว่างตัวแปรการเข้าร่วมโครงการการเรียนรู้ตามรอยพระยุคลบาทกับตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน (ศิริกุล กลิ่นทอง. 2549: 97) และพฤติกรรมการเรียนสาระวิทยาศาสตร์ แปรปรวนไปตามตัวแปรการรับรู้การจัดการศึกษาตามแนวการเรียนรู้กับตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (กิตติรัตน์ ชัยรัตน์. 2547: 116) และปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสถานการณ์และจิตตามสถานการณ์ เช่นพบว่า พฤติกรรมการเรียนวิทยาศาสตร์ แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสองทางระหว่างตัวแปรประสบการณ์จากการได้รับฝึกอบรมและ/หรือเข้าค่ายวิทยาศาสตร์กับเจตคติเชิงวิทยาศาสตร์ (กิตติรัตน์ ชัยรัตน์. 2547: 133) และ พฤติกรรมการปฏิบัติทางพุทธศาสนา แปรปรวนไปตามตัวแปรการมีครูเป็นแบบอย่างที่ดีกับเจตคติที่ดีต่อประสบการณ์ทางพุทธศาสนาในโรงเรียน (สุริยะ พันธุ์ดี. 2536: 109-110)

ประเภทโรงเรียน เพศ ผลการเรียนรู้ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา การรับผิดชอบในครอบครัว

ภาพประกอบ 3 กรอบแนวคิดและความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ ที่วิจัยครั้งนี้

ตัวแปรและนิยามปฏิบัติการของตัวแปรที่ศึกษา

กลุ่มตัวแปรตาม

พฤติกรรมรักการอ่าน หมายถึง การแสดงออกของนักเรียนที่แสดงถึงความชอบ ความสนใจใฝ่รู้โดยการอ่านจากสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทต่างๆ รวมถึงอินเทอร์เน็ต มีการแสวงหาโอกาสและรู้จักใช้เวลาว่างโดยการอ่าน ตลอดจนอ่านหนังสือที่มีเนื้อหาหลากหลายประเภท ซึ่งในการวิจัยนี้ได้ศึกษาพฤติกรรมรักการอ่าน โดยแบ่งการวัดออกเป็น 2 ส่วน คือ วัดในด้านปริมาณ และด้านคุณภาพการอ่าน

1.1 ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ หมายถึง การรายงานปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านสื่อประเภทสิ่งพิมพ์และอินเทอร์เน็ต ที่มีเนื้อหาเป็นประโยชน์ในแต่ละวัน เช่น ชีวประวัติบุคคลสำคัญ ประวัติศาสตร์ การท่องเที่ยว ความรู้เกี่ยวกับประเพณีและวัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศาสนา วรรณคดี กวีนิพนธ์ นิทาน นวนิยาย หนังสือลิขิตฉบับฉกษยชีวิตและสุขภาพ การแก้ปัญหาด้านความกลัว ความประหม่า ความรัก บุคลิกภาพ และเนื้อหาที่ส่งเสริมการใช้เวลาว่าง เช่น ศิลปะ ดนตรี งานประดิษฐ์ และงานอดิเรก วัดโดยคำถามปลายเปิด รวมเป็นปริมาณนาที่ในการอ่านต่อวัน นักเรียนที่มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์สูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง แสดงว่าเป็นผู้ที่มีปริมาณการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากกว่านักเรียนกลุ่มตรงข้าม

1.2 ความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ หมายถึง การรายงานถึงความชอบอ่าน รู้จักใช้เวลาว่างในการอ่านอย่างสม่ำเสมอ เพื่อแสวงหาความรู้ แนวคิด และวิธีการใหม่ๆ เพื่อนำไปปฏิบัติตลอดจนเพื่อความเพลิดเพลิน โดยอ่านจากสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทต่างๆ รวมถึง อินเทอร์เน็ต สนใจอ่านเนื้อหาที่นักวิชาการเสนอว่าเป็นเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ มีการไตร่ตรองถึงประโยชน์และโทษของเนื้อหาที่อ่าน และตัดสินใจไม่อ่านเนื้อหาที่อาจเห็นว่าเป็นโทษ เช่น อ่านบทความที่มีเนื้อหาใส่ร้ายกล่าวโทษผู้อื่น ดูภาพลามกอนาจาร วัดโดยแบบวัดประเภทมาตราประเมิณรวมค่า จำนวน 18 ข้อ แต่ละข้อมีมาตราวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 18-108 คะแนน นักเรียนที่ได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง แสดงว่าเป็นผู้ที่มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากกว่าผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

การจัดการกับความเครียด หมายถึง ความสามารถหรือความพร้อมทางจิตของบุคคลในการจัดการกับตนเองและปรับตัวเมื่อเผชิญกับความเครียดของตน และความขัดแย้งกับบุคคลอื่นให้เป็นไปในทิศทางที่ตนเองต้องการอย่างรอบคอบระมัดระวัง ไม่ว่าจะเผชิญปัญหาหรืออุปสรรคใดๆ โดยปรับตัวและมีความสามารถในการที่จะจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นใน 3 ด้าน 1) **ความสามารถด้านการจัดการกับความเครียดของตนเอง** หมายถึง 1.1) การตระหนักถึงศักยภาพของตนเองในการลดความเครียด และ 1.2) กลวิธีการลด/จัดการความเครียดที่เกิดขึ้นกับตนเอง 2) **ความสามารถด้านการจัดการกับความขัดแย้งระหว่างบุคคล** หมายถึง 2.1) ความสามารถในการจัดการกับความขัดแย้งระหว่างบิดากับมารดา 2.2) ระหว่างตัวเองกับบิดามารดา 2.3) ระหว่างตนเองกับพี่หรือน้อง

2.4) ระหว่างตัวเองกับเพื่อน 3) **ความสามารถด้านการแสวงหาการสนับสนุนทางสังคมจากคนรอบข้าง** หมายถึง 3.1) การสนับสนุนด้านอารมณ์ความรู้สึก 3.2) การสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร 3.3) การสนับสนุนด้านวัตถุ สิ่งของ องค์ประกอบดังกล่าวของตัวแปรความสามารถในการจัดการกับปัญหานี้ได้ผ่านการตรวจสอบด้วยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) ทั้งแบบ Exploratory และแบบ Confirmatory

ในการวัดความสามารถในการจัดการกับความเครียด ผู้วิจัยใช้แบบวัดของ ดุจเดือน พันธมนาวิน; และ งามตา วนินทานนท์ (2551) วัดด้วยแบบวัดประเภทมาตรประเมินรวมค่า จำนวน 15 ข้อแต่ละข้อมีมาตรวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 15-90 คะแนน นักเรียนที่ได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง แสดงว่า เป็นผู้มีการจัดการกับความเครียดเหมาะสมมากกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

กลุ่มตัวแปรอิสระด้านลักษณะสถานการณ์

การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล หมายถึง การที่นักเรียนรายงานว่า ตนได้รับการปฏิบัติจากบิดามารดา หรือผู้ปกครองของตน ในลักษณะที่แสดงความรักใคร่ ชื่นชม ยอมรับให้ความใกล้ชิดสนิทสนม เป็นกันเองกับนักเรียน ให้คำปรึกษา ช่วยเหลือหรือคอยแก้ไขปัญหา มีการให้รางวัลเมื่อทำความดีและลงโทษเมื่อทำความผิดอย่างสมเหตุสมผล และสม่ำเสมอไม่ทำตามอารมณ์ของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง

ในการวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล ผู้วิจัยใช้แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน และการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลของ ดวงเดือน พันธมนาวิน; งามตา วนินทานนท์; และคณะ (2536) แบบวัดประเภทมาตรประเมินรวม จำนวน 2 ชุด แต่ละชุดประกอบด้วยประโยคบอกเล่า 15 ประโยค แต่ละข้อมีมาตรวัด 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 15-90 คะแนน นักเรียนที่ได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง แสดงว่าเป็นผู้ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมากและใช้เหตุผลมากกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา หมายถึง การที่นักเรียนรับรู้ว่าการอ่านทำให้การสนับสนุนด้านการอ่านแก่ตนด้วยการแสดงออกใน 3 ด้านคือ การสนับสนุนด้านอารมณ์ เช่น การชมเชยเมื่อเห็นนักเรียนมีความสนใจใฝ่รู้ด้วยการอ่านและรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ด้วยการอ่าน การสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร เช่น การชี้ให้เห็นความสำคัญของการอ่าน รวมถึงการนำความรู้หรือข้อคิดที่ได้จากการอ่านมาใช้ในชีวิตประจำวัน การแนะนำหนังสือและแหล่งค้นคว้า ให้คำแนะนำหนังสือหรือพานักเรียนไปเลือกซื้อหนังสือด้วยตนเอง และการสนับสนุนด้านวัสดุและการเงิน เช่น การสร้างบรรยากาศหรือจัดมุมไว้สำหรับการอ่านหนังสือ และการให้หนังสือเป็นรางวัลหรือของขวัญในวาระต่างๆ ให้เงินพิเศษเพื่อนำไปซื้อหนังสือ เป็นต้น

การวัดการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดาทั้ง 3 ด้านดังกล่าว ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแบบวัด โดยใช้แนวการสร้างข้อคำถามจากแบบวัดการรับรู้การสนับสนุนด้านการเรียนสาระวิทยาศาสตร์ของบิดามารดา ของ กิตติรัตน์ ชัยรัตน์ (2547) และแบบวัดการสนับสนุนด้านการอ่านจากครอบครัวของ บุญตา นันทะกุล (2546) ให้เหมาะสมกับการศึกษาพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นแบบวัดประเภทมาตราประมินรวมค่า จำนวน 10 ข้อ ซึ่งแต่ละข้อมีมาตรวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 10-60 คะแนน นักเรียนที่ได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างแสดงว่าเป็น ผู้ที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดามากกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา หมายถึง ปริมาณการรับรู้ของนักเรียนว่าบิดามารดา (ผู้ปกครอง) แสดงความเอาใจใส่ตนด้วยการชักจูงให้รับสื่อมวลชนที่มีคุณภาพโดยใช้วิธีการตามหลัก 3 ด้านของแมคไกว (McGuire) มากน้อยเพียงใด ได้แก่ 1) การควบคุมการเปิดรับสื่อมวลชน หมายถึง การที่บิดามารดา ดูแล เอาใจใส่นักเรียนเรื่องการรับสื่อมวลชนทั้งประเภทของสื่อที่เปิดรับและเนื้อหาที่รับ ตลอดจนให้คำแนะนำแก่นักเรียนเพื่อเลือกชมรายการโทรทัศน์ วิชิต์ อ่านสิ่งพิมพ์ และรับข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตอย่างเหมาะสม 2) การควบคุมความเข้าใจเนื้อหา หมายถึง การรายงานถึงการพูดคุยชี้แจง หรืออธิบายเกี่ยวกับเนื้อหาในสื่อมวลชนของบิดามารดากับนักเรียน ตลอดจนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่ได้รับจากสื่อมวลชน 3) การควบคุมเพื่อให้การยอมรับการชักจูง หมายถึง การรายงานถึงการแนะนำ ส่งเสริมของบิดามารดา ตลอดจนปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง เพื่อให้นักเรียนยอมรับ เห็นด้วยและปฏิบัติตามสิ่งดีงามที่เสนอผ่านสื่อมวลชน ประกอบกับการห้ามปรามมิให้นักเรียนเห็นดีเห็นงามกับการกระทำที่ไม่เหมาะสม

ผู้วิจัยใช้แบบวัดที่ปรับปรุงจากแบบวัด “การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของครอบครัว” ของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ (2529) ให้เหมาะสมที่จะใช้วัดปริมาณการรับรู้และควบคุมสื่อมวลชนของบิดามารดาของนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง แบบวัดเป็นประเภทมาตราประมินรวม จำนวน 15 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 15-90 คะแนน นักเรียนที่ได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มแสดงว่า เป็นผู้ที่ได้รับการควบคุมอิทธิพลของสื่อมวลชนจากบิดามารดามากกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู หมายถึง การที่นักเรียนรับรู้ว่าครูประจำชั้น/ประจำวิชา/ครูบรรณารักษ์ให้การสนับสนุนด้านการอ่านด้วยการแสดงออกใน 3 ด้านคือ การสนับสนุนด้านอารมณ์ เช่น ชมเชยเมื่อเห็นนักเรียนสนใจค้นคว้า รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ด้วยการอ่าน การสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร เช่น ชักชวนและแนะนำหนังสือให้อ่านหนังสือที่ให้ความรู้ที่เป็นประโยชน์ แนะนำแหล่งค้นคว้าต่าง ๆ ซึ่ให้เห็นความสำคัญของการอ่านและการนำความรู้หรือข้อคิดที่ได้จากการอ่านมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และการสนับสนุนด้านวัสดุสิ่งของ เช่น จัดมุมสำหรับอ่านหนังสือในห้องเรียน อำนวยความสะดวกในการค้นคว้าในห้องสมุด จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการอ่าน เป็นต้น

ผู้วิจัยปรับปรุงแบบวัดการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู ซึ่งวัดการสนับสนุนใน 3 ด้านดังกล่าว โดยใช้แนวคำถามจากแบบวัด การรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากครู ของ กุหลาบ ไทโรพ็ท (2546) ; สุमितตรา เจิมพันธ์ (2545); และ ดุจเดือน พันธุนาวิน; และอัมพร ม้าคนอง (2547) เป็นแบบวัดประเภทมาตรประเมินรวมค่า จำนวน 10 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 10-60 คะแนน นักเรียนที่ได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างแสดงว่า เป็นผู้ที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูมากกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน หมายถึง การที่นักเรียนได้เห็นหรือรับรู้เพื่อนร่วมชั้นเรียน สนใจ กระตือรือร้นในการอ่านเนื้อหาที่มีประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทต่างๆ รวมถึงอินเทอร์เน็ตเมื่อมีเวลาว่างอย่างสม่ำเสมอ และชอบพูดคุยกล่าวถึงเนื้อหาที่ได้รับจากการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์เหล่านั้น

เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นใหม่ตามเนื้อหาที่ได้ประมวลเอกสาร วัดด้วยแบบวัดประเภทมาตรประเมินรวมค่าจำนวน 10 ข้อแต่ละข้อมีมาตรวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 10-60 คะแนน นักเรียนที่ได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มแสดงว่าเป็นนักเรียนที่มีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อนมากกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

ตัวแปรอิสระด้านจิตลักษณะเดิม

สติปัญญา หมายถึง ความเฉลียวฉลาดที่เหมาะสมกับอายุ คือ การรับรู้เรื่องราวเกี่ยวกับข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์โครงสร้างของข้อมูลต่างๆ ที่นักเรียนได้จากสถานที่ สิ่งของ หรือบุคคล ซึ่งเกิดจากการศึกษา ค้นคว้า การสังเกต และ ประสบการณ์ที่ได้เก็บรวบรวมสะสมไว้ โดยที่สามารถจดจำ และแสดงออกมาให้ปรากฏได้ สังเกตได้ วัดได้ รวมทั้งสามารถถ่ายทอดให้บุคคลอื่นรับทราบได้

ในการวัดสติปัญญา ผู้วิจัยใช้แบบวัดสติปัญญาของ ราเวน (Raven. 1938) ชื่อ Standard Progressive Matrices เป็นแบบวัดสติปัญญาที่ไม่มีอิทธิพลทางภาษาและวัฒนธรรมเข้ามาเกี่ยวข้อง มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบโดยให้ผู้รับการทดสอบเดิมส่วนที่ขาดหายไปให้สมบูรณ์ มีจำนวน 5 ชุด แต่ละชุดมีจำนวน 12 ข้อรวม 60 ข้อ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนคือ หากนักเรียนตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบได้ 0 คะแนน พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 0-60 คะแนน นักเรียนที่ได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ยแสดงว่าเป็นผู้มีสติปัญญาสูงกว่านักเรียนที่มีคะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง จิตลักษณะอย่างหนึ่งของบุคคลซึ่งจะทำให้เกิดความปรารถนาที่จะทำสิ่งใดให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ตามมาตรฐานอันสูงสุด หรือเป็นไปตามที่บุคคลวางไว้ โดยที่บุคคลนั้นได้ใช้ความพยายามอย่างเต็มที่ เมื่อมีอุปสรรคก็คิดหาทางแก้ไขโดยไม่ย่อท้อ

ในการวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ผู้วิจัยได้ใช้แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของ สุमितตรา เจิมพันธ์ (2546) แบบวัดประเภทมาตรประเมินรวมค่าจำนวน 10 ข้อ แต่ละข้อประกอบด้วยมาตรวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีพิสัยคะแนนระหว่าง 10 - 60 คะแนน นักเรียนที่ได้คะแนนจากแบบวัดสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง แสดงว่าเป็นนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน หมายถึง การที่นักเรียนแต่ละคนมีปริมาณความสามารถในการคาดการณ์ไกล เล็งเห็นความสำคัญของสิ่งที่จะก่อประโยชน์ให้กับตนเองในอนาคต รวมทั้งความสามารถในการควบคุมบังคับตนเองให้มีการรู้จักการอดได้รอได้ เพื่อรอรับผลประโยชน์ที่ยิ่งใหญ่กว่าหรือสำคัญกว่าในอนาคต เช่น การขยันดูหนังสือเพื่อต้องการสอบให้ได้คะแนนดี การขยันเรียนหนังสือในปัจจุบันเพื่อต้องการทำงาน มีอาชีพที่ดีในอนาคต เป็นต้น

ในการวัดลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ผู้วิจัยใช้แบบวัดของดวงเดือน พันธุมนาวิน; งามตา วินิตานนท์; และคณะ (2536) แบบวัดประเภทมาตรประเมินรวมค่าจำนวน 15 ข้อ แต่ละข้อประกอบด้วยมาตรวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีพิสัยคะแนนระหว่าง 15 - 90 คะแนน นักเรียนที่ได้คะแนนจากแบบวัดสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง แสดงว่าเป็นนักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูงกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

กลุ่มตัวแปรอิสระด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์

เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน หมายถึง การรู้คิดเชิงประเมินค่าว่าพฤติกรรมรักการอ่านเป็นเรื่องที่ดี มีประโยชน์หรือโทษเพียงใด มีความรู้สึกถึงความชอบ – ไม่ชอบเพียงใด และมีความพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมรักการอ่านมากน้อยเพียงใด ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้วัดเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านทั้ง 3 องค์ประกอบ

เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยใช้แนวการสร้างข้อคำถามจาก แบบวัดเจตคติต่อการอ่านของ อุบล เลี้ยววาริณ (2549); และบุญตา นันทะกุล (2546) วัดด้วยแบบวัดประเภทมาตรประเมินรวมค่าจำนวน 12 ข้อแต่ละข้อประกอบด้วยมาตรวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 12-72 คะแนน นักเรียนที่ได้คะแนนจากแบบวัดสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง แสดงว่าเป็นนักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านสูงกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

เจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน หมายถึง การที่นักเรียนรับรู้และยอมรับว่าการที่โรงเรียนได้จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านแก่นักเรียนภายในโรงเรียนเป็นสิ่งที่มีความประโยชน์หรือโทษเพียงใด นักเรียนมีความรู้สึกชอบพอใจหรือไม่ชอบ ไม่พอใจโครงการของโรงเรียนเพียงใด และนักเรียนมีความพร้อมที่จะสนับสนุนหรือคัดค้าน การดำเนินงานของโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในโรงเรียนเพียงใด ในการวิจัยครั้งนี้ได้วัดเจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ทั้ง 3 องค์ประกอบ

ผู้วิจัยได้สร้างแบบวัดขึ้นโดยใช้แนวทางการตั้งคำถามจากแบบวัดของ ลินดา สุวรรณดี (2543); และพระสวรงค์ ยมสีดา (2548) เป็นบางส่วน แบบวัดประเภทมาตรประเมินรวมค่าจำนวน 10 ข้อแต่ละข้อประกอบด้วยมาตรวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 10-60 คะแนน นักเรียนที่มีคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างแสดงว่า เป็นผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสูงกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

ลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังของนักเรียน ในการวิจัยครั้งนี้ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับภูมิหลังของนักเรียน คือ ประเภทโรงเรียน (โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน/โรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน) เพศของนักเรียน ระดับเศรษฐกิจของครอบครัว ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา ภาระหน้าที่ในครอบครัว โดยกำหนดนิยามปฏิบัติการดังนี้

ประเภทโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน หมายถึง ประเภทของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ 1) โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และ 2) โรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

ผลการเรียน หมายถึง เกรดเฉลี่ยของนักเรียนที่ได้จากการประเมินผลการเรียนทุกกลุ่มสาระวิชาในภาคเรียนที่ผ่านมานักเรียนตั้งแต่ 0.00 – 4.00

ระดับเศรษฐกิจในครอบครัว หมายถึง ปริมาณรายได้เฉลี่ยต่อเดือนทั้งหมดของครอบครัวของนักเรียน โดยให้นักเรียนตอบเป็นจำนวนเงินรายได้ตามจริง และพิจารณาร่วมกับจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ใช้จ่ายจากเงินรายได้ดังกล่าว ครอบครัวที่มีปริมาณรายได้น้อย แต่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวใช้จ่ายเงินจากรายได้ดังกล่าวมาก จัดเป็นครอบครัวที่มีระดับเศรษฐกิจของครอบครัวต่ำ ส่วนครอบครัวที่มีปริมาณรายได้มาก และมีจำนวนสมาชิกในครอบครัวใช้จ่ายเงินจากรายได้ดังกล่าวน้อย จัดเป็นครอบครัวที่มีเศรษฐกิจของครอบครัวสูง พิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 1 ถึง 12 เศรษฐกิจของครอบครัวต่ำสุดมีคะแนนเป็น 1 เศรษฐกิจของครอบครัวสูงสุดมีคะแนน 12 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ยเป็นผู้มีฐานะเศรษฐกิจในครอบครัวสูงกว่าผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

ตาราง 1 แสดงเกณฑ์การให้คะแนนเศรษฐกิจของครอบครัวของนักเรียน

รายได้รวมต่อเดือน	จำนวนสมาชิกในครอบครัว		
	1-3 คน	4-6 คน	7 คนขึ้นไป
น้อยกว่า 10,000 บาท	3	2	1
10,000 – 30,000 บาท	6	5	4
30,001– 50,000 บาท	9	8	7
50,001 บาทขึ้นไป	12	11	10

ระดับการศึกษาของบิดา หมายถึง จำนวนปีที่บิดาได้รับการศึกษาจากสถานศึกษา บิดาที่มีจำนวนปีที่ศึกษามากกว่าค่าเฉลี่ยเป็นผู้มีการศึกษาสูงกว่าผู้ได้คะแนนน้อยกว่าค่าเฉลี่ย

ระดับการศึกษาของมารดา หมายถึง จำนวนปีที่มารดาได้รับการศึกษาจากสถานศึกษา มารดาที่มีจำนวนปีที่ศึกษามากกว่าค่าเฉลี่ยเป็นผู้มีการศึกษาสูงกว่าผู้ได้คะแนนน้อยกว่าค่าเฉลี่ย

การรับผิดชอบในครอบครัว หมายถึง จำนวนกิจกรรมที่นักเรียนต้องรับผิดชอบช่วยเหลืองานบ้านภายในครอบครัวตามที่ถูกครอบงำหมาย ได้แก่ การทำความสะอาดบ้าน ล้างจาน รดน้ำต้นไม้ ดูแลน้อง ช่วยผู้ปกครองซักผ้า ช่วยดูแลสัตว์เลี้ยง เป็นต้น

สมมติฐานในการวิจัย

1. นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และได้รับการสนับสนุนด้านการอ่านจากครูมาก เป็นผู้มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านมาก หรือเป็นผู้มีพฤติกรรมรักการอ่านด้านปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวม หรือด้านความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ มากกว่านักเรียนที่มีลักษณะตรงกันข้าม

2. นักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดามาก มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง เป็นผู้มีพฤติกรรมรักการอ่านแต่ละด้านใน 2 ด้าน (ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวม ความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์) มากกว่าผู้ที่มีลักษณะตรงกันข้าม

3. นักเรียนเพศหญิง มีผลการเรียนสูง และมีมารดาที่มีการศึกษามาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านแต่ละด้านใน 2 ด้าน (ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวม และความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์) มากกว่านักเรียนที่มีลักษณะตรงกันข้าม

4. ตัวทำนายชุดที่ 1 (ลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร) ร่วมกับตัวทำนายชุดที่ 2 (จิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร) รวมเป็นตัวทำนายชุดที่ 3 จำนวน 9 ตัวแปร สามารถทำนายเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน หรือเจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน หรือทำนายพฤติกรรมรักการอ่านแต่ละด้านใน 2 ด้าน (ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ และความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์) ได้มากกว่าใช้ตัวทำนายชุดที่ 1 หรือชุดที่ 2 ชุดใดชุดหนึ่งเพียงชุดเดียว โดยกำหนดเกณฑ์ความแตกต่างของปริมาณการทำนายตั้งแต่ร้อยละ 5 ขึ้นไป

5. ตัวทำนายชุดที่ 3 (ลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร ร่วมกับ จิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร รวม 9 ตัวแปร) และตัวทำนายชุดที่ 4 (จิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร) รวมเป็นตัวทำนายชุดที่ 5 จำนวน 11 ตัวแปร สามารถทำนายพฤติกรรมรักการอ่านแต่ละด้านใน 2 ด้าน (ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ และความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์) ได้มากกว่าใช้ตัวทำนายชุดที่ 3 หรือชุดที่ 4 ชุดใดชุดหนึ่งเพียงชุดเดียว โดยกำหนดเกณฑ์ความแตกต่างของปริมาณการทำนายตั้งแต่ร้อยละ 5 ขึ้นไป

6. พฤติกรรมรักการอ่าน 2 ด้าน (ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวม และความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์) ร่วมกันสามารถทำนายการจัดการกับความเครียดของนักเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นศึกษาความสัมพันธ์และเปรียบเทียบ (Correlational – Comparative Study) โดยเก็บข้อมูลในกลุ่มนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งในบทนี้ได้กล่าวถึง การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า วิธีการเก็บข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลโดยมีรายละเอียดดังนี้

การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนในสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2551

กลุ่มตัวอย่าง

ได้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2551 จำนวน 531 คน โดยมีขั้นตอนการกลุ่มตัวอย่าง ด้วยวิธีการสุ่มแบบหลายชั้น (Multistage Sampling) (กัลยา วาณิชย์บัญชา.2542 : 8-15) ดังนี้

1. สุ่ม เขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร ได้ เขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 ด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Sampling)
2. สุ่ม โรงเรียน ด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling) โดยแบ่งโรงเรียนออกเป็น 2 ชั้นภูมิคือ โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และโรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน แต่ละชั้นภูมิเลือกมาชั้นภูมิละ 2 โรงเรียน รวมจำนวน 4 โรงเรียน
3. สุ่ม ระดับชั้น ของนักเรียนที่เรียนในช่วงชั้นที่ 3 ด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling) ได้นักเรียนที่เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
4. สุ่ม ห้องเรียน ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของแต่ละโรงเรียน โดยสุ่มมาโรงเรียนละ 4 ห้อง ด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Sampling) รวมกลุ่มตัวอย่างจำนวน 531 คน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าได้กำหนดเป็นนิยามปฏิบัติการไปแล้วข้างต้น เป็นเครื่องมือประเภทมาตรประเมินรวมค่า (Summated Rating Scale) โดยมีเครื่องมือที่สร้างขึ้นใหม่ และได้ปรับปรุงจากแบบวัดที่ใช้ในงานวิจัยอื่นๆ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 14 ฉบับ ได้แก่ **กลุ่มตัวแปรตาม** 2 ฉบับ ได้แก่ พฤติกรรมรักการอ่าน 2 ด้าน (ได้แก่ ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ และความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์) และการจัดการกับความเครียด **ลักษณะสถานการณ์** จำนวน 6 ฉบับ (แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล แบบวัดการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา แบบวัดการควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา แบบวัดการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู และแบบวัดการมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน) **จิตลักษณะเดิม** จำนวน 3 ฉบับ (แบบวัดสติปัญญา แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน) **จิตลักษณะตามสถานการณ์** 2 ฉบับ (แบบวัดเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน และแบบวัดเจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน) และแบบสอบถามลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังของนักเรียน ซึ่งมีรายละเอียดของเครื่องมือแต่ละฉบับดังต่อไปนี้

แบบวัดพฤติกรรมรักการอ่าน ประกอบด้วย 1) แบบวัดปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ คือ การรายงานปริมาณเวลาที่นักเรียนใช้ให้อ่านหนังสือสิ่งพิมพ์และสื่ออินเทอร์เน็ตที่มีเนื้อหาเป็นประโยชน์ในแต่ละวัน โดยเขียนคำตอบในส่วนที่กำหนดไว้ในแบบวัด 2) แบบวัดความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและใช้แนวคำถามส่วนหนึ่งจากแบบวัดความชอบอ่านเนื้อหาที่มีประโยชน์ ของดวงเดือน พันธุมนาวิน; และคณะ (2529) มีจำนวน 10 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยคะแนนของแบบวัด แต่ละชุด อยู่ระหว่าง 10 – 60 คะแนน และมีค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีการวัดซ้ำ ค่าอาร์เท่ากับ .46 (กลุ่มตัวอย่างจำนวน 70 คน) จำนวนข้อคำถามที่สร้างขึ้น 36 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” เมื่อนำแบบวัดไปทดลองใช้กับกลุ่มนักเรียนจำนวน 120 คน แบบวัดมีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .09 - .57 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .77 ผู้วิจัยได้คัดเลือกไว้ใช้จริงจำนวน 18 ข้อ เมื่อนำมาใช้จริง (กลุ่มตัวอย่างจำนวน 531 คน) แบบวัดมีพิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 36 - 103 คะแนน พิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .20 - .53 ค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .78

เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อความทางบวก ผู้ตอบได้คะแนน 6 ถึง 1 จากคำตอบ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ตามลำดับ หากเป็นข้อความทางลบ ผู้ตอบจะได้คะแนนตรงข้าม

ตัวอย่างแบบวัดพฤติกรรมการอ่านด้านปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์

ในแต่ละวัน (ตั้งแต่เช้าตื่นนอน ถึงก่อนเข้านอน) นักเรียนใช้เวลาใน การอ่านตำรา หนังสือเสริมความรู้ ที่เนื้อหาเป็นประโยชน์ (เช่น ชีวประวัติบุคคลสำคัญ ประวัติศาสตร์ การท่องเที่ยว ความรู้เกี่ยวกับประเพณีและวัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศาสนา วรรณคดี กวีนิพนธ์ นิทาน นวนิยาย หนังสือลิขิตฉบับฉกฉวย ชีวิตและสุขภาพ การแก้ปัญหาด้านความกลัว ความประหม่า ความรัก บุคลิกภาพ และเนื้อหาที่ส่งเสริมการใช้เวลาว่าง เช่น ศิลปะ ดนตรี งานประดิษฐ์ และงานอดิเรก) เป็นเวลาประมาณ _____ นาที

ในแต่ละวัน (ตั้งแต่เช้าตื่นนอน ถึงก่อนเข้านอน) นักเรียนใช้เวลาใน การอ่าน หนังสือพิมพ์หรือนิตยสาร ที่เนื้อหาเป็นประโยชน์ (เช่น ชีวประวัติบุคคลสำคัญ ประวัติศาสตร์ การท่องเที่ยว ความรู้เกี่ยวกับประเพณีและวัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศาสนา วรรณคดี กวีนิพนธ์ นิทาน นวนิยาย หนังสือลิขิตฉบับฉกฉวย ชีวิตและสุขภาพ การแก้ปัญหาด้านความกลัว ความประหม่า ความรัก บุคลิกภาพ และเนื้อหาที่ส่งเสริมการใช้เวลาว่าง เช่น ศิลปะ ดนตรี งานประดิษฐ์ และงานอดิเรก) เป็นเวลาประมาณ _____ นาที

ตัวอย่างแบบวัดพฤติกรรมการอ่านด้านความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์

(0) ฉันสนใจอ่านหนังสือชีวประวัติบุคคลสำคัญที่แสดงถึงความพยายาม มานะ อดทนจนประสบความสำเร็จอยู่เสมอ

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน และการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน; งามตา วานิชานนท์ และคณะ (2536) จำนวน 2 ชุด ได้แก่ แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน และแบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล โดยแบบวัดทั้ง 2 ชุด เป็นแบบวัดประเภทมาตรประเมินรวมค่าชุดละ 15 ข้อ โดยแต่ละข้อมีมาตรวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยคะแนนของแบบวัดแต่ละชุด อยู่ระหว่าง 15 – 90 คะแนน และมีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .89 และ .88 ตามลำดับ (กลุ่มตัวอย่างจำนวน 4,590 คน) เมื่อนำมาใช้ในงานวิจัยนี้ (กลุ่มตัวอย่างจำนวน 531 คน) แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน มีพิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 15 – 90 คะแนน พิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .57 - .73 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .92 นอกจากนี้ แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล มีพิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 20 – 90 คะแนน พิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .31-.63 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .87

เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อความทางบวก ผู้ตอบได้คะแนน 6 ถึง 1 จากคำตอบ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ตามลำดับ หากเป็นข้อความทางลบ ผู้ตอบจะได้คะแนนตรงข้าม ตัวอย่างแบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสันนุสน

(0) แม่ให้กำลังใจเมื่อฉันต้องทำสิ่งที่ยากหรือลำบาก

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ตัวอย่างแบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล

(00) ถ้าฉันทำความดี แม่จะไม่เพิกเฉย แต่จะกล่าวชมเชยฉันอย่างเหมาะสม

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

แบบวัดการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยปรับปรุงข้อคำถามบางส่วนจากแบบวัดการได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนสาระวิทยาศาสตร์ของ บิดามารดาของ กิตติรัตน์ ชัยรัตน์ (2547) จำนวน 12 ข้อ มีพิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (ค่า r) อยู่ระหว่าง .25 - .56 และมีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .81 (กลุ่มตัวอย่างจำนวน 604 คน) และแบบวัดการสนับสนุนด้านการอ่านจากครอบครัวของ บุญตา นันทะกุล (2546) จำนวน 11 ข้อ พิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (ค่า r) อยู่ระหว่าง .34 - .75 และมีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .85 (กลุ่มตัวอย่างจำนวน 402 คน) โดยมีการดัดแปลงข้อคำถามให้เหมาะสมกับการศึกษาพฤติกรรมรักการอ่าน และมีบางข้อคำถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองส่วนหนึ่ง โดยลักษณะข้อคำถามจะเกี่ยวกับ การที่บิดามารดาแนะนำและชี้ให้เห็นความสำคัญของการอ่าน การชมเชยเมื่อเห็นนักเรียนมีความสนใจใฝ่รู้ด้วยการอ่าน การจัดหาหนังสือให้กับนักเรียน จำนวนข้อคำถามที่สร้างขึ้น 23 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” เมื่อนำแบบวัดไปทดลองใช้กับกลุ่มนักเรียนจำนวน 120 คน แบบวัดมีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .22 - .55 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .84 ผู้วิจัยได้คัดเลือกไว้ใช้จริงจำนวน 10 ข้อ เมื่อนำมาใช้จริง (กลุ่มตัวอย่างจำนวน 531 คน) แบบวัดมีพิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 18 - 60 คะแนน พิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .36 - .54 ค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .79

เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อความทางบวก ผู้ตอบได้คะแนน 6 ถึง 1 จากคำตอบ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ตามลำดับ หากเป็นข้อความทางลบ ผู้ตอบจะได้คะแนนตรงข้าม ตัวอย่างแบบวัดการได้รับการสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา

(0) พ่อแม่เคยชมเชยฉันเมื่อเห็นฉันใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ด้วยการอ่านหนังสือ

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

แบบวัดการควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยปรับปรุงจากแบบวัดการควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของครอบครัวของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน; และคณะ (2529) ที่ใช้ศึกษาในกลุ่มผู้ปกครองจำนวน 1,600 คน แบ่งเป็น แบบวัดการควบคุมการเปิดรับสื่อมวลชน จำนวน 10 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .74 แบบวัดการควบคุมการเข้าใจเนื้อหา จำนวน 10 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .80 และแบบวัดการควบคุมการยอมรับการชักจูง จำนวน 10 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .63 โดยดัดแปลงข้อคำถามให้เหมาะสมกับการศึกษาพฤติกรรมรักการอ่าน และมีข้อคำถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองส่วนหนึ่ง โดยลักษณะข้อคำถามจะเกี่ยวกับการปฏิบัติของบิดามารดาในด้านการควบคุมการเปิดรับสื่อมวลชนของบิดามารดา การควบคุมความเข้าใจเนื้อหา และการควบคุมการยอมรับการชักจูงนี้ จำนวนข้อคำถามที่สร้างขึ้น 33 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” เมื่อนำแบบวัดไปทดลองใช้กับกลุ่มนักเรียนจำนวน 120 คน แบบวัดมีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .10 - .55 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .83 ผู้วิจัยได้คัดเลือกไว้ใช้จริงจำนวน 15 ข้อ เมื่อนำมาใช้จริง (กลุ่มตัวอย่างจำนวน 531 คน) แบบวัดมีพิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 35 - 90 คะแนน พิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .23 - .57 ค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .83

เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อความทางบวก ผู้ตอบได้คะแนน 6 ถึง 1 จากคำตอบ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ตามลำดับ หากเป็นข้อความทางลบ ผู้ตอบจะได้คะแนนตรงข้าม

ตัวอย่างแบบวัดการควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา

(0) ถ้ารายการโทรทัศน์มีการเสนอรายการที่มีเนื้อหาไม่เหมาะสม ผู้ปกครองจะบอกให้ฉันเปลี่ยนช่องหรือชวนให้ฉันสนใจเรื่องอื่น

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

แบบวัดการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยปรับปรุงข้อคำถามบางส่วนจากแบบวัดการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากครู ของ กุหลาบ ไทโรโพธิ์ภู (2546) จำนวน 10 ข้อ พิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (ค่า t) อยู่ระหว่าง 4.07 - 9.56 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .80 (กลุ่มตัวอย่างจำนวน 587 คน) สมิตตรา เจริญพันธ์ (2545) จำนวน 10 ข้อ พิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (ค่า t) อยู่ระหว่าง 6.22 - 10.65 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .84 (กลุ่มตัวอย่างจำนวน 524 คน) ดวงเดือน พันธุมนาวิน; และ อัมพร ม้าคนอง (2547) จำนวน 15 ข้อ พิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (ค่า t) อยู่ระหว่าง 4.05-8.87 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .90 (กลุ่มตัวอย่างจำนวน 739 คน) โดยมีการดัดแปลงข้อคำถามให้เหมาะสมกับการศึกษาพฤติกรรมรักการอ่าน และมีข้อคำถามผู้วิจัยสร้างขึ้นเองส่วนหนึ่ง โดยลักษณะข้อคำถามจะเกี่ยวกับการชักชวนและแนะนำหนังสือให้อ่านหนังสือที่ให้ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อ่าน ตลอดจนแหล่งค้นคว้าต่าง ๆ ซึ่งให้เห็นความสำคัญของการอ่านและการนำความรู้

หรือข้อคิดที่ได้จากการอ่านมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ให้ยืมหนังสือเพื่อการค้นคว้า การจัดมุมสำหรับอ่านหนังสือในห้องเรียน เป็นต้น จำนวนข้อคำถามที่สร้างขึ้น 24 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” เมื่อนำแบบวัดไปทดลองใช้กับกลุ่มนักเรียนจำนวน 120 คน แบบวัดมีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .22 - .55 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .84 ผู้วิจัยได้คัดเลือกไว้ใช้จริงจำนวน 10 ข้อ เมื่อนำมาใช้จริง (กลุ่มตัวอย่างจำนวน 531 คน) แบบวัดมีพิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 14 - 60 คะแนน พิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .43 - .52 ค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .80

เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อความทางบวก ผู้ตอบได้คะแนน 6 ถึง 1 จากคำตอบ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ตามลำดับ หากเป็นข้อความทางลบ ผู้ตอบจะได้คะแนนตรงข้าม

ตัวอย่างแบบวัดการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู

(0) ครูประจำวิชาให้หนังสือเป็นรางวัลแก่คนที่สอบได้คะแนนดี

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

แบบวัดการมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยปรับปรุงข้อคำถามบางส่วนจากแบบวัด การมีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อนในการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างเป็นประโยชน์ของ ดวงกลม ทรัพย์ทิพย์การ (2547) จำนวน 10 ข้อ พิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (ค่า t) อยู่ระหว่าง 6.06 - 9.11 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .83 (กลุ่มตัวอย่างจำนวน 403 คน) แบบวัดการมีแบบอย่างด้านการเรียนสายวิชาศาสตร์จากเพื่อน ของกิตติรัตน์ ชัยรัตน์ (2547) จำนวน 10 ข้อ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (ค่า r) อยู่ระหว่าง .143 - .679 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .85 (กลุ่มตัวอย่างจำนวน 604 คน) และแบบวัดการเห็นแบบอย่างในการอ่านของเพื่อนของ พรปวีร์ บุญสนอง (2548) จำนวน 12 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .93 (กลุ่มตัวอย่างจำนวน 334 คน) โดยดัดแปลงข้อคำถามให้เหมาะสมกับการศึกษาพฤติกรรมรักการอ่าน และบางข้อคำถามผู้วิจัยสร้างขึ้นเองส่วนหนึ่ง โดยลักษณะข้อคำถามจะเกี่ยวกับการมีแบบอย่างด้านพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน การที่นักเรียนได้เห็นหรือรับรู้ว่าเป็นเพื่อนชอบและสนใจในการอ่าน มีความกระตือรือร้นในการอ่านเนื้อหาที่มีประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทต่างๆ รวมถึงอินเทอร์เน็ต รู้จักใช้เวลาว่างในการอ่านแสวงหาโอกาสและแสวงหาหนังสือเพื่อการอ่านอย่างสม่ำเสมอ พูดคุยกล่าวถึงเนื้อหาที่ได้รับจากการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์และอินเทอร์เน็ต จำนวนข้อคำถามที่สร้างขึ้น 22 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” เมื่อนำแบบวัดไปทดลองใช้กับกลุ่มนักเรียนจำนวน 120 คน แบบวัดมีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .31 - .54 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .82 ผู้วิจัยได้คัดเลือกไว้ใช้จริงจำนวน 10 ข้อ เมื่อนำมาใช้จริง (กลุ่มตัวอย่างจำนวน 531 คน) แบบวัดมีพิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 12 - 56 คะแนน พิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .25 - .56 ค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .74

เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อความทางบวก ผู้ตอบได้คะแนน 6 ถึง 1 จากคำตอบ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ตามลำดับ หากเป็นข้อความทางลบ ผู้ตอบจะได้คะแนนตรงข้าม ตัวอย่างแบบวัดการมีแบบอย่างด้านการรักการอ่านจากเพื่อน

(0) เมื่อเกิดความสนใจเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เพื่อนสนิทของฉันจะค้นหาหนังสือที่เกี่ยวกับเรื่องนั้น มาอ่าน

.....

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

แบบวัดสติปัญญา ใช้แบบวัดของ เจ.ซี. ราเวน (J.C. Raven) ชื่อ Standard Progressive Matrices มีลักษณะเลือกตอบโดยให้ผู้รับการทดสอบเลือกเติมส่วนที่ขาดหายไปให้สมบูรณ์ แบ่งเป็น 5 ชุด คือ A , B , C , D และ E แต่ละชุดประกอบด้วยปัญหา 12 ข้อ รวมทั้งสิ้น 60 ข้อ พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 0-60 คะแนน

เกณฑ์การให้คะแนน ผู้ที่ตอบถูกได้คะแนน 1 คะแนน ผู้ที่ตอบผิดหรือไม่ตอบได้ 0 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างแสดงว่าเป็นผู้ที่มีสติปัญญาสูงกว่าผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ผู้วิจัยได้ใช้แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่ สุมิตตรา เจิมพันธ์ (2546) โดยลักษณะข้อคำถามจะเกี่ยวกับ ความมุ่งมั่นในการเรียน ความเพียรพยายามทำสิ่งต่างๆ ให้ได้ดี การเลือกคบเพื่อนที่มีความสามารถ แบบวัดประเภทมาตรประเมินรวมค่าจำนวน 10 ข้อ แต่ละข้อประกอบด้วยมาตรวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีพิสัยคะแนนระหว่าง 10 - 60 คะแนน มีพิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (ค่า t) อยู่ระหว่าง 5.27 - 7.87 และมีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .80 (กลุ่มตัวอย่างจำนวน 524 คน) เมื่อนำมาใช้ในงานวิจัยนี้ (กลุ่มตัวอย่างจำนวน 531 คน) มีพิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 16 – 60 คะแนน พิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้อ อยู่ระหว่าง .25 - .68 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .83

เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อความทางบวก ผู้ตอบได้คะแนน 6 ถึง 1 จากคำตอบ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ตามลำดับ หากเป็นข้อความทางลบ ผู้ตอบจะได้คะแนนตรงข้าม ตัวอย่างแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

(0) ฉันใช้เวลาว่างในการหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ

.....

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ผู้วิจัยได้ใช้แบบวัดของดวงเดือน พันธุมนาวิน; งามตา วรินทร์านนท์; และคณะ (2536) โดยลักษณะข้อคำถามจะเกี่ยวกับความสามารถคาดการณ์ไกล เห็นความสำคัญของสิ่งที่จะเกิดในอนาคตและบังคับตนเองให้ทำได้ หรือเลือกที่จะไม่รับผลประโยชน์ เล็กน้อยในทันทีแต่จะรอรับประโยชน์ที่ยิ่งใหญ่กว่าหรือสำคัญกว่า แบบวัดประเภทมาตรประเมินรวม ค่าจำนวน 20 ข้อ แต่ละข้อประกอบด้วยมาตรวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 20 ถึง 120 คะแนน มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .64 (กลุ่มตัวอย่างจำนวน 4,590 คน) เมื่อนำมาใช้ในงานวิจัยนี้จำนวน 15 ข้อ (กลุ่มตัวอย่างจำนวน 531 คน) มีพิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 30 – 82 คะแนน พิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .20 - .50 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .75

เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อความทางบวก ผู้ตอบได้คะแนน 6 ถึง 1 จากคำตอบ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ตามลำดับ หากเป็นข้อความทางลบ ผู้ตอบจะได้คะแนนตรงข้าม

ตัวอย่างแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน

(0) ฉันไม่ชอบสอบตกจึงขยันดูหนังสือเรียน

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

แบบวัดเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยปรับปรุงข้อคำถาม บางส่วนจากแบบวัด วัดเจตคติต่อการอ่านของ อุบล เลี้ยววาริณ (2549) จำนวน 14 ข้อ มีพิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (ค่า t) อยู่ระหว่าง 3.65 – 12.34 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .76 (กลุ่มตัวอย่างจำนวน 330 คน) และ บุญตา นันทะกุล (2546) จำนวน 11 ข้อ พิสัยค่าสหสัมพันธ์รายข้อ (ค่า r) อยู่ระหว่าง .20 - .58 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .75 (กลุ่มตัวอย่างจำนวน 402 คน) โดยลักษณะข้อคำถามจะเกี่ยวข้องกับเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านทั้ง 3 องค์ประกอบ เช่น การประเมินค่าว่าพฤติกรรมรักการอ่านเป็นเรื่องที่ดี มีประโยชน์ หรือโทษเพียงใด รู้ถึงความชอบ – ไม่ชอบเพียงใด และมีความพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมรักการอ่านมากขึ้นเพียงใด จำนวนข้อคำถามที่สร้างขึ้น 27 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” เมื่อนำแบบวัดไปทดลองใช้กับกลุ่มนักเรียนจำนวน 120 คน พบว่า แบบวัดมีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .09 - .61 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .86 ผู้วิจัยได้คัดเลือกไว้ใช้จริงจำนวน 12 ข้อ เมื่อนำมาใช้จริง (กลุ่มตัวอย่างจำนวน 531 คน) แบบวัดมีพิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 24 - 72 คะแนน พิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .32 – .59 ค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .82

เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อความทางบวก ผู้ตอบได้คะแนน 6 ถึง 1 จากคำตอบ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ตามลำดับ หากเป็นข้อความทางลบ ผู้ตอบจะได้คะแนนตรงข้าม

ตัวอย่างแบบวัดเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน

(0) การอ่านหนังสือประเภทสารคดีท่องเที่ยวทำให้ฉันได้รับความรู้และประสบการณ์ใหม่ๆ

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

แบบวัดเจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยปรับปรุงข้อคำถามบางส่วนจากแบบวัด เจตคติที่ดีต่อโครงการรณรงค์ของ ลินดา สุวรรณดี (2543) จำนวน 10 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .88 (กลุ่มตัวอย่างจำนวน 480 คน) และแบบวัดเจตคติที่ดีต่อโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ ของ พระสุวรรณ ยมสีดา (2548) จำนวน 12 ข้อ มีพิสัยค่าอำนาจจำแนก (ค่า t) อยู่ระหว่าง 6.44 – 10.44 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .90 (กลุ่มตัวอย่างจำนวน 457 คน) โดยลักษณะข้อคำถามจะเกี่ยวข้องกับเจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน 3 องค์ประกอบ เช่น การเห็นประโยชน์ - โทษของโครงการฯ มีความชอบ-ไม่ชอบโครงการฯ และความพร้อมที่จะจะมีพฤติกรรมที่สนับสนุนหรือคัดค้านโครงการ จำนวนข้อคำถามที่สร้างขึ้น 24 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” เมื่อนำแบบวัดไปทดลองใช้กับกลุ่มนักเรียนจำนวน 120 คน พบว่า แบบวัดมีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .20 - .71 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .89 ผู้วิจัยได้คัดเลือกไว้ใช้จริงจำนวน 10 ข้อ เมื่อนำมาใช้จริง (กลุ่มตัวอย่างจำนวน 531 คน) มีพิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 10 - 60 คะแนน พิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .49 – .71 ค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .88

เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อความทางบวก ผู้ตอบได้คะแนน 6 ถึง 1 จากคำตอบ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ตามลำดับ หากเป็นข้อความทางลบ ผู้ตอบจะได้คะแนนตรงข้าม

ตัวอย่างแบบวัดเจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

(0) การร่วมกิจกรรมในโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านช่วยให้ฉันใช้เวลาว่างอย่างมีประโยชน์มากขึ้น

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

แบบวัดการจัดการกับความเครียด ผู้วิจัยได้ใช้แบบวัดของ ดุจเดือน พันธุมนาวิน งามตา วนินทานนท์ (2551) แบบวัดประเภทมาตรประเมินรวมค่าจำนวน 15 ข้อ แต่ละข้อ ประกอบด้วยมาตรวัด 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 15 – 90 คะแนน มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .74 (กลุ่มตัวอย่างจำนวน 549 คน) เมื่อนำมาใช้ในงานวิจัยนี้ (กลุ่มตัวอย่างจำนวน 531 คน) มีพิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 35 – 90 คะแนน พิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .21 - .55 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .79

เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อความทางบวก ผู้ตอบได้คะแนน 6 ถึง 1 จากคำตอบ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ตามลำดับ หากเป็นข้อความทางลบ ผู้ตอบจะได้คะแนนตรงข้าม

ตัวอย่างแบบวัดความสามารถในการจัดการกับปัญหา

(0) เมื่อฉันมีปัญหาด้านการเรียน ฉันกล้าขอคำแนะนำจากครู

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

แบบสอบถามลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังของนักเรียน ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสนใจศึกษาความแตกต่างลักษณะภูมิหลังบางประการของนักเรียน โดยแบบสอบถามมีลักษณะให้เติมคำตอบลงในช่องว่าง ซึ่งลักษณะภูมิหลังที่ศึกษาได้แก่ ประเภทโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน เพศ ผลการเรียน ระดับเศรษฐกิจของครอบครัว ระดับการศึกษาของบิดาและมารดา และการรับผิดชอบในครอบครัวของนักเรียน

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างเอง นำมาจากผู้อื่น และปรับปรุงจากผู้อื่น จึงได้หาคุณภาพเครื่องมือดังนี้

1. การหาความเที่ยงตรง (Validity)

ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบวัด (Content Validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ ที่มี ความรู้ ความเข้าใจด้านเนื้อหาของตัวแปรที่ต้องการวัด ได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบวัดแต่ละฉบับที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น หรือนำมาปรับปรุงใหม่ ว่ามีเนื้อหาครอบคลุมตามนิยามปฏิบัติการที่ได้กำหนดไว้ ตลอดจนตรวจสอบดูสำนวนภาษาว่ามีความเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างหรือไม่ แล้วจึงนำมาปรับแก้ไขให้สมบูรณ์ ก่อนนำแบบวัดนั้นไปใช้จริง

2. การหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item Discrimination)

การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแบบวัดไปทดลองใช้ กับกลุ่มนักเรียนที่มีความคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 คน แล้วจึงนำมาวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item - total correlation) โดยเลือกข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติไว้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543:144)

3. การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดในการวิจัยครั้งนี้ จะหาหลังจากการวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยเลือกเฉพาะข้อที่มีนัยสำคัญ นำมาหาค่าความเชื่อมั่นด้วย สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ถึงผู้อำนวยการโรงเรียน ที่ใช้เป็นสถานที่เก็บข้อมูล เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลงานวิจัย
2. ผู้วิจัยนำแบบวัดไปดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยขอความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่และอาจารย์ในโรงเรียน โดยมีรายละเอียดดังนี้

อธิบายวัตถุประสงค์ของการวิจัย และขอความร่วมมือในการเป็นกลุ่มตัวอย่างพร้อมทั้งยืนยันกับนักเรียนว่า ข้อมูลทั้งหมดจะเป็นความลับและไม่มีผลกระทบต่อนักเรียนอย่างแน่นอน

2.2 ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลจากแบบวัดทุกฉบับ

การจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ได้ทำการประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences)

สถิติที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

1. ศึกษาคุณสมบัติพื้นฐานของบุคคล โดยวิเคราะห์ด้วยสถิติพื้นฐาน เช่น ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าร้อยละ เป็นต้น
2. ทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ Two-way ANOVA ใช้ทดสอบสมมติฐานที่ 1 และ Three-way ANOVA ในการทดสอบสมมติฐานที่ 2 และ 3 โดยใช้เกณฑ์ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ปฏิสัมพันธ์ที่พบว่ามีนัยสำคัญจะทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีเชฟเฟ (Scheffe')
3. ทำการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Standard and Stepwise Multiple Regression Analysis) ในสมมติฐานที่ 4 และ 5 และ 6

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยเชิงสาเหตุทางจิตสังคมและปัจจัยเชิงผลด้านการจัดการกับความเครียดของพฤติกรรมรักการอ่านในนักเรียนวัยรุ่น เป็นการวิจัยประเภทศึกษาความสัมพันธ์และเปรียบเทียบ กับกลุ่มนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนที่เป็นต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน เปรียบเทียบกับนักเรียนในโรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โดยมุ่งศึกษาว่าลักษณะสถานการณ์ จิตลักษณะเดิม และจิตลักษณะตามสถานการณ์ มีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนมากน้อยเพียงใดในนักเรียนประเภทต่างๆ พร้อมกันนี้ก็ศึกษาว่าพฤติกรรมรักการอ่าน 2 ด้าน (ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ และความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์) มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการจัดการกับความเครียดของนักเรียนมากน้อยเพียงใด โดยมีการทดสอบสมมติฐานในการวิจัย 6 ข้อ

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในบทนี้ ผู้วิจัยเริ่มด้วยข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะจิตสังคมและภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่าง และผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐาน 6 ข้อ โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลของนักเรียนทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1 ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ได้เก็บข้อมูลจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ประจำปีการศึกษา 2551 ที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขต 2 ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยเป็นโรงเรียนประเภทโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน 2 โรงเรียน และโรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่านที่มีลักษณะใกล้เคียงกันอีก 2 โรงเรียน รวมเป็น 4 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างนักเรียนจำนวนทั้งสิ้น 531 คน แบ่งเป็น นักเรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน 269 คน (ร้อยละ 50.70) และนักเรียนในโรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน 262 คน (ร้อยละ 49.30) ซึ่งลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างแสดงในตาราง 2 ในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีนักเรียนชายจำนวน 227 คน (ร้อยละ 42.70) นักเรียนหญิง 304 คน (ร้อยละ 57.30) ผลการเรียนของนักเรียนอยู่ระหว่าง 1.00-4.00 (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.05 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน .73) เมื่อใช้ค่าเฉลี่ยเป็นตัวแบ่งได้นักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ จำนวน 242 คน (ร้อยละ 45.60) นักเรียนที่มีผลการเรียนสูง 289 คน (ร้อยละ 54.40) สำหรับระดับเศรษฐกิจของครอบครัว พิจารณาจากคำตอบ 2 ด้าน คือ ด้านจำนวนสมาชิกในครอบครัว ซึ่งแบ่งเป็น 3 ระดับ ได้แก่ 1) จำนวนสมาชิก 1-3 คน 2) จำนวนสมาชิก 4-8 คน และ 3) จำนวนสมาชิกมากกว่า 8 คน ด้านรายได้ของครอบครัว แบ่งเป็น 3 ระดับ ได้แก่ 1) 0-10,000 บาท 2) 10,001-30,000 บาท และ 3) 30,001 ขึ้นไป แบ่งได้เป็น 12 ประเภทนักเรียนจากครอบครัวที่มีระดับศก.สูงสุด คือ นักเรียนครอบครัวมีรายได้ตั้งแต่ 50,001 ขึ้นไป

ตาราง 2 ลักษณะข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง		เกณฑ์ แบ่งกลุ่ม	พิสัย	จำนวน (531 คน)	ร้อยละ (100)	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน
ประเภทโรงเรียน	ไม่ใช่			262	49.3		
	ต้นแบบฯ						
	ต้นแบบฯ			269	50.7		
เพศ	ชาย			227	42.7		
	หญิง			304	57.3		
ผลการเรียน	ต่ำ	< 3.05	1.00-3.05	242	45.6	3.05	.73
	สูง	> 3.06	3.06-4.00	289	54.4		
ระดับเศรษฐกิจของ ครอบครัว	ต่ำ	< 6.58	1-6.58	295	55.6	6.58	3.05
	สูง	> 6.59	6.59-12	236	44.4		
ระดับการศึกษาของบิดา	น้อย	<11.44	3-11.44 ปี	202	38.0	11.44	4.47
	มาก	>11.45	11.45-21ปี	329	62.0		
ระดับการศึกษาของมารดา	น้อย	<11.42	3-11.42 ปี	203	38.2	11.42	4.30
	มาก	>11.43	11.43-21ปี	328	61.8		
ภาระรับผิดชอบใน ครอบครัว	น้อย	< 2	1-2	289	54.4	2.5	1.39
	มาก	> 3	3-9	242	45.6		

และมีจำนวนสมาชิกน้อยกว่า 4 คน และนักเรียนที่ครอบครัวมีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวต่ำสุด (ระดับ 1) คือ ครอบครัวที่มีรายได้น้อยกว่า 10,000 บาท และมีจำนวนสมาชิกมากกว่า 8 คน ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 6.58 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.05 เมื่อแบ่งระดับเศรษฐกิจของครอบครัวออกเป็น 2 ระดับ โดยใช้ค่าเฉลี่ยเป็นตัวแบ่ง นักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจทางครอบครัวต่ำจำนวน 295 คน (ร้อยละ 55.60) และนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจทางครอบครัวสูงจำนวน 236 คน (ร้อยละ 44.40)

สำหรับระดับการศึกษาของบิดาอยู่ระหว่าง 3-21 ปี ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.47 แบ่งเป็น บิดาที่มีการศึกษาน้อย (น้อยกว่า 11.44 ปี) จำนวน 202 คน (ร้อยละ 38.00) บิดาที่มีการศึกษาสูง (มากกว่า 11.45 ปี) จำนวน 329 คน (ร้อยละ 62.00) ระดับการศึกษาของมารดาอยู่ระหว่าง 3-21 ปี ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.30 แบ่งเป็นมารดาที่มีระดับการศึกษาน้อย (น้อยกว่า 11.42) จำนวน 203 คน (ร้อยละ 38.20) และมารดาที่มีระดับการศึกษาสูง (มากกว่า 11.43) จำนวน 328 คน (ร้อยละ 61.80) นอกจากนี้ยังแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่มตามจำนวนภาระรับผิดชอบ ในครอบครัวมีพิสัยตั้งแต่ 1-9 อย่าง (จำนวนงานบ้าน) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.50 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.39 โดยใช้ค่าเฉลี่ยแบ่งได้กลุ่มนักเรียนที่มีภาระหน้าที่ในครอบครัวน้อย (ไม่เกิน 2 อย่าง) จำนวน 289 คน (ร้อยละ 54.40) และกลุ่มนักเรียนที่มีภาระหน้าที่ในครอบครัวมาก (3 อย่างขึ้นไป) จำนวน 242 คน (ร้อยละ 45.60)

สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 531 คน เป็นนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่านจำนวน 269 คน และนักเรียนในโรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน จำนวน 262 คน เป็นนักเรียนหญิงมากกว่านักเรียนชาย มีค่าเฉลี่ยผลการเรียนสูงมากกว่าผลการเรียนต่ำ ระดับเศรษฐกิจทางครอบครัวต่ำมากกว่าระดับเศรษฐกิจสูง ส่วนใหญ่บิดา-มารดา มีระดับการศึกษาสูง และมีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตอนต่อไปนี้เป็น การเสนอผลตามสมมติฐาน ซึ่งมีลำดับดังนี้ 1) ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two - Way Analysis of Variance) ของคะแนนเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน พฤติกรรมรักการอ่าน 2 ด้าน (ปริมาณการเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ และความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์) แต่ละด้าน พิจารณาตามประเภทโรงเรียน และการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู 2) ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง (Three - Way Analysis of Variance) ของ คะแนนพฤติกรรมรักการอ่าน 2 ด้าน (ปริมาณการเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ และความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์) แต่ละด้าน พิจารณาตามการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน 3) ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง (Three - Way Analysis of Variance) ของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่าน 2 ด้าน (ปริมาณการเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ ความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์) ตัวแปรการจัดการกับความเครียด เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน เจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สติปัญญา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนที่ละด้าน พิจารณาตามเพศ ผลการเรียน และระดับการศึกษาของมารดา และได้วิเคราะห์เพิ่มเติมนอกเหนือจากสมมติฐาน โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง (Three - Way Analysis of Variance) ของคะแนน พฤติกรรมรักการอ่าน 2 ด้าน (ปริมาณการเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ ความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์) ตัวแปรการจัดการกับความเครียด เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน เจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สติปัญญา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนที่ละด้าน พิจารณาตามระดับเศรษฐกิจในครอบครัว ระดับการศึกษาของบิดา และภาระรับผิดชอบในครอบครัว 4) ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐานและแบบเป็นขั้น (Standard and Stepwise Multiple Regression Analysis) ของคะแนนตัวแปรเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน เจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมและแยกย่อยตามประเภทสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ได้แก่ ตำรา หนังสือ เสริมความรู้ , หนังสือพิมพ์ นิตยสาร , อินเทอร์เน็ต) และความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ ที่ละด้าน ด้วยตัวทำนายกลุ่มลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร (ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนจากบิดามารดา การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู และการมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน) และตัวทำนายกลุ่มจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร (ได้แก่ สติปัญญา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน) รวมทั้งสิ้น 9 ตัวทำนายร่วมกัน 5) ผลการวิเคราะห์

ถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐานและแบบเป็นขั้น (Standard and Stepwise Multiple Regression Analysis) ของตัวแปรพฤติกรรมรักการอ่าน 2 ด้าน (ได้แก่ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมและแยกย่อยตามประเภทสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ได้แก่ ตำรา หนังสือ เสริมความรู้ , หนังสือพิมพ์ นิตยสาร , อินเทอร์เน็ต) และความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ที่ลดด้าน ด้วยตัวทำนายกลุ่มลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร (ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู ละการมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน) ตัวทำนายกลุ่มจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร (ได้แก่ สติปัญญา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน) และตัวทำนายกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร (ได้แก่ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน เจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน) รวมทั้งสิ้น 11 ตัวทำนายร่วมกัน 6) ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐานและแบบเป็นขั้น (Standard and Stepwise Multiple Regression Analysis) ของคะแนนการจัดการกับความเครียด ด้วยตัวทำนายกลุ่มลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร (ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู และการมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน) ตัวทำนายกลุ่มจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร (ได้แก่ สติปัญญา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน) ตัวทำนายกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร (ได้แก่ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน เจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน) และตัวทำนายกลุ่มพฤติกรรมรักการอ่าน 2 ด้าน (ได้แก่ ได้แก่ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ และความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์) รวมทั้งสิ้น 13 ตัวทำนายร่วมกัน

4.2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ 1 ด้าน (เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน) และพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียน 2 ด้าน (ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ และความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์) ในแต่ละด้าน ตามประเภทโรงเรียน และการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูที่แตกต่างกัน

ในส่วนนี้ได้ทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน ซึ่งเป็นหนึ่งในตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ และพฤติกรรมรักการอ่านอีก 2 ด้าน (คือ ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวม และความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์) แต่ละด้าน โดยพิจารณาตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปรคือ ประเภทนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่มีประเภทแตกต่างกัน และปริมาณการสนับสนุนด้านการอ่านจากครูแตกต่างกัน

ประเภทโรงเรียน หมายถึง การเข้าร่วมโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของโรงเรียน แบ่งเป็น 1) โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และ 2) โรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู หมายถึง การที่นักเรียนรับรู้ว่าคุณครูประจำชั้น/ประจำวิชา/ครูบรรณารักษ์ให้การสนับสนุนด้านการอ่านด้วยการแสดงออกใน 3 ด้าน ได้แก่ การสนับสนุนด้านอารมณ์ การสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร การสนับสนุนด้านวัสดุสิ่งของ พิสัยของคะแนนที่ได้มีค่าระหว่าง 14-60 คะแนน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มโดยใช้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มเป็นเกณฑ์แบ่ง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 42.29 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 7.12 คะแนน) โดยนักเรียนที่ได้คะแนนในกลุ่มสูงเป็นผู้ที่ได้คะแนนระหว่าง 43-60 คะแนน จัดเป็นผู้ที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูมาก ส่วนนักเรียนที่ได้คะแนนในกลุ่มต่ำเป็นผู้ที่ได้คะแนนระหว่าง 14-42 คะแนน จัดเป็นผู้ที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูน้อย (ตาราง 24 ภาคผนวก ข)

การวิเคราะห์ข้อมูลกระทำทั้งในกลุ่มตัวอย่างโดยรวมและกลุ่มที่แยกย่อย ตามลักษณะชีวสังคมและภูมิหลัง 6 ตัวแปร ได้แก่ เพศ ผลการเรียน ระดับเศรษฐกิจของครอบครัว ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา และภาระรับผิดชอบในครอบครัวของนักเรียนได้เป็นกลุ่มย่อย 12 กลุ่ม (รายละเอียดการแบ่งกลุ่มย่อยดูจากตาราง 2) โดยแยกวิเคราะห์ตามตัวแปรตามดังนี้

4.2.1 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียน ตามประเภทโรงเรียน และการรับรู้การสนับสนุน

ด้านการอ่านจากครูแตกต่างกัน

เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน หมายถึง การรู้คิดเชิงประเมินค่าของนักเรียนว่า พฤติกรรมรักการอ่านเป็นเรื่องที่ดีมีประโยชน์ หรือโทษเพียงใด มีความรู้สึกถึงความชอบ – ไม่ชอบเพียงใด และมีความพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมรักการอ่านมากน้อยเพียงใด พิสัยของคะแนนที่ได้มีค่าระหว่าง 24 - 72 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 46.14 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 8.08 คะแนน นักเรียนที่มีคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ยจากแบบวัดนี้แสดงว่า เป็นผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านมาก (ตาราง 24 ภาคผนวก ข)

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านพิจารณาตามตัวแปรอิสระที่ละ 2 ตัวแปร คือ ประเภทโรงเรียน และการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูทั้งในกลุ่มนักเรียนโดยรวม และในกลุ่มที่แยกย่อยตามลักษณะชีวสังคมและภูมิหลัง 12 กลุ่ม (ตาราง 3) พบว่า คะแนนเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสองทางระหว่างตัวแปรอิสระ 2 ตัวอย่างเชื่อมั่นได้ ในกลุ่มรวม (ตาราง 24 ภาคผนวก ข) และกลุ่มย่อยสำคัญ 3 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ กลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวต่ำ

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียน ตามประเภทโรงเรียน การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู ในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย (ส่วนที่1) และค่าเฉลี่ยของเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านตามระดับตัวแปรอิสระที่ส่งผลแบบเดียว (ส่วนที่ 2)

ส่วนที่1

กลุ่ม	จำนวนคน	แสดงค่าเอฟ			
		ประเภทโรงเรียน	การสนับสนุนด้าน		% ทำนาย
			การอ่านจากครู	ก×ข	
		ก	ข		
รวม	531	6.41**	49.37***	3.75*	11.20
ชาย	227	6.97**	26.16***	2.69	14.30
หญิง	304	<1	19.22***	1.67	7.60
ผลการเรียนสูง	289	<1	18.75***	1.22	8.10
ผลการเรียนต่ำ	242	3.27	26.31***	4.43*	12.00
ระดับศก.สูง	236	<1	13.27***	<1	6.10
ระดับศก.ต่ำ	295	9.73**	39.98***	3.98*	17.70
บิดามีศ.มาก	329	3.70*	28.14***	1.06	10.70
บิดามีศ.น้อย	202	2.29	21.71***	3.22	12.10
มารดามีศ.มาก	328	4.40*	24.66***	2.60	10.60
มารดามีศ.น้อย	203	2.25	24.29***	1.35	12.40
ภาระมาก	242	1.57	14.57***	<1	7.30
ภาระน้อย	289	7.55**	29.64***	7.66**	14.10

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 , ** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01, *** มีนัยสำคัญที่ระดับ .001

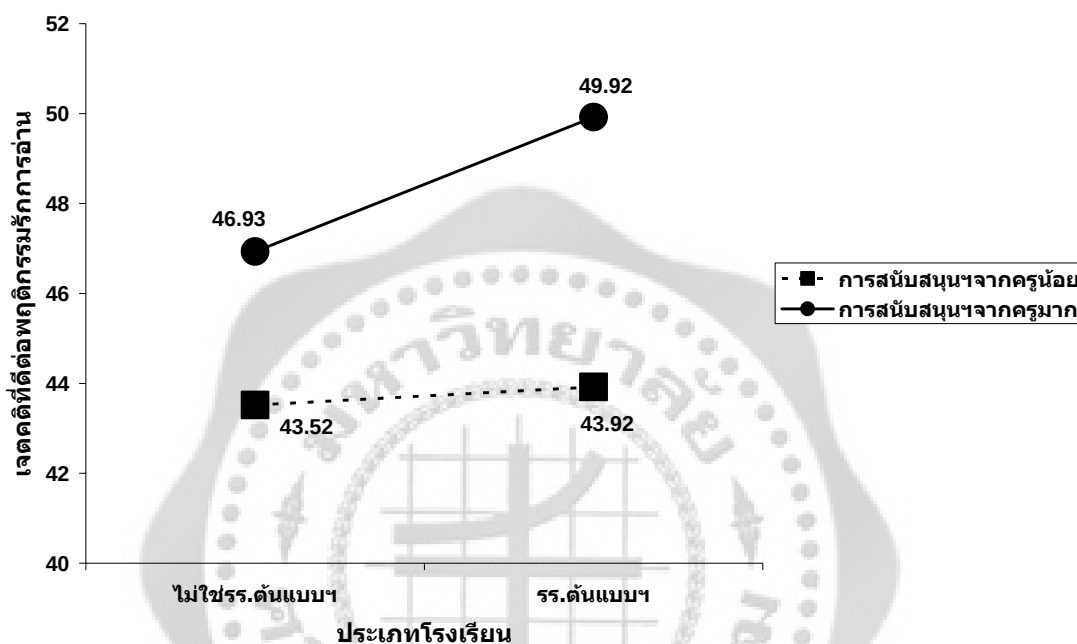
ตาราง 3 (ต่อ)

ส่วนที่ 2

กลุ่ม	ตัวแปร	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการรักการอ่าน	
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง	กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ
รวม	ประเภทโรงเรียน	ต้นแบบฯ = 46.92	ไม่ใช่ฯ = 45.22
	สนับสนุนด้านการอ่านจากครู	มาก = 48.42	น้อย = 43.72
ชาย	ประเภทโรงเรียน	ต้นแบบฯ = 45.84	ไม่ใช่ฯ = 43.31
	สนับสนุนด้านการอ่านจากครู	มาก = 47.03	น้อย = 42.13
หญิง	สนับสนุนด้านการอ่านจากครู	มาก = 49.29	น้อย = 45.26
ผลการเรียนสูง	สนับสนุนด้านการอ่านจากครู	มาก = 49.32	น้อย = 45.09
ผลการเรียนต่ำ	สนับสนุนด้านการอ่านจากครู	มาก = 47.33	น้อย = 42.41
ระดับศก.สูง	สนับสนุนด้านการอ่านจากครู	มาก = 48.45	น้อย = 44.66
ระดับศก.ต่ำ	ประเภทโรงเรียน	ต้นแบบฯ = 46.98	ไม่ใช่ฯ = 44.37
	สนับสนุนด้านการอ่านจากครู	มาก = 48.31	น้อย = 43.04
บิดามีกศ.มาก	ประเภทโรงเรียน	ต้นแบบฯ = 47.16	ไม่ใช่ฯ = 45.45
	สนับสนุนด้านการอ่านจากครู	มาก = 48.67	น้อย = 43.94
บิดามีกศ.น้อย	สนับสนุนด้านการอ่านจากครู	มาก = 48.10	น้อย = 43.33
มารดามีกศ.มาก	ประเภทโรงเรียน	ต้นแบบฯ = 46.89	ไม่ใช่ฯ = 45.04
	สนับสนุนด้านการอ่านจากครู	มาก = 48.16	น้อย = 43.77
มารดามีกศ.น้อย	สนับสนุนด้านการอ่านจากครู	มาก = 48.78	น้อย = 43.62
ภาระมาก	สนับสนุนด้านการอ่านจากครู	มาก = 49.03	น้อย = 45.03
ภาระน้อย	ประเภทโรงเรียน	ต้นแบบฯ = 46.59	ไม่ใช่ฯ = 44.16
	สนับสนุนด้านการอ่านจากครู	มาก = 47.79	น้อย = 42.97

กลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย เมื่อนำคะแนนค่าเฉลี่ยมาเปรียบเทียบกันเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ พบว่า ในกลุ่มรวม และกลุ่มนักเรียนที่มีฐานะเศรษฐกิจในครอบครัวต่ำ (ตาราง 25 และ 27 ภาคผนวก ข , ภาพประกอบ 4) มีคู่ที่สำคัญได้แก่ 1) ในหมู่นักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูมาก ถ้าเป็นนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการรักการอ่านมากกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน 2) ในหมู่นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ถ้ารับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูมาก เป็นผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการรักการอ่านมากกว่านักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูน้อย 3) ในหมู่นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูมาก มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการรักการอ่านมากกว่า นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และรับรู้การ

สนับสนุนด้านการอ่านจากครูน้อย 4) ในหมู่นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ถ้าได้รับการสนับสนุนด้านการอ่านจากครูมาก เป็นผู้มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่านักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการอ่านจากครูน้อย อาจกล่าวได้ว่า นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและได้รับการสนับสนุนด้านการอ่านจากครูมาก เป็นกลุ่มที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านมากที่สุด

ภาพประกอบ 4 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนเฉลี่ยระหว่าง ประเภทโรงเรียน และการรับรู้สนับสนุนด้านการอ่านจากครู ที่ส่งผลต่อความแปรปรวนของคะแนนเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านในกลุ่มรวม ลักษณะของการปฏิสัมพันธ์แบบ ordinal Interaction (Kerlinger; & Lee. 2000)

เมื่อนำคะแนนเฉลี่ยมาเปรียบเทียบกันเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ ในกลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ และกลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย (ตาราง 26 และ 28 ภาคผนวก ข) พบว่า 1) ในหมู่นักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการอ่านจากครูมาก ถ้าเป็นนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่านด้วย เป็นผู้มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน 2) ในหมู่นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ถ้าได้รับการสนับสนุนด้านการอ่านจากครูมาก เป็นผู้มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่านักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการอ่านจากครูน้อย 3) หมู่นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และได้รับการสนับสนุนด้านการอ่านจากครูมาก

เป็นผู้มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูน้อย อาจกล่าวได้ว่า หนูนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูมาก เป็นผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านมากที่สุดนอกจากนี้ยังพบผลการวิเคราะห์ข้อมูลในเฉพาะกลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ (ตาราง 26 ภาคผนวก ข) อีกด้วยว่า ในหมู่นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ถ้าเป็นนักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูมาก เป็นผู้มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่านักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูน้อย

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระที่ละตัว ในกลุ่มรวม พบว่าคะแนนเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละตัวแปร คือ ประเภทโรงเรียน หรือการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูอย่างเชื่อมั่นได้ (ตาราง 3 ส่วนที่ 1 และส่วนที่ 2) กล่าวคือ นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน (ค่าเฉลี่ย 46.92 และ 45.22 ตามลำดับ) หรือนักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูมากมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่านักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูน้อย (ค่าเฉลี่ย 48.42 และ 43.72 ตามลำดับ) ในกลุ่มย่อย พบว่า คะแนนเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านแปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระที่ละตัวเช่นเดียวกัน คือ ประเภทโรงเรียน หรือการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู (ตาราง 3 ส่วนที่ 1) กล่าวคือ นักเรียนที่เรียนโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่านพบผลในกลุ่มย่อยที่สำคัญ 5 กลุ่มจาก 12 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวต่ำ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก กลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย และยังพบอีกว่า นักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูมาก เป็นผู้มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่านักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูน้อย พบผลในกลุ่มย่อยทุกกลุ่ม

สรุปได้ว่า นักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านมาก ได้แก่ 1) นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน พบผลในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยสำคัญ 5 กลุ่มจาก 12 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวต่ำ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก กลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย 2) นักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูมาก พบในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยทุกกลุ่ม 3) นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูมาก พบผลในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยสำคัญ 3 กลุ่มคือ กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ กลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวต่ำ กลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย 4) นักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูมาก ผู้ซึ่งเรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรัก

การอ่าน พบในกลุ่มรวม กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ กลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวต่ำ และกลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อยอาจกล่าวได้ว่า นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูมากเป็นนักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่านมากกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอื่นๆ อีก 3 กลุ่ม5) นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน แต่เป็นผู้รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูมาก พบในกลุ่มรวม กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ และกลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวต่ำ

4.2.3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมของนักเรียน ตามประเภทโรงเรียน และการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูแตกต่างกัน

ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวม หมายถึง การรายงานของนักเรียนเกี่ยวกับปริมาณเวลา (นาที) ที่นักเรียนใช้ในการอ่านจากสื่อสิ่งพิมพ์ประเภท ตำรา หนังสือเสริมความรู้ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร และสื่อประเภทอินเทอร์เน็ต ที่มีเนื้อหาเป็นประโยชน์ในแต่ละวัน พิสัยของปริมาณเวลาที่ได้มีค่าระหว่าง 0 ถึง 290 นาทีต่อวัน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 99.51 นาที ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 60.73 นาที นักเรียนที่มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านจากสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อประเภทอินเทอร์เน็ตสูงกว่าค่าเฉลี่ยแสดงว่าเป็นผู้มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมมาก (ตาราง 24 ภาคผนวก ข)

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมของนักเรียน พิจารณาตามตัวแปรอิสระที่ละ 2 ตัวแปรคือ ประเภทโรงเรียน และการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู ทั้งในกลุ่มนักเรียนโดยรวม และในกลุ่มที่แยกย่อยตามลักษณะชีวสังคมและภูมิหลัง 12 กลุ่ม (ตาราง 4) พบว่า คะแนนปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวม ไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 2 ตัว ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยต่างๆ

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระที่ละตัว ในกลุ่มรวม พบว่า คะแนนปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมแปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละตัว คือประเภทโรงเรียน หรือรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู อย่างเชื่อมั่นได้ (ตาราง 4) กล่าวคือ นักเรียนที่เรียนโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมมากกว่านักเรียนที่เรียนโรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน (ตาราง 4 ส่วนที่ 2) (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 107.02 และ 91.89 ตามลำดับ) หรือนักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูมาก มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมมากกว่านักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูน้อย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 105.46 และ 93.45 ตามลำดับ) ในกลุ่มย่อย พบว่า คะแนนปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวม แปรปรวนไปตามตัวแปร

อิสระที่ละตัวเช่นเดียวกัน คือ ประเภทโรงเรียน หรือ การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู (ตาราง 4) กล่าวคือ นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมมากกว่านักเรียนที่เรียนโรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน พบผลในกลุ่มย่อยสำคัญ 5 กลุ่มได้แก่ กลุ่มนักเรียนที่ผลการเรียนต่ำ กลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวต่ำ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย และพบอีกว่า นักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูมาก มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมมากกว่านักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูน้อย พบผลในกลุ่มย่อยสำคัญ 4 กลุ่มได้แก่ กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวสูง กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวมาก

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมของนักเรียน ตามประเภทโรงเรียน การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย (ส่วนที่1) และค่าเฉลี่ยของปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมตามระดับตัวแปรอิสระที่ส่งผลแบบเดียว (ส่วนที่ 2)

ส่วนที่1

กลุ่ม	จำนวนคน	แสดงค่าเอฟ		ก×ข	% ทำนาย
		ประเภทโรงเรียน ก	การสนับสนุนด้าน การอ่านจากครู ข		
รวม	524	8.14**	5.13*	<1	2.90
ชาย	225	3.77*	7.44**	<1	5.80
หญิง	299	3.73*	<1	<1	2.00
ผลการเรียนสูง	286	2.31	2.46	<1	2.10
ผลการเรียนต่ำ	238	4.27*	1.56	<1	2.90
ระดับศก.สูง	234	1.06	4.03*	<1	2.60
ระดับศก.ต่ำ	290	11.39*	2.48	<1	5.00
บิดามีกศ.มาก	324	<1	1.44	<1	0.90
บิดามีกศ.น้อย	200	11.80***	5.87**	<1	8.90
มารดามีกศ.มาก	323	1.63	2.46	<1	1.60
มารดามีกศ.น้อย	201	8.28**	3.67	<1	6.00
ภาระมาก	239	2.50	3.87*	<1	3.20
ภาระน้อย	285	5.63*	1.15	<1	2.60

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 , ** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01, *** มีนัยสำคัญที่ระดับ .001

ตาราง 4 (ต่อ)

ส่วนที่ 2

กลุ่ม	ตัวแปร	การเปรียบเทียบปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่าน เนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวม	
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง	กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ
รวม	ประเภทโรงเรียน	ต้นแบบฯ = 107.02	ไม่ใช่ฯ = 91.89
	สนับสนุนด้านการอ่านจากครู	มาก = 105.46	น้อย = 93.45
ชาย	ประเภทโรงเรียน	ต้นแบบฯ = 109.12	ไม่ใช่ฯ = 92.60
	สนับสนุนด้านการอ่านจากครู	มาก = 112.46	น้อย = 89.26
หญิง	ประเภทโรงเรียน	ต้นแบบฯ = 106.08	ไม่ใช่ฯ = 92.85
ผลการเรียนต่ำ	ประเภทโรงเรียน	ต้นแบบฯ = 106.49	ไม่ใช่ฯ = 89.02
ระดับศก.สูง	สนับสนุนด้านการอ่านจากครู	มาก = 115.42	น้อย = 98.30
ระดับศก.ต่ำ	ประเภทโรงเรียน	ต้นแบบฯ = 104.47	ไม่ใช่ฯ = 81.64
บิดามีกศ.น้อย	ประเภทโรงเรียน	ต้นแบบฯ = 109.41	ไม่ใช่ฯ = 80.74
	สนับสนุนด้านการอ่านจากครู	มาก = 105.18	น้อย = 84.97
มารดามีกศ.น้อย	ประเภทโรงเรียน	ต้นแบบฯ = 105.07	ไม่ใช่ฯ = 80.99
ภาระมาก	สนับสนุนด้านการอ่านจากครู	มาก = 109.05	น้อย = 93.70
ภาระน้อย	ประเภทโรงเรียน	ต้นแบบฯ = 106.19	ไม่ใช่ฯ = 88.43

สรุปได้ว่า นักเรียนที่มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมมาก ได้แก่

- 1) นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน พบผลในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 5 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มนักเรียนที่ผลการเรียนต่ำ กลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวต่ำ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย
- 2) นักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูมาก พบผลในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวสูง กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวมาก

4.2.3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ของนักเรียน ตามประเภทโรงเรียน และการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูแตกต่างกัน

ความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ หมายถึง การรายงานถึงความชอบอ่าน รู้จักใช้เวลาว่างในการอ่านอย่างสม่ำเสมอ เพื่อแสวงหาความรู้ แนวคิด และวิธีการใหม่ๆ เพื่อนำไปปฏิบัติตลอดจนเพื่อความเพลิดเพลิน โดยอ่านจากสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทต่างๆ รวมถึง อินเทอร์เน็ต สนใจอ่านเนื้อหาที่นักวิชาการเสนอว่าเป็นเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ มีการไตร่ตรองถึงประโยชน์และโทษของเนื้อหาที่อ่าน และตัดสินใจไม่อ่านเนื้อหาที่อาจเห็นว่าเป็นโทษ พิสัยคะแนนที่ได้มีค่าอยู่

ระหว่าง 36 - 103 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 66.63 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 10.46 คะแนน นักเรียนที่มีคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ยแสดงว่า เป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มาก (ตาราง 24 ภาคผนวก ข)

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ พิจารณาตามตัวแปรอิสระคือ ประเภทโรงเรียน และการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่าน จากครู ทั้งในกลุ่มนักเรียนโดยรวม และในกลุ่มที่แยกย่อยตามลักษณะชีวสังคมและภูมิหลัง 12 กลุ่ม (ตาราง 5) พบว่า คะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 2 ตัวอย่างเชื่อมั่นได้ ในกลุ่มย่อยสองกลุ่มคือ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย เมื่อนำคะแนนเฉลี่ยมาเปรียบเทียบกันเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ (ตาราง 29-30 ภาคผนวก ข , ภาพประกอบ 5-6) พบว่า 1) ในหมู่นักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูมากและเรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน เป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน 2) ในหมู่นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูมาก เป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากกว่านักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูน้อย อาจกล่าวได้ว่า นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูมาก เป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากที่สุด นอกจากนี้ยังพบผลเพิ่มเติม ในกลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย (ตาราง 30 ภาคผนวก ข) ยังพบอีกว่า ในหมู่นักเรียนที่ไม่ได้เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่านแต่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูมาก เป็นผู้สนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากกว่านักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูน้อย

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระทีละตัว ในกลุ่มรวม พบว่า คะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระทีละตัวแปร คือ ประเภทโรงเรียน หรือการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูอย่างเชื่อมั่นได้ (ตาราง 5 ส่วนที่ 1 และส่วนที่ 2) กล่าวคือ นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน เป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 67.76 และ 65.42 ตามลำดับ) หรือนักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูมาก เป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากกว่านักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูน้อย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 69.11 และ 64.06 ตามลำดับ)

ตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ของนักเรียน ตามประเภทโรงเรียน การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย (ส่วนที่1) และค่าเฉลี่ยของคะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ ตามระดับตัวแปรอิสระที่ส่งผลแบบเดียว (ส่วนที่ 2)

ส่วนที่1

กลุ่ม	จำนวนคน	แสดงค่าเอฟ			
		ประเภทโรงเรียน	การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู	ก×ข	%
		ก	ข		ทำนาย
รวม	531	7.01*	32.75***	1.12	8.10
ชาย	227	3.34	6.92**	<1	4.90
หญิง	304	2.86	22.16***	<1	8.90
ผลการเรียนสูง	289	<1	15.36***	<1	5.90
ผลการเรียนต่ำ	242	4.68	10.48***	2.10	6.70
ระดับศก.สูง	236	1.93	10.46***	1.85	6.20
ระดับศก.ต่ำ	295	6.89**	25.89**	<1	11.00
บิดามีกศ.มาก	329	2.24	23.04***	<1	8.20
บิดามีกศ.น้อย	202	4.13*	11.63***	3.63*	9.00
มารดามีกศ.มาก	328	2.65	19.56***	<1	7.70
มารดามีกศ.น้อย	203	4.22*	13.96***	<1	9.00
ภาระมาก	242	<1	14.40***	<1	6.80
ภาระน้อย	289	9.45**	12.44***	3.92*	8.70

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ,** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01,*** มีนัยสำคัญที่ระดับ .001

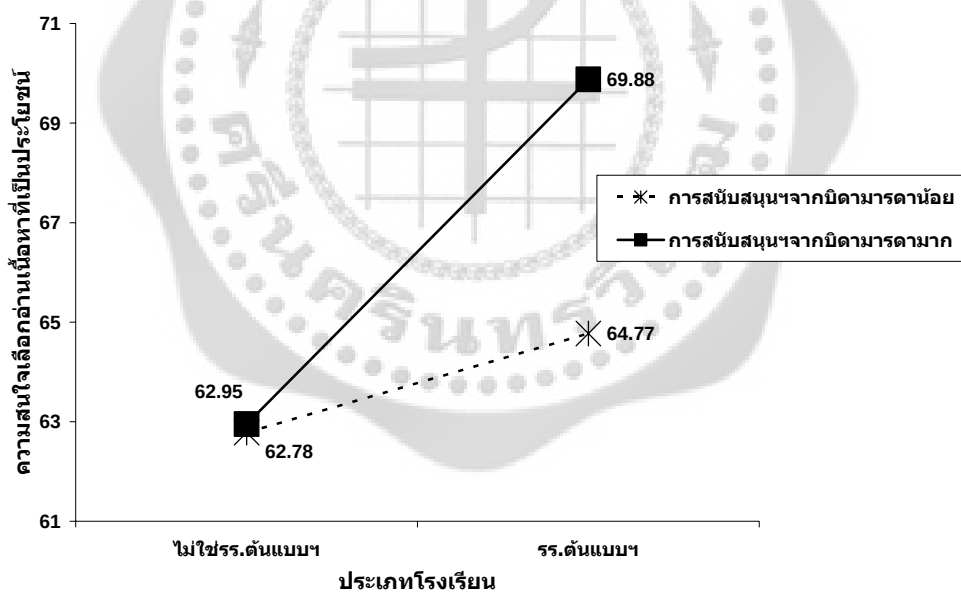
ส่วนที่ 2

กลุ่ม	ตัวแปร	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์	
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง	กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ
รวม	ประเภทโรงเรียน	ต้นแบบฯ = 67.76	ไม่ใช่ฯ = 65.42
	สนับสนุนด้านการอ่านจากครู	มาก = 69.11	น้อย = 64.06
ชาย	สนับสนุนด้านการอ่านจากครู	มาก = 66.38	น้อย = 62.83
หญิง	สนับสนุนด้านการอ่านจากครู	มาก = 70.72	น้อย = 65.24
ผลการเรียนสูง	สนับสนุนด้านการอ่านจากครู	มาก = 71.90	น้อย = 67.16
ผลการเรียนต่ำ	สนับสนุนด้านการอ่านจากครู	มาก = 65.49	น้อย = 61.39
ระดับศก.สูง	สนับสนุนด้านการอ่านจากครู	มาก = 69.26	น้อย = 64.67
ระดับศก.ต่ำ	ประเภทโรงเรียน	ต้นแบบฯ = 67.64	ไม่ใช่ฯ = 64.65
	สนับสนุนด้านการอ่านจากครู	มาก = 69.04	น้อย = 63.25

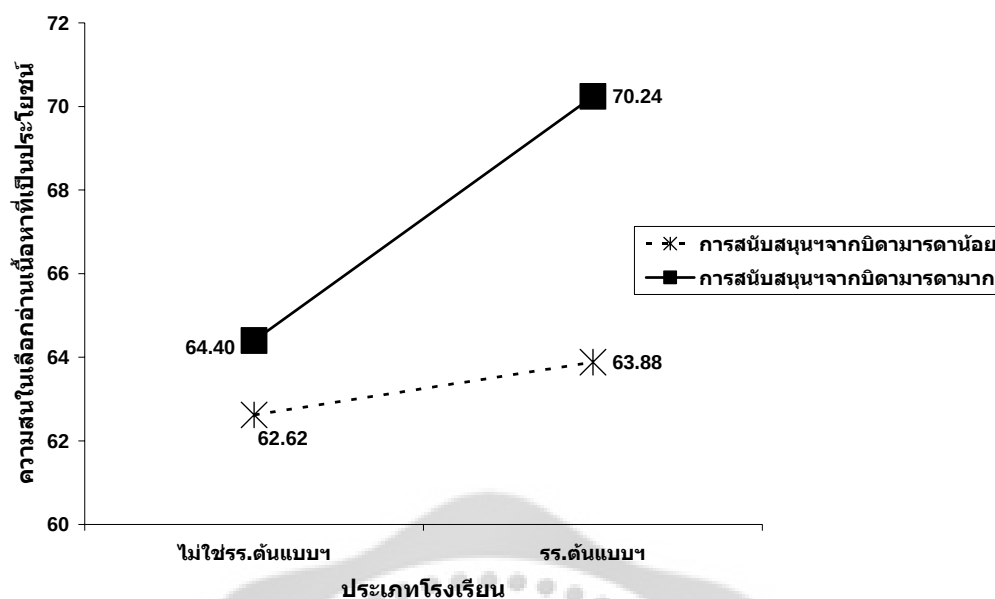
ตาราง 5 (ต่อ)

ส่วนที่ 2 (ต่อ)

กลุ่ม	ตัวแปร	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความสนใจเลือกอ่าน เนื้อหาที่เป็นประโยชน์	
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง	กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ
บิดามักศ.มาก	สนับสนุนด้านการอ่านจากครู	มาก = 70.40	น้อย = 64.78
บิดามักศ.น้อย	ประเภทโรงเรียน	ต้นแบบฯ = 64.47	ไม่ใช่ฯ = 63.78
	สนับสนุนด้านการอ่านจากครู	มาก = 67.38	น้อย = 62.87
มารดามักศ.มาก	สนับสนุนด้านการอ่านจากครู	มาก = 69.64	น้อย = 64.55
มารดามักศ.น้อย	ประเภทโรงเรียน	ต้นแบบฯ = 67.29	ไม่ใช่ฯ = 64.42
	สนับสนุนด้านการอ่านจากครู	มาก = 68.46	น้อย = 63.25
ภระมาก	สนับสนุนด้านการอ่านจากครู	มาก = 70.72	น้อย = 65.47
ภระน้อย	ประเภทโรงเรียน	ต้นแบบฯ = 67.06	ไม่ใช่ฯ = 63.51
	สนับสนุนด้านการอ่านจากครู	มาก = 67.32	น้อย = 63.25

ภาพประกอบ 5 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ ระหว่างประเภทโรงเรียน และการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู ที่ส่งผลต่อความแปรปรวนของคะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย ลักษณะปฏิสัมพันธ์เป็นแบบ Ordinal Interaction (Kerlinger; & Lee. 2000: 362-365)

ภาพประกอบ 6 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ ระหว่างประเภทโรงเรียน และการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู ที่ส่งผลต่อความแปรปรวนของคะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ ในกลุ่มนักเรียนที่มีภาวะรับผิดชอบในครอบครัวน้อยลักษณะปฏิสัมพันธ์เป็นแบบ Ordinal Interaction (Kerlinger; & Lee.2000:362-365)

ในกลุ่มย่อย พบว่า คะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละตัวเช่นเดียวกัน กล่าวคือ นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน เป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน พบผลในกลุ่มย่อย 4 กลุ่มจาก 12 กลุ่มคือ กลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวต่ำ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มารดาที่มีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีภาวะรับผิดชอบในครอบครัวน้อย และยังพบอีกว่านักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูมาก เป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากกว่านักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูน้อยพบผลสำคัญในทุกกลุ่มย่อย

สรุปได้ว่า ลักษณะของนักเรียนที่มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มาก ได้แก่ 1) นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน พบในกลุ่มรวม กลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวต่ำ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อยกลุ่มนักเรียนที่มารดาที่มีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีภาวะรับผิดชอบในครอบครัวน้อย 2) นักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูมาก พบในกลุ่ม กลุ่มรวม และทุกกลุ่มย่อย 3) นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และรับรู้ว่าได้รับการสนับสนุนด้านการอ่านจากครูมากพร้อมกัน พบในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีภาวะรับผิดชอบในครอบครัวน้อย

อาจกล่าวได้ว่า นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูมากเป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอื่นอีก 3 กลุ่ม 4) นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่านแต่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูมาก พบในกลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย

4.3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียน (ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ และความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์) แต่ละด้านตามการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนแตกต่างกัน

ในส่วนนี้ได้ทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่าน แต่ละด้านได้แก่ ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ และความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์โดยพิจารณาตามตัวแปรอิสระ 3 ตัวแปรคือ การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนแตกต่างกัน

การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา หมายถึง การที่นักเรียนรับรู้ที่ บิดามารดา ให้การสนับสนุนด้านการอ่านแก่ตนด้วยการแสดงออกใน 3 ด้าน ได้แก่ การสนับสนุนด้านอารมณ์ การสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร การสนับสนุนด้านวัสดุสิ่งของ พิสัยของคะแนนที่ได้มีค่าระหว่าง 18-60 คะแนน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มโดยใช้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มเป็นเกณฑ์แบ่ง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 43.25 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 7.54 คะแนน) โดยนักเรียนที่ได้คะแนนในกลุ่มสูงเป็นผู้ที่ได้คะแนนระหว่าง 44-60 คะแนน จัดเป็นผู้ที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดามาก ส่วนนักเรียนที่ได้คะแนนในกลุ่มต่ำเป็นผู้ที่ได้คะแนนระหว่าง 18-43 คะแนน จัดเป็นผู้ที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดาน้อย (ตาราง 24 ภาคผนวก ข)

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง จิตลักษณะอย่างหนึ่งของบุคคลซึ่งจะทำให้เกิดความปรารถนาที่จะทำสิ่งใดให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ตามมาตรฐานอันสูงสุด หรือเป็นไปตามที่บุคคลวางไว้ โดยที่บุคคลนั้นได้ใช้ความพยายามอย่างเต็มที่ เมื่อมีอุปสรรคก็คิดหาทางแก้ไขโดยไม่ย่อท้อ พิสัยของคะแนนที่ได้มีค่าระหว่าง 16-60 คะแนน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มโดยใช้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มเป็นเกณฑ์แบ่ง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 43.45 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.57 คะแนน) โดยนักเรียนที่ได้คะแนนในกลุ่มสูงเป็นผู้ที่ได้คะแนนระหว่าง 44-60 คะแนน จัดเป็นผู้ที่แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ส่วนนักเรียนที่ได้คะแนนในกลุ่มต่ำเป็นผู้ที่ได้คะแนนระหว่าง 16-43 คะแนน จัดเป็นผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ (ตาราง 24 ภาคผนวก ข)

ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน หมายถึง การที่นักเรียนแต่ละคนมีปริมาณความสามารถในการคาดการณ์ไกล เล็งเห็นความสำคัญของสิ่งที่จะก่อประโยชน์ให้กับตนเองในอนาคต รวมทั้งความสามารถในการควบคุมบังคับตนเองให้มีการรู้จักการอดได้รอได้ เพื่อรอรับผลประโยชน์ที่ยิ่งใหญ่กว่าหรือสำคัญกว่าในอนาคต พิสัยของคะแนนที่ได้มีค่าระหว่าง 30-82 คะแนน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม โดยใช้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มเป็นเกณฑ์แบ่ง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 60.20 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 8.34 คะแนน) โดยนักเรียนที่ได้คะแนนในกลุ่มสูงเป็นผู้ที่ได้คะแนนระหว่าง 61-82 คะแนน จัดเป็นผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง ส่วนนักเรียนที่ได้คะแนนในกลุ่มต่ำเป็นผู้ที่ได้คะแนนระหว่าง 30-60 คะแนน จัดเป็นผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ (ตาราง 24 ภาคผนวก ข)

การวิเคราะห์ข้อมูลกระทำทั้งในกลุ่มตัวอย่างโดยรวมและกลุ่มที่แยกย่อย ตามลักษณะชีวสังคมและภูมิหลัง 7 ตัวแปร ได้แก่ เพศ ประเภทโรงเรียน ผลการเรียนรู้ ระดับเศรษฐกิจของครอบครัว ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา และภาระรับผิดชอบในครอบครัว ของนักเรียนได้เป็นกลุ่มย่อย 14 กลุ่ม (รายละเอียดกลุ่มย่อยดูจากตาราง 2) โดยแยกวิเคราะห์ตามตัวแปรตามดังนี้

4.3.1 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมของนักเรียนตามการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนแตกต่างกัน

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมของนักเรียนพิจารณาตามตัวแปรอิสระที่ละ 3 ตัวแปร คือ การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ทั้งในกลุ่มนักเรียนโดยรวม และในกลุ่มย่อยแยกตามลักษณะชีวสังคมและภูมิหลัง 14 กลุ่ม พบว่า คะแนนปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสามทางระหว่างตัวแปรอิสระ 3 ตัว ในกลุ่มย่อย 2 กลุ่มอย่างเชื่อมั่นได้คือ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก (ตาราง 6 ภาพประกอบ 7-8) เมื่อนำคะแนนเฉลี่ยมาเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก (ตาราง 31 ภาคผนวก ข) พบว่า

ตาราง 6 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมของนักเรียน ตามการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย (ส่วนที่1) และค่าเฉลี่ยปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมของนักเรียนตามระดับตัวแปรอิสระที่ส่งผลแบบเดียว (ส่วนที่ 2)

ส่วนที่1

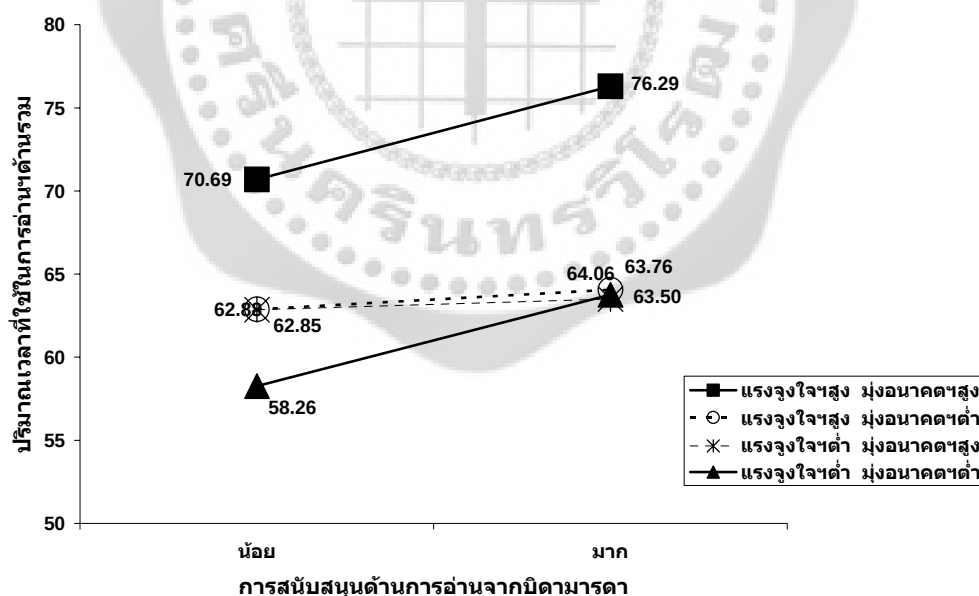
กลุ่ม	จำนวนคน	แสดงค่าเอฟ							ปริมาณการทำงาน (ร้อยละ)
		การสนับสนุน การอ่านจาก บิดามารดา	แรงจูงใจใฝ่ สัมฤทธิ์	ลักษณะ มุ่ง อนาคตฯ					
					ก×ข	ก×ค	ข×ค	ก×ข×ค	
		ก	ข	ค					
รวม	524	5.52*	5.36*	<1	1.12	<1	<1	2.75	2.20
ไม่ใช้ร.ต้นแบบฯ	259	1.46	1.55	<1	1.38	2.75	<1	2.07	2.80
ร.ต้นแบบฯ	265	3.71*	4.25*	3.98*	<1	<1	<1	<1	4.10
ชาย	225	2.12	3.67	<1	<1	<1	<1	3.04	3.30
หญิง	299	2.82	2.31	<1	2.15	1.56	<1	<1	2.60
ผลการเรียนสูง	286	<1	9.88**	5.19*	2.60	1.89	<1	<1	4.40
ผลการเรียนต่ำ	238	3.05	<1	<1	<1	<1	<1	1.97	2.10
ระดับศก.สูง	234	2.22	<1	<1	<1	<1	<1	<1	2.40
ระดับศก.ต่ำ	290	1.41	4.44*	<1	2.28	2.14	<1	1.62	3.51
บิดามีกศ.มาก	324	3.56	7.33**	<1	4.12*	4.13*	<1	4.31*	4.31
บิดามีกศ.น้อย	200	1.34	<1	<1	<1	<1	<1	<1	1.40
มารดามีกศ.มาก	323	2.56	7.26**	1.22	1.98	<1	1.21	7.01**	4.10
มารดามีกศ.น้อย	201	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	2.20
ภาระมาก	239	<1	4.13*	<1	1.68	<1	<1	<1	2.90
ภาระน้อย	285	8.27*	<1	<1	<1	1.20	<1	3.26	3.60

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 , ** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01, *** มีนัยสำคัญที่ระดับ .001

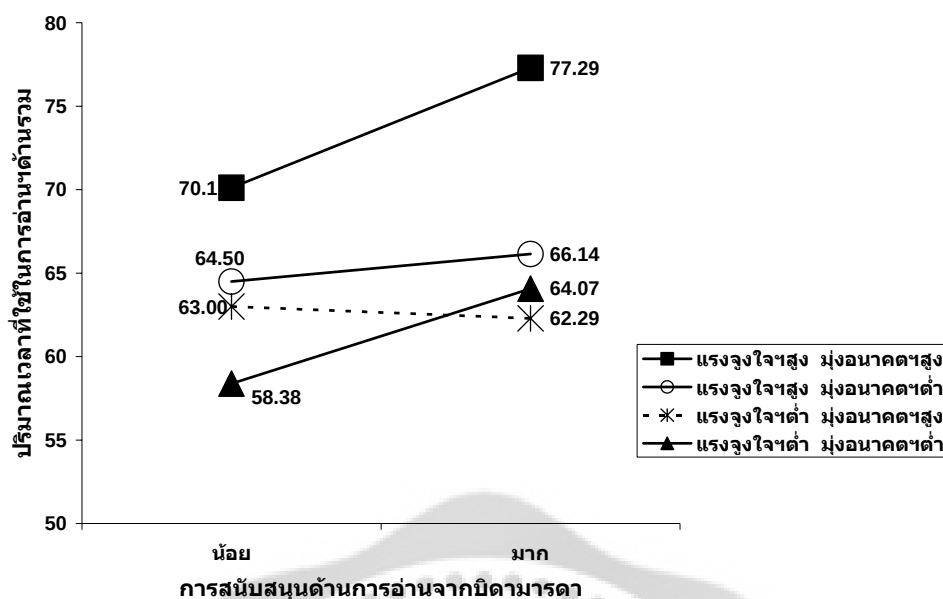
ตาราง 6 (ต่อ)

ส่วนที่ 2

กลุ่ม	ตัวแปร	การเปรียบเทียบปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวม	
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง	กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ
รวม	การสนับสนุนการอ่านจากบิดามารดา	มาก = 105.17	น้อย = 91.17
	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 105.07	ต่ำ = 91.28
รร.ต้นแบบฯ	การสนับสนุนการอ่านจากบิดามารดา	มาก = 114.77	น้อย = 99.27
	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 115.37	ต่ำ = 98.73
	ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน	ต่ำ = 115.04	สูง = 98.99
ผลการเรียนสูง	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 117.23	ต่ำ = 91.97
	ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน	ต่ำ = 113.67	สูง = 94.93
ระดับศก.ต่ำ	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 102.75	ต่ำ = 86.14
บิดามีศก.มาก	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 111.31	ต่ำ = 90.14
มารดามีศก.มาก	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 111.79	ต่ำ = 91.00
ภาระมาก	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 109.95	ต่ำ = 92.22
ภาระน้อย	การสนับสนุนการอ่านจากบิดามารดา	มาก = 106.52	น้อย = 82.46

ภาพประกอบ 7 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน และการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดาที่ส่งผลต่อความแปรปรวนของคะแนนปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย ลักษณะปฏิสัมพันธ์เป็นทั้งแบบ Disordinal Interaction และ Ordinal interaction (Kerlinger, & Lee. 2000: 362-365)

ภาพประกอบ 8 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ ด้านรวมระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน และการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา ที่ส่งผลต่อความแปรปรวนของคะแนนปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมในกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย ลักษณะปฏิสัมพันธ์เป็นทั้งแบบ Disordinal Interaction และ Ordinal interaction (Kerlinger; & Lee.2000:362-365)

1) ในหมู่นักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดาน้อย มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมสูง ถ้ามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงด้วยเป็นผู้มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมมากกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ 2) ในหมู่นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมสูง ถ้ารับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดามากด้วย เป็นผู้ที่มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมมากกว่านักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดาน้อย 3) ในหมู่นักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดาน้อย และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ถ้าเป็นผู้มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำด้วย กลับเป็นผู้มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง อาจกล่าวได้ว่า นักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดาน้อย มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง เป็นผู้ที่มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมน้อยที่สุด

เมื่อนำค่าเฉลี่ยมาเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ ในกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก (ตาราง 32 ภาคผนวก ข) พบว่า 1) ในหมู่นักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดาน้อย มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมสูง ถ้ามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงด้วยเป็นผู้มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมมากกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ต่ำ 2) ในหมู่นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมสูง ถ้าวินิจฉัยการสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดามากด้วย เป็นผู้ที่มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมมากกว่านักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดาน้อย 3) ในหมู่นักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดาน้อยและมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ถ้าเป็นผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองต่ำด้วย กลับเป็นผู้ที่มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองสูง อาจกล่าวได้ว่า นักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดาน้อย มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองเป็นผู้ที่มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมน้อยที่สุด

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระที่ละ 2 ตัวแปร (ตาราง 6) พบว่า คะแนนปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสองทางระหว่างตัวแปรอิสระ 2 ตัวคือ การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษามากอย่างเชื่อมั่นได้ เมื่อนำคะแนนเฉลี่ยมาเปรียบเทียบเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ (ตาราง 33 ภาคผนวก ข) พบว่า 1) ในหมู่นักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดาน้อย ถ้ามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง เป็นผู้ที่มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมมากกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ 2) ในหมู่นักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดามาก และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง เป็นผู้ที่มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมมากกว่านักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดาน้อย และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ 3) ในหมู่นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ถ้ารับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดามาก เป็นผู้ที่มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมมากกว่านักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดาน้อย อาจกล่าวได้ว่า นักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดาน้อย และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำพร้อมกัน เป็นกลุ่มที่มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมน้อยที่สุด

นอกจากนี้ยังพบว่า คะแนนปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบ 2 ทางระหว่างตัวแปรอิสระ 2 ตัวคือ การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษา มากอย่างเชื่อมั่นได้ (ตาราง 6) และเมื่อนำคะแนนเฉลี่ยมาเปรียบเทียบเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ (ตาราง 34 ภาคผนวก ข) พบว่า ในหมู่นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง ถ้ารับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดามากด้วย เป็นผู้ที่มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมมากกว่านักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดาน้อย

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระที่ละตัวแปร ในกลุ่มรวม พบว่าปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมแปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละตัว คือ การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา หรือแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อย่างเชื่อมั่นได้ (ตาราง 6 ส่วนที่ 1 และส่วนที่ 2) กล่าวคือ นักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดามาก มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่าน

เนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมมากกว่านักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดาน้อย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 105.17 และ 91.17 ตามลำดับ) หรือนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมมากกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 105.07 และ 91.28 ตามลำดับ) ในกลุ่มย่อย พบว่า ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมแปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระทีละตัว คือ การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา หรือแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หรือลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองเชื่อมั่นได้ (ตาราง 6 ส่วนที่ 1 และส่วนที่ 2) กล่าวคือ 1) ในกลุ่มนักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดามาก มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมมากกว่านักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดาน้อย พบผลชัดเจนในกลุ่มย่อย 2 กลุ่มคือ กลุ่มนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน กลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย 2) ในกลุ่มนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมมากกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ พบผลเช่นนี้ในกลุ่มย่อยสำคัญ 6 กลุ่มจาก 14 กลุ่มคือ กลุ่มนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง กลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวต่ำ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก กลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวมาก 3) ในกลุ่มนักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองต่ำ มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองสูง พบผลชัดเจนใน กลุ่มนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง

สรุปว่า นักเรียนที่มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมมาก คือ 1) นักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดามาก พบชัดเจนในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 2 กลุ่มได้แก่ กลุ่มนักเรียนที่เรียนโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และกลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย 2) นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง พบในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยสำคัญ 6 กลุ่มได้แก่ กลุ่มนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง กลุ่มที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวต่ำ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก กลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวมาก 3) นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองต่ำ พบในกลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง กลุ่มนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน 4) ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก พบว่า 4.1) เป็นนักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา หรือมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ด้านใดด้านหนึ่งสูงเพียงด้านเดียว เป็นผู้ที่มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมมากกว่านักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดาน้อย และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ พร้อมกัน 4.2) เป็นนักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดามากและมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง 2 ด้านสูงพร้อมกัน เป็นผู้ที่มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมมากกว่านักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดาน้อย และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ 2 ด้านต่ำพร้อมกัน นอกจากนี้ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษามากยังพบอีกว่า 4.3) เป็นนักเรียน

ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองสูง ถ้ารับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดามากเป็นผู้มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมมากกว่านักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดาน้อย 5) กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก พบว่า 5.1) เป็นนักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดาน้อย แต่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองสูง ถ้ามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงด้วย เป็นผู้ที่มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมมากกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ 5.2) เป็นนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ แต่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองสูงถ้ารับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดามากด้วย เป็นผู้ที่มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมมากกว่านักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดาน้อย 5.3) เป็นนักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดาน้อย และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ถ้ามีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองต่ำด้วย กลับเป็นผู้ที่มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองสูง อาจกล่าวได้ว่านักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดาน้อย มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ และมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองสูง เป็นผู้ที่มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมน้อยที่สุด

4.3.2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ของนักเรียน ตามการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่าน จากบิดามารดา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเอง แตกต่างกัน

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ของนักเรียน พิจารณาตามตัวแปรอิสระที่ละ 3 ตัวแปร คือ การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเอง ทั้งในกลุ่มนักเรียนโดยรวมและในกลุ่มย่อยแยกตามลักษณะชีวิตสังคมและภูมิหลัง 14 กลุ่ม พบว่า คะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสามทางระหว่างตัวแปรอิสระ 3 ตัว (ตาราง 7) ในกลุ่มย่อย 5 กลุ่มได้แก่ กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวมาก เมื่อนำคะแนนเฉลี่ยเปรียบเทียบกันเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ ในกลุ่มนักเรียนชาย (ตาราง 35 ภาคผนวก ข) พบว่า 1) ในหมู่นักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดามาก มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองสูง พร้อมกัน 3 ด้าน เป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากกว่านักเรียนที่มีลักษณะด้านใดด้านหนึ่งใน 3 ด้านต่ำเพียงด้านเดียว 2) ในหมู่นักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดาน้อย แต่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองสูงพร้อมกัน เป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หรือมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองด้านใดด้านหนึ่งสูงเพียงด้านเดียว 3) ในหมู่นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองต่ำพร้อมกัน แต่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดามาก เป็นผู้มีความสนใจ

เลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากกว่านักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา
น้อย อาจกล่าวได้ว่านักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดามาก มีแรงจูงใจใฝ่
สัมฤทธิ์สูง และมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูงพร้อมกันทั้ง 3 ด้าน เป็นผู้มีความสนใจเลือก
อ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากที่สุด

ตาราง 7 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่
เป็นประโยชน์ของนักเรียนตามการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา แรงจูงใจใฝ่
สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย (ส่วนที่ 1) และค่าเฉลี่ย
ของความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ของนักเรียนตามระดับตัวแปรอิสระที่ส่งผล
แบบเดียว (ส่วนที่ 2)

ส่วนที่ 1

กลุ่ม	จำนวนคน	แสดงค่าเอฟ							ปริมาณการทำนาย (ร้อยละ)
		การสนับสนุน การอ่านจาก บิดามารดา ก	แรงจูงใจใฝ่ สัมฤทธิ์ ข	ลักษณะ มุ่ง อนาคตข ค					
					ก×ข	ก×ค	ข×ค	ก×ข×ค	
รวม	531	21.48***	65.21***	14.67*	<1	<1	10.49***	2.88	35.40
ไม่ใช้รร.ต้นแบบฯ	262	18.38***	45.05***	31.02***	<1	1.22	16.33***	<1	43.40
รร.ต้นแบบฯ	269	6.14**	25.00***	13.86***	<1	<1	<1	2.31	29.30
ชาย	227	8.80**	31.18***	14.03***	<1	<1	18.47***	6.13*	37.10
หญิง	304	11.35***	36.27***	29.83***	<1	<1	<1	<1	34.80
ผลการเรียนสูง	289	5.01***	42.03***	12.53***	1.07	<1	<1	1.76	31.40
ผลการเรียนต่ำ	242	15.28***	30.98***	17.61***	3.15	2.30	11.51***	6.60**	36.30
ระดับศก.สูง	236	13.68***	28.23***	23.45***	<1	<1	10.72***	2.02	41.80
ระดับศก.ต่ำ	295	9.69**	36.30***	16.55***	<1	<1	1.13	<1	32.60
บิดามีกศ.มาก	329	11.52***	36.85***	18.28***	<1	<1	2.48	<1	33.20
บิดามีกศ.น้อย	202	7.47**	29.11***	26.48***	<1	<1	11.02***	3.83*	40.20
มารดามีกศ.มาก	328	11.59***	29.70***	26.45***	<1	<1	6.21**	<1	33.90
มารดามีกศ.น้อย	203	6.18**	29.86***	12.49***	<1	<1	9.29**	4.63*	39.70
ภาระมาก	242	7.27**	19.82***	26.05***	<1	<1	4.61*	5.49*	36.80
ภาระน้อย	289	14.24***	43.38***	15.94***	<1	<1	6.05*	<1	34.20

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 , ** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01, *** มีนัยสำคัญที่ระดับ .001

ตาราง 7 (ต่อ)

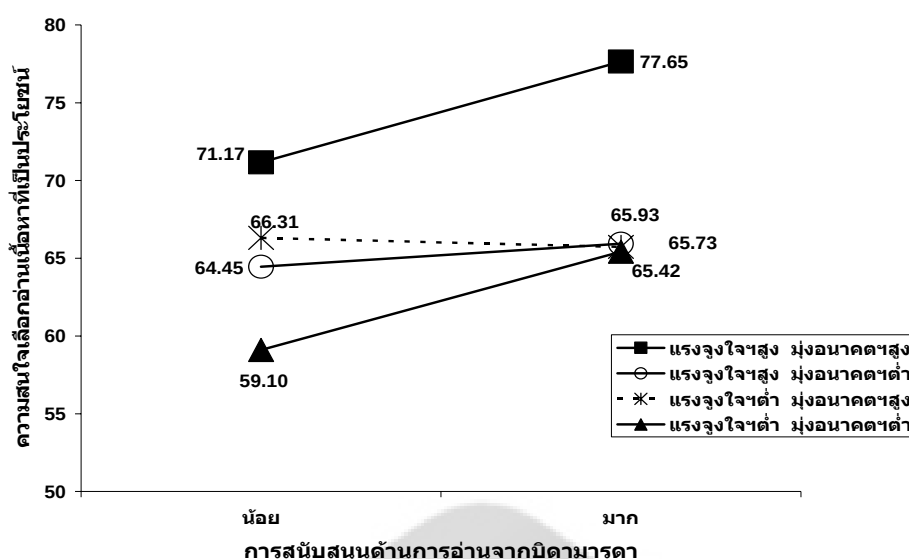
ส่วนที่ 2

กลุ่ม	ตัวแปร	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความสนใจเลือกอ่าน เนื้อหาที่เป็นประโยชน์ของนักเรียน	
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง	กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ
รวม	สนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา	มาก = 67.91	น้อย = 64.09
	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 69.33	ต่ำ = 62.67
	ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน	สูง = 68.76	ต่ำ = 63.25
ร.ไม่ใช้ต้นแบบฯ	สนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา	มาก = 67.21	น้อย = 62.21
	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 68.63	ต่ำ = 60.79
	ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน	สูง = 67.96	ต่ำ = 61.46
ร.ต้นแบบฯ	สนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา	มาก = 68.85	น้อย = 65.94
	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 70.33	ต่ำ = 64.47
	ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน	สูง = 69.58	ต่ำ = 65.21
ชาย	สนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา	มาก = 66.25	น้อย = 62.62
	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 67.85	ต่ำ = 61.02
	ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน	สูง = 66.72	ต่ำ = 62.14
หญิง	สนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา	มาก = 69.06	น้อย = 65.32
	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 70.53	ต่ำ = 63.85
	ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน	สูง = 70.29	ต่ำ = 64.16
ผลการเรียนสูง	สนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา	มาก = 69.60	น้อย = 66.73
	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 72.12	ต่ำ = 64.43
	ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน	สูง = 70.37	ต่ำ = 66.18
ผลการเรียนต่ำ	สนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา	มาก = 65.88	น้อย = 61.37
	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 66.84	ต่ำ = 60.41
	ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน	สูง = 66.05	ต่ำ = 61.20
ระดับศก.สูง	สนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา	มาก = 68.09	น้อย = 63.28
	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 69.13	ต่ำ = 62.23
	ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน	สูง = 68.83	ต่ำ = 62.54
ระดับศก.ต่ำ	สนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา	มาก = 68.03	น้อย = 64.49
	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 69.69	ต่ำ = 62.83
	ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน	สูง = 68.58	ต่ำ = 63.95

ตาราง 7 (ต่อ)

ส่วนที่ 2 (ต่อ)

กลุ่ม	ตัวแปร	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความสนใจเลือกอ่าน เนื้อหาที่เป็นประโยชน์ของนักเรียน	
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง	กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ
บิดามีกศ.มาก	สนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา	มาก = 68.48	น้อย = 64.55
	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 70.03	ต่ำ = 62.99
	ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน	สูง = 68.99	ต่ำ = 64.04
บิดามีกศ.น้อย	สนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา	มาก = 66.90	น้อย = 63.67
	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 68.48	ต่ำ = 62.09
	ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน	สูง = 68.33	ต่ำ = 62.24
มารดามีกศ.มาก	สนับสนุนด้านการอ่านจากบิดา	มาก = 67.79	น้อย = 64.04
	มารดา		
	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 69.15	ต่ำ = 62.87
มารดามีกศ.น้อย	ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน	สูง = 68.97	ต่ำ = 63.04
	สนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา	มาก = 67.45	น้อย = 63.99
	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 69.51	ต่ำ = 61.93
ภระมาก	ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน	สูง = 68.17	ต่ำ = 63.27
	สนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา	มาก = 68.68	น้อย = 65.26
	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 69.80	ต่ำ = 64.14
ภระน้อย	ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน	สูง = 70.21	ต่ำ = 63.72
	สนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา	มาก = 67.16	น้อย = 63.00
	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 68.70	ต่ำ = 61.45
	ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน	สูง = 67.28	ต่ำ = 62.88

ภาพประกอบ 9 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน และการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา ที่ส่งผลต่อความแปรปรวนของคะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ในกลุ่มนักเรียนที่มีการะับผิดชอบในครอบครัวมาก ลักษณะปฏิสัมพันธ์เป็นทั้งแบบ Disordinal Interaction และ Ordinal interaction (Kerlinger, & Lee. 2000: 362-365)

เมื่อนำคะแนนมาเปรียบเทียบกันเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ่ กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ (ตาราง 36 ภาคผนวก ข) พบว่า 1) ในหมู่นักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดามาก มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูงพร้อมกัน 3 ด้าน เป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากกว่านักเรียนที่มีลักษณะด้านใดด้านหนึ่งใน 3 ด้านต่ำเพียงด้านเดียว 2) นักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดาน้อย มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง ถ้ามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงด้วยเป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ อาจกล่าวได้ว่านักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดามาก มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูงพร้อมกันทั้ง 3 ด้าน เป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากที่สุด

เมื่อนำคะแนนมาเปรียบเทียบกันเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ่ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย (ตาราง 37 ภาคผนวก ข) พบว่า 1) ในหมู่นักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดามาก มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูงพร้อมกัน 3 ด้าน เป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากกว่านักเรียนที่มีลักษณะด้านใดด้านหนึ่งใน 3 ด้านต่ำเพียงด้านเดียว 2) ในหมู่นักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดาน้อย แต่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงและลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูงพร้อมกันเป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์หรือมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระที่ละ 2 ตัวแปร (ตาราง 7) พบว่า คะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบ 2 ทาง ระหว่างตัวแปรอิสระสองตัวคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่น อย่างเชื่อมั่นได้ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 9 กลุ่มได้แก่ กลุ่มนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ กลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัว กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่ภาระรับผิดชอบในครอบครัวมาก กลุ่มนักเรียนที่ภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย

ในกลุ่มรวม กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก เมื่อนำค่าเฉลี่ยมาเปรียบเทียบกับกันเป็นรายคู่ด้วยวิธีการเชฟเฟ (ตาราง 40 ,46 ภาคผนวก ข) พบว่า 1) ในกลุ่มนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และมีลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่นสูง เป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่มีประโยชน์มากกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์หรือมีลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่นด้านใดด้านหนึ่งสูงเพียงด้านเดียว 2) ในหมู่นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และมีลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่นสูงพร้อมกัน เป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่มีประโยชน์มากกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำและมีลักษณะมุ่งอนาคตต่ำพร้อมกัน 3) ในหมู่นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หรือมีลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่นด้านใดด้านหนึ่งสูงเพียงด้านเดียว เป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำและมีลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่นต่ำพร้อมกันทั้ง 2 ด้าน อาจกล่าวได้ว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และมีลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่นสูงพร้อมกัน เป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่มีประโยชน์มากที่สุด และนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำและมีลักษณะมุ่งอนาคตต่ำพร้อมกันเป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่มีประโยชน์น้อยที่สุด

เมื่อนำคะแนนมาเปรียบเทียบกับกันเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ ในกลุ่มนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน กลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวสูง กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย (ตาราง 41,44,45,47,49 ภาคผนวก ข) พบว่า 1) ในหมู่นักเรียนที่มีในกลุ่มนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และมีลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่นสูง เป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่มีประโยชน์มากกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์หรือมีลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่นด้านใดด้านหนึ่งสูงเพียงด้านเดียว 2) ในหมู่นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และมีลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่นสูงพร้อมกัน เป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ และมีลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่นต่ำพร้อมกัน อาจกล่าวได้ว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงและมีลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่นสูงพร้อมกันเป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากที่สุด นอกจากนี้ยังพบอีกว่า ในกลุ่มนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย (ตาราง 41,47,49 ภาคผนวก ข) พบว่า นักเรียนที่มี

ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ แต่แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง เป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

เมื่อนำคะแนนมาเปรียบเทียบกันเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ ในกลุ่มนักเรียนชาย (ตาราง 42 ภาคผนวก ข) พบว่า 1) ในหมู่นักเรียนที่มีในกลุ่มนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง เป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่มีประโยชน์มากกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์หรือมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนด้านใดด้านหนึ่งสูงเพียงด้านเดียว 2) ในหมู่นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูงพร้อมกัน เป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่มีประโยชน์มากกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำและมีลักษณะมุ่งอนาคตต่ำพร้อมกัน อาจกล่าวได้ว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูงพร้อมกัน เป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่มีประโยชน์มากที่สุด

เมื่อนำคะแนนมาเปรียบเทียบกันเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ นักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ นักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย (ตาราง 43, 48 ภาคผนวก ข) พบว่า 1) ในหมู่นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง เป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่มีประโยชน์มากกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์หรือมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนด้านใดด้านหนึ่งสูงเพียงด้านเดียว 2) ในหมู่นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูงพร้อมกัน เป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่มีประโยชน์มากกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำและมีลักษณะมุ่งอนาคตต่ำพร้อมกัน อาจกล่าวได้ว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูงพร้อมกัน เป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่มีประโยชน์มากที่สุด นอกจากนี้ยังพบอีกว่า ในกลุ่มนักเรียนนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย (ตาราง 48 ภาคผนวก ข) พบว่า ในหมู่นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ แต่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง เป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่มีประโยชน์มากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระที่ละตัว (ตาราง 7 ส่วนที่ 1) ในกลุ่มรวม พบว่า คะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ของนักเรียนแปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละตัวอย่างเชื่อมั่นได้ (ตาราง 7 ส่วนที่ 2) กล่าวคือ นักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดามาก มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากกว่านักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดาน้อย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 67.91 และ 64.09 ตามลำดับ) หรือนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงมีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 69.33 และ 62.67 ตามลำดับ) หรือนักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 68.76 และ 63.25 ตามลำดับ) ในกลุ่มย่อย พบว่า คะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ แปรปรวนไปตามตัวแปรที่ละตัวอย่างเชื่อมั่นได้เช่นเดียวกัน (ตาราง 7) กล่าวคือนักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดามาก มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็น

ประโยชน์มากกว่านักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดาน้อย พบผลสำคัญในกลุ่มย่อยทั้ง 14 กลุ่ม และยังพบอีกว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากกว่านักเรียนที่แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ พบผลสำคัญในกลุ่มย่อยทั้ง 14 กลุ่ม นอกจากนี้ยังพบอีกว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ พบผลสำคัญในกลุ่มย่อยทั้ง 14 กลุ่มเช่นกัน

สรุปได้ว่า นักเรียนที่มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มาก ได้แก่ 1) นักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดามาก พบในกลุ่มนักเรียนโดยรวม 2) นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง พบในกลุ่มนักเรียนโดยรวม 3) นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง พบในกลุ่มนักเรียนโดยรวม 4) ในกลุ่มรวม กลุ่มนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ กลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวสูง กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวมาก กลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย พบว่า ในหมู่นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูงพร้อมกันเป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หรือมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนด้านใดด้านหนึ่งสูงเพียงด้านเดียว 5) ในกลุ่มรวม กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก พบว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงและมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูงพร้อมกันเป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากที่สุด และยังพบผลเพิ่มเติมอีกว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำและมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำพร้อมกันเป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์น้อยที่สุด 6) ในกลุ่มนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก กลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย พบว่า ในหมู่นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ ถ้ามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง เป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ 7) ในกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก กลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวมาก พบว่า ในหมู่นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ถ้ามีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูงเป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ 8) ในกลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวมาก พบว่า ในหมู่นักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดามาก มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูงพร้อมกันทั้ง 3 ด้าน เป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านมากกว่านักเรียนกลุ่มเปรียบเทียบอีก 7 กลุ่ม อาจกล่าวได้ว่านักเรียนที่มีลักษณะทั้ง 3 ด้านสูงพร้อมกัน เป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากที่สุด 9) กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบใน

ครอบครัวมาก พบว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำและมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ พร้อมกัน ถ้ารับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดามากเป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากกว่านักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดาน้อย 10) กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย พบว่า นักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดาน้อย แต่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง ถ้ามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงด้วย เป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ 11) กลุ่มนักเรียนชายกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวมาก พบว่า นักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดาน้อย แต่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ถ้ามีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูงด้วย เป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ 12) กลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวมาก พบว่า นักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำพร้อมกันทั้ง 3 ด้าน เป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านน้อยกว่านักเรียนกลุ่มเปรียบเทียบอีก 7 กลุ่ม จึงกล่าวได้ว่า นักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูงพร้อมกันเป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากที่สุด และนักเรียนที่มีลักษณะทั้ง 3 ต่ำพร้อมกันเป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์น้อยที่สุด

4.4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่าน 2 ด้าน (ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ และความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์) และตัวแปรการจัดการกับความเครียด ตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ด้าน และกลุ่มจิตลักษณะเดิม 3 ด้าน แต่ละด้านของนักเรียนตามเพศ ผลการเรียน และระดับการศึกษาของมารดาแตกต่างกัน

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ เป็นการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่าน 2 ตัวแปรได้แก่ ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ และความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ ตัวแปรการจัดการกับความเครียด ตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร (ได้แก่ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน และเจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน) และกลุ่มจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร (ได้แก่ สติปัญญา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน) รวม 8 ตัวแปร โดยพิจารณาตามลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังของนักเรียน คือ เพศ ผลการเรียน และระดับการศึกษาของมารดา การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้กระทำเฉพาะในกลุ่มตัวอย่างรวม

ผลการเรียน แบ่งกลุ่มในการวิเคราะห์เป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง และกลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ พิสัยผลการเรียนอยู่ระหว่าง 1.00 – 4.00 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.05 แบ่งออกเป็น 2 ระดับคือ ผลการเรียนต่ำ หมายถึง กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนน้อยกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง (1.00 - 3.05) ผลการเรียนสูง หมายถึง กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนมากกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง (3.06 - 4.00)

ระดับการศึกษาของมารดา หมายถึง จำนวนปีที่มารดาของนักเรียนได้รับการศึกษาจากสถานศึกษา พิสัยระดับการศึกษาของมารดาอยู่ระหว่าง 3 – 21 ปี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 11.42 ปี แบ่งกลุ่มเป็น 2 ระดับคือ ระดับการศึกษาของมารดาน้อย หมายถึง กลุ่มมารดาที่มีจำนวนปีที่ได้รับการศึกษาจากสถานศึกษาน้อยกว่าค่าเฉลี่ย (3 - 11.42 ปี) ระดับการศึกษาของมารดามาก หมายถึง กลุ่มมารดาที่มีจำนวนปีที่ได้รับการศึกษาจากสถานศึกษามากกว่าค่าเฉลี่ย (11.43 - 21ปี) (ตาราง 2)

4.4.1 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ พิจารณาตามเพศ ผลการเรียน และระดับการศึกษาของมารดา ที่แตกต่างกันในกลุ่มรวม จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ (ตาราง 8) พบว่า คะแนนปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ ไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 3 ตัว และ 2 ตัว และไม่แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระทีละตัว

4.4.2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ ตามเพศ ผลการเรียน และระดับการศึกษาของมารดา ที่แตกต่างกันในกลุ่มรวม จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ (ตาราง 8) พบว่า คะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 3 ตัว และ 2 ตัว

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระทีละตัว พบว่า คะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปรทีละตัวคือ เพศ และผลการเรียน อย่างเชื่อมั่นได้ (ตาราง 8 ส่วนที่2) กล่าวคือ นักเรียนหญิงมีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากกว่านักเรียนชาย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 67.37 และ 65.04 ตามลำดับ) นักเรียนที่มีผลการเรียนสูงมีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 69.55 และ 62.86 ตามลำดับ)

4.4.3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนการจัดการกับความเครียด ตามเพศ ผลการเรียนรู้ และระดับการศึกษาของมารดา ที่แตกต่างกันในกลุ่มรวม จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการจัดการกับความเครียด (ตาราง 8) พบว่า คะแนนการจัดการกับความเครียดไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 3 ตัว และ 2 ตัว

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระที่ละตัว พบว่า คะแนนการจัดการกับความเครียดแปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละตัว คือ ผลการเรียนรู้ อย่างเชื่อมั่นได้ (ตาราง 8 ส่วนที่2) กล่าวคือ นักเรียนที่มีผลการเรียนสูงมีการจัดการกับความเครียดอย่างเหมาะสมมากกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 66.75 และ 64.14 ตามลำดับ)

ตาราง 8 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่าน 2 ด้าน (ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ และความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์) คะแนนของตัวแปรการจัดการกับความเครียด ตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ และกลุ่มจิตลักษณะเดิมที่ละตัวแปร ตามเพศ ผลการเรียนรู้ และระดับการศึกษาของมารดาแตกต่างกัน ในกลุ่มรวม (ส่วนที่ 1) และคะแนนเฉลี่ยของปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ ความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ การจัดการกับความเครียด ตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ และกลุ่มจิตลักษณะเดิมที่ละตัวแปร ตามระดับของตัวแปรอิสระที่ส่งผลแบบเดียว (ส่วนที่ 2)

ส่วนที่1

ตัวแปรตาม	จำนวนคน	แสดงค่าเอฟ							ปริมาณการ ทำนาย (ร้อยละ)
		เพศ	ผลการ เรียน	ระดับกศ. มารดา					
		ก	ข	ค	ก×ข	ก×ค	ข×ค	ก×ข×ค	
ปริมาณเวลาฯ	524	<1	1.93	3.15	<1	<1	<1	<1	1.30
ความสนใจเลือกอ่านฯ	531	6.28**	51.54***	<1	<1	1.41	1.91	<1	12.90
การจัดการกับ ความเครียด	531	2.08	11.55***	3.54	<1	<1	3.23	<1	4.70
เจตคติที่ดีต่อ พฤติกรรมฯ	531	12.47***	17.36***	1.63	<1	2.06	2.22	<1	7.80
เจตคติที่ดีต่อโครงการฯ	531	13.26***	14.20***	1.36	<1	1.24	1.73	<1	7.10
สติปัญญา	531	<1	77.36***	8.75**	<1	3.68	<1	<1	17.30
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	531	3.48	24.44***	<1	<1	<1	<1	1.90	6.70
ลักษณะมุ่งอนาคตฯ	531	2.52	35.65***	<1	1.93	<1	<1	2.71	9.40

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 , ** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01, *** มีนัยสำคัญที่ระดับ .001

ตาราง 8 (ต่อ)

ส่วนที่ 2

ตัวแปรตาม	ตัวแปร	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรตาม จิตลักษณะ ตามสถานการณ์ จิตลักษณะเดิม	
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง	กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ
ความสนใจเลือกอ่าน	เพศ	หญิง = 67.37	ชาย = 65.04
	ผลการเรียน	สูง = 69.55	ต่ำ = 62.86
การจัดการกับความเครียด	ผลการเรียน	สูง = 66.75	ต่ำ = 64.14
เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมฯ	เพศ	หญิง = 47.35	ชาย = 44.74
	ผลการเรียน	สูง = 47.59	ต่ำ = 44.50
เจตคติที่ดีต่อโครงการ	เพศ	หญิง = 41.21	ชาย = 38.53
	ผลการเรียน	สูง = 41.26	ต่ำ = 38.48
สติปัญญา	ผลการเรียน	สูง = 50.61	ต่ำ = 46.07
	ระดับการศึกษาของมารดา	มาก = 49.10	น้อย = 47.58
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	ผลการเรียน	สูง = 44.79	ต่ำ = 41.80
	ลักษณะมุ่งอนาคตฯ	สูง = 62.04	ต่ำ = 57.51

4.4.4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน ตามเพศ ผลการเรียน และระดับการศึกษาของมารดา ที่แตกต่างกันในกลุ่มรวม จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน (ตาราง 8) พบว่า คะแนนเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 3 ตัว และ 2 ตัว

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระทีละตัว พบว่า คะแนนเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านแปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระทีละตัว คือ เพศ และผลการเรียน อย่างเชื่อมั่นได้ (ตาราง 8 ส่วนที่ 2) กล่าวคือ นักเรียนหญิงมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่านักเรียนชาย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 47.35 และ 44.74 ตามลำดับ) นักเรียนที่มีผลการเรียนสูงมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 47.59 และ 44.50 ตามลำดับ)

4.4.5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนเจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ตามเพศ ผลการเรียน และระดับการศึกษาของมารดา ที่แตกต่างกันในกลุ่มรวม จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน (ตาราง 8) พบว่า คะแนนเจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 3 ตัว และ 2 ตัว

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระที่ละตัว พบว่า คะแนนเจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านแปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละตัว คือ เพศ และผลการเรียน อย่างเชื่อมั่นได้ (ตาราง 8 ส่วนที่ 2) กล่าวคือ นักเรียนหญิงมีเจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านมากกว่านักเรียนชาย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 41.21 และ 38.53 ตามลำดับ) นักเรียนที่มีผลการเรียนสูงมีเจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านมากกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 41.26 และ 38.48 ตามลำดับ)

4.4.6 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนสติปัญญา ตามเพศ ผลการเรียน และระดับการศึกษาของมารดา ที่แตกต่างกันในกลุ่มรวม จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนสติปัญญา (ตาราง 8) พบว่า คะแนนสติปัญญาไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 3 ตัว และ 2 ตัว

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระที่ละตัว พบว่า คะแนนสติปัญญาแปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละตัว คือ ผลการเรียน และระดับการศึกษาของมารดา อย่างเชื่อมั่นได้ (ตาราง 8 ส่วนที่ 2) กล่าวคือ นักเรียนที่มีผลการเรียนสูงมีคะแนนสติปัญญาสูงกว่าค่าเฉลี่ยมากกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 50.61 และ 46.07 ตามลำดับ) นักเรียนที่มารดามีระดับการศึกษามากมีคะแนนสติปัญญาสูงกว่าค่าเฉลี่ย มากกว่านักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 49.10 และ 47.58 ตามลำดับ)

4.4.7 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ตามเพศ ผลการเรียน และระดับการศึกษาของมารดา ที่แตกต่างกันในกลุ่มรวม จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (ตาราง 8) พบว่า คะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 3 ตัว และ 2 ตัว

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระที่ละตัว พบว่า คะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละตัว คือ ผลการเรียน อย่างเชื่อมั่นได้ (ตาราง 8 ส่วนที่2) กล่าวคือ นักเรียนที่มีผลการเรียนสูงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 44.79 และ 41.80 ตามลำดับ)

4.4.8 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนลักษณะมุ่งอนาคต และควบคุมตน ตามเพศ ผลการเรียน และระดับการศึกษาของมารดาที่แตกต่างกันในกลุ่มรวม จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน (ตาราง 8) พบว่า คะแนนลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 3 ตัว และ 2 ตัว

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระที่ละตัว พบว่า คะแนนลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองแปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละตัว คือ ผลการเรียนรู้ อย่างเชื่อมั่นได้ (ตาราง 8 ส่วนที่ 2) กล่าวคือนักเรียนที่มีผลการเรียนสูงมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองสูงกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 62.04 และ 57.51 ตามลำดับ)

สรุปว่า 1) นักเรียนที่มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มาก เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน เจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ได้แก่ นักเรียนหญิง หรือนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง 2) นักเรียนที่มีการจัดการกับความเครียดอย่างเหมาะสม แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองสูง ได้แก่ นักเรียนที่มีผลการเรียนสูง และ 3) นักเรียนที่มีสติปัญญาสูงกว่าค่าเฉลี่ยได้แก่ นักเรียนที่มีผลการเรียนสูง หรือนักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์นอกเหนือสมมติฐานเพื่อหากกลุ่มเสี่ยง เป็นการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนน พฤติกรรมรักการอ่าน 2 ตัวแปร ได้แก่ ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ และความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ และตัวแปรการจัดการกับความเครียด ตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร (ได้แก่ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน และเจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน) และกลุ่มจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร (ได้แก่ สติปัญญา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเอง) รวม 8 ตัวแปรที่ละตัวแปร โดยพิจารณาตามลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังของนักเรียน คือ ระดับเศรษฐกิจในครอบครัว ระดับการศึกษาของบิดา และภาระรับผิดชอบในครอบครัว การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้กระทำเฉพาะในกลุ่มตัวอย่างรวม

ระดับเศรษฐกิจในครอบครัว หมายถึง ปริมาณรายได้เฉลี่ยต่อเดือนทั้งหมดของครอบครัวของนักเรียน พิจารณาจากปริมาณรายได้ต่อเดือนของนักเรียน พิจารณาร่วมกับจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ใช้จ่ายจากเงินรายได้ดังกล่าว (ตาราง 1) สามารถแบ่งกลุ่มในการวิเคราะห์เป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวสูง และกลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวต่ำ พิสัยระดับเศรษฐกิจในครอบครัวอยู่ระหว่าง 1-12 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.58 แบ่งออกเป็น 2 ระดับคือ ระดับเศรษฐกิจในครอบครัวต่ำ หมายถึง กลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง (1.00-6.58) ระดับเศรษฐกิจในครอบครัวสูง หมายถึง กลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง (6.59-12.00)

ระดับการศึกษาของบิดา หมายถึง จำนวนปีที่บิดาของนักเรียนได้รับการศึกษาจากสถานศึกษา พิสัยระดับการศึกษาของบิดาอยู่ระหว่าง 3 – 21 ปี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 11.42 ปี แบ่งกลุ่มเป็น 2 ระดับคือ ระดับการศึกษาของบิดาน้อย หมายถึง กลุ่มบิดาที่มีจำนวนปีที่ได้รับการศึกษาจากสถานศึกษาน้อยกว่าค่าเฉลี่ย (3 -11.44 ปี) ระดับการศึกษาของบิดามาก หมายถึง กลุ่มบิดาที่มีจำนวนปีที่ได้รับการศึกษาจากสถานศึกษามากกว่าค่าเฉลี่ย (11.45 - 21ปี) (ตาราง 2)

การะับผิดชอบในครอบครัว หมายถึง จำนวนกิจกรรมที่นักเรียนต้องรับผิดชอบช่วยเหลืองานบ้านภายในครอบครัวตามที่ผู้ปกครองมอบหมาย พิสัยการะับผิดชอบในครอบครัวอยู่ระหว่าง (1-9 อย่าง) ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.50 อย่าง แบ่งกลุ่มเป็น 2 ระดับคือ กลุ่มที่มีการะับผิดชอบในครอบครัวน้อย หมายถึง กลุ่มนักเรียนที่มีการะับผิดชอบในครอบครัวน้อยกว่าค่าเฉลี่ย (1-2 อย่าง) กลุ่มที่มีการะับผิดชอบในครอบครัวมาก หมายถึง กลุ่มนักเรียนที่มีการะับผิดชอบในครอบครัวมากกว่าค่าเฉลี่ย (3-9 อย่าง)

4.4.9 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ ตามระดับเศรษฐกิจในครอบครัว ระดับการศึกษาของบิดา และการะับผิดชอบในครอบครัว จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ (ตาราง 9) พบว่า คะแนนปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ ไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 3 ตัว และ 2 ตัว

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระทีละตัว พบว่า ปริมาณการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ตัวคือ ระดับเศรษฐกิจในครอบครัว อย่างเชื่อมั่นได้ (ตาราง 9 ส่วนที่ 2) กล่าวคือ นักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวสูงมีปริมาณการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากกว่านักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวต่ำ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 107.20 และ 94.82 ตามลำดับ)

ตาราง 9 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่าน 2 ด้าน (ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ และความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์) คะแนนของตัวแปรการจัดการกับความเครียด ตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ และกลุ่มจิตลักษณะเดิมที่ละตัวแปร ตามระดับเศรษฐกิจในครอบครัว ระดับการศึกษาของบิดา และการรับผิดชอบในครอบครัว แตกต่างกัน ในกลุ่มรวม (ส่วนที่ 1) และคะแนนเฉลี่ยของปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ ความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ การจัดการกับความเครียด ตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ และกลุ่มจิตลักษณะเดิมที่ละตัวแปร ตามระดับของตัวแปรอิสระที่ส่งผลแบบเดียว (ส่วนที่ 2)

ส่วนที่ 1

ตัวแปรตาม	จำนวนคน	แสดงค่าเอฟ							ปริมาณการทำนาย (ร้อยละ)
		ระดับเศรษฐกิจ	ระดับกศ.บิดา	การรับผิดชอบ					
		ก	ข	ค	ก×ข	ก×ค	ข×ค	ก×ข×ค	
ปริมาณเวลาฯ	524	4.20*	<1	1.53	3.30	<1	<1	<1	2.20
ความสนใจเลือกอ่านฯ	531	<1	8.05*	13.06***	<1	<1	<1	<1	4.60
การจัดการกับความเครียด	531	<1	10.68***	8.12**	<1	<1	<1	<1	5.00
เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมฯ	531	<1	<1	12.91***	1.21	<1	<1	1.59	2.80
เจตคติที่ดีต่อโครงการฯ	531	<1	<1	2.29	<1	1.84	<1	<1	1.50
สติปัญญา	531	14.74***	2.29	<1	<1	<1	<1	1.42	4.90
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	531	<1	2.53	6.83**	<1	<1	<1	<1	2.20
ลักษณะมุ่งอนาคตฯ	531	6.88**	8.79**	6.40**	<1	<1	<1	1.22	5.00

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 , ** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01, *** มีนัยสำคัญที่ระดับ .001

ส่วนที่ 2

กลุ่ม	ตัวแปร	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรตาม จิตลักษณะตามสถานการณ์ จิตลักษณะเดิม	
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง	
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ	
ปริมาณเวลาฯ	ระดับเศรษฐกิจในครอบครัว	สูง = 107.20	ต่ำ = 94.82
ความสนใจเลือกอ่าน	ระดับการศึกษาบิดา	มาก = 67.79	น้อย = 64.88
	การรับผิดชอบ	มาก = 68.19	น้อย = 64.48
การจัดการกับความเครียด	ระดับการศึกษาบิดา	มาก = 66.72	น้อย = 64.09
	การรับผิดชอบ	มาก = 66.55	น้อย = 64.26
เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมฯ	การรับผิดชอบ	มาก = 47.80	น้อย = 44.93
สติปัญญา	ระดับเศรษฐกิจในครอบครัว	สูง = 49.91	ต่ำ = 47.68
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	การรับผิดชอบ	มาก = 44.28	น้อย = 42.58
ลักษณะมุ่งอนาคตฯ	ระดับเศรษฐกิจในครอบครัว	ต่ำ = 60.91	สูง = 58.77
	ระดับการศึกษาบิดา	มาก = 61.05	น้อย = 58.63
	การรับผิดชอบ	มาก = 60.89	น้อย = 58.81

4.4.10 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ ตามระดับเศรษฐกิจในครอบครัว ระดับการศึกษาของบิดา และภาระรับผิดชอบในครอบครัว จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ (ตาราง 9) พบว่าคะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ ไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 3 ตัว และ 2 ตัว

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระทีละตัว พบว่า คะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปรทีละตัวคือ ระดับการศึกษาของบิดา และภาระรับผิดชอบในครอบครัวอย่างเชื่อมั่นได้ (ตาราง 9 ส่วนที่ 2) กล่าวคือ นักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษามากมีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากกว่านักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาน้อย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 67.79 และ 64.88 ตามลำดับ) นักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวมากมีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากกว่านักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 68.19 และ 64.48 ตามลำดับ)

4.4.11 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนการจัดการกับความเครียด ตามระดับเศรษฐกิจในครอบครัว ระดับการศึกษาของบิดา และภาระรับผิดชอบในครอบครัว จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการจัดการความเครียด (ตาราง 9) พบว่าคะแนนการจัดการกับความเครียด ไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 3 ตัว และ 2 ตัว

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระทีละตัว พบว่า คะแนนการจัดการกับความเครียดแปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปรทีละตัวคือ ระดับการศึกษาของบิดา และภาระรับผิดชอบในครอบครัวอย่างเชื่อมั่นได้ (ตาราง 9 ส่วนที่ 2) กล่าวคือ นักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษามากมีการจัดการกับความเครียดอย่างเหมาะสมมากกว่านักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาน้อย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 66.72 และ 64.09 ตามลำดับ) นักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวมากมีการจัดการกับความเครียดอย่างเหมาะสมมากกว่านักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 66.55 และ 64.26 ตามลำดับ)

4.4.12 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน ตามระดับเศรษฐกิจในครอบครัว ระดับการศึกษาของบิดา และภาระรับผิดชอบในครอบครัว จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน (ตาราง 9) พบว่าคะแนนเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน ไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 3 ตัว และ 2 ตัว

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระที่ละตัว พบว่า คะแนนเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านแปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระแปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละตัวคือ ภาระรับผิดชอบในครอบครัวอย่างเชื่อมั่นได้ (ตาราง 9 ส่วนที่ 2) กล่าวคือ นักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวมากมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่านักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 47.80 และ 44.93 ตามลำดับ)

4.4.13 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนเจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ตามระดับเศรษฐกิจในครอบครัว ระดับการศึกษาของบิดา และภาระรับผิดชอบในครอบครัว จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน (ตาราง 9) พบว่าคะแนนเจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 3 ตัว และ 2 ตัว และที่ละตัว

4.4.14 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนสติปัญญาตามระดับเศรษฐกิจในครอบครัว ระดับการศึกษาของบิดา และภาระรับผิดชอบในครอบครัว จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนสติปัญญา (ตาราง 9) พบว่าคะแนนสติปัญญา ไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 3 ตัว และ 2 ตัว

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระที่ละตัว พบว่า คะแนนสติปัญญาแปรปรวนไปตัวแปรอิสระที่ละตัวคือ ระดับเศรษฐกิจในครอบครัวอย่างเชื่อมั่นได้ (ตาราง 9 ส่วนที่ 2) กล่าวคือ นักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวสูงมีคะแนนสติปัญญาสูงกว่าค่าเฉลี่ยมากกว่านักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวต่ำ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 41.91 และ 47.68 ตามลำดับ)

4.4.15 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตามระดับเศรษฐกิจในครอบครัว ระดับการศึกษาของบิดา และภาระรับผิดชอบในครอบครัว จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (ตาราง 9) พบว่าพบว่าคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 3 ตัว และ 2 ตัว

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระที่ละตัว พบว่า คะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละตัวคือ ภาระรับผิดชอบในครอบครัวอย่างเชื่อมั่นได้ (ตาราง 9 ส่วนที่ 2) กล่าวคือ นักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวมากมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากกว่านักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 44.28 และ 44.58 ตามลำดับ)

4.4.16 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนลักษณะมุ่งอนาคต และควบคุมตน ตามระดับเศรษฐกิจในครอบครัว ระดับการศึกษาของบิดา และการะับผิดชอบในครอบครัว จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน (ตาราง 9) พบว่า พบว่าคะแนนลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 3 ตัว และ 2 ตัว

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระทีละตัว พบว่า คะแนนการจัดการกับความเครียดแปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระ 3 ตัวแปรทีละตัวคือ ระดับเศรษฐกิจในครอบครัว ระดับการศึกษาของบิดา และการะับผิดชอบในครอบครัวอย่างเชื่อมั่นได้ (ตาราง 9 ส่วนที่ 2) กล่าวคือ นักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวต่ำมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูงกว่านักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวสูง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 60.91 และ 58.77 ตามลำดับ) นักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษามากมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนมากกว่านักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาน้อย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 61.05 และ 58.63 ตามลำดับ) นักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวมากมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนมากกว่านักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 60.89 และ 58.81 ตามลำดับ)

สรุปว่า 1) นักเรียนที่มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มาก การจัดการกับความเครียดอย่างเหมาะสมมากและมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูงได้แก่ นักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวมาก 2) นักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านมาก แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงได้แก่ นักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวมาก 3) นักเรียนที่มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เหมาะสมมาก และมีคะแนนสติปัญญาสูงกว่าค่าเฉลี่ยได้แก่ นักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวสูง และ 4) นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูงได้แก่ นักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวต่ำ

4.5 ผลการทำนายจิตลักษณะตามสถานการณ์ (เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน และเจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน) และพฤติกรรมรักการอ่าน (ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ และความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์) แต่ละด้าน เมื่อใช้ตัวแปรกลุ่มลักษณะสถานการณ์ และตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะเดิมเป็นตัวทำนาย

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ เป็นการแสวงหาตัวทำนายสำคัญและปริมาณการทำนายเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน เจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ และความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ สถิติที่ใช้คือ วิธีวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐานและแบบเป็นขั้น (Standard and Stepwise Multiple Regression Analysis) โดยใช้ตัวทำนาย 3 ชุด ตัวทำนายชุดที่ 1 คือ ลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร (ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู และการมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน) ตัวทำนายชุดที่ 2 คือ จิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร (ได้แก่

สติปัญญา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน) **ตัวทำนายชุดที่ 3** เป็นการรวมตัวทำนายชุดที่ 1 และชุดที่ 2 เข้าด้วยกัน รวมเป็น 9 ตัวแปร (ดูรายละเอียดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ ที่ศึกษาตามค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ Correlation Coefficient ตาราง 50 ภาคผนวก ข) โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบปริมาณการทำนายในชุดที่ 3 ว่าสามารถทำนายได้มากกว่า ตัวทำนายชุดที่ 1 หรือชุดที่ 2 ตามลำดับได้มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 5 หรือไม่ (Cohen. 1977)

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้กระทำทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 14 กลุ่ม แบ่งตามลักษณะชีวสังคมและภูมิหลัง 7 ลักษณะได้แก่ ประเภทโรงเรียน เพศ ผลการเรียน ฐานะเศรษฐกิจในครอบครัว ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา ภาระหน้าที่ในครอบครัวของนักเรียน (ตาราง 2) และมีการเปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์ทำนายระหว่างกลุ่มนักเรียนที่แบ่งตามลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังลักษณะเดียวกันออกเป็นสองระดับ

4.5.1 ผลการทำนายเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน เมื่อใช้ตัวแปรชุด

กลุ่มลักษณะสถานการณ์ และตัวแปรชุดกลุ่มจิตลักษณะเดิมเป็นตัวทำนาย

เมื่อนำคะแนนเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านมาวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐานและแบบเป็นขั้น โดยใช้ตัวทำนายชุดที่ 1 คือ **ลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร** ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู และการมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน (ตาราง 10) พบว่า ตัวแปรชุดลักษณะสถานการณ์สามารถทำนายเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านในกลุ่มรวม ได้ร้อยละ **41.50** โดยมีตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู (ค่าเบต้าเท่ากับ .44 , .18 , .11 และ .09 ตามลำดับ) หมายความว่า นักเรียนที่มีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา รับรู้การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา และรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูมากเท่าใด ก็มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านมากเท่านั้น

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 1 ในกลุ่มย่อย 14 กลุ่มพบว่า ตัวทำนายชุดที่ 1 ร่วมกันทำนายเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านในกลุ่มย่อยต่างๆ ได้ในปริมาณการทำนายอยู่ระหว่าง ร้อยละ **34.40** ถึง ร้อยละ **52.00** ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย มีตัวทำนายสำคัญคือ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน และการควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา (ค่าเบต้าเท่ากับ .51 และ .35 ตามลำดับ) ทำนายได้ต่ำสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง โดยมีตัวทำนายสำคัญคือ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู (ค่าเบต้า .39 , .18 และ .17 ตามลำดับ)

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 1 โดยเปรียบเทียบปริมาณการทำนายระหว่างกลุ่มนักเรียน ที่แบ่งตามตัวแปรลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังลักษณะเดียวกัน ออกเป็นสองกลุ่มย่อย และใช้ปริมาณความแตกต่างมากกว่าร้อยละ 5 เป็นเกณฑ์ พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 1 ร่วมกันทำนายเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านได้ ในกลุ่มนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่านได้มากกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน (ร้อยละ 45.60 กับ ร้อยละ 35.90 ตามลำดับ) ในกลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำได้มากกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนสูง (ร้อยละ 48.80 กับ ร้อยละ 34.40 ตามลำดับ) ในกลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวต่ำได้มากกว่านักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวสูง (ร้อยละ 44.90 กับ

ตาราง 10 ปริมาณการทำนายและตัวทำนายลำดับของเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน ด้วยตัวทำนายชุดที่1: กลุ่มลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร ชุดที่2 : กลุ่มจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร ชุดที่3 : ชุดรวม ลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร จิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร รวมเป็น 9 ตัวแปร แต่ละชุดในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 14 กลุ่ม

กลุ่ม	จำนวน (คน)	ชุดที่1 : กลุ่มลักษณะสถานการณ์ (1,2,3,4,5,6)			ชุดที่2 : กลุ่มจิตลักษณะเดิม (7,8,9)			ชุดที่3 : ชุดรวม (1,2,3,4,5,6,7,8,9)			น.บ.เฉลี่ย %
		% ทำนาย ¹	ตัวทำนาย ²	ค่าเบต้า ²	% ทำนาย ¹	ตัวทำนาย ²	ค่าเบต้า ²	% ทำนาย ¹	ตัวทำนาย ²	ค่าเบต้า ²	
รวม	531	41.50	6, 3, 4, 5	.44, .18, .11, .09	26.00	8,9	.35, .22	46.00	6, 8, 3, 9, 7	.40, .18, .19, .11, -.07	4.50
ไม่ใช่รร.ต้นแบบฯ	262	35.90	6, 4, 3	.44, .15, .15	24.50	8,9	.38, .16	42.10	6, 8, 3, 7	.39, .26, .17, -.12	6.20*
รร.ต้นแบบฯ	269	45.60	6, 3, 5	.46, .27, .11	26.30	8,9	.30, .27	49.30	6, 8, 3	.41, .25, .22	3.70
ชาย	227	41.80	6, 3, 5	.42, .25, .17	16.20	8,9	.28, .17	43.30	6, 3, 5, 8	.39, .21, .16, .13	1.50
หญิง	304	37.40	6, 3	.47, .22	31.60	8,9	.39, .22	46.70	6, 8, 3, 7, 1, 9	.35, .26, .20, -.11, -.14, .14	9.30*
ผลการเรียนสูง	289	34.40	6, 3, 5	.39, .18, .17	23.80	8,9	.34, .20	41.70	6, 8, 3, 5, 1	.34, .30, .18, .13, -.10	7.30*
ผลการเรียนต่ำ	242	48.80	6, 3, 4	.51, .23, .13	23.20	8,9	.34, .20	51.20	6, 3, 4, 7	.49, .22, .16, -.12	2.40
ระดับศก.สูง	236	39.30	6, 3	.47, .23	23.10	8,9	.34, .12	42.50	6, 8, 3	.41, .22, .17	3.20
ระดับศก.ต่ำ	295	44.90	6, 3, 4	.46, .20, .16	29.10	8,9	.35, .25	50.40	6, 8, 3, 7, 9	.40, .19, .22, -.10, .13	5.50*
บิดามีศก.มาก	329	38.30	6, 3, 5	.43, .21, .12	23.30	8,9	.28, .25	42.90	6, 9, 3, 8	.39, .14, .16, .16	4.60
บิดามีศก.น้อย	202	47.90	6, 3, 4	.50, .20, .15	31.60	8,9	.45, .17	53.10	6, 8, 3, 7, 4	.41, .22, .17, -.13, .15	5.20*
มารดามีศก.มาก	328	38.50	6, 3, 5	.42, .25, .12	20.90	8,9	.29, .22	42.00	6, 3, 8, 9, 2	.39, .25, .13, .15, -.13	3.50
มารดามีศก.น้อย	203	52.00	6, 4	.51, .35	36.20	8,9	.44, .22	58.20	6, 8, 4, 7	.42, .28, .28, -.10	6.20*
ภาระมาก	242	41.20	6, 3	.48, .26	20.60	8,9	.27, .23	44.30	6, 3, 8, 2	.44, .30, .17, .13	3.10
ภาระน้อย	289	41.80	6, 3, 4	.45, .18, .17	30.30	8,9	.42, .19	47.80	6, 8, 3	.38, .30, .19	6.00*

ค่าเบต้ามีนัยสำคัญที่ระดับ .05 หรือน้อยกว่า และ * แสดงความแตกต่างตามเกณฑ์อย่างน้อย 5% ของปริมาณการทำนายระหว่างตัวทำนายชุดที่3 กับตัวทำนายชุดที่1 หรือชุดที่2

% ทำนาย¹ มาจากการทำนายแบบใส่ตัวแปรทั้งชุด ตัวทำนาย² และค่าเบต้า² มาจากการทำนายแบบเป็นขั้น

หมายเหตุ : ตัวทำนาย

1 หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน	4 หมายถึง การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา	7 หมายถึง สติปัญญา
2 หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล	5 หมายถึง การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู	8 หมายถึง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
3 หมายถึง การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา	6 หมายถึง การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน	9 หมายถึง ลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่น

ร้อยละ 39.30 ตามลำดับ) กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อยได้มากกว่านักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก (ร้อยละ 47.90 กับ ร้อยละ 38.30 ตามลำดับ) ในกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อยได้มากกว่านักเรียนที่มารดาการศึกษามาก (ร้อยละ 52.00 กับ ร้อยละ 38.50 ตามลำดับ)

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 2 คือ จิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร ได้แก่ สติปัญญา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน (ตาราง 10) พบว่า ตัวแปรชุดจิตลักษณะเดิม สามารถทำนายเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านในกลุ่มรวม ได้ร้อยละ 26.00 โดยมีตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน (ค่าเบต้าเท่ากับ .35 และ .22 ตามลำดับ) หมายความว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูงเท่าใด ก็มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านมากเท่านั้น

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 2 ในกลุ่มย่อย 14 กลุ่ม พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 2 ร่วมกันทำนายเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านในกลุ่มย่อยต่างๆ ได้ในปริมาณทำนายอยู่ระหว่าง ร้อยละ 16.20 ถึง ร้อยละ 36.20 ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มารดาการศึกษาน้อย มีตัวทำนายสำคัญคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน (ค่าเบต้าเท่ากับ .44 และ .22 ตามลำดับ) ทำนายได้ต่ำสุดในกลุ่มนักเรียนชาย โดยมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน เป็นตัวทำนายสำคัญ (ค่าเบต้าเท่ากับ .28 และ .17 ตามลำดับ)

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 2 โดยเปรียบเทียบปริมาณการทำนายระหว่างกลุ่มนักเรียน ที่แบ่งตามตัวแปรลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังลักษณะเดียวกัน ออกเป็น 2 กลุ่มย่อย และใช้ปริมาณความแตกต่างมากกว่าร้อยละ 5 เป็นเกณฑ์ พบว่า ตัวทำนายในชุดที่ 2 ร่วมกันสามารถทำนายเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านในกลุ่มนักเรียนหญิงได้มากกว่านักเรียนชาย (ร้อยละ 31.60 กับ ร้อยละ 16.20 ตามลำดับ) ในกลุ่มนักเรียนที่ฐานะเศรษฐกิจในครอบครัวต่ำมากกว่านักเรียนที่มีฐานะเศรษฐกิจในครอบครัวสูง (ร้อยละ 29.10 กับ ร้อยละ 23.10 ตามลำดับ) ในกลุ่มนักเรียนนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อยมากกว่านักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก (ร้อยละ 31.60 กับ ร้อยละ 23.30 ตามลำดับ) ในกลุ่มนักเรียนนักเรียนที่มารดาการศึกษาน้อยมากกว่านักเรียนที่มารดาการศึกษามาก (ร้อยละ 36.20 กับ ร้อยละ 20.90 ตามลำดับ) ในกลุ่มนักเรียนที่มีภาระหน้าที่ในครอบครัวน้อยได้มากกว่านักเรียนที่มีภาระหน้าที่ในครอบครัวมาก (ร้อยละ 30.30 กับ ร้อยละ 20.60 ตามลำดับ)

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 3 คือ ลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร และ จิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร รวมเป็น 9 ตัวแปร (ตาราง 10) พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 3 สามารถทำนายเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านในกลุ่มรวม ได้ร้อยละ 46.00 โดยมีตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน และสติปัญญา (ค่าเบต้าเท่ากับ .40, .18, .19, .11 และ -.07 ตามลำดับ) หมายความว่า นักเรียนที่มีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนมากเท่าใด และสติปัญญาน้อยกว่าเฉลี่ยของกลุ่ม ก็มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านมากเท่านั้น

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 3 ในกลุ่มย่อย 14 กลุ่ม พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 3 ร่วมกันทำนายเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านในกลุ่มย่อยต่างๆ ได้ในปริมาณการทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ 41.70 ถึง ร้อยละ 58.20 ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย มีตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา และสติปัญญา (ค่าเบต้าเท่ากับ .42, .28, .28, และ -.10 ตามลำดับ) ทำนายได้ต่ำสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง มีตัวทำนายสำคัญคือ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู และการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน (ค่าเบต้าเท่ากับ .34, .30, .18, .13, และ -.10 ตามลำดับ)

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 3 โดยเปรียบเทียบปริมาณการทำนายระหว่างกลุ่มนักเรียน ที่แบ่งตามตัวแปรลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังลักษณะเดียวกัน ออกเป็น 2 กลุ่มย่อย และใช้ปริมาณความแตกต่างมากกว่าร้อยละ 5 เป็นเกณฑ์ พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 3 ร่วมกันสามารถทำนายเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านได้ในกลุ่มนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่านมากกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน (ร้อยละ 49.30 กับ ร้อยละ 42.10 ตามลำดับ) กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำได้มากกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนสูง (ร้อยละ 51.20 กับ ร้อยละ 41.70) กลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวต่ำมากกว่านักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวสูง (ร้อยละ 50.40 กับ ร้อยละ 42.50 ตามลำดับ) กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อยได้มากกว่านักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก (ร้อยละ 53.10 กับ ร้อยละ 42.90 ตามลำดับ) และกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อยได้มากกว่านักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก (ร้อยละ 58.20 กับ ร้อยละ 42.00 ตามลำดับ)

สรุปได้ว่า ตัวทำนายชุดที่ 1 ปริมาณทำนายอยู่ระหว่าง ร้อยละ 34.40 ถึง ร้อยละ 52.00 พบตัวทำนายสำคัญที่ทำนายเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา โดยทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย ตัวทำนายชุดที่ 2 ปริมาณทำนายอยู่ระหว่าง ร้อยละ 16.20 ถึง ร้อยละ 36.20 พบตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน โดยทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย ตัวทำนายชุดที่ 3 ปริมาณทำนายอยู่ระหว่าง ร้อยละ 41.70 ถึง ร้อยละ 58.20 พบตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย

นอกจากนี้ยังพบอีกว่า ปริมาณการทำนายของตัวทำนายชุดรวม 9 ตัวแปร (ตัวทำนายชุดที่ 3) สามารถทำนายเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านได้มากกว่าชุดทำนายชุดอื่นๆ ชุดใดชุดหนึ่งที่มีค่าเปอร์เซ็นต์ทำนายลำดับรองลงมามากกว่าร้อยละ 5 (ตาราง 10) พบในกลุ่มย่อย 7 กลุ่มจาก 14 กลุ่ม โดยมีพิสัยเปอร์เซ็นต์ความแตกต่างเกินกว่าเกณฑ์ร้อยละ 5 อยู่ระหว่างร้อยละ 5.20 ถึง ร้อยละ 9.30 ประเภทนักเรียนที่มีปริมาณการทำนายต่างกันมากที่สุดคือ กลุ่มนักเรียนหญิง รองลงมา คือ กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย

4.5.2 ผลการทำนายเจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน เมื่อใช้ตัวแปรชุดลักษณะสถานการณ์ และตัวแปรชุดจิตลักษณะเดิมเป็นตัวทำนาย

เมื่อนำคะแนนเจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน มาวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐานและแบบเป็นขั้น โดยใช้ตัวทำนายชุดที่ 1 คือ ลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู และการมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน (ตาราง 11) พบว่า ตัวแปรชุดลักษณะสถานการณ์สามารถทำนายเจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในกลุ่มรวมได้ ร้อยละ 27.20 โดยมีตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล (ค่าเบต้าเท่ากับ .31 , .12 , .15, .11 ตามลำดับ) หมายความว่า นักเรียนที่มีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากเท่าใด ก็มีเจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านมากเท่านั้น

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 1 ในกลุ่มย่อย 14 กลุ่มพบว่า ตัวทำนายชุดที่ 1 ร่วมกันทำนายเจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในกลุ่มย่อยต่างๆ ได้ในปริมาณการทำนายอยู่ระหว่าง ร้อยละ 17.90 ถึง ร้อยละ 38.80 ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย มีตัวทำนายสำคัญคือ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน และการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน (ค่าเบต้าเท่ากับ .46 และ .29 ตามลำดับ) ทำนายได้ต่ำสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง มีตัวทำนายสำคัญคือ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู และการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล (ค่าเบต้าเท่ากับ .24 , .21 และ .12 ตามลำดับ)

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 1 โดยเปรียบเทียบปริมาณการทำนายระหว่างกลุ่มนักเรียน ที่แบ่งตามตัวแปรลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังลักษณะเดียวกัน ออกเป็นสองกลุ่มย่อย และใช้ปริมาณความแตกต่างมากกว่าร้อยละ 5 เป็นเกณฑ์ พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 1 ร่วมกันทำนายเจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านได้ ในกลุ่มนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียน

ต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่านได้มากกว่า นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน (ร้อยละ 34.70 กับ ร้อยละ 18.50) ในกลุ่มนักเรียนชายได้มากกว่านักเรียนหญิง (ร้อยละ 29.50 กับ ร้อยละ 24.10) ในกลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำได้มากกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนสูง (ร้อยละ 38.80 กับ ร้อยละ 17.90) ในกลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวต่ำได้มากกว่านักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวสูง (ร้อยละ 34.20 กับ ร้อยละ 21.90) กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อยได้มากกว่านักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก (ร้อยละ 35.10 กับ ร้อยละ 24.30) ในกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อยได้มากกว่านักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก (ร้อยละ 38.30 กับ ร้อยละ 24.10)

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 2 คือ จิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร ได้แก่ สติปัญญา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน (ตาราง 11) พบว่า ตัวแปรชุดจิตลักษณะเดิม สามารถทำนายเจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในกลุ่มรวม ได้ร้อยละ **14.80** โดยมีตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (ค่าเบต้าเท่ากับ .28 และ .15 ตามลำดับ) หมายความว่า นักเรียนที่มี ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากเท่าใด ก็มีเจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านมากเท่านั้น

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 2 ในกลุ่มย่อย 14 กลุ่ม พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 2 ร่วมกันทำนายเจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในกลุ่มย่อยต่างๆ ได้ในปริมาณทำนายอยู่ระหว่าง ร้อยละ **10.40** ถึง ร้อยละ **21.00** ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน มีตัวทำนายสำคัญคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน (ค่าเบต้าเท่ากับ .28 และ .23 ตามลำดับ) ทำนายได้ต่ำสุดในกลุ่มนักเรียนชาย โดยมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเป็นตัวทำนายสำคัญเพียงตัวเดียว (ค่าเบต้าเท่ากับ .31)

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 2 โดยเปรียบเทียบปริมาณการทำนายระหว่างกลุ่มนักเรียน ที่แบ่งตามตัวแปรลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังลักษณะเดียวกัน ออกเป็น 2 กลุ่มย่อย และใช้ปริมาณความแตกต่างมากกว่าร้อยละ 5 เป็นเกณฑ์ พบว่า ตัวทำนายในชุดที่ 2 ร่วมกันสามารถทำนายเจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านได้ในกลุ่มนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่านมากกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน (ร้อยละ 21.00 กับ ร้อยละ 10.80) ในกลุ่มกลุ่มนักเรียนหญิงได้มากกว่านักเรียนชาย (ร้อยละ 16.70 กับ ร้อยละ 10.40)

ตาราง 11 ปริมาณการทำนายและตัวทำนายลำดับของเจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ด้วยตัวทำนายชุดที่ 1: กลุ่มลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร ชุดที่2 : กลุ่มจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร ชุดที่3 : ชุดรวม ลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร จิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร รวมเป็น 9 ตัวแปร แต่ละชุดในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 14 กลุ่ม

กลุ่ม	จำนวน (คน)	ชุดที่1 : กลุ่มลักษณะสถานการณ์ (1,2,3,4,5,6)			ชุดที่2 : กลุ่มจิตลักษณะเดิม (7,8,9)			ชุดที่3 : ชุดรวม (1,2,3,4,5,6,7,8,9)			เฉลี่ย %
		% ทำนาย ¹	ตัวทำนาย ²	ค่าเบต้า ²	% ทำนาย ¹	ตัวทำนาย ²	ค่าเบต้า ²	% ทำนาย ¹	ตัวทำนาย ²	ค่าเบต้า ²	
รวม	531	27.20	6, 3, 5, 2	.31, .12, .15, .11	14.80	9, 8	.28, .15	28.90	6, 9, 5, 3	.28, .17, .14, .14	1.70
ไม่ใช่รร.ต้นแบบฯ	262	34.70	6, 5, 1, 3	.32, .23, .14, .13	21.00	8, 9	.28, .23	38.40	6, 5, 9, 3, 7	.30, .21, .19, .18, -.12	3.70
รร.ต้นแบบฯ	269	18.50	6, 2	.34, .16	10.80	9	.31	21.70	6, 9, 2, 8	.32, .24, .12, -.15	3.20
ชาย	227	29.50	5, 2, 6	.25, .26, .25	10.40	9	.31	30.90	5, 2, 6	.25, .26, .25	1.40
หญิง	304	24.10	6, 3, 1	.34, .15, .12	16.70	9, 8	.26, .19	26.90	6, 9, 3	.30, .20, .15	2.80
ผลการเรียนสูง	289	17.90	6, 5, 2	.24, .21, .12	12.20	9, 7	.34, -.12	22.60	6, 9, 5	.21, .20, .19	4.70
ผลการเรียนต่ำ	242	38.80	6, 1, 4	.44, .22, .18	16.20	8, 9	.25, .22	39.20	6, 1, 4	.44, .22, .18	0.40
ระดับศก.สูง	236	21.90	6, 4, 2	.31, .15, .14	13.31	9, 8	.25, .15	23.00	6, 9, 2	.29, .17, .15	1.10
ระดับศก.ต่ำ	295	34.20	6, 5, 3	.35, .20, .19	16.90	9, 8	.31, .14	36.40	6, 9, 5, 3	.32, .17, .16, .15	2.20
บิดามีกศ.มาก	329	24.30	4, 6, 5, 2	.17, .23, .14, .12	15.90	9	.39	26.90	9, 6, 4, 5	.20, .21, .15, .12	2.60
บิดามีกศ.น้อย	202	35.10	6, 1, 5	.45, .17, .14	13.80	8, 9	.22, .20	35.90	6, 1, 5	.45, .17, .14	0.80
มารดามีกศ.มาก	328	24.10	6, 2, 5, 3	.25, .15, .16, .13	15.50	9, 8	.25, .19	26.50	6, 9, 3, 5, 2	.22, .16, .11, .12, .11	2.40
มารดามีกศ.น้อย	203	38.30	6, 1	.46, .29	14.90	9	.38	40.50	6, 1	.46, .29	2.20
ภาระมาก	242	29.90	6, 5, 3	.33, .21, .16	15.90	9, 8	.27, .15	32.70	6, 5, 9	.32, .22, .17	2.80
ภาระน้อย	289	27.20	6, 2, 3	.30, .24, .15	14.30	9, 8	.27, .14	28.80	6, 2, 9, 3	.27, .21, .16, .12	1.60

ค่าเบต้ามีนัยสำคัญที่ระดับ .05 หรือน้อยกว่า และ * แสดงความแตกต่างตามเกณฑ์อย่างน้อย 5% ของปริมาณการทำนายระหว่างตัวทำนายชุดที่3 กับตัวทำนายชุดที่1 หรือชุดที่2

% ทำนาย¹ มาจากการทำนายแบบใส่ตัวแปรทั้งชุด ตัวทำนาย² และค่าเบต้า² มาจากการทำนายแบบเป็นขั้น

หมายเหตุ : ตัวทำนาย

1 หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน	4 หมายถึง การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา	7 หมายถึง สติปัญญา
2 หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล	5 หมายถึง การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู	8 หมายถึง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
3 หมายถึง การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา	6 หมายถึง การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน	9 หมายถึง ลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่น

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 3 คือ ลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร และ จิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร รวมเป็น 9 ตัวแปร (ตาราง 11) พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 3 สามารถทำนายเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านในกลุ่มรวม ได้ร้อยละ 28.90 โดยมีตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู และการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา (ค่าเบต้าเท่ากับ .28, .17, .14 และ .14 ตามลำดับ) หมายความว่า นักเรียนที่มีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา มากเท่าใด ก็มีเจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านมากเท่านั้น

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 3 ในกลุ่มย่อย 14 กลุ่ม พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 3 ร่วมกันทำนายเจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในกลุ่มย่อยต่าง ๆ ได้ในปริมาณการทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ 21.70 ถึง ร้อยละ 40.50 ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย มีตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน (ค่าเบต้าเท่ากับ .46 และ .29 ตามลำดับ) ทำนายได้ต่ำสุดในกลุ่มนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน มีตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (ค่าเบต้าเท่ากับ .32, .24, .12 และ -.15 ตามลำดับ)

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 3 โดยเปรียบเทียบปริมาณการทำนายระหว่างกลุ่มนักเรียน ที่แบ่งตามตัวแปรลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังลักษณะเดียวกัน ออกเป็น 2 กลุ่มย่อย และใช้ปริมาณความแตกต่างมากกว่าร้อยละ 5 เป็นเกณฑ์ พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 3 ร่วมกันสามารถทำนายเจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านได้ในกลุ่มนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่านมากกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน (ร้อยละ 38.40 กับ ร้อยละ 21.70) กลุ่มนักเรียนที่มีการเรียนต่ำมากกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนสูง (ร้อยละ 39.20 กับ ร้อยละ 22.60) กลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวต่ำมากกว่านักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวสูง (ร้อยละ 36.40 กับ ร้อยละ 23.00) กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อยมากกว่านักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก (ร้อยละ 35.90 กับ ร้อยละ 26.90) และนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อยมากกว่านักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก (ร้อยละ 40.50 กับ ร้อยละ 26.50)

สรุปได้ว่า ตัวทำนายชุดที่ 1 ปริมาณการทำนายอยู่ระหว่าง ร้อยละ 17.90 ถึงร้อยละ 38.80 พบตัวแปรสำคัญที่ทำนายเจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา โดยทำนายได้สูงสุด

ในกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย **ตัวทำนายชุดที่ 2** ปริมาณทำนายอยู่ระหว่าง ร้อยละ 10.40 ถึง ร้อยละ 21.00 พบตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่ไม่ได้เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน **ตัวทำนายชุดที่ 3** ปริมาณทำนายอยู่ระหว่าง ร้อยละ 21.70 ถึง ร้อยละ 40.50 พบตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล โดยทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย

ในการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนนี้ (ตาราง 11) พบว่า ปริมาณการทำนายของตัวทำนายชุดรวม 9 ตัว (ตัวทำนายชุดที่ 3) สามารถทำนายเจตคติของโครงการได้มากกว่าชุดทำนายชุดอื่นที่มีเปอร์เซ็นต์ทำนายรองลงมาในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยต่างๆ แต่ไม่ถึงเกณฑ์ที่ตั้งไว้ร้อยละ 5

4.5.3 ผลการทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมของนักเรียน เมื่อใช้ตัวแปรชุดลักษณะสถานการณ์ และตัวแปรชุดจิตลักษณะเดิมเป็นตัวทำนาย

เมื่อนำปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ด้านรวมของนักเรียนมาวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐานและแบบเป็นขั้น โดยใช้ตัวทำนายชุดที่ 1 คือ **ลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร** ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู และการมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน (ตาราง 12) พบว่า ตัวแปรชุดลักษณะสถานการณ์สามารถทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมของนักเรียน **ในกลุ่มรวม** ได้ร้อยละ **3.00** โดยมีตัวทำนายสำคัญ คือ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน และการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน (ค่าเบต้าเท่ากับ .11 และ .10 ตามลำดับ) หมายความว่า นักเรียนที่มีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อนมาก และได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมากเท่าใด ก็มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมมากเท่านั้น

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 1 ในกลุ่มย่อย 14 กลุ่มพบว่า ตัวทำนายชุดที่ 1 ร่วมกันทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมของนักเรียน ได้ในปริมาณการทำนายอยู่ระหว่าง **2.20** ถึง ร้อยละ **6.20** ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย ตัวทำนายสำคัญคือ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน เพียงตัวแปร

ตาราง 12 ปริมาณการทำนายและตัวทำนายลำดับของปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมของนักเรียน ด้วยตัวทำนายชุดที่1: กลุ่มลักษณะ
สถานการณ์ 6 ตัวแปร ชุดที่2 : กลุ่มจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร ชุดที่3 : ชุดรวม กลุ่มลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร กลุ่มจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร รวมเป็น
9 ตัวแปร แต่ละชุดในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 14 กลุ่ม

กลุ่ม	จำนวน (คน)	ชุดที่1 : กลุ่มลักษณะสถานการณ์ (1,2,3,4,5,6)			ชุดที่2 : กลุ่มจิตลักษณะเดิม (7,8,9)			ชุดที่3 : ชุดรวม (1,2,3,4,5,6,7,8,9)			เฉลี่ย%
		% ทำนาย ¹	ตัวทำนาย ²	ค่าเบต้า ²	% ทำนาย ¹	ตัวทำนาย ²	ค่าเบต้า ²	% ทำนาย ¹	ตัวทำนาย ²	ค่าเบต้า ²	
รวม	524	3.00	6,1	.11, .10	2.60	8	.14	4.30	6, 1	.11, .10	1.30
ไม่ใช่รร.ต้นแบบฯ	259	4.10	1	.15	1.50	ตัวทำนายไม่มีนัยสำคัญ		4.80	1	.15	0.70
รร.ต้นแบบฯ	265	4.90	6	.20	3.70	8	.15	7.90	6	.20	3.00
ชาย	225	5.90	5	.20	3.10	8	.15	8.00	5	.20	2.10
หญิง	299	2.70	6	.14	2.10	8	.12	3.80	6	.14	1.10
ผลการเรียนสูง	286	2.20	6	.14	4.50	8, 9	.27, -.17	6.30	8, 9	.27, -.17	1.80
ผลการเรียนต่ำ	238	3.80	1	.16	2.50	7	.13	5.50	1	.16	1.70
ระดับศก.สูง	234	2.70	6	.13	2.80	8	.16	3.90	8	.16	1.10
ระดับศก.ต่ำ	290	3.80	6	.14	3.40	7	.14	6.00	7, 6	.13, .13	2.20
บิดามีกศ.มาก	324	2.50	1	.13	3.70	8	.18	5.40	8	.18	1.70
บิดามีกศ.น้อย	200	5.00	6	.17	2.30	ตัวทำนายไม่มีนัยสำคัญ		7.60	6	.17	2.60
มารดามีกศ.มาก	323	3.30	4	.14	1.90	8	.13	4.40	4	.14	1.10
มารดามีกศ.น้อย	201	4.10	6	.17	4.40	8	.15	7.30	6	.17	2.90
ภาระมาก	239	5.00	4	.15	2.00	ตัวทำนายไม่มีนัยสำคัญ		6.00	4	.15	1.00
ภาระน้อย	285	6.20	6	.20	4.30	8	-.14, .16	8.80	6	.20	2.60

ค่าเบต้ามีนัยสำคัญที่ระดับ .05 หรือน้อยกว่า และ * แสดงความแตกต่างตามเกณฑ์อย่างน้อย 5% ของปริมาณการทำนายระหว่างตัวทำนายชุดที่3 กับตัวทำนายชุดที่1 หรือชุดที่2

% ทำนาย¹ มาจากการทำนายแบบใส่ตัวแปรทั้งชุด ตัวทำนาย² และค่าเบต้า² มาจากการทำนายแบบเป็นขั้น

หมายเหตุ : ตัวทำนาย

1 หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน	4 หมายถึง การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา	7 หมายถึง สติปัญญา
2 หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล	5 หมายถึง การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู	8 หมายถึง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
3 หมายถึง การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา	6 หมายถึง การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน	9 หมายถึง ลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่น

เดียว (ค่าเบต้าเท่ากับ .20) ทำนายได้ต่ำสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง มีตัวทำนายสำคัญ คือ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน เพียงตัวแปรเดียว (ค่าเบต้าเท่ากับ .14)

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 2 คือ จิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร ได้แก่ สติปัญญา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน (ตาราง 12) พบว่า ตัวแปรชุด จิตลักษณะเดิม สามารถทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมของ นักเรียน ในกลุ่มรวม ได้ร้อยละ 2.60 โดยมีทำนายสำคัญคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เพียงตัวแปรเดียว (ค่าเบต้าเท่ากับ .14) หมายความว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เท่าใดก็มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมมากเท่านั้น

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 2 ในกลุ่มย่อย 14 กลุ่ม พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 2 ร่วมกันทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมของนักเรียน ได้ใน ปริมาณการทำนายอยู่ระหว่าง 1.50 ถึง ร้อยละ 4.50 ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีผลการ เรียนสูง ตัวทำนายสำคัญคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน (ค่าเบต้า เท่ากับ .27 และ -.17 ตามลำดับ) ทำนายได้ต่ำสุดในกลุ่มนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียน ต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ไม่พบตัวทำนายสำคัญ

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 3 คือ ลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร และ จิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร รวมเป็น 9 ตัวแปร (ตาราง 12) พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 3 สามารถ ทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวม ของนักเรียนในกลุ่มรวม ได้ร้อยละ 4.30 โดยมีตัวทำนายสำคัญคือ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน และการอบรมเลี้ยง ดูแบบรักสนับสนุน (ค่าเบต้าเท่ากับ .11 และ .10 ตามลำดับ) หมายความว่า นักเรียนที่มีแบบอย่าง พฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อนมาก และได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมาก ก็มีปริมาณ เวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมมากเท่านั้น

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 3 ในกลุ่มย่อย 14 กลุ่ม พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 3 ร่วมกันทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมของนักเรียนได้ในปริมาณ การทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ 3.80 ถึง ร้อยละ 8.80 ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีภาระ รับผิดชอบในครอบครัวน้อย ตัวทำนายสำคัญคือ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน เพียงตัวแปรเดียว (ค่าเบต้าเท่ากับ .20) ทำนายได้ต่ำสุดในกลุ่มนักเรียนหญิง ตัวทำนายสำคัญคือ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน เพียงตัวแปรเดียว (ค่าเบต้าเท่ากับ .14)

สรุปได้ว่า ตัวทำนายชุดที่ 1 ปริมาณทำนายอยู่ระหว่าง ร้อยละ 2.20 ถึง ร้อยละ 6.20 พบ ตัวทำนายสำคัญที่ทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมเรียงลำดับจาก มากไปน้อยคือ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู โดยทำนาย ได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย ตัวทำนายชุดที่ 2 ปริมาณทำนายอยู่ ระหว่าง ร้อยละ 1.50 ถึง ร้อยละ 4.50 พบตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ แรงจูงใจ

ไฝสัมผัสฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน โดยทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง **ตัวทำนายชุดที่ 3** ปริมาณทำนายอยู่ระหว่าง ร้อยละ 3.80 ถึง ร้อยละ 8.80 พบตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน แรงจูงใจไฝสัมผัสฤทธิ์ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน และการควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย

ในการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนนี้ (ตาราง 12) พบว่า ปริมาณการทำนายของตัวทำนายชุดรวม 9 ตัวแปร (ตัวทำนายชุดที่ 3) สามารถทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมได้มากกว่าชุดทำนายชุดอื่นที่มีเปอร์เซ็นต์ทำนายรองลงมาในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยต่างๆ แต่ไม่ถึงเกณฑ์ที่ตั้งไว้ร้อยละ 5

4.5.4 ผลการทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสิ่งพิมพ์ (ประเภทตำรา หนังสือเสริมความรู้) ของนักเรียน เมื่อใช้ตัวแปรชุด ลักษณะสถานการณ์ และตัวแปรชุดจิตลักษณะเดิมเป็นตัวทำนาย

เมื่อนำปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสิ่งพิมพ์ (ประเภทตำรา หนังสือเสริมความรู้) ของนักเรียนมาวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐานและแบบเป็นขั้น โดยใช้ **ตัวทำนายชุดที่ 1** คือ **ลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร** ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู และการมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน (ตาราง 13) พบว่า ตัวแปรชุดลักษณะสถานการณ์สามารถทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสิ่งพิมพ์ (ประเภทตำรา หนังสือเสริมความรู้) ของนักเรียนในกลุ่มรวมได้ร้อยละ **8.40** โดยมีตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล และการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู (ค่าเบต้าเท่ากับ .15 , .13 และ .10 ตามลำดับ) หมายความว่า นักเรียนที่มีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล และรับรู้ การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูมากเท่าใด ก็มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสิ่งพิมพ์ (ประเภทตำรา หนังสือเสริมความรู้) มากเท่านั้น

พิจารณาการทำนายของ**ตัวทำนายชุดที่ 1** ในกลุ่มย่อย 14 กลุ่ม พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 1 ร่วมกันทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสิ่งพิมพ์(ประเภทตำรา หนังสือเสริมความรู้) ของนักเรียนได้ในปริมาณการทำนายอยู่ระหว่าง ร้อยละ **3.00** ถึง ร้อยละ **14.10** ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ และนักเรียนชาย มีตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา การมีแบบอย่างพฤติกรรม

ตาราง 13 ปริมาณการทำนายและตัวทำนายลำดับของปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ (ประเภทตำรา หนังสือเสริมความรู้) ของนักเรียน ด้วยตัวทำนายชุดที่1: กลุ่มลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร ชุดที่2: กลุ่มจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร ชุดที่3: ชุดรวม ลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร จิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร รวมเป็น 9 ตัวแปร แต่ละชุดในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 14 กลุ่ม

กลุ่ม	จำนวน (คน)	ชุดที่1 : กลุ่มลักษณะสถานการณ์ (1,2,3,4,5,6)			ชุดที่2 : กลุ่มจิตลักษณะเดิม (7,8,9)			ชุดที่3 : ชุดรวม (1,2,3,4,5,6,7,8,9)			ค่าเฉลี่ย
		% ทำนาย ¹	ตัวทำนาย ²	ค่าเบต้า ²	% ทำนาย ¹	ตัวทำนาย ²	ค่าเบต้า ²	% ทำนาย ¹	ตัวทำนาย ²	ค่าเบต้า ²	
รวม	512	8.40	6, 2, 5	.15, .13, .10	9.10	8, 7	.28, .09	12.00	8, 2, 6	.21, .12, .11	2.90
ไม่ใช่รร.ต้นแบบฯ	254	8.10	3, 2	.16, .14	7.70	8	.26	10.10	8, 3	.20, .16	2.00
รร.ต้นแบบฯ	258	7.80	6, 2	.21, .13	7.80	8	.26	12.10	8, 6	.20, .17	4.30
ชาย	220	14.10	3, 6	.24, .20	9.00	8	.28, .14	16.70	3, 6, 8	.19, .17, .16	2.60
หญิง	292	7.90	6, 5	.19, .13	10.90	8	.31	12.50	8, 6	.26, .12	1.60
ผลการเรียนสูง	273	3.00	6	.14	7.20	8	.27	8.40	8	.27	1.20
ผลการเรียนต่ำ	239	14.10	3, 6	.27, .15	8.90	8	.26	15.60	3, 6	.27, .15	1.50
ระดับศก.สูง	227	9.70	5, 3	.20, .16	10.80	8	.31	14.50	8, 5	.25, .17	3.70
ระดับศก.ต่ำ	285	10.90	6, 1	.27, .13	10.90	8, 7	.25, .19	15.60	6, 7, 8	.22, .19, .16	4.70
บิดามีศ.มาก	316	7.30	2, 6	.19, .12	7.80	8	.28	11.70	8, 2	.24, .16	3.90
บิดามีศ.น้อย	196	13.90	6, 4	.23, .22	13.90	8, 7	.30, .22	18.60	8, 7, 6	.21, .22, .20	4.70
มารดามีศ.มาก	316	8.70	5, 2	.19, .15	8.90	8	.30	12.00	8, 5, 2	.23, .12, .11	3.10
มารดามีศ.น้อย	196	9.20	6, 3	.19, .16	10.90	8, 7	.25, .19	14.30	8, 7, 6	.18, .20, .17	3.40
ภาระมาก	233	11.00	2, 5	.21, .18	13.40	8	.35	17.30	8, 2	.30, .17	3.90
ภาระน้อย	279	8.70	6, 3	.17, .16	6.10	8	.23	10.80	8, 6	.18, .16	2.10

ค่าเบต้ามีนัยสำคัญที่ระดับ .05 หรือน้อยกว่า และ * แสดงความแตกต่างตามเกณฑ์อย่างน้อย 5% ของปริมาณการทำนายระหว่างตัวทำนายชุดที่3 กับตัวทำนายชุดที่1 หรือชุดที่2

% ทำนาย¹ มาจากการทำนายแบบใส่ตัวแปรทั้งชุด ตัวทำนาย² และค่าเบต้า² มาจากการทำนายแบบเป็นขั้น

หมายเหตุ : ตัวทำนาย

1 หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน	4 หมายถึง การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา	7 หมายถึง สติปัญญา
2 หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล	5 หมายถึง การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู	8 หมายถึง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
3 หมายถึง การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา	6 หมายถึง การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน	9 หมายถึง ลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่น

รักการอ่านจากเพื่อน (ค่าเบต้าเท่ากับ .24 , .20 และ .27 , .15 ตามลำดับ) ทำนายได้ต่ำสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง มีตัวทำนายสำคัญคือ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน เพียงตัวแปรเดียว (ค่าเบต้าเท่ากับ.14)

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 1 โดยเปรียบเทียบปริมาณการทำนายระหว่างกลุ่มนักเรียน ที่แบ่งตามตัวแปรลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังลักษณะเดียวกัน ออกเป็นสองกลุ่มย่อย และใช้ปริมาณความแตกต่างมากกว่าร้อยละ 5 เป็นเกณฑ์ พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 1 ร่วมกันทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ (ประเภทตำรา หนังสือเสริมความรู้) ของนักเรียนได้ ในกลุ่มนักเรียนชายมากกว่านักเรียนหญิง (ร้อยละ 14.10 กับ ร้อยละ 7.90 ตามลำดับ) กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำมากกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนสูง (ร้อยละ 14.10 กับ ร้อยละ 3.00 ตามลำดับ) กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อยมากกว่านักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก (ร้อยละ 13.90 กับ ร้อยละ 7.30 ตามลำดับ)

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 2 คือ จิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร ได้แก่ สติปัญญา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่น (ตาราง 13) พบว่า ตัวแปรชุดจิตลักษณะเดิม สามารถทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ (ประเภทตำรา หนังสือเสริมความรู้) ในกลุ่มรวม ได้ร้อยละ 9.10 โดยมีตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และสติปัญญา (ค่าเบต้าเท่ากับ .28 และ .09 ตามลำดับ) หมายความว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และมีสติปัญญาสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มมากเท่าใด ก็มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทตำรา หนังสือเสริมความรู้มากเท่านั้น

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 2 ในกลุ่มย่อย 14 กลุ่ม พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 2 ร่วมกันทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ (ประเภทตำรา หนังสือเสริมความรู้) ของนักเรียนในกลุ่มย่อยต่างๆ ได้ในปริมาณทำนายอยู่ระหว่าง ร้อยละ 6.10 ถึง ร้อยละ 13.90 ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย ตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และสติปัญญา (ค่าเบต้าเท่ากับ .30 และ .22 ตามลำดับ) ทำนายได้ต่ำสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย ตัวทำนายสำคัญคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เพียงตัวแปรเดียว (ค่าเบต้าเท่ากับ .23)

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่2 โดยเปรียบเทียบปริมาณการทำนายระหว่างกลุ่มนักเรียน ที่แบ่งตามตัวแปรลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังลักษณะเดียวกัน ออกเป็น 2 กลุ่มย่อย และใช้ปริมาณความแตกต่างมากกว่าร้อยละ 5 เป็นเกณฑ์ พบว่า ตัวทำนายในชุดที่2 ร่วมกันสามารถทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ (ประเภทตำรา หนังสือเสริมความรู้) ของนักเรียน ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อยได้มากกว่านักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก (ร้อยละ 13.90 กับ ร้อยละ 7.80 ตามลำดับ) และกลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวมากได้มากกว่านักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย (ร้อยละ 13.40 กับ ร้อยละ 6.10 ตามลำดับ)

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 3 คือ ลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร และ จิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร รวมเป็น 9 ตัวแปร (ตาราง 13) พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 3 สามารถ ทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ (ประเภทตำรา หนังสือ เสริมความรู้) ของนักเรียนในกลุ่มรวม ได้ร้อยละ 12.00 โดยมีตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมาก ไปน้อยคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการ อ่านจากเพื่อน (ค่าเบต้าเท่ากับ .21, .12 และ .11 ตามลำดับ) หมายความว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล และมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน มากเท่าใด ก็มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ (ประเภทตำรา หนังสือเสริมความรู้) มากเท่านั้น

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 3 ในกลุ่มย่อย 14 กลุ่ม พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 3 ร่วมกันทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ (ประเภทตำรา หนังสือเสริมความรู้) ของนักเรียนได้ในปริมาณการทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ 8.40 ถึง ร้อยละ 18.60 ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย มีตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สติปัญญา และการมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน (ค่าเบต้าเท่ากับ .21, .22 และ .20 ตามลำดับ) ทำนายได้ต่ำสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง มีตัวทำนายสำคัญ คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เพียงตัวแปรเดียว (ค่าเบต้าเท่ากับ .27)

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 3 โดยเปรียบเทียบปริมาณการทำนายระหว่าง กลุ่มนักเรียน ที่แบ่งตามตัวแปรลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังลักษณะเดียวกัน ออกเป็น 2 กลุ่มย่อย และใช้ปริมาณความแตกต่างมากกว่าร้อยละ 5 เป็นเกณฑ์ พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 3 ร่วมกันสามารถ ทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ (ประเภทตำรา หนังสือ เสริมความรู้) ของนักเรียน ได้ในกลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำได้มากกว่านักเรียนที่มีผลการเรียน สูง (ร้อยละ 15.60 กับ ร้อยละ 8.40 ตามลำดับ) กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อยได้มากกว่า นักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก (ร้อยละ 18.60 กับ ร้อยละ 11.70 ตามลำดับ) กลุ่มนักเรียนที่มีภาระ รับผิดชอบในครอบครัวมาก ได้มากกว่านักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย (ร้อยละ 17.30 กับ ร้อยละ 10.80 ตามลำดับ)

สรุปได้ว่า ตัวทำนายชุดที่ 1 ปริมาณทำนายอยู่ระหว่าง ร้อยละ 3.00 ถึง ร้อยละ 14.10 พบตัวแปรสำคัญที่ทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ (ประเภท ตำรา หนังสือเสริมความรู้) ของนักเรียนเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรัก การอ่านจากเพื่อน การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่าน จากบิดามารดา และการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนชาย ตัวทำนาย ชุดที่ 2 ปริมาณทำนายอยู่ระหว่าง ร้อยละ 6.10 ถึง ร้อยละ 13.90 พบตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับ จากมากไปน้อยคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และสติปัญญา ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่บิดามี การศึกษาน้อย ตัวทำนายชุดที่ 3 ปริมาณทำนายอยู่ระหว่าง ร้อยละ 8.40 ถึง ร้อยละ 18.60 พบตัว

ทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน สติปัญญา การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา และการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู โดยทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย

ในการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ (ตาราง 13) พบว่า ปริมาณการทำนายของตัวทำนายชุดรวม 9 ตัวแปร (ตัวทำนายชุดที่ 3) สามารถทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ (ประเภทตำรา หนังสือเสริมความรู้) ของนักเรียนได้มากกว่าชุดทำนายชุดอื่นๆ ชุดใดชุดหนึ่งที่มีค่าเปอร์เซ็นต์ทำนายรองลงมาในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยต่างๆ ไม่ถึงเกณฑ์ที่ตั้งไว้ร้อยละ 5

4.5.5 ผลการทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ (ประเภทหนังสือพิมพ์ นิตยสาร) ของนักเรียน เมื่อใช้ตัวแปรชุดลักษณะสถานการณ์และตัวแปรชุดจิตลักษณะเดิมเป็นตัวทำนาย

เมื่อนำปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ (ประเภทหนังสือพิมพ์ นิตยสาร) ของนักเรียน มาวิเคราะห์หาค่าถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐานและแบบเป็นชั้น โดยใช้ตัวทำนายชุดที่ 1 คือ ลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู และการมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน พบว่า ตัวแปรชุดลักษณะสถานการณ์สามารถทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ (ประเภทหนังสือพิมพ์ นิตยสาร) ของนักเรียน (ตาราง 14) ในกลุ่มรวมได้ร้อยละ 5.40 โดยมีตัวทำนายสำคัญคือ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน และการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา (ค่าเบต้าเท่ากับ .14 และ .12 ตามลำดับ) หมายความว่า นักเรียนที่มีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน และรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดามากเท่าใด ก็มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ (ประเภทหนังสือพิมพ์ นิตยสาร) มากเท่านั้น

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 1 ในกลุ่มย่อย 14 กลุ่มพบว่า ตัวทำนายชุดที่ 1 ร่วมกันทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ (ประเภทหนังสือพิมพ์ นิตยสาร) ของนักเรียนได้ในปริมาณการทำนายอยู่ระหว่าง ร้อยละ 3.90 ถึง ร้อยละ 9.30 ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีฐานะเศรษฐกิจในครอบครัวสูง มีตัวทำนายสำคัญคือ การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู และรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา (ค่าเบต้าเท่ากับ .17 และ

ตาราง 14 ปริมาณการทำนายและตัวทำนายลำดับของปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ (ประเภทหนังสือพิมพ์ นิตยสาร) ของนักเรียน ด้วยตัวทำนายชุดที่1: กลุ่มลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร ชุดที่2 : กลุ่มจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร ชุดที่3 : ชุดรวม ลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร จิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร รวมเป็น 9 ตัวแปร แต่ละชุดในกลุ่มตัวอย่างรวมและกลุ่มย่อย 14 กลุ่ม

กลุ่ม	จำนวน (คน)	ชุดที่1 : กลุ่มลักษณะสถานการณ์ (1,2,3,4,5,6)			ชุดที่2 : กลุ่มจิตลักษณะเดิม (7,8,9)			ชุดที่3 : ชุดรวม (1,2,3,4,5,6,7,8,9)			เบี่ยงเบน%
		% ทำนาย ¹	ตัวทำนาย ²	ค่าเบต้า ²	% ทำนาย ¹	ตัวทำนาย ²	ค่าเบต้า ²	% ทำนาย ¹	ตัวทำนาย ²	ค่าเบต้า ²	
รวม	518	5.40	6, 3	.14, .12	4.40	8	.21	7.40	8, 6	.16, .12	2.00
ไม่ใช่รร.ต้นแบบฯ	253	7.70	6, 1, 2	.18, .26, -.18	4.40	8	.20	9.00	6, 1, 2	.18, .27, -.19	1.30
รร.ต้นแบบฯ	265	5.60	5	.18	5.70	8, 7	.20, -.14	10.10	8, 2, 7	.18, .17, -.16	4.40
ชาย	221	7.00	3	.20	6.40	8	.25	10.30	8	.25	3.30
หญิง	297	5.40	2	.19	2.80	8	.16	7.00	2	.19	1.60
ผลการเรียนสูง	281	5.80	6, 4	.15, .13	6.50	8	.25	8.90	8, 6	.21, .13	2.40
ผลการเรียนต่ำ	237	7.10	3	.21	3.10	8	.16	9.00	3	.21	1.90
ระดับศก.สูง	229	9.30	5, 3	.17, .16	8.10	8, 7	.25, -.15	12.30	8, 5, 7	.20, .16, -.14	3.00
ระดับศก.ต่ำ	289	4.80	6	.18	3.20	8	.18	6.00	6	.18	1.20
บิดามีภ.มาก	320	5.80	3, 5	.15, .12	4.00	8	.19	8.40	3, 8	.15, .13	2.60
บิดามีภ.น้อย	198	7.00	6	.24	5.30	8	.23	8.30	6	.24	1.30
มารดามีภ.มาก	320	3.90	6	.15	4.10	8	.19	6.40	8	.19	2.50
มารดามีภ.น้อย	198	8.90	3, 6	.18, .15	5.60	8	.24	10.70	3, 8	.18, .17	1.80
ภาระมาก	236	5.00	6	.17	6.00	8	.24	8.00	8	.24	2.00
ภาระน้อย	282	5.70	6, 3	.14, .13	2.70	8	.15	7.40	6, 3	.14, .13	1.70

ค่าเบต้ามีนัยสำคัญที่ระดับ .05 หรือน้อยกว่า และ * แสดงความแตกต่างตามเกณฑ์อย่างน้อย 5% ของปริมาณการทำนายระหว่างตัวทำนายชุดที่3 กับตัวทำนายชุดที่1 หรือชุดที่2

% ทำนาย¹ มาจากการทำนายแบบใส่ตัวแปรทั้งชุด ตัวทำนาย² และค่าเบต้า² มาจากการทำนายแบบเป็นขั้น

หมายเหตุ : ตัวทำนาย

1 หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน	4 หมายถึง การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา	7 หมายถึง สติปัญญา
2 หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล	5 หมายถึง การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู	8 หมายถึง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
3 หมายถึง การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา	6 หมายถึง การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน	9 หมายถึง ลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่น

.16 ตามลำดับ) ทำนายได้ต่ำสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีมารดาที่มีการศึกษามาก ตัวทำนายสำคัญคือ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อนเป็นตัวแปรเดียว (ค่าเบต้าเท่ากับ .15)

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 1 โดยเปรียบเทียบปริมาณการทำนายระหว่างกลุ่มนักเรียน ที่แบ่งตามตัวแปรลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังลักษณะเดียวกัน ออกเป็นสองกลุ่มย่อย และใช้ปริมาณความแตกต่างมากกว่าร้อยละ 5 เป็นเกณฑ์ พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 1 ร่วมกันทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสิ่งพิมพ์ (ประเภทหนังสือพิมพ์ นิตยสาร) ของนักเรียนได้ ในกลุ่มนักเรียนที่มีมารดาที่มีการศึกษาน้อยมากกว่านักเรียนที่มีมารดาที่มีการศึกษามาก (ร้อยละ 8.90 กับ ร้อยละ 3.90 ตามลำดับ)

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 2 คือ จิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร ได้แก่ สติปัญญา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน (ตาราง 14) พบว่า ตัวแปรชุดจิตลักษณะเดิม สามารถทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสิ่งพิมพ์ (ประเภทตำรา หนังสือเสริมความรู้) ของนักเรียนในกลุ่มรวม ได้ร้อยละ 4.40 โดยมีตัวทำนายสำคัญคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เพียงตัวแปรเดียว (ค่าเบต้าเท่ากับ .21) หมายความว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากเท่าใด ก็มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสิ่งพิมพ์ (ประเภทหนังสือพิมพ์ นิตยสาร) มากเท่านั้น

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 2 ในกลุ่มย่อย 14 กลุ่ม พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 2 ร่วมกันทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสิ่งพิมพ์ (ประเภทหนังสือพิมพ์ นิตยสาร) ของนักเรียนในกลุ่มย่อยต่าง ๆ ได้ในปริมาณทำนายอยู่ระหว่าง ร้อยละ 2.70 ถึง ร้อยละ 8.10 ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวสูง ตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และสติปัญญา (ค่าเบต้าเท่ากับ .25 และ - .15 ตามลำดับ) ทำนายได้ต่ำสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีการรับผิดชอบในครอบครัวน้อย ตัวทำนายสำคัญคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เพียงตัวแปรเดียว (ค่าเบต้าเท่ากับ .15)

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 3 คือ ลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร และจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร รวมเป็น 9 ตัวแปร (ตาราง 14) พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 3 สามารถทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสิ่งพิมพ์ (ประเภทหนังสือพิมพ์ นิตยสาร) ของนักเรียนในกลุ่มรวม ได้ร้อยละ 7.40 โดยมีตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน (ค่าเบต้าเท่ากับ .16 และ .12 ตามลำดับ) หมายความว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อนมากเท่าใด ก็มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสิ่งพิมพ์ (ประเภทหนังสือพิมพ์ นิตยสาร) มากเท่านั้น

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 3 ในกลุ่มย่อย 14 กลุ่ม พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 3 ร่วมกันทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสิ่งพิมพ์ (ประเภทหนังสือพิมพ์ นิตยสาร) ของนักเรียนได้ในปริมาณการทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ 6.00 ถึง ร้อยละ 12.30 ทำนาย

ได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวสูง ตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู และสติปัญญา (ค่าเบต้าเท่ากับ .20, .16 และ - .14 ตามลำดับ) ทำนายได้ต่ำสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวต่ำ ตัวทำนายสำคัญคือ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน เพียงตัวแปรเดียว (ค่าเบต้าเท่ากับ .18)

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 3 โดยเปรียบเทียบปริมาณการทำนายระหว่างกลุ่มนักเรียน ที่แบ่งตามตัวแปรลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังลักษณะเดียวกัน ออกเป็น 2 กลุ่มย่อย และใช้ปริมาณความแตกต่างมากกว่าร้อยละ 5 เป็นเกณฑ์ พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 3 ร่วมกันสามารถทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ (ประเภทหนังสือพิมพ์ นิตยสาร) ของนักเรียน ได้ในกลุ่มนักเรียนนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวสูงมากกว่านักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวต่ำ (ร้อยละ 12.30 กับ ร้อยละ 6.00 ตามลำดับ)

สรุปได้ว่า ตัวทำนายชุดที่ 1 ปริมาณทำนายอยู่ระหว่าง ร้อยละ 3.90 ถึง ร้อยละ 9.30 พบตัวแปรสำคัญที่ทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ (ประเภทหนังสือพิมพ์ นิตยสาร) ของนักเรียนเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา และการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีฐานะเศรษฐกิจในครอบครัวสูง ตัวทำนายชุดที่ 2 ปริมาณทำนายอยู่ระหว่าง ร้อยละ 2.70 ถึง ร้อยละ 8.10 พบตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และสติปัญญา ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวสูง ตัวทำนายชุดที่ 3 ปริมาณทำนายอยู่ระหว่าง ร้อยละ 6.00 ถึง ร้อยละ 12.30 พบตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวสูง

ในการวิเคราะห์ (ตาราง 14) พบว่า ปริมาณของการทำนายของตัวทำนายชุดรวม 9 ตัวแปร (ตัวทำนายชุดที่ 3) สามารถทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ (ประเภทหนังสือพิมพ์ นิตยสาร) ของนักเรียน ได้มากกว่าชุดทำนายชุดอื่นที่มีเปอร์เซ็นต์ทำนายรองลงมาในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยต่าง ๆ แต่ไม่ถึงเกณฑ์ที่ตั้งไว้ร้อยละ 5

4.5.6 ผลการทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อประเภทอินเทอร์เน็ตของนักเรียน เมื่อใช้ตัวแปรชุดลักษณะสถานการณ์ และตัวแปรชุดจิตลักษณะเดิมเป็นตัวทำนาย

เมื่อนำปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อประเภทอินเทอร์เน็ตของนักเรียนมาวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐานและแบบเป็นขั้น โดยใช้ตัวทำนายชุดที่ 1 คือ ลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู และการมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน พบว่า ตัวแปรชุดลักษณะสถานการณ์สามารถทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อประเภทอินเทอร์เน็ตของนักเรียน (ตาราง 15) ในกลุ่มรวม สามารถทำนายได้ร้อยละ 0.70 และไม่พบตัวทำนายสำคัญ

พิจารณาการทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อประเภทอินเทอร์เน็ตของตัวทำนายชุดที่ 1 ในกลุ่มย่อย 14 กลุ่มพบว่า ตัวทำนายชุดที่ 1 ร่วมกันทำนายในกลุ่มย่อยต่างๆ ได้ในปริมาณการทำนายอยู่ระหว่าง ร้อยละ 0.70 ถึง ร้อยละ 5.90 ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนชาย สามารถทำนายได้ร้อยละ 5.90 โดยมีตัวทำนายสำคัญคือ การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู เพียงตัวแปรเดียว (ค่าเบต้าเท่ากับ 14) หมายความว่า นักเรียนชายที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูมากเท่าใด ก็มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อประเภทอินเทอร์เน็ตมากเท่านั้น ทำนายได้ต่ำสุดในกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย ไม่พบตัวทำนายสำคัญ

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 2 คือ จิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร ได้แก่ สติปัญญา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน (ตาราง 15) พบว่า ตัวแปรชุดจิตลักษณะเดิม สามารถทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อประเภทอินเทอร์เน็ตในกลุ่มรวม ได้ร้อยละ 1.50 โดยมีตัวทำนายสำคัญคือ ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน (ค่าเบต้าเท่ากับ -.09) หมายความว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อประเภทอินเทอร์เน็ตมาก

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 2 ในกลุ่มย่อย 14 กลุ่ม พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 2 ร่วมกันทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อประเภทอินเทอร์เน็ตในกลุ่มย่อยต่างๆ ได้ในปริมาณการทำนายอยู่ระหว่าง ร้อยละ 0.60 ถึง ร้อยละ 4.80 ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย มีตัวทำนายสำคัญคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (ค่าเบต้าเท่ากับ -.19) ทำนายได้ต่ำสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวสูง ไม่พบตัวทำนายสำคัญ

ตาราง 15 ปริมาณการทำนายและตัวทำนายลำดับของปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อประเภทอินเทอร์เน็ตของนักเรียน ด้วยตัวทำนายชุดที่ 1: กลุ่มลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร ชุดที่2 : กลุ่มจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร ชุดที่3 : ชุดรวม ลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร จิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร รวมเป็น 9 ตัวแปร แต่ละชุดในกลุ่มตัวอย่างรวมและกลุ่มย่อย 14 กลุ่ม

กลุ่ม	จำนวน (คน)	ชุดที่1 : กลุ่มลักษณะสถานการณ์ (1,2,3,4,5,6)			ชุดที่2 : กลุ่มจิตลักษณะเดิม (7,8,9)			ชุดที่3 : ชุดรวม (1,2,3,4,5,6,7,8,9)			p-value
		% ทำนาย ¹	ตัวทำนาย ²	ค่าเบต้า ²	% ทำนาย ¹	ตัวทำนาย ²	ค่าเบต้า ²	% ทำนาย ¹	ตัวทำนาย ²	ค่าเบต้า ²	
รวม	517	0.70	ตัวทำนายไม่มีนัยสำคัญ		1.50	9	-.09	2.70	9, 4	-.14, .10	1.20
ไม่ใช้รร.ต้นแบบฯ	254	3.70	ตัวทำนายไม่มีนัยสำคัญ		1.00	ตัวทำนายไม่มีนัยสำคัญ		4.80	ตัวทำนายไม่มีนัยสำคัญ		1.10
รร.ต้นแบบฯ	263	1.90	ตัวทำนายไม่มีนัยสำคัญ		2.70	9	-.12	5.40	9, 4	-.19, .15	2.70
ชาย	218	5.90	5	.14	1.20	ตัวทำนายไม่มีนัยสำคัญ		7.00	5	.14	1.10
หญิง	299	1.70	ตัวทำนายไม่มีนัยสำคัญ		1.90	9	-.12	3.90	9	-.12	2.20
ผลการเรียนสูง	281	1.70	ตัวทำนายไม่มีนัยสำคัญ		1.20	ตัวทำนายไม่มีนัยสำคัญ		4.00	ตัวทำนายไม่มีนัยสำคัญ		2.30
ผลการเรียนต่ำ	236	2.20	ตัวทำนายไม่มีนัยสำคัญ		4.00	7, 9	.16	6.00	7	.16	2.00
ระดับศก.สูง	228	1.40	ตัวทำนายไม่มีนัยสำคัญ		0.60	ตัวทำนายไม่มีนัยสำคัญ		2.10	ตัวทำนายไม่มีนัยสำคัญ		0.70
ระดับศก.ต่ำ	289	1.60	ตัวทำนายไม่มีนัยสำคัญ		2.50	9	-.14	4.80	9	-.16	2.30
บิดามีศก.มาก	320	1.40	ตัวทำนายไม่มีนัยสำคัญ		1.60	ตัวทำนายไม่มีนัยสำคัญ		3.30	ตัวทำนายไม่มีนัยสำคัญ		1.90
บิดามีศก.น้อย	197	2.20	ตัวทำนายไม่มีนัยสำคัญ		4.80	8	-.19	8.10	8	-.19	3.30
มารดามีศก.มาก	317	2.00	ตัวทำนายไม่มีนัยสำคัญ		1.40	ตัวทำนายไม่มีนัยสำคัญ		3.60	ตัวทำนายไม่มีนัยสำคัญ		1.60
มารดามีศก.น้อย	200	0.70	ตัวทำนายไม่มีนัยสำคัญ		1.50	ตัวทำนายไม่มีนัยสำคัญ		2.90	ตัวทำนายไม่มีนัยสำคัญ		1.40
ภาระมาก	237	4.20	ตัวทำนายไม่มีนัยสำคัญ		2.50	8	-.13	6.80	8	-.13	2.60
ภาระน้อย	280	4.10	ตัวทำนายไม่มีนัยสำคัญ		3.00	ตัวทำนายไม่มีนัยสำคัญ		7.10	ตัวทำนายไม่มีนัยสำคัญ		3.00

ค่าเบต้ามีนัยสำคัญที่ระดับ .05 หรือน้อยกว่า และ * แสดงความแตกต่างตามเกณฑ์อย่างน้อย 5% ของปริมาณการทำนายระหว่างตัวทำนายชุดที่3 กับตัวทำนายชุดที่1 หรือชุดที่2

% ทำนาย¹ มาจากการทำนายแบบใส่ตัวแปรทั้งชุด ตัวทำนาย² และค่าเบต้า² มาจากการทำนายแบบเป็นขั้น

หมายเหตุ : ตัวทำนาย

1 หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน	4 หมายถึง การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา	7 หมายถึง สติปัญญา
2 หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล	5 หมายถึง การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู	8 หมายถึง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
3 หมายถึง การได้รับการสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา	6 หมายถึง การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน	9 หมายถึง ลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่น

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 3 คือ ลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร และจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร รวมเป็น 9 ตัวแปร (ตาราง 15) พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 3 สามารถทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อประเภทอินเทอร์เน็ตในกลุ่มรวม ได้ร้อยละ 2.70 โดยมีตัวทำนายสำคัญคือ ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน และการควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา (ค่าเบต้าเท่ากับ -.14 และ .10 ตามลำดับ) หมายความว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ แต่ได้รับการควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดามากเท่าใด ก็มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อประเภทอินเทอร์เน็ตมากเท่านั้น

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 3 ในกลุ่มย่อย 14 กลุ่ม พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 3 ร่วมกันทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อประเภทอินเทอร์เน็ตในกลุ่มย่อยต่าง ๆ ได้ในปริมาณการทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ 2.10 ถึง ร้อยละ 8.10 ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย มีตัวทำนายสำคัญ คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เพียงตัวเดียว (ค่าเบต้าเท่ากับ -.19) ทำนายได้ต่ำสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวสูง ไม่พบตัวทำนายสำคัญ นอกจากนี้ยังพบอีกว่าตัวทำนายชุดที่ 3 สามารถทำนายได้ร้อยละ 7.00 ในกลุ่มนักเรียนชาย ตัวทำนายสำคัญคือ การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู เพียงตัวแปรเดียว (ค่าเบต้าเท่ากับ .14)

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 3 โดยเปรียบเทียบปริมาณการทำนายระหว่างกลุ่มนักเรียน ที่แบ่งตามตัวแปรลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังลักษณะเดียวกัน ออกเป็น 2 กลุ่มย่อย และใช้ปริมาณความแตกต่างมากกว่าร้อยละ 5 เป็นเกณฑ์ พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 3 ร่วมกันสามารถทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อประเภทอินเทอร์เน็ตในกลุ่มนักเรียนชายมากกว่านักเรียนหญิง (ร้อยละ 7.00 กับ ร้อยละ 3.90 ตามลำดับ)

สรุปได้ว่า ตัวทำนายชุดที่ 1 ปริมาณการทำนายอยู่ระหว่าง 0.70 ถึง ร้อยละ 5.90 พบตัวแปรสำคัญที่ทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อประเภทอินเทอร์เน็ตคือการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู โดยทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนชาย ตัวทำนายชุดที่ 2 ปริมาณการทำนายอยู่ระหว่าง ร้อยละ 0.60 ถึง ร้อยละ 4.80 ตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน โดยทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย ตัวทำนายชุดที่ 3 ปริมาณการทำนายอยู่ระหว่าง ร้อยละ 2.10 ถึง ร้อยละ 8.10 พบตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา โดยทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย

ในการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนนี้ (ตาราง 15) พบว่า ปริมาณการทำนายของตัวทำนายชุดรวม 9 ตัวแปร (ตัวทำนายชุดที่ 3) สามารถทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อประเภทอินเทอร์เน็ตได้มากกว่าชุดทำนายชุดอื่นที่มีเปอร์เซ็นต์ทำนาย รองลงมาในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยต่าง ๆ แต่ไม่ถึงเกณฑ์ที่ตั้งไว้ร้อยละ 5

4.5.7 ผลการทำนายความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ของนักเรียน เมื่อใช้ตัวแปรชุดลักษณะสถานการณ์และตัวแปรชุดจิตลักษณะเดิมเป็นตัวทำนาย

เมื่อนำคะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ของนักเรียน มาวิเคราะห์ถดถอย พหุคูณแบบมาตรฐานและแบบเป็นขั้น โดยใช้ตัวทำนายชุดที่ 1 คือ ลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู และการมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน (ตาราง 16) พบว่า ตัวแปรชุดลักษณะสถานการณ์สามารถทำนายเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านในกลุ่มรวม ได้ร้อยละ 36.40 โดยมีตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา และการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา (ค่าเบต้าเท่ากับ .42 , .23 และ .10 ตามลำดับ) หมายความว่า นักเรียนที่มีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน ได้รับการควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา และรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดามากเท่าใด ก็มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากเท่านั้น

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 1 ในกลุ่มย่อย 14 กลุ่มพบว่า ตัวทำนายชุดที่ 1 ร่วมกันทำนายความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ในกลุ่มย่อยต่าง ๆ ได้ในปริมาณการทำนายอยู่ระหว่าง ร้อยละ 29.60 ถึง ร้อยละ 40.00 ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย มีตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน และการควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา (ค่าเบต้าเท่ากับ .42 และ .34 ตามลำดับ) ทำนายได้ต่ำสุดในกลุ่มนักเรียนที่ผลการเรียนสูง โดยมีตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน และการควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา (ค่าเบต้าเท่ากับ .34 และ .31 ตามลำดับ)

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 1 โดยเปรียบเทียบปริมาณการทำนายระหว่างกลุ่มนักเรียน ที่แบ่งตามตัวแปรลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังลักษณะเดียวกัน ออกเป็นสองกลุ่มย่อย และใช้ปริมาณความแตกต่างมากกว่าร้อยละ 5 เป็นเกณฑ์ พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 1 ร่วมกันทำนายความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ ในกลุ่มนักเรียนหญิงได้มากกว่านักเรียนชาย (ร้อยละ 36.60 กับ ร้อยละ 31.60 ตามลำดับ) กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำได้มากกว่านักเรียนที่ผลการเรียนสูง (ร้อยละ 36.50 กับ 29.60 ตามลำดับ) กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อยได้มากกว่ามารดาที่มีการศึกษามาก (ร้อยละ 40.00 กับ ร้อยละ 35.00 ตามลำดับ)

ตาราง 16 ปริมาณการทำนายและตัวทำนายลำดับของความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ของนักเรียน ด้วยตัวทำนายชุดที่1 : กลุ่มลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร ชุดที่2 : กลุ่มจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร ชุดที่3 : ชุดรวม ลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร จิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร รวมเป็น 9 ตัวแปร แต่ละชุดในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 14 กลุ่ม

กลุ่ม	จำนวน (คน)	ชุดที่1 : กลุ่มลักษณะสถานการณ์ (1,2,3,4,5,6)			ชุดที่2 : กลุ่มจิตลักษณะเดิม (7,8,9)			ชุดที่3 : ชุดรวม (1,2,3,4,5,6,7,8,9)			% เบี่ยงเบน
		% ทำนาย ¹	ตัวทำนาย ²	ค่าเบต้า ²	% ทำนาย ¹	ตัวทำนาย ²	ค่าเบต้า	% ทำนาย ¹	ตัวทำนาย ²	ค่าเบต้า ²	
รวม	531	36.40	6, 4, 3	.42, .23, .10	40.00	8, 9	.39, .31	49.70	8, 6, 9, 4	.28, .31, .22, .11	9.70*
ไม่ใช้รร.ต้นแบบฯ	262	35.20	6, 3, 4	.40, .17, .16	45.90	8, 9	.44, .33	54.20	8, 6, 9	.34, .30, .30	8.30*
รร.ต้นแบบฯ	269	36.90	6, 4	.43, .30	32.40	8, 9	.33, .30	45.50	6, 8, 4, 9	.32, .24, .19, .13	8.60*
ชาย	227	31.60	6, 4	.37, .33	30.10	8, 9	.41, .20	42.00	8, 6, 4	.35, .29, .21	10.40*
หญิง	304	36.60	6, 4	.47, .23	45.90	9, 8	.38, .38	53.50	9, 6, 8	.31, .31, .28	7.60*
ผลการเรียนสูง	289	29.60	6, 4	.34, .31	36.40	8, 9	.42, .24	45.20	8, 6, 4, 9	.35, .25, .14, .15	8.80*
ผลการเรียนต่ำ	242	36.50	6, 3	.47, .25	34.80	8, 9	.36, .32	47.80	6, 9, 8, 3	.35, .24, .19, .12	11.30*
ระดับศก.สูง	236	38.50	6, 4, 1	.48, .16, .13	43.70	8, 9	.42, .32	53.10	8, 6, 9	.33, .34, .24	9.40*
ระดับศก.ต่ำ	295	36.10	6, 4	.39, .33	37.50	8, 9	.36, .32	47.70	8, 6, 9, 4	.23, .28, .23, .16	10.20*
บิดามีกศ.มาก	329	36.70	6, 4	.42, .29	37.60	8, 9	.41, .27	49.60	8, 6, 9, 4	.30, .33, .17, .11	12.00*
บิดามีกศ.น้อย	202	34.70	6, 1, 4	.44, .16, .15	44.40	9, 8	.39, .37	50.30	9, 6, 8	.33, .26, .27	5.90*
มารดามีกศ.มาก	328	35.00	6, 4, 3	.43, .16, .13	33.90	8, 9	.36, .29	45.60	6, 8, 9	.36, .26, .23	10.60*
มารดามีกศ.น้อย	203	40.00	6, 4	.42, .34	51.00	8, 9	.45, .35	58.40	8, 6, 9, 4	.34, .23, .25, .16	7.40*
ภาระมาก	242	36.60	6, 4, 3	.40, .20, .14	38.60	9, 8	.35, .34	49.60	9, 6, 8, 4	.24, .30, .24, .13	11.00*
ภาระน้อย	289	36.60	6, 4	.44, .27	40.40	8, 9	.45, .27	50.80	8, 6, 9	.37, .33, .22	10.40*

ค่าเบต้ามีนัยสำคัญที่ระดับ .05 หรือน้อยกว่า และ * แสดงความแตกต่างตามเกณฑ์อย่างน้อย 5% ของปริมาณการทำนายระหว่างตัวทำนายชุดที่3 กับตัวทำนายชุดที่1 หรือชุดที่2

% ทำนาย¹ มาจากการทำนายแบบใส่ตัวแปรทั้งชุด ตัวทำนาย² และค่าเบต้า² มาจากการทำนายแบบเป็นขั้น

หมายเหตุ : ตัวทำนาย

1 หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน	4 หมายถึง การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา	7 หมายถึง สติปัญญา
2 หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล	5 หมายถึง การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู	8 หมายถึง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
3 หมายถึง การได้รับการสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา	6 หมายถึง การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน	9 หมายถึง ลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่น

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 2 คือ จิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร ได้แก่ สติปัญญา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน (ตาราง 16) พบว่า ตัวแปรชุดจิตลักษณะเดิม สามารถทำนายความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ในกลุ่มรวม ได้ร้อยละ 40.00 โดยมีตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน (ค่าเบต้าเท่ากับ .39 และ .31 ตามลำดับ) หมายความว่า นักเรียนที่มี แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนมากเท่าใด ก็มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากเท่านั้น

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 2 ในกลุ่มย่อย 14 กลุ่ม พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 2 ร่วมกันทำนายความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ในกลุ่มย่อยต่างๆ ได้ในปริมาณทำนายอยู่ระหว่าง ร้อยละ 30.10 ถึง ร้อยละ 51.00 ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย มีตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน (ค่าเบต้าเท่ากับ .45 และ .35 ตามลำดับ) ทำนายได้ต่ำสุดในกลุ่มนักเรียนชาย มีตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน (ค่าเบต้าเท่ากับ .41 และ .20 ตามลำดับ)

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 2 โดยเปรียบเทียบปริมาณการทำนายระหว่างกลุ่มนักเรียน ที่แบ่งตามตัวแปรลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังลักษณะเดียวกัน ออกเป็น 2 กลุ่มย่อยและใช้ปริมาณความแตกต่างมากกว่าร้อยละ 5 เป็นเกณฑ์ พบว่า ตัวทำนายในชุดที่ 2 ร่วมกันสามารถทำนายความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ ได้ในกลุ่มนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่านได้มากกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน (ร้อยละ 45.90 กับ ร้อยละ 32.40 ตามลำดับ) กลุ่มนักเรียนหญิงได้มากกว่านักเรียนชาย (ร้อยละ 45.90 กับ ร้อยละ 30.10 ตามลำดับ) ในกลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวสูงได้มากกว่านักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวต่ำ (ร้อยละ 43.70 กับ ร้อยละ 37.50 ตามลำดับ) ในกลุ่มนักเรียนนักเรียนที่บิดามารดาที่มีการศึกษาน้อยได้มากกว่านักเรียนที่บิดามารดาที่มีการศึกษาสูง (ร้อยละ 44.40 กับ ร้อยละ 37.60 ตามลำดับ) ในกลุ่มนักเรียนนักเรียนที่มารดาที่มีการศึกษาน้อยได้มากกว่านักเรียนที่มารดาที่มีการศึกษาสูง (ร้อยละ 51.00 กับ ร้อยละ 33.90 ตามลำดับ)

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 3 คือ ลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร และจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร รวมเป็น 9 ตัวแปร (ตาราง 16) พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 3 สามารถทำนายความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ ในกลุ่มรวม ได้ร้อยละ 49.70 โดยมีตัวทำนายสำคัญคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน และการควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา (ค่าเบต้าเท่ากับ .28, .31, .22 และ .11 ตามลำดับ) หมายความว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ได้รับการควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนจากบิดามารดา มากเท่าใด ก็มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่มีประโยชน์มากเท่านั้น

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 3 ในกลุ่มย่อย 14 กลุ่ม พบว่า ตัวทำนายชุดที่3 ร่วมกันทำนายความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ ได้ในปริมาณการทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ 42.00 ถึง ร้อยละ 58.40 ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย มีตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน ลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่น และการควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา (ค่าเบต้าเท่ากับ .34 , .23 , .25 และ .16 ตามลำดับ) ทำนายได้ต่ำสุดในกลุ่มนักเรียนชาย ตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน และการควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา (ค่าเบต้าเท่ากับ .35 , .29 และ .21 ตามลำดับ)

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 3 โดยเปรียบเทียบปริมาณการทำนายระหว่างกลุ่มนักเรียน ที่แบ่งตามตัวแปรลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังลักษณะเดียวกัน ออกเป็น 2 กลุ่มย่อย และใช้ปริมาณความแตกต่างมากกว่าร้อยละ 5 เป็นเกณฑ์ พบว่า ตัวทำนายในชุดที่3 ร่วมกันสามารถทำนายความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ ได้ในกลุ่มนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่านได้มากกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน (ร้อยละ 54.20 กับ ร้อยละ 45.50 ตามลำดับ) กลุ่มนักเรียนหญิงได้มากกว่านักเรียนชาย (ร้อยละ 53.50 กับ ร้อยละ 42.00 ตามลำดับ) ในกลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวสูงได้มากกว่านักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวต่ำ (ร้อยละ 53.10 กับ ร้อยละ 47.70 ตามลำดับ) กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อยได้มากกว่านักเรียนที่มารดามีการศึกษาสูง (ร้อยละ 58.40 กับ ร้อยละ 45.60 ตามลำดับ)

สรุปได้ว่า ตัวทำนายที่ 1 ปริมาณทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ 29.60 ถึง ร้อยละ 40.00 พบตัวทำนายความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนจากบิดามารดา การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา โดยทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย ตัวทำนายชุดที่ 2 ปริมาณทำนายอยู่ระหว่าง ร้อยละ 30.10 ถึง ร้อยละ 51.00 พบตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่น ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย ตัวทำนายชุดที่ 3 ปริมาณทำนายอยู่ระหว่าง ร้อยละ 42.00 ถึง ร้อยละ 58.40 พบตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน ลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่น การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา และการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย

นอกจากนี้ยังพบอีกว่าปริมาณการทำนายของตัวทำนายชุดรวม 9 ตัวแปร (ตัวทำนายชุดที่ 3) สามารถทำนายความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ได้มากกว่าตัวทำนายชุดอื่นๆ ชุดใดชุดหนึ่งที่มีค่าเปอร์เซ็นต์ทำนายลำดับรองลงมา มากกว่าร้อยละ 5 (ตาราง 16) พบในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยทุกกลุ่ม โดยมีพิสัยเปอร์เซ็นต์ความแตกต่างเกินกว่าเกณฑ์ร้อยละ 5 อยู่ระหว่างร้อยละ 5.90 ถึง ร้อยละ 12.00 ประเภทนักเรียนที่มีปริมาณการทำนายต่างกันมากที่สุดคือ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก รองลงมาคือ กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาสูง

4.6 ผลการทำนายพฤติกรรมรักการอ่าน (ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ และความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์) แต่ละด้าน เมื่อใช้ตัวแปรในกลุ่มลักษณะสถานการณ์ กลุ่มจิตลักษณะเดิม และกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์เป็นตัวทำนาย

การวิเคราะห์ในส่วนนี้ เป็นการแสวงหาตัวทำนายสำคัญและปริมาณการทำนายพฤติกรรมรักการอ่าน (ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ และความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์) สถิติที่ใช้คือ วิธีวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐานและแบบเป็นขั้น (Standard and Stepwise Multiple Regression Analysis) โดยใช้ตัวทำนาย 3 ชุด ตัวทำนายชุดที่ 3 คือ เป็นการรวมตัวทำนายกลุ่มลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร (ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู และการมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน) และจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร (ได้แก่ สถิติปัญญา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน) เข้าด้วยกัน รวมเป็น 9 ตัวแปร ตัวทำนายชุดที่ 4 คือ จิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร (ได้แก่ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน และเจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน) ตัวทำนายชุดที่ 5 เป็นการรวมตัวทำนายชุดที่ 3 และชุดที่ 4 เข้าด้วยกัน รวมเป็น 11 ตัวแปร (ดูรายละเอียดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ ที่ศึกษาตามค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ Correlation Coefficient (ตาราง 50 ภาคผนวก ข) โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบปริมาณการทำนายในชุดที่ 5 ว่าสามารถทำนายได้มากกว่า ตัวทำนายชุดที่ 3 หรือชุดที่ 4 ตามลำดับได้มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 5 หรือไม่ (Cohen, 1977)

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้กระทำทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 14 กลุ่ม แบ่งตามลักษณะชีวสังคมและภูมิหลัง 7 ลักษณะได้แก่ ประเภทโรงเรียน เพศ ผลการเรียน ระดับเศรษฐกิจในครอบครัว ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา ภาระหน้าที่ในครอบครัวของนักเรียน (ตาราง 2) และมีการเปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์ทำนายระหว่างกลุ่มนักเรียนที่แบ่งตามลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังลักษณะเดียวกันออกเป็นสองระดับ

4.6.1 ผลการทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมของนักเรียน เมื่อใช้ตัวแปรกลุ่มลักษณะสถานการณ์ กลุ่มจิตลักษณะเดิม และกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์เป็นตัวทำนาย

เมื่อนำปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมของนักเรียนมาวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐานและแบบเป็นขั้น โดยใช้ตัวทำนายชุดที่ 3 คือ ลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร และ จิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร รวมเป็น 9 ตัวแปร (ตาราง 17) พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 3 สามารถทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวม ของนักเรียนในกลุ่มรวม ได้ร้อยละ 4.30 โดยมีตัวทำนายสำคัญคือ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน

และการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน (ค่าเบต้าเท่ากับ .11 และ .10 ตามลำดับ) หมายความว่า นักเรียนที่มีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อนมาก และรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมาก ก็มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมมากเท่านั้น

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 3 ในกลุ่มย่อย 14 กลุ่ม พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 3 ร่วมกันทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมของนักเรียนได้ในปริมาณการทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ 3.80 ถึง ร้อยละ 8.80 ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย ตัวทำนายสำคัญคือ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน เพียงตัวแปรเดียว (ค่าเบต้าเท่ากับ .20) ทำนายได้ต่ำสุดในกลุ่มนักเรียนหญิง ตัวทำนายสำคัญคือ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน เพียงตัวแปรเดียว (ค่าเบต้าเท่ากับ .14)

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 4 คือ จิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร ได้แก่ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน เจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน (ตาราง 17) พบว่าตัวทำนายชุดที่ 4 สามารถทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมของนักเรียน ในกลุ่มรวม ได้ร้อยละ 2.20 โดยมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านเป็นตัวทำนายสำคัญเพียงตัวแปรเดียว (ค่าเบต้าเท่ากับ .14) หมายความว่า นักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านมากเท่าใด ก็มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมมากเท่านั้น

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 4 ในกลุ่มย่อย 14 กลุ่ม (ตาราง 17) พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 4 ร่วมกันทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมของนักเรียนได้ในปริมาณการทำนายอยู่ระหว่าง ร้อยละ 0.60 ถึง ร้อยละ 6.20 ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนชาย โดยมีตัวทำนายสำคัญคือ เจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน เพียงตัวแปรเดียว (ค่าเบต้าเท่ากับ .23) ทำนายได้ต่ำสุดในกลุ่มนักเรียนหญิง ไม่พบตัวทำนายสำคัญ

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 4 โดยเปรียบเทียบปริมาณการทำนายระหว่างกลุ่มนักเรียน ที่แบ่งตามตัวแปรลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังลักษณะเดียวกัน ออกเป็นสองกลุ่มย่อย และใช้ปริมาณความแตกต่างมากกว่าร้อยละ 5 เป็นเกณฑ์ พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 4 ร่วมกัน

ตาราง 17 ปริมาณการทำนายและตัวทำนายลำดับของปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมของนักเรียน ด้วยตัวทำนายชุดที่ 1: กลุ่มลักษณะ
 สถานการณ์ 6 ตัวแปร กลุ่มจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร ตัวทำนายชุดที่ 4 : กลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร ตัวทำนายชุดที่ 5 : กลุ่มลักษณะสถานการณ์
 6 ตัวแปร กลุ่มจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร กลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร รวมเป็น 11 ตัวแปร แต่ละชุดในกลุ่มตัวอย่างรวมและกลุ่มย่อย 14 กลุ่ม

กลุ่ม	จำนวน (คน)	ชุดที่3 : กลุ่มลักษณะสถานการณ์และ กลุ่มจิตลักษณะเดิม (1,2,3,4,5,6,7,8,9)			ชุดที่4 : กลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ (10,11)			ชุดที่5 : ชุดรวม (1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11)			%ค่าเบี่ยงเบน
		% ทำนาย ¹	ตัวทำนาย ²	ค่าเบี่ยงเบน ²	% ทำนาย ¹	ตัวทำนาย ²	ค่าเบี่ยงเบน ²	% ทำนาย ¹	ตัวทำนาย ²	ค่าเบี่ยงเบน ²	
รวม	524	4.30	6, 1	.11, .10	2.20	10	.14	4.80	10, 1	.11, .09	0.50
ไม่ใช้รร.ต้นแบบฯ	259	4.80	1	.15	0.80	ตัวทำนายไม่มีนัยสำคัญ		5.20	1	.15	0.40
รร.ต้นแบบฯ	265	7.90	6	.20	3.70	10	.19	8.80	6	.20	0.90
ชาย	225	8.00	5	.20	6.20	11	.23	10.90	11	.23	2.90
หญิง	299	3.80	6	.14	0.60	ตัวทำนายไม่มีนัยสำคัญ		3.80	6	.14	0.00
ผลการเรียนสูง	286	6.30	8, 9	.27, -.17	1.80	10	.13	6.90	8, 9	.27, -.17	0.60
ผลการเรียนต่ำ	238	5.50	1	.16	1.90	11	.13	6.00	1	.16	0.50
ระดับศก.สูง	234	3.90	8	.16	3.80	10	.18	5.10	10	.18	1.20
ระดับศก.ต่ำ	290	6.00	7, 6	.13, .13	1.20	ตัวทำนายไม่มีนัยสำคัญ		6.20	7, 6	.13, .13	0.20
บิดามีกศ.มาก	324	5.40	8	.18	1.20	ตัวทำนายไม่มีนัยสำคัญ		5.80	8	.18	0.40
บิดามีกศ.น้อย	200	7.60	6	.17	5.10	10	.22	10.30	10, 7	.23, .15	2.70
มารดามีกศ.มาก	323	4.40	4	.14	1.10	ตัวทำนายไม่มีนัยสำคัญ		4.60	4	.14	0.20
มารดามีกศ.น้อย	201	7.30	6	.17	5.40	10	.22	10.50	10, 7	.22, .14	3.20
ภาระมาก	239	6.00	4	.15	2.40	11	.14	7.50	4	.15	1.50
ภาระน้อย	285	8.80	6	.20	4.20	10	.21	9.90	10	.21	1.10

ค่าเบี่ยงเบนมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 หรือน้อยกว่า และ * แสดงความแตกต่างตามเกณฑ์อย่างน้อย 5% ของปริมาณการทำนายระหว่างตัวทำนายชุดที่5 กับตัวทำนายชุดที่1 หรือชุดที่4

% ทำนาย¹ มาจากการทำนายแบบใส่ตัวแปรทั้งชุด ตัวทำนาย² และค่าเบี่ยงเบน² มาจากการทำนายแบบเป็นขั้น

หมายเหตุ : ตัวทำนาย

1 หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน	5 หมายถึง การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู	9 หมายถึง ลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่น
2 หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล	6 หมายถึง การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน	10 หมายถึง เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน
3 หมายถึง การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา	7 หมายถึง สติปัญญา	11 หมายถึง เจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน
4 หมายถึง การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา	8 หมายถึง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	

ทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมของนักเรียนได้ในกลุ่มนักเรียนชายได้มากกว่านักเรียนหญิง (ร้อยละ 6.20 และ ร้อยละ 0.60 ตามลำดับ)

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 5 คือ ลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร และ จิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร กลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ รวมเป็น 11 ตัวแปร (ตาราง 17) พบว่าตัวทำนายชุดที่ 5 สามารถทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมในกลุ่มรวม ได้ร้อยละ 4.80 โดยมีตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน และการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน (ค่าเบต้าเท่ากับ .11 และ .09 ตามลำดับ) หมายความว่านักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านมาก และรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมากเท่าใดก็มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมมากเท่านั้น

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 5 ในกลุ่มย่อย 14 กลุ่ม พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 5 ร่วมกันทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวม ของนักเรียนได้ในปริมาณการทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ 3.80 ถึง ร้อยละ 10.90 ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนชาย มีตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ เจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน (ค่าเบต้าเท่ากับ .23) ทำนายได้ต่ำสุดในกลุ่มนักเรียนหญิง มีตัวทำนายสำคัญ คือ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน เพียงตัวแปรเดียว (ค่าเบต้าเท่ากับ .14)

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 5 โดยเปรียบเทียบปริมาณการทำนายระหว่างกลุ่มนักเรียน ที่แบ่งตามตัวแปรลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังลักษณะเดียวกัน ออกเป็น 2 กลุ่มย่อย และใช้ปริมาณความแตกต่างมากกว่าร้อยละ 5 เป็นเกณฑ์ พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 5 ร่วมกันสามารถทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมของนักเรียน ได้ในกลุ่มนักเรียนชายได้มากกว่านักเรียนหญิง (ร้อยละ 10.90 และ ร้อยละ 3.80 ตามลำดับ) ในกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อยมากกว่านักเรียนที่มารดามีการศึกษาสูง (ร้อยละ 10.50 และ ร้อยละ 4.60 ตามลำดับ)

สรุปได้ว่า ตัวทำนายชุดที่ 3 ปริมาณทำนายอยู่ระหว่าง ร้อยละ 3.80 ถึง ร้อยละ 8.80 พบตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน และการควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย ตัวทำนายชุดที่ 4 ปริมาณทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ 0.60 ถึง ร้อยละ 6.20 พบตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านและเจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ตัวทำนายชุดที่ 5 ปริมาณทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ 3.80 ถึง ร้อยละ 10.90 พบตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย

ในการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนนี้ (ตาราง 17) พบว่า ปริมาณการทำนายของตัวทำนายชุดรวม 11 ตัวแปร (ตัวทำนายชุดที่ 5) สามารถทำนายปริมาณเวลาที่ใช้การอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมของนักเรียนได้มากกว่าชุดทำนายชุดอื่นที่มีเปอร์เซ็นต์ทำนายรองลงมาในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยต่าง ๆ แต่ไม่ถึงเกณฑ์ที่ตั้งไว้ร้อยละ 5

4.6.2 ผลการทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ (ประเภทตำรา หนังสือเสริมความรู้) ของนักเรียน เมื่อใช้ตัวแปรกลุ่มลักษณะสถานการณ์ กลุ่มจิตลักษณะเดิม และกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์เป็นตัวทำนาย

เมื่อนำปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ (ประเภทตำรา หนังสือเสริมความรู้) ของนักเรียนมาวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐานและแบบเป็นขั้น โดยใช้ตัวทำนายชุดที่ 3 คือ ลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร และ จิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร รวมเป็น 9 ตัวแปร (ตาราง 18) พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 1 สามารถทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ (ประเภทตำรา หนังสือเสริมความรู้) ของนักเรียนในกลุ่มรวม ได้ร้อยละ 12.00 โดยมีตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน (ค่าเบต้าเท่ากับ .21, .12 และ .11 ตามลำดับ) หมายความว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ รับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล และมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อนมากเท่าใด ก็มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ (ประเภทตำรา หนังสือเสริมความรู้) มากเท่านั้น

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 3 ในกลุ่มย่อย 14 กลุ่ม พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 3 ร่วมกันทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ (ประเภทตำรา หนังสือเสริมความรู้) ของนักเรียนได้ในปริมาณการทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ 8.40 ถึง ร้อยละ 18.60 ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย มีตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สติปัญญา และการมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน (ค่าเบต้าเท่ากับ .21, .22 และ .20 ตามลำดับ) ทำนายได้ต่ำสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง มีตัวทำนายสำคัญคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เพียงตัวแปรเดียว (ค่าเบต้าเท่ากับ .27)

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 3 โดยเปรียบเทียบปริมาณการทำนายระหว่างกลุ่มนักเรียน ที่แบ่งตามตัวแปรลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังลักษณะเดียวกัน ออกเป็น 2 กลุ่มย่อย และใช้ปริมาณความแตกต่างมากกว่าร้อยละ 5 เป็นเกณฑ์ พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 3 ร่วมกันสามารถทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ (ประเภทตำรา หนังสือ

ตาราง 18 ปริมาณการทำนายและตัวทำนายลำดับของปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ (ประเภทตำรา หนังสือเสริมความรู้) ของนักเรียนด้วยตัวทำนายชุดที่1: กลุ่มลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร กลุ่มจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร ชุดที่ 4 : กลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร ชุดที่ 5 : กลุ่มลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร กลุ่มจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร กลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร รวมเป็น 11 ตัวแปร แต่ละชุดในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 14 กลุ่ม

กลุ่ม	จำนวน (คน)	ชุดที่3 : กลุ่มลักษณะสถานการณ์ กลุ่มจิตลักษณะเดิม (1,2,3,4,5,6,7,8,9)			ชุดที่4 : กลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ (10,11)			ชุดที่5 : ชุดรวม (1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11)			ค่าเฉลี่ย %
		% ทำนาย ¹	ตัวทำนาย ²	ค่าเบต้า ²	% ทำนาย ¹	ตัวทำนาย ²	ค่าเบต้า ²	% ทำนาย ¹	ตัวทำนาย ²	ค่าเบต้า ²	
รวม	512	12.00	8, 2, 6	.21, .12, .11	7.70	10	.27	13.10	8, 10, 2	.18, .16, .12	1.10
ไม่ใช่รร.ต้นแบบฯ	254	10.10	8, 3	.20, .16	5.40	10	.22	11.20	8, 3	.20, .16	1.10
รร.ต้นแบบฯ	258	12.10	8, 6	.20, .17	7.30	10	.27	13.40	10, 8	.19, .18	1.30
ชาย	220	16.70	3, 6, 8	.19, .17, .16	17.90	10,11	.30, .18	23.50	10, 2	.36, .17	5.60*
หญิง	292	12.50	8, 6	.26, .12	3.70	10	.19	12.80	8, 6	.26, .12	0.30
ผลการเรียนสูง	273	8.40	8	.27	5.60	10	.24	9.80	8, 10	.20, .15	1.40
ผลการเรียนต่ำ	239	15.60	3, 6	.27, .15	8.30	10	.27	16.20	3, 10, 2	.16, .17, .15	0.60
ระดับศก.สูง	227	14.50	8, 5	.25, .17	6.50	10	.25	15.80	8, 5	.25, .17	1.30
ระดับศก.ต่ำ	285	15.60	6, 7, 8	.22, .19, .16	8.90	10	.29	17.10	6, 7, 10	.17, .21, .19	1.50
บิดามีกศ.มาก	316	11.70	8, 2	.24, .16	6.00	10	.42	13.00	8,2,10,4	.22,.19,.17,-.14	1.30
บิดามีกศ.น้อย	196	18.60	8, 7, 6	.21, .22, .20	11.00	10	.32	19.80	10, 7, 8	.24, .23, .16	1.20
มารดามีกศ.มาก	316	12.00	8, 5, 2	.23, .12, .11	7.20	10	.26	13.30	8, 10, 2	.20, .16, .12	1.30
มารดามีกศ.น้อย	196	14.30	8, 7, 6	.18, .20, .17	8.70	10	.29	16.50	10, 7	.29, .22	2.20
ภาระมาก	233	17.30	8, 2	.30, .17	7.80	10	.25	18.60	8, 2	.30, .17	1.30
ภาระน้อย	279	10.80	8, 6	.18, .16	8.00	10	.28	12.70	10, 1	.26, .13	1.90

ค่าเบต้ามีนัยสำคัญที่ระดับ .05 หรือน้อยกว่า และ * แสดงความแตกต่างตามเกณฑ์อย่างน้อย 5% ของปริมาณการทำนายระหว่างตัวทำนายชุดที่5 กับตัวทำนายชุดที่1 หรือชุดที่4

% ทำนาย¹ มาจากการทำนายแบบใส่ตัวแปรทั้งชุด ตัวทำนาย² และค่าเบต้า² มาจากการทำนายแบบเป็นขั้น

หมายเหตุ : ตัวทำนาย

1 หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน	5 หมายถึง การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู	9 หมายถึง ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน
2 หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล	6 หมายถึง การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน	10 หมายถึง เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน
3 หมายถึง การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา	7 หมายถึง สติปัญญา	11 หมายถึง เจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน
4 หมายถึง การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา	8 หมายถึง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	

เสริมความรู้) ของนักเรียน ได้ในกลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำได้มากกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนสูง (ร้อยละ 15.60 กับ ร้อยละ 8.40 ตามลำดับ) กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อยได้มากกว่านักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก (ร้อยละ 18.60 กับ ร้อยละ 11.70 ตามลำดับ) กลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวมาก ได้มากกว่านักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย (ร้อยละ 17.30 กับ ร้อยละ 10.80 ตามลำดับ)

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 4 คือ จิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร ได้แก่ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน เจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน (ตาราง 18) พบว่า ตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์สามารถทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ (ประเภทตำรา หนังสือเสริมความรู้ ของนักเรียน ในกลุ่มรวม) ได้ร้อยละ 7.70 โดยมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านเป็นตัวทำนายสำคัญเพียงตัวแปรเดียว (ค่าเบต้าเท่ากับ .27) หมายความว่า นักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านมากเท่าใด ก็มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ (ประเภทตำรา หนังสือเสริมความรู้) มากเท่านั้น

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 4 ในกลุ่มย่อย 14 กลุ่ม (ตาราง 18) พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 4 ร่วมกันทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ (ประเภทตำรา หนังสือเสริมความรู้) ของนักเรียนได้ในปริมาณการทำนายอยู่ระหว่าง ร้อยละ 3.70 ถึง 17.90 ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนชาย โดยมีตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน และเจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน (ค่าเบต้าเท่ากับ .30 และ .18 ตามลำดับ) ทำนายได้ต่ำสุดในกลุ่มนักเรียนหญิง มีตัวทำนายสำคัญคือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านเพียงตัวแปรเดียว (ค่าเบต้าเท่ากับ .19)

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 4 โดยเปรียบเทียบปริมาณการทำนายระหว่างกลุ่มนักเรียน ที่แบ่งตามตัวแปรลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังลักษณะเดียวกัน ออกเป็นสองกลุ่มย่อย และใช้ปริมาณความแตกต่างมากกว่าร้อยละ 5 เป็นเกณฑ์ พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 4 ร่วมกันทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ (ประเภทตำรา หนังสือเสริมความรู้) ของนักเรียนได้ในกลุ่มนักเรียนชายได้มากกว่านักเรียนหญิง (ร้อยละ 17.90 และ ร้อยละ 3.70 ตามลำดับ) กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อยได้มากกว่านักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก (ร้อยละ 11.00 และ ร้อยละ 6.00 ตามลำดับ)

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 5 คือ ลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร และจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร กลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ รวมเป็น 11 ตัวแปร (ตาราง 18) พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 5 สามารถทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ (ประเภทตำรา หนังสือเสริมความรู้) ในกลุ่มรวม ได้ร้อยละ 13.10 โดยมีตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน และการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล (ค่าเบต้าเท่ากับ .18 , .16 และ .12 ตามลำดับ) หมายความว่า นักเรียนที่มี

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านมาก และรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากเท่าใด ก็มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ (ประเภทตำรา หนังสือเสริมความรู้) มากเท่านั้น

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 5 ในกลุ่มย่อย 14 กลุ่ม พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 5 ร่วมกันทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ (ประเภทตำรา หนังสือเสริมความรู้) ของนักเรียนได้ในปริมาณการทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ 9.80 ถึง ร้อยละ 23.50 ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนชาย มีตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน และการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล (ค่าเบต้าเท่ากับ .36 และ .17 ตามลำดับ) ทำนายได้ต่ำสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง มีตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน (ค่าเบต้าเท่ากับ .20 และ .15 ตามลำดับ)

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 5 โดยเปรียบเทียบปริมาณการทำนายระหว่างกลุ่มนักเรียน ที่แบ่งตามตัวแปรลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังลักษณะเดียวกัน ออกเป็น 2 กลุ่มย่อย และใช้ปริมาณความแตกต่างมากกว่าร้อยละ 5 เป็นเกณฑ์ พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 5 ร่วมกันสามารถทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ (ประเภทตำรา หนังสือเสริมความรู้) ของนักเรียน ได้ในกลุ่มนักเรียนชายได้มากกว่านักเรียนหญิง (ร้อยละ 23.50 และ ร้อยละ 12.80 ตามลำดับ) ในกลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำได้มากกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนสูง (ร้อยละ 16.20 และ ร้อยละ 9.80 ตามลำดับ) กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อยได้มากกว่านักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก (ร้อยละ 19.80 และ ร้อยละ 13.00 ตามลำดับ) กลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวมากได้มากกว่านักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย (ร้อยละ 18.60 และร้อยละ 12.70 ตามลำดับ)

สรุปได้ว่า ตัวทำนายชุดที่ 3 ปริมาณทำนายอยู่ระหว่าง ร้อยละ 8.40 ถึง ร้อยละ 18.60 พบตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน สติปัญญา การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา และการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู โดยทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย ตัวทำนายชุดที่ 4 ปริมาณทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ 3.70 ถึง ร้อยละ 17.90 พบตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านและเจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนชาย ตัวทำนายชุดที่ 5 ปริมาณทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ 9.80 ถึง ร้อยละ 23.50 พบตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล และการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนชาย

นอกจากนี้ยังพบอีกว่าปริมาณการทำนายของตัวทำนายชุดรวม 11 ตัวแปร (ตัวทำนายชุดที่ 5) สามารถทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ (ประเภทตำรา หนังสือเสริมความรู้) ได้มากกว่าตัวทำนายชุดอื่นๆ ชุดใดชุดหนึ่งที่มีค่าเปอร์เซ็นต์ทำนายลำดับรองลงมามากกว่าร้อยละ 5 (ตาราง 18) พบในกลุ่มนักเรียนชายเพียงกลุ่มเดียว โดยมีพิสัยเปอร์เซ็นต์ความแตกต่างเกินกว่าเกณฑ์ร้อยละ 5 เท่ากับร้อยละ 5.60

4.6.3 ผลการทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ (ประเภทหนังสือพิมพ์ นิตยสาร) ของนักเรียน เมื่อใช้ตัวแปรกลุ่มลักษณะสถานการณ์กลุ่มจิตลักษณะเดิม และกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์เป็นตัวทำนาย

เมื่อนำปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ (ประเภทหนังสือพิมพ์ นิตยสาร) ของนักเรียน มาวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐานและแบบเป็นขั้น โดยใช้ตัวทำนายชุดที่ 3 คือ ลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร และจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร รวมเป็น 9 ตัวแปร (ตาราง 19) พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 1 สามารถทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ (ประเภทหนังสือพิมพ์ นิตยสาร) ของนักเรียนในกลุ่มรวม ได้ร้อยละ 7.40 โดยมีตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน (ค่าเบต้าเท่ากับ .16 และ .12 ตามลำดับ) หมายความว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อนมากเท่าใด ก็มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ (ประเภทหนังสือพิมพ์ นิตยสาร) มากเท่านั้น

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 3 ในกลุ่มย่อย 14 กลุ่ม พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 3 ร่วมกันทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ (ประเภทหนังสือพิมพ์ นิตยสาร) ของนักเรียนได้ในปริมาณการทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ 6.00 ถึง ร้อยละ 12.30 ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวสูง ตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู และสติปัญญา (ค่าเบต้าเท่ากับ .20, .16 และ -.14 ตามลำดับ) ทำนายได้ต่ำสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวต่ำ ตัวทำนายสำคัญคือ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน เพียงตัวแปรเดียว (ค่าเบต้าเท่ากับ .18)

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 3 โดยเปรียบเทียบปริมาณการทำนายระหว่างกลุ่มนักเรียน ที่แบ่งตามตัวแปรลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังลักษณะเดียวกัน ออกเป็น 2 กลุ่มย่อยและใช้ปริมาณความแตกต่างมากกว่าร้อยละ 5 เป็นเกณฑ์ พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 3 ร่วมกันสามารถทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ (ประเภทหนังสือพิมพ์

ตาราง 19 ปริมาณการทำนายและตัวทำนายลำดับของปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ (ประเภทหนังสือพิมพ์ นิตยสาร) ของนักเรียน ด้วยตัวทำนายชุดที่1: กลุ่มลักษณะ สถานการณ์ 6 ตัวแปร กลุ่มจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร ชุดที่ 4 : กลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร ชุดที่ 5 : กลุ่มลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร กลุ่มจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร กลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร รวมเป็น 11 ตัวแปร แต่ละชุดในกลุ่มตัวอย่างรวมและกลุ่มย่อย 14 กลุ่ม

กลุ่ม	จำนวน (คน)	ชุดที่3 : กลุ่มลักษณะสถานการณ์ กลุ่มจิตลักษณะเดิม (1,2,3,4,5,6,7,8,9)			ชุดที่4 : กลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ (10,11)			ชุดที่5 : ชุดรวม (1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11)			ค่าเฉลี่ย%
		% ทำนาย ¹	ตัวทำนาย ²	ค่าเบต้า ²	% ทำนาย ¹	ตัวทำนาย ²	ค่าเบต้า ²	% ทำนาย ¹	ตัวทำนาย ²	ค่าเบต้า ²	
รวม	518	7.40	8, 6	.16, .12	5.00	10	.22	8.20	10, 8	.16, .13	0.80
ไม่ใช่รร.ต้นแบบฯ	253	9.00	6, 1, 2	.18, .27, -.19	6.50	10	.24	10.80	10	.24	1.80
รร.ต้นแบบฯ	265	10.10	8, 2, 7	.18, .17, -.16	3.70	10	.19	10.50	8, 2, 7	.18, .17, -.16	0.40
ชาย	221	10.30	8	.25	8.00	10	.28	13.40	10, 8	.22, .17	3.10
หญิง	297	7.00	2	.19	2.70	10	.16	7.30	2, 10	.16, .12	0.30
ผลการเรียนสูง	281	8.90	8, 6	.21, .13	6.60	10	.25	10.00	10, 8	.18, .17	1.10
ผลการเรียนต่ำ	237	9.00	3	.21	3.40	10	.17	9.10	3	.21	0.10
ระดับศก.สูง	229	12.30	8, 5, 7	.20, .16, -.14	5.30	10	.22	13.00	8, 5, 7	.20, .16, -.14	0.70
ระดับศก.ต่ำ	289	6.00	6	.18	4.90	10	.22	7.20	10	.22	1.20
บิดามีกศ.มาก	320	8.40	3, 8	.15, .13	2.20	10	.13	8.50	3, 8	.15, .13	0.10
บิดามีกศ.น้อย	198	8.30	6	.24	13.20	10	.36	14.90	10	.36	1.70
มารดามีกศ.มาก	320	6.40	8	.19	3.00	10	.17	6.90	8	.19	0.50
มารดามีกศ.น้อย	198	10.70	3, 8	.18, .17	9.90	10	.31	12.80	10	.31	2.10
ภาระมาก	236	8.00	8	.24	4.60	10	.20	8.60	8	.24	0.60
ภาระน้อย	282	7.40	6, 3	.14, .13	4.60	10	.22	8.30	10	.22	0.90

ค่าเบต้ามีนัยสำคัญที่ระดับ .05 หรือน้อยกว่า และ * แสดงความแตกต่างตามเกณฑ์อย่างน้อย 5% ของปริมาณการทำนายระหว่างตัวทำนายชุดที่5 กับตัวทำนายชุดที่1 หรือชุดที่4

% ทำนาย¹ มาจากการทำนายแบบใส่ตัวแปรทั้งชุด ตัวทำนาย² และค่าเบต้า² มาจากการทำนายแบบเป็นขั้น

หมายเหตุ : ตัวทำนาย

1 หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน	5 หมายถึง การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู	9 หมายถึง ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน
2 หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล	6 หมายถึง การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน	10 หมายถึง เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน
3 หมายถึง การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา	7 หมายถึง สติปัญญา	11 หมายถึง เจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน
4 หมายถึง การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา	8 หมายถึง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	

นิตยสาร) ของนักเรียน ได้ในกลุ่มนักเรียนนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวสูงมากกว่านักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวต่ำ (ร้อยละ 12.30 กับ ร้อยละ 6.00 ตามลำดับ)

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 4 คือ **จิตลักษณะตามสถานการณ์ 2** ตัวแปร ได้แก่ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน เจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน พบว่า ตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์สามารถทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ (ประเภทหนังสือพิมพ์ นิตยสาร) ของนักเรียน (ตาราง 19) ในกลุ่มรวม ได้ร้อยละ **5.00** โดยมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านเป็นตัวทำนายสำคัญเพียงตัวแปรเดียว (ค่าเบต้าเท่ากับ .22) หมายความว่า นักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านมากเท่าใด ก็มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ (ประเภทหนังสือพิมพ์ นิตยสาร) มากเท่านั้น

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 4 ในกลุ่มย่อย 14 กลุ่ม พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 4 ร่วมกันทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ (ประเภทหนังสือพิมพ์ นิตยสาร) ของนักเรียนได้ในปริมาณการทำนายอยู่ระหว่าง ร้อยละ **2.20** ถึง ร้อยละ **13.20** ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย โดยมีตัวทำนายสำคัญคือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน เพียงตัวแปรเดียว (ค่าเบต้าเท่ากับ .36) ทำนายได้ต่ำสุดในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก มีตัวทำนายสำคัญคือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านเพียงตัวแปรเดียว (ค่าเบต้าเท่ากับ .13)

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 4 โดยเปรียบเทียบปริมาณการทำนายระหว่าง **กลุ่มนักเรียน** ที่แบ่งตามตัวแปรลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังลักษณะเดียวกัน ออกเป็นสองกลุ่มย่อย และใช้ปริมาณความแตกต่างมากกว่าร้อยละ 5 เป็นเกณฑ์ พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 4 ร่วมกันทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ (ประเภทหนังสือพิมพ์ นิตยสาร) ของนักเรียนได้ในกลุ่มนักเรียนชายได้มากกว่านักเรียนหญิง (ร้อยละ 8.00 และ ร้อยละ 2.70 ตามลำดับ) กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อยได้มากกว่านักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก (ร้อยละ 13.20 และ ร้อยละ 2.20 ตามลำดับ) กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อยได้มากกว่านักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก (ร้อยละ 9.90 และ ร้อยละ 3.00 ตามลำดับ)

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 5 คือ **ลักษณะสถานการณ์ 6** ตัวแปร และ **จิตลักษณะเดิม 3** ตัวแปร กลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ รวมเป็น **11** ตัวแปร (ตาราง 19) พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 5 สามารถทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ (ประเภทหนังสือพิมพ์ นิตยสาร) ในกลุ่มรวม ได้ร้อยละ **8.20** โดยมีตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (ค่าเบต้าเท่ากับ .16 และ .13 ตามลำดับ) หมายความว่า นักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านมาก และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงมากเท่าใดก็มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ (ประเภทหนังสือพิมพ์ นิตยสาร) มากเท่านั้น

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 5 ในกลุ่มย่อย 14 กลุ่ม พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 5 ร่วมกันทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ (ประเภทหนังสือพิมพ์ นิตยสาร) ของนักเรียนได้ในปริมาณการทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ 6.90 ถึง ร้อยละ 14.90 ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย มีตัวทำนายสำคัญ คือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน เพียงตัวแปรเดียว (ค่าเบต้าเท่ากับ .36) ทำนายได้ต่ำสุดในกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก มีตัวทำนายสำคัญ คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เพียงตัวแปรเดียว (ค่าเบต้าเท่ากับ .19)

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 5 โดยเปรียบเทียบปริมาณการทำนายระหว่างกลุ่มนักเรียน ที่แบ่งตามตัวแปรลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังลักษณะเดียวกัน ออกเป็น 2 กลุ่มย่อย และใช้ปริมาณความแตกต่างมากกว่าร้อยละ 5 เป็นเกณฑ์ พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 5 ร่วมกันสามารถทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ (ประเภทหนังสือพิมพ์ นิตยสาร) ของนักเรียน ได้ในกลุ่มนักเรียนชายได้มากกว่านักเรียนหญิง (ร้อยละ 13.40 และ ร้อยละ 7.30 ตามลำดับ) กลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวสูงได้มากกว่านักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวต่ำ (ร้อยละ 13.00 และ ร้อยละ 7.20 ตามลำดับ) กลุ่มนักเรียนบิดามีการศึกษาน้อยได้มากกว่านักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก (ร้อยละ 14.90 และ ร้อยละ 8.50 ตามลำดับ) และกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อยได้มากกว่านักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก (ร้อยละ 12.80 และร้อยละ 6.90 ตามลำดับ)

สรุปได้ว่า ตัวทำนายชุดที่ 3 ปริมาณทำนายอยู่ระหว่าง ร้อยละ 6.00 ถึง ร้อยละ 12.30 พบตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวสูง ตัวทำนายชุดที่ 4 ปริมาณทำนายอยู่ระหว่าง ร้อยละ 2.20 ถึง ร้อยละ 13.20 พบตัวทำนายสำคัญคือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย ตัวทำนายชุดที่ 5 ปริมาณทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ 6.90 ถึง ร้อยละ 14.90 พบตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล และการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย

ในการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนนี้ (ตาราง 19) พบว่า ปริมาณการทำนายของตัวทำนายชุดรวม 11 ตัวแปร (ตัวทำนายชุดที่ 5) สามารถทำนายปริมาณเวลาที่ใช้การอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ประเภทสื่อสิ่งพิมพ์ (ประเภทหนังสือพิมพ์ นิตยสาร) ของนักเรียนได้มากกว่าชุดทำนายชุดอื่นที่มีเปอร์เซ็นต์ทำนายรองลงมาในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 13 กลุ่ม แต่ไม่ถึงเกณฑ์ที่ตั้งไว้ร้อยละ 5

4.6.4 ผลการทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อประเภท อินเทอร์เน็ตของนักเรียน เมื่อใช้ตัวแปรกลุ่มลักษณะสถานการณ์ กลุ่มจิตลักษณะเดิม และกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์เป็นตัวทำนาย

เมื่อนำปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อประเภทอินเทอร์เน็ตของนักเรียนมาวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐานและแบบเป็นขั้น โดยใช้ตัวทำนายชุดที่ 3 คือ ลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร และจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร รวมเป็น 9 ตัวแปร (ตาราง 20) พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 3 สามารถทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อประเภทอินเทอร์เน็ตในกลุ่มรวม ได้ร้อยละ 2.70 โดยมีตัวทำนายสำคัญคือ ลักษณะมุ่งอนาคตและความควบคุมตน และการควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา (ค่าเบต้าเท่ากับ -.14 และ .10 ตามลำดับ) หมายความว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและความควบคุมตนต่ำ แต่ได้รับการควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดามากเท่าใด ก็มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อประเภทอินเทอร์เน็ตมากเท่านั้น

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 3 ในกลุ่มย่อย 14 กลุ่ม พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 3 ร่วมกันทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อประเภทอินเทอร์เน็ตในกลุ่มย่อยต่างๆ ได้ในปริมาณการทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ 2.10 ถึง ร้อยละ 8.10 ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย มีตัวทำนายสำคัญ คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เพียงตัวเดียว (ค่าเบต้าเท่ากับ -.19) ทำนายได้ต่ำสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวสูง ไม่พบตัวทำนายสำคัญ นอกจากนี้ยังพบอีกว่าตัวทำนายชุดที่ 3 สามารถทำนายได้ร้อยละ 7.00 ในกลุ่มนักเรียนชาย ตัวทำนายสำคัญคือ การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู เพียงตัวแปรเดียว (ค่าเบต้าเท่ากับ .14)

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 4 คือ จิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร ได้แก่ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน เจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน (ตาราง 20) พบว่า ตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์สามารถทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อประเภทอินเทอร์เน็ตของนักเรียน พบว่า ตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์สามารถทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อประเภทอินเทอร์เน็ตของนักเรียน ในกลุ่มรวม ได้ร้อยละ 0.20 ไม่พบตัวทำนายสำคัญ

ตาราง 20 ปริมาณการทำนายและตัวทำนายลำดับของปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อประเภทอินเทอร์เน็ตของนักเรียน ด้วยตัวทำนายชุดที่ 1: กลุ่มลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร กลุ่มจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร ชุดที่4 : กลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร ชุดที่ 5 : กลุ่มลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร กลุ่มจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร กลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร รวมเป็น 11 ตัวแปร แต่ละชุดในกลุ่มตัวอย่างรวมและกลุ่มย่อย 14 กลุ่ม

กลุ่ม	จำนวน (คน)	ชุดที่3 : กลุ่มลักษณะสถานการณ์ กลุ่มจิตลักษณะเดิม (1,2,3,4,5,6,7,8,9)			ชุดที่4 : กลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ (10,11)			ชุดที่5 : ชุดรวม (1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11)			เฉลี่ย%
		% ทำนาย ¹	ตัวทำนาย ²	ค่าเบต้า ²	% ทำนาย ¹	ตัวทำนาย ²	ค่าเบต้า ²	% ทำนาย ¹	ตัวทำนาย ²	ค่าเบต้า ²	
รวม	517	2.70	9, 4	-.14, .10	0.20	ตัวทำนายไม่มีนัยสำคัญ		2.80	9, 4	-.14, .10	0.10
ไม่ใช่รร.ต้นแบบฯ	254	4.80	ตัวทำนายไม่มีนัยสำคัญ		1.40	ตัวทำนายไม่มีนัยสำคัญ		6.30	ตัวทำนายไม่มีนัยสำคัญ		1.50
รร.ต้นแบบฯ	263	5.40	9, 4	-.19, .15	0.40	ตัวทำนายไม่มีนัยสำคัญ		5.80	9, 4	-.19, .15	0.40
ชาย	218	7.00	5	.14	0.70	ตัวทำนายไม่มีนัยสำคัญ		8.00	5	.14	1.00
หญิง	299	3.90	9	-.12	0.10	ตัวทำนายไม่มีนัยสำคัญ		3.90	9	-.12	0.00
ผลการเรียนสูง	281	4.00	ตัวทำนายไม่มีนัยสำคัญ		0.00	ตัวทำนายไม่มีนัยสำคัญ		4.20	ตัวทำนายไม่มีนัยสำคัญ		0.20
ผลการเรียนต่ำ	236	6.00	7	.16	0.70	ตัวทำนายไม่มีนัยสำคัญ		6.50	7	.16	0.50
ระดับศก.สูง	228	2.10	ตัวทำนายไม่มีนัยสำคัญ		0.20	ตัวทำนายไม่มีนัยสำคัญ		2.30	ตัวทำนายไม่มีนัยสำคัญ		0.20
ระดับศก.ต่ำ	289	4.80	9	-.16	0.90	ตัวทำนายไม่มีนัยสำคัญ		5.40	9	-.14	0.60
บิดามีกศ.มาก	320	3.30	ตัวทำนายไม่มีนัยสำคัญ		0.20	ตัวทำนายไม่มีนัยสำคัญ		3.60	ตัวทำนายไม่มีนัยสำคัญ		0.30
บิดามีกศ.น้อย	197	8.10	8	-.19	0.20	ตัวทำนายไม่มีนัยสำคัญ		9.40	8	-.19	1.30
มารดามีกศ.มาก	317	3.60	ตัวทำนายไม่มีนัยสำคัญ		0.20	ตัวทำนายไม่มีนัยสำคัญ		3.80	ตัวทำนายไม่มีนัยสำคัญ		0.20
มารดามีกศ.น้อย	200	2.90	ตัวทำนายไม่มีนัยสำคัญ		0.60	ตัวทำนายไม่มีนัยสำคัญ		4.00	ตัวทำนายไม่มีนัยสำคัญ		1.10
ภาระมาก	237	6.80	8	-.13	4.00	10, 11	-.25, .17	9.20	10, 11	-.25, .17	2.40
ภาระน้อย	280	7.10	ตัวทำนายไม่มีนัยสำคัญ		0.80	ตัวทำนายไม่มีนัยสำคัญ		7.50	ตัวทำนายไม่มีนัยสำคัญ		0.40

ค่าเบต้ามีนัยสำคัญที่ระดับ .05 หรือน้อยกว่า และ * แสดงความแตกต่างตามเกณฑ์อย่างน้อย 5% ของปริมาณการทำนายระหว่างตัวทำนายชุดที่5 กับตัวทำนายชุดที่1 หรือชุดที่4

% ทำนาย¹ มาจากการทำนายแบบใส่ตัวแปรทั้งชุด ตัวทำนาย² และค่าเบต้า² มาจากการทำนายแบบเป็นขั้น

หมายเหตุ : ตัวทำนาย

1 หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน	5 หมายถึง การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู	9 หมายถึง ลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่น
2 หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล	6 หมายถึง การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน	10 หมายถึง เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน
3 หมายถึง การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา	7 หมายถึง สติปัญญา	11 หมายถึง เจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน
4 หมายถึง การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา	8 หมายถึง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 4 ในกลุ่มย่อย 14 กลุ่ม พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 4 ร่วมกันทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อประเภทอินเทอร์เน็ต ของนักเรียนได้ในปริมาณการทำนายอยู่ระหว่าง ร้อยละ 0.00 ถึง ร้อยละ 4.00 ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวมาก โดยมีตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน และเจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน (ค่าเบต้าเท่ากับ -.25 และ .17 ตามลำดับ) ทำนายได้ต่ำสุดในกลุ่มนักเรียนมีผลการเรียนสูง ไม่พบตัวทำนายสำคัญ

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 5 คือ ลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร และจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร กลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ รวมเป็น 11 ตัวแปร (ตาราง 20) พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 5 สามารถทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อประเภทอินเทอร์เน็ต ในกลุ่มรวม ได้ร้อยละ 2.80 โดยมีตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน และการควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา (ค่าเบต้าเท่ากับ -.14 และ .10 ตามลำดับ) หมายความว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ แต่ได้รับการควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนจากบิดามารดามากเท่าใด ก็มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อประเภทอินเทอร์เน็ตมากเท่านั้น

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 5 ในกลุ่มย่อย 14 กลุ่ม พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 5 ร่วมกันทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อประเภทอินเทอร์เน็ตของนักเรียนได้ในปริมาณการทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ 2.30 ถึง ร้อยละ 9.40 ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย โดยมีตัวทำนายสำคัญคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (ค่าเบต้าเท่ากับ -.19) ทำนายได้ต่ำสุดในกลุ่มนักเรียนที่ระดับฐานะเศรษฐกิจในครอบครัวสูง ไม่พบตัวทำนายสำคัญ

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 5 โดยเปรียบเทียบปริมาณการทำนายระหว่างกลุ่มนักเรียน ที่แบ่งตามตัวแปรลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังลักษณะเดียวกัน ออกเป็น 2 กลุ่มย่อย และใช้ปริมาณความแตกต่างมากกว่าร้อยละ 5 เป็นเกณฑ์ พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 5 ร่วมกันสามารถทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อประเภทอินเทอร์เน็ตของนักเรียนได้ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อยได้มากกว่านักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก (ร้อยละ 9.40 และร้อยละ 3.60 ตามลำดับ)

สรุปได้ว่า ตัวทำนายชุดที่ 3 ปริมาณทำนายอยู่ระหว่าง ร้อยละ 2.10 ถึง ร้อยละ 8.10 พบตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา โดยทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย ตัวทำนายชุดที่ 4 ปริมาณทำนายอยู่ระหว่าง ร้อยละ 0.00 ถึง ร้อยละ 4.00 พบตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน เจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวมาก ตัวทำนายชุดที่ 5 ปริมาณทำนายอยู่ระหว่าง ร้อยละ 2.30 ถึง ร้อยละ 9.40 ตัวทำนายสำคัญ

เรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของ บิดามารดา เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียน ที่บิดามีการศึกษาน้อย

ในการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนนี้ (ตาราง 20) พบว่า ปริมาณการทำนายของตัวทำนายชุดรวม 11 ตัวแปร (ตัวทำนายชุดที่ 5) สามารถทำนายปริมาณเวลาที่ใช้การอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จาก สื่อประเภทอินเทอร์เน็ตของนักเรียนได้มากกว่าชุดทำนายชุดอื่นที่มีเปอร์เซ็นต์ทำนายรองลงมาใน กลุ่มรวมและกลุ่มต่างๆ แต่ไม่ถึงเกณฑ์ที่ตั้งไว้ร้อยละ 5

4.6.5 ผลการทำนายความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ของนักเรียน เมื่อ ใช้ตัวแปรกลุ่มลักษณะสถานการณ์ กลุ่มจิตลักษณะเดิม และกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ เป็นตัวทำนาย

เมื่อนำคะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ของนักเรียน มาวิเคราะห์ถดถอย พหุคูณแบบมาตรฐานและแบบเป็นชั้น โดยใช้ตัวทำนายชุดที่ 3 คือ คือ ลักษณะสถานการณ์ ตัวแปร และ จิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร รวมเป็น 9 ตัวแปร (ตาราง 21) พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 1 สามารถทำนายความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ ในกลุ่มรวม ได้ร้อยละ 49.70 โดยมีตัว ทำนายสำคัญคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน ลักษณะมุ่ง อนาคตและควบคุมตน และการควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา (ค่าเบต้าเท่ากับ .28, .31, .22 และ .11 ตามลำดับ) หมายความว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีแบบอย่างพฤติกรรมรัก การอ่านจากเพื่อน มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ได้รับการควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนจากบิดา มารดามากเท่าใด ก็มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่มีประโยชน์มากเท่านั้น

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 3 ในกลุ่มย่อย 14 กลุ่ม พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 3 ร่วมกันทำนายความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ ได้ในปริมาณการทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ 42.00 ถึง ร้อยละ 58.40 ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มารดาที่มีการศึกษาน้อย มีตัวทำนายสำคัญ เรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน และการควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา (ค่าเบต้าเท่ากับ .34 , .23 , .25 และ .16 ตามลำดับ) ทำนายได้ต่ำสุดในกลุ่มนักเรียนชาย ตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับ จากมากไปน้อยคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน และการ ควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา (ค่าเบต้าเท่ากับ .35 , .29 และ .21 ตามลำดับ)

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 3 โดยเปรียบเทียบปริมาณการทำนายระหว่าง กลุ่มนักเรียน ที่แบ่งตามตัวแปรลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังลักษณะเดียวกัน ออกเป็น 2 กลุ่มย่อย และใช้ปริมาณความแตกต่างมากกว่าร้อยละ 5 เป็นเกณฑ์ พบว่า ตัวทำนายในชุดที่ 3 ร่วมกัน สามารถทำนายความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ ได้ในกลุ่มนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่ ไม่ใช่โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่านได้มากกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริม

นิสัยรักการอ่าน (ร้อยละ 54.20 กับ ร้อยละ 45.50 ตามลำดับ) กลุ่มนักเรียนหญิงได้มากกว่านักเรียนชาย (ร้อยละ 53.50 กับ ร้อยละ 42.00 ตามลำดับ) ในกลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวสูงได้มากกว่านักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวต่ำ (ร้อยละ 53.10 กับร้อยละ 47.70 ตามลำดับ) กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อยได้มากกว่านักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก (ร้อยละ 58.40 กับ ร้อยละ 45.60 ตามลำดับ)

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 4 คือ จิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร ได้แก่ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน เจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน (ตาราง 21) พบว่า ตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์สามารถทำนายความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ของนักเรียน พบว่า ความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ของนักเรียน ในกลุ่มรวมได้ร้อยละ **48.70** โดยมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านเป็นตัวทำนายสำคัญเพียงตัวแปรเดียว (ค่าเบต้าเท่ากับ .70) หมายความว่า นักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านมากเท่าใด ก็มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากเท่านั้น

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 4 ในกลุ่มย่อย 14 กลุ่ม พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 4 ร่วมกันทำนายความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ของนักเรียนได้ในปริมาณการทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ **40.90** ถึง ร้อยละ **53.20** ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก โดยมีตัวทำนายสำคัญคือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน เพียงตัวแปรเดียว (ค่าเบต้าเท่ากับ .73) ทำนายได้ต่ำสุดในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย โดยมีตัวทำนายสำคัญคือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน เพียงตัวแปรเดียว (ค่าเบต้าเท่ากับ .64)

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 4 โดยเปรียบเทียบปริมาณการทำนายระหว่างกลุ่มนักเรียน ที่แบ่งตามตัวแปรลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังลักษณะเดียวกัน ออกเป็นสองกลุ่มย่อย และใช้ปริมาณความแตกต่างมากกว่าร้อยละ 5 เป็นเกณฑ์ พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 4 ร่วมกันทำนายความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ ของนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่านได้มากกว่านักเรียนที่เรียนโรงเรียนไม่ใช่แกนนำส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน (ร้อยละ 51.30 และ ร้อยละ 45.10 ตามลำดับ) ในกลุ่มนักเรียนหญิงได้มากกว่านักเรียนชาย (ร้อยละ 49.10 และ ร้อยละ 44.00 ตามลำดับ) กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนสูงได้มากกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ (ร้อยละ 49.40 และ ร้อยละ 43.40 ตามลำดับ) กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษามากได้มากกว่านักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย (ร้อยละ 53.20 และ ร้อยละ 40.90 ตามลำดับ)

ตาราง 21 ปริมาณการทำนายและตัวทำนายลำดับของความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ของนักเรียน ด้วยตัวทำนายชุดที่1: กลุ่มลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร กลุ่มจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร ชุดที่4 : กลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร ชุดที่ 5 : กลุ่มลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร กลุ่มจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร กลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร รวมเป็น 11 ตัวแปร แต่ละชุดในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 14 กลุ่ม

กลุ่ม	จำนวน (คน)	ชุดที่3 : กลุ่มลักษณะสถานการณ์			ชุดที่4 : กลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์			ชุดที่5 : ชุดรวม			%แตกต่าง
		กลุ่มจิตลักษณะเดิม (1,2,3,4,5,6,7,8,9)			(10,11)			(1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11)			
		% ทำนาย ¹	ตัวทำนาย ²	ค่าเบต้า ²	% ทำนาย ¹	ตัวทำนาย ²	ค่าเบต้า ²	% ทำนาย ¹	ตัวทำนาย ²	ค่าเบต้า ²	
รวม	531	49.70	8, 6, 9, 4	.28, .31, .22, .11	48.70	10	.70	60.80	10,8,9,6	.45,.20,.19,.13	11.10*
ไม่ใช่รรต้นแบบฯ	262	54.20	8, 6, 9	.34, .30, .30	45.10	10	.67	63.20	10,9,8,6	.39,.25,.24,.14	9.00*
รร.ต้นแบบฯ	269	45.50	6, 8, 4, 9	.32, .24, .19, .13	51.30	10	.72	60.90	10,8,4,3,6	.54,.19,.20,-.15,-.13	9.60*
ชาย	227	42.00	8, 6, 4	.35, .29, .21	44.00	10	.66	55.60	10,8,9	.53,.26,.12	11.60*
หญิง	304	53.50	9, 6, 8	.31, .31, .28	49.10	10	.70	63.50	10,9,8,6	.41,.25,.17,.15	10.00*
ผลการเรียนสูง	289	45.20	8, 6, 4, 9	.35, .25, .14, .15	49.40	10	.70	60.90	10,8,2,9	.53,.24,.10,.11	11.50*
ผลการเรียนต่ำ	242	47.80	6, 9, 8, 3	.35, .24, .19, .12	43.40	10	.66	55.40	10,9,8,6	.41,.21,.16,.16	7.60*
ระดับศก.สูง	236	53.10	8, 6, 9	.33, .34, .24	47.50	10	.69	63.50	10,8,9,6	.41,.24,.21,.16	10.40*
ระดับศก.ต่ำ	295	47.70	8, 6, 9, 4	.23, .28, .23, .16	50.10	10	.71	59.70	10,9,8,6	.48,.18,.16,.11	9.60*
บิดามีกศ.มาก	329	49.60	8, 6, 9, 4	.30, .33, .17, .11	53.20	10	.73	64.20	10,8,6,9	.50,.24,.15,.12	11.00*
บิดามีกศ.น้อย	202	50.30	9, 6, 8	.33, .26, .27	40.90	10	.64	57.80	10,9,8	.41,.32,.19	7.50*
มารดามีกศ.มาก	328	45.60	6, 8, 9	.36, .26, .23	52.10	10	.72	61.60	10,8,9,6	.51,.17,.16,.14	9.50*
มารดามีกศ.น้อย	203	58.40	8, 6, 9, 4	.34, .23, .25, .16	44.60	10	.67	62.80	10,8,9,6,11	.36,.25,.27,.15,-.12	4.40
ภาระมาก	242	49.60	9, 6, 8, 4	.24, .30, .24, .13	43.80	10, 11	.58, .13	58.80	10,9,8,7,6	.42,.22,.18,.12,.13	9.20*
ภาระน้อย	289	50.80	8, 6, 9	.37, .33, .22	52.80	10	.73	64.50	10,8,9,6,11,2,5	.56,.19,.17,.15,-.14,.12,-.09	11.70*

ค่าเบต้ามีนัยสำคัญที่ระดับ .05 หรือน้อยกว่า และ * แสดงความแตกต่างตามเกณฑ์อย่างน้อย 5% ของปริมาณการทำนายระหว่างตัวทำนายชุดที่5 กับตัวทำนายชุดที่1 หรือชุดที่4

% ทำนาย¹ มาจากการทำนายแบบใส่ตัวแปรทั้งชุด ตัวทำนาย² และค่าเบต้า² มาจากการทำนายแบบเป็นขั้น

หมายเหตุ : ตัวทำนาย

1 หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน

2 หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล

3 หมายถึง การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา

4 หมายถึง การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา

5 หมายถึง การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู

6 หมายถึง การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน

7 หมายถึง สติปัญญา

8 หมายถึง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

9 หมายถึง ลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่น

10 หมายถึง เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน

11 หมายถึง เจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษามากได้มากกว่านักเรียนที่มารดาการศึกษาน้อย (ร้อยละ 52.10 และ ร้อยละ 44.60 ตามลำดับ) และกลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อยได้มากกว่านักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวมาก (ร้อยละ 52.80 และ ร้อยละ 43.80 ตามลำดับ)

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 5 คือ **ลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร และ จิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร กลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ รวมเป็น 11 ตัวแปร** (ตาราง 21) พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 5 สามารถทำนายความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ในกลุ่มรวมได้ร้อยละ **60.80** โดยมีตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน และการมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน (ค่าเบต้าเท่ากับ .45, .20, .19 และ .13 ตามลำดับ) หมายความว่า นักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านมาก แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง และมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อนมากเท่าใด ก็มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากเท่านั้น

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 5 ในกลุ่มย่อย 14 กลุ่ม พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 5 ร่วมกันทำนายความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ของนักเรียนได้ในปริมาณการทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ **55.40** ถึง ร้อยละ **64.50** ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย มีตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน เจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล และการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู (ค่าเบต้า เท่ากับ .56, .19, .17, .15, -.14, .12 และ -.09ตามลำดับ) ทำนายได้ต่ำสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ มีตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน (ค่าเบต้าเท่ากับ .41, .21, .16, และ .16 ตามลำดับ)

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 5 โดยเปรียบเทียบปริมาณการทำนายระหว่าง **กลุ่มนักเรียน** ที่แบ่งตามตัวแปรลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังลักษณะเดียวกัน ออกเป็น 2 กลุ่มย่อย และใช้ปริมาณความแตกต่างมากกว่าร้อยละ 5 เป็นเกณฑ์ พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 5 ร่วมกันสามารถทำนายความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ของนักเรียน ได้ในกลุ่มนักเรียนหญิงได้มากกว่านักเรียนชาย (ร้อยละ 63.50 และ ร้อยละ 55.60 ตามลำดับ) กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนสูงได้มากกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ (ร้อยละ 60.90 และ ร้อยละ 55.40 ตามลำดับ) กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษามากได้มากกว่านักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย (ร้อยละ 64.20 และ ร้อยละ 57.80 ตามลำดับ) กลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อยได้มากกว่านักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวมาก (ร้อยละ 64.50 และ ร้อยละ 58.80 ตามลำดับ)

สรุปได้ว่า **ตัวทำนายชุดที่ 3** ปริมาณทำนายอยู่ระหว่าง ร้อยละ 42.00 ถึง ร้อยละ 58.40 พบตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา และการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีมารดาที่มีการศึกษาน้อย **ตัวทำนายชุดที่ 4** ปริมาณทำนายอยู่ระหว่าง ร้อยละ 40.90 ถึง ร้อยละ 53.20 พบตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน และเจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีการะับผิดชอบในครอบครัวน้อย **ตัวทำนายชุดที่ 5** ปริมาณทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ 55.40 ถึง ร้อยละ 64.50 พบตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีการะับผิดชอบในครอบครัวน้อย

นอกจากนี้ยังพบอีกว่าปริมาณการทำนายของตัวทำนายชุดรวม 11 ตัวแปร สามารถทำนายความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ของนักเรียนได้มากกว่าตัวทำนายชุดอื่นๆ ชุดใดชุดหนึ่งที่มีค่าเปอร์เซ็นต์ทำนายลำดับรองลงมามากกว่าร้อยละ 5 (ตาราง 21) พบผลในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 13 จาก 14 กลุ่ม โดยมีพิสัยเปอร์เซ็นต์ความแตกต่างเกินกว่าเกณฑ์ร้อยละ 5 อยู่ระหว่างร้อยละ 7.50 ถึง ร้อยละ 11.70 ประเภทนักเรียนที่มีปริมาณการทำนายต่างกันมากที่สุดคือ กลุ่มนักเรียนที่มีการะับผิดชอบในครอบครัวน้อย รองลงมา คือ กลุ่มนักเรียนชาย และกลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง

4.7 ผลการทำนายการจัดการกับความเครียด เมื่อใช้ตัวแปรในกลุ่มลักษณะสถานการณ์ กลุ่มจิตลักษณะเดิม จิตลักษณะตามสถานการณ์ และกลุ่มพฤติกรรมรักการอ่าน เป็นตัวทำนาย

การวิเคราะห์ในส่วนนี้ เป็นการแสวงหาตัวทำนายสำคัญและปริมาณการทำนายการจัดการกับความเครียด ของนักเรียน สถิติที่ใช้คือ วิธีวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐานและแบบเป็นขั้น (Standard and Stepwise Multiple Regression Analysis) โดยใช้ตัวทำนาย 4 ชุด **ตัวทำนายชุดที่ 1** คือ กลุ่มลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร (ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู และการมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน) **ตัวทำนายชุดที่ 6** คือ การรวมตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร (ได้แก่ สถิติปัญญา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน) และ กลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร (ได้แก่ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน เจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน) รวม 5 ตัวแปร **ตัวทำนายชุดที่ 7** คือ กลุ่มพฤติกรรมรักการอ่าน 2 ตัวแปร (ได้แก่ ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่าน เนื้อหาที่เป็นประโยชน์ และความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์) **ตัวทำนายชุดที่ 8** เป็นการรวมตัวทำนายชุดที่ 1 ตัวทำนายชุดที่ 6 ตัวทำนายชุดที่ 7 เข้าด้วยกัน รวมเป็น 13 ตัวแปร (ดูรายละเอียดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ ที่ศึกษาตามค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ Correlation Coefficient (ตาราง 50 ภาคผนวก ข)

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้กระทำทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 14 กลุ่ม แบ่งตามลักษณะชีวสังคมและภูมิหลัง 7 ลักษณะได้แก่ ประเภทโรงเรียน เพศ ผลการเรียนรู้ ระดับเศรษฐกิจในครอบครัว ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา ภาระหน้าที่ในครอบครัวของนักเรียน (ตาราง 2) และมีการเปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์ทำนายระหว่างกลุ่มนักเรียนที่แบ่งตามลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังลักษณะเดียวกันออกเป็นสองระดับ

เมื่อนำการจัดการกับความเครียดของนักเรียนมาวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐานและแบบเป็นขั้น โดยใช้ตัวทำนายชุดที่ 1 คือ **กลุ่มลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร** (ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู และการมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน) ของนักเรียนใน**กลุ่มรวม** (ตาราง 22) พบว่าตัวทำนายชุดที่ 1 ร่วมกันสามารถทำนายการจัดการกับความเครียดได้ร้อยละ **28.60** โดยตัวทำนายสำคัญคือ การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนจากบิดามารดา การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา และการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู (ค่าเบต้าเท่ากับ .14 ,.19 ,.13,.14, และ .12 ตามลำดับ) หมายความว่า นักเรียนได้รับการควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนจากบิดามารดามาก มีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อนมาก ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมาก รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดามาก และรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูมากเท่าใด ก็มีการจัดการกับความเครียดอย่างเหมาะสมมากเท่านั้น

พิจารณาการทำนายของ**ตัวทำนายชุดที่ 1** ใน**กลุ่มย่อย** 14 กลุ่ม พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 1 ร่วมกันสามารถจัดการกับความเครียดของนักเรียนได้ในปริมาณการทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ **21.90** ถึง ร้อยละ **36.50** ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวสูง ตัวทำนายสำคัญคือ การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา และการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล (ค่าเบต้าเท่ากับ .22 , .26, .17 และ .15) ทำนายได้ต่ำสุดในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย ตัวทำนายสำคัญคือ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน และการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู (ค่าเบต้าเท่ากับ .24, .24 และ .15 ตามลำดับ)

ตาราง 22 ปริมาณการทำนายและตัวทำนายลำดับของการจัดการกับความเครียด ด้วยตัวทำนายชุดที่ 1: กลุ่มลักษณะสถานการณ์ ตัวทำนายชุดที่ 2: กลุ่มจิตลักษณะเดิม และกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ตัวทำนายชุดที่ 3 : กลุ่มพฤติกรรมรักการอ่าน 2 และตัวทำนายชุดที่ 4: ชุดรวม ด้านรวมเป็น 13 ตัวแปร แต่ละชุดในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 14 กลุ่ม

กลุ่ม	จำนวน (คน)	ชุดที่1 : กลุ่มลักษณะสถานการณ์ (1,2,3,4,5,6)			ชุดที่6 : กลุ่มจิตลักษณะเดิมและ กลุ่มจิตลักษณะสถานการณ์ (7,8,9,10,11)			ชุดที่7 : กลุ่มพฤติกรรมรักการอ่าน (12,13)			ชุดที่8 : ชุดรวม (1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13)			ค่าเบี่ยงเบน %
		%	ตัว	ค่าเบี่ยงเบน ²	%	ตัว	ค่าเบี่ยงเบน ²	%	ตัว	ค่าเบี่ยงเบน ²	%	ตัว	ค่าเบี่ยงเบน ²	
		ทำนาย ¹	ทำนาย ²		ทำนาย ¹	ทำนาย ²		ทำนาย ¹	ทำนาย ²		ทำนาย ¹	ทำนาย ²		
รวม	524	28.60	4,6,1,3,5	.14,.19,.13, .14,.12	27.30	8,10,9	.36,.15,.10	16.20	13,12	.38, .09	36.00	8,3,5,2,6	.32,.14,.12,.14,.11	7.40*
ไม่ใช่ระดับแบบ	259	33.20	1,6,5	.34,.24,.21	28.20	8,11	.38,.22	19.40	13,12	.41, .13	39.00	8,1,5,6	.25,.25,.18,.17	5.80*
รร.ต้นแบบฯ	265	25.60	4,6,3	.25,.19,.18	28.80	8,10	.42,.18	12.10	13	.35	37.70	8,4,3	.38,.21,.16	8.90*
ชาย	225	26.40	4,6,1,5	.14,.18,.24,.16	26.60	8,11	.44,.17	13.30	13,12	.31, .14	36.30	8,1,5	.37,.23,.21	9.70*
หญิง	299	30.60	3,6,4,2	.19,.21,.18,.14	27.00	8,10	.41,.15	17.60	13	.42	37.40	8,3,2,6	.32,.21,.14,.13	6.80*
ผลการเรียนสูง	286	27.00	4,6,3	.26,.23,.15	30.40	8,10	.41,.21	18.20	13,12	.40, .11	39.40	8,3,6,2,7	.39,.18,.16,.15,-.10	9.00*
ผลการเรียนต่ำ	238	28.00	1,5,6,3	.23,.20,.16,.14	20.50	8	.43	9.40	13	.30	34.10	8,1,5	.29,.23,.23	6.10*
ระดับศก.สูง	234	36.50	3,6,4,2	.22,.26,.17,.15	33.20	8,10	.47,.17	17.80	13	.42	45.30	8,3,6,2	.34,.20,.18,.16	12.10*
ระดับศก.ต่ำ	290	23.90	4,5,2,6	.18,.19,.15,.12	24.70	8,11	.40,.16	15.10	13,12	.36, .12	31.70	8,5,2	.34,.24,.16	7.00*
บิดามีกศ.มาก	324	33.30	4,3,6,2,5	.20,.17,.15,.14,.12	29.50	8,10	.45,.17	17.40	13,12	.39, .10	42.10	8,3,4,2,6	.33,.17,.14,.13,.10	8.80*
บิดามีกศ.น้อย	200	21.90	6,1,5	.24,.24,.15	23.40	8,10	.35,.17	12.40	13	.35	28.60	8,5,1	.35,.17,.17	5.20*
มท.มีกศ.มาก	323	28.90	4,5,2,6	.23,.19,.19,.11	21.80	8,10	.35,.18	14.20	13,12	.35, .10	34.50	4,8,2,5,13	.17,.19,.18,.16,.12	5.60*
มท.มีกศ.น้อย	201	29.80	6,3,1	.33,.19,.17	38.20	8,11	.55,.17	18.70	13	.43	43.30	8,6,3	.44,.19,.18	5.10*
ภ.ระมาก	239	30.40	1,5,6	.31,.22,.20	30.10	8,9	.35,.25	13.90	13	.37	39.80	8,1,5	.36,.24,.21	9.40*
ภ.ระน้อย	285	28.60	4,6,2,3	.17,.20,.18,.19	25.90	8,10	.36,.21	16.30	13,12	.37, .11	35.70	8,3,2,6	.29,.19,.18,.14	7.10*

ค่าเบี่ยงเบนมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 หรือน้อยกว่า และ * แสดงความแตกต่างตามเกณฑ์อย่างน้อย 5% ของปริมาณการทำนายระหว่างตัวทำนายชุดที่4 กับตัวทำนายชุดที่1 ชุดที่2 หรือชุดที่3

% ทำนาย¹ มาจากการทำนายแบบใส่ตัวแปรทั้งชุด ตัวทำนาย² และค่าเบี่ยงเบน² มาจากการทำนายแบบเป็นขั้น

หมายเหตุ : ตัวทำนาย

1 หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน	5 หมายถึง การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู	9 หมายถึง ลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่น
2 หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล	6 หมายถึง การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน	10 หมายถึง เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน
3 หมายถึง การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา	7 หมายถึง สติปัญญา	11 หมายถึง เจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน
4 หมายถึง การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนจากบิดามารดา	8 หมายถึง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	12 หมายถึง ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหา
		13 หมายถึง ความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 1 โดยเปรียบเทียบปริมาณการทำนายระหว่างกลุ่มนักเรียน ที่แบ่งตามตัวแปรลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังลักษณะเดียวกัน ออกเป็น 2 กลุ่มย่อย และใช้ปริมาณความแตกต่างมากกว่าร้อยละ 5 เป็นเกณฑ์ พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 1 ร่วมกันสามารถทำนายการจัดการกับความเครียดของนักเรียนได้ในกลุ่มนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่านได้มากกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน (ร้อยละ 33.20 และ ร้อยละ 25.60 ตามลำดับ) กลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวสูงมากกว่านักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวต่ำ (ร้อยละ 36.50 และ ร้อยละ 23.90 ตามลำดับ) และนักเรียนที่บิดามีการศึกษามากได้มากกว่านักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย (ร้อยละ 33.30 และ ร้อยละ 21.90 ตามลำดับ)

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 6 คือ กลุ่มจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร (ได้แก่ สติปัญญา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน) และกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร (ได้แก่ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน เจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน) รวม 5 ตัวแปร ของนักเรียนในกลุ่มรวม (ตาราง 22) พบว่าตัวทำนายชุดที่ 2 ร่วมกันสามารถทำนายการจัดการกับความเครียดได้ร้อยละ 27.30 โดยตัวมีตัวทำนายสำคัญคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน และมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน (ค่าเบต้าเท่ากับ .36 ,.15 และ .10 ตามลำดับ) หมายความว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน และมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนมากเท่าใด ก็มีการจัดการกับความเครียดอย่างเหมาะสมมากเท่านั้น

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 6 ในกลุ่มย่อย 14 กลุ่ม พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 2 ร่วมกันสามารถทำนายการจัดการกับความเครียดของนักเรียนได้ในปริมาณการทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ 20.50 ถึง ร้อยละ 38.20 ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย ตัวทำนายสำคัญคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และเจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน (ค่าเบต้าเท่ากับ .55 และ .17 ตามลำดับ) ทำนายได้ต่ำสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ ตัวทำนายสำคัญคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เพียงตัวแปรเดียว (ค่าเบต้าเท่ากับ .43)

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 6 โดยเปรียบเทียบปริมาณการทำนายระหว่างกลุ่มนักเรียน ที่แบ่งตามตัวแปรลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังลักษณะเดียวกัน ออกเป็น 2 กลุ่มย่อย และใช้ปริมาณความแตกต่างมากกว่าร้อยละ 5 เป็นเกณฑ์ พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 2 ร่วมกันสามารถทำนายการจัดการกับความเครียดของนักเรียนได้ในกลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนสูงได้มากกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ (ร้อยละ 30.40 และ ร้อยละ 20.50 ตามลำดับ) กลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวสูงได้มากกว่านักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวต่ำ (ร้อยละ 33.20 และ ร้อยละ 24.70 ตามลำดับ) กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษามากได้มากกว่านักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย (ร้อยละ 29.50 และ ร้อยละ 23.40 ตามลำดับ) และกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อยได้มากกว่านักเรียนที่มารดาการศึกษามาก (ร้อยละ 38.20 และ ร้อยละ 21.80 ตามลำดับ)

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 7 คือ พฤติกรรมรักการอ่าน 2 ตัวแปร (ได้แก่ ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวม และความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์) ของนักเรียนในกลุ่มรวม (ตาราง 22) พบว่าตัวทำนายชุดที่ 3 ร่วมกันสามารถทำนายการจัดการกับความเครียดได้ร้อยละ **16.20** โดยมีตัวทำนายสำคัญคือ ความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ และปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวม (ค่าเบต้าเท่ากับ .38 และ .09 ตามลำดับ) หมายความว่า นักเรียนที่มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มาก และมีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากเท่าใด ก็มีการจัดการกับความเครียดอย่างเหมาะสมมากเท่านั้น

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 7 ในกลุ่มย่อย 14 กลุ่ม พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 3 ร่วมกันทำนายการจัดการกับความเครียดของนักเรียนได้ในปริมาณการทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ **9.40** ถึง ร้อยละ **19.40** ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ตัวทำนายสำคัญคือ ความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ และปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวม (ค่าเบต้าเท่ากับ .41 และ .13 ตามลำดับ) ทำนายได้ต่ำสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ ตัวทำนายสำคัญคือ ความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ เพียงตัวแปรเดียว (ค่าเบต้าเท่ากับ .30)

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 7 โดยเปรียบเทียบปริมาณการทำนายระหว่างกลุ่มนักเรียน ที่แบ่งตามตัวแปรลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังลักษณะเดียวกัน ออกเป็น 2 กลุ่มย่อย และใช้ปริมาณความแตกต่างมากกว่าร้อยละ 5 เป็นเกณฑ์ พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 3 ร่วมกันสามารถทำนายการจัดการกับความเครียดของนักเรียนได้ในกลุ่มนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่านได้มากกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน (ร้อยละ 19.40 และ ร้อยละ 12.10 ตามลำดับ) กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนสูงได้มากกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ (ร้อยละ 18.20 และ ร้อยละ 9.40 ตามลำดับ) และนักเรียนที่บิดามีการศึกษามากได้มากกว่านักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย (ร้อยละ 17.40 และ ร้อยละ 12.40 ตามลำดับ)

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 8 คือ ตัวทำนายชุดที่ 1 ตัวทำนายชุดที่ 6 และตัวทำนายชุดที่ 7 รวม 13 ตัวแปร ของนักเรียนในกลุ่มรวม (ตาราง 22) พบว่าตัวทำนายชุดที่ 8 ร่วมกันสามารถทำนายการจัดการกับความเครียดได้ร้อยละ **36.00** โดยมีตัวทำนายสำคัญคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล และการมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน (ค่าเบต้าเท่ากับ .32 , .14 , .12 , .14 และ .11 ตามลำดับ) หมายความว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดามาก รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูมาก รับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล และมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อนมากเท่าใด ก็มีการจัดการกับความเครียดอย่างเหมาะสมมากเท่านั้น

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 8 ในกลุ่มย่อย 14 กลุ่ม พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 4 ร่วมกันทำนายการจัดการกับความเครียดของนักเรียนได้ในปริมาณการทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ 28.60 ถึง ร้อยละ 45.30 ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวสูง ตัวทำนายสำคัญคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน และการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล (ค่าเบต้าเท่ากับ .34 ,.20 ,.18 และ .16 ตามลำดับ) ทำนายได้ต่ำสุดในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย ตัวทำนายสำคัญคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน (ค่าเบต้าเท่ากับ .35 , .17 , .17 ตามลำดับ)

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 8 โดยเปรียบเทียบปริมาณการทำนายระหว่างกลุ่มนักเรียน ที่แบ่งตามตัวแปรลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังลักษณะเดียวกัน ออกเป็น 2 กลุ่มย่อย และใช้ปริมาณความแตกต่างมากกว่าร้อยละ 5 เป็นเกณฑ์ พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 4 ร่วมกันสามารถทำนายการจัดการกับความเครียดของนักเรียนได้ในกลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนสูงได้มากกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ (ร้อยละ 39.40 และ ร้อยละ 34.10 ตามลำดับ) กลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวสูงได้มากกว่านักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวต่ำ (ร้อยละ 45.30 และ ร้อยละ 31.70 ตามลำดับ) กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษามากได้มากกว่านักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย (ร้อยละ 42.10 และ ร้อยละ 28.60 ตามลำดับ) และกลุ่มนักเรียนที่มารดาที่มีการศึกษาน้อยได้มากกว่านักเรียนที่มารดาที่มีการศึกษามาก (ร้อยละ 43.30 และ ร้อยละ 34.50 ตามลำดับ)

สรุปได้ว่า ตัวทำนายชุดที่ 1 ปริมาณทำนายอยู่ระหว่าง ร้อยละ 21.90 ถึง ร้อยละ 36.50 พบตัวทำนายสำคัญที่ทำนายการจัดการกับความเครียดของนักเรียนเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนจากบิดามารดา การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน และการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวสูง ตัวทำนายชุดที่ 6 ปริมาณทำนายอยู่ระหว่าง ร้อยละ 20.50 ถึง ร้อยละ 38.20 พบตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน และเจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มารดาที่มีการศึกษาน้อย ตัวทำนายชุดที่ 7 ปริมาณทำนายอยู่ระหว่าง ร้อยละ 9.40 ถึง ร้อยละ 19.40 พบตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวม และความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และกลุ่มนักเรียนที่มารดาที่มีการศึกษาน้อย ตัวทำนายชุดที่ 8 ปริมาณทำนายอยู่ระหว่าง ร้อยละ 28.60 ถึง ร้อยละ 45.30 พบตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู และการมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวสูง

นอกจากนี้ยังพบอีกว่าปริมาณการทำนายของตัวทำนายชุดรวม 13 ตัวแปร สามารถทำนายการจัดการกับความเครียดได้มากกว่าตัวทำนายชุดอื่นๆ ชุดใดชุดหนึ่งที่มีค่าเปอร์เซ็นต์ทำนายลำดับรองลงมามากกว่าร้อยละ 5 (ตาราง 22) พบในกลุ่มย่อย 13 กลุ่มจาก 14 กลุ่ม โดยมีพิสัยเปอร์เซ็นต์ความแตกต่างเกินกว่าเกณฑ์ร้อยละ 5 อยู่ระหว่างร้อยละ 5.10 ถึง ร้อยละ 12.10 ประเภทนักเรียนที่มีปริมาณต่างกันมากที่สุดคือ กลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวสูง รองลงมาคือกลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวมาก

บทที่ 5

การสรุปและอภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยเชิงสาเหตุทางจิตสังคมและปัจจัยเชิงผลด้านการจัดการกับความเครียดของพฤติกรรมรักการอ่านในนักเรียนวัยรุ่น เป็นการศึกษาประเภทศึกษาความสัมพันธ์และเปรียบเทียบ (Correlational - Comparative Study) มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาว่าตัวแปรเชิงสาเหตุกลุ่มลักษณะสถานการณ์ จิตลักษณะเดิม จิตลักษณะตามสถานการณ์ มีความสำคัญและเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่าน 2 ด้าน (ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ และความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์) มากเพียงใด และพฤติกรรมรักการอ่านเกี่ยวข้องกับตัวแปรเชิงผลด้านการจัดการกับความเครียดของนักเรียนมากเพียงใด กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชายและหญิงในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่กำลังศึกษาในโรงเรียนประเภทโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่านจำนวน 2 โรงเรียน และโรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่านจำนวน 2 โรงเรียน รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 531 คน

ในบทนี้ประกอบด้วยหัวข้อหลักตามลำดับดังนี้ 1) การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐาน 2) การสรุปประเด็นพิเศษของการวิจัยนี้ ประกอบด้วย 2.1) ลักษณะของนักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านมาก มีพฤติกรรมรักการอ่าน 2 ด้านมาก (ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ และความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์) และมีการจัดการกับความเครียดอย่างเหมาะสมมาก 2.2) นักเรียนกลุ่มเสี่ยงและปัจจัยปกป้อง และ 2.3) ปัจจัยเชิงเหตุและผลของเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน 3) ข้อดี ข้อจำกัดของการวิจัย 4) ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและการวิจัยต่อไป

5.1 การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐาน

จากการประมวลทฤษฎี และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่านทำให้สามารถตั้งสมมติฐานในการวิจัยได้จำนวน 6 ข้อ ซึ่งทดสอบโดยการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติในบทที่ 4 และสามารถสังเคราะห์ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสรุปผลตามสมมติฐานในแต่ละข้อได้ดังนี้

5.1.1 การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ 1

สมมติฐานที่ 1 กล่าวว่า นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูมาก เป็นผู้มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมรักการอ่านด้านปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวม หรือด้านความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากกว่าผู้ที่มีลักษณะตรงข้าม

สมมติฐานข้อนี้ทดสอบด้วยสถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางระหว่างตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปรคือ 1) นักเรียนที่เรียนในโรงเรียน 2 ประเภท แบ่งได้ 2 ประเภทคือ นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน 2) การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู แบ่งได้ 2 ระดับคือ รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูมาก และรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูน้อย ส่วนตัวแปรตามมี 3 ตัวแปรได้แก่ 1) เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน 2) ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวม 3) ความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ โดยจะวิเคราะห์ตัวแปรตามที่ละด้าน

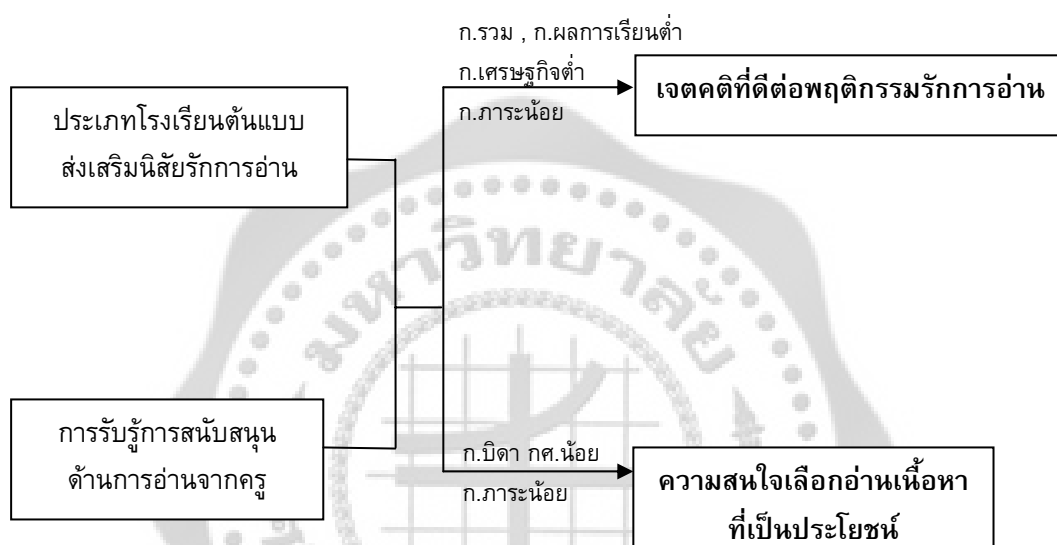
จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านพบปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปรคือ ประเภทโรงเรียน และการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู (ตาราง 3 , ภาพประกอบ 9) ในกลุ่มรวม กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ กลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวต่ำ กลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย (ตาราง 25-28 ภาคผนวก ข) พบผลดังนี้ 1) นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูมาก เป็นผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่านักเรียนในกลุ่มเปรียบเทียบคือ ก) นักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูมากแต่ไม่ได้เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ข) นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่านแต่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูน้อย ค) นักเรียนที่ไม่ได้เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูน้อย อาจกล่าวได้ว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูมาก เป็นผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านมากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มเปรียบเทียบอีก 3 กลุ่ม ผลที่พบในส่วนนี้สนับสนุนสมมติฐาน

นอกจากนี้ในกลุ่มรวมยังพบอีกว่า กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ กลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวต่ำ เป็นนักเรียนที่ไม่ได้เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน แต่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูมาก เป็นผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่านักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูน้อย

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ พบปฏิสัมพันธ์แบบสองทางระหว่างตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปรคือ ประเภทโรงเรียน และการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู (ตาราง 5 ภาพประกอบ 10) ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย (ตาราง 29-30 ภาคผนวก ข) พบผลดังนี้ 1) นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูมาก เป็นผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่านักเรียนในกลุ่มเปรียบเทียบคือ ก) นักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูมากแต่ไม่ได้เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ข) นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่านแต่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูน้อย ค) นักเรียนที่ไม่ได้เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูน้อย อาจกล่าวได้ว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริม

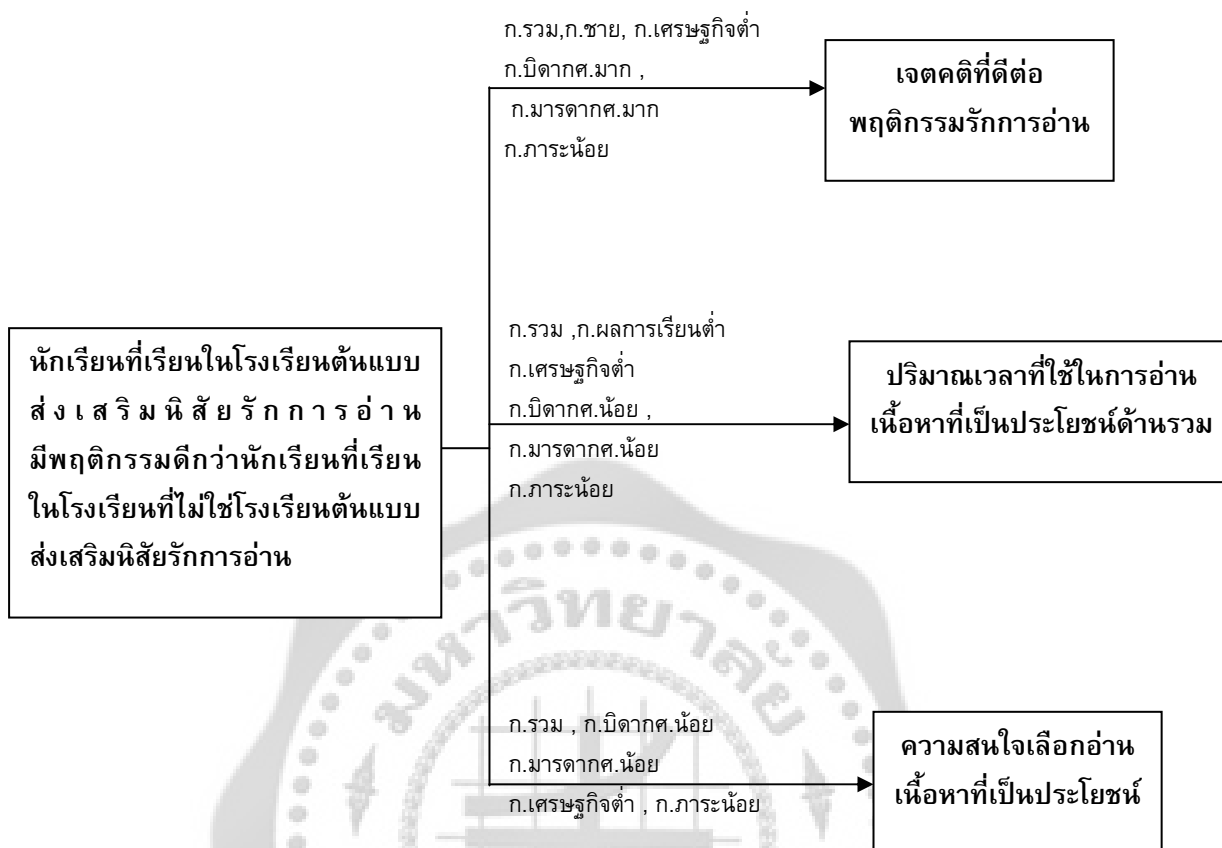
นิสัยรักการอ่านและรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูมาก เป็นผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่านมากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มเปรียบเทียบอีก 3 กลุ่ม ผลที่พบในส่วนนี้สนับสนุนสมมติฐาน

นอกจากนี้ยังพบผลเพิ่มเติมในกลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อยกว่า นักเรียนที่ไม่ได้เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่านแต่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูมากเป็นผู้ที่มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากกว่านักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูน้อย

ภาพประกอบ 10 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางที่สนับสนุนสมมติฐานที่ 1

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระที่ละตัว คือ ประเภทโรงเรียน และการสนับสนุนด้านการอ่านจากครู พบว่า คะแนนเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่านแปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละตัว (ภาพประกอบ 11) กล่าวได้ว่า นักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่านมาก (ตาราง 3) คือ 1) นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน พบใน นักเรียนกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยสำคัญคือ กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวต่ำ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก กลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย 2) นักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูมาก พบในกลุ่มนักเรียนโดยรวม

ภาพประกอบ 11 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวที่สนับสนุนสมมติฐานที่ 1

นักเรียนที่มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมมาก (ตาราง 4) คือ

- 1) นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน พบใน นักเรียนกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยสำคัญคือ กลุ่มนักเรียนผลการเรียนเรียนต่ำ กลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวต่ำ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย
- 2) นักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูมาก พบใน กลุ่มรวม และกลุ่มย่อยสำคัญคือ กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวสูง กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวมาก

นักเรียนที่มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มาก (ตาราง 5) คือ 1) นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน พบใน นักเรียนกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยสำคัญคือ กลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวต่ำ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย 2) นักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูมาก พบในกลุ่มนักเรียนโดยรวม

อภิปรายผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน จากผลการวิจัยข้างต้นที่พบว่า นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่านเป็นผู้มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่านพบผลสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรปวีร์ บุญสนอง (2548: 171) พบว่าการส่งเสริมการอ่านจากโรงเรียน (จัดสภาพแวดล้อม กิจกรรมที่โรงเรียน ครูจัดให้นักเรียนเพื่อสนับสนุน กระตุ้น ชักจูง เปิดโอกาส แนะนำเพื่อให้ นักเรียนสนใจและชอบอ่านหนังสือ) ผลวิจัยพบว่า การส่งเสริมการอ่านจากโรงเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน (ค่าอาร์เท่ากับ .49 , $p < .001$) ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ รสนันท์ ณ นคร (2550: 58) พบว่า นักเรียนหญิงที่เข้าร่วมโครงการธนาคารโรงเรียน เป็นผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อการออมเงินมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะตรงข้าม สอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาศุภญา สุวดีโส (2549) พบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการค่ายพุทธบุตรเป็นผู้มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการนับถือพระพุทธศาสนา มากกว่านักเรียนที่ไม่เข้าร่วมโครงการค่ายพุทธบุตร นอกจากนี้ยังพบผลวิจัยที่สอดคล้องกันว่า นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมพฤติกรรมลดปริมาณขยะ ร่วมโครงการประหยัดพลังงาน (ลินดา สุวรรณดี (2543); ฐานันตร์ เปียศิริ (2545) เป็นผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมลดปริมาณขยะมาก เป็นผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้ามากกว่านักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการ

จากผลวิจัยที่พบว่านักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูมาก เป็นผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่านักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูน้อย ผลเช่นนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ดุจเดือน พันธุมนาวัน (2550: 101) ผลวิจัยพบว่า การรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากครู ร่วมกับตัวทำนายกลุ่มลักษณะสถานการณ์ และจิตลักษณะเดิมอีก 5 ด้านรวมเป็น 6 ด้าน สามารถทำนายเจตคติที่ดีต่อการเรียนคณิตศาสตร์ได้ร้อยละ 14.90 ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีอาชีพส่วนตัว โดยตัวแปรการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากครูเป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 1 (ค่าเบต้าเท่ากับ .27) สอดคล้องกับผลการวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ของ พลชนัน นิรมิตไชยพันธ์ (2549) และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ของ ดุจเดือน พันธุมนาวัน และอัมพร ม้าคะนอง (2547) และงานวิจัยของสมิตตรา เจิมพันธ์ (2545) ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (รายละเอียดดังกล่าวไว้ในบทที่ 2 : 34-36)

อภิปรายผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่าน 2 ด้าน (ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ และความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลข้างต้นพบว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่านเป็นผู้มีพฤติกรรมรักการอ่าน 2 ด้านมาก (ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวม และเป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์) มากกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน เป็นผลวิจัยที่สอดคล้องกับผลวิจัยที่ผ่านมา เช่น ภัทรินทร์ วิเศษศักดิ์ (2539: 96-99) พบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านมี

นิสัยรักการอ่านมากกว่านักเรียนที่ไม่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และผลการวิจัยของ อภิภูษลิต พุทธมาตย์ (2531) พบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมการส่งเสริมการอ่านมีนิสัยรักการอ่านสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการส่งเสริมการอ่านจากห้องสมุดโรงเรียน นอกจากนี้ยังพบในงานวิจัยของ อนรรฆนงค์ เรียบร้อยเจริญ (2549) พบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการก้าวอย่างอย่างเข้าใจ เป็นผู้มีความรู้ในการป้องกันการคุกคามทางเพศมาก มีพฤติกรรมแสดงออกอย่างเหมาะสมมาก และมีพฤติกรรมป้องกันตนมากกว่านักเรียนที่ไม่เข้าร่วมโครงการก้าวอย่างอย่างเข้าใจ

และจากผลวิจัยที่พบว่านักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมรักการอ่าน 2 ด้านมาก (ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวม และเป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์) มากกว่านักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูน้อย พบผลวิจัยที่สอดคล้องในประเด็นนี้ เช่น ผลการวิจัยของ บุญตา นันทะกุล (2546) พบว่านักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมรักการอ่านมาก พบในกลุ่มรวม กลุ่มนักเรียนชายและกลุ่มนักเรียนหญิง สอดคล้องกับผลการวิจัยของผลการวิจัยของ พรปวีร์ บุญสนอง (2548: 171) พบว่า การส่งเสริมจากโรงเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมรักการอ่าน (ค่าอาร์เท่ากับ .52 , $p < .01$) เบญจรงค์ บัณฑิต (2551) ศึกษาพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนในช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดนิมมานรดี จำนวน 339 คน พบว่า การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียน (ค่าอาร์เท่ากับ .41 , $p < .01$) และงานวิจัยของ สุกุณี เกรียงชัยพร (2548 : 53 , ค่าอาร์เท่ากับ .65 , $p < .01$) นอกจากนี้ยังพบผลสอดคล้องกับงานวิจัยของดุจเดือน พันธุมนาวัน (2550: 113) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยเชิงเหตุของพฤติกรรมใฝ่รู้และใฝ่ดีของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โดยผู้วิจัยให้ความหมายของ พฤติกรรมใฝ่รู้ ว่าหมายถึง การที่นักเรียนแสวงหาความรู้เพิ่มเติมในวิชาที่ตนเรียนอยู่ทั้งทางตรงและทางอ้อม ตลอดจนการประยุกต์ใช้สิ่งที่เรียนมาในชีวิตประจำวันเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจวิชานั้นๆ เช่น หาข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับวิชาที่เรียน ผลวิจัยพบว่า การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูส่งผลต่อพฤติกรรมใฝ่รู้ในการเรียน ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลรวมเท่ากับ .20 ($p < .05$)

5.1.2 การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ 2

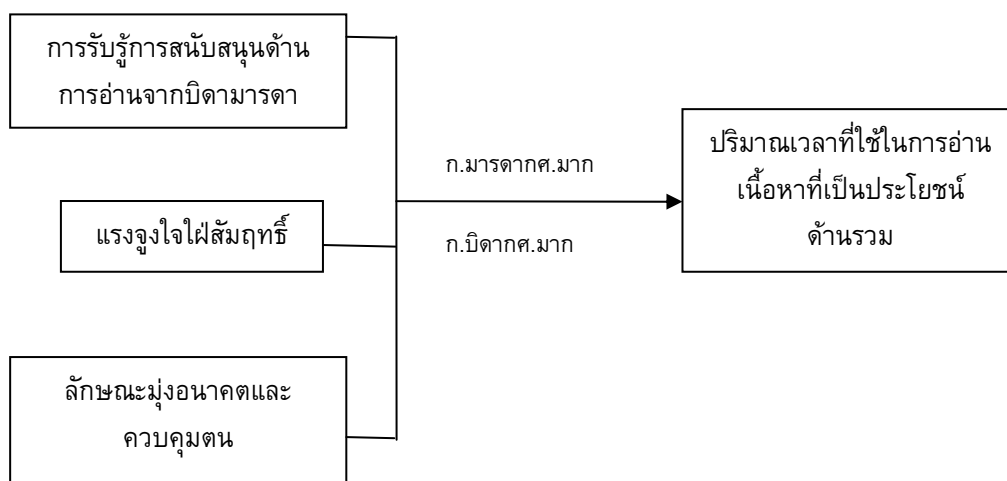
สมมติฐานที่ 2 กล่าวว่า นักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดามาก มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมรักการอ่านแต่ละด้านใน 2 ด้าน (ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวม และความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์) มากกว่าผู้ที่มีลักษณะตรงข้าม

การสรุปผลตามสมมติฐานในข้อนี้ มาจากการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางระหว่างตัวแปรอิสระ 3 ตัวแปรคือ 1) การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา แบ่งได้ 2 ระดับคือ นักเรียนกลุ่มที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดามาก และกลุ่มที่รับรู้การสนับสนุนด้าน

การอ่านจากบิดามารดาน้อย 2) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แบ่งได้ 2 ระดับคือ นักเรียนกลุ่มที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระดับสูง และกลุ่มที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระดับต่ำ 3) ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน แบ่งได้ 2 ระดับคือ นักเรียนกลุ่มที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนระดับสูง และกลุ่มที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนระดับต่ำ ส่วนตัวแปรตามได้แก่ 1) ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวม 2) ความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ โดยจะวิเคราะห์ตัวแปรตามที่ละด้าน

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมพบปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 3 ตัวแปร คือ การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก ในกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก (ตาราง 6 , ตาราง 31-32 ภาคผนวก ข , ภาพประกอบ 12) พบผลดังนี้ 1) นักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดาน้อย มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง ถ้ามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงด้วย เป็นผู้ที่มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมมากกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ 2) นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง ถ้ารับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดามาก เป็นผู้ที่มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมมากกว่านักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดาน้อย 3) นักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดาน้อย มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ถ้ามีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำด้วย เป็นผู้ที่มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง อาจกล่าวได้ว่านักเรียนในกลุ่มที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดาน้อย และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ แต่ยังเป็นผู้มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูงเป็นผู้ที่มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมน้อยที่สุด ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวม พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปรคือ การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก (ตาราง 6, ตาราง 33 ภาคผนวก ข) พบผลดังนี้ 1) นักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดาน้อย ถ้ามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง เป็นผู้ที่มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมมากกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ 2) นักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดามาก และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง เป็นผู้ที่มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมมากกว่านักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดาน้อย และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ 3) นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ถ้ารับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดามาก เป็นผู้ที่มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมมากกว่านักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดาน้อย อาจกล่าวได้ว่า นักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดาน้อย และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำพร้อมกัน เป็นกลุ่มที่มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมน้อยที่สุด ผลที่พบในส่วนนี้สนับสนุนสมมติฐาน

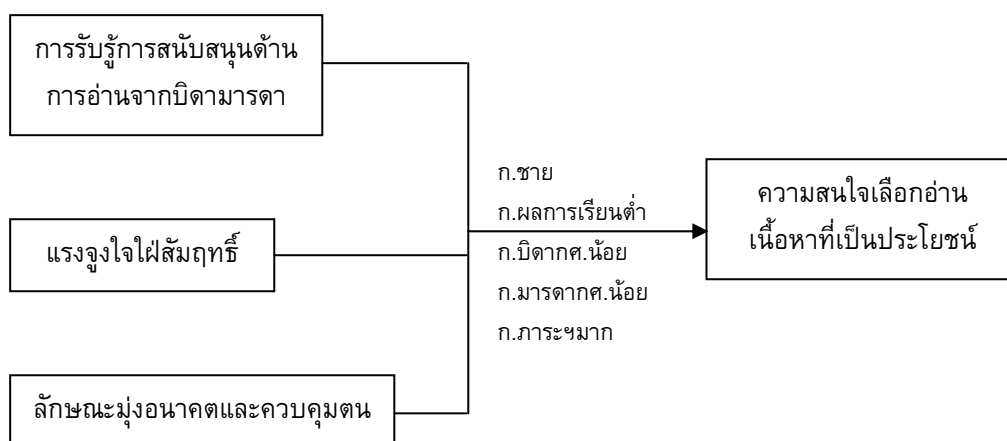
ภาพประกอบ 12 แสดงผลปฏิสัมพันธ์แบบสามทางที่พบในสมมติฐานที่ 2

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวม พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปรคือ การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดากับลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก (ตาราง 6 , ตาราง 34 ภาคผนวก ข) พบผลดังนี้ นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง ถ้าวรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดามาก เป็นผู้ที่มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมมากกว่านักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดาน้อย

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระทีละตัวแปรคือ การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน (ตาราง 6) พบว่า คะแนนปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระทีละตัวแปร พบว่า นักเรียนที่มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมมาก คือ 1) นักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดามาก พบในนักเรียนกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยสำคัญคือ กลุ่มนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน นักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย 2) นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง พบในนักเรียนกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยสำคัญ 6 กลุ่มคือ กลุ่มนักเรียนโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง กลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวต่ำ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก กลุ่มนักเรียนที่มารดาที่มีการศึกษามาก กลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวมาก 3) นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ พบในกลุ่มนักเรียนโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมพบปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 3 ตัวแปร คือ การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน พบในกลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มารดาที่มีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวมาก (ตาราง 7 , ภาพประกอบ 13) พบผลดังนี้

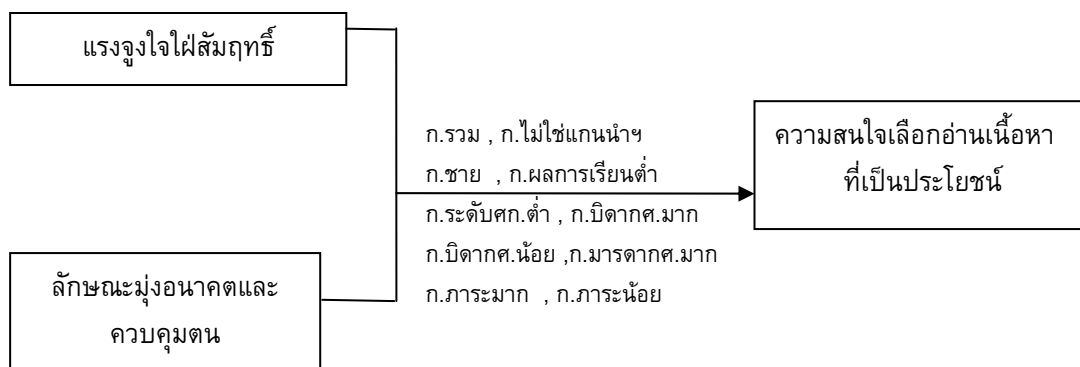
1) กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มารดาที่มีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวมาก (ตาราง 35-39 ภาคผนวก ข) พบว่า นักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดามาก มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูงพร้อมกัน เป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากกว่านักเรียนที่มีลักษณะ 3 ด้านด้านใดด้านหนึ่งต่ำเพียงด้านเดียว อาจกล่าวได้ว่า นักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดามาก มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูงพร้อมกัน เป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มเปรียบเทียบอีก 7 กลุ่ม ผลที่พบในส่วนนี้สนับสนุนสมมติฐาน 2) กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มารดาที่มีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวมาก พบว่า นักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดาน้อย และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ถ้ามีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูงด้วย เป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ 3) กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มารดาที่มีการศึกษาน้อย พบว่า นักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดาน้อย และมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง ถ้ามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงด้วย เป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ 4) กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มารดาที่มีการศึกษาน้อย พบว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำพร้อมกัน ถ้ารับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดามาก เป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากกว่านักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดาน้อย นอกจากนี้ยังพบเพิ่มเติม ในกลุ่มนักเรียนที่มารดาที่มีการศึกษาน้อยว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ และรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดาน้อย ถ้ามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง เป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ 5) กลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวมาก (ตาราง 39 ภาคผนวก ข) พบว่า นักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดาน้อย มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ และมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำพร้อมกัน เป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์น้อยกว่านักเรียนกลุ่มเปรียบเทียบอีก 7 กลุ่ม อาจกล่าวได้ว่า นักเรียนที่มีลักษณะทั้ง 3 ด้านสูงพร้อมกัน เป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากที่สุด และนักเรียนที่มีลักษณะทั้ง 3 ด้านต่ำพร้อมกัน เป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์น้อยที่สุด ผลที่พบในส่วนนี้สนับสนุนสมมติฐาน

ภาพประกอบ 13 ผลแสดงปฏิสัมพันธ์แบบสามทางที่สนับสนุนสมมติฐานที่ 2

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปรคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคต และควบคุมตน (ตาราง 7, ภาพประกอบ 14) พบในกลุ่มรวม และกลุ่มสำคัญ 9 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ กลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวสูง กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก กลุ่มนักเรียนที่มารดาการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวมาก กลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย (ตาราง 40-49 ภาคผนวก ข) พบผลดังนี้ 1) ในกลุ่มรวม กลุ่มนักเรียนที่มารดาการศึกษาน้อย พบว่า 1.1) นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง เป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากกว่ากลุ่มเปรียบเทียบคือ ก) นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง แต่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ ข) นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง แต่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ค) นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ และมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ พร้อมกัน อาจกล่าวได้ว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูงพร้อมกันเป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากที่สุด 1.2) นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ แต่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง เป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ 1.3) นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ถ้ามีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง เป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ อาจกล่าวได้ว่านักเรียนที่แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ และมีมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำพร้อมกัน เป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์น้อยที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มเปรียบเทียบ ผลที่พบในส่วนนี้สนับสนุนสมมติฐาน 2) กลุ่มนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน กลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวสูง กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มารดาการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบ

ในครอบครัวน้อย พบว่า 2.1) นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงและมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง
 พร้อมกัน เป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากกว่ากลุ่มเปรียบเทียบคือ ก) นักเรียนที่
 มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง แต่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ ข) นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคต
 และควบคุมตนสูงแต่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ค) นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ และมีลักษณะมุ่ง
 อนาคตและควบคุมตนต่ำพร้อมกัน อาจกล่าวได้ว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงและมีลักษณะ
 มุ่งอนาคตและควบคุมตนสูงพร้อมกันเป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากที่สุด
 เมื่อเปรียบเทียบกับคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มเปรียบเทียบ ผลที่พบในส่วนนี้สนับสนุนสมมติฐาน
 นอกจากนี้ยังพบผลเพิ่มเติม ในกลุ่มนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัย
 รักการอ่าน กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย
 พบว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ ถ้ามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง เป็นผู้มีความ
 สนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ 3) กลุ่มนักเรียนที่มี
 ผลการเรียนต่ำ กลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวมาก พบว่า 3.1) นักเรียนที่มีแรงจูงใจ
 ใฝ่สัมฤทธิ์สูงและมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูงพร้อมกัน เป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหา
 ที่เป็นประโยชน์มากกว่ากลุ่มเปรียบเทียบคือ ก) นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง แต่มีลักษณะมุ่ง
 อนาคตและควบคุมตนต่ำ ข) นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูงแต่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ
 ค) นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำและมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำพร้อมกัน อาจกล่าว
 ได้ว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงและมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูงพร้อมกันเป็นผู้มี
 ความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม
 เปรียบเทียบ ผลที่พบในส่วนนี้สนับสนุนสมมติฐาน นอกจากนี้ยังพบเพิ่มเติม ในกลุ่มนักเรียนที่มี
 ภาระรับผิดชอบในครอบครัวมาก อีกว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ถ้ามีลักษณะมุ่งอนาคต
 และควบคุมตนสูง เป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากกว่านักเรียนที่มีลักษณะ
 มุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ 4) กลุ่มนักเรียนชาย พบว่า 4.1) นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงและ
 มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูงพร้อมกัน เป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์
 มากกว่ากลุ่มเปรียบเทียบคือ ก) นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูงแต่มีแรงจูงใจใฝ่
 สัมฤทธิ์ต่ำ ข) นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงแต่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ ค) นักเรียน
 ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำและมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำพร้อมกัน อาจกล่าวได้ว่านักเรียนที่
 มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงและมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูงพร้อมกันเป็นผู้มีความสนใจเลือก
 อ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มเปรียบเทียบ ผลที่พบ
 ในส่วนนี้สนับสนุนสมมติฐาน

ภาพประกอบ 14 แสดงผลปฏิสัมพันธ์แบบสองทางระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กับลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระที่ละตัวแปรคือ การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน พบว่า คะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละตัวแปร (ตาราง 7) พบว่า *นักเรียนที่มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มาก* คือ 1) นักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดามาก พบในกลุ่มนักเรียนโดยรวม 2) นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง พบในกลุ่มนักเรียนโดยรวม 3) นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง พบในกลุ่มนักเรียนโดยรวม ดังนั้นผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้จึงสนับสนุนสมมติฐานที่ 2 เป็นส่วนใหญ่

อภิปรายผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่าน จากการวิเคราะห์ข้อมูลข้างต้นแสดงให้เห็นว่านักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดามาก มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง เป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากกว่านักเรียนที่มีลักษณะตรงข้าม ผลเช่นนี้สอดคล้องกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่าน ดังเช่นงานวิจัยของ ประดิษฐา เสถียรมงคลกิจ (2549: 51) พบว่า การส่งเสริมการอ่านจากบิดามารดา (ให้ความรู้ แนะนำเรื่องการอ่าน ทำตัวเป็นแบบอย่าง ชมเชย ให้กำลังใจ) พบว่า นักเรียนที่รับรู้การส่งเสริมการอ่านจากบิดามารดามากเป็นผู้มีพฤติกรรมรักการอ่านมาก พบผลเช่นเดียวกับงานวิจัยของ พรปวีร์ บุญสนอง (2548: 115) พบว่า การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดามีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมรักการอ่าน (ค่าอาร์เท่ากับ .56 , $p < .001$) พบผลเช่นเดียวกันกับงานวิจัยของ สุกฤณี เกรียงชัยพร (2548: 53) ถาวร บุปผาวงศ์ (2546: 47) และปราณี รัตนัง (2541: 40)

และจากการที่พบว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง เป็นผู้มีพฤติกรรมรักการอ่าน 2 ด้านมาก (ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวม และเป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์) มากกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ พบผลสอดคล้องกับงานวิจัยของ

ประดิษฐา เสถียรมงคลกิจ (2549: 58) พบว่า ตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เมื่อรวมกับตัวทำนายนากลุ่มสถานการณ์ และจิตลักษณะอีก 6 ด้าน รวม 7 ด้านสามารถทำนายพฤติกรรมการอ่านได้ร้อยละ 51.40 โดยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 3 (ค่าเบต้าเท่ากับ .24) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดุจเดือน พันธมนาวิน และอัมพร ม้าคะนอง (2547: 168) พบว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง เป็นผู้มีพฤติกรรมใฝ่รู้ในการเรียนคณิตศาสตร์มาก มีพฤติกรรมรับผิดชอบในการเรียนคณิตศาสตร์มากในกลุ่มรวม

การวิเคราะห์ข้อมูลข้างต้นพบว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง เป็นผู้มีพฤติกรรมการอ่าน 2 ด้านมาก (ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวม และเป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์) มากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ พบผลสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประดิษฐา เสถียรมงคลกิจ (2549: 51) พบผลสำคัญอีกว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง เป็นผู้มีพฤติกรรมการอ่านมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ พบในกลุ่มนักเรียนโดยรวม สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญตา นันทะกุล (2546: 57) นอกจากนั้นงานวิจัยของ ดวงเดือน พันธมนาวิน อรพินทร์ ชูชม และสุภาพร ลอยด์ (2529: 65) ศึกษาการส่งเสริมการอ่านในครอบครัวกับนิสัยรักการอ่านของวัยรุ่น พบว่า นักเรียนที่รายงานว่าชอบอ่านเนื้อหาที่ (นักวิชาการจัดว่ามีประโยชน์) มากเป็นผู้มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง (ค่าอาร์เท่ากับ .27) และยังพบผลเช่นเดียวกันในงานวิจัยของ ดุจเดือน พันธมนาวิน (2550: 72) พบว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง เป็นผู้มีพฤติกรรมใฝ่รู้ในการเรียนมาก พบในกลุ่มนักเรียนโดยรวม

5.1.3 การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ 3

สมมติฐานที่ 3 กล่าวว่า นักเรียนเพศหญิง มีผลการเรียนสูง และมีมารดาที่มีการศึกษามาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการอ่านแต่ละด้านใน 2 ด้าน (ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวม และความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์) มากกว่านักเรียนที่มีลักษณะตรงข้าม

การสรุปผลตามสมมติฐานในข้อนี้ มาจากการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางระหว่างตัวแปรอิสระ 3 ตัวแปร คือ 1) เพศ แบ่งเป็น 2 กลุ่มได้แก่ กลุ่มนักเรียนชาย และกลุ่มนักเรียนหญิง 2) ผลการเรียน แบ่งได้ 2 กลุ่มได้แก่ กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง และนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ 3) ระดับการศึกษาของมารดา แบ่งได้ 2 กลุ่มได้แก่ นักเรียนที่มารดาที่มีการศึกษาสูง และนักเรียนที่มารดาที่มีการศึกษาน้อย ส่วนตัวแปรตามมี 2 ตัวแปรคือ 1) ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวม 2) ความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ โดยวิเคราะห์ทีละด้าน สมมติฐานส่วนนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อแสวงหากลุ่มเสี่ยงที่มีพฤติกรรมดังกล่าวที่เหมาะสมน้อย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนนี้ พบผลที่เป็นไปตามความคาดหมาย 2 ประการคือ 1) นักเรียนหญิงเป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากกว่านักเรียนชาย 2) นักเรียนที่มีผลการเรียนสูงเป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ ผลวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวจึงสนับสนุนสมมติฐานที่ 3 เพียงบางส่วน

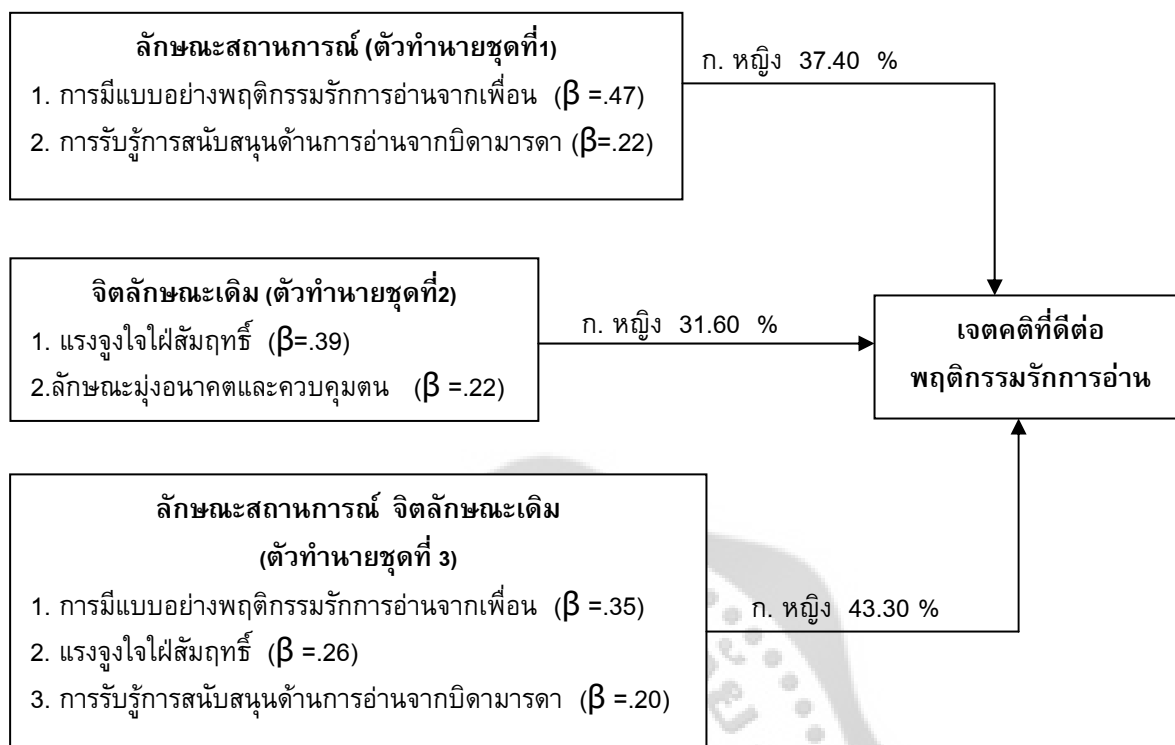
อภิปรายผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่าน การวิเคราะห์ข้อมูลข้างต้นทำให้ทราบว่า นักเรียนเพศหญิง หรือนักเรียนที่มีผลการเรียนสูงมีความสำคัญต่อพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่านักเรียนเพศชายหรือนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ ผลเช่นนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงพร พวงเพ็ชร (2541: 79) และงานวิจัยของ ปราณี รัตนัง (2541: 33) ที่พบว่า นักเรียนหญิงเป็นผู้มีพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่านักเรียนชาย และงานวิจัยของ จุฑาเดือน พันธุมนาวัน (2550: 167) พบว่า นักเรียนหญิงเป็นผู้มีพฤติกรรมรับผิดชอบในการเรียนมากกว่านักเรียนชาย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 40.88 และ 39.69 ตามลำดับ) และงานวิจัยของ ปราณี รัตนัง (2541: 35) พบว่านักเรียนที่มีผลการเรียนสูง (คะแนนเฉลี่ย 3.01 – 4.00) มีพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ

การวิเคราะห์ข้อมูลข้างต้นยังพบอีกว่า นักเรียนที่มีผลการเรียนสูงเป็นผู้มีพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนะรัตน์ เก่งสกุล (2548: 136) พบว่านักเรียนที่มีผลการเรียนสูงเป็นผู้มีการเปิดรับนวัตกรรม (หมายถึง การที่นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของภาษาอังกฤษ แสวงหาความรู้เกี่ยวกับภาษาอังกฤษในรูปแบบต่างๆ และการประยุกต์ใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน) มากกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จุฑาเดือน พันธุมนาวัน (2550: 167) ยังพบอีกว่า นักเรียนที่มีผลการเรียนสูงเป็นผู้มีพฤติกรรมใฝ่รู้ในการเรียน และมีพฤติกรรมรับผิดชอบในการเรียนมากกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 37.27 และ 35.07 , 42.07 และ 38.51 ตามลำดับ)

5.1.4 การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ 4

สมมติฐานที่ 4 กล่าวว่า ตัวทำนายชุดที่ 1 (ลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร) ร่วมกับตัวทำนายชุดที่ 2 (จิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร) รวมเป็นตัวทำนายชุดที่ 3 จำนวน 9 ตัวแปร สามารถทำนายเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน หรือเจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน หรือทำนายพฤติกรรมรักการอ่านแต่ละด้านใน 2 ด้าน (ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ และความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์) ได้มากกว่าใช้ตัวทำนายชุดที่ 1 หรือชุดที่ 2 ชุดใดชุดหนึ่งเพียงชุดเดียว โดยกำหนดเกณฑ์ความแตกต่างของปริมาณการทำนายตั้งแต่ร้อยละ 5 ขึ้นไป

จากการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐานและแบบเป็นขั้น (Standard and Stepwise Multiple Regression Analysis) ของ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน (ตาราง 10) ด้วยตัวทำนายชุดที่ 3 (ลักษณะสถานการณ์ จิตลักษณะเดิม) รวม 9 ตัวแปร ร่วมกันสามารถทำนายเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านได้มากกว่าตัวทำนายชุดที่ 1 หรือชุดที่ 2 ชุดใดชุดหนึ่งเพียงชุดเดียวเกิน

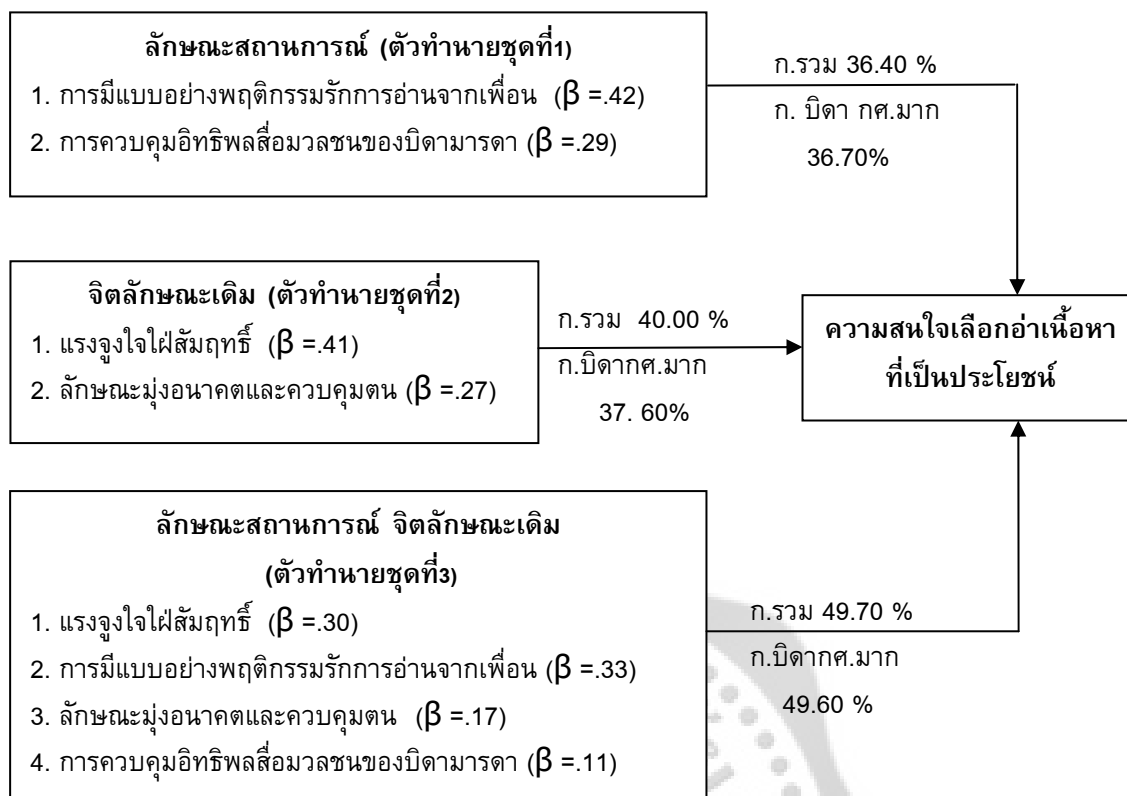
ภาพประกอบ 15 ผลการทำนายและตัวทำนายที่สำคัญของเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่าน โดยใช้ลักษณะ สถานการณ์ และจิตลักษณะเดิมเป็นตัวทำนาย ในกลุ่มนักเรียนหญิง

เกณฑ์ร้อยละ 5 ไม่ปรากฏผลที่สนับสนุนสมมติฐานในกลุ่มรวม แต่ปรากฏผลที่สนับสนุนสมมติฐานในกลุ่มย่อย 7 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน กลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง กลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวต่ำ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย และกลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย พิสัยเปอร์เซ็นต์ความแตกต่างในกลุ่มย่อยที่เกินเกณฑ์อยู่ระหว่าง ร้อยละ 5.20 ถึง ร้อยละ 9.30 โดยมีกลุ่มย่อยที่มีเปอร์เซ็นต์แตกต่างมากที่สุดคือ กลุ่มนักเรียนหญิง (ภาพประกอบ 15) โดยตัวทำนายชุดที่ 1 (ลักษณะสถานการณ์) ปริมาณทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ 34.40 ถึง ร้อยละ 52.00 ในกลุ่มนักเรียนประเภทต่างๆ ที่ศึกษา ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย พบตัวแปรสำคัญที่ทำนายเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่าน เรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ การมีแบบอย่างพฤติกรรมการอ่านจากเพื่อน การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา ตัวทำนายชุดที่ 2 (จิตลักษณะเดิม) ปริมาณทำนายอยู่ระหว่าง ร้อยละ 16.20 ถึง ร้อยละ 36.20 ในกลุ่มนักเรียนประเภทต่างๆ ที่ศึกษา ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย พบตัวแปรสำคัญที่ทำนายเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่าน เรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ตัวทำนายชุดที่ 3 (ลักษณะสถานการณ์ จิตลักษณะเดิม รวม 9 ตัวแปร) ปริมาณทำนายอยู่ระหว่าง ร้อยละ 41.70 ถึง

ร้อยละ 58.20 ในกลุ่มนักเรียนประเภทต่างๆ ที่ศึกษา ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย พบตัวแปรสำคัญที่ทำนายเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน เรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา ดังนั้นผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนของเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านจึงสนับสนุนสมมติฐานที่ 4 เป็นส่วนใหญ่

จากการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐานและแบบเป็นขั้น (Standard and Stepwise Multiple Regression Analysis) ของเจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และพฤติกรรมรักการอ่าน 2 ด้าน (ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ และความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์) ด้วยตัวทำนายชุดที่ 3 (ลักษณะสถานการณ์ จิตลักษณะเดิม) รวม 9 ตัวแปร ร่วมกันสามารถทำนายเจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และพฤติกรรมรักการอ่าน 2 ด้าน (ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ และความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์) ได้มากกว่าตัวทำนายชุดที่ 1 หรือชุดที่ 2 ชุดใดชุดหนึ่งเพียงชุดเดียวเกินเกณฑ์ร้อยละ 5 พบว่าไม่ปรากฏผลที่สนับสนุนสมมติฐานด้านเจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และพฤติกรรมรักการอ่านด้านปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ แต่ปรากฏผลที่สนับสนุนสมมติฐานพฤติกรรมรักการอ่านด้านความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์

จากการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐานและแบบเป็นขั้น (Standard and Stepwise Multiple Regression Analysis) ของ ความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ (ตาราง 16) ด้วยตัวทำนายชุดที่ 3 (ลักษณะสถานการณ์ จิตลักษณะเดิม) รวม 9 ตัวแปร ร่วมกันสามารถทำนายความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ ได้มากกว่าตัวทำนายชุดที่ 1 หรือชุดที่ 2 ชุดใดชุดหนึ่งเพียงชุดเดียวเกินเกณฑ์ร้อยละ 5 ปรากฏผลที่สนับสนุนสมมติฐานในกลุ่มนักเรียนโดยรวม พิสัยเปอร์เซ็นต์ความแตกต่างในกลุ่มย่อยที่เกินเกณฑ์อยู่ระหว่าง ร้อยละ 5.90 ถึง ร้อยละ 12.00 โดยมีกลุ่มย่อยที่มีเปอร์เซ็นต์แตกต่างมากที่สุดคือ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก (ภาพประกอบ 16) โดยตัวทำนายชุดที่ 1 (ลักษณะสถานการณ์) ปริมาณทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ 29.60 ถึง ร้อยละ 40.00 ในกลุ่มนักเรียนประเภทต่างๆ ที่ศึกษา ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย พบตัวแปรสำคัญที่ทำนายความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์เรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนจากบิดามารดา การได้รับการสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา ตัวทำนายชุดที่ 2 (จิตลักษณะเดิม) ปริมาณทำนายอยู่ระหว่าง ร้อยละ 30.10 ถึง ร้อยละ 51.00 ในกลุ่มนักเรียนประเภทต่างๆ ที่ศึกษาทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีมารดาที่มีการศึกษาน้อย

ภาพประกอบ 16 ผลการทำนายและตัวทำนายที่สำคัญของความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ โดยใช้ลักษณะสถานการณ์ และจิตลักษณะเดิมเป็นตัวทำนาย ในกลุ่มรวมและกลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ

พบตัวแปรสำคัญที่ทำนายความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ตัวทำนายชุดที่ 3 (ลักษณะสถานการณ์ จิตลักษณะเดิม รวม 9 ตัวแปร) ปริมาณทำนายอยู่ระหว่าง ร้อยละ 42.00 ถึง ร้อยละ 58.40 ในกลุ่มนักเรียนประเภทต่างๆ ที่ศึกษา ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีมารดาที่มีการศึกษาน้อย พบตัวแปรสำคัญที่ทำนายความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน และการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา ดังนั้นผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ จึงสนับสนุนสมมติฐานที่ 4

จากผลการวิเคราะห์เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน ได้รับการสนับสนุนในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยหลายกลุ่ม สรุปได้ว่า ตัวทำนายชุดลักษณะสถานการณ์ และชุดจิตลักษณะเดิม รวม 9 ตัวแปรสามารถทำนายเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านได้มากกว่าตัวทำนายชุด 1 หรือชุดที่ 2 ตามลำดับอย่างน้อยร้อยละ 5 พบในกลุ่มย่อย 7 กลุ่มจาก 14 กลุ่ม ข้อมูลในส่วนนี้สนับสนุนรูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยมที่ว่า การใช้ตัวแปรเชิงสาเหตุหลายสาย และสายละหลายด้าน สามารถอธิบายพฤติกรรมเป้าหมายได้มากกว่าการใช้ตัวแปรเชิงสาเหตุน้อยสายและสายละน้อยด้านมีความสอดคล้องกับงานวิจัย

ในอดีตที่ผ่านมาที่ทำการทดสอบกรอบแนวคิดรูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยมของสุมิตตรา เจิมพันธ์ (2545: 120124,127) ผลวิจัยพบว่า ตัวทำนายนกลุ่มสถานการณ์ จิตลักษณะเดิม รวม 7 ตัวแปร ร่วมกันสามารถทำนาย พฤติกรรมการเรียนคณิตศาสตร์ (พฤติกรรมเตรียมตัวก่อนเรียน, พฤติกรรม ขณะเรียนในชั้น, พฤติกรรมหลังเรียน) ในกลุ่มรวมได้ร้อยละ 44.90 , 51.30 และ 54.90 ตามลำดับ

การอภิปรายผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน สรุปผล การทำนายเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน ด้วยตัวทำนายนกลุ่มลักษณะสถานการณ์ และจิต ลักษณะเดิมรวม 9 ตัวแปร พบตัวทำนายสำคัญที่สามารถทำนายเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน ดังนี้ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การรับรู้การสนับสนุนด้าน การอ่านจากบิดามารดา พบผลการวิจัยที่สอดคล้องผลวิจัยข้างต้นดังนี้

ตัวแปรการมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับเจตคติที่ ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน (พรปวีร์ บุญสนอง. 2548: 172) นอกจากนี้ยังพบอีกว่า การเห็นแบบอย่าง จากคนรอบข้าง (ผู้ปกครอง เพื่อน) เป็นตัวทำนายสำคัญของเจตคติที่ดีต่อการอ่านภาษาอังกฤษของ นักเรียน และเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบของนักเรียน (ชนะรัตน์ เก่งสกุล. 2548; สุภาสิณี นุ่มเนียน. 2546) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงกมล ทรัพย์พิทยากร (2547) พบว่า การมีแบบอย่างที่ดีจาก เพื่อน เป็นตัวทำนายสำคัญของเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างเป็นประโยชน์

และงานวิจัยของ รสนันท์ ณ นคร (2550) พบว่า การเห็นแบบอย่างที่ดีจากผู้ปกครองและ เพื่อน เป็นตัวทำนายสำคัญด้านลักษณะสถานการณ์ที่สามารถทำนายเจตคติที่ดีต่อการออมของ นักเรียน

ผลวิจัยของ ชนะรัตน์ เก่งสกุล (2548) ยังพบอีกว่า ตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นตัวทำนาย สำคัญของเจตคติที่ดีต่อการอ่านภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ยังพบผลสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติรัตน์ ชัยรัตน์ (2547) และงานวิจัยของ รสนันท์ ณ นคร (2550) พบว่าตัวแปร แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นตัวทำนายสำคัญของเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิทยาศาสตร์ และเจตคติที่ดีต่อการออม

นอกจากนี้ยังพบอีกว่า ตัวแปรการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา มีความสัมพันธ์ ทางบวกกับเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน (พรปวีร์ บุญสนอง. 2548) และยังพบว่า ตัวแปรการ รับรู้การสนับสนุนด้านการเรียนวิทยาศาสตร์จากบิดามารดาเป็นตัวทำนายสำคัญของเจตคติที่ดีต่อ การเรียนวิทยาศาสตร์ (กิตติรัตน์ ชัยรัตน์. 2547)

การอภิปรายผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่าน สรุปผลการทำนายพฤติกรรม รักการอ่านกลุ่มลักษณะสถานการณ์ และจิตลักษณะเดิม รวม 6 ตัวแปร พบตัวทำนายสำคัญที่สามารถ ทำนายพฤติกรรมรักการอ่าน คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา พบผลการวิจัยที่ สอดคล้องผลวิจัยข้างต้นดังนี้

ตัวแปร แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นตัวทำนายสำคัญของพฤติกรรมรักการอ่าน (ประดิษฐา เสถียรมงคลกิจ. 2549) นอกจากนี้พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นตัวทำนายสำคัญของพฤติกรรมการเรียนสาระวิทยาศาสตร์ ด้านรวม (ก่อนเรียน ขณะเรียน และหลังการเรียน) พฤติกรรมขยันหมั่นเพียร และพฤติกรรมการออมของนักเรียน (กิตติรัตน์ ชัยรัตน์. 2547; มนตรี ธาดา. 2546; และ รสนันท์ ณ นคร. 2550)

นอกจากนี้ผลการวิจัยของ พรปวีร์ บุญสนอง (2548) และบุญตา นันทะกุล (2546) พบว่า การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน เป็นตัวทำนายสำคัญของพฤติกรรมการอ่าน สอดคล้องกับผลวิจัยของ สุमितตรา เจริญพันธ์ (2545) พบว่า ตัวแปรการมีแบบอย่างจากเพื่อน (พฤติกรรมของเพื่อนในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์) เป็นตัวทำนายสำคัญของพฤติกรรมการเรียน คณิตศาสตร์ (ก่อนการเรียน ขณะเรียน และหลังการเรียน) และยังพบอีกว่า กิจกรรมที่ทำร่วมกับเพื่อน (การร่วมทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนที่มีความสนใจสิ่งเดียวกัน) เป็นตัวทำนายสำคัญของพฤติกรรม ฉลาดเลือกกิน (รุจิเรศ พิษิตานนท์. 2546)

ผลการวิจัยของประดิษฐา เสถียรมงคลกุล (2549: 58) พบว่า ตัวแปร ลักษณะมุ่งอนาคต และควบคุมตนเป็นตัวทำนายสำคัญของพฤติกรรมการอ่าน สอดคล้องกับงานวิจัยที่ผ่านเช่น งานวิจัยของบุญตา นันทะกุล (2546) นอกจากนี้ยังพบอีกว่า ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเป็นตัวทำนายสำคัญของพฤติกรรมใฝ่รู้ในการเรียน (ดูเดือน พันธมนาวิน. 2550) และพฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่ในครอบครัว และพฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่ในโรงเรียน (สุภาสิณี นุ่มเนียน. 2546)

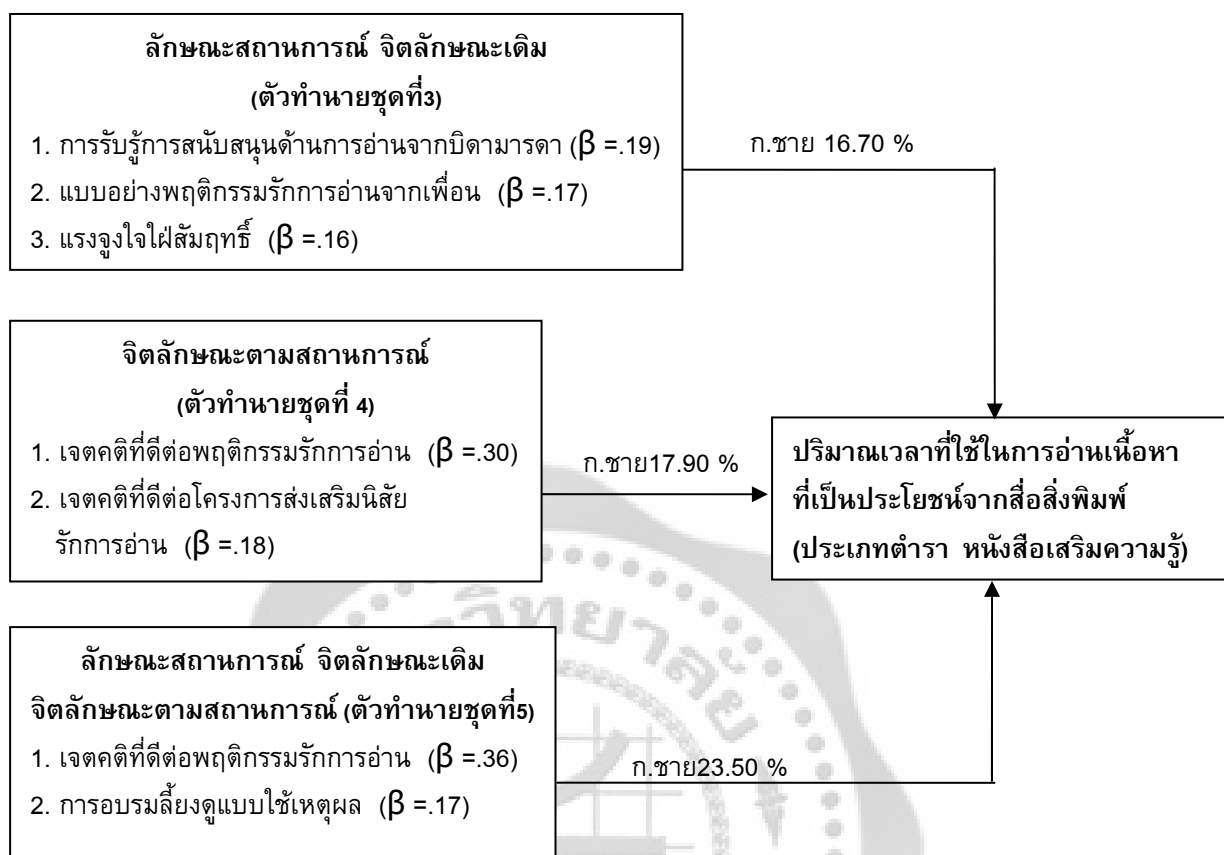
นอกจากนี้งานวิจัยของดวงเดือน พันธมนาวิน และคณะ (2529) ยังพบอีกว่า การควบคุม อิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา (ควบคุมการเปิดรับ ควบคุมการเข้าใจเนื้อหา และควบคุมการ ยอมรับการชักจูง) มีความสัมพันธ์กับความชอบอ่านเรื่องที่เป็นประโยชน์ของนักเรียน (ค่าอาร์เท่ากับ .16 , $p < .05$) งานวิจัยของ พระมหาสัญญา สวัสดิ์โรสง (2549) พบว่า นักเรียนที่รับรู้การอบรม เลี้ยงดูแบบพุทธ (การรับรู้ของนักเรียนว่าบิดามารดาแสดง/ปฏิบัติต่อนักเรียนในการดำเนินชีวิตประจำวัน เพื่อฝึกให้นักเรียนเกิดความรู้ ความสนใจ ยอมรับและยอมรับการปฏิบัติตามหลักพุทธศาสนา) พบว่า การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบพุทธ ร่วมกับตัวทำนายกลุ่มลักษณะสถานการณ์และจิตลักษณะเดิม รวม 6 ตัวแปร สามารถทำนายพฤติกรรมการปฏิบัติธรรมในชีวิตประจำวัน (หมายถึง การปฏิบัติตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา มีค่านิยมที่ดีงามและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตน และสังคม) ได้สูงสุดร้อยละ 42.30 ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย โดยการเรียนรู้การอบรม เลี้ยงดูแบบพุทธ เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 2 (ค่าเบต้าเท่ากับ .34)

5.1.5 การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ 5

สมมติฐานที่ 5 กล่าวว่า ตัวทำนายชุดที่ 3 (ลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร ร่วมกับ จิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร รวม 9 ตัวแปร) และตัวทำนายชุดที่ 4 (จิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร) รวมเป็นตัวทำนายชุดที่ 5 จำนวน 11 ตัวแปร สามารถทำนายพฤติกรรมการอ่านแต่ละด้านใน 2 ด้าน (ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ และความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์) ได้มากกว่าใช้ตัวทำนายชุดที่ 3 หรือชุดที่ 4 ชุดใดชุดหนึ่งเพียงชุดเดียว โดยกำหนดเกณฑ์ความแตกต่างของปริมาณการทำนายตั้งแต่ร้อยละ 5 ขึ้นไป

จากการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐานและแบบเป็นขั้น (Standard and Stepwise Multiple Regression Analysis) ของพฤติกรรมรักการอ่าน 2 ด้าน (ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ และความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์) ด้วยตัวทำนายชุดที่ 5 (ลักษณะสถานการณ์ จิตลักษณะเดิม และจิตลักษณะตามสถานการณ์) รวม 11 ตัวแปร ร่วมกันสามารถทำนายปริมาณพฤติกรรมรักการอ่าน 2 ด้าน (ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ และความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์) ได้มากกว่าตัวทำนายชุดที่ 3 หรือ ชุดที่ 4 ชุดใดชุดหนึ่งเพียงชุดเดียวเกินเกณฑ์ร้อยละ 5 พบว่า ไม่ปรากฏผลที่สนับสนุนสมมติฐานในด้านปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ด้านรวม, ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ (ประเภทหนังสือพิมพ์ นิตยสาร), ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อประเภทอินเทอร์เน็ต แต่ปรากฏผลที่สนับสนุนสมมติฐานในด้านปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ (ประเภทตำรา หนังสือเสริมความรู้) และด้านความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์

จากการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐานและแบบเป็นขั้น (Standard and Stepwise Multiple Regression Analysis) ของ พฤติกรรมรักการอ่าน ด้านปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ (ประเภทตำรา หนังสือเสริมความรู้ ; ตาราง 18) ด้วยตัวทำนายชุดที่ 5 (ลักษณะสถานการณ์ จิตลักษณะเดิม และจิตลักษณะตามสถานการณ์) รวม 11 ตัวแปร ร่วมกันสามารถทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ (ประเภทตำรา หนังสือเสริมความรู้) ได้มากกว่าตัวทำนายชุดที่ 3 หรือชุดที่ 4 ชุดใดชุดหนึ่งเพียงชุดเดียวเกินเกณฑ์ร้อยละ 5 ไม่ปรากฏผลที่สนับสนุนสมมติฐานในกลุ่มรวม แต่ปรากฏผลที่สนับสนุน ในกลุ่มย่อยเพียงกลุ่มเดียว คือ กลุ่มนักเรียนชาย (ภาพประกอบ 17) มีเปอร์เซ็นต์ความแตกต่างในกลุ่มย่อยที่เกินเกณฑ์เท่ากับร้อยละ 5.60 ตัวทำนายชุดที่ 3 (ลักษณะสถานการณ์ จิตลักษณะเดิม) ปริมาณทำนายอยู่ระหว่าง ร้อยละ 8.40 ถึง ร้อยละ 18.60 ในกลุ่มนักเรียนประเภทต่างๆ ที่ศึกษา ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย พบตัวแปร

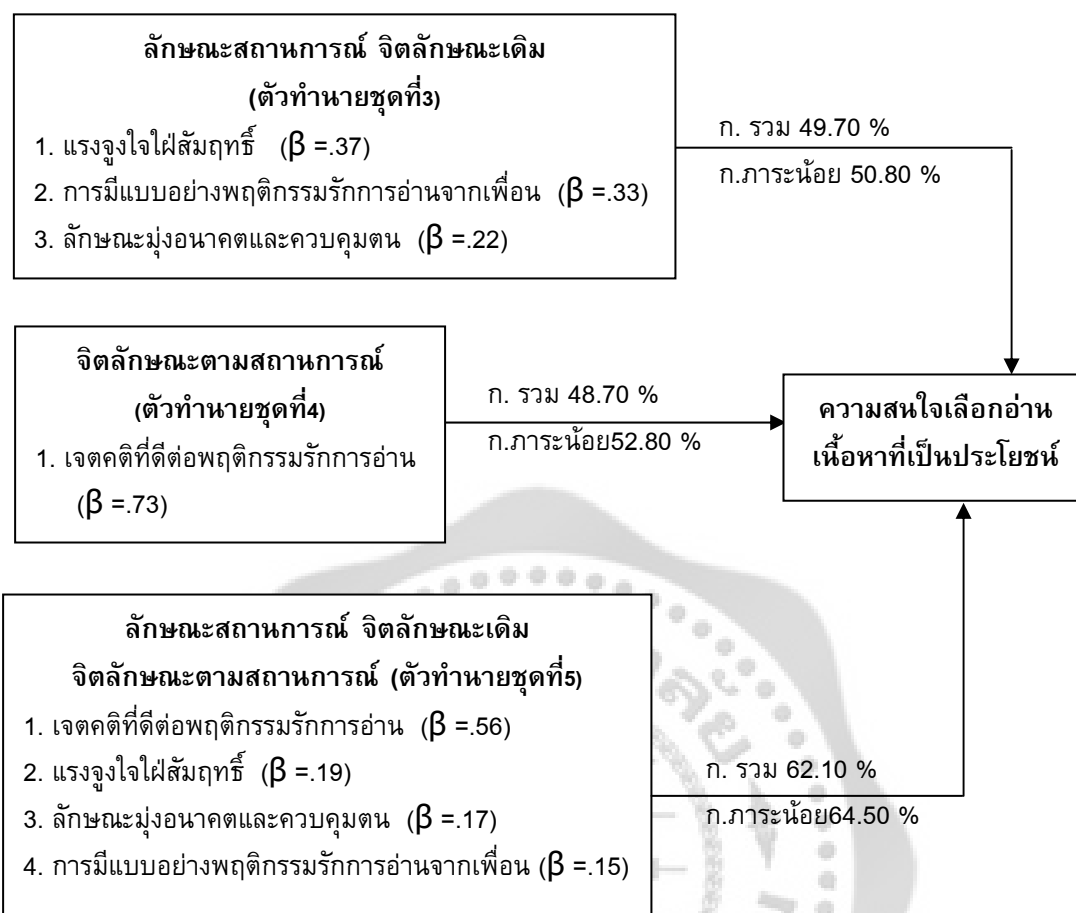

ภาพประกอบ 17 ผลการทำนายและตัวทำนายที่สำคัญของปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ (ประเภทตำรา หนังสือเสริมความรู้) โดยใช้ลักษณะสถานการณ์ จิตลักษณะเดิม และจิตลักษณะตามสถานการณ์เป็นตัวทำนาย ในกลุ่มนักเรียนชาย

สำคัญที่ทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ (ประเภทตำรา หนังสือเสริมความรู้) เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน สถิติปัญญา การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา และการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู ตัวทำนายชุดที่ 4 (จิตลักษณะตามสถานการณ์) ปริมาณทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ 3.70 ถึง ร้อยละ 17.90 ในกลุ่มนักเรียนประเภทต่างๆ ที่ศึกษา ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนชาย พบตัวแปรสำคัญที่ทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ (ประเภทตำรา หนังสือเสริมความรู้) เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านและเจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ตัวทำนายชุดที่ 5 (ลักษณะสถานการณ์ จิตลักษณะเดิม และจิตลักษณะตามสถานการณ์ รวม 11 ตัวแปร) ปริมาณทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ 9.80 ถึง ร้อยละ 23.50 ในกลุ่มนักเรียนประเภทต่างๆ ที่ศึกษา ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนชาย พบตัวแปรสำคัญที่ทำนายปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ (ประเภทตำรา หนังสือเสริมความรู้) เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล และการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู ดังนั้นผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนของพฤติกรรมรักการอ่านด้านปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ (ประเภทตำรา หนังสือเสริมความรู้) จึงสนับสนุนสมมติฐานที่ 5 เป็นส่วนน้อย

จากการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐานและแบบเป็นขั้น (Standard and Stepwise Multiple Regression Analysis) ของความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ (ตาราง 21) ด้วยตัวทำนายชุดที่ 5 (ลักษณะสถานการณ์ จิตลักษณะเดิม และจิตลักษณะตามสถานการณ์ รวม 11 ตัวแปร) ร่วมกันสามารถทำนายความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ ได้มากกว่าตัวทำนายชุดที่ 3 หรือชุดที่ 4 ชุดใดชุดหนึ่งเพียงชุดเดียวเกินเกณฑ์ร้อยละ 5 ปรากฏผลที่สนับสนุนสมมติฐานในกลุ่มนักเรียนโดยรวม และกลุ่มย่อย 13 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน กลุ่มนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ กลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวสูง กลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวต่ำ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก กลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวมาก และกลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย พิสัยเปอร์เซ็นต์ความแตกต่างในกลุ่มย่อยที่เกินเกณฑ์อยู่ระหว่าง 7.50 ถึง ร้อยละ 11.70 โดยมีกลุ่มย่อยที่มีเปอร์เซ็นต์แตกต่างมากที่สุดคือ กลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย (ภาพประกอบ 18) โดยตัวทำนายชุดที่ 3 (ลักษณะสถานการณ์ จิตลักษณะเดิม รวม 9 ตัวแปร) ปริมาณทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ 42.00 ถึง ร้อยละ 58.40 ในกลุ่มนักเรียนประเภทต่างๆ ที่ศึกษาทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มารดาการศึกษา น้อย พบตัวแปรสำคัญที่ทำนายความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา ตัวทำนายชุดที่ 4 (จิตลักษณะตามสถานการณ์) ปริมาณทำนายอยู่ระหว่าง ร้อยละ 40.90 ถึง ร้อยละ 53.20 ในกลุ่มนักเรียนประเภทต่างๆ ที่ศึกษาทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก พบตัวแปรสำคัญที่ทำนายความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน และเจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ตัวทำนายชุดที่ 5 (ลักษณะสถานการณ์ จิตลักษณะเดิม และจิตลักษณะตามสถานการณ์ รวม 11 ตัวแปร) ปริมาณทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ 55.40 ถึง ร้อยละ 64.50 ในกลุ่มนักเรียนประเภทต่างๆ ที่ศึกษา ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย พบตัวแปรสำคัญที่ทำนายความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ เรียงลำดับ

ภาพประกอบ 18 ผลการทำนายและตัวทำนายที่สำคัญของความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ โดยใช้ลักษณะสถานการณ์ จิตลักษณะเดิม และจิตลักษณะตามสถานการณ์เป็นตัวทำนายในกลุ่มรวมและกลุ่มนักเรียนที่ภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย

จากมากไปน้อย คือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ดังนั้นผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนของความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ ดังนั้นผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้จึงสนับสนุนสมมติฐานที่ 5 เป็นส่วนใหญ่

จากผลการวิเคราะห์ความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ ได้รับการสนับสนุนในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยหลายกลุ่ม สรุปได้ว่า ตัวทำนายชุดลักษณะสถานการณ์ ชุดจิตลักษณะเดิม และชุดจิตลักษณะตามสถานการณ์ รวม 11 ตัวแปร สามารถทำนายความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ได้มากกว่าตัวทำนายชุด 3 หรือชุดที่ 4 ตามลำดับอย่างน้อยร้อยละ 5 พบในกลุ่มรวมและพบในกลุ่มย่อยหลายกลุ่มข้อมูลในส่วนนี้สนับสนุนรูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยมที่ว่า การใช้ตัวแปรเชิงสาเหตุหลายสาย และสายละหลายด้าน สามารถอธิบายพฤติกรรมเป้าหมายได้มากกว่าการใช้ตัวแปรเชิงสาเหตุน้อยสายและสายละน้อยด้านมีความสอดคล้องกับงานวิจัยในอดีตที่ผ่านมาที่ทำ

การทดสอบกรอบแนวคิดรูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยมพบผลในงานวิจัยของ ดุจเดือน พันธมนาวิน (2550: 132) ศึกษาพฤติกรรมใฝ่รู้ในการเรียนของนักเรียน พบว่า ตัวทำนากลุ่มลักษณะสถานการณ์ จิตลักษณะเดิม และตัวทำนากลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์รวม 9 ตัวแปร ร่วมกันสามารถ ทำนายพฤติกรรมใฝ่รู้ในการเรียนได้ร้อยละ 68.60 ในกลุ่มนักเรียนที่มารดาเป็นลูกจ้าง สอดคล้องกับ งานวิจัยของ รสนันท์ ณ นคร (2550: 115) พบว่า ตัวทำนากลุ่มลักษณะสถานการณ์ จิตลักษณะเดิม และตัวทำนากลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์รวม 9 ตัวแปร สามารถทำนายพฤติกรรมการออม เงินได้สูงสุตร้อยละ 35.20 ในกลุ่มนักเรียนหญิง

การอภิปรายผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่าน สรุปผลการทำนายพฤติกรรม รักการอ่านกลุ่มลักษณะสถานการณ์ จิตลักษณะเดิม และจิตลักษณะตามสถานการณ์ รวม 11 ตัวแปร พบตัวทำนายสำคัญที่สามารถทำนายพฤติกรรมรักการอ่าน คือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจาก เพื่อน พบผลการวิจัยที่สอดคล้องผลวิจัยข้างต้นดังนี้

พบผลวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมรักการอ่านพบผลสอดคล้องกันว่า ตัวแปร เจตคติที่ดี ต่อพฤติกรรมรักการอ่านเป็นตัวทำนายที่มีความสำคัญของพฤติกรรมรักการอ่าน (บุญตา นันทะกุล. 2546; พรปวีร์ บุญสนอง. 2548; และ ประดิษฐา เสถียรมงคลกิจ. 2549) นอกจากนี้ยังพบสอดคล้อง กันว่า เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต เป็นตัวทำนายสำคัญของพฤติกรรมการใช้ อินเทอร์เน็ตอย่างเป็นประโยชน์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี (ดวงกมล ทรัพย์พิทยากร. 2547)

ดวงเดือน พันธมนาวิน และคณะ (2529) พบว่า ตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลเป็น ตัวทำนายสำคัญของความชอบอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ในกลุ่มนักเรียนที่มีฐานะเศรษฐกิจใน ครอบครัวสูง และงานวิจัยของสุวดิษฐ์ จตุพร (2547) พบว่า ตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล เป็นตัวทำนายสำคัญของนิสัยในการเรียน (พฤติกรรมทางการเรียนของนักเรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน) ในกลุ่มนักเรียนหญิง

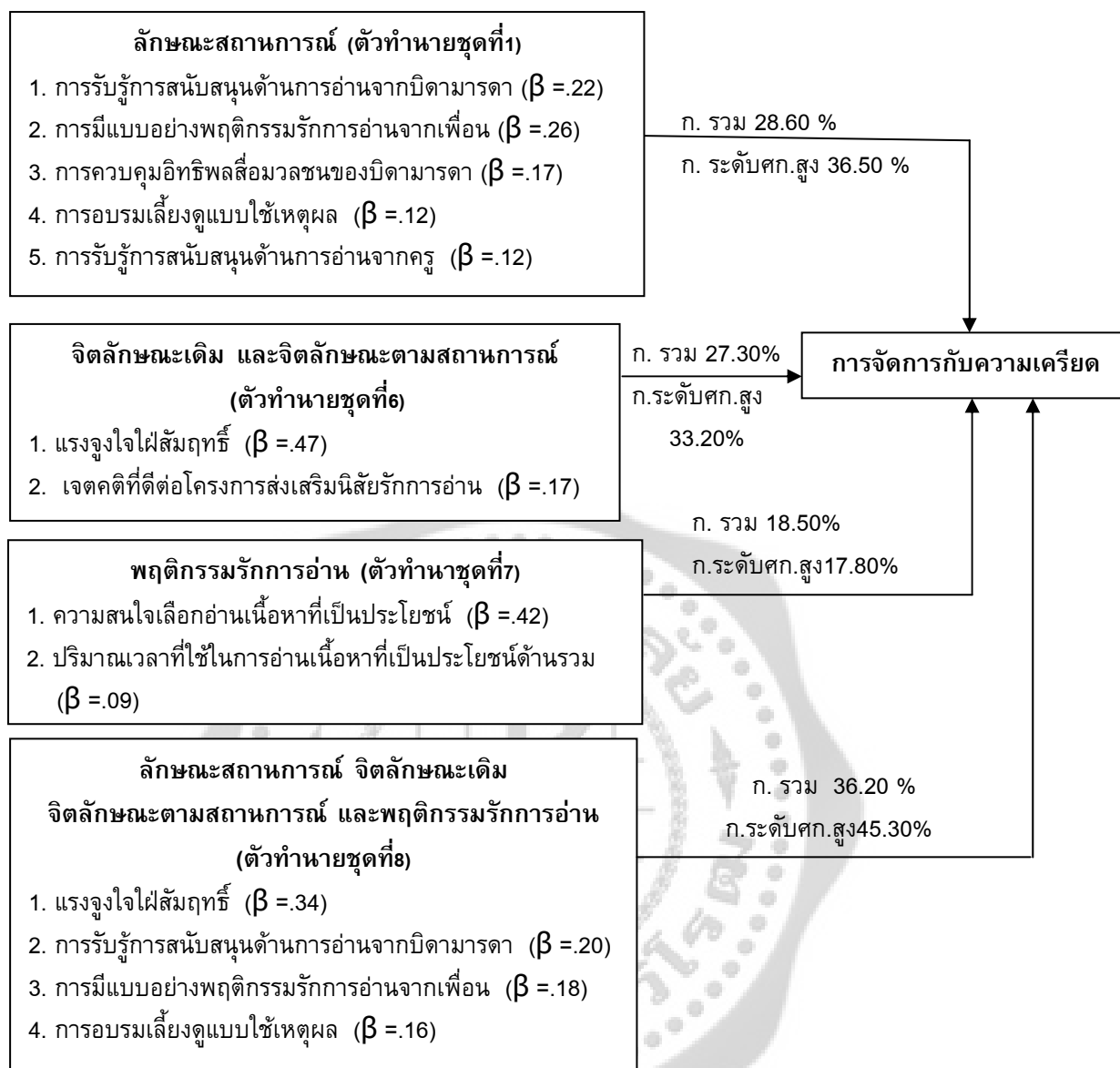
การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ 6

สมมติฐานที่ 6 กล่าวว่า พฤติกรรมรักการอ่าน 2 ด้าน (ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหา ที่เป็นประโยชน์ และความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์) ร่วมกันสามารถทำนายการจัดการ กับความเครียดของนักเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า พฤติกรรมรักการอ่านด้านปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหา ที่เป็นประโยชน์ด้านรวม และความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ มีความสัมพันธ์ทางบวก กับการจัดการกับความเครียด (ค่าอาร์เท่ากับ .15 และ .40 ตามลำดับ, $p < .001$) (ตาราง 50 ภาคผนวก ข)

จากการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐานและแบบเป็นขั้น (Standard and Stepwise Multiple Regression Analysis) ของ การจัดการกับความเครียด ด้วยตัวทำนายชุดที่ 7 คือ พฤติกรรมรักการอ่าน 2 ตัวแปร ร่วมกันสามารถทำนายการจัดการกับความเครียดได้ร้อยละ 18.50 ในกลุ่มรวม มีปริมาณทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ 9.40 ถึงร้อยละ 19.40 ในกลุ่มนักเรียนประเภทต่างๆ ที่ศึกษา ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน พบตัวแปรสำคัญที่ทำนายการจัดการกับความเครียดเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ ความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ และปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวม ผลดังกล่าวเป็นไปตามสมมติฐานที่ 6

นอกจากนี้ยังมีการทดสอบนอกเหนือสมมติฐาน โดยใช้ตัวทำนายกลุ่มลักษณะสถานการณ์ กลุ่มจิตลักษณะเดิมร่วมกับกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ เข้าร่วมทำนายการจัดการกับความเครียด ด้วยตัวทำนายชุดที่ 8 (ลักษณะสถานการณ์ จิตลักษณะเดิม จิตลักษณะตามสถานการณ์ พฤติกรรมรักการอ่าน รวม 13 ตัวแปร) ร่วมกันสามารถทำนายการจัดการความเครียดได้มากกว่า ตัวทำนายชุดที่ 1 ชุดที่ 6 หรือชุดที่ 7 ชุดใดชุดหนึ่งเพียงชุดเดียวเกินเกณฑ์ร้อยละ 5 ในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 13 กลุ่ม มีพิสัยเปอร์เซ็นต์ความแตกต่างในกลุ่มย่อยที่เกินเกณฑ์ อยู่ระหว่างร้อยละ 5.10 ถึงร้อยละ 12.10 โดยมีกลุ่มย่อยที่มีเปอร์เซ็นต์ความแตกต่างกันมากที่สุดคือ กลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวสูง (ภาพประกอบ 19) อีกประการหนึ่งในส่วนของพฤติกรรมรักการอ่าน 2 ด้าน (ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวม ความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์) เป็นตัวทำนายสำคัญร่วมกับตัวทำนายกลุ่มลักษณะสถานการณ์ จิตลักษณะเดิม จิตลักษณะตามสถานการณ์รวม 13 ตัวแปร ร่วมกันสามารถทำนายการจัดการกับความเครียดอย่างเหมาะสมได้อย่างชัดเจน ได้ร้อยละ 34.50 ในกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก พบว่า พฤติกรรมรักการอ่านด้านสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 5 (ค่าเบต้าเท่ากับ .12) ตัวทำนายชุดที่ 1 (ลักษณะสถานการณ์) ปริมาณทำนายอยู่ระหว่าง ร้อยละ 21.90 ถึง ร้อยละ 36.50 ในกลุ่มนักเรียนประเภทต่างๆ ที่ศึกษา ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวสูง พบตัวทำนายสำคัญที่ทำนายการจัดการกับความเครียดของนักเรียนเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนจากบิดามารดา การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน และการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา ตัวทำนายชุดที่ 6 (จิตลักษณะเดิม และจิตลักษณะตามสถานการณ์) ปริมาณทำนายอยู่ระหว่าง ร้อยละ 20.50 ถึง ร้อยละ 38.20 ในกลุ่มนักเรียนประเภทต่างๆ ที่ศึกษา ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย

ภาพประกอบ 19 ผลการทำนายและตัวทำนายที่สำคัญของการจัดการกับความเครียด โดยใช้
ลักษณะสถานการณ์ จิตลักษณะเดิม จิตลักษณะตามสถานการณ์ และพฤติกรรมรักการอ่าน
เป็นตัวทำนาย ในกลุ่มรวมและกลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวสูง

พบตัวแปรสำคัญที่ทำนายการจัดการกับความเครียด เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน และเจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ตัวทำนายชุด
ที่ 8 (ลักษณะสถานการณ์ จิตลักษณะเดิม จิตลักษณะตามสถานการณ์ พฤติกรรมรักการอ่าน รวม
13 ตัวแปร) ปริมาณทำนายอยู่ระหว่าง ร้อยละ 28.60 ถึง ร้อยละ 45.30 ในกลุ่มนักเรียนประเภท
ต่างๆ ที่ศึกษา ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวสูง พบตัวแปรสำคัญ
ที่ทำนายการจัดการกับความเครียด เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การรับรู้การ
สนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้
เหตุผล การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู และการมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน

สรุปได้ว่า พฤติกรรมรักการอ่าน 2 ด้าน (ได้แก่ (ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวม และความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์) ทำนายการจัดการกับความเครียดได้น้อยกว่าตัวทำนายชุดอื่นๆ ทั้งหมด ส่วนตัวทำนายกลุ่มจิตลักษณะเดิมร่วมกับจิตลักษณะตามสถานการณ์ และตัวทำนายกลุ่มลักษณะสถานการณ์ สามารถทำนายการจัดการความเครียดได้ในปริมาณที่ใกล้เคียงกัน อาจกล่าวได้ว่า พฤติกรรมรักการอ่านส่งผลต่อการจัดการกับความเครียด ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ที่เอื้อ เช่น การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา และจิตลักษณะเดิมที่ดีคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้วย

การอภิปรายผลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกับความเครียด สรุปผลการทำนายการจัดการกับความเครียด ด้วยตัวแปรกลุ่ม พฤติกรรม ลักษณะสถานการณ์ จิตลักษณะเดิม จิตลักษณะตามสถานการณ์ รวม 13 ตัวแปร พบตัวทำนายสำคัญที่สามารถทำนายการจัดการกับความเครียดคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่าน (บิดามารดา และครู) พบผลการวิจัยที่สอดคล้องกับผลวิจัยข้างต้นดังนี้

งานวิจัยของ ธัญญามาศ คำมาตา (2551: 64) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรคของนักเรียนอาชีวศึกษา จำนวน 393 คน พบว่า ตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นตัวทำนายสำคัญในการทำนายความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรคด้านการเข้าสู่ปัญหาอย่างมีสติ และงานวิจัยของศิริกุล กลิ่นทอง (2549) พบว่า ตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นตัวทำนายสำคัญของพฤติกรรมคลายเครียดแบบพุทธ (เช่น การทำบุญ สันทนากับผู้รู้ อ่านหนังสือธรรมะ)

ตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลเป็นตัวแปรกลางที่นำไปสู่พฤติกรรมไม่ก้าวร้าว และพฤติกรรมคบเพื่อนอย่างเหมาะสม ยิ่งลูกรับรู้ว่าบิดามารดาอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากเท่าไร ลูกก็จะมีพฤติกรรมก้าวร้าวน้อย และคบเพื่อนอย่างเหมาะสม (งามตา วณิชานนท์; และคณะ.2545) สอดคล้องกับผลวิจัยของ แสงอรุณ ธรรมเจริญ; และลินดา สุวรรณดี (2547) พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล เป็นตัวทำนายสำคัญของพฤติกรรมพัฒนาตนเอง (การส่งเสริมให้ตนเองมีคุณลักษณะที่ดีขึ้นทั้งทางร่างกาย จิตใจและสติปัญญา) และพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม

นอกจากนี้ยังพบอีกว่า ตัวแปรการรับรู้การสนับสนุนทางด้านการอ่าน (จากบิดามารดา ครู) เป็นตัวทำนายสำคัญของการจัดการกับความเครียด พบงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเช่น การวิจัยของ อรุณี เกสรอุบล (2544: 70) ได้สำรวจความเครียด การจัดการกับปัญหาและการสนับสนุนทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 404 คน พบว่า นักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนทางสังคมด้านข้อมูลข่าวสาร ในระดับต่ำ – ปานกลาง เป็นผู้มีความเครียดสูง (ภาวะการเปลี่ยนแปลงของบุคคลเมื่อตกอยู่ภายใต้สถานการณ์ที่รับรู้ว่ามีคุณค่าต่อความผาสุกของบุคคลโดยแสดงออกทางร่างกาย รู้สึกไม่สบายใจ และมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจน ; ร้อยละ 66.70) เมื่อทำการทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรด้วยวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (logistic regresstion) และไคสแควร์ พบว่า การรับรู้การสนับสนุนทางสังคมด้านข้อมูลข่าวสารมีความสัมพันธ์กับความเครียด ($p < .01$)

และงานวิจัยของ รัชฎาภาส คำมาตา (2551) พบว่า การรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว (ครู, เพื่อน) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรคด้านการเข้าสู่ปัญหาอย่างมีสติ (ค่าอาร์เท่ากับ .43 , $p < .01$) นอกจากนี้ยังพบในงานวิจัยของ บังอร โสพล; และอัจฉรา วงศ์วัฒนามงคล (2539) พบว่า บุคคลที่รับรู้การสนับสนุนทางสังคมน้อยมีความเครียดมากกว่าบุคคลที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมปานกลางและมาก นอกจากนี้ยังพบอีกว่า การสนับสนุนทางสังคมเป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 3 ที่สามารถทำนายอาการตอบสนองทางกายและจิตได้ร้อยละ 18 และการสนับสนุนทางสังคมยังเป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 2 ที่สามารถทำนายความพอใจในการทำงานได้ร้อยละ 44

จากการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐานทั้ง 6 ข้อสรุปได้ดังนี้ 1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่สนับสนุนสมมติฐานทั้งหมด พบในสมมติฐานที่ 6 2) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่สนับสนุนสมมติฐานเป็นส่วนใหญ่ (พบผลเป็นไปตามสมมติฐาน 2 ใน 3 ส่วน) พบในสมมติฐานที่ 1 สมมติฐานที่ 3 และสมมติฐานที่ 4 3) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่สนับสนุนสมมติฐานเป็นบางส่วน (พบผลเป็นไปตามสมมติฐาน 1 ใน 2 ส่วน) พบในสมมติฐานที่ 2 และสมมติฐานที่ 5

5.2 การสรุปและอภิปรายผลในประเด็นสำคัญ

5.2.1 ลักษณะของนักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านมาก มีพฤติกรรมรักการอ่าน 2 ด้านมาก พบผลดังนี้

นักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านมาก พิจารณาจาก **1) ลักษณะชีวสังคม และภูมิหลัง** พบผลในกลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง กลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวมาก **2) ลักษณะสถานการณ์** 2.1) พบในกลุ่มนักเรียนโดยรวม โดยเฉพาะกลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวต่ำ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก หรือกลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อยที่เรียนอยู่ในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน 2.2) พบในกลุ่มนักเรียนโดยรวมที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูมาก 2.3) พบในกลุ่มนักเรียนโดยรวม โดยเฉพาะกลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ กลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวต่ำ กลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย ซึ่งเป็นนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูมาก 2.4) พบในกลุ่มนักเรียนโดยรวม กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ กลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวต่ำ ซึ่งเป็นนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่านแต่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูมาก **3) เมื่อพิจารณาจากลักษณะสถานการณ์ ร่วมกับจิตลักษณะเดิม รวม 9 ด้าน** พบว่า นักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านมาก เป็นผู้อยู่ในลักษณะสถานการณ์สำคัญได้แก่ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อนมาก การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดามาก มีจิตลักษณะที่สำคัญได้แก่ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองสูง

นักเรียนที่มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมมาก พิจารณาจาก **1) ลักษณะชีวสังคมและภูมิหลัง** พบผลในกลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวสูง **2) ลักษณะสถานการณ์** พบในกลุ่มนักเรียนโดยรวม โดยเฉพาะในกลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ กลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวต่ำ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย ซึ่งเป็นนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน หรือนักเรียนโดยรวม โดยเฉพาะกลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวสูง กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวมาก ที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูมาก หรือนักเรียนโดยรวม โดยเฉพาะนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน นักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย ที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดามาก **3) จิตลักษณะเดิม** พบในกลุ่มนักเรียนโดยรวม โดยเฉพาะกลุ่มนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง กลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวต่ำ กลุ่มนักเรียนที่บิดาหรือมารดามีการศึกษามาก กลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวมาก ซึ่งเป็นนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง **4) พิจารณาจากลักษณะสถานการณ์ร่วมกับจิตลักษณะเดิม** พบว่า 4.1) พบในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษามากกว่า ถ้านักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ต้องรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดามาก หรือถ้ารับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดาน้อยต้องเป็นผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จึงจะเป็นนักเรียนที่มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มาก 4.2) พบในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก นักเรียนที่มารดามีการศึกษามากกว่า ถ้านักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดาน้อย มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำแต่ยังคงมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเอง เป็นนักเรียนที่มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์น้อยกว่าในบรรดากลุ่มเปรียบเทียบทั้งหมด **5) พิจารณาจากลักษณะสถานการณ์ร่วมกับจิตลักษณะเดิมร่วมกับจิตลักษณะตามสถานการณ์ รวม 11 ด้าน** พบว่า นักเรียนที่มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมมาก เป็นผู้อยู่ในลักษณะสถานการณ์สำคัญได้แก่ การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมาก ได้รับการควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดามาก การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน มีจิตลักษณะที่สำคัญได้แก่ มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านมาก มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเอง

นักเรียนที่มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มาก พิจารณาจาก **1) ลักษณะชีวสังคมและภูมิหลัง** พบผลในกลุ่มนักเรียนหญิง นักเรียนที่มีผลการเรียนสูง นักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก นักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวมาก **2) ลักษณะสถานการณ์ 2.1)** พบในกลุ่มนักเรียนโดยรวม ที่เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน หรือรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูมาก หรือรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดามาก **2.2)** พบในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย ซึ่งเป็นนักเรียนที่เรียนในโรงเรียน

ต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูมาก 2.3) ในกลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย ซึ่งเป็นนักเรียนที่ไม่ได้เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่านแต่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูมาก **3) จิตลักษณะเดิม** พบว่า 3.1) พบในกลุ่มนักเรียนโดยรวมซึ่งเป็นนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองสูง 3.2) พบในกลุ่มนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก กลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย ซึ่งมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองต่ำ ถ้ายังมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ก็เป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากด้วย 3.3) พบในกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก กลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวมาก ซึ่งมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำถ้ายังมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองสูง เป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากด้วย **4) พิจารณาจากลักษณะสถานการณ์ร่วมกับจิตลักษณะเดิม** พบว่า 4.1) กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อยว่า นักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดาน้อย ถ้ามีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองสูงและมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงด้วย เป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มาก 4.2) กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวมาก ซึ่งนักเรียนที่แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองต่ำ ถ้ารับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดามากเป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มาก 4.3) กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวมาก ซึ่งนักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดามาก มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองสูง ถ้ามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงด้วยเป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากที่สุด **5) พิจารณาจากลักษณะสถานการณ์ร่วมกับจิตลักษณะเดิมร่วมกับจิตลักษณะตามสถานการณ์ รวม 11 ด้าน** พบว่า นักเรียนที่มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มาก เป็นผู้อยู่ในลักษณะสถานการณ์สำคัญได้แก่ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อนมาก รับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล มีจิตลักษณะที่สำคัญได้แก่ มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านมาก มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองสูง

5.2.2 นักเรียนกลุ่มเสี่ยงและปัจจัยปกป้อง

กลุ่มเสี่ยง คือ นักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านน้อย มีเจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านน้อย มีพฤติกรรมรักการอ่าน 2 ด้านน้อย และมีการจัดการกับความเครียดอย่างเหมาะสมน้อย พิจารณาตามลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังที่แตกต่างกัน (ตาราง 8 และ 9 ส่วนที่ 2) พบลักษณะของกลุ่มเสี่ยงดังต่อไปนี้

นักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านน้อย คือ กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ กลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย ปัจจัยเชิงเหตุ สำคัญ (ปัจจัยปกป้อง) ของการมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน ได้แก่ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (ตาราง 10)

นักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านน้อย คือ นักเรียนชาย นักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ ปัจจัยเชิงเหตุสำคัญ (ปัจจัยปกป้อง) ของการมีเจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ได้แก่ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน (ตาราง 11)

นักเรียนที่มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมน้อย คือ กลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวต่ำ ปัจจัยเชิงเหตุสำคัญ (ปัจจัยปกป้อง) ของการมีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวม ได้แก่ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน และการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน (ตาราง 17)

นักเรียนที่มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์น้อย คือ กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย และกลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย ปัจจัยเชิงเหตุสำคัญ (ปัจจัยปกป้อง) ของการมีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ ได้แก่ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน และการมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน (ตาราง 21)

นักเรียนที่มีการจัดการกับความเครียดอย่างเหมาะสมน้อย คือ กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย ปัจจัยเชิงเหตุสำคัญ (ปัจจัยปกป้อง) ของการมีการจัดการกับความเครียดอย่างเหมาะสม ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล (ตาราง 22)

สรุปได้ว่า นักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านน้อย มีเจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านน้อย มีพฤติกรรมรักการอ่าน 2 ด้าน (ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมน้อย และความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์น้อย) และมีการจัดการกับความเครียดอย่างเหมาะสมน้อย ได้แก่ นักเรียนชาย นักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ นักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย นักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย โดยมีปัจจัยปกป้องสำคัญคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน รับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา และการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู

กลุ่มเสี่ยงที่พบในงานวิจัยนี้มีความสอดคล้องกับผลที่พบในอดีตว่า นักเรียนชาย และนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ เป็นผู้มีการเปิดรับนวัตกรรมน้อย มีพฤติกรรมรับผิดชอบน้อย และมีพฤติกรรมเรียนคณิตศาสตร์น้อย (ธนรัตน์ เก่งสกุล. 2547; สุภาสิณี นุ่มเนียน. 2546; สุมิตตรา เจิมพันธ์. 2545) นักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย เป็นผู้มีความประพฤติเรียบร้อยน้อยกว่า และมีความประพฤติปฏิบัติทางศาสนา (พระสวรงค์ ยมสีดา. 2548) นักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย และมีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวน้อย เป็นผู้มีความประพฤติเรียนคณิตศาสตร์น้อย (สุมิตตรา เจิมพันธ์. 2545)

5.2.3 สรุปปัจจัยเชิงเหตุและผลของการมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน

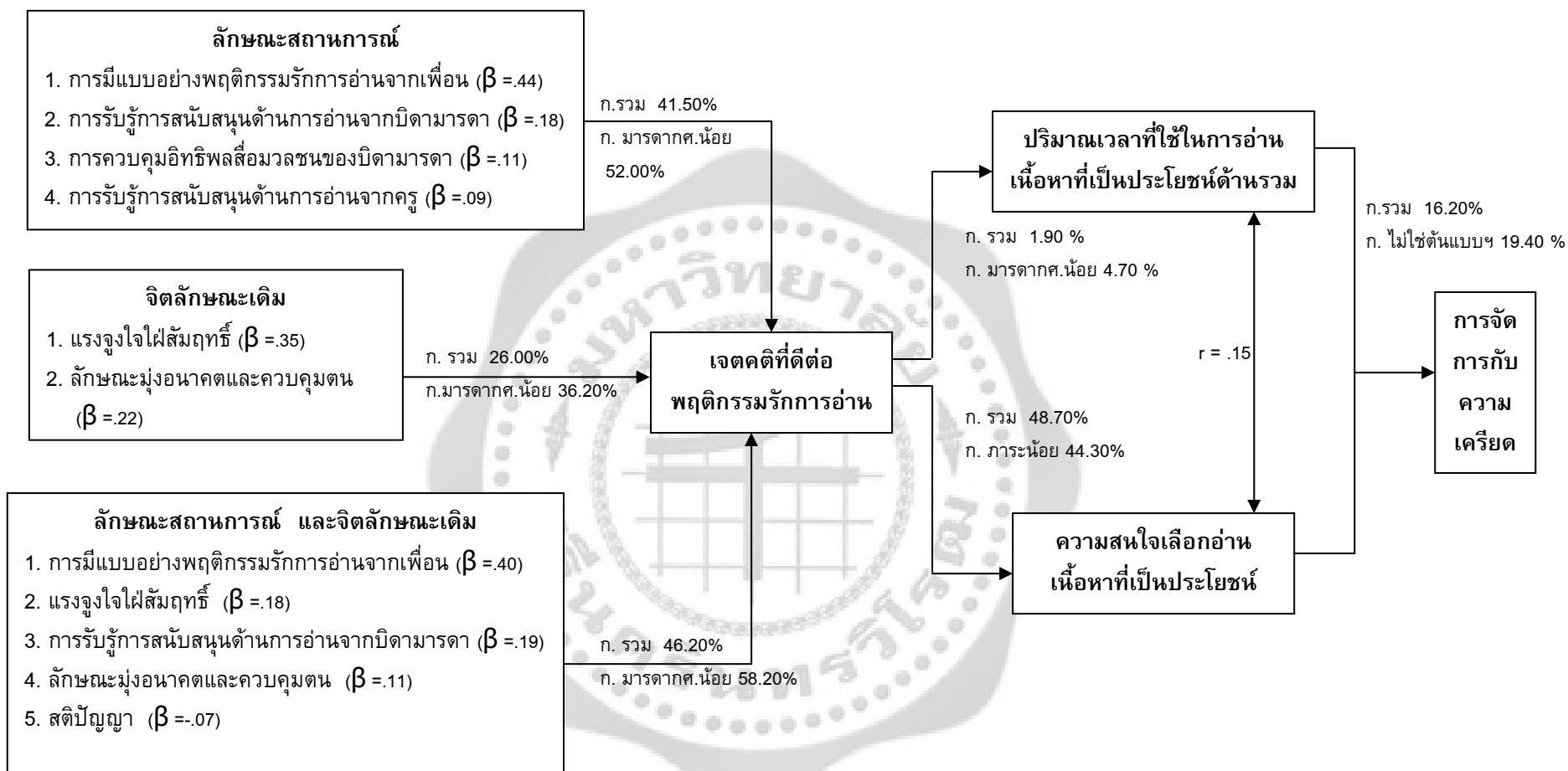
การศึกษาเพื่อแสวงหาสาเหตุของพฤติกรรมในรูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) นอกจากกลุ่มตัวแปรทางลักษณะสถานการณ์ และกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะเดิม จะมีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่าน เมื่อกลุ่มตัวแปรที่มีความสำคัญไม่น้อยกว่าตัวแปรทั้งสองคือ กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ พบว่าเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน เป็นตัวแปรสำคัญทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยทุกกลุ่ม ในส่วนนี้จึงมีวัตถุประสงค์ที่จะอภิปรายผลเกี่ยวกับปัจจัยเชิงเหตุและปัจจัยเชิงผลของเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน เพื่อประโยชน์ในการวิจัยและพัฒนาตัวแปรสำคัญนี้ต่อไป

ปัจจัยเชิงเหตุของเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในบทที่ 4 (ตาราง 10) พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 1 คือ **กลุ่มลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร** ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู และการมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน สามารถทำนายเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านในกลุ่มรวม ได้ร้อยละ 41.50 โดยมีตัวทำนายสำคัญคือ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู โดยทำนายได้สูงสุดร้อยละ 52.00 ในกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย มีตัวทำนายสำคัญคือ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา ตัวทำนายชุดที่ 2 คือ **กลุ่มจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร** ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคต และควบคุมตน และสติปัญญา สามารถทำนายเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านในกลุ่มรวม ได้ร้อยละ 26.00 โดยมีตัวทำนายสำคัญคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน โดยทำนายได้สูงสุดร้อยละ 36.20 ในกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย มีตัวทำนายสำคัญคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน

เมื่อนำตัวทำนายทั้งสองชุด (**กลุ่มลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร กลุ่มจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร**) รวมกันเป็น 9 ตัวแปร ปรากฏว่าตัวแปรกลุ่มลักษณะสถานการณ์และกลุ่มจิตลักษณะเดิมสามารถทำนายเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน ใน**กลุ่มรวม** ได้ร้อยละ 46.00 โดยมีตัวทำนายสำคัญคือ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา ลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่น และสติปัญญา โดยทำนายได้สูงสุดร้อยละ 58.20 ในกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย มีตัวทำนายสำคัญคือ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา และสติปัญญา

ภาพประกอบ 20 ปัจจัยเชิงเหตุและผลของเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่านในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยสำคัญและปัจจัยเชิงผลของพฤติกรรมการอ่าน 2 ด้านในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยสำคัญ

สรุปได้ว่า ตัวทำนายสำคัญของเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน ในกลุ่มลักษณะสถานการณ์ ได้แก่ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชน ของบิดามารดา ในกลุ่มจิตลักษณะเดิมได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน และตัวทำนาย สำคัญในชุดรวม 9 ตัวแปรได้แก่ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา (ภาพประกอบ 20)

ปัจจัยเชิงผลของเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในบทที่ 4 (ตาราง 17 และ 21) พบว่า เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน สามารถทำนายพฤติกรรมรักการอ่านด้านปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ ด้านรวม ในกลุ่มรวม ได้ร้อยละ 4.80 (ค่าเบต้าเท่ากับ .11) ในกลุ่มย่อย 14 กลุ่ม มีปริมาณการทำนาย อยู่ระหว่าง ร้อยละ 3.80 ถึง ร้อยละ 10.50 ทำนายสูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย (ค่าเบต้าเท่ากับ .22) และเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านยังสามารถทำนายความสนใจเลือกอ่าน เนื้อหาที่เป็นประโยชน์ ในกลุ่มรวมได้ร้อยละ 60.80 (ค่าเบต้าเท่ากับ .45) ในกลุ่มย่อย 14 กลุ่ม มี ปริมาณการทำนายอยู่ระหว่าง ร้อยละ 55.40 ถึง ร้อยละ 64.50 ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มี ภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย (ค่าเบต้าเท่ากับ .56) ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า พฤติกรรมรักการอ่าน 2 ด้าน (ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวม และความสนใจเลือกอ่าน เนื้อหาที่เป็นประโยชน์) เป็นปัจจัยเชิงผลของเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน

สรุปผลการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงเหตุและผลของเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านได้ว่า ปัจจัยเชิงเหตุของเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน คือ การมีแบบอย่างแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และ ลักษณะ มุ่งอนาคตและควบคุมตน ตามลำดับ ส่วนปัจจัยเชิงผลของเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน คือ ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวม และความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็น ประโยชน์ตามลำดับ

ปัจจัยเชิงผลของพฤติกรรมรักการอ่าน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในบทที่ 4 (ตาราง 22) พบว่าตัวทำนายที่ 7 คือ กลุ่มพฤติกรรมรักการอ่าน 2 ตัวแปรได้แก่ ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวม และความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ สามารถทำนายการจัดการกับความเครียด ในกลุ่มรวมได้ร้อยละ 16.20 โดยมีตัวทำนายสำคัญคือ ความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ และปริมาณเวลาที่ใช้ ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวม (ค่าเบต้าเท่ากับ .38 และ .09 ตามลำดับ) ในกลุ่มย่อย 14 กลุ่ม มีปริมาณการทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ 9.40 ถึง ร้อยละ 19.40 ทำนายได้สูงสุดในกลุ่ม นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน มีตัวทำนายสำคัญคือ ความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ และปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์

ด้านรวม (ค่าเบต้าเท่ากับ .41 และ .13 ตามลำดับ) ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า การจัดการกับความเครียด เป็นปัจจัยเชิงผลของพฤติกรรมรักการอ่าน 2 ด้าน (ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ และความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์) ได้แก่ ความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ และปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ (ภาพประกอบ 20)

5.3 ข้อดีและข้อจำกัดของการวิจัย

5.3.1 ข้อดีของการวิจัย

1) เป็นการศึกษาทั้งด้านที่เป็นปัจจัยเชิงสาเหตุของพฤติกรรมรักการอ่านและปัจจัยเชิงผลลัพธ์ของพฤติกรรมรักการอ่าน ในส่วนของปัจจัยเชิงเหตุของพฤติกรรมรักการอ่าน ได้ใช้กรอบแนวคิดตามรูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) เป็นพื้นฐานในการประมวลเอกสารที่เกี่ยวข้อง ทำให้สามารถศึกษาปัจจัยเชิงเหตุของพฤติกรรมรักการอ่านได้อย่างครอบคลุม รวม 4 กลุ่มสาเหตุได้แก่ ลักษณะสถานการณ์ (เช่น การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา และการมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน) จิตลักษณะเดิม (เช่น แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน) ปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะสถานการณ์กับจิตลักษณะเดิม และจิตลักษณะตามสถานการณ์ (เช่น เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน และเจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน) จึงเป็นการวิจัยเชิงเหตุที่ครอบคลุมทั้งลักษณะสถานการณ์ภายนอกที่บุคคลเผชิญอยู่ในปัจจุบัน และจิตลักษณะซึ่งเป็นปัจจัยภายในตัวบุคคล เป็นการศึกษาปัจจัยเชิงเหตุของพฤติกรรมรักการอ่านแบบสหวิทยาการ

ส่วนปัจจัยเชิงผลในที่นี้ได้ศึกษาผลของพฤติกรรมรักการอ่าน ด้านการจัดการกับความเครียดของนักเรียน ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญที่มีผลกระทบต่อการเรียนของนักเรียน จึงเป็นการวิจัยที่ศึกษาปัจจัยเชิงเหตุและปัจจัยเชิงผลของพฤติกรรมรักการอ่านอย่างครบวงจร และในการวิเคราะห์ข้อมูลได้นำเสนอผลทั้งในกลุ่มนักเรียนโดยรวมและในกลุ่มนักเรียนประเภทต่างๆ ที่แบ่งตามลักษณะชีวิตสังคมและภูมิหลัง 7 ด้าน

2) **แบบวัดในการวิจัยนี้** ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นทั้งที่เป็นการวัดความถี่ (ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์) และประเภทมาตรประเมินรวมค่าอีก 7 แบบวัด โดยแบบวัดประเภทมาตรประเมินรวมค่า มีการหาคุณภาพเครื่องมือตามมาตรฐานทั้งรายข้อและทั้งฉบับ มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาอยู่ระหว่าง .74 ถึง .92 (ตาราง 24 ภาคผนวก ก)

3) **เกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนประเภทต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน** ผลวิจัยครั้งนี้พบว่า นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่านมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ข้อค้นพบครั้งนี้ช่วยยืนยันประสิทธิภาพและประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่านที่สามารถบริหารจัดการเพื่อให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน และมีพฤติกรรมรักการอ่านได้มากจริง นอกจากนี้ยังได้ศึกษาปัจจัยเชิงเหตุทั้งทางด้านสถานการณ์และจิตใจของนักเรียน

4) **นักเรียนที่เป็นกลุ่มเสี่ยง** นักเรียนที่เป็นกลุ่มเสี่ยง (กลุ่มนักเรียนที่มีลักษณะด้อยทางด้านจิตใจและหรือพฤติกรรม ซึ่งเสี่ยงต่อการมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปในทางที่ไม่เหมาะสม หากไม่ได้รับการช่วยเหลือแก้ไขโดยเร็ว) ที่พบในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนชาย นักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ นักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย นักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย ซึ่งควรได้รับการพัฒนาโดยเร่งด่วนด้วยปัจจัยปกป้อง เช่น เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน ซึ่งเป็นเรื่องที่ทางโรงเรียนควรพิจารณาในการส่งเสริมอย่างเร่งด่วน

5.3.2 ข้อจำกัดของการวิจัย

1) **เกี่ยวกับสาเหตุที่แท้จริงของพฤติกรรม** การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาประเภทความสัมพันธ์เปรียบเทียบ (Correlational – Comparative Study) ผลการวิจัยที่พบจึงเป็นการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม จึงเป็นความเกี่ยวข้องที่เป็นสาเหตุตามธรรมชาติของพฤติกรรมเท่านั้นยังมิได้เป็นสาเหตุที่แท้จริง จึงควรมีการค้นหาสาเหตุที่แท้จริงของพฤติกรรมโดยเฉพาะสาเหตุทางจิตใจ โดยนำไปจัดเป็นกิจกรรมต้นแบบพัฒนา และทำวิจัยเชิงทดลองเพื่อประเมินประสิทธิผลและยืนยันการเป็นสาเหตุของพฤติกรรมรักการอ่านต่อไป

2) **เกี่ยวกับสถิติปัญหา** การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้แบบวัดสถิติปัญหาที่มีลักษณะเป็นอนุกรมรูปภาพ วัดระดับสถิติปัญหาของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรสถิติปัญหาเป็นตัวแปรเชิงเหตุที่มีความเกี่ยวข้องกับการรักการอ่านในปริมาณน้อยมาก เมื่อนำมาใช้เป็นตัวทำนายพฤติกรรมรักการอ่าน พบผลว่าตัวแปรสถิติปัญหามทำนายเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านได้ในปริมาณน้อย และในบางตัวแปรพบผลในทิศทางผกผัน โดยเฉพาะในกลุ่มนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย (ตาราง 10) เมื่อได้ศึกษาในงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น งานวิจัยของ ประดิษฐา เสถียรมงคลกิจ (2549: 56) ศึกษาพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้ศึกษาสถิติปัญหาของนักเรียนโดยใช้แบบวัดสถิติปัญหามีลักษณะเป็นอนุกรมตัวเลข พบว่า สถิติปัญหาเป็นตัวแปรที่ไม่สามารถอธิบายความแตกต่างของพฤติกรรมรักการอ่านได้ ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่า ในการวิจัยครั้งต่อไปถ้าหาแบบวัดสถิติปัญหาที่เน้นความสามารถด้านภาษาอาจจะให้ผลที่ชัดเจนมากขึ้นหรือไม่

3) **ผลวิจัยเกี่ยวกับปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อประเภทอินเทอร์เน็ต** ในการศึกษาพฤติกรรมรักการอ่านด้านปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อประเภทอินเทอร์เน็ต พบว่า ตัวแปรเชิงเหตุที่นำมาศึกษารวม 11 ตัวแปร (ลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร จิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร และจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร) สามารถทำนายพฤติกรรมรักการอ่านด้านปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อประเภทอินเทอร์เน็ตได้น้อย เป็นข้อมูลที่ยังไม่มีรายละเอียดมากพอ จึงเห็นว่าควรจะมีการศึกษาเกี่ยวกับปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อประเภทอินเทอร์เน็ตและมีการวัดเพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีรายละเอียดกว่านี้ รวมทั้งควรมีการประมวลเอกสารเพื่อคัดเลือกตัวแปรเชิงเหตุและผลที่สำคัญเกี่ยวข้องกับการรับสื่อประเภทอินเทอร์เน็ตโดยเฉพาะด้วย

4) ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้มาจากแหล่งข้อมูลเดียว การวิจัยครั้งนี้ตัวแปรส่วนใหญ่มาจากแหล่งข้อมูลเดียวกัน คือได้จากการรายงานของนักเรียน หากมีการวิจัยโดยใช้ข้อมูลจากบุคคลที่มีความสำคัญแวดล้อมจากนักเรียน ได้แก่ เพื่อน ครู และหรือบิดามารดา จะได้ข้อค้นพบเกี่ยวกับปัจจัยเชิงเหตุและหรือผลของพฤติกรรมรักการอ่านที่น่าเชื่อถือยิ่งขึ้น

5.4 ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติเพื่อการพัฒนา

1) วัตถุประสงค์โครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ควรให้โรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วไป ควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในโรงเรียนให้แก่นักเรียนอย่างต่อเนื่องและมากขึ้น เพื่อพัฒนาโครงการให้ได้มาตรฐานโดยตั้งเป้าหมายให้เทียบเท่าโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน เนื่องจากผลวิจัยนี้พบว่าโรงเรียนประเภทต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสามารถส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนให้มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน และมีพฤติกรรมรักการอ่านได้มากเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ดังนั้นโรงเรียนทั่วไปจึงควรจัดกิจกรรมพัฒนาการอ่านของนักเรียนให้มากขึ้นทัดเทียมกับโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

2) การกำหนดเชิงนโยบาย ผลการวิจัยนี้พบผลสำคัญว่า นักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดามาก หรือนักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูมาก เป็นผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านมาก และนักเรียนที่มีจิตลักษณะที่เหมาะสมมาก (เช่น แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน) เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านมาก ดังนั้นจึงขอเสนอให้กระทรวงศึกษาธิการกำหนดนโยบายในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านควบคู่กับการพัฒนาจิตลักษณะของนักเรียน เพื่อเสริมสร้างและกระตุ้นให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านนำไปสู่การมีพฤติกรรมรักการอ่านมาก (ตาราง 17 และ 21) โดยเฉพาะในกลุ่มนักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดาน้อย หรือรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูน้อย หรือนักเรียนที่มีจิตลักษณะที่เหมาะสมน้อย

3) การจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ผลวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านสถานการณ์ทางครอบครัวและโรงเรียนมีความสำคัญต่อพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนได้พอๆ กับปัจจัยด้านจิตใจของนักเรียน สถานการณ์ในครอบครัวที่สำคัญเช่น การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา และการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนแลใช้เหตุผล สถานการณ์ในโรงเรียนที่สำคัญเช่น การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู โดยเฉพาะครูประจำชั้น ครูประจำวิชา และครูบรรณารักษ์ เป็นกลุ่มครูที่มีบทบาทสำคัญชัดเจนในการสนับสนุนให้นักเรียนมีพฤติกรรมรักการอ่านมากขึ้น อีกวิธีการหนึ่งที่คาดว่าจะได้ผลดีคือ การจัดกิจกรรมให้นักเรียนที่มีนิสัยรักการอ่านมากเป็นผู้แนะนำชักจูงให้เพื่อนที่มีความสนใจในการอ่านน้อยให้สนใจการอ่านมากขึ้น (ตาราง 10) นอกจากนี้ยังพบผลชัดเจนอีกว่า นักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดามากเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่าน 2 ด้านมาก การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดามีบทบาทสำคัญในการปลูกฝังพฤติกรรม

รักการอ่านอย่างชัดเจนไปพร้อมๆ กับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก ทางโรงเรียนจึงควรให้ข้อมูลเหล่านี้แก่ผู้ปกครอง และรณรงค์ส่งเสริมให้บิดามารดาส่งเสริมให้นักเรียนมีพฤติกรรมรักการอ่านมากขึ้นรวมทั้งทางกระทรวงศึกษาธิการควรมีการรณรงค์อย่างจริงจังและต่อเนื่องผ่านสื่อมวลชนไปถึงบิดามารดาเพื่อสนับสนุนให้ลูกหลานมีพฤติกรรมรักการอ่านมากขึ้น

4) ปัจจัยเชิงผลของพฤติกรรมรักการอ่าน ส่วนที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยเชิงผลที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่าน 2 ด้าน (ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ และความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์) ได้แก่ การจัดการกับความเครียด (ความพร้อมทางจิตของบุคคลในการจัดการกับตนเองและปรับตัวเมื่อเผชิญกับความเครียดของตน) พบว่า นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ถ้ามีพฤติกรรมรักการอ่านมากจะส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถในการจัดการกับความเครียดที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสมมากกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน (ร้อยละ 39.50 และ ร้อยละ 37.50 ตามลำดับ) ผลวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่า พฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนนอกจากจะทำให้ผู้อ่านได้ผ่อนคลายความเครียดที่เกิดขึ้นแล้ว พฤติกรรมรักการอ่านยังเป็นอีกวิธีการหนึ่งที่ช่วยให้นักเรียนสามารถจัดการกับความเครียดได้อย่างเหมาะสม พบผลชัดเจนในกลุ่มนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน (ตาราง 22 , ภาพประกอบ 20) จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่านยังได้รับประโยชน์ด้านดังกล่าวอย่างชัดเจน การมีพฤติกรรมรักการอ่านจึงเป็นพฤติกรรมสำคัญที่ควรมีการส่งเสริมกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนทุกประเภท

5) กลุ่มที่ควรได้รับการพัฒนาอย่างเร่งด่วน กลุ่มเสี่ยง ได้แก่ นักเรียนชาย นักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ นักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย นักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย นักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวน้อย นักเรียนเหล่านี้เป็นกลุ่มที่ควรได้รับการส่งเสริมเร่งรัดให้มีพฤติกรรมรักการอ่านอย่างจริงจังที่ทางโรงเรียนและครอบครัว เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมรักการอ่านให้เพิ่มมากขึ้นซึ่งจะส่งผลดีต่อการเรียน และการจัดการกับความเครียดอย่างเหมาะสมด้วย

5.5 ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

1) การวิจัยเพื่อพัฒนาจิตลักษณะสำคัญของพฤติกรรมรักการอ่าน ในการวิจัยครั้งนี้พบจิตลักษณะที่มีบทบาทสำคัญต่อพฤติกรรมรักการอ่าน 3 ประการ คือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน จึงควรมีการสร้างต้นแบบกิจกรรมพัฒนาจิตลักษณะสำคัญ 3 ด้านดังกล่าว และทำการวิจัยเชิงทดลองประเมินผล (Evaluative Experimental Study) เพื่อพิสูจน์ว่าจิตลักษณะ 3 ด้านเป็นสาเหตุที่แท้จริงของพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ก่อนจะนำต้นแบบดังกล่าวไปใช้พัฒนาจิตลักษณะของนักเรียนเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมรักการอ่านให้แก่นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาในวงกว้าง

2) การส่งเสริมพฤติกรรมการรักการอ่านให้ได้ผลดีและยั่งยืน ควรมีการวิจัยและพัฒนา พฤติกรรมการรักการอ่านของนักเรียนโดยมุ่งพัฒนาทั้งทักษะด้านการอ่าน สถานการณ์แวดล้อมและความพร้อมทางจิตใจควบคู่กันไป เป็นเรื่องที่ดีที่ทางโรงเรียนมีโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และจากผลวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่า นอกจากการส่งเสริมทักษะด้านการอ่าน และจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยแล้ว ยังควรมีการสร้างเสริมพื้นฐานทางจิตใจที่สำคัญเช่น แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งมั่นอนาคตและควบคุมตน ควบคู่กันไปก็จะเป็นการให้การส่งเสริมพฤติกรรมการรักการอ่านที่ได้ผลดีและยั่งยืน มีหลักฐานจากผลการวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับทัศนสุขภาพของนักเรียนโดยฝึกทักษะการแปร่งฟันให้กับนักเรียนควบคู่ไปกับการพัฒนาจิตลักษณะของนักเรียนด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งมั่นอนาคตและควบคุมตน ทำให้นักเรียนมีสุขภาพฟันที่ดีขึ้นจากการตรวจของทันตแพทย์ (เมธิณี คุปพิทยานันท์. 2546)

บรรณานุกรม

- กมลพรรณ จันท์พยอม. (2550). *สภาพแวดล้อมทางครอบครัว โรงเรียน และบุคลิกภาพที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวของนักเรียนวัยรุ่น*. ปรินซ์นิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2543). *มติแห่งปณณญา : พัฒนาสังคมการเรียนรู้สู่ทศวรรษการอ่าน หนังสือวันเด็กแห่งชาติ*. กรุงเทพฯ: อรุณกาลาดพร้าว.
- กัลยกร นรภัทรทวีพร. (2547). *พฤติกรรมกรอ่านและการใช้ประโยชน์จากนิตยสารผู้หญิงของนักศึกษาปริญญาโทหญิงในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ วส.ม. (สื่อสารมวลชน). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- กัลยา วาณิชยปัญญา. (2542). *การวิเคราะห์สถิติ : สถิติเพื่อการตัดสินใจ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กัลยา ยวนมาลัย. (2539). *การอ่านเพื่อชีวิต*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: โอ.เอส. พรีนติ้ง เฮาส์.
- กิตติรัตน์ ชัยรัตน์. (2547). *ประสบการณ์ในการเข้าค่ายวิทยาศาสตร์และลักษณะจิตใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรเรียนสาระวิทยาศาสตร์*. ปรินซ์นิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กิตติศักดิ์ สินธุนิช. (2550). 6 ชั่วโมงต่อวัน เด็กไทยใช้เวลาว่างไร้ประโยชน์. สืบค้นเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2550, จาก http://campus.sanook.com/teen_zone/spice_03036.php
- กุลหลาบ ไทรโพธิ์ภู. (2546). *ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรรักษาความสะอาดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น*. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนสังคม). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- เกศนี ดิพพะมงคล. (2545). *ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรใช้อินเตอร์เน็ต การปรับตัวทางสังคมอินเตอร์เน็ต และการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมปลาย ในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการเครือข่ายคอมพิวเตอร์เพื่อโรงเรียนไทยเขตกรุงเทพมหานคร*. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- คณะกรรมการพัฒนาการศึกษาอบรมและเลี้ยงดูเด็ก. (2535). *บทบาทสื่อมวลชนในการพัฒนาเด็ก*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- งามตา วณิชานนท์. (2535). *จิตวิทยาสังคม*. เอกสารประกอบการสอน. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- งามตา วรินทร์านนท์. (2545). การถ่ายทอดทางสังคมกับพัฒนาการของมนุษย์ เอกสารคำสอน วิชา วป 581. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- (2550). ดัชนีการมีภูมิคุ้มกันทางจิต : ที่มาและความหมายขององค์ประกอบสำคัญ. เอกสารประกอบการบรรยาย. วันที่ 8-11 พฤษภาคม 2550. จัดโดยโครงการพัฒนาหลักสูตรการวิจัยแบบบูรณาการฯ ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ โรงแรมออลิเดย์ อิน รีสอร์ท รีเจนท์ บีช ชะอำ จังหวัดเพชรบุรี.
- งามตา วรินทร์านนท์; และคนอื่นๆ. (2545). การวิเคราะห์ดัชนีเชิงเหตุและผลของคุณภาพชีวิต สมรสในครอบครัวไทย. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (รายงานการวิจัยฉบับที่ 82).
- จรรจา สุวรรณทัต; ดวงเดือน พันธุมนาวิน; และเพ็ญแข ประจันปัจฉินึก. (2521). พฤติกรรมศาสตร์เล่ม 1 พื้นฐานความเข้าใจทางจิตวิทยา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- จักรกฤษ เลื่อนกจฺจัน. (2549). การศึกษาปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อความสามารถในการปรับตัว ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จินตนา เจียมพิทักษ์วงศ์. (2527). ลักษณะเฉพาะบุคคลของผู้ใช้ห้องสมุดในกรุงเทพมหานครกับการอ่าน. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- จิตรลดา อารีย์สันติชัย. (2547). การพัฒนาเครื่องมือวัดลักษณะนิสัยรักการอ่านของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดภูเก็ต. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). สงขลา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ. ถ่ายเอกสาร.
- จุฬาพัฒน์ รัตนดิลก ณ ภูเก็ต. (2547). ปัจจัยจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการรับชมรายการโทรทัศน์ที่มีประโยชน์ของนักเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร. ปรินูญานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ณกาส ช่วยโต. (2521). การศึกษาผลการฝึกอบรมตามโครงการจริยธรรมสำหรับนักศึกษา วิทยาลัยครูสงขลา. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ณวีวรรณ กุหาภินันท์. (2542). การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน. กรุงเทพฯ: ศิลปาบรรณาการ.
- ฐานันตร์ เปียศิริ. (2545). ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้าของนักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการห้องเรียนสีเขียว. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

- ณัฐกานต์ ทองสนธิ. (2549). การศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุบางลักษณะที่มีต่อยุทธวิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จังหวัดชลบุรี. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ดลยา วงศ์ณะชัย. (2542). การอ่านเพื่อชีวิต. ลพบุรี: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม.
- ดวงกมล ทรัพย์พิทยากร. (2547). ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาศักดิ์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ถ่ายเอกสาร.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2522). ความสำเร็จในชีวิตในวัยเรียน. เอกสารประกอบการบรรยาย จิตวิทยาสังคม. จุลสารฉบับพิเศษปีเด็กสากล. สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- (2541). รูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) เพื่อการวิจัยสาเหตุของพฤติกรรมและการพัฒนาพฤติกรรมมนุษย์. ทันตภิบาล. 10(2): 105-108
- (2541). สถิติปัญหาและความสามารถทางการรู้คิด เพื่อวิถีชีวิตที่ดีกว่า เอกสารประกอบการสอน คณะพัฒนาศักดิ์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- (2543). ทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะ: การวิจัยและการพัฒนาบุคลากร. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- (2547). แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์: เทคโนโลยีจิตพัฒนา. เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่อง แรงใจปัญหาช่วยพัฒนาเยาวชน. วันที่ 2-3 กันยายน 2547. จัดโดยสำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ ร่วมกับคณะกรรมการแห่งชาติเพื่อการวิจัยและพัฒนาาระบบพฤติกรรมไทย โรงแรมมิราเคิลแกรนด์ กรุงเทพมหานคร.
- (2549). การวิจัยทางจิตพฤติกรรมศาสตร์เพื่อการพัฒนาบุคคลและสังคม. ใน หลักสูตรการฝึกอบรมการวิจัยขั้นสูงแบบบูรณาการทางจิตพฤติกรรมศาสตร์เล่ม 1 โครงการ วิจัยแม่บท : การวิจัยและพัฒนาาระบบพฤติกรรมไทย สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ. ดวงเดือน พันธุมนาวิน , โกศล มีคุณ , งามตา วนินทานนท์ และอุบล เลี้ยววาริณ. (บรรณาธิการ) หน้า 148 - 149
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน; อรพินทร์ ชูชม; และงามตา วนินทานนท์. (2528). ปัจจัยทางจิตนิเวศที่เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กของมารดาไทย. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. (รายงานการวิจัยฉบับที่ 32).

ดวงเดือน พันธุมนาวิน; อรพินท์ ชูชม; และสุภาพร ลอยด์. (2529). การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของครอบครัวกับจิตลักษณะที่สำคัญของเยาวชนไทย. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. (รายงานการวิจัยฉบับที่ 40).

----- (2529, มกราคม). การส่งเสริมในครอบครัวกับนิสัยการอ่านของนักเรียนวัยรุ่น.

บรรณศาสตร์. 9(1) : 47-82

ดวงเดือน พันธุมนาวิน; และคณะ. (2531). การพัฒนาคุณภาพชีวิตในการทำงาน : ชุดฝึกอบรมการเสริมสร้างคุณลักษณะของข้าราชการพลเรือน. กรุงเทพฯ: สถาบันข้าราชการพลเรือนสำนักข้าราชการพลเรือน.

ดวงเดือน พันธุมนาวิน; และงามตา วนินทานนท์. (2536). ลักษณะทางจิตและพฤติกรรมของนักเรียนวัยรุ่นที่อยู่ในสภาวะเสี่ยงในครอบครัวและแนวทางป้องกัน. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ.

ดวงพร พวงเพชร. (2541). การส่งเสริมนิสัยรักการอ่านจากครอบครัวของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. ปรินุญานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ดุจเดือน พันธุมนาวิน. (2550). ปัจจัยเชิงเหตุของพฤติกรรมใฝ่รู้และใฝ่ดีของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ตามทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม. กรุงเทพฯ: คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ดุจเดือน พันธุมนาวิน; และ งามตา วนินทานนท์. (2551). การวิจัยเพื่อพัฒนาเครื่องมือวัดทางจิตแบบพหุมิตติด้านการมีภูมิคุ้มกันตน. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ.

ดุจเดือน พันธุมนาวิน; และ อัมพร ม้าคะนอง. (2547). ปัจจัยเชิงเหตุและผลของพฤติกรรมการพัฒนาเด็กของครูคณิตศาสตร์ในระดับมัธยมศึกษา. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ: การวิจัยและพัฒนากระบวนการพัฒนาระบบพฤติกรรมไทย สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ.

ดุษฎิ โยเหลา. (2535). การสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กไทยโดยใช้การวิเคราะห์เมตต้า. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. (รายงานการวิจัยฉบับที่ 47).

ถาวร บุญผางษ์. (2546). ปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดสระบุรี. ปรินุญานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- ทวีวัฒน์ บุญชิต. (2530). ผลของการชักจูงโดยใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมในการเปลี่ยนเจตคติ. ปรินญาณิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ทวีศักดิ์ เดชาเลิศ. (2528). องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในกรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ทวีศักดิ์ บุญทน. (2534). การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและเจตคติต่อการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนวิชาภาษาไทยโดยใช้การสอนแบบโครงสร้างระดับยอดกับการสอนตามคู่มือครู. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ธนะรัตน์ เก่งสกุล. (2548). อิทธิพลของการเขียนชักจูงตนเอง และการได้รับสารชักจูง ที่มีผลต่อความตั้งใจใฝ่รู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ธัญญา มาศ คำมาตา. (2551). ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคของนักเรียนอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร..
- ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์. (2532). เอกสารการสอนชุดวิชา ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสื่อสิ่งพิมพ์. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- นิตา ชูโต. (2535). อิทธิพลของสื่อมวลชน. ใน บทบาทสื่อมวลชนในการพัฒนาเด็ก. หน้า 37. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อักษรไทย
- นภา ปิยะศิรินันท์. (2541). ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของนักศึกษาสถาบันราชภัฏ. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- นริศว์ ปารมภ์. (2539). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับลักษณะการเผชิญปัญหาของนักเรียนวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บุญกอบ วิสมิตะนันท์. (2527). ธรรมเนียมของครูไทยในภาคกลาง. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ประสานมิตร. (รายงานการวิจัยฉบับที่ 44).
- บุญตา นันทะกุล. (2546). ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. ปรินญาณิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- บุญส่ง แก้วรากมุก. (2537). ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันกับการนำเอาเนื้อหาสาระของหนังสือพิมพ์มาใช้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของครูในโรงเรียนระดับประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (การประชาสัมพันธ์) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถ่ายเอกสาร.
- บังอร โสฬส; และ อัจฉรา วงศ์พัฒนามงคลกุล. (2539). การศึกษาความเครียดในการทำงานของผู้บริหารในวงราชการไทย: วิเคราะห์ปัจจัยสาเหตุและผลของความเครียด. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- เบญจพร หมื่นสวัสดิ์. (2542). การศึกษาความสนใจและการใช้ประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์ของนักศึกษาทางไกลในจังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เบญจวรรณ รอดแก้ว. (2524). ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมโนทัศน์ทางวิทยาศาสตร์ด้วยการอ่าน. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (วิจัยการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- เบญจรงค์ ปั่นคล้าย. (2551). ปัจจัยที่ส่งผลต่อนิสัยรักการอ่านของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดนิมมานรดี เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประมะ สตะเวทิน. (2546). การสื่อสารมวลชน กระบวนการและทฤษฎี. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- ประดิษฐา เสถียรมงคลกิจ. (2549). จิตลักษณะและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- ประเทิน มหาจันทร์. (2523). การสอนอ่านเบื้องต้น. เอกสารประกอบการสอน วิชา ประถม 426. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปราณี รัตน์. (2541). ตัวแปรคัดสรรที่ส่งผลต่อนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ผลักดันยุทธศาสตร์ “หนังสือถึงมือเด็ก”. (2549, 12 กรกฎาคม). เดลินิวส์. หน้า 14
- ผ่องพรรณ แววิเศษ. (2534). ลักษณะจิตสังคมเพื่อการป้องกันพฤติกรรมทะเลาะวิวาทของวัยรุ่น. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พนารัตน์ จรูญวิรุฬห์. (2549). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเชาวน์ปัญญากับความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรคและเชาวน์อารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนคาทอลิก เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- พรปรีวี บุญสนอง. (2548). ปัจจัยที่มีผลต่อนิสัยรักการอ่านของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- พรเทพ เสถียรนพเก้า. (2543). ผลการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาเจตคติต่อการอนุรักษ์น้ำของนักเรียน ประถมศึกษา. ปรินญาณิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พระมหาใจ สวนไผ่. (2547). ปัจจัยเชิงเหตุแบบบูรณาการของบ้าน วัด โรงเรียน และจิตลักษณะ ที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางพุทธศาสนาของสามเณรผู้เรียนบาลี. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- พระมหาสัณญา สวัสดิ์โธสง. (2548). ปัจจัยเชิงเหตุแบบบูรณาการของบ้าน วัด โรงเรียน และจิต ลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการนับถือพระพุทธศาสนาของนักเรียนมัธยมศึกษา ตอนต้นที่เข้าร่วมโครงการค่ายพุทธบุตร. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- พระสวรรณ ยมสีดา. (2548). ปัจจัยเชิงเหตุแบบบูรณาการบ้าน วัด โรงเรียน ที่เกี่ยวข้องกับ พฤติกรรมการดำรงชีวิตแบบบูรณาการของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในโครงการ โรงเรียนวิถีพุทธ. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- พลชนัน นิรมิตไชยนนท์. (2549). ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปรินญาณิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรม ศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ภัทรินทร์ วิศิษฐ์ศักดิ์. (2539). การประเมินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- มันจนา จงกล. (2547). การวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความสามารถใน การแก้ปัญหาเฉพาะหน้าของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- มุกข์ดา ผดุงยาม. (2547). ความสามารถในการเผชิญปัญหาทางการเรียนของนักเรียนวัยรุ่น : การศึกษาโมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นและการประยุกต์เพื่อการพัฒนาให้นักเรียน วัยรุ่น. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ด. (จิตวิทยาการให้คำปรึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- เมธิณี คุปพิทยานันท์. (2546). *ประสิทธิผลของการฝึกอบรมทางจิตพฤติกรรมศาสตร์ เพื่อปลูกฝังและพัฒนาพฤติกรรมทัศนสุขภาพของเด็กนักเรียนประถมศึกษา*. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ: การวิจัยและพัฒนากระบวนการพฤติกรรมไทย สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ.
- มนตรี ธาดา. (2546). *ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมขยันเรียนและพฤติกรรมขี้มกัฬาของนักเรียนโรงเรียนกีฬาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดกรมพลศึกษา*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- แม่นมาส ขวลิต,คุณหญิง. (2546). *กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ.
- ยุพิน เตชะมณี. (2537, เมษายน) *การส่งเสริมการอ่านนอกโรงเรียน*. *บรรณารักษศาสตร์* มข. 12(2) : 1-9
- รสนันท์ ณ นคร. (2550). *ปัจจัยเชิงสาเหตุแบบบูรณาการทางจิตลักษณะและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการออมเงินของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีธนาคารโรงเรียน*. ภาควิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- รินฤทัย สัจจพันธุ์. (2544). *ศาสตร์และศิลป์แห่งวรรณคดี*. กรุงเทพฯ: ประพันธ์สาส์น.
- ลินดา สุวรรณดี (2543). *ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการลดปริมาณขยะของนักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการรณรงค์*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- วรรณะ บรรจง. (2537). *ลักษณะทางศาสนาและพฤติกรรมศาสตร์ของเยาวชนไทยจากชุมชนแผ่นดินธรรมแผ่นดินทองในภาคใต้*. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วรรณ บัวเกิด. (2527). *เอกสารการสอนชุดวิชา ภาษาไทย 5 หน่วยที่ 11-15*. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วิทยา วิมลถนอม. (2530). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทและทัศนคติของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านกับนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นอนุบาล*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วิทยากร เชียงกุล; และคณะ. (2544). *สารานุกรมแนะนำหนังสือดี 100 ชื่อเรื่องที่เด็กและเยาวชนไทยควรอ่าน*. กรุงเทพฯ: สายธาร.
- วิฑูรย์ รองศรีแย้ม. (2534). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับนิสัยรักการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- ศักดิ์ชัย นิรัญทวี. (2532) ความแปลกแยกกับพฤติกรรมการทำงานของครูสังกัดกรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ด. (พัฒนศึกษาศาสตร์) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศิริกุล กลิ่นทอง. (2549). ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานของข้าราชการที่เข้าร่วมโครงการการเรียนรู้ตามรอยพระยุคลบาท.ภาคินิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ศิริพร ลิ้มตระการ. (2545). เอกสารการสอนชุดวิชา การอ่านภาษาไทย นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ศิริพรรณ เหมรังคะ. (2545). การศึกษาความรับผิดชอบของนักเรียนมัธยมศึกษา : ศึกษาเฉพาะนักเรียนกลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร กลุ่ม 4. สารนิพนธ์ (การจัดการโครงการสวัสดิการสังคม). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ. ถ่ายเอกสาร.
- ศุภลักษณ์ เงินบำรุง. (2546). ปัจจัยบางประการที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวของนักศึกษาพยาบาลมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องค์กรักษ์. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สกุณี เกรียงชัยพร. (2548). องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อนิสัยรักการอ่านของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนนาคนาวาอุปถัมภ์ เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สงวน สุทธิเลิศอรุณ. (2543). พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน. กรุงเทพฯ: อักษราพิพัฒน์.
- สังวร หล้าพระบาง. (2530). การอ่านเพื่อพัฒนาตนเอง. ชลบุรี: ภาควิชาเกษตร คณะเกษตรศาสตร์ บางพระ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สหทัย ชินสมบุรณ์. (2528). อิทธิพลของสภาพครอบครัวที่มีต่อการอ่านของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่4 โรงเรียนสายน้ำทิพย์. วิทยานิพนธ์ อม. (บรรณารักษศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. (2541). ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. (2549). แฉเยาวชนไทย “مينหนังสือ” ติดอัลโลงอม. สืบค้นเมื่อ 8 กรกฎาคม 2549, จาก <http://www.thaihealth.or.th/cms/detail.php?id=1606>
- สิทธิมา สุทธิศักดิ์. (2549). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความสามารถในการแก้ปัญหาด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- สินีนางู กำเนิดเพ็ชร. (2547). อิทธิพลของพฤติกรรมการเปิดรับเนื้อหาผ่านวิทยุนิยมจากการแข่งขันชิงรางวัลผ่านสื่อโทรทัศน์ที่มีต่อค่านิยมด้านวัตถุของวัยรุ่น. ปรินิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุขุม เกลยทรัพย์. (2531). การส่งเสริมการอ่าน. พิมพ์ครั้งที่ 2. ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาในพระบรมราชูปถัมภ์. ปทุมธานี.
- สุกัญญา บุรณเดชาชัย. (2550). การสื่อสารมวลชน แนวคิด ทฤษฎี และสถานการณ์ในประเทศไทย. ชลบุรี: ภาควิชานิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุจิตรา ศรีสุวีวงศ์. (2544). พฤติกรรมการอ่านหนังสือวรรณกรรมเยาวชนประเภทบันเทิงคดีของเด็กในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ วส.ม. (การบริหารสื่อสารมวลชน). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- สุชาติา เชิดชูธรรม. (2546). ความสนใจในการอ่านของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- สุพจน์ พันธุ์นิยะ. (2535). การส่งเสริมการอ่านโดยใช้ตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการอ่านในนักเรียนชั้นประถมศึกษา. ปรินิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุภะรัฐ ยอดระบำ. (2548). ปัจจัยเชิงเหตุแบบบูรณาการด้านบ้าน สถานศึกษา และจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับความตั้งใจที่จะรับผิดชอบครอบครัวของนักเรียนชายระดับปริญญาตรี. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาศักดิ์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- สุภาพรรณ โคตรจรัส. (2539). ความเครียดและการบริหารความเครียด. เอกสารการประชุมวิชาการประจำปี ของสมาคมจิตวิทยาแห่งประเทศไทย. กรุงเทพฯ: ภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภาสินี นุ่มเนียน. (2546). ปัจจัยทางสภาพแวดล้อม และจิตลักษณะ ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาศักดิ์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- สุमितตรา เจริญพันธ์. (2545). จิตลักษณะและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาศักดิ์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ. (2542). ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสื่อสิ่งพิมพ์. กรุงเทพฯ: พิธีกรรมการพิมพ์.
- สุรัตน์ นุ่มนนท์. (2532). เอกสารประกอบการสอนชุดวิชา ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสื่อสิ่งพิมพ์ หน่วยที่ 1-7. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

- สุริยะ พันธุ์ดี. (2536). ความสัมพันธ์ระหว่างการถ่ายทอดทางพุทธศาสนาในโรงเรียนกับจิตลักษณะ และพฤติกรรมก้าวร้าวในนักเรียนระดับมัธยมศึกษา. ปรินญาณพนธ์ วท.ม. (การวิจัย พฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุวติษฐ์ จตุพร. (2547). จิตลักษณะและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับนิสัยในการเรียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- สุวรรณ สันติประภา. (2532). พฤติกรรมการอ่านและการเลือกอ่านหนังสือการ์ตูนญี่ปุ่นของเด็ก ไทยในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ วส.ม. (สื่อสารมวลชน). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- แสงอรุณ ธรรมเจริญ; และ ลินดา สุวรรณดี. (2546). ตัวบ่งชี้ทางจิตสังคมของพฤติกรรม จริยธรรม ของวัยรุ่นในเขตที่มีแหล่งยั่วเย้าในระดับต่างกัน. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ: การวิจัยและพัฒนาระบบพฤติกรรมไทย. สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ.
- แสง ทวีคุณ. (2538). การฝึกเพื่อเสริมสร้างจิตลักษณะในการป้องกันพฤติกรรมทะเลาะวิวาทใน นักเรียนอาชีวศึกษา. ปรินญาณพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- หรรษา เลาส์เร็กกุล. (2537). การเรียนในโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ กับลักษณะทางพุทธ ศาสนาและทางพฤติกรรมศาสตร์ของนักเรียนวัยรุ่น. ปรินญาณพนธ์ วท.ม. (การวิจัย พฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อนรรฆมนงค์ เรียบร้อยเจริญ. (2549). ปัจจัยเชิงเหตุแบบบูรณาการระหว่าง บ้าน โรงเรียน และ จิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการป้องกันการคุกคามทางเพศของนักเรียนหญิง ชั้นมัธยมศึกษาในโครงการก้าวอย่างเข้าใจ. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- อภิวิชิต พุทธมาตย์. (2531). การเปรียบเทียบนิสัยรักการอ่านและการยืมหนังสือของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เข้าร่วมและไม่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อภิรดี จันทน์หอม. (2538). ตัวแปรทางพฤติกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการพนันของ นักเรียนชายระดับมัธยมศึกษา เขตอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา. ปรินญาณพนธ์ ท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- อภิสร วัชรการ. (2549). พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร ความพึงพอใจและการใช้ประโยชน์จาก นิตยสารวัยรุ่นของนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ วส.ม. (สื่อสารมวลชน). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ถ่ายเอกสาร.
- อรพินทร์ ชูชม. (2545). เอกสารประกอบคำสอนวิชา วป 502 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัด ทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ.
- อรุณี เกสรอุป. (2544). การสำรวจความเครียด การจัดการกับปัญหาและการสนับสนุนทาง สังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (เวชศาสตร์ชุมชน). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- อัจฉรา วงศ์พัฒนามงคล. (2533). ตัวแปรทางพฤติกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อใน ระดับบัณฑิตศึกษา. ปรินญาณิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อัจฉรา สุขารมณ. (ม.ป.ป.). เกณฑ์ปกติระดับสติปัญญาของเด็กหูหนวกภาคใต้. ภาควิชาจิตเวช ศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. รายงานการวิจัยฉบับที่ 5.
- อุดมศักดิ์ พลอยบุตร. (2544, พฤศจิกายน). หัวใจปฏิรูป...การศึกษา. วารสารวิชาการ. 4(11) : 2
- อุบล เลี้ยววาริณ. (2549). ผลของการฝึกจิตลักษณะและทักษะการอ่านจับใจความที่มีต่อพฤติกรรม ขยันเรียน ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียนระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- เอกวิทย์ แก้วประดิษฐ์. (2545). เทคโนโลยีการศึกษา : หลักการและแนวคิดสู่ปฏิบัติ. สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- Cohen, Jacob. (1977). *Statistical Power Analysis for Behavioral Sciences*. New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates.
- Duchduen Bhanthumnavin . (2000, February). Importance of Supervisory Social Support and its Implication for HRD in Thailand. *Psychology and Developing Societies*. 12, 155-166.
- Dunkel – Schetter, C .; & L.A. Skoken. (1990). Determinants of Social Support Provision in Personal Relationships. *Journal of Social and Relationship*. 7: 437 - 450.
- Kerlinger, F.N.; & Lee, H.B. (2000). *Foundations of Behavioral Research*. 4 th ed. Orlando, FL: Harcourt College Publishers.
- Magnusson, D.; & Endler. N.S. (1977). *Personality at the Crossroad : Current issues in interactionism Psychology*. New Jersey: LEA Publishers.

- McGuire, W.J . (1969). The nature of Attitudes and Attitude Change. In The Handbook of Social Psychology, Vol.3. p.136-314 G. Linzey and E. Aronson, eds. 2nd ed. Combridge: Addison & Wesley:
- Pierce , Gregory R.; et al. (1996) *Handbook of Social Support and Family*. New York: Plenum Press.
- Sarason, I.G.; Levine, H.M., Bashman, R.B.; & Sarason B.R. (1983). Assessing Social support: The social support questionnaire. *Journal of Personality and Social Psychology*. 127 – 139.
- Tett,R.P.; & Burnett, D.D. (2003). A Personality Trait-based Interactionist Model of Job Performance. *Journal of Applied Psychology*, 88 (3), 500-517.

ภาคผนวก ก
(เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย)

ตาราง 23 การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือวัดที่ใช้ในงานวิจัย

ตัวแปร/ชื่อแบบวัด	จำนวน ข้อเดิม /ทดลอง	จำนวน ข้อ ใช้จริง	พิสัยคะแนน	ทดลองใช้		ใช้จริง	
				พิสัยค่า สหสัมพันธ์รายข้อ (ค่าอาร์)	ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา	พิสัยค่า สหสัมพันธ์รายข้อ (ค่าอาร์)	ค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา
1. ความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์* (ความสนใจในการอ่านของฉันท)	36	18	36 - 103	.09 - .57	.77	.20 - .53	.78
2. การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา** (พ่อแม่กับสื่อมวลชน)	33	15	35 - 90	.10 - .55	.83	.23 - .57	.83
3. ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหา ที่เป็นประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์* (เวลาในการอ่านของฉันท)	4	3					
4. การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู* (ครูกับการอ่าน)	24	10	14 - 60	.22 - .55	.84	.43 - .52	.80
5. การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่าน จากบิดามารดา* (พ่อแม่กับการอ่าน)	23	10	18 - 60	.09 - .57	.76	.36 - .54	.79
6. เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน* (ความคิดเห็นเกี่ยวกับการอ่าน)	27	12	24 - 72	.09 - .61	.86	.32 - .59	.82
7. เจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน* (ความคิดเห็นต่อกิจกรรมการอ่าน)	24	10	10 - 60	.20 - .71	.89	.49 - .71	.88

ตาราง 23 (ต่อ)

ตัวแปร/ชื่อแบบวัด	จำนวน ข้อเดิม /ทดลอง	จำนวน ข้อ ใช้จริง	พิสัยคะแนน	ทดลองใช้		ใช้จริง	
				พิสัยค่า สหสัมพันธ์รายข้อ (ค่าอาร์)	ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา	พิสัยค่า สหสัมพันธ์รายข้อ (ค่าอาร์)	ค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา
8. การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน* (เพื่อนกับการอ่าน)	22	10	12 – 56	.31 - .54	.82	.25 - .55	.74
9. การจัดการกับความเครียด*** (ฉันกับปัญหา)	15	15	35 – 90	-	-	.21 - .55	.79
10. การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน*** (การปฏิบัติตนของผู้ปกครอง1)	15	15	15 – 90	-	-	.57 - .73	.92
11. การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล*** (การปฏิบัติตนของผู้ปกครอง2)	15	15	20 – 90	-	-	.31 - .63	.87
12. ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน*** (ฉันในปัจจุบันและอนาคต)	20	15	30 – 82	-	-	.20 - .50	.75
13. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์*** (ความมุ่งมั่นของฉัน)	10	10	16 – 60	-	-	.25 - .68	.83

* แบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างเอง , ** แบบวัดที่ปรับปรุงจากแบบวัดเดิม , *** แบบวัดที่นำมาใช้โดยตรง

คำชี้แจงสำหรับนักเรียน

สวัสดีนักเรียนผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน

แบบสอบถามนี้นักเรียนสามารถเลือกตอบคำถามได้อย่างอิสระ ทุกข้อไม่มีข้อถูกหรือผิด และคำตอบของนักเรียนทุกคนจะถือเป็นความลับ ดังนั้นขอให้นักเรียนอ่านพิจารณาคำถามทุกข้อด้วยความตั้งใจ และตอบตามความเป็นจริงให้ครบทุกข้อ ข้อมูลที่ได้รับจากนักเรียนจะนำไปใช้ประโยชน์ในการนำไปแสวงหาแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาเยาวชนต่อไป

ขอขอบคุณนักเรียนอย่างมากที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามนี้เป็นอย่างดี

ศุภรางค์ อินทuhn

นิสิตปริญญาโท สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

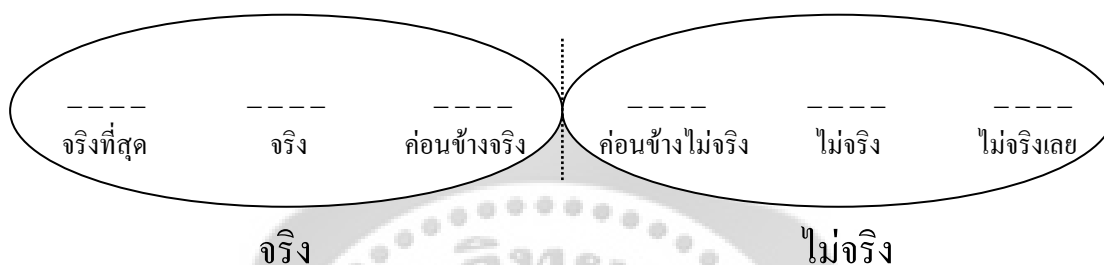
ข้อแนะนำวิธีตอบ

คำแนะนำ

เพื่อให้ท่านตอบแบบสอบถามนี้ได้อย่างรวดเร็วและง่ายขึ้น ผู้วิจัยขอเสนอแนะวิธีการตอบดังนี้

ขั้นที่ 1 อ่านข้อความแต่ละประโยคให้เข้าใจ

ขั้นที่ 2 ขอให้ท่านคิดว่า ข้อความนี้เป็น “จริง” หรือ “ไม่จริง” สำหรับท่าน

ขั้นที่ 3 ถ้า “จริง” ขอให้คิดว่า เป็นจริงมากน้อยเพียงใด มี 3 ระดับ คือ

1) จริงเล็กน้อย	ขีด	✓	ที่ “ค่อนข้างจริง”
2) จริงปานกลาง	ขีด	✓	ที่ “จริง”
3) จริงมาก	ขีด	✓	ที่ “จริงที่สุด”

ถ้า “ไม่จริง” ขอให้คิดว่า เป็นไม่จริงมากน้อยเพียงใด มี 3 ระดับ คือ

1) ไม่จริงเล็กน้อย	ขีด	✓	ที่ “ค่อนข้างไม่จริง”
2) ไม่จริงปานกลาง	ขีด	✓	ที่ “ไม่จริง”
3) ไม่จริงมาก	ขีด	✓	ที่ “ไม่จริงเลย”

ตัวอย่างเช่น

1. ฉันชอบสีแดงมากกว่าสีเขียว

.....

จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ชุด... ความสนใจในการอ่านของฉัน

คำแนะนำในการตอบ

แต่ละบุคคลย่อมมีความคิดเห็นแตกต่างกัน โปรดอ่านทีละประโยค แล้วพิจารณาว่า มีความเป็นจริงมากน้อยเพียงใดสำหรับนักเรียนในชีวิตประจำวัน และตัดสินใจเลือกทำเครื่องหมาย ✓ เหนือวลี “จริงที่สุด” “จริง” “ค่อนข้างจริง” “ค่อนข้างไม่จริง” “ไม่จริง” “ไม่จริงเลย” เพียงแห่งเดียวในแต่ละประโยค ซึ่งตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ

- ฉันสนใจทำกิจกรรมอื่นมากกว่าการอ่านหนังสือ (-) ($r = .49$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
- ฉันมักใจลอยคิดเรื่องอื่น ในขณะที่อ่านหนังสือ (-) ($r = .41$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
- ฉันแบ่งเก็บเงินค่าขนมไว้เพื่อซื้อหนังสือมีสาระน่าสนใจเป็นสมบัติส่วนตัว (+) ($r = .49$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
- ฉันใช้เวลาว่างส่วนใหญ่ไปกับการดูโทรทัศน์มากกว่าจะอ่านสิ่งพิมพ์ต่างๆ (-) ($r = .40$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
- ฉันมักใช้เวลาว่างอ่านหนังสือในห้องสมุดเมื่อว่างจากการเรียนเช่น ก่อนเข้าเรียน พักกลางวัน หรือหลังเลิกเรียน (+) ($r = .37$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
- เมื่อมีเวลาว่างฉันมักเล่นเกมจนลืมอ่านหนังสือทบทวนบทเรียน (-) ($r = .53$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
- วิธีการพักผ่อนในวันหยุดที่ฉันชอบทำเสมอคือ อ่านหนังสืออยู่กับบ้าน (+) ($r = .51$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
- ฉันนำวิธีการใช้ชีวิตของบุคคลที่ประสบความสำเร็จซึ่งได้จากการอ่านมาลองปฏิบัติ (+) ($r = .44$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

9. ฉันนำประเด็นที่เสนอผ่านสื่อสิ่งพิมพ์หรือเว็บไซต์มาสนทนาแลกเปลี่ยนกับเพื่อนๆ (+) ($r = .26$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

10. ฉันติดตามอ่านหนังสือประเภทที่มีการบรรยายถึงการแสดงความรัก เพศสัมพันธ์จากสื่อสิ่งพิมพ์หรือเว็บไซต์เพื่อสามารถพูดคุยกับเพื่อนบางกลุ่มได้ (-) ($r = .22$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

11. ฉันนำวิธีแก้ไขข้อบกพร่อง เช่น วิธีลดความเครียด บุคลิกภาพ หรือความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน ที่อ่านพบในสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ รวมถึงอินเทอร์เน็ตมาลองใช้ (+) ($r = .26$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

12. ฉันอ่านข้อมูลจากสื่อสิ่งพิมพ์หรืออินเทอร์เน็ต เพื่อนำมาใช้ประกอบการเรียน (+) ($r = .38$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

13. ฉันไม่สนใจอ่านข่าวหรือเรื่องราวที่โกลดัว เช่น ข่าวต่างประเทศ (-) ($r = .25$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

14. เพื่อให้การพูดคุยกับเพื่อนๆ สนุกสนาน ฉันจะหาหนังสือการ์ตูนที่ใช้ถ้อยคำหยาบคายมาอ่าน (-) ($r = .38$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

15. ฉันเคยอ่านการ์ตูนหรือนวนิยายที่มีเรื่องเพศสัมพันธ์ระหว่างหนุ่มสาวด้วยความอยากรู้ (-) ($r = .35$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

16. หนังสือการ์ตูนที่ฉันชอบอ่านมักเป็นเรื่องเกี่ยวกับการต่อสู้และใช้กำลังในการแก้ปัญหา (-) ($r = .31$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

17. ฉันมีเวลาว่างไม่มากนัก จึงเลือกอ่านเฉพาะสิ่งพิมพ์ที่คิดว่าจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนและการดำเนินชีวิตเป็นสำคัญ (+) ($r = .31$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

18. ฉันอ่านเรื่องเกี่ยวกับศาสนาและคำสอนของศาสนาจากสื่อสิ่งพิมพ์หรือเว็บไซต์ เพราะได้ข้อคิดให้แนวทาง/ป้องกันปัญหาในชีวิต (+) ($r = .20$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ชุด... พ่อแม่กับสื่อมวลชน

คำแนะนำในการตอบ

ประโยคต่อไปนี้เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อนักเรียนเรื่องการเปิดรับสื่อมวลชนของพ่อแม่ (ผู้ปกครอง) ที่มีต่อนักเรียน โปรดอ่านทีละประโยค แล้วพิจารณาว่า ความเป็นจริงมากน้อยเพียงใดสำหรับนักเรียน และตัดสินใจเลือกทำเครื่องหมาย ✓ เหนือวลี “จริงที่สุด” “จริง” “ค่อนข้างจริง” “ค่อนข้างไม่จริง” “ไม่จริง” “ไม่จริงเลย” เพียงแห่งเดียวในแต่ละประโยค ซึ่งตรงกับสภาพความเป็นจริงในครอบครัวของนักเรียนมากที่สุด กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ

1. พ่อแม่ (ผู้ปกครอง) จะบอกให้ฉันเปลี่ยนช่องหรือชวนให้ฉันสนใจเรื่องอื่น เมื่อรายการโทรทัศน์เสนอเนื้อหาไม่เหมาะสม (+) ($r = .41$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2. พ่อแม่ (ผู้ปกครอง) เคยเรียกให้ฉันดูรายการโทรทัศน์ที่กำลังเสนอเนื้อหาที่เหมาะสมกับวัยของฉันบ่อยครั้ง (+) ($r = .44$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

3. พ่อแม่ของฉันไม่มีเวลาพอที่จะสนใจว่าฉันจะรับสื่อมวลชนประเภทใด (-) ($r = .51$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

4. พ่อแม่ชอบเล่าข่าวจากหนังสือพิมพ์ที่วัยรุ่นควรทราบให้ฉันฟัง (+) ($r = .47$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

5. พ่อแม่ของฉันให้เงินลูกไปเล่นเกมออนไลน์ โดยไม่ได้ถามว่าเล่นเกมประเภทใด (-) ($r = .47$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

6. พ่อแม่อธิบายเหตุผลในการห้ามไม่ให้ฉันดูโทรทัศน์ เล่นอินเทอร์เน็ต เกินเวลาที่ตกลงกันได้ (+) ($r = .50$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

7. พ่อแม่แสดงความสนใจรับฟังความคิดเห็นของฉันเกี่ยวกับเรื่องราวต่างๆ ที่อ่านจากหนังสือ หรือ อินเทอร์เน็ต (+) ($r = .54$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

8. พ่อแม่วิจารณ์ให้เห็นถึงข้อดีข้อเสียของอาหารรายการโทรทัศน์ที่กำลังชมร่วมกับฉัน (+) ($r = .57$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

9. พ่อแม่ชี้แจงให้ฉันเข้าใจถึงผลเสียของการชมภาพลามกจากสิ่งพิมพ์หรือเว็บไซต์ (+) ($r = .54$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

10. พ่อแม่ของฉันคงมีความรู้ไม่มากพอที่จะสอนฉันเรื่องการเลือกรับเนื้อหาที่มีประโยชน์จากสื่อมวลชนประเภทต่างๆ (-) ($r = .46$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

11. พ่อแม่เคยห้ามปรามไม่ให้ฉันแสดงออกไม่เหมาะสมตามอย่างในโทรทัศน์/ภาพยนตร์ เช่น การใช้คำไม่สุภาพ การแต่งกายไม่เหมาะสม (+) ($r = .52$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

12. พ่อแม่ยกตัวอย่างตัวละครที่ประสบความสำเร็จในชีวิตจากการทำความดีและมีคุณธรรมให้ฉันฟัง (+) ($r = .52$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

13. พ่อแม่เตือนพร้อมยกตัวอย่างผลเสีย หรืออันตรายที่อาจเกิดจากการหลงเชื่อหรือทำตามที่คุณสนทนาทางอินเทอร์เน็ต แนะนำ/ชักชวน (+) ($r = .57$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

14. พ่อชอบเตือนไม่ให้ฉันอ่านหนังสือที่มีเนื้อหา/ภาพลามกอนาจาร แต่ฉันสังเกตได้ว่าท่านก็เคยซื้อหนังสือประเภทนี้มาอ่าน (-) ($r = .22$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

15. ฉันสังเกตว่าแม่ของฉันติดตามชมละครที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการทะเลาะ ซึ่งรักหักสวาท ตบตี ทุกวันที่ออกอากาศ (-) ($r = .35$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ชุด.... เวลาในการอ่านของฉัน

คำแนะนำในการตอบ

ขอให้นักเรียนอ่านประโยคแต่ละข้อแล้วกรอกจำนวนตัวเลขลงในช่องว่างที่กำหนด

เนื้อหาที่เป็นประโยชน์ ได้แก่ เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับชีวประวัติบุคคลสำคัญ ประวัติศาสตร์ การท่องเที่ยว ความรู้เกี่ยวกับประเพณีและวัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศาสนา วรรณคดี กวีนิพนธ์ นิทาน นวนิยาย หนังสือสื่อกลับผจญภัย ชีวิตและสุขภาพ การแก้ปัญหาด้านความกลัว ความประหลาด ความรัก บุคลิกภาพ และเนื้อหาที่ส่งเสริมการใช้เวลาว่าง เช่น ศิลปะ ดนตรี งานประดิษฐ์ และงานอดิเรก

- ในแต่ละวัน (ตั้งแต่ตื่นนอนตอนเช้า ถึงก่อนเข้านอน) นักเรียนใช้เวลาใน **การอ่านตำรา หนังสือเสริมความรู้** ที่เนื้อหาเป็นประโยชน์ เป็นเวลาประมาณ _____ นาที
- ในแต่ละวัน (ตั้งแต่ตื่นนอนตอนเช้า ถึงก่อนเข้านอน) นักเรียนใช้เวลาใน **การอ่านหนังสือพิมพ์ หรือ นิตยสาร** ที่เนื้อหาเป็นประโยชน์ เป็นเวลาประมาณ _____ นาที
- ในแต่ละวัน (ตั้งแต่ตื่นนอนตอนเช้า ถึงก่อนเข้านอน) นักเรียนใช้เวลาใน **การอ่านเนื้อหาในอินเทอร์เน็ต** ที่เนื้อหาเป็นประโยชน์ เป็นเวลาประมาณ _____ นาที

ชุด ... ครูกับการอ่าน

คำแนะนำในการตอบ

ประโยคต่อไปนี้เกี่ยวกับการแสดงออกของครูด้านการอ่านของนักเรียน(ประจำชั้น/ประจำวิชา/บรรณารักษ์) โปรดอ่านทีละประโยค แล้วพิจารณาว่า ความเป็นจริงมากน้อยเพียงใด และตัดสินใจเลือกทำเครื่องหมาย ✓ เหนือวลี “จริงที่สุด” “จริง” “ค่อนข้างจริง” “ค่อนข้างไม่จริง” “ไม่จริง” “ไม่จริงเลย” เพียงแห่งเดียวในแต่ละประโยค ซึ่งตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ

1. ครูบรรณารักษ์แสดงความเต็มใจให้ความช่วยเหลือฉันในการค้นหาหนังสือในห้องสมุด

(+) ($r = .50$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2. ครูประจำชั้นกล่าวชมเชย เมื่อเห็นฉันใช้เวลาว่างอ่านหนังสือ (+) ($r = .43$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

3. ครูบรรณารักษ์ไม่เคยชักชวนให้ฉันเข้าชมมุมหนังสือแนะนำ (-) ($r = .52$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

4. ครูประจำชั้นชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการอ่านนำความรู้ที่ได้มาใช้ในการชีวิตประจำวัน (+) ($r = .50$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

5. ครูประจำวิชาสนับสนุนให้นักเรียนค้นหาข้อมูลประกอบการเรียนด้วยการอ่านเพิ่มเติม

(+) ($r = .47$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

6. ครูประจำวิชาแนะนำและวิจารณ์หนังสือที่น่าสนใจให้ฟังบ่อยครั้ง (+) ($r = .48$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

7. ครูประจำวิชาไม่เคยแนะนำหนังสืออื่นเลย นอกจากหนังสือที่ใช้เรียน (-) ($r = .46$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

8. ครูบรรณารักษ์มักไม่สอบถามความต้องการของนักเรียนในการอ่านหนังสือประเภทต่างๆในห้องสมุด

(-) ($r = .49$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

9. ครูประจำชั้นไม่สนใจจัดมุมอ่านหนังสือในชั้นเรียน (-) ($r = .49$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

10. ครูประจำชั้นแนะนำให้ฉันเลือกวิธีพักผ่อนด้วยการอ่านหนังสือที่ชอบ (+) ($r = .45$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ชุด... พ่อแม่กับการอ่าน

คำแนะนำในการตอบ

ประโยคต่อไปนี้เกี่ยวกับการแสดงออกของพ่อแม่ในเรื่องการอ่านของนักเรียน โปรดอ่านทีละประโยค แล้วพิจารณาว่า มีความเป็นจริงมากน้อยเพียงใด และตัดสินใจเลือกทำเครื่องหมาย ✓ เหนือวลี “จริงที่สุด” “จริง” “ค่อนข้างจริง” “ค่อนข้างไม่จริง” “ไม่จริง” “ไม่จริงเลย” เพียงแห่งเดียวในแต่ละประโยค ซึ่งตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ

1. พ่อแม่ (ผู้ปกครอง) เคยชมเชยฉัน เมื่อฉันใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ด้วยการอ่าน

(+) ($r = .50$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2. พ่อแม่ (ผู้ปกครอง) แสดงความสนใจฟังเรื่องราวที่ฉันเล่าจากการอ่านหนังสือ (+) ($r = .54$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

3. พ่อแม่แสดงสีหน้าเบื่อหน่ายเมื่อฉันขออนุญาตไปเที่ยวชมงานแสดงหรือร้านขายหนังสือกับเพื่อน

(-) ($r = .46$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

4. พ่อแม่แนะนำให้ฉันอ่านหนังสือที่มีเนื้อหาน่าสนใจหลากหลายประเภท (+) ($r = .54$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

5. พ่อแม่เคยแนะนำหนังสือที่ได้รับรางวัลจากการประกวดหรือหนังสือที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นหนังสือดี

(+) ($r = .52$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

6. พ่อแม่ต้องการให้ฉันอ่านแต่หนังสือเรียนเพียงอย่างเดียว (-) ($r = .34$)

.....

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

7. พ่อแม่ไม่เคยแนะนำอะไรแก่ฉันในเรื่องการอ่านหนังสือ (-) ($r = .46$)

.....

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

8. พ่อแม่พาฉันไปงานสัปดาห์หนังสือหรือร้านหนังสือเพื่อเลือกซื้อหนังสือที่ฉันสนใจ (+) ($r = .48$)

.....

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

9. พ่อแม่จัดวางหนังสือต่างๆ ไว้ในสถานที่ที่ทุกคนในบ้านสามารถหยิบอ่านได้สะดวก (+) ($r = .44$)

.....

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

10. พ่อแม่ชอบให้ฉันช่วยทำงานในวันหยุดมากกว่าการอ่านหนังสือ (-) ($r = .36$)

.....

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักเรียน

คำชี้แจง จงเติมหรือทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวนักเรียน

1. ข้าพเจ้าเป็นนักเรียนของโรงเรียน

2. เพศ ชาย หญิง

3. ครอบครัวของนักเรียนมีรายได้รวมกัน ประมาณเดือนละ

☐ ต่ำกว่า 5,000 บาท

☐ 5,001 – 10,000 บาท

☐ 10,001 – 30,000 บาท

☐ 30,001 – 50,000 บาท

☐ มากกว่า 50,000 บาท

4. จำนวนสมาชิกที่ร่วมกันใช้รายได้นี้ คน

5. การศึกษาของบิดาคือ

6. การศึกษาของมารดาคือ

7. งานบ้านที่ได้รับมอบหมายคือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ทำความสะอาดบ้าน	☐ ซักผ้า
☐ ดูแลน้อง / ญาติผู้สูงอายุ	☐ ล้างจาน
☐ รดน้ำต้นไม้	☐ อื่นๆ ระบุ

8. ผลการเรียนรู้ในภาคเรียนที่ผ่านมา ข้าพเจ้าได้เกรดเฉลี่ยคือ (เกรดเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 0.00 - 4.00)

ชุด.... ความคิดเห็นเกี่ยวกับการอ่าน

คำแนะนำในการตอบ

แต่ละบุคคลย่อมมีความคิดเห็นแตกต่างกัน โปรดอ่านทีละประโยค แล้วพิจารณาว่า นักเรียนมีความคิดเห็น / ความรู้สึกและการปฏิบัติด้านการอ่าน เป็นจริงมากน้อยเพียงใด และตัดสินใจเลือกทำเครื่องหมาย ✓ เหนือวลี “จริงที่สุด” “จริง” “ค่อนข้างจริง” “ค่อนข้างไม่จริง” “ไม่จริง” “ไม่จริงเลย” เพียงแห่งเดียวในแต่ละประโยค ซึ่งตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ

1. การค้นหาความรู้ด้วยการอ่านเป็นวิธีที่เสียเวลามากกว่าวิธีอื่นๆ (-) ($r = .52$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2. การอ่านหนังสือที่มีเนื้อหาหลากหลายช่วยให้ฉันเป็นคนรอบรู้ (+) ($r = .37$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

3. การอ่านหนังสือเป็นการพักผ่อนที่ดีวิธีหนึ่ง (+) ($r = .54$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

4. การอ่านหนังสือมากๆ ทำให้ฉันสับสน (-) ($r = .48$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

5. ฉันพอใจค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองด้วยการอ่าน (+) ($r = .55$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

6. ฉันเบื่อกับที่ต้องอ่านหนังสือนอกเวลาที่ครูกำหนด (-) ($r = .54$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

7. ฉันรู้สึกมีความสุขทุกครั้งที่ได้อ่านในเรื่องที่ฉันสนใจ (+) ($r = .32$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

8. ฉันชอบใช้เวลาว่างนั่งคุยกับเพื่อนๆ มากกว่าการอ่านหนังสือตามลำพัง (-) ($r = .50$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

9. ถ้ามีชมรมเกี่ยวกับการอ่าน เช่น ชมรมรักการอ่าน ชมรมวรรณกรรม ฉันจะสมัครเข้าเป็นสมาชิกทันที (+) ($r = .42$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

10. ฉันมักจะสนับสนุนให้น้อง เพื่อนสนิทรักการอ่านเหมือนฉัน (+) ($r = .48$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

11. ถ้ามีเวลาว่าง ฉันจะพักผ่อนด้วยการนอนมากกว่าการอ่านหนังสือ (-) ($r = .44$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

12. ฉันมักจะหลีกเลี่ยงกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน (-) ($r = .59$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ชุด ... ความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมการอ่าน

คำแนะนำในการตอบ

ประโยคต่อไปนี้ถามความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการ/กิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในโรงเรียนของนักเรียน โปรดอ่านทีละประโยค แล้วพิจารณาว่า มีความเป็นจริงมากน้อยเพียงใด และตัดสินใจเลือกทำเครื่องหมาย ✓ เหนือวลี “จริงที่สุด” “จริง” “ค่อนข้างจริง” “ค่อนข้างไม่จริง” “ไม่จริง” “ไม่จริงเลย” เพียงแห่งเดียวในแต่ละประโยค ซึ่งตรงกับความคิดเห็นที่แท้จริงของนักเรียนมากที่สุด กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ

1. ฉันเชื่อว่ากิจกรรมในโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านจะช่วยพัฒนาทักษะด้านการอ่านของฉันให้ดีขึ้น (+) ($r = .49$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2. การเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน มีผลกระทบต่อกิจกรรมอื่นๆ ที่ฉันชอบ (เช่น เล่นดนตรี เล่นกีฬา) (-) ($r = .51$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

3. การร่วมกิจกรรมต่างๆ ในโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ทำให้ฉันเสียเวลาเรียนไปมาก (-) ($r = .49$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

4. การเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ช่วยให้ฉันใช้เวลาว่างอย่างมีประโยชน์มากขึ้น (+) ($r = .65$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

5. กิจกรรมในโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านเป็นกิจกรรมที่น่าเบื่อมาก (+) ($r = .66$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

6. กิจกรรมต่างๆ ในโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านเป็นกิจกรรมที่สนุกสนาน (+) ($r = .68$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

7. ฉันรู้สึกคลายเครียดเมื่อได้ร่วมกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน (+) ($r = .61$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

8. ฉันยินดีที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมในโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน (+) ($r = .71$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

9. ฉันตั้งใจจะเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านทุกกิจกรรมที่จัดขึ้น (+) ($r = .68$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

10. หากมีโอกาสฉันจะหลีกเลี่ยงการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน (-) ($r = .54$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ชุด.... เพื่อหน้กับการอ่าน

คำแนะนำในการตอบ

ประโยคต่อไปนี้เกี่ยวข้องกับความสนใจการอ่านของเพื่อนนักเรียนด้วยกัน โปรดอ่านทีละประโยค แล้วพิจารณาว่า มีความเป็นจริงมากน้อยเพียงใด และตัดสินใจเลือกทำเครื่องหมาย ✓ เหนือวลี “จริงที่สุด” “จริง” “ค่อนข้างจริง” “ค่อนข้างไม่จริง” “ไม่จริง” “ไม่จริงเลย” เพียงแห่งเดียวในแต่ละประโยค ซึ่งตรงกับสภาพความเป็นจริงของเพื่อนนักเรียนมากที่สุด กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ

1. เพื่อนๆ ของฉันมักนำหนังสือประเภทเสริมความรู้มาแลกเปลี่ยนกันอ่านด้วยความกระตือรือร้น (+) ($r = .44$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2. เพื่อนของฉันบ่นว่าการอ่านหนังสือทำให้เครียด (-) ($r = .37$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

3. เพื่อนของฉันชอบอ่านหนังสือสารคดี วัฒนธรรม และการท่องเที่ยวนอกเหนือจากหนังสือแบบเรียน (+) ($r = .25$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

4. เพื่อนรักของฉันเป็นคนไม่ชอบอ่านหนังสือใดๆ (-) ($r = .44$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

5. เพื่อนของฉันบอกว่าเขามีความสุขมากเมื่อได้อ่านหนังสือที่เขาสนใจ (+) ($r = .45$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

6. เมื่อมีเวลาว่างเพื่อนมักชวนกันไปนั่งคุยกันแทนการเข้าไปอ่านหนังสือในห้องสมุดตามที่ครูแนะนำ (-) ($r = .28$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

7. เพื่อนของฉันแสดงความเต็มใจเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการอ่านเสมอ (+) ($r = .55$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

8. เพื่อนของฉันนำข้อมูลที่ใช้ประกอบวิชาเรียน ซึ่งอ่านพบจากสื่อสิ่งพิมพ์หรือจากเว็บไซต์มาแลกเปลี่ยนกัน (+) ($r = .51$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

9. เพื่อนของฉันกล่าวว่าข้อคิดที่ได้จากการอ่านสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ (+) ($r = .46$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

10. เพื่อนของฉันพูดคุยถึงนิตยสารเกมที่มีเนื้อหาการเล่นเกมที่สู้รุนแรง (-) ($r = .34$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ชุด.... ฉันกับปัญหา

คำแนะนำในการตอบ

กรุณาอ่านข้อความแต่ละประโยคให้เข้าใจ แล้วพิจารณาว่าข้อความนั้นๆ ตรงกับลักษณะของท่านมากน้อยเพียงใด ให้ขีด ✓ ลงบนเส้น..... เหนือวลีจาก “ จริงที่สุด ” จริง “ ค่อนข้างจริง ” “ ค่อนข้างไม่จริง ” “ ไม่จริง ” หรือ “ ไม่จริงเลย ” เพียงแห่งเดียวในแต่ละข้อ กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ

1. ฉันมั่นใจว่าฉันสามารถหาสาเหตุของความเครียดที่เกิดขึ้นกับฉันได้ (+) ($r = .47$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2. เมื่อฉันเกิดปัญหาฉันจะพยายามตั้งสติก่อน (+) ($r = .55$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

3. ฉันเชื่อว่าความเครียดที่เกิดขึ้น ฉันสามารถลด/ขจัดได้ด้วยตนเอง (+) ($r = .50$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

4. ฉันพยายามนอนหลับพักผ่อนมากขึ้นเมื่อรู้สึกเครียด (+) ($r = .33$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

5. เมื่อรู้สึกเครียดกับเรื่องหนึ่ง ฉันหันไปทำเรื่องอื่นที่ชอบแทนชั่วคราว (+) ($r = .37$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

6. ฉันดูโทรทัศน์ หรือฟังเพลง เพื่อลดการคิดถึงเรื่องที่ทำให้เครียด (+) ($r = .40$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

7. เมื่อปัญหาขัดแย้งคลี่คลายลง ฉันมักเป็นฝ่ายเข้าไปพูดคุยกับเพื่อนก่อน (+) ($r = .33$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

8. แม้เพื่อนมองไม่เห็นว่าคุณทำดีกับเขา ฉันจะยังทำดีกับเขาต่อไป (+) ($r = .43$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

9. เมื่อเพื่อนเข้าใจฉันผิด ฉันพยายามหาโอกาสพูดปรับความเข้าใจ (+) ($r = .48$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

10. ฉันไม่กล้าพูดคุยถึงความรู้สึกที่แท้จริงแม้กับผู้ที่ใกล้ชิด (-) ($r = .25$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

11. เมื่อฉันมีปัญหาด้านการเรียน ฉันกล้าขอคำแนะนำจากครู (+) ($r = .45$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

12. เมื่อเพื่อนมีปัญหา ฉันกล้าพาเขาไปขอความช่วยเหลือจากผู้ที่เกี่ยวข้องได้ (+) ($r = .53$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

13. ฉันหาบุคคลที่มีประสบการณ์คล้ายคลึงกัน เพื่อขอคำปรึกษา (+) ($r = .36$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

14. ฉันพยายามหาใครสักคนที่ดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรมในการแก้ปัญหาที่ฉันเผชิญอยู่ (+) ($r = .43$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

15. เมื่อเกิดปัญหา ฉันไม่รู้หนทางเข้าถึงแหล่งที่จะให้ความช่วยเหลือฉันได้ (-) ($r = .21$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ชุด.... การปฏิบัติตนของผู้ปกครอง 1

คำแนะนำในการตอบ

กรุณาอ่านข้อความแต่ละประโยคให้เข้าใจ แล้วพิจารณาว่าข้อความนั้นๆ ตรงกับลักษณะของท่านมากน้อยเพียงใด ให้ขีด ✓ ลงบนเส้น..... เหนือวลีจาก “ จริงที่สุด ” จริง “ ก่อนข้างจริง ” ก่อนข้างไม่จริง ” ไม่จริง ” หรือ “ ไม่จริงเลย ” เพียงแห่งเดียวในแต่ละข้อ กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ

1. แม่แสดงให้ฉันรู้ว่าท่านรักฉันมาก (+) ($r = .64$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ก่อนข้างจริง	ก่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2. แม่ไม่เคยสนใจทุกข์สุขของฉัน (-) ($r = .67$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ก่อนข้างจริง	ก่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

3. แม่แสดงให้ฉันรู้ว่าท่านภูมิใจมากที่มีลูกอย่างฉัน (+) ($r = .60$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ก่อนข้างจริง	ก่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

4. แม่ไม่ชอบที่จะให้ฉันปรึกษาหรือขอคำแนะนำจากท่าน (-) ($r = .59$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ก่อนข้างจริง	ก่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

5. แม่สามารถช่วยให้ฉันหายกลุ้มใจและคลายทุกข์ได้ (+) ($r = .67$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ก่อนข้างจริง	ก่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

6. แม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของฉัน (+) ($r = .67$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ก่อนข้างจริง	ก่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

7. แม่ทำตัวห่างเหินจากฉัน (-) ($r = .71$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ก่อนข้างจริง	ก่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

8. ถ้าแม่อยู่บ้าน จะทำให้ฉันหายเหงาและไม่รำคาญ (+) ($r = .56$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ก่อนข้างจริง	ก่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

9. แม่เป็นที่ปรึกษาที่ดีของฉัน (+) ($r = .33$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ก่อนข้างจริง	ก่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

10. แม่อบรมสั่งสอนเพื่อต้องการให้ฉันเป็นคนดี (+) ($r = .65$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

11. แม่ใช้เวลาแก่งัดน้อยเกินไป (-) ($r = .57$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

12. แม่มีอาการมึนงงเสียเมื่อฉันเข้าไปใกล้ชิดท่าน (-) ($r = .63$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

13. แม่จะให้กำลังใจเมื่อฉันต้องทำสิ่งที่ยากหรือลำบาก (+) ($r = .73$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

14. แม่ช่วยเหลือดูแลฉันอย่างเต็มที่ (+) ($r = .72$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

15. แม่รักและหวังดีต่อฉัน (+) ($r = .64$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ชุด.... การปฏิบัติตนของผู้ปกครอง 2

คำแนะนำในการตอบ

กรุณาอ่านข้อความแต่ละประโยคให้เข้าใจ แล้วพิจารณาว่าข้อความนั้นๆ ตรงกับลักษณะของท่านมากน้อยเพียงใด ให้ขีด ✓ ลงบนเส้น..... เหนือวลีจาก “ จริงที่สุด ” จริง “ ค่อนข้างจริง ” “ ค่อนข้างไม่จริง ” “ ไม่จริง ” หรือ “ ไม่จริงเลย ” เพียงแห่งเดียวในแต่ละข้อ กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ

1. แม่จะอธิบายเหตุผลเมื่อฉันทำผิดก่อนลงโทษฉัน (+) ($r = .58$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2. แม่จะลงโทษฉันมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับอารมณ์ของท่าน (-) ($r = .52$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

3. เมื่อแม่อารมณ์เสีย ท่านมักจะพาลลงโทษฉันด้วย (-) ($r = .55$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

4. แม้มักให้โอกาสฉันอธิบายก่อนที่จะดุหรือลงโทษฉัน (+) ($r = .61$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

5. แม่จะพยายามทำอารมณ์ให้แจ่มใสเมื่อพูดจากับฉัน (+) ($r = .42$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

6. ถ้าฉันทำความดี แม่จะไม่เพิกเฉย แต่กล่าวชมเชยฉันอย่างเหมาะสม (+) ($r = .55$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

7. แม่ของฉันมักไม่ยอมฟังคำอธิบายหรือเหตุผลจากฉัน (-) ($r = .57$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

8. แม่ของฉันมักอารมณ์เสียโดยขาดเหตุผล (-) ($r = .63$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

9. เมื่อแม่ให้สิ่งของใดๆ แก่ฉัน ท่านมักจะบอกด้วยว่าท่านให้เพราะฉันทำความดีอะไรไว้ (+) ($r = .31$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

10. แม้มักลงโทษฉันมากเกินไป (-) ($r = .62$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

11. บ่อยครั้งที่ฉันโดนแม่ลงโทษ โดยที่ฉันไม่รู้ว่าจะทำอะไรผิดมาก่อน (-) ($r = .59$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

12. แม้มักให้โอกาสฉันทำความดีเพื่อแก้ตัวใหม่ (+) ($r = .55$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

13. แม่มักเตือนฉันในครั้งแรกๆ ที่ฉันทำผิดโดยไม่ลงโทษ (+) ($r = .56$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

14. แม่จะพยายามระงับอารมณ์ขณะที่สั่งสอนฉัน (+) ($r = .45$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

15. แม่มักจะสนใจฉันเฉพาะเมื่อฉันทำผิด (-) ($r = .36$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ชุด.... ฉันในปัจจุบันและอนาคต

คำแนะนำในการตอบ

กรุณาอ่านข้อความแต่ละประโยคให้เข้าใจ แล้วพิจารณาว่าข้อความนั้นๆ ตรงกับลักษณะของท่านมากน้อยเพียงใด ให้ขีด ✓ ลงบนเส้น..... เหนือวลีจาก “ จริงที่สุด ” จริง “ ค่อนข้างจริง ” “ ค่อนข้างไม่จริง ” “ ไม่จริง ” หรือ “ ไม่จริงเลย ” เพียงแห่งเดียวในแต่ละข้อ กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ

1. ฉันรีบทำการบ้านให้เสร็จก่อนไปเที่ยวเล่นเสมอ (+) ($r = .42$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2. ถ้าฉันอยากได้สิ่งใดและต้องรอคอย ฉันจะหมดความอดทนหรือทนไม่ได้ (-) ($r = .29$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

3. ฉันมักจะจัดกระเป๋าหรือเตรียมสิ่งของที่ต้องนำไปโรงเรียนให้เสร็จในตอนเย็นเพื่อจะได้ไม่เสียเวลาในตอนเช้าวันรุ่งขึ้น (+) ($r = .39$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

5. ฉันมักจะลืมทำการบ้านเสมอ (-) ($r = .46$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

6. ฉันกลัวสายตาเสียจึงไม่อ่านหนังสือในที่มืด (+) ($r = .22$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

8. ฉันชอบหุ้มปกหนังสือทุกเล่ม เพื่อให้หนังสือไม่เก๋าง่าย (+) ($r = .20$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

9. ฉันทนไม่ไหวที่จะเก็บขนมอร่อยๆ ไว้กินพรุ่งนี้ (-) ($r = .24$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

10. ฉันชอบขีดเขียนลงในหนังสือเรียนจนสกปรก (-) ($r = .49$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

11. ฉันอยากเรียนหนังสือมากๆ เพื่อโตขึ้นจะได้ทำงานดีๆ (+) ($r = .38$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

12. เมื่อมีคนขัดใจฉัน ฉันมักจะฉวยสิ่งของใกล้มือขว้างปาหรือทำลายเสมอ (-) ($r = .34$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

13. ฉันไม่ชอบสอบตกจึงขยันดูหนังสือเรียน (+) ($r = .50$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

14. แม้ร่างกายจะสกปรก ฉันก็จะไม่อาบน้ำถ้ารู้สึกไม่สบาย (-) ($r = .33$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

15. ฉันจะไม่ใช้เงินจนหมดเพราะเกรงว่าพรุ่งนี้จะไม่เงินใช้ (+) ($r = .37$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

16. เมื่อฉันได้รับเงินเพื่อที่จะใช้จ่ายตลอดสัปดาห์หรือตลอดเดือน แต่ถ้าฉันเห็นของที่อยากได้มากและราคาแพง ฉันจะซื้อและยอมอดหลังจากนั้น (-) ($r = .39$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

18. เมื่อคนนำขนมมาให้ที่บ้าน ฉันมักจะหยิบชิมก่อนเสมอ (-) ($r = .36$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ชุด... ความมุ่งมั่นของฉัน

คำแนะนำในการตอบ

กรุณาอ่านข้อความแต่ละประโยคให้เข้าใจ แล้วพิจารณาว่าข้อความนั้นๆ ตรงกับลักษณะของท่านมากน้อยเพียงใด ให้ขีด ✓ ลงบนเส้น เหนือวลีจาก “ จริงที่สุด ” จริง “ ก่อนข้างจริง ” ก่อนข้างไม่จริง “ ไม่จริง ” หรือ “ ไม่จริงเลย ” เพียงแห่งเดียวในแต่ละข้อ กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ

1. ฉันสามารถทำงานได้อย่างใดอย่างหนึ่งได้ติดต่อกันเป็นเวลานานโดยไม่เบื่อ (+) ($r = .47$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ก่อนข้างจริง	ก่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2. เมื่อทำงานใดๆ ฉันจะทุ่มเทความพยายามเพื่อให้ผลงานดีที่สุด (+) ($r = .74$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ก่อนข้างจริง	ก่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

3. เมื่อทำงานใดๆ ฉันคิดว่าความพยายามเป็นสิ่งสำคัญที่สุด (+) ($r = .62$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ก่อนข้างจริง	ก่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

4. เมื่อเริ่มต้นทำสิ่งใดฉันจะพยายามจนกระทั่งสำเร็จ (+) ($r = .68$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ก่อนข้างจริง	ก่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

5. ฉันให้ความสนใจกับงานที่ยากและท้าทายความสามารถ (+) ($r = .50$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ก่อนข้างจริง	ก่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

6. ฉันคิดว่าการเตรียมตัวอย่างเต็มที่เพื่อที่จะทำงานสำคัญๆ นั้นเป็นสิ่งจำเป็น (+) ($r = .58$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ก่อนข้างจริง	ก่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

7. ฉันจะทำงานมากกว่าที่ได้ตั้งใจเอาไว้ (+) ($r = .57$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ก่อนข้างจริง	ก่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

8. ฉันเป็นบุคคลที่มุ่งมั่นในการเรียนเพื่ออนาคตที่ดี (+) ($r = .62$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ก่อนข้างจริง	ก่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

9. บ่อยครั้งที่ฉันรู้สึกเบื่อหน่ายและไม่สนใจว่าจะเรียนได้ดีเพียงใด (-) ($r = .25$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ก่อนข้างจริง	ก่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

10. ฉันเป็นคนที่ใช้เวลาว่างในการหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ (+) ($r = .38$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ขอบคุณที่สละเวลาตอบแบบสอบถามค่ะ

ภาคผนวก ข
(การวิเคราะห์ข้อมูลในรายละเอียด)

ตาราง 24 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของตัวแปร

ตัวแปร	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	คะแนนกลุ่ม	จำนวน
1. ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ จากสื่อสิ่งพิมพ์ ด้านรวม	524	99.51	60.73	น้อย (0 ถึง 100 นาที)	323
				มาก (101 ถึง 290 นาที)	201
2. ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ จากสื่อสิ่งพิมพ์ (ประเภทตำรา หนังสือเสริมความรู้)	512	34.51	28.52	น้อย (0 ถึง 35 นาที)	227
				มาก (36 ถึง 150 นาที)	285
3. ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ จากสื่อสิ่งพิมพ์ (ประเภทหนังสือพิมพ์ นิตยสาร)	518	21.21	15.88	น้อย (0 ถึง 21 นาที)	337
				มาก (22 ถึง 90 นาที)	181
4. ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ จากสื่อประเภทอินเทอร์เน็ต	517	48.50	44.70	น้อย (0 ถึง 49 นาที)	301
				มาก (50 ถึง 200 นาที)	216
5. ความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์	531	66.63	10.46	น้อย (36 ถึง 67 คะแนน)	292
				มาก (68 ถึง 103 คะแนน)	239
6. การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน	531	75.30	11.39	น้อย (15 ถึง 75 คะแนน)	221
				มาก (76 ถึง 90 คะแนน)	310
7. การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล	531	67.25	11.65	น้อย (20 ถึง 67 คะแนน)	244
				มาก (68 ถึง 90 คะแนน)	287
8. การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา	531	43.25	7.54	น้อย (18 ถึง 43 คะแนน)	258
				มาก (44 ถึง 60 คะแนน)	273
9. การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา	531	69.48	10.19	น้อย (35 ถึง 69 คะแนน)	255
				มาก (70 ถึง 90 คะแนน)	276
10. การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู	531	42.29	7.12	น้อย (14 ถึง 42 คะแนน)	270
				มาก (43 ถึง 60 คะแนน)	261

ตาราง 24 (ต่อ)

ตัวแปร	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	คะแนนกลุ่ม	จำนวน
11. การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน	531	37.90	6.87	น้อย (12 ถึง 38 คะแนน)	298
				มาก (39 ถึง 56 คะแนน)	233
12. สติปัญญา	531	48.70	5.95	น้อย (15 ถึง 49 คะแนน)	272
				มาก (50 ถึง 60 คะแนน)	259
13. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	531	43.45	6.57	ต่ำ (16 ถึง 43 คะแนน)	257
				สูง (44 ถึง 60 คะแนน)	274
14. ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน	531	60.20	8.34	ต่ำ (30 ถึง 60 คะแนน)	270
				สูง (61 ถึง 82 คะแนน)	261
15. เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน	531	46.14	8.08	น้อย (24 ถึง 46 คะแนน)	304
				มาก (47 ถึง 72 คะแนน)	227
16. เจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน	531	39.98	8.01	น้อย (10 ถึง 40 คะแนน)	282
				มาก (41 ถึง 60 คะแนน)	248
17. การจัดการกับความเครียด	531	65.70	8.23	น้อย (35 ถึง 66 คะแนน)	294
				มาก (67 ถึง 90 คะแนน)	237

ตาราง 25 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียน
พิจารณาตามประเภทโรงเรียน และการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู ในกลุ่มรวม

ประเภท โรงเรียน	กลุ่ม การสนับสนุน จากครู	รหัส	จำนวน คน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	12	21	11
ต้นแบบฯ	มาก	22	152	49.92	7.72	2.99*	6.00*	6.40*
ไม่ใช่ฯ	มาก	12	109	46.93	8.79		3.00*	3.41*
ต้นแบบฯ	น้อย	21	117	43.92	7.03			0.40
ไม่ใช่ฯ	น้อย	11	153	43.52	7.09			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 26 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียน
พิจารณาตามประเภทโรงเรียน และการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู ในกลุ่มนักเรียน
ที่มีผลการเรียนต่ำ

ประเภท โรงเรียน	กลุ่ม การสนับสนุน จากครู	รหัส	จำนวน คน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	12	11	21
ต้นแบบฯ	มาก	22	44	49.21	7.30	3.75*	6.65*	6.94*
ไม่ใช่ฯ	มาก	12	55	45.46	8.62		2.90*	3.19*
ไม่ใช่ฯ	น้อย	11	99	42.56	6.49			0.29
ต้นแบบฯ	น้อย	21	44	42.27	5.76			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 27 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียน
พิจารณาตามประเภทโรงเรียน และการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู ในกลุ่มนักเรียนที่มี
ระดับเศรษฐกิจในครอบครัวต่ำ

ประเภท โรงเรียน	กลุ่ม การสนับสนุน จากครู	รหัส	จำนวน คน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	12	21	11
ต้นแบบฯ	มาก	22	96	50.45	7.81	4.27*	6.94*	7.88*
ไม่ใช่ฯ	มาก	12	61	46.18	7.39		2.67*	3.61*
ต้นแบบฯ	น้อย	21	71	43.51	6.87			0.94
ไม่ใช่ฯ	น้อย	11	67	42.57	5.69			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 28 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียน
พิจารณาตามประเภทโรงเรียน และ การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู ในกลุ่มนักเรียนที่
มีการรับผิดชอบในครอบครัวน้อย

กลุ่ม		รหัส	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน	12	11	21
ประเภท	การสนับสนุน		คน		มาตรฐาน			
โรงเรียน	จากครู							
ต้นแบบฯ	มาก	22	67	50.22	8.31	4.87*	7.24*	7.26*
ไม่ใช่ฯ	มาก	12	52	45.35	7.98		2.37	2.39
ไม่ใช่ฯ	น้อย	11	94	42.98	7.30			0.02
ต้นแบบฯ	น้อย	21	76	42.96	5.92			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 29 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ของ
นักเรียน พิจารณาตามประเภทโรงเรียน และการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู ในกลุ่ม
นักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย

กลุ่ม		รหัส	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน	12	21	11
ประเภท	การสนับสนุน		คน		มาตรฐาน			
โรงเรียน	จากครู							
ต้นแบบฯ	มาก	22	49	69.98	8.75	5.20*	7.03*	7.2*
ไม่ใช่ฯ	มาก	12	49	64.78	11.22		1.83	2.00
ต้นแบบฯ	น้อย	21	43	62.95	8.21			0.17
ไม่ใช่ฯ	น้อย	11	61	62.78	8.79			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 30 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ของนักเรียน
พิจารณาตามประเภทโรงเรียน และ การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู ในกลุ่มนักเรียนที่มี
ภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย

กลุ่ม		รหัส	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน	12	21	11
ประเภท	การสนับสนุน		คน		มาตรฐาน			
โรงเรียน	จากครู							
ต้นแบบฯ	มาก	22	67	70.24	9.85	1.84	6.36*	7.62*
ไม่ใช่ฯ	มาก	12	52	64.40	11.57		4.52*	5.78*
ต้นแบบฯ	น้อย	21	76	63.88	8.78			1.26
ไม่ใช่ฯ	น้อย	11	94	62.62	8.82			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 31 ผลการเปรียบเทียบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมของนักเรียน พิจารณาตาม การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก

กลุ่ม			รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	211	212	121	222	211	111	112
การสนับสนุนการอ่านจากบิดามารดา	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	ลักษณะมุ่งอนาคต										
น้อย	สูง	สูง	122	38	117.11	1.11	8.11	10.48	11.62	15.20	23.87	60.68*
มาก	สูง	ต่ำ	221	25	116.00		7.00	9.37	10.51	14.09	22.76	59.57*
มาก	ต่ำ	สูง	212	30	109.00			2.37	3.51	7.09	15.76	52.57*
น้อย	สูง	ต่ำ	121	19	106.63				1.14	4.72	13.39	50.20*
มาก	สูง	สูง	222	90	105.49					3.58	12.25	49.06*
มาก	ต่ำ	ต่ำ	211	42	101.91						8.67	45.48*
น้อย	ต่ำ	ต่ำ	111	66	93.24							36.81*
น้อย	ต่ำ	สูง	112	14	56.43							

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 32 ผลการเปรียบเทียบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมของนักเรียน พิจารณาตาม การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ในกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก

กลุ่ม			รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	122	212	222	121	111	211	112
การสนับสนุนการอ่านจากบิดามารดา	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	ลักษณะมุ่งอนาคต										
มาก	สูง	ต่ำ	221	27	119.26	1.61	11.33	13.39	14.90	17.76	22.93	65.03*
น้อย	สูง	สูง	122	32	117.65		9.72	11.78	13.29	16.15	21.32	63.42*
มาก	ต่ำ	สูง	212	37	107.93			2.06	3.57	6.43	11.60	53.70*
มาก	สูง	สูง	222	84	105.87				1.51	4.37	9.54	51.64*
น้อย	สูง	ต่ำ	121	14	104.36					2.86	8.03	50.13*
น้อย	ต่ำ	ต่ำ	111	64	101.50						5.17	47.27*
มาก	ต่ำ	ต่ำ	211	49	96.33							42.10*
น้อย	ต่ำ	สูง	112	13	54.23							

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 33 ผลการเปรียบเทียบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมของนักเรียน พิจารณาตาม การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก

กลุ่ม		รหัส	จำนวน คน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	22	21	11
การสนับสนุน การอ่านจาก บิดามารดา	แรงจูงใจ							
น้อย	สูง	12	57	111.87	64.68	1.13	6.42	37.03*
มาก	สูง	22	115	110.74	59.38		5.29	35.90*
มาก	ต่ำ	21	72	105.45	58.29			30.61*
น้อย	ต่ำ	11	80	74.84	61.62			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 34 ผลการเปรียบเทียบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมของนักเรียน พิจารณาตาม การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก

กลุ่ม		รหัส	จำนวน คน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	22	11	12
การสนับสนุน การอ่านจาก บิดามารดา	มุ่งอนาคต ฯ							
มาก	ต่ำ	21	67	108.95	63.43	1.71	9.01	22.18*
มาก	ต่ำ	22	120	107.24	56.64		7.30	20.47*
น้อย	สูง	11	85	99.94	64.66			13.17
น้อย	สูง	12	52	86.77	56.67			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 35 ผลการเปรียบเทียบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ของนักเรียน พิจารณาตาม การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนในกลุ่มนักเรียนชาย

กลุ่ม			รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	122	211	221	121	112	212	111
การสนับสนุน	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	ลักษณะมุ่งอนาคต										
การอ่านจากบิดามารดา												
มาก	สูง	สูง	222	27	76.60	7.67*	12.43*	12.83*	14.51*	15.68*	16.16*	18.06*
น้อย	สูง	สูง	122	27	68.93		4.76	5.16*	6.84*	8.01*	8.49*	10.39*
มาก	ต่ำ	ต่ำ	211	29	64.17			0.4	2.08	3.25	3.73	5.63*
มาก	สูง	ต่ำ	221	17	63.77				1.68	2.85	3.33	5.23*
ต่ำ	สูง	ต่ำ	121	22	62.09					1.17	1.65	3.55
ต่ำ	ต่ำ	สูง	112	12	60.92						0.48	2.38
มาก	ต่ำ	สูง	212	18	60.44							1.90
ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	111	67	58.54							

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 36 ผลการเปรียบเทียบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ของนักเรียน พิจารณาตามการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนในกลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ

กลุ่ม			รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	122	221	211	121	212	112	111
การสนับสนุน	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	ลักษณะมุ่งอนาคต										
การอ่านจากบิดามารดา												
มาก	สูง	สูง	222	30	76.87	11.29*	13.49*	15.08*	15.34*	15.37*	16.62*	18.77*
น้อย	สูง	สูง	122	24	65.58		2.20	3.79	4.05	4.08	5.33*	7.48*
มาก	สูง	ต่ำ	221	21	63.38			1.59	1.85	1.88	3.13	5.28*
มาก	ต่ำ	ต่ำ	211	33	61.79				0.26	0.29	1.54	3.69
น้อย	สูง	ต่ำ	121	30	61.53					0.03	1.28	3.43
มาก	ต่ำ	สูง	212	14	61.50						1.25	3.40
น้อย	ต่ำ	สูง	112	12	60.25							2.15
น้อย	ต่ำ	ต่ำ	111	78	58.10							

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 37 ผลการเปรียบเทียบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ของนักเรียน พิจารณาตามการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย

กลุ่ม			รหัส	จำนวนตน	ค่าเฉลี่ย	122	221	211	212	121	112	111
การสนับสนุน	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	ลักษณะมุ่งอนาคต										
การอ่านจากบิดามารดา		ๆ										
มาก	สูง	สูง	222	31	76.29	5.60*	12.23*	12.53*	12.79*	13.41*	13.44*	18.03*
น้อย	สูง	สูง	122	29	70.69		6.63*	6.93*	7.19*	7.81*	7.84*	12.43*
มาก	สูง	ต่ำ	221	16	64.06			0.3	0.56	1.81	1.21	5.80*
มาก	ต่ำ	ต่ำ	211	21	63.76				0.26	0.88	0.91	5.50*
มาก	ต่ำ	สูง	212	14	63.50					0.62	0.65	5.24*
น้อย	สูง	ต่ำ	121	24	62.88						0.03	4.62
น้อย	ต่ำ	สูง	112	13	62.85							4.56
น้อย	ต่ำ	ต่ำ	111	54	58.26							

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 38 ผลการเปรียบเทียบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ของนักเรียน พิจารณาตามการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ในกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย

กลุ่ม			รหัส	จำนวนตน	ค่าเฉลี่ย	122	221	121	211	112	212	111
การสนับสนุน	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	ลักษณะมุ่งอนาคต										
การอ่านจากบิดามารดา		ๆ										
มาก	สูง	สูง	222	34	77.29	7.18*	11.15*	12.79*	13.22*	14.29*	15.00*	18.91*
น้อย	สูง	สูง	122	35	70.11		3.97	5.61*	6.04*	7.11*	7.82*	11.73*
มาก	สูง	ต่ำ	221	14	66.14				2.07	3.14	3.85	7.76*
น้อย	สูง	ต่ำ	121	28	64.50				0.43	1.50	2.21	6.12*
มาก	ต่ำ	ต่ำ	211	15	64.07					1.07	1.78	5.69*
น้อย	ต่ำ	สูง	112	14	63.00						0.71	4.62
มาก	ต่ำ	สูง	212	7	62.29							3.91
น้อย	ต่ำ	ต่ำ	111	56	58.38							

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 39 ผลการเปรียบเทียบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ของนักเรียน พิจารณาตามการรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนในกลุ่มนักเรียนที่มีภาวะรับผิดชอบในครอบครัวมาก

กลุ่ม			รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	122	112	221	212	211	121	111
การสนับสนุนการอ่านจากบิดามารดา	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	ลักษณะมุ่งอนาคต										
มาก	สูง	สูง	222	63	77.65	6.48*	11.34*	11.72*	11.92*	12.23*	13.20*	18.55*
น้อย	สูง	สูง	122	42	71.17		4.86	5.24*	5.44*	5.75*	6.72*	12.07*
น้อย	ต่ำ	สูง	112	13	66.31			0.38	0.58	0.89	1.86	7.21*
มาก	สูง	ต่ำ	221	14	65.93				0.2	0.51	1.48	6.83*
มาก	ต่ำ	สูง	212	22	65.73					0.31	1.28	6.63*
มาก	ต่ำ	ต่ำ	211	26	65.42						0.97	6.32*
น้อย	สูง	ต่ำ	121	20	64.45							5.35*
น้อย	ต่ำ	ต่ำ	111	42	59.10							

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 40 ผลการเปรียบเทียบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ พิจารณาตามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ในกลุ่มรวม

กลุ่ม		รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	21	12	11
แรงจูงใจ	ลักษณะมุ่งอนาคต							
สูง	สูง	22	189	73.42	9.56	8.18*	9.33*	12.17*
สูง	ต่ำ	21	85	65.24	8.14		1.15	3.99*
ต่ำ	สูง	12	72	64.09	7.64			2.84*
ต่ำ	ต่ำ	11	185	61.25	8.35			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 41 ผลการเปรียบเทียบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์
พิจารณาตาม แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ในกลุ่มนักเรียนที่เรียน
ในโรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

กลุ่ม		รหัส	จำนวน คน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	21	12	11
แรงจูงใจ	ลักษณะมุ่ง อนาคต							
สูง	สูง	22	79	74.23	10.13	11.21*	12.55*	14.34*
สูง	ต่ำ	21	44	63.02	6.37		1.34	3.13*
ต่ำ	สูง	12	40	61.68	8.11			1.79
ต่ำ	ต่ำ	11	99	59.89	8.23			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 42 ผลการเปรียบเทียบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็น
ประโยชน์ พิจารณาตาม แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ในกลุ่ม
นักเรียนชาย

กลุ่ม		รหัส	จำนวน คน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	21	11	12
แรงจูงใจ	ลักษณะมุ่ง อนาคต							
สูง	สูง	22	62	72.76	10.38	9.77*	11.40*	12.08*
สูง	ต่ำ	21	39	62.99	7.11		1.63	2.31
ต่ำ	ต่ำ	11	96	61.36	8.03			0.68
ต่ำ	สูง	12	30	60.68	7.36			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 43 ผลการเปรียบเทียบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็น
ประโยชน์ พิจารณาตาม แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ในกลุ่ม
นักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ

กลุ่ม		รหัส	จำนวน คน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	12	21	11
แรงจูงใจ	ลักษณะมุ่ง อนาคต							
สูง	สูง	22	54	69.18	10.89	6.26*	6.60*	9.37*
ต่ำ	สูง	12	26	62.92	8.00		0.34	3.11
สูง	ต่ำ	21	51	62.58	6.34			2.77
ต่ำ	ต่ำ	11	111	59.81	7.55			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 44 ผลการเปรียบเทียบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ พิจารณาตาม แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ในกลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวสูง

กลุ่ม		รหัส	จำนวน คน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	21	12	11
แรงจูงใจ	ลักษณะมุ่ง อนาคต							
สูง	สูง	22	75	74.40	9.74	10.54*	11.15*	13.18*
สูง	ต่ำ	21	41	63.86	7.14		0.61	2.64
ต่ำ	สูง	12	33	63.25	8.11			2.03
ต่ำ	ต่ำ	11	87	61.22	8.78			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 45 ผลการเปรียบเทียบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ พิจารณาตามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย

กลุ่ม		รหัส	จำนวน คน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	21	12	11
แรงจูงใจ	ลักษณะมุ่ง อนาคต							
สูง	สูง	22	60	73.49	8.60	10.02*	10.32*	12.48*
สูง	ต่ำ	21	40	63.47	6.98		0.30	2.46
ต่ำ	สูง	12	27	63.17	7.30			2.16
ต่ำ	ต่ำ	11	75	61.01	7.86			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 46 ผลการเปรียบเทียบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ พิจารณาตามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ในกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก

กลุ่ม		รหัส	จำนวน คน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	21	12	11
แรงจูงใจ	ลักษณะมุ่ง อนาคต							
สูง	สูง	22	120	73.54	9.51	8.79*	9.15*	12.20*
สูง	ต่ำ	21	43	64.75	8.87		0.36	3.41*
ต่ำ	สูง	12	51	64.39	8.19			3.05*
ต่ำ	ต่ำ	11	114	61.34	8.35			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 47 ผลการเปรียบเทียบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ พิจารณาตาม แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ในกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย

กลุ่ม		รหัส	จำนวน คน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	21	12	11
แรงจูงใจ	ลักษณะมุ่ง อนาคต							
สูง	สูง	22	69	73.70	9.69	8.78*	11.06*	12.48*
สูง	ต่ำ	21	42	65.32	7.41		2.68	4.10*
ต่ำ	สูง	12	21	62.64	5.96			1.42
ต่ำ	ต่ำ	11	71	61.22	8.35			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 48 ผลการเปรียบเทียบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ พิจารณาตาม แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ในกลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวมาก

กลุ่ม		รหัส	จำนวน คน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	12	21	11
แรงจูงใจ	ลักษณะมุ่ง อนาคต							
สูง	สูง	22	105	74.41	9.44	8.39*	9.22*	12.15*
ต่ำ	สูง	12	35	66.02	7.26		0.83	3.76*
สูง	ต่ำ	21	34	65.19	8.47			2.93
ต่ำ	ต่ำ	11	68	62.26	9.31			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 49 ผลการเปรียบเทียบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ พิจารณาตาม แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ในกลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวน้อย

กลุ่ม		รหัส	จำนวน คน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	21	12	11
แรงจูงใจ	ลักษณะมุ่ง อนาคต							
สูง	สูง	22	84	72.25	9.66	7.10*	9.95*	11.64*
สูง	ต่ำ	21	51	65.15	7.99		2.85	4.54*
ต่ำ	สูง	12	37	62.30	7.77			1.69
ต่ำ	ต่ำ	11	117	60.61	7.73			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 50 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ของตัวแปรที่ศึกษาในกลุ่มตัวอย่างโดยรวม

ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	SD	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1. ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์															
ด้านรวม	99.51	60.73	.15***	.15***	.15**	.13**	.12**	.09*	.10*	.12**	.10*	.14**	.08	.14**	.05
2. ความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์	66.63	10.46		.40***	.70***	.42***	.30***	.30***	.39***	.44***	.32***	.54***	.10*	.58***	.55***
3. การจัดการความเครียด	65.70	8.23			.36***	.27***	.37**	.37***	.42***	.43***	.35***	.37***	.09*	.49***	.38***
4. เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน	46.14	8.08				.59***	.25***	.24***	.44***	.42***	.37***	.60***	.03	.48***	.43***
5. เจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน	39.98	8.01					.29***	.31***	.36***	.36***	.35***	.44***	.36	.31***	.37***
6. การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน	75.30	11.39						.73***	.52***	.53***	.34***	.24***	.14***	.33***	.41***
7. การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล	67.25	11.65							.52	.48***	.31***	.27***	.13***	.28***	.7*8**
8. การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา	43.25	7.54								.60***	.40***	.37***	.17***	.38***	.38***
9. การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา	69.48	10.19									.48***	.37***	.27***	.43***	.46***
10. การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู	42.29	7.12										.36***	.13	.34***	.35***
11. การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน	37.90	6.81											.09*	.40***	.36***
12. สติปัญญา	48.70	5.95												.08	.14***
13. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	43.45	6.57													.60***
14. ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน	60.20	8.34													

* มีนัยสำคัญ .05 , ** มีนัยสำคัญ .01, ***มีนัยสำคัญ .001

โครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

การอ่าน เป็นพื้นฐานที่สำคัญเพื่อใช้ในการศึกษาหาความรู้ ติดตามสื่อสารและดำเนินชีวิต โดยเฉพาะการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มุ่งให้นักเรียนสามารถในการอ่านเขียน การอ่านจึงเป็นทักษะพื้นฐานที่สถานศึกษาต้องให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก เพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐานที่โรงเรียนให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก เนื่องจากการประเมินผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตั้งแต่ปีการศึกษา 2547 เป็นต้นมา พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยไม่ถึงร้อยละ 50 ในปีงบประมาณ 2549 กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้มีโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ดำเนินโครงการดังกล่าวกับกลุ่มเป้าหมายในโรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษาโดยโรงเรียนที่ได้รับการประเมินจากสำนักงานเขตการศึกษาพื้นที่ ที่โรงเรียนนั้นๆ สังกัดว่าเป็นโรงเรียนที่จัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และได้รับการคัดเลือกให้เป็นโรงเรียนแกนนำส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในปีงบประมาณ 2550 เพื่อสร้างความตระหนัก แรงจูงใจ และกระตุ้นให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกระดับเห็นความสำคัญของการอ่าน และเข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างนิสัยรักการอ่าน เพื่อยกระดับความสามารถในการอ่านให้กับนักเรียน และในปีงบประมาณ 2551 โรงเรียนแกนนำส่งเสริมนิสัยรักการอ่านที่ผ่านเกณฑ์ประเมิน ได้รับคัดเลือกให้เป็นโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน หมายถึง โรงเรียนแกนนำที่จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านหลากหลายรูปแบบอย่างต่อเนื่อง สม่าเสมอ และบูรณาการการอ่านทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทั้งในและนอกโรงเรียน พัฒนาการอ่านของนักเรียน ครู และบุคลากรในโรงเรียนให้มีการอ่านอย่างสม่ำเสมอ จนกระทั่งอ่านเป็นนิสัยและรู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ผลการดำเนินงานกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านประสบความสำเร็จสามารถเป็นแบบอย่างได้

โรงเรียนแกนนำส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน หมายถึง โรงเรียนที่จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านหลากหลายรูปแบบอย่างต่อเนื่อง สม่าเสมอ และบูรณาการการอ่านทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทั้งในและนอกโรงเรียน พัฒนาการอ่านของนักเรียน ครู และบุคลากรในโรงเรียนให้มีการอ่านอย่างสม่ำเสมอ จนกระทั่งมีอ่านเป็นนิสัยและรู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ผลการดำเนินงานกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านพร้อมที่จะพัฒนาเป็นโรงเรียนต้นแบบในโอกาสต่อไป

**แนวทางดำเนินงานโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน
ประจำปีงบประมาณ 2550 สำหรับโรงเรียนแกนนำส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน**

1. งบประมาณการดำเนินงาน จำนวน 10,000 บาท

สพฐ. ได้จัดสรรงบดำเนินงานสำหรับโรงเรียนแกนนำส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน จำนวน 10,000 บาท ให้ใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้บรรลุตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอก และตัวชี้วัดการรับรองการปฏิบัติราชการ

2. แนวทางการดำเนินงาน

ให้โรงเรียนแกนนำส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ดำเนินการตามรูปแบบกิจกรรมและแนวทางการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

2.1 ให้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และทุกระดับชั้นมีแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการการอ่าน

2.2 จัดกลุ่มนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 1 และ 3 ตามระดับความสามารถในการอ่าน เพื่อพัฒนาต่อยอด โดยใช้แบบวัดทักษะการอ่าน และชุดฝึกทักษะการอ่านในระดับต่าง ๆ ที่สำนักวิชาการฯ จัดทำซึ่งจะจัดส่งให้ต่อไป

2.3 ประชาสัมพันธ์ รณรงค์ ส่งเสริมให้นักเรียน ครู ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องเห็นความสำคัญ และมีเจตคติที่ดีต่อการอ่าน เพื่อมีส่วนร่วมในการสร้างนิสัยรักการอ่านให้กับนักเรียน

2.4 จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการอ่านและการเรียนรู้ของนักเรียน

2.5 สนับสนุนส่งเสริมให้มีการใช้หนังสือพระราชนิพนธ์ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และหนังสือสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนในพระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การศึกษา ค้นคว้า อ้างอิงในกลุ่มสาระต่าง ๆ

2.6 นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงานต่อ สพฐ.

2.7 กรอกข้อมูลรายงานผลการปฏิบัติราชการตามการรับรองการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 ให้ครบถ้วนถูกต้องตามระยะเวลาที่กำหนดไว้

แนวทางการดำเนินงานโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ประจำปีงบประมาณ 2551

- **การดำเนินงานของสพท.** (สามารถดำเนินการเพิ่มเติมได้ตามความต้องการ หรือตามสภาพปัญหาของ สพท. นั้น ๆ)
 1. รณรงค์ ส่งเสริม สนับสนุนให้เกิดนิสัยรักการอ่านโดยเน้นกลุ่มนักเรียนเป็นอันดับแรก และ ครู ผู้บริหาร รวมทั้งบุคลากรใน สพท. โดยประสานความร่วมมือทุกภาคส่วน
 2. จัดการประกวดต่าง ๆ เช่น นักเรียน ครู ผู้บริหาร ห้องสมุด/มุมหนังสือ โดยเพิ่มการประกวดแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการการส่งเสริมการอ่านทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ (หรือพิจารณาตามความเหมาะสม)
 3. เร่งพัฒนาและหรือจัดให้มีห้องสมุด/มุมอ่านหนังสือในโรงเรียน และเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนให้ครูบูรณาการการส่งเสริมการอ่านในการจัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
 4. เตรียมการประเมินความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนทุกช่วงชั้น(ใช้วิธีสุ่ม สำหรับเครื่องมือ สำนักวิชาการฯ จะจัดส่งให้ต่อไป ขณะนี้อยู่ระหว่างการตรวจสอบคุณภาพ คาดว่าจะส่งให้ สพท. ภาคเรียนแรก ปีการศึกษา 2551) เพื่อนำผลไปพัฒนาระดับคุณภาพด้านการอ่านของ นร.
 5. ร่วมพัฒนาโรงเรียนแกนนำทั้ง 2 กิจกรรม ให้มีคุณภาพทัดเทียมและขยับขึ้นเป็นโรงเรียนต้นแบบ อย่างน้อยร้อยละ 50
 6. ควบคุม นิเทศ กำกับติดตามและประเมินให้โรงเรียนต้นแบบผลุดคุณภาพและพัฒนาต่อเนื่อง และให้โรงเรียนต้นแบบเป็นเพื่อนร่วมพัฒนาโรงเรียนเครือข่ายให้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และพัฒนาห้องสมุด/มุมหนังสือที่เอื้อต่อการอ่านของนักเรียน
 7. ดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานทั้งภาครัฐ และเอกชนเพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้เกิดขึ้นในสังคมไทย โดยเฉพาะกลุ่มเป้าหมายนักเรียน
 8. จัดให้มีศูนย์ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และการพัฒนาห้องสมุด เพื่อเป็นแหล่งค้นคว้าสำหรับครู

■ การดำเนินงานของโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

1. ผดุงคุณภาพและพัฒนาต่อเนื่อง เป็นเพื่อนร่วมพัฒนาโรงเรียนเครือข่ายให้เป็นโรงเรียนแกนนำส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โดยให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน
2. เร่งพัฒนาห้องสมุด/มุมหนังสือ และหรือจัดหาสถานที่ที่จะทำเป็นห้องสมุดหรือมุมหนังสือในโรงเรียน โดยเน้นการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการอ่าน และความต้องการของนักเรียน ครู และผู้บริหาร
3. ให้มีการสำรวจสภาพหนังสือ และซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพใช้งานได้

4. ส่งเสริมให้นักเรียน ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และผู้สนใจร่วมจัดทำ และจัดหาหรือบริจาคหนังสือเข้าห้องสมุด
5. ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้บูรณาการการส่งเสริมการอ่านในแผนการจัดการเรียนรู้ และใช้ห้องสมุดในการจัดการเรียนการสอน
6. พัฒนาเครือข่ายผู้ปกครองและชุมชนร่วมสร้างนิสัยรักการอ่านให้กับนักเรียน
7. ประชาสัมพันธ์ วรรณคดี ส่งเสริม และจัดกิจกรรม นิทรรศการ รวมทั้งการประกวดต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน
8. ประเมินผลการดำเนินงานและรายงาน

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	ศุภรางค์ อินทุณห์
วันเดือนปีเกิด	12 เมษายน 2521
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	99/99 หมู่ 12 ซอยรามอินทรา 14 ถนนรามอินทรา เขตลาดพร้าว จังหวัดกรุงเทพมหานคร 10230

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2539	มัธยมศึกษาตอนปลาย จาก โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย
พ.ศ. 2545	การศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พ.ศ. 2552	วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพหุกรรมศาสตร์ประยุกต์ จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

